

**AHİ ÇELEBİ EVKAF MAHKEMESİ 6 NUMARALI DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ**

Dilara ASLAN

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Mustafa GÜLER

Kasım 2017

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

AHİ ÇELEBİ EVKAF MAHKEMESİ 6 NUMARALI
DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU
VE DEĞERLENDİRMESİ

Hazırlayan

Dilara ASLAN

Danışman

Prof. Dr. Mustafa GÜLER

AFYONKARAHİSAR 2017

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Ahi Çelebi Evkaf Mahkemesi 6 Numaralı Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça ’da gösterilen eserlerden oluştuğuna, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.... / / 2017

Adı SOYADI

İmza

TEZ JÜRİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Mustafa GÜLER
Jüri Üyeleri :Yrd.Doç.Dr.Mustafa KARAZEYBEK
:Yrd. Doç. Dr. Arif KOLAY

İmza

Tarih Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi, Dilara ASLAN'ın “**Ahi Çelebi Evkaf Mahkemesi 6 Numaralı Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi**” başlıklı tezi, 27.10.2017 günü saat 14.00'da Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Celal DEMİR
Enstitü Müdürü

ÖZET

AHI ÇELEBİ EVKAF MAHKEMESİ 6 NUMARALI DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

DİLARA ASLAN

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

KASIM 2017

Danışman: Prof. Dr. Mustafa GÜLER

Osmanlı Tarih araştırmalarında müracaat edilen önemli kaynaklardan biri de Şeriyye Sicilleridir. Hususiyle sosyal, ekonomik alanlarda siciller bize hem detaylı hem de karşılaştırılabilir bilgiler sunmaktadır. Şer'iyye Sicilleri arasında İstanbul merkezli üç mahkemede var olan evkaf sicilleri bir anlamda erken dönem bir ihtisas mahkemesinin kayıtları olması bakımından ayrı bir önemi haizdir. Aşağıda ele alacağımız Ahi Çelebi Evkaf mahkemesinin 6 Numaralı ve 961/1553-1039/1630 yıllarını kapsayan defterinde, evkaf davaları kapsamında cihet anlaşmazlıkları, ilamlar, hüccetler, yer tespiti, tamirat meselesi, vakıf görevlerinin intikali gibi çok sayıda belge türü bulunmaktadır. Keza Defterde mahkemeye başvuran ve bir şekilde vakıflarla alakalı olan Müslim-Gayrimüslim kişilerin meslekleri, davalara konu olan

mesken veya konutlar, yer isimlerive ölçü birimleri gibi hususlar dikkat çekmektedir. Tezde yukarıda bir kısmı verilen davaların transkripsiyon ve değerlendirmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahi Çelebi, Şeriyeye Sicilleri, Dava, Vakıf.

ABSTRACT

**TRANSCRIPT AND EVALUATION OF AHI ÇELEBİ 6TH GRADE
EVKAF BOOK**

Dilara ASLAN

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF HISTORY**

NOVEMBER 2017

Supervisor: Prof. Dr. Mustafa GÜLER

Şeriyeye Records are also among the most significant reference guides for Ottoman History studies. Especially the records on social and economic topics offer us both detailed and comparable knowledge. The evkaf records of three İstanbul courts are of especially of great importance for being the records of an early-period specialized courts's records. The record notebook below, which covers the dates of Ahi Çelebi Evkaf court with number 6, between the dates 961/1553-1039/1630, has numerous papers on various subjects such as border disagreements, announcements, hujjats, place identifications, repairment issues, the succession of organization duties. Besides, there are several interesting points in the record jotebook such as the jobs of the non-muslim-somehow afflicted with foundations- applicants of the court, the

residents or houses that were dealt with during the cases, the name of the palces and units of measurement. Some cases as mentioned above are also transcribed in the thesis.

Keywords: Ahi Çelebi, Şeriyye Registers, Case, Vaqf.

ÖNSÖZ

Osmanlı Tarihinin kaynakları arasında şer'iyye sicillerinin, birinci derecede önemli bir kaynak olduğuna şüphe yoktur. Kadıların devlet merkeziyle yaptığı resmi yazışmaları, halkın dilek ve şikâyetlerini, mahalli idarelere ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen ferman ve hükümleri, en önemlisi de ait olduğu mahallinin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva eden bu sicilleri incelemeden, Osmanlı Devletinin siyasi, idari ve sosyal tarihini hakkıyla ortaya koymak mümkün değildir.¹

Osmanlı Devleti'nde Şer'iyye Sicili, o dönemin kaza, mahalle, nahiye, karye yapısına ışık tutan önemli kaynaklardan biridir. Araştırma konum olan Ahi Çelebi 6 nolu Evkaf Defterinde yer alan bilgiler, o dönemi aydınlatmaya yarayan bilgilerdir. Defter de yer alan kaza, mahalle, nahiye, köy adları davanın konusunun nerelerde geçtiğini vurgulamakla birlikte, hangi milletten insanların Şer'i mahkemelere başvurduklarını da göstermektedir. Sadece bununla kalmayıp kimlerin mahkemeye başvurduğu, ne konu da dava açtıkları da açıkça belirtilmektedir.

Araştırma sırasında defterde farklı el yazıları tespit edilmiştir. Bazı yazılar zamanla silinmiştir. Bu da bazı dava kayıtların okunamamasına sebep olmuştur. Bunların dışında yazılar düzgün bir şekilde ve okunaklıdır. Ahi Çelebi 6 No'lu Evkaf Defterinde Osmanlıca belgeler yanında Arapça Vakfiyelerde yer almaktadır. Biz konunun bütünlüğü ve dil probleminden dolayı Osmanlıca belgelerin transkripsiyon ve değerlendirmesini yaptık. Transkripsiyonu yaparken, belgelerin hepsinde aynı imla kurallarını uygulamaya dikkat ettik. Belgeler de bulamadığımız veya çıkaramadığımız bölümlere (....?) işaretini yerleştirdik. Belgeler de kendiliğinden olan boşluklara ise (....) koymayı uygun gördük. Basit transkripsiyon kullandık, gerektiği yerde ayn (ع) yerine ters virgül kullandık. Mesela Hâfız gibi yerlerde ise şapka kullanmayı tercih ettik.

Çalışmam üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde davayı terminolojik olarak açıklarken, ikinci bölümde deftere adını veren Ahi Çelebiye ve Ahi çelebi

¹ Ahmet Akgündüz, Şer'iyye Sicilleri I, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, C.I, İstanbul 1988, s. 12.

mahkemesine, defterin muhtevasına ve istatistiki bilgilere değindik. Üçüncü bölüm de ise, Osmanlı Türkçesi belgelerin transkripsiyonu yapıldı.

Bu çalışmaya beni yönlendiren, çalışmam süresince bana destekçi olan ve yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Sayın Prof. Dr. Mustafa GÜLER'e, incelediğim Ahi Çelebi 6 nolu Evkaf Defterinin fotokopisine ve dijital ortamda ulaşmamı sağlayan İSAM'a ve çalışanlarına ve bana her daim destek sağlayan aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Dilara ASLAN

KASIM 2017

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	İ
TEZ JÜRİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	İİ
ÖZET.....	İİİ
ABSTRACT	V
ÖNSÖZ.....	Vİİ
İÇİNDEKİLER	İX
TABLolar LİSTESİ.....	Xİ
GRAFİKLER TABLOSU	Xİİ
RESİMLER TABLOSU	Xİİİ
KISALTMALAR	XİV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM VAKIF DAVALARI

1. GENEL OLARAK VAKIF DAVALARI	3
2. VAKIF DAVALARI VE DAVALARIN GÖRÜLDÜĞÜ MEKÂN	5
3. MAHKEME GÖREVLİLERİ.....	8
3.1. KADI.....	8
3.2. NAİB	10
3.3. KÂTİPLER.....	11
3.4. ŞUHUD'UL HAL.....	13
3.5. KASSAMLAR	14
3.6. ÇAVUŞLAR	14
3.7. SUBAŞILAR.....	16
3.8. MAHALLE İMAMLARI	17

İKİNCİ BÖLÜM

AHİ ÇELEBİ EVKAF MAHKEMESİ VE 6 NOLU EVKAF SİCİL DEFTERİ

1. AHİ ÇELEBİ (930 -1523/1524).....	20
2. AHİ ÇELEBİ CAMİİ	21
3. AHİ ÇELEBİ MAHKEMESİ.....	23

4. 6NUMARALI MAHKEME DEFTERİNİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ.....	24
4.1. DEFTER YER ALAN BELGE TÜRLERİ	25
4.1.1. Vakfiyeler	25
4.1.2. Hüccet	25
4.1.3. İ'lâm	27
4.1.4. Temessük	28
4.2. DEFTERDEKİ DAVA KONULARININ İSTATİSTİKİ DAĞILIMI	29
4.3. MAHKEMEYE BAŞVURAN MÜSLİM-GAYRİMÜSLİM DAĞILIMI ...	31
4.4. DEFTERDE GEÇEN MESLEK GRUPLARI	32
4.5. DEFTERDE GEÇEN EV YAPILARI VE KİRALARI	33
4.6. DAVALARDA GEÇEN PARA ÇEŞİTLERİ VE ÖLÇÜ BİRİMLERİ	36
4.7. DAVALARDA GEÇEN YERLEŞİM YERLERİ	38
4.7.1. Mahalle İsimleri	38
4.7.2. Vilayet, Sancak, Kaza, Nahiye ve Karye İsimleri	40

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM TRANSKRİPSİYON

TRANSKRİPSİYON METNİ.....	43
SONUÇ.....	428
KAYNAKÇA	430
SÖZLÜK.....	435
EKLER.....	446

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Kadı İsimleri ve Görev Periyodu.....	9
Tablo 2: Naib ve Görev Periyodu	10
Tablo 3: Kâtip İsimleri ve Görev Periyodları.....	13
Tablo 4: Kassam Adları.....	14
Tablo 5: Çavuş Adları ve Görev Periyodları.....	15
Tablo 6: Subaşı Adları.....	17
Tablo 7: İmam Adları	19
Tablo 8: Meslek Adları	33
Tablo 9: Ev yapıları ve Fiyatları.....	36
Tablo 10: Mahalle Adları	40
Tablo 11: İstanbul'da Var Olan İdari Birimler	41
Tablo 12: İstanbul Dışı İdari Birimler	41

GRAFİKLER TABLOSU

Grafik 1: Konu Dağılımı.....	29
Grafik 2: Mahkemeye başvuran Müslim-Gayrimüslim oranı.....	31

RESİMLER TABLOSU

Resim 1: Ahi Çelebi Camisinin Giriş Kapısındaki Tarih Levhası	446
Resim 2: Ahi Çelebi Camisinin ve Minaresinin Görünümü	446
Resim 3: Mahkemenin Şuan ki Görünümü	447
Resim 4: Ahi Çelebi 6 Nolu Evkaf Defterinin Dış Kapağı.....	448
Resim 5: Fihrist Bölümünü İhtiva Eden İkinci Sayfa	449
Resim 6: Ahi Çelebi Evkaf Defterinin Mühürlü Son Sayfası.....	450

KISALTMALAR

A.Ç. : Ahi Çelebi

A.G.E.: Adı Geçen Eser

A.G.M. : Adı Geçen Makale

BKZ.: Bakınız

C. : Cilt

D.İ.A.: Diyanet İslam Ansiklopedisi

H. : Hicri

İ.S.A.M.: İslami Araştırmalar Merkezi

M.: Miladi

M.E. B. : Milli Eğitim Bakanlığı

M.Ü. : Marmara Üniversitesi

NR: Numara

O.S.A.V. : Osmanlı Araştırmaları Vakfı

s. : Sayfa

S. : Sayı

Ş.S.: Şeriyye Sicili

T.T.K. : Türk Tarih Kurum

GİRİŞ

KONU- KAYNAK-YÖNTEM

Şeriyeye Sicili, Osmanlı mahkemelerinde verilen kararların ve tutulan kayıtların toplandığı defterdir². Kadı defteri, Kadı sicili, Zabt-ı Vekayi veya Şeriyeye Sicili gibi çeşitli isimlerle adlandırılmaktadır³. Şeriyeye sicilleri tarihimizin vazgeçilmez kaynakları arasında bulunmaktadır. Kadıların devlet merkezi ile yaptığı yazışmalar, mahalli idarelere ait düzenlemeler, en önemlisi de kurulduğu yerleşim yerinin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını içeren bu siciller yapılan araştırmalar son zamanlarda artarak devam etmektedir⁴.

Şeriyeye Sicilleri bulunduğu yerin iktisadi hayatına dair birinci elden orijinal vesikalardır. Tarih aralığı olarak kapsadığı dönemlerde Osmanlı Coğrafyasındaki halkın yetiştirdiği ürünler, imal ettiği sanayi mamulleri, sanat ve meslek çeşitleri, halktan toplanan vergiler, para arzı ve çeşitleri gibi birçok bilgiyi defterlerdeki kayıtlardan takip etmek mümkündür⁵.

Hemen belirtelim ki, bugün büyük oranda dijital ortama çekilerek sağlam bir korumaya alınan Şeriyeye sicilleri, kurumunun kaldırılmasından sonra sahihsiz kalmıştır. İlk olarak Maarif Vekâleti sorumluluğuna bırakılan bu hazine, 3 Kasım 1941 tarihli bir karar ile vilayetlerdeki müze ve kütüphanelere devredilmiştir. 1991 yılında ise öncelikle vilayetlerde bulunan defterlerin neredeyse tamamı Ankara'da Milli Kütüphanede toplanmıştır⁶. Bugün öncelikli olarak Anadolu vilayetlerindeki defterlerin çoğu bu kütüphanede bulunurken, anılan defterlerin dijital kopyaları ile İstanbul Şeriyeye Sicilleri ve Anadolu dışındaki vilayetlerin sicilleri İstanbul İSAM Kütüphanesinde dijital kopyaları mevcuttur. Asıl belgeler, Başbakanlık Osmanlı Arşivindedir. Ayrıca İstanbul Sicilleri ile üzerinde çalışmış olduğumuz Evkaf

² Yunus Uğur, “Şeriyeye Sicilleri”, *DİA*, C. 39, İstanbul 2010, s. 8.

³ Fethi Gedikli, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C. 3, S.5, 2005, s. 187.

⁴ Kenan Ziya Taş, I. Arşiv Şurası: *Arşiv Malzemesi olarak Şer’iyye Sicilleri Ve Taşra Üniversitelerinde Tarih Araştırmaları*, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yay., Ankara 1998, s. 178.

⁵ Taş, a.g.e., s. 180.

⁶ Gedikli, a.g.m., s. 188.

Mahkemesi Defterleri gibi kimi ihtisasa sahip Mahkeme Defterleri İstanbul Müftülüğü Arşivinde de saklanmaktadır.

Bu çalışma Ahi Çelebi Mahkemesi 6 Nolu Sicilinin transkripsiyon ve değerlendirmesini ihtiva etmektedir. Hemen belirtelim ki defter yazımı sancak ve kazalarda tutulan diğer sicil defterlerinin yazımından oldukça farklıdır. Örneğin birçok defterin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılan Karahisar-ı sahip sicillerindeki her bir defterde en fazla birkaç kâtibin yazım yaptığı vaki iken, bu ve benzeri sicil defterlerinde çok sayıda kâtibin yazım yaptığı görülmektedir. Hal böyle olunca defterin okunmasında bir üslup birlikteliği oluşturulması oldukça zor olmuştur. Bu hale bir de Defterin muhafaza edilmesindeki ihmallerin getirdiği yıpranmalar eklenince kimi yerler okunamayacak derecede tahrip olmuştur. Bu minval üzere oluşturduğumuz transkripsiyonda okunamayacak kadar silik olan yerler “silik” şeklinde belirtilmiştir. Çıkaramadığımız yerlere “...”, muallakta kaldığımız kelimeler “...?” şeklinde gösterilmiştir.

Defterdeki sayfalandırma sonradan Arşiv görevlisi tarafından yapılmış olup defterin toplamı 372 sayfadır. Toplam 524 adet belge bulunmaktadır. Bu belgelerin % 60’lık kısmı vakıf davaları, % 40’ı vakfiyelerden oluşmaktadır. Çalışmamız defterdeki Vakıf davalarını esas aldığından transkripsiyon ve değerlendirmeye vakfiyeler dâhil edilmemiştir. Örnek teşkil etmesi açısından ilk iki Arapça Vakfiye transkript edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

VAKIF DAVALARI

1. GENEL OLARAK VAKIF DAVALARI

Bu çalışmanın temel konusu Ahi Çelebi Evkaf Mahkemesinin 6 numaralı sicil defterindeki vakıf davalarının transkripsiyon ve değerlendirmesidir. Bu bakımdan hukuk mantığını ilgilendiren hususlara defterde geçen kimi terimlerin açıklamaları kapsamında kısaca yer verilecektir. Temel konumuz vakıf davaları olduğundan ilk olarak dava kelimesini açıklamaya çalışacağız:

Dava (دعوى), bir kimsenin diğer bir kimseden hâkim huzurunda hakkını istemesi⁷, şikâyetçi olarak mahkemeye başvurması anlamlarına gelen hukukî bir terim olup, çoğulu de'âvîdir⁸. Bütün toplumlarda adalet, hukuk ve yargı ne kadar önemli ise İslam toplumunda daha çok önemlidir. Çünkü Müslüman toplumlarınyapıtasını adalet, hukuk oluşturmaktadır ve bundan hareketledir ki İslamiyet'in yayıldığı ilk zamanlardan beri adalet tesis edilmeye çalışılmıştır.

Hz. Peygamber'in sünnetinde dava, şikâyet, ispat, savunma ve kararlarla ilgili birçok hüküm ve uygulama örneği vardır. Hz. Peygamber Medine döneminde diğer sıfatlarının yanı sıra devlet başkanı, hâkim, üst yargı mercii sıfatıyla birçok dava dinlemiş, hükme bağlamış, ihtilafları çözmüştür⁹. Hz. Peygamber'in vefatının ardından gelen dört halife döneminde de bu uygulamaya aynen devam edilmiştir¹⁰. Kısa zamanda devletin sınırlarının genişlemesi ve bürokratik işlemlerin artması, yargı alanında da bir görev bölüşümünü zorunlu kılmıştır ki, bu yargı görevinin halife tarafından tayin edilen naibler vasıtasıyla sürdürülmesi yolunu açmıştır. Halife Ömer ilk olarak Medine'ye Ebu'd-Derda'yı, Basra'ya Şarih'i, Kûfeye de Ebu Musa el-Eşari'yı tayin etmiştir. Mısır'ın fethinden sonra ise ilk olarak bu ülkede kadıların bölge valisi tarafından tayin edilmesi prensibi uygulamıştır.¹¹

⁷ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.1, M.E.B. yay., İstanbul 1993, s.406.

⁸ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara 2003, s. 202.

⁹ Cevdet Yavuz, "Dâva", *DİA*, C.9, İstanbul 1994, s.12.

¹⁰ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, İstanbul, 2017, s.19-20.

¹¹ Ortaylı, a.g.e., s.19-20.

Bir davanın temel unsurlarından biri davanın taraflarıdır. Bunlar, davacı (müddei); bir anlaşmazlık hakkında mahkemeye başvurup hakkını arayan kişi; davalı (müddeâ aleyh), mahkemede davacı tarafından şikâyet edilen kişilerdir. Eski hukukumuzda taraf tabiri yerine, hasım ve husumet tabirleri kullanılmıştır. Bir kimsenin bir davada davacı ve davalı olabilmesi bugünkü hukukumuz da olduğu gibi ehliyetinin olması şartına bağlanmıştır¹². Davacı ve davalı sıfatları, taraflara bir dava boyunca atfedilen sürekli bir konum ve sıfat olmayıp burada davacı “bir hakkı iddia eden”, davalı da “aleyhinde iddiada bulunan” taraf demektir.¹³

Vakıf davalarında bütün İslam hukukçularının ittifakı ile mütevellî vakıftan yararlananların veya kendisini tayin eden şahsın vekilidir. Bu sebeple, ister aleyhte ve ister lehte olsun, vâkıfın şahsiyetini temsilen taraf mütevellîdir. Mütevellî, hâkimin iznini almaksızın vakıf davalarını tek başına yürütebilir. İstisnai olarak ferağ bedeli, kira bedeli mukataa’lı vakıflar üzerindeki ağaç mülkleri ve inşaatları ilgilendiren davalarda mütevellînin mahkemede bulunması şartı aranmamıştır¹⁴.

Üzerinde çalıştığımız defterde daha çok davalı veya davacı yerine kimin mahkemeye başvurduğu açıkça belirtilmiştir. Ayrıca mütevellîlerin de davalarda zikredildiği görülmektedir. Örneğin; *“Haremeyn vakfına mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer’i de takrir-i kalam idüb Mahmiye-i İstanbul’da Yeni Mahalle de sâkin iken vefat iden merhum Hasan ibni Abbas hal-i sıhhatinde...”*¹⁵ ifadesinden davacının aynı zamanda mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Mehmed olduğu ve davalının ise Hasan ibni Abbas olduğu görülmektedir.

Dava şartları denilince, mahkemenin davanın esası hakkında inceleme yapabilmesi için gerekli olan şartlar akla gelmektedir. Şartlar konusu itibari ile diğer davalar ile vakıf davaları arasında pek fark yoktur. Tarafların belirlenmesi, dava

¹²Serhat Yener, “Eski Vakıf Davalarında Görev-Yetki-taraflar-Dava Şartları- Müruruzaman”, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, s.2, s. 583-584.

¹³Yavuz, a.g.m., s.2.

¹⁴Akgündüz, İslam Hukukunda Ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, OSAV, 3. Baskı, İstanbul 2013, s.420

¹⁵Ahi Çelebi Şerhiye Sicili (AÇŞS), 6 Nolu Defter, nr: 458, s.245.

konusunun belli olması diğer davalarla aynı mahiyettedir¹⁶. Ancak vakıf davalarında mutlak surette aranan belli şartlar vardır. Bunlar;

- Vakıflardan faydalanan veya faydalanacakların bu hususu ispat edecek vesika bulundurmaları veya şahid gösterebilmeleri
- Resmi evrakda ihtilafı durum veya nam-ı müstear şüphesinin bulunmaması,
- Yetkili makam tarafından verilen ferağ ve tasarruf senetleri ile istihkâm hüccetlerine aykırı bir durumun olmaması,
- Davacının hali ile sözleri arasında çelişki olmaması.

Genel itibari ile hangi tür dava olursa olsun ispat ve deliller olmadan o dava geçerli sayılmaz ve itibar edilemez. Davacının davayı kazanabilmesi ve talep ettiği hakka sahip olabilmesi için, iddiasını bir delil ile ispat etmesi gerekir¹⁷. Vakıf davalarında kullanılması mümkün olan delilleri şöyle sıralayabiliriz;

- Yazılı deliller; vakfiyeler, resmi kayıtlar, resmi senetler,
- İkrar,
- Adil şahadet,
- Yemin ve yeminden nukûl¹⁸,

2. VAKIF DAVALARI VE DAVALARIN GÖRÜLDÜĞÜ MEKÂN

Vakıf davaları ile ilgili ilk hususi mahkemenin Emevi Halifesi Hişam zamanında kurulduğu bilinmektedir. Ancak bu mahkemede evkaf meselelerine bakan kadı diğer yargı görevlerini de beraber yürütmüştür. Abbasi ve Selçuklular zamanında da vakıflara bakmakla görevli bazı hususi kadıları görmek mümkün ise de, Osmanlı devletine kadar vakıf davalarına bakmanın kadılara ait bir görev olduğu kesindir¹⁹.

İslamiyet'in ilk dönemlerinden bu yana genel itibari ile dava veya muhakemenin görülmesi için belirli bir bina tayin edilmemiştir. İslam'ın ilk yıllarından itibaren davalar mescit veya camii gibi ibadetgâhlarda yapılmaya

¹⁶ Akgündüz, a.g.e., s.422.

¹⁷ Akgündüz, a.g.e., s. 431.

¹⁸ Akgündüz, a.g.e., s. 431- 434.

¹⁹ Akgündüz, a.g.e., s.414.

çalışılmıştır. Osmanlı Devlet’inde davalar ilk zamanlarda camilerde, daha sonra uygun olması halinde Kadının evinde görülmüştür. Fakat sadece bunu evle sınırlamakta yanlışır. Kimi yerlerde hususi yerlerin olduğu da bilinmektedir²⁰.

Osmanlı Devleti’nde ilk olarak Osman Gazi tarafından kadılar tayin edilmiş, Sultan I. Murad zamanında daha çok askeri davalara bakmakla yükümlü olan kazaskerlik kurumu ihdas edilmiştir. Osmanlı devleti sınırlarındaki tüm sancak ve kazalara bir kadı tayin edilmiş olup, görev süreleri normal şartlarda en fazla iki yıl olarak belirlenmiştir.²¹ Şer’iyye mahkemeleri dışında merkezde bulunan Divan-ı Hümayun, Veziriazam divanları ile kazaskerlerin, ayrıca esnaf üzerinde lonca ve benzeri meslek teşekkülleri ile muhtesiplerin, mali konularda Defterdarların, askerler üzerinde Yeniçeri Ağası ve Kaptan-ı Derya’nın, tarikat mensupları üzerinde şeylerin, Hazret-i Muhammed (S.A.V) soyundan gelenler üzerinde nakibüleşrafların, öte yandan taşralarda Beylerbeyi ve Sancakbeyleri divanlarının da bir takım yargı yetkileri vardır²².

Hususiyle küçük kazalarda kadılar önlerine gelen her türlü davaya bakmak ile yükümlüydüler²³. Ayrıca İslam hukukuna göre de mahkemede sade bir kadının bulunması prensibi esas olarak kabul edilmiştir²⁴. Osmanlı mahkemelerinde açıklık prensibi cari idi.Mahkeme dinleyicilerin ve eğer varsa farklı görüşte olan kişilerin takibine açıktı. Mahkeme esasta gece gündüz müracaata açık olmalıdır.

Genel olarak Osmanlı kadısı yargılamayı Hanefi mezhebinin kurallarına göre yapmış ancak davacı davasının diğer üç mezhepten birinin ahkâmına ve içtihadına hüküm verilmesini istemesi durumunda buna imkân tanınmıştır.Genel çerçeveden özele inerek İstanbul Eminönü’ndeki Ahi Çelebi cami yanında yer alan Ahi Çelebi Mahkemesinde biristisna olarak sadece evkaf davaları görülmüştür.²⁵.

²⁰ Nevzat Erkan, *18.YY’ın İlk Yarısında Üsküdar’da Müslim-Gayrimüslim İlişkileri-Şer’iyye Sicilleri ve Müddevel Kaynaklar Işığında*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2012, s.21-22.

²¹Ekrem Buğra Ekinci, “Tanzimat Devri Osmanlı Mahkemeleri”, *Yeni Türkiye*, S.31, Y.6, Ocak-Şubat 2000, s.2.

²²Ekinci, “Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.III, S.5, 2005, s. 419.

²³Akgündüz, a.g.e., s. 414.

²⁴İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti’nde Kadı*, Kültür Bakanlığı Yayıncılık, 4. Baskı, Mart 2017, İstanbul, s. 70.

²⁵ Serpil Çelik, “Ahi Çelebi Mahkemesi”, *Yapı*, S.182, Ocak 1997, s. 109.

Vakıf davalarının, diğer davalara nazaran pek bir farkı yoktur. Her dava da olduğu gibi vakıf davalarında da davalı ve davacı bulunmakta, davacıya veya davalıya bir nevi avukat konumunda olan mütevellinin de yardımcı olması, yine davaya şahitlik edecek olan Şuhud'ul Hallerin bulunması, davanın konusu, davanın konusunda geçen yerler gibi bir takım benzerlikler diğer dava türlerinde de görülür. Buna örnek verecek olursak;

“Mahrûse-ı İstanbul'da vâki' Haremeyn-i Muhteremeyn evkafından bi'l-fîl mütevellî olan zahrül ayan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî mahfil-i şer'-i şerifde işbu rafî'ül-kitâb Receb Çavuş ibni Abdulvahhab mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûrdanolub Uzun Çarşudimeklema'rûfsukda Bezzaz-ı Cedid Mescidi kurbundevâki' inde'l-ahâlîma'lumu'l-hudûd olan bir bab dükkân ayda otuz akçe ücret-i mu'eccele ile mezbûrReceb Çavuş'un tasarrufunda olub hâlâ harik vâki' olmağla muharrik olubmerkûmReceb Çavuş ihdas ettiği ebniye-i vakfın olub sarf eylediği meblağ-ı vakıf da icâre-i mu'accele olmak üzere kendü malıyla dükkân-ı mezbûr-u binâyâ izin taleb itmeğın tarih-i kitâbdan dükkân-ı merkûm-ı mersumReceb Çavuş'a yine ayda otuzar akçe icâre-i mü'eccele ile icâreyledüm ol dahi isticâr ve kabul eyledikten sonra vech-i meşrûh üzere dükkân-ı mezbûrvakf olmak üzere kendü malıyla binâyâ izin virdümdidikde mütevellî-i mezbûrunkelimât-ı meşrûhasını merkum Receb Çavuş vicâhen tasdik idüb mâ vaka'abi't-taleb ketb olundu. Tahrirenevâil-i Cemaziye'l ahir sene seman aşra ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa ibni Dede

Mustafa ibni Ali

İbrahim Çelebi ibni Yakub el-bevvâb

Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvâb

Ve gayrihim²⁶”.

Vakıf davalarının diğer davalardan farkı vakfedilen malın veya mülkün kime veya nereye harcanacağı konusunun önemle vurgulanmasıdır. Vakfın temel senedi sayılan Vakfiyede belirtilen hususlara uymayan veya istismar edilmesi gibi hususların olduğu durumlarda mahkeme meselenin tetkiki için bir heyet oluşturur ve bu heyet şartlara göre şikâyet edilen meseleyi incelerdi.

Bu genel açıklamalardan sonra incelediğimiz defterde zikredilen mahkeme heyetinin zikrine geçebiliriz.

3. MAHKEME GÖREVLİLERİ

3.1. KADI

Arapça’da kaza (kazâ) kökünden ism-i fail olan kâdî (قاضى), fıkıh terimi olarak insanlar arasında meydana gelen çekişme ve davaları şer’i hükümlere göre çözümlmek için yetkili makamca tayin edilen kişi demektir²⁷.

Diğer İslam toplumlarında olduğu gibi Osmanlı Devletinin ilk zamanlarından itibaren Sancaklar, kazalar ve nahiyelerde Kadı ya da kadı naiplerinin görev yaptığı bilinmektedir. Hususiyle yukarıda zikrettiğimiz yerleşim yerlerinde görev yapan kadıların birçok görevi (nikâh, beledi işler, noterlik vb.) bulunmakla birlikte bunlardan en önemlisi de mahkemelere intikal edene tüm davalara bakmaktır. Osmanlı Devleti içinde hiçbir görevli bu kadar yetkiye sahip olmamıştır. Bu da yetki alanlarının geniş olduğunu göstermektedir.

Bu kısa tanımlamadan sonra ele aldığımız defterde davalara bakan veya bir şekilde zikri geçen kadıların isimleri ve görev periyodları şöyledir:

Kadı İsimleri	Görev Yaptığı Yer	Görevi	Görev Yaptığı Tarih
Ahmed Efendi ibni Muhammed ²⁸	İstanbul / Küçük Karaman	Davaya Bakmak	H. 1019 / M. 1610,1611

²⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 12, s.4.

²⁷Fahrettin Atar, “Kadı”, *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, s. 66.

²⁸AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 21, s. 20.

Abdurrahman Efendi ²⁹	İstanbul / Küçük Karaman	Şahit	H. 1019 / M. 1610,1611
Mehmed Efendi ³⁰	İstanbul / Eski İmaret	Şahit	H. 1025 / M. 1616, 1617
Hacı Efendi ibni Mahmud ³¹	İstanbul / Eski İmaret	Vekil	H. 1025 / M. 1616, 1617
Hacı Efendi ³²	İstanbul / Kirmastı	Kiracı	H. 1026 / M. 1617
Esseyid Mustafa Efendi ³³	İstanbul / Harrat Kemal	Şahit	H. 1026 / M. 1617
Hızır Efendi ibn Memi ³⁴	İstanbul / Hacı Mahmud	Keşif	H. 1027 / M. 1617, 1618
Mustafa Efendi ³⁵	İstanbul / Hacı Mahmud	Şahit	H. 1027 / M. 1617, 1618
Hızır Efendi ³⁶	İstanbul / Kenise	Keşif	H. 1029 / M. 1619, 1620
Hızır Efendi ibni Memi ³⁷	İstanbul / Sarı Musa	Keşif	H. 1029 / M. 1619, 1620
Osman Efendi ³⁸	Kostantiniyye / Yavuzoğlu	Şahit	H. 1030 / M. 1620, 1621
Mustafa ibni Mehmed ³⁹	Kostantiniyye / Tahta Minare	Şahit	H. 1033 / M. 1623, 1624
Receb Efendi ibni Osman ⁴⁰	Kostantiniyye / Murad Paşa	Şahit	H. 1034 / M. 1624, 1625
Ali Efendi ⁴¹	İstanbul / İshak Paşa	Davaya Bakmak	H. 1034 / M. 1624, 1625
Mehmed Efendi ⁴²	İstanbul /	Davaya Bakmak	H. 1034 / M. 1624, 1625
Ayaşi Ahmed Efendi ⁴³	Kostantiniyye/ Karabaş	Şahit	H. 1033 / M. 1623, 1624
Hüseyin Efendi ⁴⁴	Galata	Şahit	H. 1036 / M. 1626, 1627
Ali Efendi ⁴⁵	Kostantiniyye / Serv	Şahit	H. 1038 / M. 1628, 1629

Tablo 1:Kadı İsimleri ve Görev Periyodu

²⁹AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 21, s. 21.

³⁰AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 167, s. 118.

³¹AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 168, s. 118.

³²AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 179, s. 127.

³³AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 193, s. 136.

³⁴AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 226, s. 153.

³⁵AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 226, s. 154.

³⁶AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 229, s. 156.

³⁷AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 231, s. 157.

³⁸AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 247, s. 170.

³⁹AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 307, s. 231.

⁴⁰AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 328, s. 244.

⁴¹AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 334, s. 248.

⁴²AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 337, s. 250.

⁴³AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 433, s. 313.

⁴⁴AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 442, s. 320.

⁴⁵AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 472, s. 345.

3.2.NAİB

Naib (نائب) vekil demektir. Osmanlı hukukunda hem Kadıların muvakkat zaman aralığında yerlerine vekâlet edenlere veya yine kadıların kendi yerlerine bir takım işleri yürütmesi için görevlendirdikleri kişilerde “Naib” denirdi⁴⁶. Neredeyse tüm büyük mahkemelerde kadılar namına birtakım hizmetlerde vazife gören naibler vardır. Genellikle bir keşif veya mahkemenin yetki alanına dâhil bölgede sair bir görev için vazifelendirilirler. Belli bir süre için naib tayin edilenler ise kadının görevi başında olmadığı zamanlarda ona vekâleten görev yaparlar. Bu vekâlet kısa bir süre olabileceği gibi uzun bir süre içinde olabilir. Bu ikinci tür vekâletin Osmanlı Devletinde en çok karşılaşılan örneği, çoğu kere uzak bir bölgeye kadı tayin edilen kimsenin kaza mahalline gitmeyerek İstanbul’da kalması ve yerine bir naib göndermesi şeklinde tezahür etmiştir. Yine emekliye ayrılan kadıların arpalık olarak verilen kaza bölgelerine çoğu büyük kadılıklarda bulunmuş olan asıl hâkim gitmez, yerine bir naib gönderilirdi. Kaza görevini yürüten bu tür naibler topladıkları harçlardan anlaştıkları miktarı asıl kadıya vermektedirler⁴⁷. Naibin bir veya birkaç olması kadının tayin edildiği kazanın büyük veya küçük olmasına, muamelatının geniş olup olmamasına bağlı idi. Bundan dolayı kaza, sancak ve eyalet kadılarının naibleri ona göre idi. Çalıştığımız defterde naip olarak kaydedilen kişiler ve görev aralıkları şöyledir:

Naib İsimleri	Buldukları Dava Konusu	Görev Yaptığı Tarih
Abdulvahhab ibni Mehmed ⁴⁸	Veraset	H. 1023 / M. 1614, 1615
Mehmed Efendi ibni Süleyman ⁴⁹	Veraset	H. 1032 / M. 1622, 1623
Abdulvahhab Efendi ibni Mustafa ⁵⁰	İcar	H. 1038 / M. 1628, 1629

Tablo 2:Naib ve Görev Periyodu

⁴⁶Akgündüz, a.g.e., s.72.

⁴⁷M. Akif Aydın, “Osmanlı Hukuk” *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, C.I, İstanbul 1997, s. 399.

⁴⁸AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 97, s. 68.

⁴⁹AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 271, s. 185.

⁵⁰AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 508, s. 364.

Bakıldığında sicilde çok fazla naib geçmemektedir. Bu isimleri geçen naibler ise belirli konularda davaya bakmıştır. İsimleri tam olarak geçmeyen naiblere ise, naib'üş-şerh diye zikredilmektedir.

3.3.KÂTİPLER

Sözlükte ketb “yazmak” fiilinden türetilmiş bir ism-i fâil olan kâtip (kâtip, çoğulu küttâb, ketebe) yazı işleri ile uğraşan kimselere verilen genel addır⁵¹.

Şer’iyye mahkemelerinde önemli bir görev olan kâtipliğe, güvenilir, sağlam, davaları tutanağa geçirmede ve ilamları tanzim usulünde (sakk-ı şer’i de) mahir olan şahısların getirilmesi gerekirdi. Kâtibin en önemli vazifesi, tarafların iddia ve savunmalarını ve şahitlerin beyanlarını doğru olarak kayda geçirmektir. Mahkeme kâtiplerinin tayininde kadının arzı şarttı. Geçici olarak berat-ı şerif almadan bu görevi ifa edenler, daha sonra bu göreve berat ile getirilirdi.⁵².

Araştırmamıza konu olan defterde ismi geçen kâtiplerşunlardır:

Katib Adları	Buldukları Dava Konusu	Davadaki Görevleri	Tarih
Katib-i Bevvab Hasan Efendi ⁵³	Veraset	Şahit	H. 1017 / M. 1608,1609
Katib-i Bevvab Hüseyin Efendi ⁵⁴	Veraset	Şahit	H. 1017 / M. 1608,1609
Mehmed Efendi ⁵⁵	Veraset	Zabıt	H. 1021 / M. 1612, 1613
Receb Çelebi ibni Abdulgaffar ⁵⁶	Kira	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Ali Çelebi ibni mesut ⁵⁷	Kira	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Mustafa Bey ibni Abdullah ⁵⁸	Kira	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Mehmed Çelebi ibni Abdulcelil ⁵⁹	Veraset	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613

⁵¹ Mustafa Sabri Küçükaşçı, “Kâtip”, *DİA*, C. 25, Ankara 2002, s. 49.

⁵² Akgündüz, a.g.e., s.75.

⁵³ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 1, s.1.

⁵⁴ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 5, s. 3.

⁵⁵ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 39, s. 22.

⁵⁶ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 40, s. 23..

⁵⁷ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 40, s. 23

⁵⁸ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 40, s. 23.

⁵⁹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 41, s. 24.

Katib-i Bevvab Hüseyin Bey ⁶⁰	Veraset	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Katib-i Bevvab Hüseyin Efendi ibni Bayezid ⁶¹	Vergi	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Ser Piyade-i Katib Mustafa Bey ibni Abdullah ⁶²	Tamirat	Şahit	H. 1022 / M. 1613, 1614
Katib-i Defterhane Abdi Çelebi ibni Hüseyin ⁶³	Tamirat	Şahit	H. 1022 / M. 1613, 1614
Katib-i Bevvab Hüseyin Efendi ⁶⁴	Kira	Şahit	H. 1022 / M. 1613, 1614
Katib-i Huruf ⁶⁵ Abdullah Efendi ⁶⁶	Vazife	Şahit	H. 1022 / M. 1613, 1614
Katib-i Kur'an Yusuf ibni Musa ⁶⁷	Veraset	Şahit	H. 1024 / M. 1615, 1616
Mehmed Bey ⁶⁸	Veraset	Şahit	H. 1025 / M. 1616, 1617
Katib-i Bevvab Hüseyin Efendi ⁶⁹	Mal Parekendesı	Şahit	H. 1024 / M. 1615, 1616
Mustafa Efendi ⁷⁰	Mal Parekendesı	Şahit	H. 1024 / M. 1615, 1616
Katib-i Vakf Mustafa Efendi ⁷¹	Veraset	Şahit	H. 1028 / M. 1618, 1619
Mustafa Çelebi ibni Kasım ⁷²	Kira	Şahit	H. 1025 / M. 1616, 1617
Katib-i Divan Ali Efendi ibni Abdulvahhab ⁷³	Tamirat	dava katibi	H. 1025 / M. 1616, 1617
Mustafa Efendi ⁷⁴	Kira	Şahit	H. 1026 / M. 1617
Mustafa Çelebi ibni Hasan ⁷⁵	Tamirat	Şahit	H. 1026 / M. 1617

⁶⁰ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 43, s. 25

⁶¹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 67, s. 46

⁶² AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 69, s. 47.

⁶³ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 69, s. 47.

⁶⁴ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 75, s. 50.

⁶⁵ Huruf: *Harf, harfler anlamında kullanılır. Bkz. Devellioğlu, a.g.e., s. 440. Katib-i Huruf: Yazışma katibi olarak geçmektedir.*

⁶⁶ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 77, s. 52.

⁶⁷ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 146, s. 103.

⁶⁸ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 152, s. 106.

⁶⁹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 155, s. 108.

⁷⁰ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 155, s. 108.

⁷¹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 160, s. 112.

⁷² AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 165, s. 116.

⁷³ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 173, s. 121.

⁷⁴ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 179, s. 127.

⁷⁵ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 194, s. 136.

Mehmed Bey ibni Hasan ⁷⁶	Veraset	Şahit	H. 1026 / M. 1617
Hüseyin Efendi ⁷⁷	Veraset	Şahit	H. 1026 / M. 1617
Mal Katib Mehmed Efendi ibni Receb ⁷⁸	Kira	Davacı	H. 1029 / M. 1619, 1620

Tablo 3:Kâtip İsimleri ve Görev Periyodları

İncelememiz sonucunda genel itibari ile kâtiplerin çoğu davalarda şahit konumundadır. Bunun yanında Kira, vekâlet gibi davalarda taraf olarak isimleri geçmektedir. Kâtiplerin zikredildiği bir başka yer ise bir evin tamirat meselesinde mahkeme tarafından tayin edilen keşif heyeti içinde yer alması sebebiyledir. Kâtiplerin isimlerinin önünde genel itibari ile nerenin kâtibi olduğu kayıtlıdır.

3.4.ŞUHUD’UL HAL

Sözlük anlamıyla “hazır bulunmak, haber vermek, bilmek, gözlemek, görmek” anlamlarındaki şهادet kökünden türeyen şahid, fıkıh terimi olarak bir olaya veya duruma tanıklık eden kişi olarak tanımlanır. Şahitlik, ilk dönemden itibaren İslam muhakeme hukukunda kesinlik ifade eden ispat vasıtalarının en yaygın şekilde kullanılanıdır⁷⁹.

Kadınların bir diğer yardımcısı da mahkemelerde yargılamaya bir anlamda müşahit sıfatıyla katılan Şuhud’ul haldir. Diğer İslam devletlerinde de varlığına şahit olduğumuz ve içlerinde zaman zaman ileri gelen hukukçuların da yer aldığı bu kişiler, mahkemeye intikal eden hukuki ihtilafın şahitleri değil, mahkeme de yapılan yargılamanın müşahitleridir. Şuhud’ul hal, udul-ı müslimin de denilen ve o kaza bölgesinin ileri gelenleri arasında seçilen sayıları beş altı veya daha fazla olan bu şahitler yargılamanın işleyişine asla müdahil olmamışlardır⁸⁰. Çalıştığımız defterdeki tüm davalarda Şuhud’ul hal bulunmaktadır. Davalarda bazen şuhud’ul hal verilmeyip yerine “*es-sabıkan*” hal olup bu ifade bir önceki davanın şahitleri ile aynısının olduğunu göstermektedir. Şuhud’ul Hal seçilenlerin çoğu o dönemin koşulları itibari ile halkın güvenini kazanmış kişilerdir. Bunlar; şeyh, kadı, müezzin, cerrah, hatib, kâtip, mimar vb. meslekteki kişilerdi.

⁷⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 195, s. 136.

⁷⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 196, s. 137.

⁷⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 227, s. 154.

⁷⁹H. Yunus Apaydın, “Şahit”, *DİA*, C. 38, İstanbul 2010, ss. 278- 279.

⁸⁰ Aydın, a.g.e., s. 399.

3.5.KASSAMLAR

Sözlükte “bölmek” anlamındaki kısmet masdarından türeyen kassâm “taksim eden, bölüştüren” manasına gelmektedir. İslam hukukunda ganimet, şirket ve miras gibi konularda her türlü menkul ve gayrimenkul malı bölerek şayi hisseleri belirli hale getiren resmi görevliye verilen addır. Özellikle Osmanlı Devletinde kassam, miras davalarında bizzat dava mahalline giderek gerekli tahkikatı yapıp ihtilaf hakkında bir neticeye vardıldıktan sonra davayı hükme bağlayan ve terekeyi varisler arasında taksim eden şer’i memuru ifade etmektedir. Kassamlar, ikinci derece adliye görevlileridir ve hâkimin yardımcısı konumundadır⁸¹. Taksim ettikleri terekenin belli bir payını resm-i kısmet adı altında tahsil ederlerdi. Ancak tahsil edilen bu resimler, söz konusu mahallin kadılığında bulunan sandıkta korunur ve askeri kassam müfettişlerine yahut süvari kassamlarına teslim edilirdi⁸².

Bahsimize Konu olan Defterde Geçen Kasam İsimleri Şunlardır:

İbrahim Efendi ibni Ali ⁸³
Sefer Efendi ibni Mehmed ⁸⁴
Ali Efendi ibni Ömer ⁸⁵
Hasan Efendi ⁸⁶

Tablo 4: Kassam Adları

3.6.ÇAVUŞLAR

Şer’i mahkemelerde, borçlunun mallarını satarak borcunun ödenmesi, borçlunun inad ve temerrüdü üzerine icab ederse mahkeme kararıyla hapisle taziyik edilmesi, hukuken kesinleşen nakdi ve bedeni cezaların infazı, kısaca günümüzde icra memurlarının tamamen, emniyet görevlileri ve savcının ise kısmen görevlerini ifa eden çavuşların Osmanlı adliye teşkilatındaki yeri bir hayli önemlidir. Hükümet merkezinde hizmet gören ve divan-ı hümayuna bağlı olan çavuşlar, atlı bir sınıftır ve

⁸¹Sait Öztürk, “Kassam”, *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, s. 579.

⁸² Akgündüz, a.g.e., s.75.

⁸³ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 441, s. 319.

⁸⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 260, s. 177.

⁸⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 305, s. 230.

⁸⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 441, s. 319.

Serhengar-1 Divan-1 Hümeyun diyebilinmektedirler⁸⁷. Bu derece öneme sahip olan çavuşlar, çalışmamız sırasında çokça geçmektedir. Bunlar;

Çavuş Adları	Buldukları Davanın Konusu	Davadaki Görevi	Tarih
Kasım Çavuş ⁸⁸	Veraset	Şahit	H. 1017 / M. 1608, 1609
Mehmed Çavuş ⁸⁹	Veraset	Şahit	H. 1017 / M. 1608, 1609
Muhammed Çavuş ⁹⁰	Veraset	Şahit	H. 1017 / M. 1608, 1609
Hüdaverdi Çavuş ⁹¹	Tamirat	Şahit	H. 1018 / M. 1609, 1610
Recep Çavuş ⁹²	Kira	Şahit	H. 1018 / M. 1609, 1610
Mehmed Çavuş ⁹³	Kira	Şahit	H. 1018 / M. 1609, 1610
Mustafa Çavuş ⁹⁴	Kira	Davada görevli	H. 1018 / M. 1609, 1610
Mahmud Çavuş ⁹⁵	Kira	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Mehmed Çavuş ⁹⁶	Veraset	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Sefer Çavuş ⁹⁷	İcar	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Şaban Çavuş ⁹⁸	Vergi	Şahit	H. 1021 / M. 1612, 1613
Ali Çavuş ⁹⁹	Veraset	Davada görevli	H. 1021 / M. 1612, 1613
Cafer Çavuş ¹⁰⁰	Veraset	Davada görevli	H. 1021 / M. 1612, 1613
Hüseyin Çavuş ¹⁰¹	Veraset	Davada görevli	H. 1021 / M. 1612, 1613

Tablo 5: Çavuş Adları ve Görev Periyodları

⁸⁷ Akgündüz, a.g.e., s. 73.

⁸⁸ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 3, s. 2.

⁸⁹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 4, s. 2.

⁹⁰ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 4, s. 2.

⁹¹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 7, s.3.

⁹² AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 11, s. 4.

⁹³ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 11, s. 4.

⁹⁴ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 14, s. 5.

⁹⁵ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 34, s. 20.

⁹⁶ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 37, s. 21.

⁹⁷ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 42, s. 24.

⁹⁸ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 43, s. 25.

⁹⁹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 44, s. 25.

¹⁰⁰ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 44, s. 25.

¹⁰¹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 44, s. 25.

3.7.SUBAŞILAR

Eski Türk devletlerinde memuriyet unvanı olarak kullanılan subaşı, gerçekte askeri bir niteliği ifade etmektedir. Osmanlı Devleti'nden önce kurulmuş olan Türk devletlerinde ordu komutanı ve başkomutan olarak görev yapan subaşı, ilerleyen zaman içerisinde önemini yitirmiş ve köy, kasaba, kaza, sancak ve diğer yerleşim birimlerinde asayiş ve emniyeti sağlamakla görevlendirilmiştir¹⁰².

Osmanlı Devleti'nde Subaşılık, köy ve kasabalarda "İl Subaşı" sancaklarda ve diğer büyük merkezlerde ise "Şehir Subaşı" diye adlandırılırdı. Belirtilmesi gereken en önemli hususta Subaşılardan, kadıların emri altında çalışmalarıydı. Serbest dirliklerde Subaşılığı dirlik sahibi tayin ederdi. Serbest olmayan dirliklerde ise subaşılardan sancakbeyi tarafından tayin edilirdi. Köylerde köy Subaşıları, kazalarda toprak Subaşıları ve sancaklarda sancak Subaşıları bulunurdu. Görevini ifâ etmek için, asesler ve mahalle bekçilerinden yardım alabilen subaşılardan, görevleri karşılığı Subaşılıkmaktûunu alırlardı. 1720 yılından itibaren Subaşı tayin ve azilleri Çavuşbaşı ağasının ilam ve arzına bağlanmıştır¹⁰³.

Defterdeki çalışmamız sırasında kaydedilen davalarda geçen Subaşı isimleri şunlardır;

İbrahim Subaşı ¹⁰⁴
Mustafa Subaşı ¹⁰⁵
İbrahim Subaşı ¹⁰⁶
Muslihiddin Subaşı ¹⁰⁷
Ali Subaşı ¹⁰⁸
Hasan Subaşı ¹⁰⁹
Piri Subaşı ¹¹⁰

¹⁰² Şeniz Anbarlı Boztaş-Konur Alp Demir, "Osmanlı Adli ve idari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.VI, S.10, Haziran 2014, s. 84.

¹⁰³ Akgündüz, *a.g.e.*, s.74.

¹⁰⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 43, s. 25.

¹⁰⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 69, s. 47.

¹⁰⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 83, s. 58.

¹⁰⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 250, s. 171.

¹⁰⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 271, s.185.

¹⁰⁹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 305, s. 230.

¹¹⁰ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 311, s. 233.

Hüseyin Subaşı ¹¹¹
İbrahim Subaşı ¹¹²
Bektaş Subaşı ¹¹³
Mehmed Subaşı ¹¹⁴
Bayram Subaşı ¹¹⁵

Tablo 6: Subaşı Adları

3.8.MAHALLE İMAMLARI

Kadınların en önemli yardımcılarından biri, mahalle yönetiminin başında bulunan mahalle imamıdır. Yargı alanında hiçbir yetkileri bulunmayan imamların, toplum üzerinde sahip oldukları saygınlıktan dolayı daha çok mahalli lider ve yönetici konumunda oldukları söylenebilir. İmamların dini görevlerinin yanında mahalle de üstlendikleri diğer görevler şunlardır: Halk arasında meydana gelen bir anlaşmazlıkta arabulucu olup genel olarak asayişin temin etmek, mahalleye giren ve çıkanları denetim altında tutmak, mahalle sınırları içerisinde bulunan evlerde içki içilmesine ve geceleri sazlı ve sözlü eğlenceler düzenlenmesine engel olmak, sokakların temizliği konusunda halkı uyarmak ve takip etmek, evlenme, boşanma ve taşınma işleri ile ilgilenmektir. İmamlar padişah beratı ile atanmakta ve yerine getirdikleri görevleri karşılığında vakıflardan karşılanan ve “vazife” adı verilen bir ücret almaktaydılar¹¹⁶.

Mahkeme görevlilerinin en sonuncusu ve manevi açıdan önem teşkil eden bir yapıya sahip olan imamlar, çalışmamız da yine çoğunlukla zikredilmektedir. Adı geçen imamların bazen davacı bazen davalı bazen de Şuhud’ul hallerde şahit olarak karşımıza çıkmaktadır.

Esseyid Muhammed El-imam ¹¹⁷
Mehmed ibni Abdullah El-imam ¹¹⁸
Mehmed Efendi ibni Ahmed ¹¹⁹

¹¹¹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 437, s. 316.

¹¹² AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 449, s. 326.

¹¹³ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 449, s. 326.

¹¹⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 478, s. 349.

¹¹⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 512, s. 365.

¹¹⁶ Bozatay - Demir, a.g.m., s. 85.

¹¹⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 23, s. 12.

¹¹⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 28, s. 16.

¹¹⁹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 35, s. 21

Hasan Efendi ibni Abdulhamid ¹²⁰
Resul Efendi ibniFakirullah ¹²¹
Mahmud Efendi ibni Hüseyin ¹²²
Ali Efendi ibni Bali ¹²³
Mehmed Çelebi El-imam ¹²⁴
Kasım Efendi ibni Piri El-imam ¹²⁵
Fethullah halife ibni Ali El-imam ¹²⁶
Mehmed Efendi El-imam ¹²⁷
Hüseyin Hoca ibni Ahmed ¹²⁸
El-hacc Veli el-imam ¹²⁹
Hızır halife el-imam ¹³⁰
Resul Efendi el-imam ¹³¹
Mustafa ibni Mehmed el-imam ¹³²
Mustafa Efendi ibni Hasan el-imam ¹³³
Muhammed ibni İbrahim el-imam ¹³⁴
Abdülkerim el-imam ¹³⁵
Es-seyyid Halil Çelebi el-imam ¹³⁶
Sadık Efendi el-imam ¹³⁷
Eş-şeyh Mustafa Efendi ibni Ali el-imam ¹³⁸
Abdulkadir Efendi el-imam ¹³⁹
Ramazan ibni Muharrem el-imam ¹⁴⁰

¹²⁰ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 35, s. 21.
¹²¹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 38, s. 22.
¹²² AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 40, s. 23.
¹²³ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 44, s. 26.
¹²⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 65, s. 41.
¹²⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 77, s. 52.
¹²⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 102, s. 72.
¹²⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 103, s. 73.
¹²⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 106, s. 77.
¹²⁹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 108, s. 78.
¹³⁰ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 109, s. 79.
¹³¹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 113, s. 82.
¹³² AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 125, s. 93.
¹³³ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 133, s. 98.
¹³⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 135, s. 99.
¹³⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 146, s. 103.
¹³⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 160, s. 112.
¹³⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 176, s. 124.
¹³⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 182, s. 128.
¹³⁹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 191, s. 135.

Ramazan Efendi ibni Muharrem el-imam ¹⁴¹
Mehmed Çelebi ibni Abdurrahman el-imam ¹⁴²
Mehmed Efendi ibni Nebi el-imam ¹⁴³
Ali Halife ibni Ömer Efendi el-imam ¹⁴⁴
Ali Efendi ibni İsa el-imam ¹⁴⁵
Mehmed Halife ibni Mehmed el-imam ¹⁴⁶
Ahmed Efendi el-imam ¹⁴⁷
Mehmed Efendi ibni Şaban el-imam ¹⁴⁸
İsmail Efendi el-imam ¹⁴⁹
İdris Halife ibni İbrahim el-imam ¹⁵⁰
Hızır Efendi ibni Receb el-imam ¹⁵¹
Mehmed Halife el-imam ¹⁵²
Abdullah Efendi ibni Muharrem el-imam ¹⁵³
Mehmed ibni Ahmed el-imam ¹⁵⁴
Veli Efendi el-imam ¹⁵⁵
Ahmed Efendi ibni Süleyman el-imam ¹⁵⁶
Muharrem Efendi ibni Sadık el-imam ¹⁵⁷
Ahmed Efendi ibni Mehmed el-imam ¹⁵⁸

Tablo 7: İmam Adları

- ¹⁴⁰ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 193, s. 136.
¹⁴¹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 194, s. 136.
¹⁴² AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 199, s. 138.
¹⁴³ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 205, s. 141.
¹⁴⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 215, s. 147.
¹⁴⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 229, s. 156.
¹⁴⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 237, s. 160.
¹⁴⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 241, s. 165.
¹⁴⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 250, s. 172.
¹⁴⁹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 264, s. 181.
¹⁵⁰ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 271, s. 185.
¹⁵¹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 282, s. 194.
¹⁵² AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 307, s. 231.
¹⁵³ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 311, s. 233.
¹⁵⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 313, s. 234.
¹⁵⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 319, s. 238.
¹⁵⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 322, s. 240.
¹⁵⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 328, s. 244.
¹⁵⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 331, s. 246.

İKİNCİ BÖLÜM

AHİ ÇELEBİ EVKAF MAHKEMESİ VE 6 NOLU EVKAF SİCİL DEFTERİ

1. AHİ ÇELEBİ (930 -1523/1524)

(835/1432)yılında doğan, kaynaklarda Ahmed veya Mahmud adları ile anılan Ahi Çelebi, hayatı boyunca dört Osmanlı padişah döneminde yaşamış ve bunların üçü zamanında da hekimbaşılık yapmıştır; hatta böbrek ve mesane taşlarına dair yazdığı bir eserle de tıp tarihine geçmiştir¹⁵⁹.

Babası Tabip Kemâleddin aslen Tebrizli olup Kastamonu'da Candaroğlu İsmail Bey'in hizmetinde iken bu beyliğin Sultan II. Mehmed tarafından Osmanlı Devleti'ne ilhakı (1461) ve İsmail Bey'in de Rumeli'de kendisine verilen yere gitmesi üzerine İstanbul'a gelmiş ve Mahmutpaşa'da açtığı bir yerde mesleğini devam ettirmiştir. İlk tıbbî bilgileri babasından öğrendiği Ahi Çelebi, onun ölümünden sonra devrin büyük hekimleri olan Kutbüddin ve Altunizade'den ders alıp kısa zamanda mesleğini ilerletmiş ve önce Fatih Darüşşifası'na hekim, sonra da başhekim olmuştur. Sultan II. Bayezid'in saltanatı sırasında hükümdarın teveccühünü kazanarak mutfak eminiğine, akabinde de hekimbaşılığa getirilmiştir. Dört buçuk yıl bu görevde kalan Ahi Çelebi, padişahın vefatı üzerine geleneğe uygun olarak azledilmiştir. Sultan I. Selim tarafından tekrar hekimbaşılığa getirilse de II. Selim'in vefatıyla beraber bir kez daha azledilmiştir¹⁶⁰.

Kaynaklara göre, yaşı doksanı geçmiş olduğu halde, 930/1524 tarihinehacdan dönerken Kahire'de vefat etmiş ve İmam Şafii'nin kabri civarına defnedilmiştir¹⁶¹. Ahi Çelebi, devrin en iyi tabiplerinden olmasının yanı sıra tıpla alakalı yazdığı birkaç eserle de meşhurdur. Bunlar;

- El-favâ'idu's-sultaniyye fi'l-Kava'id-it-tibbiye: Hıfzıssıhha üzerine yazılmış mühim bir eserdir.

¹⁵⁹Arslan Terzioğlu, "Osmanlı Yükseliş Devrinin Ünlü Hekimbaşısı: AHİ ÇELEBİ", *Tarihte Tıp*, S.11, yıl:4, Eylül 1983, s.13.

¹⁶⁰Ali Haydar Bayat, "Ahi Çelebi, Mehmed", *DİA*, C.I, İstanbul 1988, s.528.

¹⁶¹Bursalı Mehmed Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, C. III, İstanbul 1975, s. 197.

- Tercüme-i Hayati'l-Hayavân: El-Damiri'nin kitabının ilaveli Farsça tercümesi olub Yavuz Sultan Selim'e sunulmuştur.
- Risale-i Hasati'l-Kilye ve'l-Mesane: Böbrek taşları ile ilgili bir kitaptır.
- Mucez: Arapçadan Türkçeye tercümedir.
- Terkiib-i Mürekkeb¹⁶².

Bu kitaplardan sadece “RHasati'l-Kilye ve'l-Mesane”, İstanbul Üniversitesi Yazma Kütüphanesi'nde T.Y. 7101 numarada kayıtlı bir nüshası ile Süleymaniye Kütüphanesi'nde Hamidiye kısmı 1463/4 ve Bağdatlı Vehbi kısmı 1491'de birer nüshası bulunmaktadır. Ayrıca eserin bir nüshası Bosna'da olduğu bilinmektedir¹⁶³. Geriye kalan kitapların akıbeti tam olarak bilinmemektedir.

Ahi Çelebi'nin, babasından miras kalan ve kendi satın aldığı Çorlu, Edirne, Hayrabolu ve Şile'de kırktan fazla köydeki arazi ile İstanbul'da bir hamam ve çok sayıda dükkândan meydana gelen büyük bir serveti olduğu bilinmektedir¹⁶⁴. Bunlardan Çorlu, Hayraboluda kendi adını taşıyan Ahi Çelebi köyünü ve Şile'deki 47 köyü Medine-i Münevvere'ye vakfetmiştir. İstanbul'da 51 dükkân, 22 mahzen, bir arsayı, Galata'da 7 dükkânla, 18 hücreyi, Kozlupınar'da 1 bostanı, Edirne'de 35 dükkânı, 1 hamamı, 1 yer mukataasını, Çorluya bağlı Karacaali, Köprüceli, Müsellem köylerinin ve Hayrabolu'da Umurbeyli, Hacı Sungur köylerini, Şile ilçesine bağlı Doğacıoğlu ve Yenice köylerini, Karasu ilçesine bağlı Yassıviran ve Kozluca köyleriyle Hayrabolu'daki Danişmendli çiftliğini, İstanbul'daki Ahi Çelebi Camii'ne vakfetmiştir¹⁶⁵.

Ahi Çelebinin hayat hikâyesi ve oldukça geniş arazilerin akar olarak şart edildiği vakıfları olmadığından, bundan sonra onun konumuzu ilgilendiren iki eseri üzerinde duracağız:

2. AHI ÇELEBİ CAMİİ

Camii'nin dış kapısında bulunan tarih levhasından ve yine orada bulunan sütun yazılarından Ahi Çelebi Camiinin XV. Asrın sonlarında veya XVI. asrın

¹⁶² Veli Behçet Kurdoğlu, *Şair Tabipler*, İstanbul 1967. s. 105.

¹⁶³ Esin Kâhya, “On beşinci Yüzyılda Yaşamış Hekimlerimizden Hekimbaşı ve Ahi Çelebi”, *Erdem*, C.9, S.25, 1996, s. 293.

¹⁶⁴ Bayat, a.g.m.,s.529.

¹⁶⁵ “Ahi Çelebi”, *İstanbul Kültür ve Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul 1982, s.40.

başlarında yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Resim:1). MimarSinan tarafından Kaleme aldırılan Tezkiretü'l Ebniyye'de Mimar Sinan'ın eserleri olan camiler arasında kayıtlıdır. Camii Bugün Camii Zindankapı mahallesinde Balık pazarı Değirmen Sokağı, Yoğurtçu Hüseyin Sokağı ve Zindankapı caddesi arasında kalan adacığı doldurur, kapısı Balık Pazarı Değirmen sokağındadır, üç tarafı dükkânlar, mağazalarla çevrilmiştir. Dört kâgir duvar üzerine oturtulmuş kurşun kaplı bir kubbeli ve taş minarelidir¹⁶⁶ (Resim: 2).

Ahi Çelebi Camii ile alakalı zikre değer en mühim hususlardan birincisiEvliya Çelebi'nin Osmanlı topraklarının tamamın dolaşmasına vesile olan meşhur rüya hadisesinin bu camide gerçekleşmiş olduğudur. Şöyle ki 10 Muharrem 1040/M19 Ağustos 163 gecesi, rüyasında, “Yemiş İskelesi'ndeki Ahi Çelebi Camii'nde kalabalık bir cemaat arasında Hz. Peygamber' görmüş, huzuruna varınca; “Şefaât yâ Resullullah!” diyecekken, heyecanla; Seyahat Ya Resullah!” demiştir. Hz. Peygamber de tebessüm ederek bu gence hem şefaatinin müjdelemiş hem de seyahati ihsân etmiştir. Orada bulunan Sa'd bin Ebi Vakkas da gezdiği yerleri ve gördüklerini yazmasını tavsiye etmiştir¹⁶⁷. Yine Evliya Çelebi, kendi seyahatnamesinin birinci cildinde Ahi Çelebi Camii'nde gördüğü rüyayı anlatır. Şöyle ki, Ahi Çelebi Camii'nde namaz kılariken, topluluk içinde Hz. Peygamber'i görür ve çok heyecanlanır. Bu heyecanından dolayı, Hz. Peygamber'den şefaât isteyeceğine seyahat istemiştir. Hz. Peygamber'de ona her ikisini müjdelemiştir¹⁶⁸.

Bugün cami aynı şekilde yerinde bulunsada, 1539 ve 1653 yılları arasında yangın geçirmiştir. 1894 depreminde hasar görmüştür. 1920-2006 yılları arasında değişik onarımlar geçirmiştir¹⁶⁹. Son onarım 1990-1997 yılları arasında Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yapılmıştır; onarım birinci aşamasında sıvalar raspa edilmiş, kubbe kurşunları sökülümüş, etrafındaki niteliksiz yapılar kaldırılarak cami ortaya çıkarılmıştır. İkinci aşamasında ise 2000-2006 yılları arasında drenaj yapılarak deniz suyu tahliye edilmiştir. Yapının Haliç'e kaymasını önlemek için cami ile Haliç

¹⁶⁶ Reşad Ekrem Koçu, “Ahi Çelebi Camii”, *İstanbul Ansiklopedisi*, C.I, İstanbul 1958, ss. 145-147

¹⁶⁷ Ülkü Çelik Şavk, *Sorularla Evliya Çelebi*, Ankara 2011, s.9.

¹⁶⁸ Evliya Çelebi, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, C.I, Dersaadet matbaası, İstanbul, s.28-33.

¹⁶⁹Nurcan Sefer- Zeynep Ahunbay, “Eminönü'nün Haliç Kıyı Bölgesindeki Vakıf Kültür Mirası'nın 1920-2015 arasında Geçirdiği Onarımlar ve Uğradığı Kayıplar”, *Vakıf Restorasyon Yıllığı*, S.10, 2015, ss. 105-106.

arasındaki alana fore kazıklar¹⁷⁰ çakılmıştır. Caminin çevresindeki zemin üzerindeki minare sökülüp yeniden örülmüştür¹⁷¹.

3. AHİ ÇELEBİ MAHKEMESİ

Camiin hemen karşısında bulunduğu bilenen Ahi Çelebi Mahkemesi İstanbul kadılığına bağlı dört niyabetten biriydi¹⁷². (Resim: 3).

1460-1488 yılları arasında İstanbul'da Fatih Darüşşifası'nda hekimlik yapan Ahi Çelebi'nin 1488'den sonra Edirne'de II. Bayezid Darüşşifası'nda çalışmaya başladığı göz önüne alınacak olursa, cami büyük olasılıkla, 1488 öncesinde yapılmış olmalıdır. Mahkeme, cami ve mahalle ortaya çıktıktan sonra oluşmuş olmalıdır¹⁷³. Piri Reis'in İstanbul planında cami ile birlikte dörtgen planlı, dört yüzeyle kırma çatılı ve boyutlarıyla dikkat çeken bir yapı gözlenmektedir. Benzer bir yapı Matrakçı Nasuh'un İstanbul Minyatüründe de görülmektedir¹⁷⁴. Yaklaşık 5,5 m yakınında yer alan caminin yanarak yıkıldığı Zindankapı yangınında işlevi yürütemeyecek şekilde yangından etkilenmiştir. Daha sonraları yani 7 Cemaziyelahir 993/7 Mayıs 1585 tarihinde halkında talebi ile mahkemenin yeniden kurulması kararlaştırılmıştır¹⁷⁵.

Sonraki dönemlerde de küçük tamirlerle ayakta kalan mahkeme Osmanlı'nın son dönemine kadar varlığını muhafaza etmiştir. Osmanlı devletinin son dönemi vecumhuriyetini ilk yıllarında Haliç ve çevresinde yaşanan yoğun yapılaşmaya rağmen faaliyet görmesede varlığını muhafaza edebilmiştir. Nitekim 1930-33 yıllarında çizilen bir haritada mahkeme binasının yağ deposu olarak kullanıldığı ve çevresinin farklı dükkân binaları ile çevrili olduğu görülmektedir. Süre Meyva deposu olarak da kullanan bina Ahi Çelebi camiin yeniden inşası yol inşaatı nedeniyle ortadan kalkmıştır¹⁷⁶. Hemen belirtelim ki özellikle 1933 haritalarında varlığı tespit edilebilen Mahkeme binasının Caminin etrafında bir yere yeniden inşa

¹⁷⁰Fore Kazık, *sağlam zemine sahip olmayan bölgelerde yapı yüklerini sağlam zemine ulaştırma amaçlı uygulanan bir sistemdir.*

¹⁷¹ Sefer- Ahunbay, a.g.e., s. 106.

¹⁷² Bilgin Aydın vd., *İstanbul Şer'iyye Sicilleri Vakfiyeler Kataloğu*, İSAM Yayıncılığı, 2012, s. 330.

¹⁷³ Çelik, a.g.e., s. 108.

¹⁷⁴ Çelik, a.g.e., s. 109.

¹⁷⁵ Çelik, a.g.e., s. 109.

¹⁷⁶ Çelik, a.g.e., s. 110.

edilmesi hem tarihimize hem de medeniyetimiz sahip çıkılmasının önemli bir göstergesi olacaktır.

4. 6 NUMARALI MAHKEME DEFTERİNİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Transkripsiyon ve değerlendirilmesini yaptığımız Ahi Çelebi Evkaf Mahkemesine ait kayda alınmış toplam 661 tane defter bulunmaktadır. Bu defterlerden biri olan 6 numaralı Evkaf Defterinde 961/1553-1039/1630 yıllarını kapsayan 524 belge bulunmaktadır¹⁷⁷. Defter Toplam 372 varak olup, 42x15 ebadındadır. Defterin aslı İstanbul Müftülüğü Şer'i Sicilleri Arşivinde bulunmakta olup, kullandığımız defterin dijital kopyasının bulunduğu Türkiye Diyanet Vakfı İslami Araştırma Merkezinden tedarik edilmiştir.

Defterin dış kapağında meşin ciltlidir(Resim: 4). Arka sayfa da defterin muhtevasını gösterecek 1,5 sayfa fihrist mevcuttur (Resim 5). Dava konusunun içeriğine göre bazen bir sayfa da dört dava yer alırken bazen de bir dava üç sayfaya yakın yer kaplamaktadır. Defterde daha önce kurulmuş vakıfların davaları yer aldığı gibi, yeni kurulan yada şartları değişen vakıfların vakfiye suretleri de bulunmaktadır.

İçindekiler bölümünden sonraki ilk sayfa Hurşid Hatun ibni Abdullah'ın para vakfiyesi ile başlamaktadır. Vakfiyenin giriş kısmı şöyledir: *“Elhamdülillah el-vâkıf-ı âlâ cemi'l-eşya ve's-salatü alâ Muhammedin Seyyidü'l-enbiya ve alâ alihî'l-etkiyâ ve ashabü'l-esfiyâ ammâ ba'd bu kitâb-ı müşkîn-nikabın tahririne bâ'is ve terkîmine sebab-i hâdis oldur ki¹⁷⁸”*.

Defterin sağ ve sol taraflarında 2 şer cm boşluklar vardır. Bazen kâtip yazım sırasında başka bir sayfaya geçmemek için Şuhud'ul Halleri yanlardaki boşluklara yazmıştır. Bazen davalara başlamadan önce davanın ne konusu olduğu hakkında açıklama yapılmıştır. Defterin son sayfasında iki dava bulunmakta olup en son davanın altında davayı gören kadı veya naibinin mührü bulunmaktadır. (Resim: 6)

¹⁷⁷ Hal böyle olmasına rağmen İSAM kütüphanesindeki Şeriye sicillerine dair yer alan katalogta bu tarih aralığı H. 1067- H. 1068 tarih aralığı verilmiştir.

¹⁷⁸ AÇŞS 6 Nolu ŞS, nr. 1, s.1.

4.1. DEFTER YER ALAN BELGE TÜRLERİ

4.1.1. Vakfiyeler

Vakfiye (و قفيه), “Vakfedilen bir malın hangi hayır işlerinde kullanılacağını, ne şekilde yönetileceğini gösteren senet” anlamındaki vakfiyenin (vakıfname) İslam medeniyeti tarihinde önemli bir yeri vardır. Vakıfların başlangıçta sözlü olarak yapıldığı bilinmektedir. Daha sonra bazı aksaklıklar yüzünden vakıf şartlarının yazılarak belirlenmesine ihtiyaç duyulmuş, bu durum vakfiyelerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Böylece vakfiyeler tesis edilen vakfın nasıl idare edileceği, nerelere ne gibi harcamalar yapılacağı, kaç kişinin çalışacağı, bunlara ne kadar maaş ödeneceği, harcamaların hangi gelirlerle karşılanacağı, vakıftan kimlerin ne şekilde faydalanacağı gibi hususların vakıf tarafından ayrıntılı biçimde belirlendiği belgelerdir¹⁷⁹.

Ortaya çıkan Transkript ve Değerlendirme sonucunda 524 davanın % 40’ı Vakfiyelerden % 60’ı vakıf davalarından oluşmaktadır. Bu çalışma sadecedefterdeki vakıf davalarını esas aldığından vakfiyelerin transkripsiyon ve değerlendirilmesi hem sistem olarak farklı olduğundan hem de daha uzun süre isteyen bir çalışmayı gerektirdiğinden tezimizde ilk iki sayfada¹⁸⁰ yer alan vakfiyeler hariç diğer vakfiyeler kapsam dışı bırakılmıştır¹⁸¹.

4.1.2. Hüccet

Hüccet (حجت), sözlükte “kastetmek, yönelmek, ziyaret etmek üstün gelmek” anlamına gelen hacc kökünden türemiş bir isim olup “isabetli yönelişi kanıtlayan delil” demektir. Başka bir manasıyla, sözlükte delil ve bir fiilin sabit olduğuna vesile olan şey demektir. Osmanlı hukuk terminolojisinde ise hüccetin iki manası mevcuttur. Birincisi; şahitlik, ikrar, yemin veya yeminden nükûl gibi bir davayı ispat eden hukuki delillere denir. İkincisi; şer’iyye sicillerindeki manasıdır. Kadının

¹⁷⁹ Osman Gazi Özgüdenli, “Vakfiye”, *DİA*, İstanbul 2012, C. 42, 2012, s. 465-466.

¹⁸⁰ İlk iki sayfadaki vakfiye örnek oluşturması açısından transkript edilmiştir.

¹⁸¹ İlk defa kurulan veya şartları değişen vakıflar teknik olarak vakıf davalarından farklı değerlendirildiğinden bu defterdeki vakfiyelerin Yüksek Lisans tezinden daha geniş kapsamlı çalışmada ele alınma zarureti vardır.

kararını ihtiva etmeyen, taraflardan birinin ikrarını ve diğersinin bu ikrarı tasdikini havi bulunan ve üst tarafında bunu düzenleyen kadının mühür ve imzasını taşıyan yazılı belgeye hüccet denir¹⁸².

Şer'iyye sicillerinde kayıtlı bulunan hüccetler; bey', nafaka, vasiyet, vekâlet, ikrar, sulh, vasi, icare, kefalet, hibe ve teslim gibi bulunmaktadır¹⁸³. Çalışmalarımız sonucunda, transkript edilen bir hüccet-i şer'iyye örneği vermekte yarar vardır.

“Bundan akdem serdâr-ı ‘asâkir-i nusret-me’asir iken vefât eden merhûm Satırcı Paşa sulbi oğlu olan camiü'l-mehamid ve'l-mekarim Şeyh Mehmed Bey meclis-i şer'-i hatıru'l-lâzımu't-tevkirde takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm kılıb Haremeyn-i Şerifeyn evkâfından Mahmiyye-i İstanbul'da Şeyh Vefa kuddisi sırrihü'l-aziz kurbunde ‘inde'l-ahâli mâ'lûmu'l-hudûd olan büyü-t müte'addideyi müştemil menzil icâre-i mu'accele ve yevmi yirmi akçe ücret-i mü'eccele ile tasarrufumda olub lâkin menzil-i mezbûr harâbe-müşrif olmağın ücret-i merkûmesi ecr-i mislinden ziyadedir. Kibel-i şerden üzerine varılıp ne miktar ücrete tahammülü vardır. Keşf olunmasını talep ederim dedikde bi'l-fiil atabe-i aliyyeden mi'marbaşı olan fahru'l-emâcid ve'l-ekârim Muhammed Ağa ibni Abdullah ed-dâ'im ve zeyl-i mastûrda mastûru'l-esâmî olan bi-garaz müslimîn ile üzerine varılıp müşâhede olunduk da fi'l-vâki' menzil-i mezbûre harâbe-müşrif olub ücret-i merkûme ecr-i mislinden ziyade olduğu mütekarrer olub yevmi on beş akçe ücret ancak mütehammildir ve ecr-i misli yevmi on beş akçedir deyü mi'mar-ı mezbûr ve sâ'ir müslimîn ittifak ettiklerinde yirmi akçe icâreden yevmi beş akçesi hatt olunup mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu. tahrirân fi evâil-i Zi'l-kadeti's-Şerife sene seb'a aşer ve elf”.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-emâcid Mehmed Ağa kethüda-i Nasuh Paşa

Hasan Ağa ibni Abdullah

Kasım Çavuş ibni Abdullah

¹⁸² Yusuf Şevki Yavuz, “Hüccet”, *DİA*, C. 18, İstanbul 1998, s. 445.

¹⁸³ Abdülaziz Bayındır, *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulamaları)*, İstanbul 1985, s. 13.

*Fahru'l-emâcid İbrahim Efendi el-Kâtip*¹⁸⁴.

4.1.3. İ'lâm

Arapça “ilk” kökünden gelen “i'lâm”(اعلام), sözlükte “bildirmek, öğretmek, işaret koymak” manalarına gelen İ'lâm (çoğulu i'lamat), terim olarak şer'i bir hükmü ve hükmün altında kararı veren hâkimin imza ve mührünü taşıyan yazılı belge demektir. Daha çok i'lamat-ı şer'iyye olarak kullanılır¹⁸⁵.

İ'lam belgelerini diğer şer'iyye kayıtlarından ayıran en önemli özellik, hâkimin verdiği kararı ihtiva etmesidir. Osmanlı diplomatiğinde kadıların şer'i mahkemeye intikal eden bir davanın kararının tasdikini temin maksadıyla şeyhülislamlığa veya herhangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılar içinde i'lam tabiri kullanılmıştır. Bir konuda bilgi vermek üzere üst makama yazılan i'lamlar arz mahiyetindedir. Onun için biz mahkeme kararını açıklayan i'lamlarla ilgilenmekteyiz¹⁸⁶.

Defter'de yer alan bir i'lam örneği;

“Darü's-saltanatü's-seniyye Mahmiye-i Kostantiniyye mahallatından Haydarhane mahallesinde iken fevt olan sahibetü'l-hayrat ve'l-hasenat merhume Hani Hatun ibneti Abdullah'ın hal-i hayatında ve nêfaz-ı tasarrufatında vakf ve teslim-i mütevellî eylediği yirmi bin akçenin mütevellisi olub sabıkan dergâh-ı âlî kapucuları kâtibi olan fahrü'l-emr Hüseyin Efendi ibni Bayezid mahfel-i kazada Mahmiye-i mezburede bi'l-fül beytü'l-mal emini olan fahrü'l-cuyuş ve'l-aşıyan Sefer Çavuş ibni Emrullah ve nazırı olan umdetü'l-ashabü'l-izzü ve'l-ikbal dergâh-ı âli müteferrikalarından Hüseyin Ağa ve birinde erbabü'l-kalem ve'l-a'yan kâtibi İsmail Çavuş muvacehelerinde takrir-i dava edüb bundan akdem mezbur Hani Hatun fevt olub varis-i ma'rufu olmamağla cümle muhallefatı üzerine sabıkan Beytü'l-mal emini olan vaz'-ı yed etmiş olub meblağ-ı merkurum yirmi bin vakf akçe tevliyetim hasebiyle benim zimmetimden kılınmışdı. Hala

¹⁸⁴AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 3, s.2.

¹⁸⁵Akgündüz, “İ'lâm”, *DİA*, C.22, İstanbul 2000, s. 72.

¹⁸⁶Mübahat Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, 3. Baskı, TTK, Ankara 2013, s. 345.

salifü'z-zikr Sefer Çavuş bu meblağ dahi Beytü'l-mala aid ve raci'dir deyu vaz'-ı yed etmek ister kibel-i şer'den su'al olunub vaz'-ı yed olunmasına taleb ederim deyücek gibbe's-su'al akıbu'l-inkâr müdde'i-i mezburun makaline muvafık beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden ve sikak-ı muvahhidinden fahru'l-kuzat ve umdetü'l-mevlai mevlana Ataullah Efendi ibni Derviş Efendi ve zübdetü'l-müderresin ve't-muhakkikin Mehmed Efendi ibni Ataullah nam kimesneler li-ecli's-şehade haziran olub ve eda-yı şehadet-i şer'iyye edüb fi'l-hakika mezbure Hani Hatun hal-i hayatında ve nefaz-ı tasarrufatında mezkûr yirmi bin akçeyi halis malından ifraz edüb rıbhı ile Medine-i Münevvere fukarasına kesr-i mal olunmamak üzere vakf ve habs eyledi ve müteveli-i mezbura teslim edüb ol dahi kabz ve tesellüm eyledi deyücek ba'de't-tezkiye ve't-ta'dil şehadetleri hıyn-ı kabulde vâki' olmağın mesfur beytü'l-mal emini Sefer Çavuş ilzam olunduktan sonra muma-ileyh hükm birle vâki'-i hal bi't-taleb ketb olundu tahriran fi evail-i Ramazanü'l-mübarek li-sene seb'a ve elf"¹⁸⁷.

4.1.4. Temessük

Temessük (تَمَسُّكٌ), Arapça 'da "tutunmak, sarılmak, yapışmak" manasına gelen temessük diplomatik dilinde borç verilmesi, borcun ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi veya teslim alınması gibi durumlarda karşı tarafa verilen belgeyi ifade eder. Temessükle eş anlamlı olarak tahvil ve daha çok son devirlerde Sened de kullanılmıştır. Temessük, kullanıldığı yere göre başına bir ek alır¹⁸⁸.

Defterde son olarak belge türlerinden Temessükte yer almaktadır. Bu belge türü mevcut olup buradan birkaç örnek vermek yerinde olacaktır;

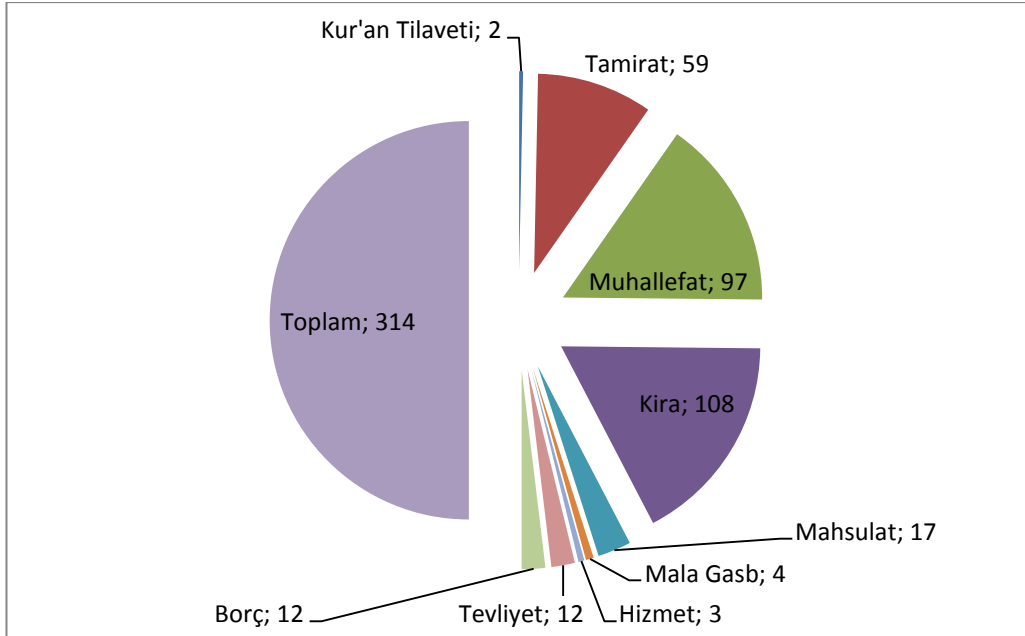
"Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkafına nazır olan kıdvetü'l-havass ve'l-mukarrebinzübdetü ashabü'l-izzü ve't-temkîn mu'temedü'l-mülûk ve's-selâfîn enîsü'l hazreti'l aliyyeti's sultânîyye enîsü'l hazreti'l aliyyeti's sultânîyye celîlü'd-devletü's-seniyyetü'l-hakaniyye zulkadriye er-refi' ve'l-ilahi'l-men'i el-mahfûf bi-sunûf-ı a'vatıfı'l-meliki'l-aam el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulalim hazretleri

¹⁸⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 80, s. 57.

¹⁸⁸ Kütükoğlu, "Temessük", *DİA*, C.40, 2011, s.413-414.

meclis-i şer'-i şerîfde Mahmiye-i Galata'ya tâbi kasaba-i Kasımpaşa'da vâki' câmi'-i kebir mahallesinde sâkin olan hafizü'l-kitâb mefharü's-sâdât es-seyyid Ali ibni es-seyyid İsmail mahzarında ikrar ve takrir-i kelâm evkaf-ı mezbureden olub Mahmiye-i Kayseriyye kazâsına tâbi' Gülmekan ve Sarukaya ve Koyunabdal ve Saruz ve tevabi'nin Rum-ili ve Anadolu vilâyetlerine perâkende olan re'âyânın cizye ve ispenç ve beytü'l-mal âmme ve hâssa ve bi'l-cümle vakf için zabt olunan mahsulatı bin yirmi üç senesinde vâki' mart ibtidasından sene-i tamamına değin mezbur es-seyyid Ali'ye sekiz bin akçe ilzam virdüm deruhde eyledi mezbur es-seyyid Ali dahi vech-i muharrer üzere işrah ve kabul eyledi ve ber vech-i misli elli bin nakd-i râyic fi'l-vakt zira' akçeyi mezburun yedinden nezaretim hasebi ile kabz ve tesellüm eyledim tahvil-i ücretde ribhına mahsub eylesün dedikde mukırr-ı muşârun-ileyh Ağa hazretlerinin ikrar-ı meşruhuna mezbur es-seyyid Ali dahi vicahen ve şifahen tasdik eyledikde ma hüv'el-vâki'a ketb olundu. Tahriren fi'yevmi'l-hamis işrin min şehr-i Ramazanü'l-mübarek li-sene isneyn ve işrin ve elf¹⁸⁹.

4.2. DEFTERDEKİ DAVA KONULARININ İSTATİSTİKİ DAĞILIMI

Grafik 1: Konu Dağılımı

¹⁸⁹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 87, s. 61.

Çalışmamızda toplam 314 tane hükm belgesi bulunmaktadır. Bu hükmlerin konularına bakacak olursak;

Defterdeki kayıtların en geniş bölümünü %34,39 ile kira dilimi oluşturmaktadır. Kira konusundan kasıt, geçici bir zaman için konutun veya arazinin bir başkasına kiraya verilmesi ve gelirin vakfa gitmesidir. Belirlenen özellikteki yerler kişilere kiraya verilir, kiraya verilen kişinin ölmesi durumunda ailesinden birine intikal edemez¹⁹⁰. Kişinin ölmesi üzerine kira sözleşmesi biter. Bunun üzerine farklı bir kiracı konutu kiralamak isterse kiralar. Defterde bunların buldukları yer hakkında detaylı bilgi verildikten sonra konut veya arazinin özellikleri detaylı olarak verilir. Daha sonra ise ücretinin yani kiranın peşin mi yahut taksit mi ödeneceğine dair bilgiler verilir. Defterde geçen kira hükmlerinin birçoğu bu şekilde geçmektedir. Yine kira konusunda bahsi geçen bir başka konu ise, kiraya verilecek yerin harabe olmasından dolayı kira ücretinin fazla bulunulması gibi konuları içermektedir.

Bir başka konu ise % 30,89 ile muhallefat oluşturmaktadır. Muhallefat, Osmanlı miras hukukunda ölen kişilerin geride bıraktığı mallardır. Osmanlı hukuk sistemine göre, ölen kişilerin geride bıraktıkları eşya ve mallarının tesbit ve taksimi kadıların görevleri arasında yer alır¹⁹¹. Defterdeki hükmlerde kişinin ölmesi üzerine bahsi geçen mal varlıklarının evlatlarına, evlatları yoksa onların evlatlarına eğer ki onlarda yoksa Evkaf-ı Hümayuna intikal etmesi durumudur. Bu durumun dışında mahkemeye intikal eden diğer bir muhallefat konusu ise, kişinin ölümü üzerine evlatları sağ ise malların kime ne kadar geçeceği durumu dava konusunu oluşturmaktadır.

Bir diğer mühim konulardan biri de %18,79 oranındaki Tamiret meselesidir. Menzilin veya Vakfedilen konutun tamire muhtaç olması veya yangından dolayı harap olması durumunda mahkemeye başvurulup buranın yenilenmesi konusudur. Mahkemeye başvuru yapıldıktan sonra mahkeme bir gözlemci heyet gönderir. Heyet o yerin tamire uygun olup olmamasına ve ne kadar ücret tutacağını hesaplar. Bunun üzerine neticeye varılır.

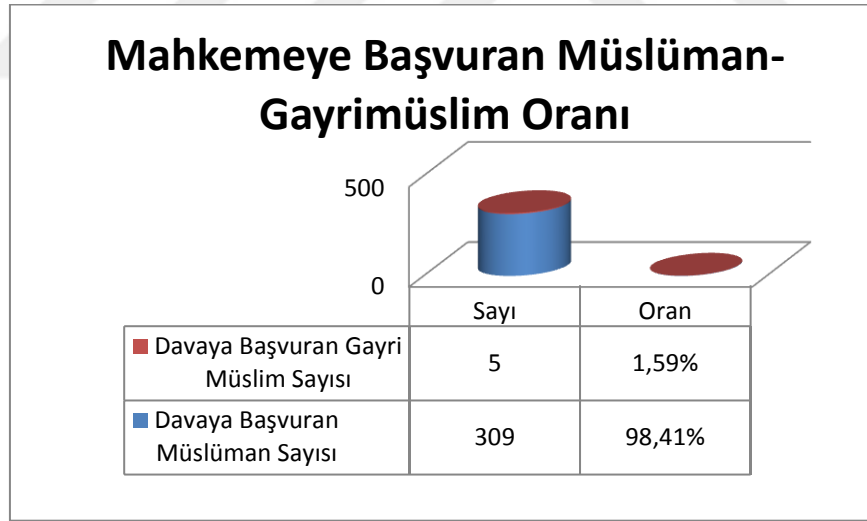
¹⁹⁰Ziya Kazıcı, *Osmanlıda Vakıf Medeniyeti*, Kayıhan Yayınları, İstanbul 2014, s. 131.

¹⁹¹Tahsin Özcan, "Muhallefat", *DİA*, C. 30, İstanbul 2005, s. 406.

Diğer konular ise, Kur'an Tilaveti, mahsulattan alınan vergi veya kiralar, malın gasb edilmesi üzerine mahkemeye başvurulması ve borç konularındır.

4.3.MAHKEMEYE BAŞVURAN MÜSLİM-GAYRİMÜSLİM DAĞILIMI

Osmanlı Devletinde, davalara başvuracak insanlar arasında cinsiyet, din veya millet ayrımı yapılmamıştır. Birçok farklılığa rağmen halk müslim ve gayrimüslim tebaadan oluşmaktaydı. Gayrimüslimler, günümüzün ifadesiyle, azınlık statüsünde değerlendirilen içtimai bir grubu değil, kendilerine zimmi statüsü verilmiş, Müslümanların dışındaki tebaasını oluşturmaktaydı. Osmanlı Devleti tebaası olan gayrimüslimlerin devletle ve Müslüman nüfusla olan münasebetlerinin hukuki çerçevesini açıklamada anahtar kavram, İslam hukukunun içinde var olan ehl-i zimme hukukudur¹⁹². Osmanlı Devleti tebaası olan Gayrimüslimler dinlerinin mezheplerine göre kendi mahkemelerine başvurabilirler, isterlensede buldukları yerin mahkeme kadısına başvurma hakları vardır. Bundan dolayı kadı'nın önüne hangi milletten dava gelirse gelsin bakmakla yükümlüdür.

Grafik 2: Mahkemeye başvuran Müslim-Gayrimüslim oranı

Çalışmamızda transkripyonunu yaptığımız, 314 Osmanlıca belgedensadece 5 tanesi Gayrimüslim, 309 tanesi Müslümanlara ait davalardır. Müslümanlara ait davalarda hangi tür konuların işlendiğine değinmiştik. Defterde mahkemeye başvuran

¹⁹² Erkan, a.g.e, s.20.

5 gayrimüslin hangi milletten ve ne sebeble mahkemeye başvurduğu açıkça belirtilmektedir. Bunlara değinecek olursak;

Bunlardan mahkemeye başvuranlardan ilki Bellu ibneti Moslu'dur. Yahudi kökenlidirler. Mahkemeye başvurmasındaki amaç ise, Eski Balık pazarında kiraladığı yıkık, harabe halindeki dükkanın tamirat ve onarım görmesi için mahkemeye başvurusudur. Mahkeme bunun üzerine bir heyet atar ve heyette bunun doğruluğunu araştırır. İncelemeler sonucunda doğruluğu ispatlanır ve kabul görülür.

Bir diğeri Yani veled-i Andondur. Bozahanenin mutasarrıfı olan Yani'nin mutasarrıfluk süresinin bitmesi ve bunu kabul etmemesidir. Bunun üzerine Müteveli Yusuf Ağa ibni Abdulmennan'ın mahkemeye başvurusudur. Mahkeme sonunda belirlenen kira ücretleri karşılığında el değiştirmesi meselesidir.

Bir diğeri davacı Samaire veled-i Avrahimdir. Tarif edilen yerdeki konutun kirası üzerine anlaşmazlığa gidilmesi ve bunun üzerine mahkemeye başvurulması konusudur. Mahkeme sonucunda her iki taraf arasında uygun bir kira bedeli bulundu.

Son iki davalarda mahkemeye başvuranlar; Avrahim ve Marvelie ibneti Milyal'dir. Her iki davada da geçen konu aynıdır. Kira meselesidir.

Anlaşıldığı üzere bahsi geçen gayrimüslimler İstanbul'un çeşitli yerlerine yerleşmiş, davayı kendi mahkemelerinden ziyade Osmanlı mahkemelerine intikal ettirmişlerdir.

4.4.DEFTERDE GEÇEN MESLEK GRUPLARI

Gerek dava konusu olan gerekse bir şekilde davalarda zikredilen şahısların Mesleklerinin zikredilmesibize o dönemin iktisadi yapısının çeşitliliği hakkında bilgi edinme imkânı vermiştir. Şahıs isimlerinden sonra verilen lakaplar, o kişinin o işi yaptığı manasına gelmez. Ancak, genel kanaat oluşması açısından defterde var olan meslek gruplarını sunduk.

Kethüda	Bevvab
Kâtip	Cerrah

Mimar	Mübaşir
Çavuş	Meşaleci
Kadıasker	İmam
Müezzin	Ser-bölük
Attar	Kayıkçı
Müderriş	Kasap

Tablo 8: Meslek Adları

4.5.DEFTERDE GEÇEN EV YAPILARI VE KİRALARI

Osmanlı evleri, göçebe kültür geleneğinin izlerini taşıyan hafif ahşap iskelet yapısıyla malzemesi kolayca temin edilebildiği için yaygın olarak kullanılmıştır. Türk evlerinin temel mimari bölümü olan “oda”, hem kelime kökeni olarak hem de nitelikleriyle “otağ”ın devamı niteliğindedir. Osmanlı evleri esas itibari ile tek katlı, fakat yükseltilerek topraktan kopartılmış zeminden bağımsız bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır¹⁹³.

İncelediğimiz defter de genellikle mülk satışlarında veya kiralanmasında evlerin genişçe tarifleri yapılmıştır. İncelemeler sonucunda, tek katlı evlerin olmasının yanı sıra, fevkani-tahtani tabiri ile alt-üst katların olduğu, bu katlarda odaların, sofaların, mutfak, banyo, bahçe, su kuyusu, müştemilat gibi bölümlerin olduğunu belgelerden anlamaktayız. Evlerin bazılarında kiler ve anbar gibi yiyecek saklanabilecek depo vazifesi gören yerlerde mevcuttur.

Bir diğer husus ise, özellikleri zikredilen bu mülklerin nerede olduğu ile ilgilidir. Dava belgelerinde mülklerin özellikleri verilmeden önce o mülkün nerede bulunduğu da ifade edilmektedir. Böylece bulunduğu yere göre mülklerin fiyatları da değişmektedir. Belgelerde mülklerin nerede bulunduğunu, özelliklerini ve fiyatlarını aşağıdaki tabloda işledik;

¹⁹³ Turgut Cansever, “Türk Evi’nin Mimarisi”, *Türkler*, C. 12, Ankara 2002, s. 313.

Bulunduğu Yer	Özellikleri	Fiyat
İstanbul Şeyh Vefa Mahallesi	<i>Tek katlı bir ev olup, etrafı taş duvarla çevrilmiştir. İç özelliklerinde ise, 7 odası mevcut olup, 1 dehlizi vardır.</i>	200 bin Akçe ¹⁹⁴
Kasımpaşa Kasabası	<i>Tek katlı bir evdir. İçinde 2 oda vardır. Dışarda 1 kulübe ve 1 su kuyusu mevcuttur.</i>	2000 Akçe ¹⁹⁵
Asmalı Tekke civarında Ahmed Ağa Mahallesi	<i>İki katlı bir yapı özelliğine sahiptir. Dışarda 4 çardak, 1 ahır, 1 kiler mevcuttur. Üst katta; 1 sofa, 2 şahnişin ve 2 oda var olup, alt katta; 1 oda, 1 fırın, su kuyusu ve bahçesi mevcuttur.</i>	5 Akçe taksit, 58 akçe peşin ¹⁹⁶
Davud Paşa Mahallesi	<i>İki katlı bir evdir. Alt katında; 1 oda, 1 çardak, su kuyusu, 1 odun anbarı, 1 ahır üst katta; 2 oda, 1 sofa, 1 hamam, 1 tahta puş, 1 kiler.</i>	yok ¹⁹⁷
Kasab Timur Mahallesi	<i>İki katlı bir evdir. 1 mutfak, 1 sofa, kapı önünde su kuyusu, 1 değirmen, 1 kenif ve damlalık mevcuttur.</i>	yok ¹⁹⁸
İstanbul Ayasofya-1 Kebir Mahallesi	<i>İki odası mevcut olup yanında sofası ve mutfağı bulunmaktadır.</i>	yok ¹⁹⁹
İstanbul Hoca Rüstem Mahallesi	<i>Üstte 1 çardak bulunmakta olup, altta 1 ev, 1 ahır, 1 bahçe ve bir kenif mevcuttur.</i>	4 akçe taksit, 10 bin akçe peşin ²⁰⁰
İstanbul Divane Ali Bey Mahallesi	<i>3 tane üstte ve 1 tane altta dükkân mevcuttur.</i>	1200 akçe peşin, 3 akçe taksit ²⁰¹
İstanbul Emin Sinan Mahallesi	<i>İki katlı bir yapıdır. Üst katta, 1 ocak, 1 puşu, 1 oda bulunmakta olup, altta; 2 Oda, 1 su kuyusu, ahır, 1 fırın, 1 kenif mevcuttur.</i>	3 akçe taksit, 12 bin akçe peşin ²⁰²
İstanbul Münhe Mahallesi	<i>Üst katta bir ev mevcut olup, 1 sofası ve 1 ocağı ve tahta puşu vardır. Altta 1 oda ve 1 su kuyusu ve kenifi muhtevi ve hariciyesi 1 bab fevkânî odayı ve 1 matbah-ı sagiri ve kenifi vardır.</i>	3 akçe taksit, 6 bin akçe peşin ²⁰³

¹⁹⁴ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 4, s.2.

¹⁹⁵ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 14, s. 5.

¹⁹⁶ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 18, s. 10.

¹⁹⁷ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 20, s. 11.

¹⁹⁸ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 23, s.12.

¹⁹⁹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 27, s. 16.

²⁰⁰ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 34, s. 20.

²⁰¹ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 36, s. 21.

²⁰² AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 40, s. 23.

²⁰³ AÇSS, 6 Nolu ŞS, nr. 52, s. 31.

İstanbul Muhsine Mahallesi	<i>İki katlı bir evdir. Üst katta bir odalı ev olup, 1 sofası, 1 odası, 1 tahta puşudur. Altında 1 oda, 1 su kuyusu, kenifi mevcuttur.</i>	yok ²⁰⁴
İstanbul	<i>Üst ve alt katı olan bir evdir. İki oda mevcuttur. Üstte bir küçük oda, altta ahırdır.</i>	245 taksit, 1000 akçe peşin ²⁰⁵
İstanbul Çadırcı Ahmed Mahallesi	<i>2 beyt-i süfla ve 1 ahır ve üzerinde 1 selamlığı ve 2 beyt-i ulvi ve kenif</i>	yok ²⁰⁶
İstanbul Kilise Cami Mahallesi	<i>1 beyt-i süfli ve 1 beyt-i ulvi ve muhavvata ve kenif</i>	yok ²⁰⁷
İstanbul Hoca Hayreddin Mahallesi	<i>2 bab tahtani oda ve 1 sofa ve 1 matbah ve taş havlu ve duvarı</i>	yok ²⁰⁸
İstanbul Emir Bey Mahallesi	<i>Dâhilliye ve hariciye muhavvata ve fevkani ve tahtani büyü-t müte'addide ve hamam ve su kuyusu ve ahır ve kenif</i>	4 akçe taksit, 20 bin akçe peşin ²⁰⁹
İstanbul	<i>3 bab fevkani ve 1 tahtani oda ve 1 kiler ve 1 matbah ve 1 hücre ve bi'r-i ma' ve kenif ve fırın ve cenine ve hariciyesi 2 bab fevkani oda ve bi'r-i ma' ve bed-ahur ve kenifi</i>	yok ²¹⁰
Yazıcı Mahallesi	<i>1 bab fevkani 2 bab tahtani odası ve 1 mermer dükkânı ve 1 kahvehaneyi ve eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmire</i>	yok ²¹¹
-	<i>2 bab ahır 3 bab süfla beyti ve cenine-i bi'r-i ma'yi ve mahzeni ve muhavvata-i hariciyesi 2 bab ulvi beyti ve sofayı ve şehnişini ve tahta kapusunu ve ahuru ve 1 otluk anbarı ve 1 arpa anbarı ve bi'r-i ma</i>	yok ²¹²
Hacı Hasan Mahallesi	<i>5 bab fevkani 2 bab tahtani beyti ve muhavvata-i hariciyesi 4 bab hücreyi ve ıstablı ve bi'r-i mah</i>	yok ²¹³
Sultan Selim Han Mahallesi	<i>3 beyt-i ulviyi ve mahzeni ve fûrunu ve bi'r-i ma'yi ve kenifi</i>	yok ²¹⁴

²⁰⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 59, s. 36.

²⁰⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 69, s. 47.

²⁰⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 83, s. 58.

²⁰⁷ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 97, s. 68.

²⁰⁸ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 109, s. 79.

²⁰⁹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 113, s. 82.

²¹⁰ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 117, s. 87.

²¹¹ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 123, s. 92.

²¹² AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 125, s. 93.

²¹³ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 126, s. 93.

²¹⁴ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 127, s. 94.

İstanbul Hacı Hasan Mahallesi	<i>4 bab hücreyi ve 1 ahuru ve bi'r-i ma' ve kenifi ve muhavvata-i dahiliyyesi 5 bab ulvi beyti ve 2 bab beyti süflayı</i>	60 akçe taksit, 8 bin akçe peşin ²¹⁵
İstanbul Firuz Ağa Mahallesi	<i>Fevkani 4 bab odayı ve 1 orta sofayı ve 1 turabzanlı şehnişini ve 1 kenifi ve tahtani 3 bab beyti ve 3 sofayı ve 3 matbahı ve 1 matbah ve 1 kiler ve 1 su kuyusunu ve bir hamamı ve bir ocaklı köşkü fevkani 2 odayı ve tahtani 1 taş nerdüban ve 1 küçük oda</i>	15 akçe taksit, 15 akçe peşin ²¹⁶

Tablo 9: Ev yapıları ve Fiyatları

4.6. DAVALARDA GEÇEN PARA ÇEŞİTLERİ VE ÖLÇÜ BİRİMLERİ

Mahkeme kayıtlarından elde edilen veriler ışığında var olan 314 belgenin tamamına değin para çeşitleri geçmektedir. Defterde, 16. Yüzyılın sonu 17. Yüzyılın ilk yarısına kadar olan ki zaman diliminde Osmanlı Devletinin kullanmış olduğu para birimleri geçmektedir. Bu para birimleri gerek ticaretin çeşitliliği gerekse farklı milletlerden insanların Osmanlı ülkesinde bulunması sebebiyle çeşitlilik arz etmektedir. Bunun yanında belgeler içinde, bir yerin tamiri, onarımı bakımı sırasında zikredilen ölçü birimleri de bulunmaktadır. Öncelikle para çeşitlerine değinecek olursak;

Akçe; Osmanlı Devletinde başlangıçta gümüş sikke olarak karşımıza çıkarken, 15. Yüzyıldan itibaren genel olarak para karşılığı olarak kullanılan akçe “beyaz, parlak, temiz” manalarından türemiştir. Osmanlı Devletinde ilk olarak Orhan Gazi zamanında basılmıştır²¹⁷. XVII. Yüzyıla kadar da akçe para birimi olma özelliğini devam ettirmiştir.

Kuruş; Kökeni 13. Yüzyıl Avrupası’na gider. Ortaçağlar boyunca değerli maden darlığı sebebiyle Avrupa’da yaklaşık 1 gram ağırlıkta veya daha küçük gümüş sikkeler tedavüle çıkarılmıştı. Avrupa’nın diğer bölgelerinde de darb

²¹⁵ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 134, s. 99.

²¹⁶ AÇŞS, 6 Nolu ŞS, nr. 142, s.101.

²¹⁷ Halil Sahillioğlu, “Akçe”, *DİA*, C.2, İstanbul 1989, s. 224.

edilmeyebaşlanan bu sikkeler farklı olarak adlandırıldı. Bu paralar Osmanlı Devleti’nde guruş ve daha sonra kuruş şeklinde adı zikredildi²¹⁸.

Züyuf Akçe: Bozuk para.

Mısır Paresi: Mısırdaki kullanılan gümüş para.

Flori; Osmanlı Devleti’nde var olan Venedik altını veya parasıdır²¹⁹.

Dirhem; Eski Yunan devletiyle ticari münasebetler sırasında drahmi kelimesinden Farsça’ya daha sonra oradan Arapça’ya geçmiştir. Hem ağırlık hemde para birimi olarak kullanılmıştır²²⁰.

Şahi; Osmanlı padişahlarından Yavuz Sultan Selim’in bastırıldığı altın para hakkında kullanılan tabirdir. Bu adın verilmesi “Şah” kelimesinin yazılı bulunmasından dolayıdır. İran Şahları’nın paralarıdır²²¹.

Dönüm: Genellikle arsa için bu tabir kullanılır.

Zira‘; Uzunluk ölçülerinden birinin adıdır. Zira‘ lügatte bilek, kol manasındadır ki, dirsek ucundan orta parmağın ucuna kadar olan kısımdır. Buna arşında denir²²².

Şatrancı: Bir uzunluk ölçü birimidir.

Tul: Bir uzunluk birimidir.

Keyl (Kile): Hububat ölçüğü olarak kullanılan bir tabirdir²²³.

Müd: Ağırlık ölçülerinden birinin adıdır. Yakın zamanlara kadar “Midilli” de zeytin tanelerinin tartısında kullanılırdı²²⁴.

²¹⁸ Şevket Pamuk, “Kuruş”, *DİA*, C.26, Ankara 2002, s. 458.

²¹⁹ Kütükoğlu, “Kıymetli Madenler Para Ve Fiyat Politikaları” *Osmanlı Devleti Ve Medeniyeti Tarihi*, No: 1, IRCICA, İstanbul 1994, s. 554.

²²⁰ Sahillioğlu, “Dirhem”, *DİA*, C. 9, İstanbul 1994, s. 368.

²²¹ Mehmet Zeki Pakalın, “Şahi”, *Osmanlı Tarih Deyimleri Ve Terimleri Sözlüğü*, C.III, M.E.B., İstanbul 1993, s. 304.

²²² Pakalın, a.g.e., s. 663.

²²³ Pakalın, a.g.e., s. 281.

²²⁴ Pakalın, a.g.e., s. 597.

4.7.DAVALARDA GEÇEN YERLEŞİM YERLERİ

4.7.1. Mahalle İsimleri

Mahalle, “bir yere inmek, konmak, yerleşmek” anlamında hall kökünden türetilmiş bir mekân ismidir. İstanbul, fetihten önce ve sonra da başşehir olma niteliğini sürdürmüştür. Bundan dolayı mülki ve beledi hizmetleri doğrudan merkezi bir idare tarafından yürütülmüştür. Fatih Sultan Mehmed’in, iskân ve inşa politikası çerçevesinde mahallelerin oluşumuna zemin hazırlamıştır. İstanbul’un fethi ile birlikte İslami yapı oluşturulmaya çalışılmıştır. Fetihden hemen sonra Ayasofya başta olmak üzere Bizans dönemi kilise veya manastırlarından İslami mabetlere dönüştürülen camiler ve mescidlerin etrafına birer Müslüman Mahallesi şekillenmiştir. Şehrin mahalleleri Bizans dönemi evlerinden oluşmaktaydı. Mahalleler bir zorunluluk neticesinde değil, pek çok destekleyici unsurla birlikte kendiliğinden oluşan açık yerleşim alanlarıdır²²⁵. Bu sadece İstanbul için değil aynı zamanda İstanbul dışı, Osmanlı Devlet’inin yayılmaya başladığı birçok şehir için geçerliydi.

Mahalle adlarını koyarken rastgele isimler kullanılmamıştır. Daha çok etkili olan şahıs, mektep, medrese veya önemli olayların sonucunda mahallelere isim verilmesi uygun görülmüştür. Çalışmamız sonucunda elde edilen bulgulardan ortaya çıkan sonuç, İstanbul içi ve dışı mahaller ve isimleri çoğunlukla önemli şahıslardan, orayı etkileyen bir özellikten oluşmaktaydı. Bunlar;

İstanbul da Var Olan Mahalleler		İstanbul Dışı Var Olan Mahalleler
Şeyh Vefa Kuddisi	Ebul Fazl	Dürzi Asım Bey
Saman Viran	Hüseyin Ağa	Bülbül Hatun
Süleyman Ağa	Nişancı Paşa	Doğancı
Cerrah Paşa	Sinan Ağa	Çakır

²²⁵ Mehmed Canatar, “ 1009/1600 Tarihli İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri’ne Göre Nefs-i İstanbul’da Bulunan Mahalleler ve Özelliklerine Dair Gözlemler”, Osmanlı İstanbulu 1:1, Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu, İstanbul, 29 Mayıs-1 Haziran 2013, s. 287.

Murad Paşa	Kızıtaşı	Balkarlar
Ahmed Ağa	Davud Paşa Cami-i Şerif	
Hoca Üveys	Hızır Bey	
Davud Paşa	Hacı Mahmud	
Küçük Karaman	Sarı Musa	
Kasab Timur	Karabaş	
Ayasofya-ı Kebir	Daye Hatun	
Timur	Yavuzoğlu	
Yakup Ağa	Şemseddin	
Hoca Rüstem	Camcılar	
Divane Ali Bey	Otakçıbaşı	
Şahkulu	Kalenderhane	
Emin Sinan	Emin Bey	
Okçu Musa	Araplar	
Üsküplü	Alaca Mescid	
Hacı İlyas	Mercan Ağa	
Münhe Hatun	Mağnisa(vi)	
Yazıcı	Hacı Bekir	
Muhnise Hatun	Çavuş Mescidi	
Soğancı Ağa	Tahta Minare	
Haydarhane	Hoca Veyis	
Bazar-ı Cedid	Mustafa Ağa	
Çadircı Ahmed	Kethüda Hatun	
Altı Boğaca	Hacı Ali	
Cami-i Kebir	Kasab Teymur Han	
Kilisa Cami	Sarı Güzel	
Kenise-i San Françesko	Suhte Sinan	
Kasab İlyas	Kazgancı	
Muhasib İskender	İmam Ali	
Hoca Hayreddin	İshak Paşa	
Attar Halil	Derman Ağa	

Emir Bey	Hayreddin Bey	
Akbıyık	Darül Hadis	
Haraçbaşı	Mehmed Çelebi oğlu	
Hacı Hasan	Kabasakal Sinan Ağa	
Sultan Selim Han	Molla Gürani	
Hoşkadem	Sadun Timurtaş	
Abdullah Ağa	Yarhisar	
Camcı Ali	muhiddin çelebi	
Katip Muslihiddin	Eski Talibe Hatun	
Mimar Sinan	Hızır Kemal	
Firuz Ağa	Yükcüzade	
Küçük Ayasofya	Genç Hatun	
Mimar Kemal	Hoca Teberrük	
Sultan Süleyman	Akseki	
Yolcuzade	Nalbant Hasan	
Eski İmaret	Serv	
İmam Ali	Yeni	
Kirmastı	Papasoğlu	
Mimar Sücai	İskender Paşa	
Ali Bey	Zayrek Cami-i Şerif	
Dizdarzade	Kasaba-i Tophane	
Hasan Paşa	Kızıl Minare	
Harrat Kemal	Karagöz	
Çatma Mescid	Elvanzade	
Öksüz		

Tablo 10: Mahalle Adları

4.7.2. Vilayet, Sancak, Kaza, Nahiye ve Karye İsimleri

Osmanlı Devletinin klasik idari taksimatı; Eyalet (Vilayet), sancak, kaza, köy, kasaba şeklinde sıralanmaktadır. 1864 yılında kabul edilen Vilayet Nizamnamesiyle taşra yönetimi, vilayet, sancak, kaza ve köy olarak idari birimlere ayrılmıştır.

Aşağıda tabloda da görüleceği üzere belgelerde İstanbul içi ve dışı birçok coğrafi isim bulunmaktadır. Çalışmamız sonucunda elde edilen veriler ışığında, İstanbul içinden davaya gelen veya davanın geçtiği bölge olduğu kadar, İstanbul dışından da mevcuttur. Bunlar sadece şahıs davaları olmamakla birlikte mahsulat davası da olabilmektedir.

Sicilde geçen bölge adları;

KAZA	NAHIYE	KARYE	KASABA
Galata Üsküdar Tuzla	Akabad Karamürsel	Konaklı Çunkara Dergülü Babaderesi Maçka	Kasımpaşa

Tablo 11: İstanbul'da Var Olan İdari Birimler

Tablo da görüldüğü gibi İstanbul kazalarından olan Galata, Üsküdar, Tuzla bölgelerinden davalara müracaat eden oldukça fazladır. Bu bölgelerden gelenlerin dava konuları genellikle verasettir. Ayrıca bazı dava belgelerinde sadece kaza yer adları bulunmamakla birlikte davaya başvuranların tam olarak hangi köy, kasabadan geldiği de belirtilmiştir.

VİLAYET	EYALET	SANCAK	KAZA	KARYE
Amed Edirne Selanik Bursa Kayseri	Van	Cizre Hazro Bitlis	Yoros Kızılcaturza Kızanlık Midilli Birgi	Babaderesi Gülmekan Sarukaya Koyunabdal Hızırı Ayık (Aybık) Tımar Hasanlu Karne Karık Terez

Tablo 12: İstanbul Dışı İdari Birimler

Yukarıdaki tablo ise, mevcut olarak idari bölgeler ise, İstanbul dışındaki yerlerdir. Bu adı geçen yerlerin tamamında ise mahsulatın ve bu mahsulattan elde edilen gelirin akıbetinin ne olacağı üzerine davalardır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TRANSKRİPSİYON METNİ

*1.sayfa*²²⁶

Belge 1: Elhamdülillah el-vâkıf-ı âlâ cemi'l-eşya ve's-salatü âlâ Muhammedin Seyyidü'l-enbiya ve âlâ alihî'l-etkiyâ ve ashabü'l-esfiyâ amma ba'd bu kitâb-ı müşkîn-nikabın tahririne ba'is ve terkimine sebab-i hâdis oldur ki, fâhru'l-muhadderât zahru'l-muvakkarât Hurşid Hatun ibneti Abdullah meclis-i şer'-i şerif-i şâmihu'l i'mâdda vakf-ı âtiyü'l beyâna li-ecli't-tescil müteveli nasb ettiği fâhru'l-akrân Hamza Bey ibni Abdullah nam bevvâb-ı sultanî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb dedi ki; silk-i mülkümde muntazam olan atyeb-ı emvalimden tamu'l vezn ve sahihü'l-ayar iki yüz sikke-i haseneyi ifraz vakf u habs etdim ve şöyle şart eyledim ki meblağ-ı mezbûr her sâl onu on bir hesabı üzere istirbâh ve istiğlâl olunup medyûndan rehn-i kavî ve kefil-i meli alına yahud muktezâ-yı hâle göre ikisinden biriyle iktifâ oluna ve ribh-i merkûmedan her sene Mekke-i Mükerrreme'de sâkin olan Rumî İbrahim Halife'ye on beş sikke filori irsâl oluna ol dahi her gün benim ruhum için huzurunda Kur'an-ı Azim'den bir cüz'-i şerif tilavet eyleye ve ribh-i bakî vazife-i müteveli ola ve her kim darü's-saade Ağası olursa hasbî nazır olub ve Saray-ı Atik-i Sultanî'de her kim teberdarlar kethüdası olursa ol müteveli ola ve mezbûr İbrahim Halife'den sonra ervamından Mekke-i Mükerrreme'de sâkin bir müstahikk kimesneye kadısı nazarına arz yazıp tevcih oluna deyü meblağ-ı merkûme teslim ettim ol dahi kabz ve tesellüm idüb sair mütevelliler tasarrufu gibi vakf-ı mezbûru üç aydan beru tasarruf idüb kendiye aid olan vazifesini kabz etmiştir deyüp müteveli-i mezbûr istintak olundukda vâkıfe-i merkûmeyi takrîr-i meşrûhunda vicâhen ve şifâhen tasdik idüb mezbûr kendinin makbûzu olduğunu i'tiraf ve tevafuk ettiklerinden sonra vâkıfe-i merkûme vakf-ı mezbûrdan rücu' idüb dediki vakf-ı nükud e'imme-i Hanifiyyenin kibarı yanlarında gayr-ı meşru' ve zımnında olan şürût u sahîha olmağın kâbil-i rücu' olub ibnâen alâ-zâlik vakf-ı mezbûrun rücu' ve kemâkân silk-i mülküne nazm-i şürû' ettim deyü vakf-ı mezbûru ve mütevellinin zaman-ı

²²⁶Sayfalandırma Osmanlıca sayfa numaralarına göre yapılmıştır.

tasarrufunda ecr-i mislinden ziyâde kabz ettiği elli akçeyi istirdad ettikde mütevellî-i mezbûr cevab verip dedi ki gerçi vakf-ı nükud e'imme-i Hanifiyyenin yanında ma'hud değildir ve elli akçe ecr-i mislinden ziyadedir. lâkin e'imme-i Hanifiyyeden hazret-i İmâm Züfer aleyhi rahmetü'l-meliki'l-ekberden ensarî rivâyeti üzere vakf-ı nukûd ve zımnında olan şurût-i sahîha olmağla şart-ı sâlif mucibi üzere ecr-i mislden ziyâdeyi red etmezim deyü imtinâ' idüb muvakk-ı kitâb-ı müstetâb olan hâkimden hükm talep etdiklerinde hâkim-i mumâ-ileyh esbaallahu nihameu aleyhi vakf-ı mezbûrun sıhhatine ve zımnında olan şurutun İmâm Züfer'den ensarî rivayeti üzere sıhhatine hükm ettikten sonra vâkıfe-i merkûme da'vâsını nehc-i âhar üzere sevk idüb eğerçi vakf-ı mezbûr ve şurûtu İmâm Züfer yanında sahîh ve lâzımedir lâkin İmam-ı A'zam mezhebi üzere sıhhat-i lüzumu müstelzem olunmak asl-ı mâl-ı vakfi mülkûme istirdâd ederim deyü rişva idüb mütevellî-i mezbûr imtinâ' idüb hâkim-i müşârun-ileyhden vech-i meşrûh üzere olan vakfın lüzum ve sıhhatine mütezammın olduğu şurutun şer'iyetine ve vazife tevliyetten kabz ettiğim cümle meblağdan ecr-i mislden zâ'id olan elli akçe hakkım olub istirdad vâkıfe ve mütemekkin re'yine hükm talep ederim deyü hükmü hâkim-i müşârun-ileyh bu babda nazar-ı fâ'ik ve te'emmül lâ'ik idüb mütevellî-i mezbûrun kelâmı sadık ve senedi şer'i şerife muvâfık olmağın vakf-ı mezbûrun ve mutazammın olduğu fer' ve rüsumun sıhhat ve lüzumuna ve mütevellî-i mezbûrun zimmeti meblağ-ı metalib-i mezkûrların re'yine alimen bi'l-hilaf hükm-i sahîh ile hükm etti. min ba'd vakf-ı mezbûr vakf-ı sahîh-i lâzım ve habs-i sarîh-i mütehattim olub mümteni'ün-nakz ve't-tebdir oldu. femen beddelehû ba'demâ semi'ahû fe-innamâ ismühû ale'l-lezîne yübeddilûnehû innâllâhu semî'un alîm cera zalike ve hurrire fi evâhir-i Recebü'l-Mürecceb min şühur sene seb'a aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-emâcid ve'l-ekârim Hasan Efendi katibü'l-bevvâbdan Bayazıd

Osman Efendi ibni el-mukata'acı

Mehmed Efendi ibni Kasım el-muhasebeci

İskender ibni Abdullah

Belge 2: Elhamdülillah el-vâkıf-ı âlâ cemi'l-eşya ve's-salatü âlâ Muhammedin seyyidü'l-enbiya ve âlâ alihî'l-etkiyâ ve ashabü'l-esfiyâ amma ba'd bu kitâb-ı müşkîn-nikabın tahririne ba'is ve terkimine sebab-i hâdis oldur ki, fahru'l-muhadderât zahrü'l-muvakkarat Semiz Hatun ibneti Abdullah meclis-i şer'-i şerif-i şâmihu'l-imâdda vakf-ı âtiyü'l Beyâna li-ecli't-tescil mütevellî nasb ettiği Hamza Bey ibni Abdullah nam bevvâb-ı sultanî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Silk-i mülkümde muntazam olan atyeb-i emvalimden tamu'l vezn yüz sikke-i filori ifraz idüb vakf u habs ettim ve şöyle şart eyledim ki meblağ-ı mezbûr beher sene onu on bir hesabı üzere istirbâh ve istiğlâl olunup medyûndan rehn-i kavî ve kefil-i meli alına yahud muktezâ-yı hâle göre ikisinden biriyle iktifâ oluna ve ribh-i merkûmdan yevmi iki akçe Saray-ı Atik-i Sultânî teberdarlarından tilavet-i Kur'an-ı Azime kadir olan kimesneye verile ol dahi her gün Kur'an-ı Azimden huzurunda bir cüz-i şerif-i tilavet idüb sevabına benim ruhuma ihda eyleye ribh-i mezbûr-u baki kalan mütevellî-i vazifesi ol ve her kim darü's-saade Ağası olursa hasbî nazır olub ve her kim teberdarlar kethüdası olursa vakf-ı mezbûra mütevellî olub ahara verilmeye deyü meblağ-ı mezbûr-ı mütevellî-i merkûma teslim-i sahih ile teslim etmiş idüm. ol dahi kabz ve tesellüm idüb sair mütevelliler tasarrufu gibi vakf-ı mezbûru üç aydan beru tasarruf idüb kendiye aid olan vazifesini kabz u teslim etmiştir deyüp mütevellî-i mezkûr istintak olundukda vâkıfe-i mezbûreye takrîr-i meşrûhunda vicâhen ve şifâhen tasdik idüb vakf-ı mezbûr kendinin makbuzu olduğunu i'tiraf ve tevafuk ettiklerinden sonra vâkıfe-i mersume vakf-ı mezbûrdan rücu' idüb dediki vakf-ı nükud e'imme-i Hanifiyyenin kibarları yanlarında gayr-ı meşru' ve zımnında olan şürût u sahîha olmamağın kâbil-i rücu' olub ibniâen alâ-zâlik vakf-ı mezbûrun rücu' ve kemakan silk-i mülkûme şürû' ettim deyü vakf-ı mezbûreyi ve mütevellinin zeman-ı tasarrufunda ecr-i mislinden ziyâde kabz ettiği elli akçeyi istirdad ettikde mütevellî-i mezbûr cevab verip dedi ki gerçi vakf-ı nükud e'imme-i Hanifiyyenin yanında mahut değildir ve elli akçe ecr-i mislinden ziyadedir. lâkin e'imme-i Hanifiyyeden hazret-i İmâm Züfer aleyhi rahmetü'l-meliki'l-ekberden ensarî rivayeti üzere vakf-ı nükud ve zımnında olan şürût-i sahîha olmağla şart-ı sâlif mucibi üzere ecr-i mislden ziyâdeyi red etmezim deyü imtinâ' idüb muvakk-ı kitâb-ı müstetâb olan hâkimden hükm talep ettiklerinde hâkim-i mumaileyh esbaallahu nihameu aleyhi vakf-ı mezbûrun sıhhatine ve zımnında olan şurutun İmam-ı Züfer'den ensarî

rivayeti üzere sıhhatine hükm ettikten sonra vâkıfe-i merkûme da'vâsını nehc-i âhar üzere sevk idüb eğerçi vakf-ı mezbûr ve şürûtu İmâm Züfer zamanında sahih ve lâzımedir lâkin İmam-ı A'zam mezhebi üzere sıhhat-i lüzumu müstelzem olunmak asl-ı mâl-ı vakfı mülkûme istirdâd ederim deyü dava idüb mütevellî-i mezbûr imtinâ' idüb hâkim-i müşârun-ileyhden vech-i meşrûh üzere olan vakfının lüzum ve sıhhatine mütezammın olduğu şurutun şer'iyetine ve vazife-i tevliyetten kabz ettiğim cümle meblağdan ecri mislden zaid olan elli akçe hakkım olub istirdad vâkıfe-i mütemekkin beratına hükm taleb ederim deyücek hükmü hâkim-i müşarunileyh bu babda nazar-ı fâ'ik ve te'emmül-i lâ'ik idüb müteveli-i mezbûrun bu kelâmı sadık ve senedi şer'-i şerife muvâfık olmağın vakf-ı mezbûrun ve mutazammın olduğu fer' ve rüsumun sıhhat ve lüzumuna ve müteveli-i mezbûrun zimmeti meblağ-ı metalib-i mezkûrun beratına alimen bi'l-hilaf Beyne'l-e'imme'il-eşraf hükm-i sahih ile hükm etti. min ba'd vakf-ı mezbûr vakf-ı sahih-i lâzım ve habs-i sarîh-i mütehattim olub mümteni'ün-nakz ve't-tebdir oldu. femen beddelehû ba'demâ semi'ahû fe-innamâ ismühû ale'l-lezîne yübeddilûnehû innâllâhu semî'un alîm" tahriran fi evâhir-i Recebü'l-Mürecceb min şühur sene seb'a ve aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-emâcid ve'l-ekârim Hüseyin Efendi ibni Bayazıd

Zahrü'l-a'yan Osman Efendi el-mukata'acı

İskender Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Hamza Bey ibni Yusuf el-bevvâb

2. sayfa

Belge 3: Bundan akdem serdâr-ı 'asâkir-i nusret-me'asir iken vefât eden merhûm Satırcı Paşa sulbi oğlu olan camiü'l-mehamid ve'l-mekarim Şeyh Mehmed Bey meclis-i şer'-i hatıru'l-lâzımu't-tevkirde takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm kılıb Haremeyn-i Şerifeyn evkâfindan Mahmiyye-i İstanbul' da Şeyh Vefa kuddise sırrihü'l-aziz kurbunda 'inde'l-ahâli mâ'lûmu'l-hudûd olan büyût-ı müte'addideyi müştemil menzil icâre-i mu'accele ve yevmi yirmi akçe ücret-i mü'eccele ile

tasarrufumda olub lâkin menzil-i mezbûr harâbe-müşrif olmağın ücret-i merkûmesi ecr-i mislinden ziyadedir. kibel-i şerden üzerine varılıp ne miktar ücrete tahammülü vardır. Keşf olunmasını talep ederim dedikde bi'l-fiil atabe-i aliyyeden mi'marbaşı olan fahru'l-emâcid ve'l-ekârim Muhammed Ağa ibni Abdullah ed-dâ'im ve zeyl-i mastûrda mastûru'l-esâmî olan bi-garaz müslimîn ile üzerine varılıp müşâhede olunduk da fi'l-vâki' menzil-i mezbûre harâbe-müşrif olub ücret-i merkûme ecr-i mislinden ziyade olduğu mütekarrer olub yevmi on beş akçe ücret ancak mütehammildir ve ecr-i misli yevmi on beş akçedir deyü mi'mar-ı mezbûr ve sâ'ir müslimîn ittifak ettiklerinde yirmi akçe icâreden yevmi beş akçesi hatt olunup mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu. tahrirân fi evâil-i Zi'l-kadeti's-Şerife sene seb'a aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-emâcid Mehmed Ağa kethüda-i Nasuh Paşa

Hasan Ağa ibni Abdullah

Kasım Çavuş ibni Abdullah

Fahru'l-emâcid İbrahim Efendi el-kâtib

Belge 4: Bundan akdem 'asâkir-i nusret-me'asir iken vefât eden merhum Satırcı Paşa'nın sulbi oğlu olan câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim Şeyh Mehmed Bey meclis-i şer'-i şerife gelib takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm idüb babamız merhûm müşârun-ileyh hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde Haremeyn-i Şerifeyn evkâfından olub mahmiyye-i İstanbul'da Şeyh Vefa kuddise sırrihü'l-aziz kurbunda inde'l-ahâli malumu'l-hudûd olub hariciyye ve dahiliyyesi büyût-ı müte'addideyi müştemil olan menzil icâre-i mu'accele ve yirmi akçe icâre-i mü'eccele ile babamız merhûm müşârun-ileyhin tasarrufunda olub lâkin ekseri mevazı'ı harâbe-müşrif olmağın izni şer'-i ile mukaddemen vakf-ı mezbûra mütevellî olan Receb Bey nam kimesne ma'rifeti ile kendi malından nefsi için yedi bab fevkânî oda ve üç sofa ve bir büyük dehliz ve üç nerdüban ve bir taş duvar ve dahi ta'mire muhtaç olan yerlerini i'mâret idüb deyü iki yüz bin akçe harc ve sarf etmişdim hâlâ cânib-i şer'-i şerifden üzerine

varılıb ebniye-i mezbûrenin meblağ-ı merkûme tahammülü var mıdır keşf olunmak taleb iderim dedikde bi'l-fiil 'atabe-i 'aliyyeden mi'marbaşı olan fahru'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Ağa ibni Abdullah ed-dâ'im ve zeyl-i mastûrda mastûru'l-esâmî olan bi-garaz müslimîn ile üzerine varılıb hâlâ evkâf-ı mezbûre mütevellisi olan Hasan Bey ibni Mehmed mahzarında tahammülü keşf olundukda fi'l-hakika zikr olunan odaların ve dehlizlerin ve kenifin nerdibanların ve bilcümle merhûm müşarun-ileyh ibniâ ettiği mevaz'ın taşına ve kiremidine ve tuğlasına ve merteklerine ve direklerine ve tahta döşemelerine ve tuğla döşemelerine ve pervazlarına ve tavanlarına ve masandıralarına ve camlarına ve garbi kapularına ve pencerelerine ve kireç ve horasanına ve üstâdiye ve ırgadiyye ve sair levazım-ı mühimmesine meblağ-ı mezbûr iki yüz bin akçe sarf olunmuşdur ve'l-hâsıl ebniye-i mezbûrenin meblağ-ı merkûme tahammülü vardır deyü mi'mar-ı müşarun-ileyhe ve sâ'irini arz-ı müslimîn ittifak ittiklerinden sonra müteveli-i mezbûr Hasan Bey meclis-i mezkûrda sevk-i kelâm. idüb fi'l-hakika ebniye-i mezkûrenin meblağ-ı merkûme tahammülü vardır lâkin merhûm mumâ-ileyhin minval-i meşrûh üzere ibniâ ve ihdas ettirir ki malumumuz değildir deyü münkir olundukda sâlifü'z-zikr Şeyh Mehmed Bey'den sıdk-ı makaline tenbih talep olundukda udul-ı müslimîn ve sikat-ı muvahhidinden İbrahim Ağa ve Kasım Çavuş ibni Abdullah meclis-i şer'-i şerif li-ecliş-şehâde hazırân olub gibbe't-istişhâd fil-vâki' merhûm-i müşarun-ileyh ebniye-i mezbûreyi izn-i şer ve mukaddemen müteveli olan mersum Recep Bey'in ma'rifeti ile nefsi için ibniâ ve ihdas eylemişdir. Bu husûsa şehâdet ederiz deyü şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de'r-riâyet-i şerâ'it'il- kabul şehâdetleri hîn-i kabulde vakı'a olmağın mucibi ile hükm olunup ma hüve'l vâki' gibbe't-taleb ketb ve imlâ olundu. tahrirân evâil-i Zi'l-kadeti's- şerife li-sene seb'a aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahuü'l-emacid Mehmed Ağa ibni Abdullah kethüda(-yi) hazret-i Nusret Paşa

Fahru'l-a'yan Hasan Ağa ibni Abdullah

Zahru'l-emsal Hüseyin Efendi ibni Hayreddin

Zahru'l-emasil İsmail Ağa ibni Ali el-müteferrika

Mehmed Çavuş ibni Ali

Muhammed Çavuş ibni Kasım

Hamza Bey ibni Yusuf el-bevvâb

Eyüb Bey ibni el-bevvâb el-hüccaci

Ve gayrihim mine'l huzzar

3.sayfa

Belge 5: Medine-i Münevvere de evkâf nâzırı olub bi'l-fiil dar'üs-sa'âde Ağası olan umdetü'l-havass ve'l- mukarreibni zübtet'ül-eshab'ül izzü ve'l-temkin el-muhtassu bi-mezzidi inayet'il-melik'il âlâ el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulkerim hazretlerinden meclis-i şer'-i hatırda işbu rafi'ul-kitâb zahru'l-vasilîn eş-şeyh Ahmed ibni Ömer mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem el-hacc Tacüddin nam kimesne Mahmiyye-i Selanik'de Dürzi Âsım Bey mahallesinde vâki' iki cânibi el-hacc Dost vakfı ve iki tarafı târik-i amm ile mahdûd olub fevkânî ve tahtânî iki odayı ve bir ahuru ve selamlığı ve sofayı müştamil olan mülk menzili vakf idüb sükenasını evvela kendü nefesine ba'dehu câriyesi Dudu ibneti Abdullah'a ba'dema evlâd u evlâd u evlâdına ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevverede fukara sâkin olunmak için bir menzil tebdil oluna deyü şart idüb ba'dehu mevkufun-aleyha olanlar muta'arrız olmağın mütevellisi Mehmed nam kimesne temanna ile Medine-i Münevverede bir menzil iştira olunmak için menzil-i mezbûru re'y-i hâkim ile on bin akçeye bey' idüb külli semeni merkûm semeni misli olmayup meblağ-ı vakfa gadri mukarrer olub yirmi ibni akçeye şeyh-i mumâ-ileyh talip olmağın ben dahi nezaretim hasebi ile menzil-i mesfuru amme-i hudûd ve hukuku ile yirmi bin akçeye Şeyh Ahmed'e Bey'-i kat'i ile bey' idüb bi-hakkin merkûm(e) yedinden bi't-tamam olub kabz eyledim dedikde müşarun-ileyh Mehmed Ağa hazretleri ikrâr-ı meşrûhu müştera Şeyh Ahmed'e vicâhen ve şifâhen tasdik etdikde ma vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi eva'il-i Zi'l-hicce li- sene seb'a aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin Efendi katib-i bevvâban

Es-seyyid Ali ibni Es-seyyid

Hamza Bey ibni Yusuf

Hamza ibni Abdullah el-bevvâb

Ve gayrihim

Belge 6: Sâbıkan Rumeli kadiaskeri olan sadru'l-ulema'il-müteverrihin bedr'ul füzela'il- musahharin keşşâfû'l-müşkilâti'd-dîniyye hilâlû'l-mu'dilâti'l-yakıniyye zül'ilm'il müibni ve'l- fazlû'l-mübeyyin Yahya Efendi ibni el-müvella el-mersum'ul-turi'l-fezâ'il ve bahru'l-ulûm Zekeriya Efendi hazretlerinin taraf-ı bâhir-i eşreflerinden husûs-ı atıyyü'l-beyân vekil olub hasm-i şer'-i câhid mahzarında vekâleti şer'an sabite olan fahru'l-müderrisin Mehmed Efendi ibni İsmail Efendi mahzarında mahrûse-i İstanbul'da vâki' haremeyn-i muhteremeyn mütevellisi olan Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'de ikrâr idüb evkâf-ı mezbûra mir olub merhûm cennet-mekân Sultan Selim Han evkâfına bi'l-fiil hadim hazretlerinin câmi'-i şerifleri kurbune mevlana-yı müşarun-ileyh hazretlerinin müteveli mukabelesinde vâki'a inde'l-ahâli malum'ul-hudûd olan menzilin yevmi beş akçe icâresi olub lâkin ekser mevaz'ı harâbe- müşrif olub i'mâret ve meremmete muhtaç olmağın ücret-i merkûmesi yevmi iki akçeyi merâmmatına sarf olunmak hâsıl-ı vakfa enfa' olmağın yevmi üç akçesi mah-be-mah hâsıl-ı vakfa eda idüb ve iki akçesi menzil-i vakfının i'mâret ve meremmetine harç ve sarf idüb izin verdim dedikde gibbe't-tasdik kayd olundu tahrirân fi târihi'l-mezbûr.

ŞUHUD'UL HAL

Es-sâbıkan²²⁷.

Belge 7: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfına bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde evkâf-ı mezbûreden olub Mahrûse-i İstanbul'da vâki'Samanviran mahallesinde vâki' lede'l-ahâli malum'ul-hudûd olub beher sene on beş akçe icâre-i mü'eccele si olan menzilin müste'cir olan işbu hamil'ül-kitâb Hüseyin ibni Abdullah nam kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem menzil-i mezbûr bi'l-küllîye muharrik olub tecdîdine vakfın müsâ'adesi olmamağın hâlâ mezbûr Hüseyin kendü malıyla

²²⁷ Es-sabıkan: Burada bir önceki davada şahadet eden şahitlerin aynıları kastedilmektedir.

müceddeden ebnâ ve i'maret idüb itdiğü ibniâ vakfin olub sarf eylediği akçe-i vakfda icâre-i mu'accesi olmak üzere ibniâyâ ahz taleb itmeğın biz dahi tevliyetim hasebi ile tarih-i kitâbdan her ayda on beş akçeye menzil-i mezbûru merkûm Hüseyin'e icâr idüb ol dahi isticâr ve kabul eyledikden sonra vech-i mezkûr üzere kendü malına ibniâ ve i'maret ederim dedikde müteveli-i mezbûrun ikrâr-ı müncer ve hîn-i müste'cir-i merkûm Hüseyin dahi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik etdikde mâ hüve'l-vâki' ale'l-vuku'a bi't-taleb ketb olundu tahrirân fi gurre-i Cemaziye'l-ahir sene semaniye aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdullah el-kâtib

Ebubekir ibni Abdurrahman el-bevvâb

Hüdaverdi Çavuş ibni Abdullah

Hamza Bey ibni Yusuf

Belge 8: Mahrûsa-ı İstanbul'da vâki' Medine-i Münevvere evkâfına bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-a'yan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde işbu rafi'ül-kitâb Bayram Beşe ibni Abdullah nam zâhid mahzarında ikrâr (ve) takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûrdan olub mahmiyye-i merkûmede Kum Kapusu kurbunda Süleyman Ağa mahallesinde vâki' bir tarafı Emine Hatun mülki ve bir tarafı kürkçübaşı vakfi ve bir tarafı târik-i hass ve taraf-ı rabi' târiki amm ile mahdûd olan menzili tarih-i kitâbdan yevmi beşer akçe icâre-i mu'eccele ile mezbûr Bayram Beşeye tevliyetim hasebi ile icâr eyledim ol dahi vech-i mezkûr üzere isticâr ve kabul eyledi dedikde müteveli-i mezbûrun ikrâr-ı meşrûhu merkûm Bayram Beşe dahi vicâhen ve şifâhen tasdik idüb mâ hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu. tahrirân fi gurre-i Recebü'l-Mürecceb li-sene semaniye aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Musa Efendi ibni Cafer

Ahmed Çelebi ibniBOŞLUK el-mü'ezzin

Ebubekir ibniBOŞLUK el-hacc

Mustafa Bey ibni Abdullah el-mütevelli

Ve gayrihim.

4.sayfa

Belge 9: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfına bi'l-fiil mütevelli olan fahru'l-akrân Hüseyin Bey ibn-i Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde evkâf-ı mezbûreden olub Mahrûsa-ı İstanbul'da Samanviran mahallesinde vâki' lede'l-ahâli malum'ul-hudûd beher sene yirmi beş akçe icâre-i mu'eccelesi olan menzil-i müste'ciri olan işbu hamilü'l-kitâb-ı Halil ibni Hüsam nam kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem menzil-i mezbûru bi'l-külliyeye muharrik olub tecdîdine vakfin müsadesi olmamağın hâlâ mezbûr Halil kendi malıyla müceddeden ibniâ idüb etdiği ebnâ vakfin olub sarf eylediği akçe ve nukûdda icâre-i mu'accelesi olmak üzere ebnâyâ izin talep etmeğın ben dahi tevliyetim hasebi ile tarih-i kitâbdan yine her ayda yirmi beş akçeye menzil-i mezbûru merkûm Halil icâre idüb ol dahi isticâr ve kabul eyledikten sonra vech-i mezkûr üzere kendü malıyla ibniâ ve i'marete izin verdüm ve sâkin-i mütevelli-i mezbûrun ikrâr-ı meşrûhunu müste'cir-i merkûm Halil dahi vicâhen ve şifâhen tahkik etdikde mâ hüve'l-vâki BOŞLUK bi't-taleb ketb olundu Tahrirân fi yevmi'l-ihda min şehr-i Cemaziye'l-ahir li-sene semaniye aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdullah el-kâtib

Eyüb Çelebi El-hac

İbrahim ibni Yakub el-bevvâb

Hamza Bey ibni Yusuf

Belge 10: Fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-iş-şerifde evkâf-ı mezbûreden olub Mahrûsa-ı İstanbul'da Samanviran mahallesinde vâki lede'l-ahâli ve'l-ciran mâ'lûm'ul-hudûd olub beher şehri yirmi beş akçe icâre-i mu'eccelesi olan menzilin müste'ciri olan işbu hamil'ül-kitâb Fatma Hatun ibni Ali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem menzil-i mezbûr bilkülliyeye muharrik olub tevdîdine vakfın müsa'adesi olmamağın hâlâ mezbûr Fatma Hatun ve kendü malıyla müceddeden ebnâ idüb etdiği ibniâ-i vakfın olub sarf eylediği akçe-i vakıfda icâre-i mu'accelesi olmak üzere ebnâyâ izin talep etmeğın ben dahi tevliyetim hasebiyle Tarih-i kitâbdan yine her ayda yirmi beş akçeye menzil-i mezbûru merkûm(e) Fatma Hatuna icab (icâr) idüb ol dahi isticâr ve kabul eyledikten sonra vech-i mezkûr üzere kendü malıyla ebnâyâ ve i'marete izin verdüm dedikde mütevellî-i mezbûrun ikrâr-ı meşrûhunu müste'cire-i merkûm(e) Fatma Hatun dahi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik etdik de mâ hüve'l-vâki ala vuku'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîrân fi gur-re-i Cemaziyel'-ahir sene semaniye aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

sâbıkan

Belge 11: Mahrûsa-ı İstanbul'da vâki' Medine-i Münevvere evkâfına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-a'yân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde işbu rafi'ül-kitâbü'l-hacı Mustafa ibni Dede nam kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûrda olub Uzun Çarşu dimekle ma'rûf sükda Bezzaz-ı Cedid Mescidi kurbunde vâki' lede'l -ahâli mâ'lûm'ul hudûd olub ayda otuz akçe icâre-i mu'eccele ile mezbûru'l-hacı Mustafa'nın tasarrufunda olan bir bab dükkân-ı hark vâki' olmağla muharrik olub mezbûru'l-hacı Mustafa ihdas ittiği ebniye-i vakfın olub sarf eylediği meblağ-ı vakıfda icâre-i mu'accele olmak üzere dükkân-ı mebzuru kendü malıyla ebnâyâ izin talep itmeğın tarih-i kitâbdan yine ayda otuz akçe icâre-i mü'eccele ile el-hacc Mustafa'ya dükkân-ı mezbûru icâr eyledüm ol dahi vech-i mezkûr üzere isticâr ve kabul eyledikten sonra minval-i meşrûh üzere dükkân-ı mezbûr vakfın olmak üzere kendü malıyla ibniâyâ izin verdüm dedikde mütevellî-i mezbûrun kelîmât-ı meşrûhasını sene-i mezbûru'l-hacı Mustafa vicâhen

tasdik idüb mâ hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu. tahriran fi evâil-i Cemaziye'l-evveli sene semaniye aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Receb Çavuş ibni Abdullah

Mustafa ibni Ali

Mehmed Çavuş ibni Abdullah

İbrahim Çelebi ibni Yakub el-bevvâb

Ve gayrihim

Belge 12: Mahrûsa-ı İstanbul'da vâki' Haremeyn-i Muhteremeyn evkâfindan bi'l-fiil mütevellî olan zahrül ayan Hasan Bey ibn-i Mehmednam bevâb-ı sultânî mahfil-i şer'-i şerifde işbu rafi'ül-kitâb Receb Çavuş ibni Mehmed Abdulvehhab mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûrdan olub Uzun Çarşu dimekle ma'rûf sukda Bezzaz-ı Cedid Mescidi kurbunde vâki' inde'l-ahâli ma'lumu'l-hudûd olan bir bab dükkân ayda otuz akçe ücret-i mu'eccele ile mezbûr Receb Çavuş'un tasarrufunda olub hâlâ harka vâki' olmağla muharrik olub merkûm Receb Çavuş ihdas ettiği ebniye-i vakfın olub sarf eylediği meblağ-ı vakıf da icâre-i mu'accele olmak üzere kendü malıyla dükkân-ı mezbûr-ı ibniâyâ izin taleb itmeğın tarih-i kitâbdan dükkân-ı merkûm-ı mersum Receb Çavuş'a yine ayda otuzar akçe icâre-i mü'eccele ile icâr eyledüm ol dahi isticâr ve kabul eyledikden sonra vech-i meşrûh üzere dükkân-ı mezbûr vakf olmak üzere kendü malıyla ibniâyâ izin virdüm didikde mütevellî-i mezbûrun kelimât-ı meşrûhasını merkûm Receb Çavuş vicâhen tasdik idüb ma vak'a bi't-taleb ketb olundu. tahrirân evâil-i Cemaziye'l ahir sene semaniye aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa ibni Dede

Mustafa ibni Ali

İbrahim Çelebi ibni Yakub el-bevvâb

Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvâb

Ve gayrihim

5.sayfa

Belge 13: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'de işbu hamilü'l -kitâb Hüsrev ibni Abdullah nam kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden olub mahrûse-i İstanbul'da olub Cerrahpaşa mahallesinde vâki' lede'l-ahâli mâ'lûmu'l-hudûd olan menzil tarih-i kitâb şehr-i gurreşinden ayda doksan akçe icâre-i mü'eccele ve dört bin akçe icâre-i mu'accele ile mezbûr Hüsrev'e tevliyetim hasebiyle icâr idüb ol dahi vech-i mezkûr üzere isticâr ve kabul eyledikden sonra icâre-i mu'accesesi olan meblağ-ı mezbûr dört binakçeyi mezbûr Hüsrev ve yedinden vakf için alub kabz eyledim dedikde mütevellî-i mezbûrun ikrâr-ı meşrûhu müste'cir-i Hüsrev dahi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik itdikde mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriran evâsıt-ı şehr-i Şa'banü'l-Mu'azzam li-sene semaniye aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdullah

Çaker Bey ibni Abdullah

Ahmet Çelebi ibni Abdullah

Mürsel ibni Ali

Faik Bey ibni el-hacc? el-mütevellî

Belge 14: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî mahfil-i şer'de işbu hâfizü'l-kitâb fahru'l-â'yan Mustafa Çavuş ibni Ali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûrede olub Mahmiyye-i Galata kazâsına tâbi' kasaba-ı Kasımpaşa'da Yel

Değirmeni nam mevki'de vâki' bir tarafı Mervan Kethüda ibni Abdullah mülkü bir tarafı Hüsameddin ibni ..menzili ve bir tarafı Cafer Reis ibni Abdullah mülkü ve bir tarafı târik-i hass ile mahdûd olub iki bab tahtânî olub bir su kuyusu ve kuluBeyi müştemil olan menzil târih-i kitâbdan yevmi bir akçe icâre-i mu'accele ile mezbûr Mustafa Çavuş'a tevliyetim hasebiyle icâr idüb ol dahi vech-i mezkûr üzere isticâr ve kabul eyledikten sonra icâre-i mu'accelesi olan iki bin nakdi rayiç-i minel vakf-ı akçe müste'cir-i mezbûr Mustafa Çavuş yedinden vakf için alıb kabz eyledim dedikde mukırr-ı mezbûrun ikrârını müste'cir-i mezbûr dahi vicâhen tasdik idüb mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu. tahrirân fi'l-yevmi's-sâbi've'l-işrin min şehr-i Şa'banü'l-Mu'azzam li-sene semâniye aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Süleyman Bey ibni Abdullah

Hamza Bey ibni Eyyüb

İbrahim Çelebi ibni el-bevvâb

Mehmed Çelebi

Belge 15: Dergâh-ı Ali bevvâblarından Abdurrahman Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde işbu hamilü'l-kitâb ve gayrihim Ramazan Beşe ibni Yusuf nam râcil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkâfından olub Mahmiyye-i İstanbul'da mersum Murat Paşa mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Murad Paşa mu'allimhânesine bir tarafı Süleyman nam kimesne mülküne ve bir tarafı târik-i amm'a müntehi olub büyût-u müte'addideyi müştemil olan menzile bundan akdem sekiz bin akçe icâre-i mu'accele ve yirmi altı akçe icâre-i mü'eccele ile mutasarruf iken etdüğim ibniâ vakfın olub harc eyledüğim akçem vakf da icâre-i mu'acceleye zamm olunmak olan izn-i mütevelli ile bir küçük oda ebnâ idüb ba'dehu cümle harcımın muhammen-i tahmini ile dört bin akçeye tahammül olduğuna yedime hüccet verilüb cem'an vakfda on iki bin akçe icâre-i mu'accele olduktan sonra icâre-i mü'accelesi olan yirmi altı akçenin iki akçesini menzil-i mezbûrun merâmmatına lâzimesine sarf için mütevellisi izin vermişdi. Hâlâ

menzil-i merkûmun hakk-ı tasarrufunu evkâf-ı mezbûreye bi'l-fiil müteveli olan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultan-i izniyle mezbûr Ramazan Beşeye tefviz edüb ol dahi tefevvüz eyledikden sonra menzil-i mezbûrede olan on iki bin akçe icâre-i mu'accele mi mersûm Ramazan Beşe yedinden bi't-tamam alub kabz eyledim menzil-i merkûmda benim a'lâkam kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhu mezkûr Ramazan Beşe dahi vicâhen tasdik etdik de mâ hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi'l-yevmi'l-hâmis aşara min şehr-i Şa'banü'l-mu'azzam li-sene semâniye aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hamza Bey ibni Yusuf el-bevvâb

Eş-şeyh Abdullah ibni Mehmed

Mustafa Bey ibni Abdullah

Mehmed ibni Süleyman

Ali ibni Salim

Salim ibni Mustafa el-bevvâb

Ve gayrihim

Belge 16: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfına bi'l-fiil müteveli olan el-hacc Hasan Bey ibn-i Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde işbu hamilü'l-kitâb Sinan ibni Abdi nam kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden olub Mahmiyye-i Üsküdar kazâsına tâbi' Akâbad nahiyesinde Tokat Deresi nam nehir üzerinde vâki' lede'l-ahâli ma'lûm'ul-hudûd olan iki göz su bıçkısını tarih-i kitâbdan yevmi sekiz akçe icâre-i mü'eccele ve altı bin akçe icâre-i mu'accele ile mezbûr Sinan'a tevliyetim hasebi ile icâr edüb ol dahi vech-i merkûm üzere isticâr ve kabul eyledikden sonra icâre-i mu'accesini olan meblağ-ı mezbûr altı ibni nakd-i râyic fi'l-vakt müste'cir-i merkûm Sinan yedinden vakf için alub kabz eyledüm lâzım gelen cüz'i ve külli meremmât ve ebnâsını kendü malıyla i'mâret ve

meremmet edüb itdüği ibniâ vakfin olub harç ve sarf olunan akçesi icâre-i mu'accesine zamm olunmak üzere ibniâ ve merâmmatına izin verdüm dedikde mütevellî-i mezbûrun ikrâr-ı meşrûhu müste'cir-i merkûm dahi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik etdikde mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundı. tahrirân fi gurre-i Ramazanü'l-mübârek li-sene semâniye aşer ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Sinan Bey ibni Ser-kassabân

Muhiddin ibni Piri

Mehmed Efendi ibni Ramazan

Mustafa Bey ibni Mehmed

Hasan Efendi ibni Emin

Hamza Bey ibni Yusuf

Ali Bey ibni Musa

6. sayfa

Belge 17: Cera ve tahkik mafihî Abdi fi vakf'il a'kar ve ta'yin vucuh'ul mi'yar vafi hikmet fi husûse ve umume alimen bi'l-hilaf el-cari Beyne'l-eşraf fi'l-hükm bi'l-evkâf ve ene'l-fakirun ileyhi subhane Muhammed ibni Muhammed el-mütevellî bi-Karamürsel hilafe 'ufiye 'anhuma

hamd-ı cemil-i besyar ve şükr-i cezil-i bi-şümâr ol vâkıf-ı zama'ir-i esrar olan halik-i gerdügar celle celalihu ve amme nevalihu hazretlerine vacib'ül iktizardır ki ibad-ı ibadet mu'tedını vâkıf-ı târik-i hayrat eyledi ve salavat-ı derr-ibar Hazret-i Muhammed muhtarehu layık ve sezavardır ki ümmeti hayr emmiyetini ragıb vücuh-ı hasanet eyledi ve dahi âli athar ve ashab-ı ahyarına ki her biri hadi-i sübülü mi'yardırlar ve ba'd-ı sebeb-i tahrir-i kitâb ve bahis-i tastir-i hitab oldur ki kaza-i Üsküdar mülhakâtından Karamürsel nahiyesine tâbi' Konaklı nam karye

sâkinlerinden işbu hamilü'l-kitâb Abdülbaki ve Harunu'r-reşid ibn-i el-hacc Mustafa nam karındaşlar işbu meclis-i şer'-i şerifde bi-tavihü's-saf ikrâr ve i'tiraf idüb bundan akdem müteveffâ olan babamız el-hacc Mustafa hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde karye-i merkûme sınırında inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûm'ul-hudûd olan on kıt'a mülk bağı ve karye-i merkûmede inde'l-ahâli ve'l-cirân mâ'lûm'ul hudûd olan iki bab evlerini tevâbi' ve da'iresiyle ve iki bab değirmenini ki biri dağda ve biri karye-i merkûmededir bu mezkûratını evlâdına ve evlâd-ı evlâdına süm ve süm alâ takarruz ve ba'dehu icâresini Medine-i Münevvere fukarâsına vakf ve şart idüb vakfiyyet üzere tasarruf ideriz lâkin vakıf-nâmemiz olmamağla hâlâ biz dahi kendü emlakımızdan karye-i merkûme kurbunde inde'l-ahâli ma'lûm'ul-hudûd olan iki kıt'a bağ evladımıza ve evlad-ı evladımıza ali alâ takarruz ve ba'dehu medine fukarâsına vakf idüb icâresini kazâ-i merkûmeye şart eyledik sıhhat-i hükm lâzımdır taleb ederiz ki ba'd'el-yevm sa'ir evkâf-ı sıhhiye gibi tasarruf olsun dediklerinden vakf-ı merkûmun sıhhatine vâcib olan eimme-i müştehidin kulları üzere sıhhatine hükm olundu hükmen sahihen şer'an femen baddele ba'dema sem'iahu feinnema ismuhu allelezi neyübeddilüne innallahe semi'un âlim ve ecrü'l-vakf ala aliyihi'l-kerem tahrirân fi evâsıt-ı Şa'ban li-sene seb'a ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Şeyh Muharrem ibni El-hacc Nasuh

İbrahim Fakih

Hüseyin ibni Hasan

Ali ibni Hacı

Hüseyin Çelebi ibni el-mütevelli

Hasan ibni Hüseyin

Yusuf ibni Bereket

Piri ibni Mirza

Derviş ibni İsmet

Ömer ibni Turgud

Ve gayrihim

(7. sayfadan başlayıp 9. Sayfanın sonunda biten ARAPÇA VAKFIYE alınmadı)

10.sayfa

Belge 18: Bi'l-fiil Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed el-bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i hatıru'l-lazimü't-tevkirde derğah-ı âli çavuşlarından fahru'l-emasil Mustafa Çavuş ibni Abdullah mahzarında ikrâr-ı tavi idüb Mahmiyye-i Kostantineyye mahallatından Asmalı Tekke dimekle meşhur Ahmed Ağa mahallesinde vâki' olub Hoca Rüstem Çelebi evi dimekle meşhur olub bir tarafı Kayıkçı Yahya Bey mülkü iki tarafı Dilnüvaz Hatun vakfı ve iki tarafı târik-i amm ile mahdûd olub dört bab çardak ve bir bab ahır ve bir bab kileri ve bir sofayı ve iki şahnişini ve iki bab hücreyi ve bir sofayı ve bir süfla hücreyi ve bir fırını ve bir su kuyusunu ve bağçeyi müstemil olub mezbûr Hoca Rüstem evvela sekenesine nefsine ba'dehu Pir Cefa ibni Abdullah ve Belkıs ibneti Abdullah nam Hatunlara ba'dema Medine-i Münevvere fukarâsına vakf ve ta'yin ittiğü menziller meşrutun aleyhim olan mezbûrun Hoca Rüstem ve Pir Cefa ve Belkıs vefât idüb ber mucib-i şart-ı vakıf icâr olunub ücreti Medine-i Münevvere fukarasının olmağın menzil-i mezbûru tarih-i kitâbdan üç sene varınca merkûm Mustafa Çavuş'a tevliyetim hasebince yevmi beş akçe icâre-i mü'eccele ile icâr idüb mezbûr Mustafa Çavuş yedinden vakf içün elli sekiz akçe ücret-i mu'accele alub kabz eyledüm mademki mezbûr Mustafa Çavuş cânib-i vakfa ta'yin olunan yevmi beş akçe ücreti edâ eyleye tasarrufuna kimesne mani' ve müdahil olmaya dedikde gıbbet tasdik vicahen bu hurûf bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi yevmil samin zi'l-hicce li-sene semaniye aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hamza Bey el-bevvâb es-sultani

İbrahim Ağa ibni Hacı Yakup

Receb Ağa

Mehmed Ağa el-bevvab es-sultânî

Ve gayrihim

Belge 19: Mahrûsa-ı İstanbul mahallatından Hoca Üveys mahallesi sâkinelerinden iken vefât iden Meryem Hatun mahalle-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâli ma'lumu'l-hudûd olub utekasına ve evlâd-ı utekasına ba'de inkırazıhim Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart ittiği menzilde ber-vech-i meşrutiyet sâkine olan Mihriban ibneti Abdullah nam Hatun meclis-i şer'-i şerife gelüb takrîr-i kelâm idüb menzil-i mezbûrun tulan on dokuz zira' ve kadan yedi zira tahta havlusu ve on beş zira bir taş seddi ve arkalarının sakfî harâbe müşrif olmağla izn-i şer' ile i'mâret ve meremmet idüb yedi bin beş yüz akçe harç eyledim savb-ı şer'den üzerine varılıb ihdas ittiğim ebniyenin meblağ-ı mezbûra tahammülü var mıdır? keşf olunmasını taleb iderim dedikde kıbel-i şer'den Mevlana Mehmed Efendi ibni İsmail el-müderri ve hassa mi'marlarından üstad Muharrem ibni Abdullah zeyl-i kitâbda mastûr'ul-esami olan bi-garaz müslimîn ile üzerine varılıb Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi olan Hasan Bey nam bevvâb-ı sultânî mahzarında keşf olundukda fi'l-vâki' mezbûre Mihriban Hatun'un ihdas ittiği ebniyenin meblağ-ı mezbûr yedi binbeş yüz akçe tahammülü vardır noksan ile ta'miri müesser değildir deyü mi'mar-ı mezbûr ve sâ'ir müslimîn ittifak ittiklerini mevlana-ı mezbûr mahallinde tahrir idüb ba'de meclis-i şer'a gelüb ihbar ittikde ma hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundı tahrire fi evâhir Recebi'l-mürecceb li-sene semaniye aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvâb

Eyüb Bey ibni El-hacc

Ali ibni Bali

Rıdvan ibni Abdullah

Ve gayrihim.

Belge 20: Husûs-ı atiyü'z-zikrin istima-ı divan-ı hümayun-ı sa'adet-makrun-ı taraf-ı âlisinden bu da'ilerine ferman olunmağın imtisal-i emr-i âli idüb akd-ı meclis olunduk da Mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Davud Paşa mahallesinde sâkine Esma ibneti Abdullah nam Hatun tarafından husûs-ı atiyü'l-beyâna vekil olub hasm-ı şer'-i câhid mahzarında Mustafa Bey ibni Abdullah ve Ali ibni Abdullah şehâdetleri ile vekâleti sabite olan Eyüb Bey ibni Ali nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde hâlâ mahmiyye-i mezbûre de Beytü'l-mal-i hassa emini olub menzil-i atiyü'l-Beyânın sülûse-i erba'ı ($\frac{3}{4}$) Beytü'l-mala aide olmak zum'u üzere vaz'-ı yed ittiği nehc-i şer'î üzere sabit olan fahru'l-akrân Hüseyin Bey ibni Abdülmennan üzerine da'va idüb bu müvekkile-i mezbûrenin zevci olub verâseti müvekkile-i mezbûreye ihzar üzere bundan akdem vefât iden Muhammed Çelebi ibni Abdullah hal-i huyutunda mahalle-i mezbûrede bir tarafı Osman Ağa ibni Abdullah mülki ve bir tarafı merhûm Hüseyin Bey vakfı ve bir tarafı Hüseyin Ağa nam züvvâk-ı sultânî mülki ve bir tarafı târik-i hass ile mahdûd olub bir bab tahtânî evi ve bir çardak ve iki bab fevkânî odaları ve bir sofayı ve bir su kuyusunu ve bir hamamı ve bir tahta puş ve bir kileri ve dışarı kapu üstünde iki bab odaları ve bir ahuru ve bir odun ambarını müştemil olub silk-i mülk-i sahihinde olan menziline sükenası mukaddemen hayatta oldukça kendüye ba'dehu müvekkile-i mezbûreye ba'dehüma utekasından Belkis Hatun ibni Abdullah ve Şakire ibneti Abdullah ve Fağfur ibneti Abdullah ve Peymane ibneti Abdullah nam Hatunlara mezbûrelerden sonra icâr olunub ücreti Medine-i Münevvere fukarasına irsâl olunmak şartı üzere masraf-ı mü'ebbede bu yere vakf ittim deyüb

11.sayfa

ahâli-i mahallesini işhad ittikten sonra mezbûr Muhammed Çelebi vefât idüb menzil-i mezbûrun sükenası müvekkile-i mezbûremin hakk-ı meşrutu iken emin-i mezbûr menzil-i mezkûrun rub'u müvekkile-i mezbûremin mülk-i mevrûsu ve sülûse-i erba'ı Beytü'l-malındır deyü bi-vech-i şer'-i vaz-ı yed ile vekâlet-i muhkियem hasebi ile şer' ile yed-i kasr olunmak taleb itdirin dedikde ve gıbbe's-

su'al emin-i mezbûr cevab virüb fi'l-hakika menzil-i mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun mülki olub veraseti zevcesi müvekkile-i mezbûreye ihzar üzere vefât itmeğin menzil-i mezbûrun rub'u mezbûrenin mülki mevrusu ve sülüse-i erba'ı Beytü'l-mala aittir vech-i meşrûh üzere vakf eyledim deyü işhad eylediği mâ'lûmum olmaduğundan gayr-i teslim ile'l-mütevelli ve tescil şer'i itmeden vefât itmiştir. Mademki teslim-i mütevelli ve tescil-i kadı olmaya vakf-ı mezbûru kabul etmeyüb emanetim hasebi ile menzil-i mezbûrun sülüse-i erba'ını zabt ideriz dedikde vekil-i mezbûrdan da'vasına mutabık beyyine talep olundukda udul-ı müslimînden olub Davud Paşa cami'nin hâlâ imamı olan fahrü'l-eimme el-hacc Ömer halife ibni Mustafa ve müezzini es-seyyid Muhammed ibni es-seyyid Muhammed ve Ali ibni Ahmed el-mu'allim ve Mustafa ibni Abdullah el-cüнді ve el-hacc Perviz ibni Abdullah nam kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şerhde hazırın olub filvak'i merhûm Muhammed Çelebi hal-i huyutunda menzil-i mezbûrun sükenası kendi hayatda oldukça kendüye ba'dehu zevci müvekkile-i mezbûreye ba'dehüma u'tekaları mezbûran Belkıs ve Şakire ve Fağfur ve Peymane'ye anlardan sonra icâr olunub ücreti Medine-i Münevvere fukarasına irsâl olunmak şartı üzere vakf eyledim deyü bizim huzurumuzda ikrâr idüb vakf eyleyüb bizi işhad eyledi bu husûs için şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ittiklerinde gıbbe't-ta'dil ve't-tezkiye şehâdetleri makbule olduktan sonra şeyhü'l-İslam hazretlerinde zeyd ehlihü mahallesin ihzar ve işhad idüb mutasarrıf olduğı mülk-i menzilin masraf-ı mü'ebbede vakf ittim dese lâkin tescil-i kadı ve teslim-i ilelmütevelli itmeden zeyd vefât ittiğı takdirce Beytü'l-mal emini vakf-ı mezkûrı kabul itmem dimeğe kadir olur mu deyü istifta olundukda cevab-ı şeriflerinde olmaz deyü buyurmağın ber-muceb-i şehâdet-i mezbûre ve fetva-yı şerife menzil-i mezbûrun vech-i mezkûr üzere vakfına hükm olunub emin-i mezbûr-ı kasr-ı yed ile tenbih olundu. Tahrirân fi evâil-i cemaziye'l-ahire li-sene seb'a aşara ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Bey ibni Muhammed el-bevvâb

İbrahim Çelebi ibni Yakup

Hamza Bey ibni Yusuf el-bevvâb

Mehmed Çelebi ibni Musafa el-bevvâb

Ve gayrihim

Belge 21: Bi'l-fiil Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Muhammed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde menzil-i atiyü'z-zikre vazı'ü'l-yed olduğu nehc-i şerh üzere sabite Belkıs Hatun ibneti Ahmed tarafından husûsetü'l-atiyetü'l-beyana vekil olub hasm-ı şer'-i câhid mahzarında bimâ hüve târiki's-sübut şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed Efendi ibni Muhammed nam kadı mahzarında takrîr dava idüb mahrûse-i İstanbul'da Küçük Karaman nam mevzi'de düstur-ı mükerrem Hafız Ahmed Paşa ebna ittiğü câmi'-i şerif kurbunda vâki' olub lede'l ahâli ma'lumu'l-hudûd olan menzil bundan akdem dokuz yüz seksen tarihinde Sarı Muhiddin Efendi ibni Ali nam kadı taht-ı tasarrufunda iken sükenası mukaddema kendüye ba'dehu kızları Aişe ve Emine nam Hatunlara ba'dehüma evladlarına ba'de'l-inkıraz icâr olunub ücreti Medine-i Münevvere fukarasına irsâl olunmak şartı üzere vakf idüb tarih-i mezbûrda mahrûse-i mezkûrede na'ibü's-şer'i olan Ahmed Efendi ba'de ri'ayete şerait'ül-hükm vech-i meşrûh üzere sıhhat-i vakfa ve lüzumuna hükm idüb hâlâ mezbûr Muhiddin Efendi ve kızları mezbûretan Aişe ve Emine vefat edüb evladları dahi münkarıza olmuştur. Menzil-i mezbûru ber-muceb-i şart-ı vakıf mesfur tevliyetim hasebi ile icâr idüb ücretini fukara-i mezbûreye irsâl murad ittiğümde mezbûre Belkıs Hatun evladdan olmayub ecnebiyye iken bi-vech-i şer'i vaz'-ı yed idüb tasarrufuna mani' olur şer' ile yed-i kasr olunub menzil-i mezbûr Medine fukarası için zabt ve icâr olunmak taleb ederin dedik de gıbbe's-su'al vekil-i mezbûr cevab virüb fi'l-vâki' menzil-i mezbûr mesfur Sarı Muhiddin Efendi'nin mülki olub ba'de vefâtihi kızları Aişe ve Emine'ye intikal ittikte ba'dehu mezbûre Aişe dahi vefât idüb menzil-i mezbûrdan nısf-ı hisse-i şer'iyye-i şa'yiası li-ebeveyn hemşiresi ve bi-târiki'l-ihsar varisesi mezbûre Emine'ye intikal idüb ba'dehu mezbûre Emine dahi vefat ittikte menzil-i mezbûr sadriye kızı ve bi-tariki'l-ihsar varisesi diğer Aişe ibnit-i Ali nam Hatuna intikal idüb mezbûre Aişe dahi vefât ittikte menzil-i mezbûr sadriye kızı bi-tariki'l-ihsar varisesi müvekkilem mezbûre Belkıs Hatuna intikal eyledi vech-i meşrûh üzere mülk-i mevrusu der üslub-ı sâbık üzere vakf olduğu müvekkile-i mezbûrenin ma'lumu değildir deyü vakfiyeti inkâr ittikte mütevellî-i mezbûrdan menzil-i mesfurun üslub-ı sâbık üzere vakfiyetine

Beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden Baba Şemseddin ibni Piri ve el-hacc Mehmed ibni Ali nam kimesneler li-ecli'ş-şehâdet meclis-i şer'a haziran olub fi'l-hakika mezbûr Sarı Muhiddin Efendi menzil-i mezbûru taht-ı tasarrufunda iken tarih-i mezbûrede sükenası evvela kendüye ba'dehu kızları mezbûretan Aişe ve Emine'ye ba'dehüma evladlarına ba'de'l-inkiraz icâr olunub ücreti Medine-i Münevvere fukarasına irsâl olunmak şartı üzere vakf idüb na'ib-i mezkûr Ahmed Efendi ba'deri'ayete şera'iti'l-hükm ve't-tescil sıhhat-i vakfa ve lüzumuna hükm eyledi bu husûsa şahidleriz şehâdet dahi ideriz deyü eda-ı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri makbule olub mucibi ile menzil-i mezbûrun uslubu sâbık üzere vakfiyetine hükm olundu. Tahrirân fi evahir-i Cemazıye'l-ahir min şuhur sene tis'a aşere ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman Efendi el-kadı

Mustafa Bey ibni Yusuf el-cüнди

Satılmış ibni Mustafa

Hüseyin ibni Oruç

Ali ibni BOŞLUK

Eyüb Bey ibni Ali el-bevvâb-ı sultanî

Hamza Bey ibni Yusuf el-bevvab

Mahmud Tari ibni Mustafa el-bevvâb-ı sultanî el-bevvab-ı Sultani

Ve gayrihim

12.sayfa

Belge 22: İPTAL EDİLMİŞ

Belge 23: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfına bi'l-fil mütevellî olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Muhammed nam bevâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde Mahrûsa-ı Kostantiniyye'de Kassab Timur Mahallesi sâkinelerinden olub bundan esbak vefât iden Emine Hatun ibneti Abdullah'ın mu'tekası olub menzil-i ati Beyân zat'ül yed olub zabtu'l-şuruğ şer'an sabite olan Canfeda Hatun ibneti Abdullah üzerine da'va idüb merkûme Emine Hatun tarih-i kitâbdan on üç sene mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki' olub bir taraftan Veli Çavuş ibni ... mülki ve bir tarafı Nezir'in vakfi ve bir tarafı Lütfişah Hatun ibneti ... mülki ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdûd olub bir bab fevkânî ve bir bab tahtânî evleri ve bir muhtabı ve bir sofayı ve kapu önünde nisf-ı sofayı ve nisf-ı bi'r-i ma' ve muhavvata-i değirmi ve bir kenifi ve kapı üzerinde bir bab ocaklı odayı ve damlalığı müştemil olan mülk menzilinün sükenası evvela kendü nefesine ba'dehuma oğlu merkûm Muhammed vefât edüb menzil-i mezbûrun tasarrufu vakfa ait olmuşken mezbûre Canfeda bi gayri vech-i şer'-i vaz'-ı yed eylemişdir cevab virüb fi'l-hakika merkûme Emine Hatun menzil-i merkûmu minval-i meşrûh üzere vakf ve şart eylemiştir lâkin sâkin olmak üzere şirâ edüb ber - mucib-i şart-ı vakıfe-i mezbûre menzil-i mezbûru tasarruf eyledim deyüb mütevellî-i mezbûr istintak olunduk da vakı'a-i mezbûrenin vech-i mezkûr üzere olan tebdil ve tağyirini münkir olub mezbûre Canfeda'nın sıdk-ı makalına beyyine taleb olunduk da ebnası beyyineden acize olmağın menzil-i mezbûr vakf-ı evvel üzere ibka olunub mezbûre Canfeda'ya kasr-ı yed tenbih olundukda ma hüve'l-vâki' bi't-taleb-i kitâb olundu. Tahrirân fi evâil-i şehri zi'l-hicce-i şerife sene tis'a aşere ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müderresin İbrahim Efendi ibni Halil

Esseyid Halil Efendi ibni Es-seyyid Muhammed el-imam

Ali Bey ibni Abdullah er-râcil

El-hacc Hüseyin ibni Hasan

Ali Halil ibni mi'mar

Ve gayrihim

13.sayfa

Belge 24: VAKFİYE

14.sayfa

Belge 25: VAKFİYE

15.sayfa

Belge 26: VAKFİYE

16.sayfa

Belge 27: Mahmiye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkâfi mütevellisi olan fahrü'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed el-bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerife gelüb takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûre Mahmiyye-i mezbur mahallatından Ayasofya-ı Kebir mahallesinde vâki' bir tarafı Mehmed Bey mülki ve bir tarafı İsmihan Hatun vakfi bir tarafı ...? İsmail Ağa ibni Abdulmennan mülki bir tarafı târik-i aam ile mahdûd iki bab ulvi beyti ve bir sofabı ve muhavvatayı müştemil olub kabil-i süknü olmamağla arsasına müceddeden menzil ibniâ ve ihdas etmeğe izin verdiğim menzilin kibel-i şer'-i şerifle üzerine varılıb masrafı tahmin ve tahrir olunmasını taleb eyledim dedikde kibel-i şer'den fahrü'l-müderresin Mevlana Hüseyin irsâl olunub ve hassa mi'marlarından üstad Ali Çelebi ve menzil-i merkûmun icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile müste'ciri olan merkûm İsmail Ağa ve zeyl-i kitâbda mastûru'l-esami olan bi-garaz müslimin ile menzil-i mezkûrun üzerine varılıb şart olundukda menzil-i merkûmenin nakzı mahsus ve müşahid olmamağla nakz-ı mezbûru vukufu olan müslümanlar menzil-i mezbûrun nakzını on sekiz ibni akçeye tahmin idüb müste'cir-i mezbûr dahi razı olmamağın mevlana-ı mezbûr mahallinde tahrir edüb ba'de meclis-i şer'a gelüb ihtar etmeğın ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi 27 Cemaziye'l-ahir sene 1020

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Ağa ibni Abdullah

Mehmed Bey ibni Ferhad

Muharrem Bey ibni İlyas

Mehmed Çelebi ibni Mehmed

Abdulkadir ibni Abdulkerim

Ahmed ibni Baki

Belge 28: Mahrûsa-ı İstanbul'da Timur Mahallesi sâkinelerinden Rahime ibneti Ali nam Hatun meclis-i şer' de takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Medine-i Münevvere evkâfından mahalle-i mezbûrede vâki' bir cânibi kebir mülküne ve bir cânibi Kuka zımmi mülküne ve bir cânibi Kuheltuz mülküne ve bir cânib târik-i amma müntehi olub sâkine olduğum menzilin sakfı ve dolma duvarı ve dehlizi ve sundurması harâbe müşrif olub meremmete muhtaç olduğundan ma'ada bi'r-i ma'ni ihdasına dahi muhtaç olmağın izn-i şer' ile meremmet ve müceddeden bi'r-i ma'yı ihdas edüb kendü malımdan iki akçe harç ve sarf eyledim kıbel-i şer'den üzerine varub müşahede etdiklerinde fi'l-vâki' menzil-i mezbûrun dolma duvarı ve dehlizleri ve sundurması meremmetine ve müceddeden bi'r-i ma'-i ihdasına harç ve sarf olunan direk ve kireç ve kiremid ve enseri ve üstadiye ve ırgadiyesi ikibin akçeye tahammül olduğuna cümlesi ittifak etdiklerine mevlana-yı merkum mahallinde tahrir idüb ba'de meclis-i şer'e ihbar etmekle ma vak'a gıbbe't-taleb ketb olundu. Hurrire fi evâsıt-ı şehri Recebü'l-mürecceb sene işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed ibni Abdullah el-imam

Mehmed ibni Abdullah

Derviş Çelebi ibni faik er-rahil

Mehmed ibni Ali

Hasan Çelebi ibni Abdullah er-racil

Muslihiddin ibni el-mü'ezzin

Perviz ibni Abdullah el-kalem

Ve gayrihim mine'l huzzar

17.sayfa

Belge 29: VAKFİYE

Belge 30: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfında bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde işbu hafızı'l-kitab Muhammed Bey ibni Murad mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Mahmiye-i İstanbul'da vakf-ı mezbûrdan merhum Yakub Ağa mahallesinde Ekşitut dimekle ma'rûf mevzi'de vâki' lede'l-ahâli ve'l-ciran mâ'lûm'ul-hudûd Haraçzade dimekle meşhur Mustafa Çelebi ibni BOŞLUK nam kimesnenin yevmi üç akçe icâre-i mü'eccele ile mutasarrıf olduğu menzilin yirmi yıldan mütecaviz icâre-i mü'eccelesini eda itdiğinden ma'ada meremmeti lâzım olan mevazı' dahi termim itmeğle harâbe müşrif olub kabil-i süknü olmamağla menzil-i mezbûru merkûm Muhammed Bey yedine yevmi üç akçe icâre-i mü'eccele ile menzil-i mezbûru müceddeden ihdas ittiğü ibniâ vakfin olub termim ve tecdîde harç ve sarf eylediği akçe-i icâre-i mu'accelesine zamm olunmak üzere elli binakçe icâre-i mu'accelesini alub kabz edüb dedikde mukırr-ı mezburun ber-vech-i meşruh sarf edüb kelamını mezbur Muhammed Bey dahi vicahen ve şifahen tasdik edücek ma hüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu Hurrire fi evâhir-i Receb li-sene ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin ibni Hasan

Ömer Çelebi ibni el-müderriş

Mustafa Bey el-bevvâb

Abdülhadi el-müderriş

Ahmed Ağa Kethüda

Murad Bey bevvâb

Hacı Ömer Bey el-müderriş

18.sayfa

Belge 31: VAKFİYE

Belge 32: VAKFİYE

19.sayfa

Belge 33: VAKFİYE

20.sayfa

Belge 34: Haremeyn-i Şerifeyn evkâf mütevellisi fahru'l-akrân El-hacc Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife gelüb işbuhamilü'l-kitâb Mehmed Çelebi ibni Veli el-bevvâb-ı sultânî mahzarında ikrâr ve i'tiraf idüb evkâf-ı mezbûreden Mahmiyye-i İstanbul'da Hoca Rüstem mahallesinde vâki' bir tarafı Emine Hatun ibneti Mahmud mülküne ve bir tarafı Kameri Bacı nam Hatun vakfına ve bir tarafı târiki amm ve bir tarafı târik-i hassa müntehi olub fevkânî bir çardağı ve tahtânî bir evi ve bir ahır ve bir bahçeyi ve bir kenifi müştemil olub Cebeci Hasan Çelebi vakfi menzili cem'il-hudûd ve't-tevabi merkûm Çelebi 'ye on bin akçe icâre-i mu'accele-i makbuza ve yevmi dört akçe icâre-i mü'eccele ile tevliyetim hasbi ile icâr ettim ol dahi kabul ve isticâr itdi zikr olunan dört akçe ücret-i mü'eccelenin yevmi bir akçesini menzil-i merkûmun merâmmatına sarf idüb baki kalan üç akçeyi cânib-i vakfa eda idüb mutasarrıf ola dedik de mukırr-ı merkumu ikrâr-ı meşrûhuna mezbûr Mehmed Çelebi dahi vicâhen ve şifâhen tasdik edücek ma hüve'l-vâki' gibbe't-taleb ketb ve cem ve yed-i talibe vaz' ve def' olundu Tahrirân fi evâil-i Muharremü'l-haram li-sene sene ihde ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

İftirahü'-emacid ve'l-ekârim Ali Ağa ibni Abdurrahim

Fahru'l-akrân Mahmud Çavuş ibni Abdulmennan

Ferhat Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Murad ibni Abdullah

Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Ahmed Bey ibni Mustafa el-bevvâb-ı sultânî

Ahmed Beşe ibni Mehmed

Ve gayrihim

21.sayfa

Belge 35: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfı mütevellisi fahrü'l-bevvâibni el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife gelüb evkâf-ı mezbûrede Mahmiye-i İstanbul'da Uzun Çarşu'ya karib Saman Viran mahallesinde bir tarafı Hatib Mustafa vakfına ve bir tarafı Ayasofya vakfına ve bir tarafı Üstad Hasan vakfına ve bir tarafı târik-i amma münthehi olub hâlâ sâkin olduğu menzilin havâlisi üzerine merkûm Mustafa Efendi kendi vakfı olan menzilin mütevellisi olduğu cihetiyle saçağını sonradan bi-vech-i ihâle ve icâre eylemiş cânib-i şer'-i şerifden üzerine varılıb ba'de'l-müşâhede def' ve men olunması matbubumuzdur dimeğin cânib-i şer'-i şerifden mevlana Mahmud Efendi irsâl olundu hassa-i mi'marlardan üstad Ali ibni Halil ve merkûm Mustafa Efendi ve zeyl-i kitâb da isimleri mastûr olan müslümanlar ile keşf itdiklerinde mesfur Mustafa Efendi vakfından Medine-i Münevvere vakfı olan menzil-i mezkûr havâlisinin tulan sekiz arzen bir zira' yeri üzere havâle olunmuş bulunub merkûm Mustafa Efendi'ye su'al ettiklerinde kadimden menzilimin saçağı bu hal üzere olub damlalık zaten benim menzildir deyü iddia ile cevab virüb lâkin müddeasına mutabık beyyine ityan edemeyüb bi'l-ahare cânibinin tevaffuku ve tasaddukları ve mi'mar-ı mezkûr ve sâ'ir müslimin re'y ve ittifakları

üzere zikr olunan damlalık yeri zahir-i hal üzere Medine-i Münevvere menziline
olub ve mezbûr saçak dahi hali üzere terk olunduğunu mevlana-ı merkûm mahallinde
tahrir ve gelüb vâki'-i hal meclisi şer'a ihbar ve takrîr edücek ma hüve'l-vâki' ketb
olundu Tahrirân fi gurrei'l-muharrem'ül haram li-sene ihde ve ısrine ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi ibni Ahmed el-imam

Hasan Efendi ibni Abdulhamid el-imam

Mehmed Bey ibni Ebubekir el-cüdi

İbrahim Çelebi ibni Mustafa

Mustafa Çelebi ibni Piri

Ali Çelebi ibni Kemal

Ve gayrihim

Belge 36: MezbûrEl-hacc Hasan Bey işbu hâmilü'l-kitâb Mustafa Çelebi ibni Sefer
er-râcil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden mahmiyye-i
İstanbul'da Divane Ali Bey mahallesinde vâki' bir tarafı yine vakf-ı mezbûre ve bir
tarafı Hamza Çelebi vakfına ve iki tarafı târik-i amma müntehi olub üç beyt-i ulvi ve
bir beyt-i süfli ve tahtında bir dükkânı müştemil olan menzilin meşrutiyet üzere nisf-ı
mu'ayyenini mutasarrıfe olan Zemane ibneti Abdullah nam Hatun bilâ-varis fevt
olub nisf-ı mezkûr vakf-ı mezbûra kalmağın hâlâ nisf-ı merkûm tevliyetim Hasan ile
mezbûr Mustafa Çelebi bin iki yüz akçe icâre-i mu'accele makbuz ve yevmi üç akçe
icâre-i mü'eccele icâr-ı merkûm ol dahi kabul ve isticâr eyledi didikde mukırr-ı
mezkûru ikrâr-ı meşrûhunda mezbûr Mustafa Çelebi dahi vicahen ve şifâhen tasdik
edücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi evâil-i muharremü'l-
haram min şuhur-ı sene ihde ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Çelebi ibni el-bevvâb-ı sultânî

Mehmed Bey ibni Abdullah

Derviş ibni Şaban

İbrahim Paşa ibni Abdullah

Ve gayrihim

Belge 37: Mezbûr el-hacc Hasan Bey meclis-i şer'de mahrûse-i Selanik sâkinlerinden işbu hâmilü'l-kitâb Hüseyin Paşa ibni Abdullah nam râcil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Yusuf Hindi nam kimesne hariç-i Mahrûse de Danişmend Kapusu kurbunda vâki' hâlâ bağçe-i gars olunan mülk bahçesini Medine-i Münevvere fukarasına vakıf idüb dâhil-i mahrûsede Astarıcı El-hacc Mustafa mahallesinde vâki' olub mezbûr Hasan ve Hamal Şaban ve Hoca Kemal oğulları ve Mahmud Hoca mülkleri ile mahdûd bir bab mülk evini vakf ve ücretini mezkûr bahçe tımarı ve mahsulünü mütevelliyeye is'al eden kimesneye şart itmiş idi lâkin mezkûr ev harâbe müşrif olub ve ta'mir ve termimine vakıfdan müsâ'ade olmayıb mezbûr bağın mütevellisi olan Kenan Çelebi üzerine na'ibü's-şer'-i ve mi'mar ile varub ta'mir ve termimine altı binakçe tahmin ve tahmin-i mezkûr ve şart-ı mezbûr üzere mesfûr Hüseyin Paşa'ya ta'mir ve zabt için teslim olunub ol dahi kendi malından altı binakçe ile ta'mir edüb ayda sekiz akçe ücret-i mü'eccele takdir olunmuş idi hâlâ mezkûr Hüseyin Paşa icâre-i mezbûre mukata'aya tebdil olunmasın taleb itdiğü ecilden her sene mezkûr eve doksan altı akçe mukata'a olundu bade'l-yevm doksan altı akçe mukata'ayı her sene cânib-i vakfa eda idüb mutasarrıf ola dedikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhunda mezkûr Hüseyin paşa dahi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik etmeğın baibnida ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve cem ve yed-i talibe vaz' ve def' olundu Tahrirân fi gurre-i muharrem'ül-haram sene ihde ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Süleyman Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Fahrü'l-cuyuş Mehmed Çavuş ibni Abdullah

Halil Paşa ibni Abdullah er-racil

Ahmed Bey ibni Abdullah el-yesari

Ömer Paşa ibni Abdullah el-racil

Ve gayrihim

Belge 38: Kazâ-i Galata muzafatından kasaba-i Kasımpaşa'da Şahkulu mahallesinde sâkin iken vefât eden ve merhûm mukata'acı İsmail Efendi'nin li-ebeveyn kız karındaşı münhasır'ül-verase ve irsiyesi Meryem Hatun'un husûs-ı atide nehc-i şer'-i üzere vekâleti sabite olan zevci Mustafa Paşa ibni Ahmet er-racil

22.sayfa

Meclis-i şer'-i şerifde merhûm-ı mezbûrun mutallakası ve husûs-ı ati-i Beyana kibel-i şer'den me'zun olub zikr-i cali-i bahçeye vaz'-ı yedi şer'an sabit olan Asya ibneti Mustafa üzerine bi'l-vekale da'va edüb kasab-i mezbûrede vâki' bir taraftan Vardiyan başı mülki ve bir taraftan Hilalci evi ve iki taraftan târik-i amm ile mahdûd bahçe merhum-ı mezbûrun mülki olub hâlâ vefât itmekle müvekkileme intikal ider iken mezbûr Asya bi-gayr-i hakkın şer'i vaz'-ı yed eder yedi kasr olunub müvekkileme teslim itmek taleb ederim deyüb gıbbe't-tevasu mezbûre Asya cevab virüb fi'l-hakika zikr olunan bahçe merhûm-ı merkûmun mülk-i sahihi olub lâkin hali hayatında ve kemal-i sıhhatinde beni tatlik ettikten sonra zikr-i sâbık bahçeyi vakf-ı sahih-i şer'i ile vakf ve habs idüb sükenasının mademki ben hayattayım bana şart idüb vefâtımdan sonra Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb musırran vefat itmekle hâlâ hakk-ı meşrutum olmağla sâkin olurum deyüb ve lâkin mezbûr Mustafa Paşa vech-i meşruh üzere vakfiyetini inkâr idüb mezbûre Asya'dan müddeasına muvâfik Beyyine taleb olundukda udul-ı müslimînden Emin Bey mahallesinden Mehmed Çavuş ibni Hüseyin ve İbrahim Bey ibni Kurd ve Kenan ibni Abdullah li-ecli's-şehade meclis-i şer'-i şerife hazırın olub gıbbe'l- istişhâd fi'l-hakika mezbûr İsmail Efendi hal-i hayatında mahdûd-ı mezbûr bahçeyi bizim huzurumuzda vakf-ı sahih-i şer'i ile vakf ve habs idüb ve sükenası evvela mutallakasını kadime-i mezbure

Asya'ya şart idüb ba'de vefâtiha Medine-i Münevvere fukarasına vakf ettim deyüb bizi husûs-ı mezbûra işhad idüb musırnan vefat eyledi biz bu husûsa şahitleriz şehâdet dahi ideriz dediklerinde gıbbe't-ta'dil ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i mütevelliyeye vâki' olub akarda vâkıfın mücerred vakıf da demesiyle İmam Ebu Yusuf katında sahih olub vakfiyeti mukarrer olduğu ketb ve muteberdir mastûr olmağın mucib-i şehâdetleri ile zikr olunan bahçenin vech-i meşruh üzere vakfiyetine hükm olunub müdde-i mezkûr mu'arazadan men' olundu. Hurrirre fi evâsıt-ı zilhiceti's-şerife li-sene ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Resul Efendi ibni Fakirullah imam-ı Mahalle-i Emin Bey

Mustafa Celil ibni İbrahim kethüda-yı Bazar-ı Sinan-ı Atik

Muhammed Halife ibni Hasan el-mü'ezzin

Mehmed Bey ibni Yusuf el-mü'ezzin

Mehmed ibni Hasan

Es-seyid Ahmed ibni Es-seyid Mehmed

Ahmed ibni Mehmed er-racil

Mustafa ibni Abdullah el-cerrah

Ali ibni Mustafa

Ramazan ibni Ahmed

Şeyh Ali Dede

Zından Efendi ibni Hamza imam-ı Mescid-i Küçük

Hammami Halife mü'ezzin-i Mescid-i mezbûr

Ahmed ibni Pervane er-racil

Mustafa Paşa ibni Ahmed er-racil

Mustafa Efendi imam-ı Mescid-i Sadri

Ahmed Paşa Hoydar

Mehmed Çavuş el-mübaşere

Yusuf ibni Hamza el-münadi

Ve gayrihim

Belge 39: Bundan akdem bab'üs-sa'ade Ağası iken vefât iden merhûm ve mağfurun leh Gazanfer Ağa evkâfı mütevellisi fahrû'l-emacid ve'l-ekarim Mustafa Ağa ibn-i Abduddâ'im meclis-i şer'-i şerife gelüb bundan esbak evkâf-ı mezbûreden mahmiyye-i Selanik'e tâbi' cezire-i Kesendire zabiti olub vefât iden Korucu Bey'in evlâd-ı sıgarı Ali ve Safiye ve Hadice ve Rabia'nın vasi-i şer'ileri olan Ömer Beşe ibni Abdullah nam racil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed Bey bin on dokuz cemaziye'l-ahiresinde vefât ittiğü haberi bu cânibe vasıl olub mukata'a-ı mezbûreye Katib Mehmed Efendi bin on senesi martının ibtidasında zabıt ta'yin ve irsâl olunub lâkin müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Bey zikr olunan marttan hin-i vefâtına gelince mukata'a-ı merkûme mahsulünden bac-ı bazar ve bad-ı heva resm-i gümrük ve resm-i urusan ve cürm-i cinayet ve vakfa aid ve rayic-i sair mahsulatı dahi kemakân cem' ve ahz idüb tahminen dört beş yük akçe tahsil ve kabz idüb meblağ-ı mezbûre yedinde iken fevt olunmuş olub ben dahi hâlâ tevliyetim hasebi ile meblağ-ı mezbûru vasi-i merkûm Ömer Paşa'dan yedinde olan muhallefattan vakf için alınmasını talep etdik de vasi-i mezkûr dahi müteveffâ-yı mezbûrun zikr olunan altı ayda cem ve kabz ittiği mahsul ol mikdar değildir husûsan kapu ve tapu ve geçen resimlerin kabz itmedi deyüb mikdar-ı makbuzda aramızda münâzâ'at-ı kesirâ vakı'a olub bi'l-ahere mabeynimizde müslimun-ı muslihun tavassut idüb eğer müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Bey'in ziyade mahsul kabz ittiğü ispat olunursa veyahut mahall-i mezkûre varılıb yerli yerinde bazı vaz'-ı yed olunub

ziyade akçe zuhur ederse muhallelâtdan meblağ ve ahz alınmak lâzım gelüb ve illa bilâ-faide

23.sayfa

cânib-i vakfa harcırah ve sâ'ir harc ma'kul lâzım gelüb ehad ahir cânibine belki tarafeyne zarar lâzım gelür veya bi'l-cümle sulh-ı câniibnie husûsan eytam cânibine inki'adır deyü müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Bey'in mukata'a-ı merkûme mahsulatından kapu ve tapu resimlerinden adat-ı ağnamdan ma'ada cem' ve kabz itdiği cümle mahsulden mabeynimizde yüz altmış binakçeye sulh idüb ben dahi tevliyetim hasebi ile müslimun-ı muslihun re'y gördükleri üzere sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mesfûru vasi-i mezbûr yedinden vakf-ı mezkûr için ahz ve kabz ettim min ba'd vasi-i mezkûrdan ve vereseden ve husûs-ı mezkûra müte'allik dava ve talebim yokdur dedikde mukırr-ı mezburu ikrâr-ı meşrûhunda vasi-i mezkûr dahi vicahen ve şifâhen tasdik edücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fî evâsıt-ı muharrem'ül-haram li-sene ihde ve ışırn ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Himmet Efendi ibni Ali el-müderriş

Mehmed Çavuş ibni Abdulmennan

Süleyman Bey ibni Abdulmennan el-meş'aleci

Hüseyin Ağa ibni Abdurrahman ez-züvvak-ı sultânî

Balım Şerif ibni Abdullah

Ali paşa ibni Abdullah

Ve gayrihim

Belge 40: Dergâh-ı Ali damen mahfufen bi'l-me'ali bevâblarından olub Mahmiyye-i İstanbul'da Emin Sinan mahallesinde sâkin hamil'ül-kitâb fahrü'l-emasil ve'l-akrân Ali Bey ibni Abdulvahhab meclis-i şer'-i şerife gelüb evkâf-ı Haremeyn-i Şerifeyn

şurefa-i ma damenü'l-ihtilaf'ul-mülevvinden mahalle-i mezbûrede vâki' dâhiliyesi fevkânî iki bab oda ve matbağ ve kiler ve bir kenifi ve tahtânî dahi iki oda ve bir kenifi muhtevi ve hariciyyesi fevkânî bir oda ve tahtânî bir oda ve bir ahır ve bir su kuyusu ve bir fırın ve bir kenif ve cenineyi müştemil olub bir taraf Gedik Ahmet Paşa vakfına ve bir tarafı kıdvetü'l-ulemâ'il-mevali Muhammed Sadık Efendi'ye sâkin olduğu vakf-ı menzile ve bir tarafı Saliha Hatun mülküne ve bir tarafı târik-i hassa müntehi olub on iki bin akçe icâre-i mu'accele ve yevmi üç akçe icâre-i mü'eccele ile tasarrufunda olan menzil harâbe müşrif olub bazı müştemilatı tecdid ve bazı termime muhtaç olub bundan akdem cânib-i şer'-i şerifden naib ve mi'mar ve mütevellî ile üzerine varılıb keşf olunduktan sonra harçım zikr olunan ücret-i mu'accele ye zamm olunmak üzere kendi malım ile tecdîd ve termim için mütevellî izn ve ehl-i şer'î icâzet verüb ba'dehu malım ile tecdîd ve termim eyledim hâlâ dahi cânib-i şer'-i şerifden üzerine varılıb keşf ve müşahede olunub tecdîd ve termime harç ve sarf etdiğüm malımın ne mikdara tahammülü olduğu mahallinde tahrir olunmak matlubumdur dedikte evkâf-ı mezbûr mütevellisi fahrü'l-bevvâb el-hacc Hasan Bey ibni Muhammed ve hassa mi'marlarından üstad Ali ibni Halil ile ve sâ'ir ebniye ve kusur ve isticâr ve devr-i ahvaline vukuf ve şuur-ı ehli olub iraz ve ivazdan ari devr ve zeyl-i kitâbda isimleri mastur olan müslümanlar ile üzerine varılıb keşf ve müşahade olundukda hariciyede zikr olunan ahırın bi-hesab-ı şatrancı beş yüz altmış zirai taş duvarı ve üç aded cedit odanın ve dehlizin kirişleri ve tahta ve tuğla döşemeleri ve dolma duvarları ve direkleri ve dolma direkleri ve tabanları ve dumur pencereleri ve kapakları ve billur camları ve suları ve masandıraları ve kapuları ve tavanları ve dâhiliyesinde üç bab cedit odaların ve dehlizin kirişleri ve tahta ve kapağın döşemeleri ve direkleri ve dolma direkleri ve dolma duvarları ve tabanları ve demir pencereleri ve kapakları ve billur camları ve suları ve ocakları ve masandıraları ve kapuları ve tavanları ve nerdübanları ve kaldırımları ve muma-ileyh Sadık Efendi câniibnide olan bi-hesab-ı şatrancı üç yüz zira' taş duvarı mucdedden ibniâ olunmuş bulunmağın bu cümlelerin mevaddına ve müsemmarına ve hammalına ve üstadına ve ırgadiyesine harç ve sarf olunan meblağın iki yüz kırk iki binakçeye tahammülü vardır bu miktardan noksan ile olmaz deyü mi'mar-ı mezkûr ve sâ'ir müslümanlar gıbbe'l-istihbar ve eserüt teenn-i BOŞLUK ittifak üzere haber verdiklerinden sonra meblağ-ı mezbûrun yirmibin akçe nakzına tutulup baki kalan iki

yük ve yirmi iki binakçesi mukaddeman cânib-i vakfa virdiğü on iki binakçe ücret-i mu'accele zam ve ilhak olunub cümle ücret-i mu'accele iki yüz otuz dört binakçe olmak üzere vâki'-i hâl gibbe't-taleb ve's-su'al ketb ve tahrir olundu. Tahrirân fi evâil-i saferü'l-hayr min şuhur-ı sene ihde ve ısrım ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Efendi ibni Hüseyin el-imam

Hasan ibni Abdullah el-mü'ezzin

Ahmed Bey ibni Ali el-bevvâb

Receb Çelebi ibni Abdulgaffar el-katib

Mustafa ibni Ali

Mustafa Ağa ibni abdulmennan

Salih Bey ibni el-cüнди

Hüseyin Ağa ibni Abdi el-mecidi

Ahmed Paşa ibni Abdullah el-racil

Ali Çelebi ibni Mesud el-katib

Mustafa Bey ibni Abdullah el-katib

Ferhat Bey ibni Abdullah el-bevvâb

Yahya Bey ibni Abdullah el-habhazü'l-has

Hacı Hasan Çelebi ibni Muhammed

İbrahim ibni Abdullah

Ve gayrihim

Belge 41: Ba'dehu mütevellî-i mezkûr el-hacc Hasan Bey merkûm Ali Bey zikr olunan yevmi üç akçe ücret ind-i İbrahim Efendi'nin yevmi bir akçesini menzil-i mezbûrun meremmetine harç ve sarf etmesine izin verib cânib-i şer'-i şerifden vakfa verildi.

24.sayfa

Haremeyn-i Şerifeyn şerefiha Allahu te'âlâ evkâfî mütevellîsi fahrü'l-bevvâbini Hacı Hasan ibni Muhammed meclis-i şer'-i şerife gelib hassa reislerinden olub menzil-i atiyü'l- beyâna mülkiyet zum'u ile vaz'-ı yed olduğu şer'an sabite olan Mustafa Reis ibni Muhammed nam kimesne mahzarında takrîr-i kelâm idüb mahmiyye-i Galata'da Okçu Musa Mahallesinde vâki' Ramazan Reis ve Abide Hatun mülkleri ve Okçu Musa ve Agor Mahmud vakıfları ile mahdûd menzili bundan akdem malik olan merhûm Kapudan Ali Bey ibni Süleyman hal-i huyutında isimleri vakfiyesinde mastûr bazı kimesnelere ve bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf edüb mevkufun aleyh olanların fukara-i Medine-i Münevverede mukaddemleri munkariz olub hâlâ şart-ı vakıf üzere nevbet-i tasarrufı fukara-ı mezkûruna gelmiş iken mezkûr Mustafa Reis menzil-i mezbûra ne vech ile vaz'-ı yed etmişdir su'al olunub cevabı tahrir olunmak matlubumdur dedikde gıbbe's-su'al merkûm Mustafa Reis bundan esbak ben zevcem olan Şems-i Peri Hatun benim için bir menzil iştirâ itmesine tevkil ve yedine kendi malımdan elli binakçe teslim etmiş idi mezbûre Şems-i Peri elli binakçe dahi kendi malından halt idüb mezkûr Hasan Bey'in dava ittiği menzil-i merkûmu nısfı benim ve nısf-ı aharı kendinin olmak üzere Canfeda ibneti Abdullah nam Hatundan iştirâ eyleyüb menzil mezbûr zevcem mezkûre Şems-i Peri ile ale't-tesviye mülk-i müşteramızdır deyü cevab verdiği merkûm el-hacc Hasan talebiyle ketb olundu tahrirân fi evâil-i saferü'l- hayr li-sene ihde işrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

İshak Efendi ibni Hasan el-bevvâb-ı sultânî

Mehmed Çelebi ibni Abdulcelil el-katib

Mustafa ibni halil el-cabi

El-hacc Ali Çelebi ibni Hasan el-bevvab

Hasan beşe ibni Abdullah er-racil

Yahya Çelebi ibni Abdullah ser-bölük

Mehmed ibni Mustafa

Ve gayrihim.

Belge 42: Haremeyn-i Şerifeyn şürefa damen-ihtilafü'l-mülevvin evkafı nazırı olub hâlâ darü's-sa'ade Ağası olan iftiharu'l-havass ve'l-mukarreibni muhtar-ı ashabu'l-izzü ve't-temkin mu'temedü'l-mülük ve's-selatin enisü'l hazreti'l aliyyeti's sultânîyye celilü'd-devletü's-seniyyetü'l-hakaniyye zulkadriye er-refi' ve'l-cahi'l-men'i el-mahfuf bi-sunuf-ı a'vatıfı'l-meliki'l-âlim el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulhalim meclis-i şer'-i şerife ve mahfilü'd-din-i münifesinde işbu hafızu'l-kitâb kıdvetü'l-emacid ve'l-ekârim İbrahim Ağa ibni Abdurrahim ez-züvvak-i sultânî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb nefsi Amed'den ve Cizre ve Haz(r)o sancaklarında ve Van eyâletinde Bitlis sancağında tarih-i kitâbdan bir sene tamamına değin Haremeyn-i Şerifeyne aid ve râci' olan cümle mahsûlâtı mumâ-ileyh İbrahim Ağa'ya ber-vech-i maktu' iki yüz guruşa nezaretim hasebi ile deruhde etdim ol dahi vech-i meşrûh üzere kabul itdi ve ta'ahhüd eyledi dedikde müşarun-ileyh Mehmed Ağa hazretlerinin ikrâr-ı meşrûhlarında müma-ileyh İbrahim Ağa dahi vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik etmeğın ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve cem' ve yed-i talibe vaz' ve def' olundu Tahrirân fi gurri-i Muharremü'l-haram min şuhur sene ihde ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-emasil ve'l-akran Osman Efendi ibni el-mukata'alı

Zahr-ı erbâbu'l-'ilm Hüseyin Efendi kâtib-i bevvabân

Fahrü'l-emasil Ahmed Efendi

Fahrü'l-cuyuş Sefer Çavuş

Rıdvan Ağa ibni Abdullah

El-hacc Hasan Bey ibni el-bevvab-i sultani

Ahmed Çelebi ibni el-bevvab-i sultani

Ve gayrihim mine'l-huzzar

Belge 43: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfından olub Mahmiye-i Bağdad kurbunda vâki' Oçuş mukata'ası mütevellisi Osman Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultaninin husûs-ı atiyü'l-beyan nehc-i şer'i üzere vekâleti sabite olan Mustafa Bey ibni Abdullah meclis-i şer'-i şerife gelib evkâf-ı mezbûreye nezaretleri olan iftiharü'l-havass ve'l-mukarreibni muhtar-ı ashabu'l-izzü ve't-temkin mu'temedü'l-mülük ve's-selatin darü's-sa'ade Ağası el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdullah Ali hazretlerinin huzur-ı alilerinde sâbikan mahmiyye-i mezbûrede muhzır başı olan hamilü'l-kitâb bevvab-ı hakani Ahmed Bey ibni İsa'yı ihzar mahzarında takrir ve dava idüb bundan akdem müvekkilim merkûm Osman Bey mukata'a-i mezbûr mahsulünden

25.sayfa

Seksen beş bin nakid akçe Mahmiye-i mezkure de mesfur Ahmed Bey'e emanet ve vaz' etmiş itdi hâlâ anı bi'l-vekale taleb ederim dedikde gibbe's-su'al mezkûr Ahmed Bey meblağ-ı mezbûre yedinde emanet iken inkıyadet üzere Ahmed oğlu dimekle maa'ruf Mustafa nam şaki mahmiyye-i mezbûreyi zabt itdikde beni nice müddet zulmen habs idüb yedimde olan cümle malım ile zikr olunan meblağ-ı mevdu'u dahi bile ahz ve kabz itdi deyü cevap verücek mezkûr Ahmed Bey'den cevaibniâ muvafik Beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden İbrahim Subaşı ibni Hüseyin ve Muhammed Paşa ibni Kurd ve'l-racil ve Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî ve Ahmed ibni Hüseyin elbevvâb-ı sultânî ve Sinan ibni Hasan nam kimesneler li-ecli'ş-şehade hazurun olub fi'l-vâki' zaman-ı mezkûrda zikr olunan üzere Ahmed oğlu Mustafa nam şaki mahmiyye-i mezbûrede merkûm Ahmed Bey tutub nice müddet habs idüb yedinde mevcûd olub malı ıtlak olunan cümle eşyayı zulmen ahz eyledi bu husûsa şahidleriz şehadet dahi ederiz deyu eda-i şehadet-i

şer'iyye edüb şehadetleri şer'an makbule olduktan sonra mezkûr Ahmed Bey kendinsiin husûs-ı mezbûre yemin ile tasdik olduğuna şeyhü'l-İslam hazretlerinin fetva-yı şerifeleri ibraz edücek ber-muceb-i fetva-yı şerife merkûm Ahmed Bey'e yemin teklif olundukda zikr olunan seksen beş binakçe emaneti hıfzında taksir ve takaddi iddim yedimde iken şaki-i mezkûr Mustafa zulmen ve cebren cümle malım ile gasb ve ahz itdi deyu yemin bi-mennihi te'âlâ el-azim edücek ber-muceb-i fetva-yı şerife mezkûr Ahmed Bey'in zamanında beratı üzere vâki' -i hâl bi't-taleb ketb ve terkim olunub murakıba vaz olundu Tahrirân fi evâsıt-ı Saferü'l-hayr sene ihde ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin Efendi ibni Bayezid el-katib-i bevvaban

Hasan Bey ibni Mehmed el-bevvâb

Mehmed Bey ibni Abdullah el-bavvab-i sultânî

Mehmed ibni Musa el-müderriş

Şaban Çavuş ibni Abdullah

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvâb

Ve gayrihim

Belge 44: Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkafı mütevellisi fahrü'l-bevvâibni el-hacc Hasan Bey ibni Muhammed meclis-i şer'-i şerife gelüb merhûm ve mağfurun leh Nişancı Hamza Paşa'nın menzil-i atiyü'l-beyana mülkiyet zum'u ile vazı'atü'l-yed olan sulbiye kızı fahrü'l-muhadderat Kerime Hatun tarafından husûs-ı atiyü'l-beyan vekil olub vekaleti hasm-ı şer'-i cahid mahzarında nehc-i şer'i sabite olub merhum-ı merkûmun evkâfı mütevellisi olan fahrü'l-aşıyan Ali Çavuş ibni Abdullah mahzarında takrîr-i dava idüb mütevellisi olduğum evkâf-ı mezbûreden Mahmiye-i İstanbul'da Emin Sinan mahallesinde vâki' iki tarafı evkâf-ı mezbûreye ve bir tarafı kendi mülkine ve bir tarafı târik-i amma muntehi olub fevkânî ve tahtânî

iki evi ve muhavvatayı ve kenifi müştemil olub Şah Huban nam Hatun vakf idüb sükenasını evvela kendi nefesine ba'dehu evladına ve evlad-ı evladına ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb vakıfe-i mezbûrenin fevt olub evladı mutasarrıflar iken merhum-ı merkûm Hamza Paşa hâl-i hayat ve kemal-i sıhhatinde kendi mülk-i menziline ilhak idüb yerine ibniâ mahmiyye-i mezbûrede? Kemal mahallesinde vâki' bir tarafı mescid duvarına ve bir tarafı Hasan Bey vakfına ve bir tarafı devat-dar Ahmed Efendi mülkine ve bir tarafı târik-i amma müntehi olub dâhiliyesi iki fevkânî evi ve bir tahta puşu ve tahtani odun mahzenini mebni ve kenifi ve nısf bisirmanı ve hariciyesi iki oda ve bir ahır ve bir kenifi müştemil mülk menziline vech-i şuru' üzere istibdal itdikten sonra bedel verüb şart-ı vakıfe üzere mevkufun aleyhim olan evlad-ı sâkin ler iken munkarız olub hâlâ nevbet fukara-i Medine'ye gelmiş iken müvekkile-i muma-ileyha Kerime Hatun babam mülkündür deyü bi-vech-i vefat eder şer'ile görölüb men' olunmağın taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Ali Çavuş istibdal-i merkûmu inkâr birle cevap verücek müteveli-i mezkûr Hasan Bey'den müddeasına muvafık beyyine taleb olundukda udul u müslimînden Ahmed Çelebi ibni Ali el-bevvâb-ı sultânî ve Mehmed ibni Mustafa el-cümdi ve Hüseyin ibni Ali ve Cafer Çavuş ibn-i Abdullah ve Hüseyin Çavuş ibni Abdullah ve Perviz ibni Abdullah ve Hasan ibni Abdullah ve Murad ibni Abdullah ve Hüseyin Çelebi ibni Muhammed nam kimesneler ve gayrhim-i merkûm Hasan Bey'in müddeasına muvafık eda-ı şهادet-i şer'iyye itdiklerinde şهادetleri ba'de ri'ayete şera'iti'l-kabul şer'an makbule olub mucebince münazi'u fih olan menzilin ücreti alan fukara-i Medine-i

26.sayfa

Münevverenin hakları olduğuna hüküm birle bu vesika-i enika li-ecli't-temessük ketb ve cem' ve yed-i müteveli-i merkûme vaz' ve def'olundu. Tahrirân fi evahir-i Saferü'l-hayr li-sene ihde ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

İshak Efendi ibni Hasan müteveli-i Ayasofya-i Kebir

Es-seyyid Ali Efendi ibni es-seyyid Mehmed Efendi

Es-seyyid Mehmed ibni es-seyyid Abdullah

Receb Bey ibni Abdullah el-bevvab

Mustafa Bey ibn-i Abdullah el-bevvab

Ali Efendi ibni Bali el-imam

Ali ibni Yusuf el-mü'ezzin

Mehmed ibni Abdullah

Süleyman Bey ibni İskender el-bevvâb

Hüseyin Bey ibni Süleyman

Murad ibni Abdullah

Ve gayrihim

Belge 45: Mahmiye-i Kostantiniyye'de Üsküblü mahallesinde sâkin fahrü'l-emasil ve'l-akran dergâh-ı ali çavuşlarından Ahmed Çavuş ibni Abdulmennan meclis-i şer'de işbu ba'isü'l-kitâb umdetü'l-ematicid ve'l-ekarim yine dergâh-ı ali çavuşlarından bi'l-fiil Koyun emini olan fahrü'l-umena Hüseyin Çavuş ibni Abdulmennan mahzarında bi-tavihü's-saf ikrar ve i'tiraf edüb mahalle-i mezbûrede vâki' Haremeyn-i Şerifeyn evkâfindan lede'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lumu'l-hudûd büyût-ı müte'addideyi müştamil olub icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile mutasarrıf olduğum menzilin hakk-ı tasarrufunu izn-i mütevellî ile muma-ileyh Hüseyin Çavuş'a elli binnakid rayic-i fi'l-vakt akçeye tefviz idüb ol dahi vech-i meşrûh üzere tefevvüz ve kabul itdikten sonra mu'ayyene-i tefevvüzde meblağ-ı merkûm elli bin akçeye yedinden bi't-tamam ahz u kabz itdim dedikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda müma-ileyh Hüseyin Çavuş dahi vicahen tasdik ve tahkik idüb ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve cem' olundu. Tahrirân fi evâil-i şehr-i muharremü'l-haram min şuhur sene ihde ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Umdetü'l-müderriş Hasan Efendi ibni el-hacc

Fahrü'l-akrân Hasan Çelebi saraç-ı hassa

Mehmed Bey ibni el-bevvab-ı sultânî

Abdurrahim Çelebi

Ömer Çelebi ibni Hüseyin el-müderriş

Mustafa Ağa ibni el-cüнди

Yusuf Bey ibni el-cüнди

Derviş ibni Abdunnebi

Ve gayrihim

Belge 46: Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkâfı mütevellisi fahrü'l-bevvâb el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife gelib evkâf-ı mezbûreden olub Mahmiye-i Üsküdar kazâsına tâbi' Çunkara nam karye toprağı dâhilinde mâ'lûmu'l-hudûd bahçeler etrafında olan hendekleri dolub harabe müşrif olmağla camuslar girüb eşcar ve imareti harab idüb kabil-i intifa' olmayub ve kaza-ı mezbûrede na'ibü'ş-şer'i olub husûs-ı mezbûru keşfe me'zun olan müslim ile üzerine varub keşf ve müşahede olunub zikr olunan hendek-i mezkûrun ayrı kılınması üç binakçe ile ancak mümkündür bu miktardan noksan ile olmaz deyu tahmin-i sahih ile tahmin etmişler deyü naib-i mezbûrun imzasıyla mümza ve hatemi ile mahtum arz-ı ibraz edüb nazır olundukda fi'l-hakika mazmunu takrîrine muvâfik bulunmağın mütevellî-i mezbûr Hasan Bey zikr olunan bahçeler etrafında olan hendekler mal-ı vakfa ta'mire canib-i şer'den icâra verilmeyib ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi evâsıt-ı Rebi'ül-evvel sene 1031.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müderriş Mahmud Efendi

Ahmed Çelebi ibni Ali el-bevvâb-ı sultânî

Ali Bey ibni Mustafa

Ferhad Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Hüseyin Bey ibni Süleyman el-cüнди

Ali Bey ibni el-bevvâb-ı sultânî

27.sayfa

Belge 47: VAKFİYE

28.sayfa

Belge 48: VAKFİYE

29.sayfa

Belge 49: VAKFİYE

Belge 50: Haremeyn-i Şerifeyn şerefehallahu te'âlâ evkâfı mütevellisi fahrü'l-bevvab el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife gelüb işbu hâmil-i haze'l-kitâb Luka veled-i Toroz ve Azmag veled-i Enşun nam zımmiler muvaceheside ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden olub Mahmiye-i İstanbul'da el-hacc İlyas mahallesinde vâki' malumu'l- hudûd menzil vakfa aid olmağın menzil-i mezbûru mezkuran zımmilere beş bin akçe icâre-i mu'accele ve yevmi bir akçe icâre-i mü'eccele ile icâr itdim anlar dahi kabul ve ber-vech-i işrarak isticâr idüb yedlerden meblağ-ı mezbûru vakf için ahz u kabz itdim ba'de'l-yevmi yirmi bir akçe icâremi mah-be-mah canib-i vakfa eda idüb mutasarrıf ola dedikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda merkûman zımmiler dahi bi'l-muvacehe tasdik idüb vâki' '-i hâl bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi evâsıt-ı cemaziye'l-ahir li-sene ihde ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ferhad Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Ahmed ibni Mustafa

El-hacc Hasan ibni Abdullah

Şahin ibni Abdullah

Hasan ibni Hüseyin

Ali ibni Abdullah

30.sayfa

Belge 51: VAKFİYE

31.sayfa

Belge 52: İşbu rafi'ü'l-kitâb fahrü'l-emasil ve'l-akrân Abdi Çavuş ibni Ahmed Çavuş meclis-i şer'a gelüb Mahmiye-i İstanbul'da Mühne Hatun mahallesinde vâki' merhûm Nazike Ana nam Hatunun mukaddema Şehide Hatun ve evlâdına ve evlad-ı evlâdına ve ba'de'l-inkiraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf itdiği dâhiliyesi bir bab fevkânî evi ve bir sofayı ve bir ocağı ve tahta puşu ve bir tahtânî bir odayı ve bir su kuyusunu ve kenifi muhtevi ve hariciyesi bir bab fevkânî odayı ve bir matbah-ı sagiri ve kenifi müşt Emil olub iki cânibi Mustafa Çavuş mülkine ve bir cânibi Halime Hatun mülkine ve bir cânibi târik-i hassa müntehi menzili evlad-ı münkariz olub nevbet-i tasarruf fukara-yı Medine'ye is'al itmeğin Haremeyn-i Şerifeyn evkâfi mütevellisi fahrü'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî beyne'n-nas murad idüb rağbetü'n-nas munkati' olduktan sonra benim üzerimde altı bin akçe ikrar idüb zımmiler ile taleb-i ahar bulunmağın menzil-i merkûmu mezbûr Hasan Bey altı bin akçe icâre-i mu'accele ve yevmi üç akçe icâre-i mü'eccele ile bana icâr idüb ben dahi vech-i meşruh üzere isticâr ve kabul itdikten sonra meblağ-ı merkûm altı ibni akçe icâre-i mu'acceleyle bi't-tamam vakf için ahz u kabz idüb yedinden vermişdir muceb nice cânib-i şer'a sarf-ı temessük taleb ederim dedikde fi'l-vâki'

yedinde mütevellî-i merkûmun imzasıyla mûmza ve hatemi ile mahtum ve mazmunu takririne muvafik tezkire olmağın tezkire-i merkumu muceibnice cânib-i şer' den sarf bu huruf li-ecli't-temessük ketb ve cem' yed-i talibe vaz' u def' oludu Tahrirân fi evasıt-ı cemaziye'l-ahir li-sene ihde ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Çavuş ibni el-hacc Sefer

Mehmed Bey ibni el-cari

Osman Bey ibni Yusuf el-cüندی

Mehmed Bey ibni Mustafa el-bevvâb-ı sultânî

Mehmed Bey ibni Yusuf el-cüندی

Mustafa Bey ibni Ahmed el-cüندی

Ali Çavuş ibni Memiş

Hasan Çavuş ibni Mehmed

Ve gayrihim

Belge 53: Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkâfî mütevellisi fahrü'l-bevvaibni el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife gelüb mahmiyye-i İstanbul'da Yazıcı mahallesinde vâki' 'inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudûd iki bab tahtânî evi ve iki sofayı ve bir su kuyusunu ve muhavvatayı müştemil olub müteveffâ Süleyman Çavuş nam kimesnenin evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ba'de'l-inkiraz Haremeyn-i Şerifeyne vakf itdüğü menzilin evladdan BOŞLUK ahar-ı diyarda olmağla bazı mevazı'ı tecdîde ve bazı ta'mire muhtaç olmuşdur cânib-i şer'-i şerifden üzerine varılıb keşf ve müşahede olundukdan sonra yedimde olan emr-i şerif ve fetva-yı münife muceibnice menzil-i merkûm ahara icâr olunub ücreti ile tecdîd ve ta'mir olunmasına kıbeli şer' den izn taleb ederim dedikde cânib-i şer'-i şerifden mevlana Abdurrahman Efendi irsâl olundu hassa mi'marlardan Ali ibni

Halil ve zeyl-i kitâbda İsmail mastûr bi-garaz ehl-i vukuf müslümanlar ile üzerlerine varılıb keşf ve müşahede itdiklerinde menzil-i merkûmun taş duvarlı ve dolma duvarı bi'l-külliyeye münhedim olub döşemeleri ve pencereleri ve sakfi ve dışarı kapusu ta'mire muhtaç bulunduğuna mi'mar-ı mezbûr ve sa'ir müsliminin ittifakı üzerine Mevlana-yı mezbûr mahallinde tahrir idüb ba'dehu gelüb meclis-i şer'a haber verdikten sonra ücreti ile mevazı'-ı merkûme tecdîd ve ta'mir olunmak üzerine menzil-i merkûmeye ber-muceb-i emr-i şerif ve fetva-yı münife ahara icâra mütevellî-i mezbûre cânib-i şer'den icazet verilüb ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve cem' ve yed-i talibe def' u vaz' olundu. Tahrirân fi evâsıt-ı şehri cemaziye'l-ahire li-sene ihde ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Süleyman Çavuş ibni Abdullah

Hüseyin Çelebi ibni Ömer

Mehmed ve İbrahim ibni Abdulcelil

Mehmed ve Abdurahman ibni İbrahim el-müderris

Belge 54: Mahmiye-i İstanbul'da merhûm Hoca Rüstem mahallesinde vâki' merhum-ı mezbûr ibniâ itdiği mescid-i şerifde hâlâ imam olan işbu bahis'ül kitâb İbrahim Efendi ibni Hasan meclis-i şer'de Haremeyn-i Şerifeyn şerefihallahu te'âlâ evkâf mütevellisi el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî mahzarında takrîr-i dava idüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir cânibi Kadem Paşa vakfi ve bir cânibi Kameri Hatun vakfi ve bir cânibi Cebeci Hasan vakfi ve bir cânibi târik-i hass ile mahdûd olub Fatma ibneti Hasan nam Hatunun mescid-i mezbûr imamına vakf ve şart ittiğü menzile merkûme Fatma Hatun fevt olundukda biz hacc-ı şerifde bulunmağla mezbûr Hasan Beyin bi-gayr-i vech-i şer'i

32.sayfa

vaz'-ı yed edüb ahara icâr etmişdir cânib-i şer'den üzerine varılıb imam-ı mahalle-i mezbûreden cemm-i gafir cem'i kesir mahzarlarında hakk-ı meşrutum olan menzile

mütevelli-i merkûm Hasan Bey ne vechle dahl etmişdir su'al olunub yed-i kasr olmağın taleb ederim dedikde hassa-i mi'marlardan üstad Ali ibni Halil ile cânib-i şer'-i şerifden üzerine varılıb husûs-ı mezbûr-ı merkûm el-hacc Hasan Bey'den su'al olundukda cevab verüb menzil-i merkûm-ı mezbûr Cebeci Hasan'ın Haremeyn-i Şerifeyne vakf ittiğü menzilin ve mukata'anındır lakin ebnası kızı mezbûre Fatma Hatun'a meşrut olub meşrutiyet üzere sâkine iken fevt olub tevliyet-i tasarruf haremeyne verilmeğın ol vech ile zabt ittim deyub merhum-ı mezbûr Cebeci Hasan'ın Haremeyn-i Şerifeyne vakf ittiğü menzilin arsası keşf ve mesaha olunub tulan yirmi sekiz arzan on dokuz zira' ki bi-hesab-ı şatracı beş yüz otuz iki zira olub defter-in evkâf-ı Haremeyne muvâfık bulunduğundan gayr-ı vakfiye-i ma'mulun-bihasında dahi hudûdunun bir tarafı münâzi' kayd olan menzil olub ve imam-ı mahalle-i mezbûreden Ağa ibni Abdullah raht-van ve diğeri Mehmed Ağa kethüda-i mirahur ve el-hacc Mansur ibni Ramazan ve Kaya Paşa ibni Abdullah elbevâb ve sâ'irleri li-ecli's-şehâde hazırun-ı bi'l-meclis olub fi'l-vâki' münâzi' kayd olan menzil-i mezbûre Fatma Hatun'a irs-i şer' ile sadrı oğlu Mustafa'dan is'al idüb merkûme Fatma Hatun dahi hâli hayatda ve kemâl-i sıhhatinde mescid-i mezbûre imamına vakf ve şart eyledi deyü eda-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de ri'ayete şera'iti'l-kabul şehadetleri hin-i kabulde vâki' oldukdan sonra menzil-i merkûmdan mütevelli-i mezkûrun yed-i kasr olunub ma vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi evâhir-i Rebi'ül-ahir li-sene ihde ve işrine ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi ibni İbrahim

Hüseyin ibni el-müderris

Ali Bey ibni Abdullah el-müderris

Mustafa ibni Mehmed

Mehmed ibni Süleyman Efendi ibni Ali

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvâb

Belge 55: VAKFİYE

33.sayfa

Belge 56: VAKFİYE

34.sayfa

Belge 57: VAKFİYE

35. sayfa

Belge 58: VAKFİYE

36.sayfa

Belge 59: Mahmiyye-i İstanbul'da Kumkapısı kurbunda Muhsine Hatun mahallesinde sâkine olub bundan akdem menzil-i atiyü'l Beyâna mülkiyet zum'u ile vazı'atü'l-yed olub vefat iden Fatıma ibneti el-hacc Kasım nam Hatunun sadri oğlu İbrahim ibni Yusuf nam sagirin kıbel-i şerhden mansub vasîsi olan el-hacc Süleyman ibni Ahmed meclis-i şer'-i şerifde hâlâ Haremeyn-i Şerifeyn şerefîha Allahu te'âlâ evkâfi mütevellisi fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvâb-ı sultânî mahzarında bi'l vesaya takrir-i da'va idüb mahalle-i mezbûrede vâki' iki cânibi Muzaffer Çavuş mülküne ve bir cânibi Halime Hatun mülkine ve bir cânibi târik-i hassa müntehi olub dahiliyesi bir bab fevkânî evi ve bir sofayı ve bir odayı ve tahta puşu ve bir tahtânî odayı ve bir su kuyusunu ve kenifi havi ve hariciyesi bir bab fevkânî odayı ve ıstabl-ı sagiri ve kenifi muhtevî olan menzil-i mezbûre Aişe Hatun'un zevci Mehmed Çelebi ibni Cebeci nam kimesnenin mülki olub mezbûr fevt oldukda mezbûre Aişe menzil-i merkumun nısfına bi-târiki'l-irs ve nısf-ı aharına bi-târiki'ş-şer'il-malike olub ba'dehu mezkûre Aişe dahi fevt olub menzil-i mezbûr cümle sadri oğlu ve vasî olduğum sagir-i mezbûre intikal eylemiş iken menzil-i mezbûre merkûm Hasan Bey ve cümle vaz'-ı yed ider şer' ile su'al olunub kasr-ı yed itdirilmesin taleb ederim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Hasan Bey cevabında menzil-i merkûmu bundan akdem vefât iden Kadın Ana nam Hatun hal-i huyutunda ve kemal-i sıhhatinde evvela nefsine ba'de vefatiha mü'tekası Şahi nam Hatuna ve

merkûme Şahi'nin evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ba'de'l-inkıraz icâr olunub ücreti Medine-i Münevvere fukarasına irsâl ve isal olunmasını şart itmişdir mezbûre Kadın Ana fevt oldukda menzil-i mezbûru şart-ı vakf üzere mü'tekası Şahi Hatun ba'dehüma sadriyye kızı Fatma ba'dehüma sadrı oğlu Cebeci ba'dehu anın oğulları Mahmud Çelebi ve sâlifü'z-zıkr Muhammed Çelebi tasarruf idüb hâlâ mezbûran Mahmud Çelebi ve Muhammed Çelebi fevt olub evlâdı münkariz olmağla nevbet-i tasarruf fukara-ı medineye değüb ben dahi tevliyetim hasebiyle vakf-ı mezbûr için zabt itdim deyücek vasî-i mezbûr iltimasıyla müteveli-i mezbûr kelâm-ı meşrûhuna mutabık Beyyine taleb olunduktan udul-ı müsliminden el-hacc Hamza ibni İsmail ve Yusuf Çelebi ibni ve Ali Bey ibni Kılıç ve Ebubekir ibni el-hacc Süleyman ve Çelebi ibni Osman es-siyari nam kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hazirun olub fi'l-vâki' menzil-i mezbûr merkûme Kadın Ana'nın vech-i meşrûh üzere vakfi olduğu bize ilm-i ifade eder simağ-ı mu'teber ile mesmu'umuz olmuşdur uteka ve evlâd münkariz olub hâlâ nevbet-i tasarruf fukara-i medineye geçmiştir bu husûsa şahidleriz şehâdet dahi iderüz diyü târik-i meşrûh üzere eda-i şehâdet-i şer'iyye edücek şehâdetleri ba'de ri'ayete şera'iti'l-kabul şer'an makbule olub vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzumuna hükm birle bu vesika-i enika ala ma hüve'l-hakika ketb ve cem' yed-i talibe def' ve vaz' olundu. Tahrirân fi evâil-i cemaziye'l-ahire li-sene ihde ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Salih Çavuş ibni Hacı Ali

Ali ibni Abdullah

Mehmed ibni Kemal

Ali ibni Abdulkadir

Mehmed Bey ibni Osman el-cüнди

Mustafa ibni İskender el-kitab

Ali Bey ibni el-cüнди

Abdi ibni Hamza

Hacı Hasan ibni Muharrem Dede

Mehmed ibni İskender er-racil

Mehmed ibni İbrahim el-müderris

Abdulrahman ibni İbrahim el-müderris

Ve gayrihim mine'l huzzar

Belge 60: VAKFİYE

37-38.sayfa

Belge 61: VAKFİYE

39.sayfa

Belge 62: VAKFİYE

40.sayfa

Belge 63: VAKFİYE

41.sayfa

Belge 64: VAKFİYE

Belge 65: Haremeyn-i Şerifeyn şerefehallahu te'âlâ evkâfi mütevellisi fahrü'l-bevvâibni el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şe'-hi şerife gelüb dergâh-ı ali damen mahfufen bi'l-me'ali bevvâblarından ser-bölükü işbu hamilü'l-kitâb fahru'l-akrân Ali Bey ibni Abdulvehhab mahzarlarında ikrâr ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden olub Mahmiye-i İstanbul'da Soğancı Ağa mahallesinde vâki' merhûm Aîşe Hatun ibniâ ve vakf itdüğü mâ'lûmu'l-hudûd ferdi hamam-ı merkûm Ali Bey târih-i kitâbdan yevmi on altışar akçe hesabınca bir sene tamamına değin beş

bin yedi yüz altmış akçeye icâr itdim ol dahi kabul ve isticâr idüb hamam-ı mezbûrun dolabı ve koğası ve içleri ve su çekmesi harçlarını kendi yanından görmeye ta'ahhüd etdi dedik de mezbûr Ali Bey dahi müteveli-i merkumu cümle kelimat-ı meşrûhasında vicahen ve şifahen tasdik ittikleri iltimasları bu huruf ketb ve cem' yed-i talibe def' ve vaz' olundu tahrirân fi evâhir-i şehri Ramazanü'l-mübarek li-sene ihde ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Küşî Efendi ibni Abdullah el-müderris

Nasuh Ağa ibni Abdullah el-cüdi

İbrahim Bey ibni el-müderris

İbrahim Bey ibni Safer el-bevvab

Mehmed Çelebi ibni el-imam

El-hacc Ali ibni Safer er-racil

Mehmed ibni Abdullah er-racil

Ali Çelebi ibni Halil el-mi'maru'l-hassa

İbrahim Çelebi ibni Abdulhamid

Ve gayrihim mine'l huzzar

42-43-44-45.sayfa

Belge 66: VAKFIYE

46.sayfa

Belge 67: Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkâfi nazır kıldvetü'l-havass ve'l-mukarrebini umdetü' ashabü'l mu'temedü'l-mülük ve's-selatin enisü'l hatıretü'l

aliyyeti's sultânîyye celilü'd-devletü's-seniyyetü'l-hakaniyye ma'denü'l-lütfu ve'l-kerem hüsnü'l-ahlak ve'l-şiyem zulkadrir er-refi' ve'l-cahi'l-men'i el-mahfuf bi-sunuf-ı a'vatıfı'l-meliki'l-mennan Darü's-sa'ade Ağası El-hacc Mustafa Ağa ibni Abdurrahman meclis-i şer'-i şerifde umdetü'l-emacid ve'l-ekarim Sefer Ağa ibni Abduldaim tevabi'inden işbu hamilü'l-kitâb Hüseyin Bey ibni Abdulvahhab nam bevâb-ı sultânî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûreden Ruha ve tevabi' mukata'asının aşar-ı şer'iyye ve rüsum-ı örfiyye ve cürm-i cinayet ve mal-ı ...? ve mal-ı menkul ve bad-ı heva ve bi'l-cümle vakf için kadimden zabt olunan cümle mahsulatın tarih-i kitâbdan beher senesi dörder yüz guruş hesabı üzere üç sene tamamına değin bin iki yüz guruşu mezbûr Hüseyin Bey nezaretim Hüseyin ile deruhde eyledim ol dahi vech-i meşrûh üzere kabul ve ta'ahhüd eyledi minval-i şart üzere ketm her altı ayda bir kıstu'l-yevm muceibnice dolaşub sene-i evvelinin mahsulatı sene-i ahiriye tedahül etdirmiye ve yedinde gibbe't-tasdik meblağ-ı mezbûre muma-ileyh Sefer Ağa emr ve'l-kabulu haviye kafelet-i sahiha ile kefil olmağla ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu Tahrirân fi gurre-i Şevvali'l-mükerrerem li-sene ihde ve işrin ve elf.

Şuhudu'l-Hal

Umdetü'l-irsalü'l-ilm Hüseyin Efendi ibni Bayezid el-katib-i bevaban-ı dergâh-ı ali

Zübdetü Erbabu's safer ibni Mustafa Efendi el-mukata'alı

Behram Bey ibni Abdullahel-bevvab-ı sultani

Ve gayrihim

Belge 68: VAKFIYE

47.sayfa

Belge 69: Haremeyn-i Muhtaremeyn evkâfına bi'l-fiil nazır olan kıvdetü'l havass ve'l mukarabibni umdetü ashab'ül-izzü ve't-temkin mu'temedü'l-mülük ve's-selatin enisü'l hazreti'l aliyyeti's-hakaniyye celilü's-sa'adetü's-seniyyetü's-sermediyye zevi'l-hamdü'l-men'izulkadri'r-refi'el-mahfuf bi-sunuf-ı a'vatıfı'l-meliki'l-ala hala

darü's-sa'ade Ağası olan el-hacc Mustafa Ağa dame lehu'l-izzu ve'l-beka hazretleri meclis-i şer'î şerifde işbu ba'isü'l-kitab Mustafa Subaşı ibni Kasım muvacehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala münevverihâ evkâfından olub Mahmiye-i İstanbul mahallatında Hazret-i Şeyh Vefa kuddüsi sırrıhu'l-aziz mahallesinde vâki' bir tarafı züvvak-ı sultani Malkoç Ağa ve bir tarafı mezbûr Mustafa subaşı ve bir tarafı Mehmed ibni Hamza mülklerine ve bir tarafı târik-i hassa müntehi olub fevkânî ve tahtânî iki bab evleri ve fevkânî bir bab küçük odayı ve tahta ahır ve bir mikdar eşcar-ı müsmirelü bahçeyi müştamil olan vakf-ı menzil bundan akdem icâre ile mutasarrıf olan hassaten mütevellide Ömer Çelebi ibni Mustafa fevt olub ol evladından kimesnesi kalmayub menzil-i merkûm mahlûl olub vakfa intikal itdikde mersum Mustafa subaşı vakf için olan bin akçe ücret-i mu'accele ve her sene ber-vech-i maktu' iki yüz kırk akçe icâre-i mü'eccele ile talib olub ziyade ile ahar ragıb-ı zuhur itmemele ben dahi nezaretim hasebiyle menzil-i merkûmu vech-i meşrûh üzere mezkûr Mustafa Subaşıya icâr ve hakk-ı tasarrufda tefviz eyledim ol dahi minval-i merkûm üzere kabul ve isticâr eyledikden sonra vakf-ı mersum için mezkûr on binakçeyi mezbûr Mustafa subaşı yedinden bi't-tamam alub vakf için kabz eyledim ba'de'l-yevm keyfe ma yeşa mutasarrıf olub lâzım gelen meremmatı şer'an kendü malından meremmet eyleye dedikde gıbbe't-tasdik ve'l-kabul vicâhen ma vâk'a bi't-taleb ketb ve terkim ve yed-i talibe teslim olundu tahrirân fi evâil-i Saferi'l-hayr min şuhur-ı sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdullah ser-piyade-i katib

Hasan Bey ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Mustafa Çelebi es-sarac

Abdi Çelebi ibni Hüseyin Çelebi katib-i defterhane

Hasan Ağa ibni Murad

Ömer Bey ibni Musa

Ve gayrihim

Belge 70: Mahmiye-i Edirne'de vâki' Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala sâkina evkâfına hâlâ müteveli olan umdetü'l-akrân İbrahim Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't- tevkire gelüb takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i anı'l-merâm idüb evkâf-ı mezbûreden olub Mahmiye-i mezbûre mahallatından Bülbül Hatun mahallesinde vâki' ayda beş akçe ücret-i mü'eccele ile Mustafa nam kassab tasarrufunda olub inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudûd olan menzil mürur-ı eyyamla harabe müşrif olub hâsılı harcına kifâyet etmedüğinden ma'ada ta'mirine dahi vakfın müsa'adesi olmayub meremmet olunmak ile nakz-ı mahz olub vechen mine'l-vücuha kabil-i intifa' olmadığı ba'isden nakzı bey' ve arziyesine mukta'a takdir olunub semeni sair musakkadatı meremmetine sarf olunmak her vechle vakfa evla ve enfa'dır kibel-i şer'den üzerine varılıb vâki'-i hâl keşf olunmak taleb ederim dedikde cânib-i şer'den mevlana Şücai Efendi irsâl olunub hassa mi'marlarından üstad el-hacc Şaban ve zeyl-i kitâb da esamesi mastur olan müslimin ile mahalle-i mezbûra varub müşâhede eylediklerinde fi'l-vâki' menzil-i mezbûre bi'l-külliyeye harâbe müşrif olmağla hâsılı harcına vefa etmeyüb kabil-i intifa' olmadığı ecilden nakzı bey' olunub arziyesine mukata'a takdir olunduktan sonra semeni sair müsakkafatı meremmatına sarf olunması her vech ile vakfa enfa' ve evla olduğunu cemaat-i mü'minin istisvab eyledikleri mevlana-yı mezbûr mahallinde tahrir idüb ba'dehu gelüb meclis-i şer'de ihbar eyledikde menzil-i mezbûrun arsasına mukata'a takdir olunub nakzının beyyine kibel-i şer'den izin verilüb ma vâk'a kayd olundu. Tahrirân fi evâil-i saferi'l-hayr min şuhur-ı sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed ibni Ali

Mustafa ibni Sinan

Ömer ibni Abdullah

Piyale ibni Abdullah

Ve gayrihim

Belge 71: Mahmiye-i Edirne'de vâki' Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala sâkina evkâfına hâlâ müteveli olan umdetü'l-akrân İbrahim Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkire gelüb takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i anı'l-merâm idüb evkâf-ı mezbûreden olub mahmiye-i mezbûre mahallatından Doğanca mahallesinde vâki' ayda on akçe ücret-i mü'eccile ile Eyyüb Yeniçeri nam kimesne tasarrufunda olub inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumetu'l-hudud olan menzil mürur-ı eyyamla harabe müşrif olub hâsılı harcına kifayet etmedüğinden ma'ada ta'mirine dahi vakfin müsa'adesi olmayub meremmet olunmamak ile mahz olub vechen mine'l-vücuha kabil-i intifa' olmaduğu ba'isden nakzı bey' ve arziyesine mukata'a takdir olunub semeni sair müsakkafatı merematına sarf olunmak her vech ile vakfa evla ve enfa'dır kıbel-i şer'den üzerine varılıb vâki'-i hal keşf olunmak taleb ederim dedikde canib-i şer'den Mevlana Şücai Efendi irsal olunub hassa mi'marlarından üstad el-hacc Şaban ve zeyl-i kitabda esamesi mastur olan müslimin ile mahall-i mezbura varub müşahede eylediklerinde fi'l-vâki' menzil-i mezbur bi'l-külliyeye harabe müşrif olmağla hâsılı harcına vefa etmeyüb kabil-i intifa' olmaduğu ecilden nakzı bey' olunub arziyesine mukata'a takdir olunduktan sonra semeni sair müsakkafatı meremmatına sarf olunması her vechle vakfa enfa' ve evla olduğunu cema'at-i mü'minin istisvab eylediklerini Mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir edüb ba'dehu gelüb meclis-i şer'de ihbar eyledikde menzil-i mezburun arsasına mukata'a takdir olunub nakzının Beyyine kıbel-i şer'den izin verilüb ma vak'a kayd olundu tahriran fi evail-i saferi'l-hayr li-sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed ibni Mehmed

Mustafa ibni Sinan

Hızır ibni İlyas

Yusuf ibni Abdullah

Ve gayrihim

Belge 72: Mahmiye-i Edirne'de vâki' Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala sâkina evkâfına hâlâ müteveli olan umdetü'l-akrân İbrahim Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i hatır-ı lâzımü't-tevkire gelüb takrîr-i kelâm ve tâ'bir-i anı'l-merâm idüb evkâf-ı mezbûreden olub mahmiyye-i mezbûre mahallatından Bülbül Hatun mahallesinde vâki' olub inde'l-ahâli ve'l-ciran ma'lumetu'l-hudûd olan menzil mürur-ı eyyamla harâbe müşrif olub hâsılı harcına kifâyet etmedüğinden ma'ada ta'mirine dahi vakfın müsâ'adesi olmayub meremmet olunmamak ile nakz-ı mahz olub vechen mine'l-vücuha kabil-i intifa' olmadığı ba'isden nakzı bey' ve arziyesine mukata'a takdir olunub semeni sair müsakkafatı meremmatına sarf olunmamak her vechle vakfa evla ve enfa'dır kibel-i şer'den üzerine varılıb vak'i-i hâl keşf olunmak taleb ederim dedikde cânib-i şer'den mevlana Şücai Efendi irsâl olunub hassa mi'marlarından üstad el-hacc Şaban ve zeyl-i kitâbda esamesi mastur olan müslimin ile mahalle-i mezbûra varub müşahade eylediklerinde fi'l-vâki' menzil-i mezbûr bi'l-külliyeye harâbe-i müşrif olmağla hâsılı harcına vefa etmeyüb kibel-i intifa' olmadığı ecilden arziyesine mukata'a takdir olunduktan sonra semeni sair musakkafatı merâmmatına sarf olunmamak her vechle vakfa enfa' ve evla olduğunu cemaat-i mü'minin istisvab eylediklerini mevlana-yı mezbûr mahallinde tahrir idüb ba'dehu gelüb meclis-i şer'de icâr eyledikde menzil-i mezbûrun arziyesine mukata'a takdir nakzının beyyine kibel-i şer'den izn verilüb ma vâk'a kayd olundu. Tahrirân fi evâil-i saferi'l-hayr min şuhur-ı sene isneyn ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed ibni Mustafa

Ali ibni Hamza

Hüseyin ibni Mahmud

Yusuf ibni Sinan

Ahmed ibni Ali

Ve gayrihim mine'l huzzar

48.sayfa

Belge 73: İşbu hamilü'l-kitâb fahrü'l-küttâb Mustafa Efendi ibni Yusuf meclis-i şer'-i şerife gelüb takrîr-i kelâm idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkâfından olan Yoros kazâsına tâbi' Anadolu Hisarı'nda vâki' bir tarafı Mihales Paşa mülküne ve bir tarafı Yusuf Reis mülküne bir tarafı sahil-i bahra ve bir tarafı târik-i amm ile mahdud olan hakk-ı menzili icâre-i mu'accele ve yevmi bir akçe icâre-i mü'eccile ile mutasarrıf olan Seyyid Mustafa ibni Seyyid Hüseyin vefat idüb evladı kalmayub menzil-i mezbûr mahlûl olub mütevellisi fahrü'l-bevvâibni el-hacc Hasan Bey ibni Muhammed murad idüb ianat başı Mustafa olduktan sonra üzerinde karar etdiği üzere on dört bin akçe ücret-i mu'accele ve yevmi bir akçe ücret-i mü'eccele ile bana icâr idüb ben dahi kabul ve isticâr idüb tarafından teslim ve tesellümden sonra harzım zikr olunan ücret-i mu'accileye ilhak ve zamm olmak üzere menzil-i mezbûrun içinde müceddeden ebnası etmek bana izn verdi deyu bevvab-ı mezbur el-hacc imzasıyla mümza ve hatemi ile mahtum ve mazmunu takririne muvafık tezkire ibraz edüb canib-i şer'-i şerifden temessük iltimas itmekle ber-muceb-i tezkire bu huruf ketb olundu tahriran fi evahir-i Rebi'ül-ahir li-sene ihde ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdullah

Ali Efendi ibni el-müderriş

Hüseyin Paşa ibni Hasan

Hüseyin ibni Hasan

Yusuf ibni Abdullah

Osman Efendi ibni el-müderriş

Mustafa Efendi ibni el-bevvâb

Mahmud Çavuş

49.sayfa

Belge 74: VAKFİYE

50.sayfa

Belge 75: Merhûm Sultan Selim Han Atik Validesinin Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına vakf eylediği evkâfın bi'l-fiil mütevellisi olan fahru'l-akrân İbrahim Bey ibni Abdulmennan nam bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i şerifde bundan akdem vefât iden merhûm Mustafa Çavuş ibni Şehabeddin Ağa'nın sülbi oğulları işbu hamilü'l-kitâb Ahmed ve mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb vakf-ı mezbûrda olub Mahmiyye-i Kostantiniyye'de Sultan Bayezid Han aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufran cami'-i şerifi kurbunda hamam civarında vâki' inde'l-ahâli ve'l-ciran ma'lumu'l-hudûd ile bab Nahilci dükkânı yevmi birer akçe ücret-i mü'eccile ile merkûm şehabeddin Ağanın taht-ı icâresinde olub vefât itmeğle oğlu merkûm Mustafa'ya intikal idüb ba'de merkûm Mustafa Çavuş dahi vefât itmeğın zikr olunan iki bab dükkânları bi-hasbe'l-kanun oğulları mezbûran Ahmed ve 'e intikal idüb lâkin icâre-i mu'accele bin akçe olub ecr-i misli olmamağın hâlâ merkûman Ahmed ve yedlerinde vakf-ı şerif için tevliyetim hasebiyle binakçe dahi icâre-i mu'accele alub kabz ve teslim eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan dükkânlar icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile mezbûranın taht-ı icaresinde keyfe ma yeşa ve yahtar mutasarrıf olsunlar dedikdemukırr-ı mezburun ikrârını mezbûran Ahmed ve dahi vicahen ve şifâhen tasdik eyledikde ma hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Tahrirân fi evâhir-i şehr-i cumade'l-ula li-sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahr-ı erbabü't-tahrir ve'l-kalem Hüseyin Efendi katib-i bevvaibni dergah-ı ali

Seyfullah ibni Mustafa

Fahru'l-akran Sefer Ağa el-müteferrika

İlyas Bey el-bevvab-ı sultani

Ve gayrihim

51.sayfa

Belge 76: VAKFIYE

52.sayfa

Belge 77: Mahmiye-i İstanbul'da Sultan Selim Han câmi'-i şerifi kurbunda vâki' merhûme Hanım Sultan türbesinde yevmi iki akçe ile cüzhan olub yevmi bir akçe vazife ile ser-mahfil olan fahru's-suleha Mustafa halife ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerifde İsmail ibni Mustafa ve Eyüb ibni Mustafa nam kimesneler mahzar-ı mezbûr ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb hâlâ bu sene-i mübareke de hacc-ı Beytullahi'l-haram ve ziyaretül ravzatü'l-seyyidü'l-enam itmekle müteveccih oldum merkûm İsmail zikr olunan cüzhanlık hizmeti için nefsim menabi'ine na'ib nasb ve ta'yin eyledim ve mezbûr Eyüb dahi ser-mahfil hizmeti nasb ve ta'yin eyledim anlar dahi vech-i meşrûh üzere varub gelince eda-i hizmet itmekle müte'ahhid olundular cânib-i şer'-i şerifden dahi izn taleb ederim dedikde kibel-i şer'-i mazhardan eda-yı hizmet oldukça kimesne nakz itmemeğe izn vermeğin ma hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu Tahrirân fi'l-yevmi's-sab'i ve'l-işrin min şuhur-ı cumade'l-ahire li-sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Çelebi ibni Halil

Kasım Efendi ibni Piri el-imam

Hasan Bey ibni el-bevvâb-ı sultânî

Piyale ibni Abdullah el-bevvâb-ı sultânî

Mustafa ibni İbrahim

Ahmed ibni Ümran

Katibü'l-huruf Abdullah Efendi

Ve gayrihim

53-54.sayfa

Belge 78: VAKFİYE

55-56.sayfa

Belge 79: VAKFİYE

57.sayfa

Belge 80: mâ-hüve'l-muharrer fihî bi-mukarrer 'indi harrarahu'l-'abdu'l-fakir ileyhi sübhânehu el-hâcc Davud ibni Mehmed el-kassâmü'l-'askeri bi-medineti Kostantiniyye el-mahrûse 'ufiye 'anhumâ

Darü's-saltanatü's-seniyye Mahmiye-i Kostantiniyye mahallatından Haydarhane mahallesinde iken fevt olan sahibetü'l-hayrat ve'l-hasenat merhume Hani Hatun ibneti Abdullah'ın hal-i huyutunda ve nefaz-ı tasarrufatında vakf ve teslim-i mütevellî eylediği yirmi ibni akçenin mütevellisi olup sabıkan dergâh-ı ali kapucuları kâtibi olan fahrü'l-emr Hüseyin Efendi ibni Bayezid mahfel-i kazada Mahmiye-i mezburede bi'l-fiil Beytü'l-mal olan fahrü'l-cuyuş ve'l-aşıyan Sefer Çavuş ibni Emrullah ve nazırı olan umdetü'l-ashabü'l-izzü ve'l-ikbal dergâh-ı ali müteferrikalarından Hüseyin Ağa ve birinde erbabü'l-kalem ve'l-a'yan kâtibi İsmail Çavuş muvacehelerinde takrir-i da'va edüb bundan akdem mezbur Hani Hatun fevt olup varis-i ma'rufu olmamağla cümle muhallefatı üzerine sabıkan beytü'l-mal emini olan vaz'-ı yed etmiş olup meblağ-ı merkum yirmi ibni vakf akçe tevliyetim hasebiyle benim zimmetimden kılınmışdı. Hala salifü'z-zikr Sefer Çavuş bu meblağ dahi beytü'l-mala aid ve raci'dir deyu vaz'-ı yed etmek ister kıbel-i şer'den su'al olunub yedi vaz' olunmasın taleb ederin deyucek gıbbe's-su'al akıbu'l-inkâr müdde-i mezburun makaline muvafık beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden ve sikak-ı muvahhidinden fahrü'l-kuzat ve umdetü'l-mevlai mevlana Ataullah Efendi ibni Derviş Efendi ve zübdetü'l-müderrisin ve't-muhakkikin Mehmed Efendi ibni

Ataullah nam kimesneler li-ecli'ş-şehade haziran olub ve eda-yı şehadet-i şer'iyye edüb fi'l-hakika mezbure Hani Hatun hal-i hayatında ve nefaz-ı tasarrufatında mezkûr yirmi binakçeyi halis malından ifraz edüb rıbhı ile Medine-i Münevvere fukarasına kesr-i mal olunmak üzere vakf ve habs eyledi ve müteveli-i mezbura teslim edüb ol dahi kabz ve tesellüm eyledi deyücek ba'de't-tezkiye ve't-ta'dil şehadetleri hıyn-ı kabulde vâki'olmağın mesfur beytü'l-mal emini Sefer Çavuş ilzam olunduktan sonra muma-ileyh hükm birle vâki'-i hal bi't-taleb ketb olundu tahriran fi evail-i Ramazanü'l-mübarek li-sene seb'a ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Bekir Bey ibni Ali el-bevvab

Rıdvan ibni Abdullah

Hüseyin ibni Abdullah el-bevvab

Fahru'l-akran ibni Hüsrev Ağa el-müteferrika

Dergâh-ı Ali çaşnigirlerinden Yusuf Ağa

Belge 81: Haremeyn-i Şerifeynin nükudu vakfına bi'l-fiil müteveli olan fahrü'l-emasil ve'l akran Mehmed Bey ibni Ahmed Bey nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde hafizü'l-kitab iftihar-ı erbabü't-tahrir ve'l-kalem kapucular kâtibi olan Hüseyin Efendi ibni Bayezid mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb mahmiyye-i Kostantiniye mahallatından Haydarhane mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefat idüb merhume Hani Hatun Haremyn-i Şerifeyn fukarasına şer'i kirbası alınmak için vakf ve habs eylediği yirmi ibni nukudu fi'l-vakt akçeye müşarun-ileyh Hüseyin Efendi hasbi müteveli olub meblağ-ı mezburu muhalledatından tevliyeti cihetiyle arz etmiş idi el-haletü hâzihi meblağ-ı merkum yirmi binakçeyi müşarun-ileyh Hüseyin Efendi bana def' ve teslim eyledi ben dahi yedinden bi't-tamam meblağ-ı merkum yirmi binakçeyi alub kabz ve tesellüm eyledüm ba'de'l-yevm meblağ-ı mezbureden müşarun-ileyh Hüseyin Efendi

58.sayfa

Yedinde ber-vech-i baki kalmadı dedikde mukırr-ı mezbur Mehmed Beğ'in ikrarını muma-ileyh Hüseyin Efendi dahi vicahen ve şifahen tasdik ve tahkik eyedikde ma hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu Tahriren fi yevmi'l-sabi' min şehr-i Şabanı'l-muazzam li-sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-cuyuş Hasan Çavuş

Fahrü'l-emasil ve'l-akran Süleyman Bey el-bevvab-ı sultani

Fahr-i erbabü't-tahrir ve'l-kalem Mustafa Efendi

Mehmed ibni Mustafa el-bevvab

Ahmed ibni Abdullah

Mehmed ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ve gayrihim

Belge 82: Mahmiye-i Kostantiniyye'de Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahrü'l-bevvabini Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelim ve ta'bir-i anı'l-meram kılub vakf-ı mezburdan olub mahmiyye-i mezbure mahallatından Bazar-ı Cedid mahallesinde olan vakf-ı menzilin yanında olan mescid-i şerifi mütevellisi tevessü' edüb kadimü'l-eyyamdan olan üzere tecdid etmeyüb menzil-i mezburun iç haremine nazır iki pencere ihdas eyledüğinden ma'ada menzil-i mezburun duvarı üzerine iki zira' mikdarı saçak sarkıtmağla külli zararı ve pencerelerinin havalesi vardır kıbel-i şer'den üzerine hakikat-i hal keşf olundukdan sonra zararı men' ve havalesi def olunması taleb ederim dedikde canib-i şer'-i mazhardan mefahirü'l-müderresinü'l-fiham Abdullah Efendi ve hassa mi'marlarından üstad Ali ibni Halil zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahall-i mezbura varub keşf ve müşahede eyledikde fi'l-vâki'a mescid-i şerifin mütevellisi olan İsmail ibni Abdulmennan nam kimesne menzil-i mezburun iç haremine nazır iki pencere ihdas idüb ve duvarı üzerine iki zira' mikdarı saçak

sarkıtmağla külli zararı ve havalesi olduğunu mimar-ı merkur ve sair müslümanlar tahkik eylediklerinde havalesini def' edüb zikr olunan saçak diibniden kat' edüb havalesini oluğa müteveli-i merkur İsmail'e tenbih olunub ma hüve'l-vâki'a ketb olundu. Tahiren fi'l-yevmi't-tas'i aşere min şehr-i Şabanı'l-muazzam li-sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Osman Bey ibni Abdulmennan

Mustafa Bey ibni Abdulmennan

Ahmed Bey ibni Abdulmennan

Kasım Bey ibni Ferhad el-bevvab-ı sultani

İsmail ibni Hüseyin

Ferhad ibni Abdulmennan

Belge 83: Mahrusa-ı İstanbul'da Çadırcı Ahmed mahallesi sâkin elerinden Emine ibneti Sinan nam Hatun meclis-i şer'-i şerifde Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akran Hamza Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultani mahzarında takrir-i dava edüb mahalle-i mezburede vâki' hududunun bir tarafı Mehmed Bey ibni Abdullah mülküne ve bir tarafı Mesih Çelebi ibni İbrahim Subaşı mülküne ve bir tarafı Sinan Çelebi ibni Abdullah mülküne ve bir tarafı tarik-i amma müntehi olub iki beyt-i süflayı ve bir ahır ve üzerinde bir selamlığı ve iki beyt-i ulviyi ve kenifi müşt Emil olan menzilin cümlesi bundan akdem Bali Bey ibni Abdullah nam cündinin mülki iken evvela kendü nefisne ba'de evladına ve evlad-ı evladına ba'de'l-inkıraz iki beyt-i ulviyi zevcesi Ferahşad Hatun ibneti Abdullllah ve anın evladına ve evlad-ı evladına sonra vâkıfın kendi utekasına ve evlad-ı ütekasına ve büyü-t-ı bakiyesi için kendü ütekasına ve evlad-ı ütekasına evlad-ı evlad-ı ütekasından ba'de nesl ve feragıt-ı asl ve ba'de'l-inkırazü'l-küll Medine-i Münevvere şerrefehallahu te'âlâ fukarasına vakf-ı şart idüb hala bende vakıf-ı mezburun mutekası Pervane ibneti Abdullah nam Hatunun sadriyye kızı olub ber-

muceb-i şart-ı vakıf menzil-i mezburun cümlesinin sükenası meşrutum iken müteveli-i mezbur tasarrufuma mani' olub vâki'a hal su'al olunub men' olunmasını taleb ederim dedikde gıbbe's-su'al müteveli-i mezbur Hamza Bey cevap virüb fi'l-vâki' vakıf-ı mezbur Bali Bey menzil-i merkumu vakfiye-i me'mulun-bihasında vech-i merkum üzere vakf ve şart idüb ve mezbure Pervane Hatun mutekası olmağla menzil-i mezburu tasarruf eylemiş lakin vefat idüb şart-ı vakıf muceibnice mevkufun aleyhimden kimesne olmamağla menzil-i mezburu Medine-i Münevvere fukarası için tevliyetim hasebi ile zabt idüb merkume Emine Hatun mezbure Pervane'nin sadriyye kızı olduğu ma'lumum değildir deyu münkir olub müde'iyye-i mezbure Emine'nin da'vasına mutabık Beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbure sâkin lerinden olub ahar-ı müsliminden el-hacc Abdulmuttalib ibni Sinan ve el-hacc Hasan ibni Abdullah nam kimesne meclis-i şer'a haziran olub fi'l-hakika mezbure Emine Hatun vakıfın mutekası merkume Pervane Hatun'un sadriyye kızı her biri bu hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyu eda-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'ayete şera'iti'l-kabul şehadetleri hin-i kabulde vâki' oldukda müteveli-i mezbura kasr-ı yed tenbih olundu tahriren fi evahir-i Muharremü'l-haram li-sene seb'a ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Musa ibni Mustafa

Ramazan ibni Hızır

Hamza Çavuş ibni İsmail

Hasan ibni Abdullah

İsmail ibni Hüseyin

Ve gayrihim

59.sayfa

Belge 84: VAKFİYE

60.sayfa

Belge 85: Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-bevvaibni Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerifde hafizü'l-kitab el-hacc Abdi ibni Yusuf mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb evkaf-ı mezbure de olub Mahmiye-i Kostantiniyye mahallatından Altı Boğaca mahallesinde vâki' bir tarafı ilmü'l-ulema'il-izam Şeyhzade Efendi mülkü ve bir tarafı mahalle-i mezbure imamına meşrut olan vakf-ı menzili ve bir tarafı dahi vakf-ı mezbur ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud olub tahtani iki bab odayı ve bir hücreyi ve bir fırını ve bir bir'imah ve hadika-i bir'imah ve fevkani üç bab odayı müştamil olan menzil hala mahlûl oldukda Beyne't-talibini müzayede olunub rağbat-ı nas isticar itmekden münkıt'a olduktan sonra merkum el-hacc Abdi on iki bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi üç akçe icare-i mü'eccele ile taleb olub ücret-i mezbura ecr-i misli olduğuna cem'-i gafir ve cem'-i kesir ittifak itmeğın tevliyetim hasebi ile menzil-i mezburu merkum el-hacc Abdi'ye icar eyledim ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul idüb icare-i mu'accele olan meblağ-ı mezkûr on iki bin akçeyi vakf için müstecir-i merkum yedinden bi't-tamam alub kabz ve tesellüm eyledim ba'de'l-yevm menzil-i merkum mezbur el-hacc Abdi'nin taht-ı icaresindedir keyfe ma yeşa mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezburun ikrarını müste'cir-i merkum el-hacc Abdi dahi vicahen ve şifahen tasdik eyledikten sonra mütevellî-i merkum iddia ve kelam idüb müstecir-i merkum menzil-i mezburu kendü malıyla ta'mir ve termim idüb eylediği ebnası asıl-ı vakfa mülhak olub ve harç ve sarf eylediği meblağ icare-i mu'accesine mahsub olmak üzere ebnasıya dahi izin verdim dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i ma hüve'l-vâki'a bi't-taleb tahrir olunub yed-i talibe def' ve teslim olundu Tahriren fi'l-yevmi't-tas'i min şehr-i Ramazanü'l-mübarek li-sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân İbrahim ibni el-mütevellî

El-hacc Hasan ibni Abdulmennan

Mustafa Beşe ibni Abdulmennan

Rıdvan ibni Abdullah

El-hacc Kasım ibni Abdullah

El-hacc Memi ibni Abdulmennan

El-hacc İsmail ibni Abdulmennan

El-hacc Hasan küttab

Ve gayrihim mine'l-huzzar

Belge 86: VAKFIYE

61.sayfa

Belge 87: Haremeyn-i Şerifeyn şerrefehallahu te'âlâ evkafına nazır olan kıdvetü'l-havass ve'l-mukarreibni zübdetü'ashabü'l-izzü ve't-temkin mu'temedü'l-müluk ve's-selatin enisü'l hazreti'l aliyyeti's sultaniyye enisü'l hazreti'l aliyyeti's sultânîyye celilü'd-devletü's-seniyyetü'l-hakaniyye zulkadriye er-refi' ve'l-ilahi'l-men'i el-mahfuf bi-sunuf-ı a'vatıfı'l-meliki'l-a'am el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulalim hazretleri meclis-i şer'-i şerifde Mahmiye-i Galata'ya tâbi kasaba-i Kasımpaşa'da vâki' câmi'-i kebir mahallesinde sâkin olan hafizü'l-kitâb mefharü's-sadât es-seyyid Ali ibni es-seyyid İsmail mahzarında ikrar ve takrir-i kelam evkaf-ı mezbureden olub Mahmiye-i Kayseriyye kazâsına tâbi' Gülmekan ve Sarukaya ve Koyunabdal ve Saruz ve tevabi'nin Rum-ili ve Anadolu vilâyetlerine perâkende olan re'âyânın cizye ve ispenç ve beytü'l-mal amme ve hassa ve bi'l-cümle vakf için zabt olunan mahsulatı binyirmi üç senesinde vâki' mart ibtidasından sene-i tamamına değin mezbur es-seyyid Ali'ye sekiz binakçe ilzam virdüm deruhde eyledi mezbur es-seyyid Ali dahi vech-i muharrer üzere işrah ve kabul eyledi ve ber vech-i misli elli ibni nakd-i râyic fi'l-vakt zira' akçeyi mezburun yedinden nezaretim hasebi ile kabz ve tesellüm eyledim tahvil-i ücretde rıbhına mahsub eylesün dedikde mukırr-ı muşârun-ileyh Ağa hazretlerinin ikrar-ı meşruhuna mezbur es-seyyid Ali dahi vicahen ve şifahen tasdik eyledikde ma hüv'el-vâki'a ketb olundu. Tahriren fi'-yevmi'l-hamis işrin min şehr-i Ramazanü'l-mübarek li-sene isneyn ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

İftiharu'l-a'yân Hüseyin Efendi küttab-ı bevvâbîn

Fahr-ı erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem Ahmed Efendi el-muhasib

Sefer Çavuş

Ahmed Efendi ibni Ümran

Ve gayrihim

Belge 88: VAKFIYE

62.sayfa

Belge 89: VAKFIYE

Belge 90: Ebna-i sipâhiyândan Seyyid Muhammed Bey nam cümdi meclis-i şer'i şerif de hâmil-i haze'l-kitâb Dergâh-ı Alî bevvâblarından olup Mahmiye-i Kostantiniyye'de vâki' merhum Hasan Paşa zevcesi dimekle ma'rûf merhume Emine Hatun'un evkafına müteveli olan fahru'l-akrân hâmilü'l-kitâb Veli Bey ibni Abdulmennan mahzarında ikrâr ve takrir-i kelâm kılub işbu binotuz üç senesi Muharremü'l-haramının kabilinin 'atebe-i 'aliyye de bi'la zemin beyn'lerinde vâki' olan tevzide evkâf-ı mezbûre tevliyeti suret-i ru'us ile bana 'inâyet olunub ben dahi gelüb zabt etmek murâd etdiğimde merkûm Veli Bey bana yedi bin akçe verüb ben dahi kabz ve teslim edüb tevliyet-i mezbûreyi hüsn-i ihtiyâdım ile merkûm Veli bey'e fâriğ oldum tevliyet-i mezbûrede vechen mine'l-vücûh benim alâkam kalmayub mezkûr Veli Bey zabt eylesün dedikde cümdi-i mezbûr Seyyid Muhammed Bey'i ikrâr-ı meşrûhunda el-mukırrun lehu'l-merkûm Veli Bey vicâhen tasdik edücek mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi li-sene selase ve selâsin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Abdulcelil Çelebi ibni Mehmed Efendi el-müderris

Molla Muhammed ibni Piri el-mu'temed

Muhammed Çelebi ibni Abdulgani

Osman ibni Sefer

Hasan Çelebi ibni Hüseyin

Ali Çelebi ibni Halil

Belge 91: Haremeyn-i Şerifeyn evkâfına sâbıkan mütevellî olan Dergâh-ı Alî bevvâblarından fahru'l-akrân Veli Ağa ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i şerife hâzır olub takrir-i kelâm kılub bundan esbak evkâf-ı mezbûre mütevellisi iken merhum Gazanfer Çavuş Haremeyn-i muhteremeyne vakf etdüğü nukûddan altmış bin akçeyi yine evkâf-ı mezbûre câbîsi bevvâb Muhammed Bey nam kimesnenin zevcesi Hadice Hatun zimmetinde zevc-i mezbûr bulub Muhammed Bey'in kefâleti ile mu'amele-i şer'iyye ile deyn olmuşdu ve andan gayrı dahi iki senenin murabahasından hâsıl olan iki bin akçe cem'an yetmiş iki bin akçe mezbûre Hadice Hatun zimmetinde deyn olub hâlâ evkâf-ı mezbûre mütevellisi olan ebnâ-i sipâhiyândan Ali Bey ibni Muhammed Bey zimmet-i mezbûreyi kabul etmeyüb bana elbette sen tahsil eyle deyu tefazul itmeğin merkûm bevvâb Muhammed Bey'i kefâleti celi ile kapucular kethüdâsı tarafından kapuculara havaleye verilüb havâlesi olan bevvâb Muhammed Ağa dahi meblağ-ı mezbûru tahsil edüb ba'de't-tahsil kanunen hizmetleri mukâbelesinde üç binresmi benden ahz u kabz edüb ve meblağ-ı mezbûr yetmiş iki binakçenin Osmanîsi tenzilinden iki binakçe dahi meblağ-ı merkûmdan cem'an beş bin akçe küsr gelüb altmış yedi binakçe bâkî kalmışdır vech-i meşrûh üzere beş binakçe küsr vâki' olub meblağ-ı mezbûr altmış yedibinakçe bâkî kaldığı tahrîr olunub yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlûbumdur dedikde havâle-i mezbûr

ŞUHUD'UL HAL YOK.

63.sayfa

Belge 92: VAKFIYE

64.sayfa

Belge 93: VAKFİYE

65.sayfa

Belge 94: VAKFİYE

66.sayfa

Belge 95:Budur ki Mahmiye-i İstanbul mahallatından Câmî'-i Ayasofya-ı Kebir mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefat iden merhume Emine Hatun ibneti Mehmed Efendi nam müteveffanın validesi olan işbu hafizü'l-kitab Kamer Hatun ibneti Abdullah Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan fahr'ül-bevvaibni Hasan Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerifde müteveffat-ı mezburenin zevci ve varisi olub menzil-i atiyü'z-zikrin nıfs-ı şayi'inde vaz'ıatü'l-yed olan Veli Bey ibni Abdullah nam bevvaib-ı sultani muvacehesinde üzerine takrir-i da'va idüb merhume-i mezbure Emine Hatun merhume-i mezbure Emine Hatun mahalle-i mezkûrede vak'ı bir tarafı saray-ı cedid-i sultani ve bir tarafı Mustafa Bey'in mülkü ve bir tarafı Veli Bey ibni Abdullah mülki ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud olub fevkani ve tahtani iki bab evleri müştemil olan mülk-i menziline hala huyutunda ve kemal-i sıhhatinde silk-i mülkünde vakf ve habs idüb sükenasını evvela kendü nefesine ba'dehüma validesi merkume Kamer Hatun ba'dehüma Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb vakf-ı sahih ile vakf itmiş iken merhum Veli Bey şart-ı vakf muceibnice ben validesi olmağla menzil-i mezburun sükena ve tasarrufu bana intikal itmeğın tasarrufuma mani' olub menzil-i mezburdan kasr-ı yed etmisi taleb ideriz dediklerinde gibbe's-su'al mezbur Veli Bey cevabında fi'l-vâki'a menzil-i mezbur ceddem müteveffat- mezburenin mülkü olub vefat idüb evladiyesi olmamağın nıfs-ı şayi'i bana intikal itmek zum'u ile vaz'-ı yed eyledim vech-i meşruh üzere ve vakf ve habs ve şart eylediği benim ma'lumum değildir deyü vakfiyeti münkir olmağın müddeiyye-i mezbure Kamer Hatun'dan takririne muvafık Beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden fahrü'l-müderresinü'l-fiham Mehmed Efendi ibni eş-şehir-i büyücek müftüsü Mehmed Bey ibni BOŞLUK el-bevvab-ı sultani ve Mehmed ibni el-bevvab-ı sultani Mustafa Bey ibni Mehmed el-bevvab-ı sultani nam kimesneler

meclis-i şer’-i şerife li-ecli’ş-şehade hazurun olup istişhad olunduklarında fi’l-vâki’ menzil-i mezburu müteveffat-ı mezbure Emine Hatun hal-i hayatında ve kemal-i sıhhatinde vakf ve habs idüb sükenasını evvela kendü nefesine ba’dehüma validesi merkume Kamer Hatun ba’dehüma Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb vakf-ı sahih vakf eylediğine şahidleriz şehadet dahi ideriz deyu eda-yı şehadet-i şeriyye eylediklerinde şehadetleri ba’de’t-ta’dil ve’t-tezkiye hıyn-ı kabulde vâki’a olub menzil-i mezburdan kasr-ı yed itmeğe merkum Veli Bey’e tenbih olunub ma hüve’l-vâki’ bi’t-taleb ketb-i tahrir olundu.

67.sayfa

Tahriren fi evasıt-ı şehr-i Muharremü’l-haram li-sene sülüs ve işrin ve elf

ŞUHUD’UL HAL

Fahrü’l-a’yan Bayezid ibni Mustafa Bey

Zikircibaşı ibni Mehmed Dede

Süleyman Bey el-cümdi

Hasan ibni Abdullah

Kabil ibni Abdullah

Hüdaverdi ibni Abdulmennan

Ve gayrihim

Belge 96: VAKFİYE

68.sayfa

Belge 97:Bi’l-fiil Haremeyn-i Şerifeyn evkafı mütevellisi olan fahrü’l-akrân Hasan Bey ibni Abdulmennan nam bevfab-ı sultani menzil-i atiyü’l-beyan sükenası hakk-ı meşrutu olmak zum’uyla bi’l-fiil vaz’ül-yed olduğu nehc-i şer’i üzere sabit olan Nuh

ibni Hasan nam kimesneyi meclis-i şer'î şerife ihzar ve üzerine takrir-i da'va eyleyüb mahruse-i İstanbul'da Edirne kapusu dâhilinde vâki'a Kilisa Câmî' mahallesi sâkinelerinden Nefise ibneti Abdullah nam Hatun hal-i sıhhatinde mahalle-i mezburede vak'î tarafeyni Fatma Hatun mülküne ve tarafeyni Elif Hatun vakfı ile tarik-i amma muttasıl olub bir beyt-i süfli ve bir beyt-i ulvi ve muhavvata ve kenifi müştemil olan mülk-i menzilini vakf-ı sahih ile vakf idüb sükenasını evvla nefsi-nefsine ve ba'dehu evladına ve ba'de'l-inkırazü'l-evlad icaresini Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb hala mezkure Nefise Hatun bila-veled vefat itmeğle nevbet-i tasarruf fukara-ı mezkureye intikal itmiş iken mezkûr Nuh menzil-i mezbure bi-gayr-i vech-i şer'î vaz'-ı yed itmişdir su'al olunub bi-hasbi'ş-şer'î şerife kasr-ı yed ittirmek taleb ederin dedikde gibbe's-su'al mezkûr Nuh cevabında fi'l-vâki' mezkure Nefise Hatun menzil-i mezburu silk-i mülkünde bin on iki senesi Rebi'ul-ahiri evasıtında vakf idüb sükenasını evvela nefsi-nefsine ba'dehu bana ve benden sonra benim evladına ve inkıraz-ı evladımın sonra icaresini Medine-i Münevvere fukarasına şart itmiş idi bu takdirce nevbet-i tasarruf hala benimdir deyü tarih-i mezburda Balat Mahkemesi'nde naib'üş-şer'î olan mevlana Abdulvahhab ibni Mehmed imzasıyla mümza ve hatemiyle mahtum mazmunu takririne muvafık kitabı vakfa ibraz idüb müteveli-i mezburdan istintak olundukda mazmunu münkir olmağın mezkûr Nuh'dan kitab vakf-ı merkum beyyine taleb olunub ikamet-i beyyineden izhar-ı acz eyledikten ma'ada hakikatü'l-hal ahali-i mahalleden istifsar ve su'al olundukda el-hacc Mehmed ibni Ahmed ve el-hacc Keyvan ibni Abdullah ve Mustafa ibni Hasan ve Mehmed ibni Haydar ve Sefer ibni Nasuh ve Mehmed ibni Abdullah el-habbaz ve Mehmed ibni Ali er-racil nam kimesneler meclis-i şer'î şerife hazurun olub fi'l-hakika mezkure Nefise Hatun menzil-i mezburu bizim huzurumuzda mukaddema vakf idüb sükenasını evvela nefsi-nefsine ba'dehüma evladına ba'de'l-inkırazü'l-evlad icaresini Medine-i Münevvere fukarasına şart eyledi hala mezkûr Nuh'un yedinde olan vakfiyye-i mezujedir deyü bi-tariki'ş-şehade haber verdiklerinde mezkûr Nuh mademki yedinde olan vakfiyenin mazmunu şer'an isabet eylemedikçe menzil-i mezburdan kasr-ı yed itmeğe tenbih olunub ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i muharremü'l-haram li-sene selase ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Bey ibni Ahmed el-bevvab-ı sultani

Yusuf ibni Abdullah

Ali Çelebi ibni Halil el-mi'mar

Diğer Mehmed ibni Ahmed el-bevvab-ı sultani

Ve gayrihim

69.sayfa

Belge 98:VAKFİYE

70-71.sayfa

Belge 99: VAKFİYE

72.sayfa

Belge 100: Mahmiye-i Galata mahallatından kenise-i San Françeşko mahallesinde sâkin iken bundan akdem halik olan Bazarcı veled-i Elekso nam zimminin sulbiyye kızı Kalize nam zimmiye meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelim ve tâ'bir-i anı'l-meram kılub Ayasofya-ı Kebir evkafından olub mahalle-i mezburede vâki' inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudud olub hane-i sultani dimekle ma'ruf olan haneye senede bin akçe mukata'a ile mutasarrıf olan Kostantin veled-i BOŞLUK nam zimmi bin on beş senesi Cemaziye'l-evvelin yirmi birinci günü halik-i mezbur babam hakk-ı tasarruf da tefviz idüb ol dahi tefviz ve kabul idüb mürd olmağla hane-i mezburenin hakk-ı tasarrufu bana intikal idüb defter-i evkafda üzerime kayd olunub bi'l-fiil vakf-ı mezburun mütevellisi umdetü'l-ematicid ve'l-ekarim İshak Efendi ibni Ahmed imzasıyla mümza ve hatemiyle mahtum ve bin on dokuz senesinin Ramazan guresiyle müverrah yedimde suret-i defter vardır nazar olunub kibel-i şer'-i şerifden dahi muceibnice temessük taleb iderim deyü ibraz eyledikde nazar olunub fi'l-vâki' mezburenin yedinde olan suret-i defterin mazmunu takririne mutabık olmağın bu huruf li-ecli't-temessük gibbe't-taleb ketb olunub yedine def' ve teslim olundu tahriren fi'l-yevmi't-tas'i şehr-i Saferü'l-muzaffer li-sene selase ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Mustafa Bey el-bevvab-ı sultani

Süleyman Bey ibni Abdulmennan el-bevvab-ı sultani

Mehmed Bey ibni el-Mennan saraç-ı hassa

Ve gayrihim

Belge 101: Mahmiye-i Kostantiniye'de vâki' Câmi'-i Şerif-i Ayasofya-ı Kebir evkafına bi'l-fiil müteveli olan umdetü'l-emacid ve'l-ekarim İshak Efendi ibni Ahmed meclis-i şer'-i şerif de hafizü'l-kitab fahrü'l-aşiyân Süleyman Beşe ibni Mustafa nam racil mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden olub mahmiyye-i mezburede Bezzazistan-ı Atik kurbünde müytablar sükunda vâki' bir tarafı Hasan ibni Abdullah ve bir tarafı Mahmud ibni Hasan tasarrufunda olan dükkânlar ve bir tarafı vakf-ı mezbur ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan dükkânı bundan akdem icare-i mu'accele ve ayda on beş akçe icare-i mü'eccele ile mutasarrıf olan Şamlı Hacı nam kimesne bila-veled fevt olub dükkân-ı mezkûr mahlûl olub vakfa aid oldukda bade'l-müzayede otuz altı binakçe icare-i mu'accele ve ayda on beş akçe icare-i mü'eccele ile mezbur Süleyman Beşe'ye icar olunmuş iken ahar-ı talib zuhur idüb ziyade itmekle Süleyman Beşe'nin üzerinde elli binakçe karar itmeğin ben dahi tevliyetim hasebi ile icar etdim ol dahi isticar ve kabul eyledi icare-i mu'accele olan meblağ-ı mezburı vakf-ı şerif için yedinden bi't-tamam kabz ve tesellüm ittim bade'l-yevm dükkân-ı mezburun tasarrufu mezkûrun yedinde olsun dedikde mukırr-ı muşârun-ileyhin ikrarını merkum Süleyman beşe vicahen tasdik eyledikde ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi'l-yevmi't-tas'i min şehr-i Saferü'l-hayr li-sene selase ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

El-hacc İbrahim ibni Abdullah

Mustafa ibni Abdullah

Mehmed ibni Abdi

Zülfikar ibni Abdullah

İlyas ibni Abdülmennan

Ve gayrihim

Belge 102: Mahrusa-ı İstanbul'da bi'l-fiil Haremyn-i Muhteremeyn evkafı mütevellisi olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Abdülmennan meclis-i şer'-i şerife gelüb evkaf-ı mezbureden Mahrusa-ı merkumede Altı Boğcazade mahallesinde vâki' lede'l-ahali ma'lumu'l-hudud olan menzilin nasfında ber-muceb-i şart-ı vakıf ütekadan Yusuf sâkin olub nısf-ı ahârın tasarrufu Medine-i Münevvere fukarasına intikal itmeğın bundan esbak el-hacc Abdi ibni Yusuf nam kimesneye icar olunmuşdur hala merkum Yusuf'un mesfur el-hacc Abdi sâkin olduğu menzile havalesi vardır üzerine varılub def' olunmak taleb iderim dedikde kıbel-i şer'-i hatırdan mevlana Hüseyin Çelebi ibni el-müderris ve hassa-i mi'marlardan üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda isimleri tastir olunan müslimin ile mahalle-i mezbura varub müşahede eylediklerinde fi'l-hakika mezkûr Yusuf'un vech-i meşruh üzere havalesi mukarrer olmağın mi'mar-ı mesfur ve sair müslimin merkum Yusuf'un mutasarrıf olduğu menzilden bir zira' arsa-i haliye üzerine tulan on dokuz zira' taş duvar ebnası olunmağla havale def' olur deyü mezkûr Yusuf'un ve vekil-i şer'iyyesi olan Mehmed Çelebi ibni BOŞLUK Mahzarında ta'yin eyleyüb mezkûr el-hacc Abdi dahi kendi malından vakf-ı teberru' tarikiyle duvar-ı mezkûru ebnasıya ta'ahhüd eyledükde mevlana-yı mezkûr mahallinde tahrir ve ba'dehu meclis-i şer'a gelüb ihbar itmeğın ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i saferü'l-muzaffer li-sene selase ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fethullah halife ibni Ali el-imam

Fahru'l-müderrisin Süleyman Efendi ibni Mehmed

Fahru'l-a'yan Murad Efendi el-tefa-i?

El-hacc hüseyin ibni Mehmed

Mehmed Ağa ibni Abdullah

İskender Bey ibni Abdullah

Ve gayrihim

73.sayfa

Belge 103: Mahrusa-ı İstanbul'da bi'l-fiil Haremeyn-i Muhteremeyn evkafı mütevellisi olan fahru'l-akran Hasan Bey ibni Mehmed nam bevab-ı sultani meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelim ve tabir-i anı'l-meram eyleyüb evkaf-ı mezbureden olub mahrusa-i merkume mahallatından Soğan Ağa mahallesinde vaki' ma'lumu'l-hudud ferdi hamamın bazı yerleri müceddeden ebnasıya ve bazı yerleri meremmata muhtaç olmamağla iki battal kaldıkda bundan mukaddem izn-i şer'ile cem'an yirmi iki bin beş yüz akçe harç ve sarf edüb etmişdim hala kibel-i şer'den üzerine varılıb bu mikdar akçeye tahammülü keşf olunmasını talep ederim dedikde canib-i şer'-i şerifden mevlana Hüseyin Çelebi ibni Mehmed el-müderris ve hassa-i mi'marlardan üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda isimleri tahrir olunan müslimin ile mahall-i mezbura varılıb keşf olundukda hama-ı mezburun bir halvetinin kubbesi ve tulun beş zira' ve kad'an altı zira' ve canib-i garibnide tulun yirmi zira' ve kad'an altı zira' taş duvarı ve külhanını müceddeden ebnası olunmuş bulunub zikr olunan ebniyyenin taş ve kirecinin ve sakfının ve içinin suvasının ve tuğla ve levkinin ve duvar ve külhanı taşlarının ve gargan yamasının ve tuğlalarının ve dört kubbe üstünün kalemlerinin ve kiremidlerinin ve dürryelerinin kurşununun ve pedure ve teknelerinin ve üstadiye ve ırgadiye ve hamaliyesinin ve hasmarının meblağ-ı mezbur yirmi iki binbeş yüz akçeye tahammülü vardır ve iki battal kalduğu mukarrerdir deyu mi'mar-ı mezkûr ve sair ehl-i vukuf ittifak etdiklerinde mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir edüb ba'dehu meclis-i şer'a gelüb haber vermeğın ma hüve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu tahriran fi evasıt-ı Saferü'l-hayr li-sene selase ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi ibni el-imam

Ömer ibni Derviş el-müderriş

Hasan Bey el-cüندی

İbrahim Bey el-cüندی

Mehmed Efendi ibni Mehmed

Ve gayrihim

74-75.sayfa

Belge 104: VAKFİYE

76.sayfa

Belge 105: VAKFİYE

77.sayfa

Belge 106: Mahmiye-i İstanbul'da Kassab İlyas mahallesi sâkinlerinden mukaddemen nakkaş başı iken vefat iden merhum Lütfi Ağa ibni sulbiyye kızı Fatma nam Hatun mahfel-i kazada mahruse-i merkumede Haremeyn-i Muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani mahzarında ikrar ve takrir-i kelim eyleyüb mahalle-i mezbure de vâki' silk-i mülkünde damen olub etraf-ı erba'adan Ali Bey ibni Abdullah ve Mustafa Bey ibni Abdullah ve Mustafa ibni Hasan ve Ayşe Hatun mülkleri ve tarafeynden târik-i âmm ile mahdud fevkani ve tahtani büyü-t müte'addide ve hadikayı müştemil olan menzili ve etraf-ı sülüsesi Davudpaşa ve Kassab İlyas vakıfları ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud mahzeni cümle tevabi ve revahıkıyla olmağıyla bundan mukaddem mütevellî-i mesfur Hasan Bey hakika-i vahide ile altmış bin fizzi ve ...? rayiç akçeye bey' idüb ol dahi mahruse-i mezburede Kalenderhan mahallesinde sâkin iken vefat iden Gazanfer Ağa nam kimesnenin fukara-i Medine-i mezbur için vakıf eylediği altmış bin akçe ile bi-tarikü'l istiğlal iştirak edüb tahliye ve tarafeynden tekabuzu

yedinden sonra zikr olunan menzil ve mahzeni yine tarih-i kitab Muharremü'l-haram guresinden yirmi üç yıl tamamına değin on sekiz binmartolos akçe ücret-i mu'ayyene ile mütevell-i mezkurdan isticar idüb ol dahi vech-i mübeyyin üzere icar itmişdi deyüb gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mukırre-i mezburenn zevci olub işbu hazırun-ı bi'l-cümle olan atlu sekban ta'ifesinden Mehmed Çelebi ibni Şaban ve mezkur Şaban ibni Abdullah ve mahalle-i mezbure sâkin lerinden Abdi Bey ibni Ahmed ve Ali Bey ibni Abdullah El-Yesun ve Hüseyin Hoca ibni Ahmed el-imam menzil-i mezbur ve mahzenin terkine emr ve kabul-i haviye kefalet-i şer'iyye ile kefir olduklarından mezbure Fatma Hatun mütevell-i mesfur muvacehesinde iade-i kelam eyleyüb tarih-i mesfurdan müddet-i mezkure tamamında meblağ-ı mezburun cümlesin canib-i vakfa idareye kadir olmaz mütevell-i mezkur Hasan Bey azilden masnuna vekalet-i devriye ile vekilim olub zikr olunan menzil ve mahzeni Bey' ve edayı hizmet eylesün deyüb ol dahi vekalet-i muhkiyyeyi kabul itmeğın ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi'l-yevmi'l-evvel min ahiri'r--ebi'ayn li-sene selase ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdullah el-hayyat-ı ibni racil

Mustafa ibni Süleyman el-mü'ezzin

İbrahim Bey el-bevvab-ı sultani

Ali Bey ibni Abdullah bevvab-ı sultani

Ali ibni Dellal

Abdi ibni Mustafa

Mehmed ibni Mustafa

Ömer Bey ibni Mehmed

Mehmed Paşa el-bevvab

Ömer Çelebi ibni Mehmed

Abdulkadir ibni Abdunnebi

Yayha Bey ibni Hüdaverdi

Ali Paşa ibni Mustafa

Ahmed Çelebi ibni tevabihi

78.sayfa

Belge 107: Mahrusa-ı İstanbul'da Davudpaşa mahallesi sâkinlerinden Halil Bey ibni Bali nam cümdi meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelam ve tâ'bir-i anı'l-merâm eyleyüb mahalle-i mezbur da vâki' lede'l-ahali ma'lumu'l-hudud olub Medine-i Münevvere evkafından sükenası hala hakk-ı meşrutum olan vakf-ı menzilin cümle damla suyu kadimü'l-eyyamdan menzil-i mezbura muttasıl bi'l-fîil Sâkine nam Hatun ber-vech-i meşrutiyet sâkine olduğu vakıf-ı menzilin havlusuna cereyan idegelüb mevzi'-i ahardan mecraya imkân yok iken mezkure Sâkine Hatun zikr olunan suyolunu sedd itmişdi canib-i şer'den üzerine varulub hakikat-i hal ahali-i mahalleden ta'ahhuz ve su'al ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde canib-i şer'-i şerifden Mevlana Hüseyin Çelebi ibni el-müderris ve hassa-i mi'marlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahall-i mezbureye varıldıkda fi'l-vâki' mezkûr Halil Bey sâkin olduğu menzilin damla suyu mezkure Sakine olduğu menzilin havlusundan gayrı mahalleden cereyanı mümkün olmadığı mi'mar-ı mersum ta'yin eylediğinden gayri Davud Paşa cami'inde hala imam olan el-hacc Ömer Efendi ibni Mustafa mü'ezzin olan Seyyid ibni es-seyyid ve Çadircıbaşı Mehmed Ağa ibni Abdullah ve sair ahali-i mahalle de vâki' mezkûr Halil Bey sâkin olduğu menzilin cümle damlasından hâsıl olan su kadimü'l-eyyamdan mezkure sâkine olduğu menzilin havlusuna cereyan idegelmişdir deyü ihbar ittiklerini Mevlana-ı müşarun-ileyh mahallinde tahrir idüb ba'de gelüb meclis-i şer'a haber virmeğın ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evasıt-ı ahiri'r-rebi'ayn li-sene selase ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Mehmed

Ali ibni Ahmed

Yusuf Bey ibni Abdullah

Mehmed ibni Ahmed

Ve gayrihim

Belge 108: Mahrusa-ı İstanbul'da vak'î Haremeyn-i Muhteremeyn evkafına hala mütevellî olan umdetü'l-a'yan Hasan Bey ibni Mehmed mahfil-i kazada mahruse-i mezbure mahallatından Muhasib İskender mahallesinde sâkin iken bundan mukaddem vefat iden Kabakulak dimekle ma'rûf Ahmed Çavuş'un zevcesi Kamer Hatun ibnet-i Ahmed sulbiyye kızı Sâkine'nin zevci Hasan ibni Ahmed nam kimesne mahzarlarından takrir-i kelim idüb mahalle-i mezbure de vâki' lede'l-ahali ma'lumu'l-hudud olub mesfur Ahmed Çavuş hal-i sıhhatinde vakf idüb inkiraz-ı meşrut-ı aleyhden sonra icaresi Medine-i Münevvere fukarasına şart eyledüğü menzilin tulân ve arzen hesab-ı şatrançî üzere on iki zira' fevkani dehlizinin kaygan taşlarının mezburan Kamer Hatun ve Hasan ahz u kabz itmîşlerdir su'al olunmasını taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezkure Kamer Hatun mahalle-i mezbureden otuz kıt'a kaygan taşı aldım ve mezbur Hasan altmış kıt'a aldım deyü i'tiraf eylediklerinde mezburlara zikr olunan taşları yerine götürmek için tenbih olunub ma vak'a bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i evveli'r-rebi'ayn li-sene selase ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

İbrahim Bey ibni el-bevvab-ı sultani

Mehmed ibni Ahmed

Ali ibni Koca

Yusuf ibni Abdullah

El-hacc Karabaş ibni Mehmed

Nasuh ibni Yusuf

El-hacc Veli el-imam

Ve gayrihim

79.sayfa

Belge 109: Mahruse-i İstanbul'da Hoca Hayreddin mahallesi sâkinlerinden olup bundan mukaddem vefat iden Ali Ağa ibni Abdullah nam müteferrika bila-hasad devarişleri olan sülbi kebir oğlu Muhammed nam cüdi ve sulbiyye-i kepire kızı Ümmühani nam Hatun meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelim tâ'bir-i anı'l-meram eyleyüb Haremeyn-i Muhteremeyn evkafından olup mahalle-i mezburede vâki' etraf-ı selasesi Mehlika Hatun ve Saliha Hatun ve Mümin Muhammed mülkleri ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud büyüt-ı müte'addide ve tahta havluyu müştemil olan menzil sekiz sikke altun ücret-i mu'accele ve yevmi iki akçe icare-i mü'eccele ile babamız müteveffa-yı mezburun taht-ı tasarrufunda iken harabe müşrif olup teccide muhtaç oldukda vakfın müsa'adesi olmamağın babamız mesfur Ali Ağa kendi malından imaret idüb ba'dehu cümle ittiğü ebnası vakfın olup harç ve sarf olunan akçe canib-i vakfdan olan icare-i mu'accesine munzamm olmak üzere izn-i şer'i ve ma'rifet-i müteveli ile iki bab tahtani oda ve bir sofa ve bir matbah ve taş havlu ve duvarı ihdas itmişdi hala kibel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb ne mikdar akçeye tahammülü vardır keşf olunmasını taleb iderim dediklerin de kibel-i şer'-i hatırdan mevlana Hasan Çelebi ibni Mehmed el-müderriş hassa-i mi'marlardan Üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile menzil-i mezburun üzerine varılıb bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani mahzarında keşf olunub fi'l-vâki' vech-i meşruh üzere iki bab tahtani oda ve bir sofa ve bir matbah ve taş havlu ve duvarı müceddeden ebnası olunmuş olunub mesaha olundukda tulan ve arzen hesab-ı şatracı üzere dört yüz kırk dört zira' taş duvarı ve yüz zira' dolma duvarı ve yüz seksen zira' sakfi ve yüz yirmi tavan ve yüz yirmi döşeme Şişhane tuğlası olup bu cümleye harç olunan taş ve kiremide ve tahta ve kemer teknelerin ve zikr olunan

odaların iki aded masandıra ve iki ve altı aded pencere ve dört aded dolablarının ve iki ocak ve dehliz tirabuzanlarının ve matbah ocağı ve kenifi ve dolma duvarı ve üstünün kiremedilerinin ve sair kerestesinin ve üstadiye ve ırgadiye ve neccariye ve hamaliyesinin cem'an elli beş binüç yüz kırık akçeye tahammüü vardır deyü mi'mar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf müslümin ittifak eylediklerinde menzil-i mezburun mukaddema nakızına kıymet takdir olunan on dört binüç yüz kırık akçe meblağ-ı mezburdan ifraz olunduktan sonra kırık bir ibni akçeyi muhtevi muşarun-ieyh mezburan Muhammed ve Ümmühani rızalarıyla müteveffa-yı mezburun canib-i vakfa mukaddema olan sekiz sikke altun icare-i mu'accesine mahsub ve munzamm itmeğin ma vakı'a gibbe't -taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı cemazye'l-evveli li-sene selase ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Bey ibni Ali el-cüندی

Veli Bey ibni Cafer el-cüندی

Hızır halife el-imam

Nebi Çelebi ibni Abdullah el-cüندی

Osman Halife el-imam

Mehmed ibni Cebe

Ömer halife el-müderriş

Zülfikar ibni Abdullah

Mehmed Çelebi ibni Mehmed

Muhammed Bey es-sadi

Hasan ibni Abdullah

Yusuf ibni Abdullah

Ve gayrihim

80.sayfa

Belge 110: VAKFIYE

81.sayfa

Belge 111: Mahmiye-i İstanbul'da vâki' Haremeyn-i Muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevfab-ı sultani mahmiyye-i muhkiyyede Attar Halil mahallesinde sâkine menzil-i atiyü'l-Beyana hala vaz'iatü'l-yed olduğu ber-nehyci şer'i üzere sabite olan Saliha ibneti Mustafa nam Hatunu meclis-i şer'-i şerife ihzar ve üzerine taktir-i dava eyleyüb mahalle-i mezburede vâki'a Hüma Hatun vakfi olan ma'lumu'l-hudud menzilin sükenası evvela vakfiye badehüma Muhsine nam Hatun ile zevcine badehüma evladlarına badehüm üteka-i vakfiye ve evladlarına ve evlad-ı evlad ütekaya ve bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına meşrut olub hala üteka ve evlad-ı evlad-ı evladı münkarız olub nevbet-i tasarruf fukara-ı Medine'ye gelmiş iken mesfure Saliha menzil-i mezbure bi-gayr-i vech-i şer'-i vaz'-ı yed itmişdir su'al olunub menzil-i mezbur tevliyet-i muhkiyem hasebiyle bana teslim olunması taleb ittim deyüb gıbbe's-su'al mezkure Saliha cevabında vakıfe-i mezburenin atıkası Safiye'nin sadri oğlu Mustafa'nın sulbiyye kızı olub hala uteka-i vakıfeden ve evlad-ı ütekadan benden gayri kimesne olmamağla menzil-i merkum benim hakk-ı meşrutumdur dedikde gıbbe'l-istintak ve'l-inkâr mezkure Saliha'dan davasına muvafık beyyine taleb olundukda sikak-ı müsliminden Küçük Ayasofya cami'inde hatib olan mevlana Derviş Efendi ibni Ali ve mahalle-i mezbure sakinlerinden Behram Kethüda ibni Abdullah ve Ahmed Çavuş ibni Mehmed ve Mustafa ibni Mehmed er-racil ve Aişe Hatun ibneti Murad ve Hesna Hatun ibneti Abdullah ve Halife ibni Ömer el-imam ve el-hacc Mustafa ibni Kasım ve Mehmed Çelebi ibni Abdullah nam kimesneler li'ecli's-şehade meclis-i şer'a hazırın olub akibü'l-istişhad fi'l-vâki'a mezbure Saliha vakıfe-i merkumenin atıkası Safiye'nin sadri oğlu Mustafa'nın sulbiyye kızı olub hala menzil-i mezburun sükenası hakk-ı meşrutudur biz bu hususa bu minval

üzere şahidleriz şehadet dahi ideriz deyüb eda-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dilü'ş-şer'i şehadetleri makbule olmamağın mucebiyle hükm ve mütevell-i mersum hala dava-yı mezbureden men' olunub ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı cemaziye'l-evveli li-sene selase ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Hüdaverdi Çavuş mütevell-i evkaf Ağa

Mehmed Bey ibni Ali el-cümdi

İbrahim ibni Halil

Ali ibni Koca

Mustafa Bey ibni Muhammed

Muharremü'l-huruf Hüseyin Çelebi ibni el-müderriş

Ferhad Bey cabi-i vakf-ı Haremeyn-i Muhteremeyn

Ve gayrihim

Belge 112: VAKFİYE

82.sayfa

Belge 113: Saray-ı Cedid-i Sultani de haliya kethüda-yı teberdaran-ı hassa olan umdetü'l emacid ve'l a'yan Şahbaz Ağa ibni Abdulmennan tarafından husus-ı atiyü'l-beyanda vekil olduğı nehc-i şer'i üzere sabite olan fahru'l-akrân BOŞLUK nam kimesne mahfil-i şer'-i hatırda takrir-i kelam eyleyüb Medine-i Münevvere sallallahu te'ala ala münevveriha evkafından mahmiyye-i istanbul'da Emir Bey mahallesinde dâhiliye ve hariciye muhavvatın ve fevkani ve tahtani büyü-t müte'addide ve hamam ve su kuyusu ve ahır ve kenifi muhtevi olub bir tarafı vakf-ı mezbur ve bir tarafı Emin Bey vakfi ve tarafeyni târik-i âmm ile mahdud olan menzili yirmi bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi dört akçe icare-i mü'eccele ile

müvekkil-i müma-ileyh Şahbaz Ağa'nın taht-ı icaresinde olub bundan mukaddem ta'mir ve termime muhtaç oldukda eylediği ebnası asl-ı vakfa mülhak ve harç ve sarf olunan olunan akçe icare-i mu'accesine mahsub olmak üzere on bir binaltı akçe harç idüb menzil-i mezburun lazım olan yerlerini ta'mir ve tecdid eyledikde sabıkan keşf olunan meblağ-ı mezbur evkaf-ı mezbure mütevellisi olan fahru'l-akrân Hasan Bey ma'rifetiyle icare-i mu'accele-i mezkureye mahsub ve munzamm olub menzil-i mezburun bazı mevazı'dahi ta'mire muhtaç olmağın yine vech-i meşruh üzere izn-i şer'ile müvekkilim müşarün-ileyh Şahbaz Ağa icare-i muacceleye mahsub olmak üzere kendi malından on binyüz elli bir akçe dahi harç ve sarf itmişdir kıbel-i şer'den üzerine varılıb keşf olmasını talep itderim dedikde üzerine varılıb müteveli-i mezbur mahzarında keşf olundukda menzil-i mezburun bazı yerleri ta'miri için harç olunan kara direk ve pelit ve sandal tahtaları ve dolma direkleri ve tuğla ve kireç ve horasan ve hasmarın ve üstadiye ve ırgadiye ve hamaliyesinin on binyüz elli bir akçeye tahammülü vardır deyü mi'mar-ı mezbur ve sair müslimin ittifak eylediklerinde müteveli-i müşarün-ileyh meblağ-ı mezburu dahi zikr olunan icare-i mu'acceleye münzamm idüb müvekkil-i müşarün-ileyhin menzil-i mezbur ber-vech-i mastur cem'an kırk bir binüç yüz otuz yedi akçe icare-i mu'accesini olmamağın vâki'-i hal mevlana-yı müşarün-ileyh mahalinde tahrir idüb ba'de gelüb meclis-i şer'a haber vermeğın ma hüve'l-vâkı'a bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail cemaziye'l-ahir li-sene selase ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Resul Efendi el-imam

Musa Bey el-cüdi

Hüseyin Bey el-cüdi

Korucu Mustafa Bey

El-hacc Bedros ibni Abdullah

Ve gayrihim

83-84.sayfa

Belge 114: VAKFİYE

85.sayfa

Belge 115: VAKFİYE

86.sayfa

Belge 116: VAKFİYE

87.sayfa

Belge 117: Mahmiye-i İstanbul'da vâkı'a Haremyn-i Muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani mahfil-i kazada vakife-i atiyü'z-zikrin evlad-ı evladından olub menzil-i camiyü'l-beyana mülkiyet zum'uyla hala vaz'ıatü'l-yed olduğu nehc-i şer'i üzere sabit olan Kamer ibneti Mehmed nam Hatun mahzarında takrir-i da'va idüb Mahmiye-i muhkiyye de Akbıyık mahallesinde vâkı'a tarafeyni tarik-i hass ve duvar-ı hisar ve tarafeyni Mustafa Bey ve Helvacıbaşı Mustafa Ağa mülkleri ile mahdud dâhiliye ve hariciye muhavvatını muhtevi olub muhavvata-i dâhiliyesi üç bab fevkani ve bir tahtani oda ve bir kiler ve bir matbah ve bir hücre ve bi'r-i ma' ve kenif ve fırın ve cenine ve hariciyesi iki bab fevkani oda ve bi'r-i ma' ve bed-ahur ve kenifi müştemil olan menzil mukaddema Aişe ibneti nam Hatunun silk-i mülkünde olub mezbure Aişe Hatun hal-i sıhhatinde menzil-i mezbur evvela nefsine ve ba'dehüma evladına ve evlad-ı evladına ve ba'de'l-inkıraz icaresi Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart itmiş iken mezkure Kamer Hatun vakfiyesin ketm idüb menzil-i mezbur mülkiyet üzere tasarruf ider su'al olunub vakfiyet üzere tasarruf ittirilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al mesfure Kamer Hatun cevabında fi'lvâki' menzil-i mezbure Ayşe Hatun'un mülkü olub ba'de vefatiha kızı validem Emine Hatun ibnet-i Abdullah intikal eyleyüb ol dahi vefat etdikde varisi bana ve hemşirem Fatma Hatun'a münhasıra olmağla menzil-i mezbur ikimiz mutabık beynine taleb olundukda ahali-i mahalle-i merkumeden intikal itmeğin mülk-i mevrusumuz olub

vech-i meşruh üzere vakfiyeti ma'lumum değildir deyüb mütevellî-i mezkûrdan da'vasına mutabık beyyine talep olundukda

88.sayfa

Ahali-i mahalle-i merkumeden Emine Hatun ibneti Abdullah ve Cihan Hatun ibneti Abdullah ve Ahmed Çavuş ibni Mehmed ve Abdurrahman Bey ibni Mehmed eltaraf es-sultani li-ecli'ş-şehadet meclis-i şer'a hazırun olub gıbbe'l-istişhad fi'l-hakika mezkure Aişe Hatun hal-i sıhhatinde silk-i mülkinde dâhil olan menzil-i mezkûru vech-i müBeyyin üzere evvela nefesine ba'dehüma evladına ve evlad-ı evladına ba'de'l-inkıraz icaresini Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart itmişdi biz hususa bu vech üzere şahidleriz şehadet dahi iderüz deyüb eda-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dilü'ş-şer'i şehadetleri makbule olmağın mucebiyle hükm olundukdan sonra mezbure Kamer Hatun dahi menzil-i mezburun vakfiyesi vilâyet-i Rum-İlinde Samako nam kasabadadır deyü vech-i meşruh üzere vakfiyetin bi-taviha mu'arrife olmağın min ba'd menzil-i mezbur vakfiyet üzere tasarruf olunmak için mezbure Kamer Hatun'a tenbih olunub ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı cemaziye'l-ahire li-sene selase ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kasım Bey eltafû's-sultani

Mahmud Bey el-cüнди

Hıdır Bey ibni el-cüнди

Ferruh Bey el-cüнди

Fahru'l-havass Said Çavuş

Bey eş-şehir Ahmed Şuri Seccace

Umdetü'l-a'yan Mustafa Ağa ibni el-bevvab-ı sultani

Musa Bey ibni Abdullah helvacıbaşı

Ali Çavuş ibni Abdullah

Ferhad Bey ibni Abdullahel-bevvab-ı sultani

Mehmed Bey ibni el-mi'maru'l-hassa

Ali ibni İlyas Cebe

Ömer ibni Mustafa el-havali

Hüseyin ibni Haydar el-cüнди

Ve gayrihim

Belge 118: VAKFİYE

89.sayfa

Belge 119: VAKFİYE

90.sayfa

Belge 120: VAKFİYE

91.sayfa

Belge 121: VAKFİYE

92.sayfa

Belge 122: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan umdetü'l a'yan Veli Bey ibni Abdulmennan nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'-i hatir-i lazımu't-tevkirde sahib-i haze'l kitab Fahru'l Ayan mecmaul Beyan es-seyyid Ali Çelebi ibni es-seyyid İsmail nam cüнди mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb vakf-ı mezburun vilâyet-i Anadolu'da vâki' perâkende mukata'atı bundan akdem bir senede yüz otuz bin akçe ile mezkûr es-seyyid Ali Çelebi'nin taht-ı tasarrufunda olub hala müddet-i tamam olmağın el-hacc Rıdvan nam cüнди mukata'at-ı mezbureye bir senede yetmiş bin

akçe ziyade ile talib olmadıkda mukarrer es-seyyid Ali Çelebi ziyade-i mezkureyi kabul idüb vaz'ıl-yed olmağla mukata'a-i mezbureyi tarih-i kitab senesi şehr-i Ramazanü'l-mübareki guresinden sene-i kâmile tamamına varınca merkum es-seyyid Ali Çelebi'ye vech-i meşruh üzere iki yüz bin nakd-i rayiç-i fi'l-vakt akçeye deruhde idüb ol dahi vech-i muharrer üzere ta'ahhüd ve iltizam etdikden sonra ber-vech-i peşin vakf için yedinden elli bin akçe ahz u kabz eyledim dedikde mütevellî-i merkum kelimat-ı meşruhunda merkum es-seyyid Ali Çelebi vicahen tasdik edücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi'l-yevmi'l-hamse ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Efendi ibni el-hatib

Ahmed Efendi ibni el-vaiz be-câmi'-i Fethiye

Mahmud ibni el-muhasib

Muharreru'l-huruf Behçet Efendi

Ve gayrihim

Belge 123: Mahmiye-i Kostantiniye'de Haremyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fîl mütevellî olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Abdullah nam bevfab-ı sultani meclis-i şer'de Mahmiye-i mezburede hala Beytü'l mal-ı hassa emini olan menzil-i atiyü'z-zikr yedinde idüğü şer'an sabit olan fahrü'l-emasil Osman Bey ibni Abdulmennan nam cündi mahzarında üzerine takrir-i da'va idüb mahmiyye-i mezbure de Yazıcı mahallesinde vâki' bir taraftan merhum müfti Ali Çelebi vakfı ile bir taraftan Kargancı Baba zaviyesi ile bir taraftan Muharrem Efendi ibni BOŞLUK mülki ile bir taraftan târik-i âmm ile mahdud olub bir bab fevkani iki bab tahtani odası ve bir mermer dükkânı ve bir kahvehaneyi ve eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmirei müştemil olub ebnası zira' ile hesab-ı şatracı üzere dört yüz yirmi sekiz zira' arsası olan menzil bundan akdem Hadice ibneti İskender nam Hatunun mülki iken dokuz yüz altmış tarihinde evvela kendi nefesine ba'dehüm evladına ve ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere şerefhüma Allahu te'âlâ fukarasına vakf ve şart ve teslim-i mütevellî-i müstecil-i şer'i etdiriüb hala kendü evladı münkarız olub menzil-

i mezbur Medine-i Münevvere fukarasına aid olmuşken mezbur Osman Bey min vech-i şer'i vaz'-ı yed eylemiştir vak'i-i hal su'al olunub tevliyetim hasebi ile kasr-ı yed ittirilmesini talep iderim dedikde gibbe's-su'al mezbur Osman Bey cevap virüb mezbure Hadice'nin sadriyye kızı Hüma ibneti BOŞLUK nam Hatun menzil-i mezburede mülkiyet üzere sâkine olub fevt olduğu zahiren varisi ma'rûf olmayub veresei Beytü'l-mala aid olmağın menzil-i mezbure emanetim hasebi ile vaz'-ı yed eyledim mezbure Hadice'nin vech-i mezkûr üzere vakfı olduğu ma'lumum değildir deyü münkir olub mütevellî-i mezburdan beyyine talep olundukda mahalle-i mezbure sâkinlerinden fahru'l-kuzat Mehmed Efendi ibni el-merhumu'l- Ali Efendi ve Ahmed Çelebi ibni Hasan ve el-hacc İsmet ibni Hasan nam kimesneler meclis-i şer'a hazırun olub fi'l-hakika menzil-i mezbur mezbure Hadice Hatun'un mülki iken tarih-i mezburda evvela kendi nefesine ba'dehüma evladına ve ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart ve teslim-i mütevellî idüb tescil-i şer'i dahi ittirmişdir hala vakıfe-ı mezbure ve evladdan münkarız olmağla menzil-i mezbur Medine-i Münevvere fukarasına aid olmuşdur bu hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü eda-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri hin-i kabulde vakı'a oldukda mucibi ile hükm olunub ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i Ramazanı'l-mübarek li-sene selase ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Umdetü'l-müderriş ve'l-kiram Hüseyin Efendi

Fahru'l-kuzat Mustafa Efendi ibni Mehmed

Mehmed Bey ibni el-cüندی

Muharrem Efendi ibni Abdurrahman

Ali Çelebi ibni Halil

Ve gayrihim

Belge 124: VAKFIYE

93.sayfa

Belge 125: Mahmiye-i Kostantiniye'de Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Abdülmennan nam bevfab-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde bundan akdem atebe-i aliyye-i sultanide sağ gureba Ağası iken vefat iden merhum Mustafa Ağa'nın ütekasından olub menzil-i atiyü'l-beyana meşrutiyet zum'u ile ber-vech-i iştirak vazı'ül-yed etdikleri nehc-i mu'teber üzere sabit olan ashab-ı haze'l-kitab Hüseyin ibni Abdullah ve Piyale ibni Abdullah ve Siyavuş ibni Abdullah ve Hasan ibni Abdullah ve diğer Piyale ibni Abdullah ve diğer Piyale ibni Abdullah ve Hadice ibneti Abdullah ve Canfeda ibneti Abdullah ve Dilaver ibni Abdullah ve Kamile ibneti Abdullah ve Mülayim ibni Abdullah ve Nazenin ibneti Abdullah mahzarlarında takrir-i da'va idüb Mahmiye-i mezburede Haracbaşı mahallesinde vâki' iki muhavvatayı müştemil olub muhavvata-i dâhiliyesi iki bab ahırî üç bab süfla beyti ve cenine-i bi'r-i ma'yı ve mahzeni ve muhavvata-i hariciyesi iki bab ulvi beyti ve sofayı ve şehnişini ve tahta kapusunu ve ahuru ve bir otluk anbarı ve bir arpa anbarı ve bi'r-i ma'yı havi olub bir tarafı Rasime ibneti BOŞLUK nam Hatun mülki ve bir tarafı el-hacc Behram ibni Abdullah mülki vakfı ve bir tarafı Mutırbaz Hüseyin Beşe vakfı ve bir tarafı tarik-i hass ile mahdud olan mülk menziline müteveffa-yı merkum Mustafa Ağa hal-i huyutunda ve kemal-i sıhhatinde hasbeten lillahi te'ala vakf-ı sahih ile vakıf idüb sükenasını evvela kendü nefesine ba'de vefatihi Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb ve şart itmiş idi hala kendi fevt olmağla ber-muceb-i şart-ı vakıf menzil-i mezbur Medine-i Münevvere fukarasına aid olmuşdur vakf-ı mezbur için kabz olunmasını taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkum Hüseyin ve Piyale ve Siyavuş ve Hasan ve Piyale ve Piyale ve Hadice ve Canfeda ve Dilaver ve Kamile ve Mülayim ve Nazenin cevaplarında fi'l-hakika merhum-ı mersum Mustafa Ağa hal-i hayatında menzil-i merkumu vakf idüb sükenası kendinden sonra ale'l-iştirak utekasına ve evlad-ı utekasına ve evlad-ı evladı utekasına ve evlad-ı evlad-ı evlad-ı utekasına batnen ba'de batnın ve ba'dehüm Medine-i Münevvere fukarasına vakf itmişdir biz müteveffa-yı merkumun utekasından olub kendi fevt olmağla ber-muceb-i şart-ı vakıf hala hakk-ı süknü ale'l-iştirak bizimdir dediklerinde merkum Hasan Bey menzil-i merkumun vech-i meşruh vakf olmasını inkâr edecek ba'de't-talebü'l-beyyine udul-ı müslimimden olub mahalle-i mezbure sâkinlerinden Mustafa ibni Mehmed el-imam ve Mehmed ibni

Mirza hafız ve Mehmed ibni Abdullah ve Mehmed Çavuş ibni Abdullah ve İsmail Çavuş ibni Abdullah ve Ahmed ibni Mustafa ve Yusuf ibni Abdullah nam kimesneler gibbe't-teslimü'ş-şer'-i eda-i şehadet-i şer'iyye edüb fi'l-hakika merhum-ı mezbur Mustafa Ağa hal-i hayatında menzil-i merkumu kendinden sonra utekasına ve evlad-ı utekasına ve evlad-ı evlad-ı utekasına ve evlad-ı evlad-ı evlad-ı utekasına batnen ba'de batnın ve ba'dehüm Medine-i Münevvere fukarasına vakt edüb hala hakk-ı süknü ber-muceb-i şart-ı vakıf menzil-i mezkûr gerekdir biz bu hususa şahidleriz şehadet dahi ederiz deyu eda-i şehadet-i şer'iyye etdiklerinde ba'de ri'ayete şera'iti'l-kabul mucabi ile hükm olunub ma vak'a ketb olundu tahriran fi evasıt-ı Şevvali'l-mükerrem min şuhur sene selase ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali ibni Vecih

Ömer ibni Vecih

El-hacc İbrahim ibni Abdulalim

Mehmed ibni Mahmud

Eş-şeyh Mahmud ibni Mehmed

Hasan Çavuş ibni el-hacc Mustafa

Mustafa Çavuş ibni Hasan Çavuş

Ve gayrihim

Belge 126: Mahmiye-i Kostantiniyye Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Abdulmennan nam bevab-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde Mahmiye-i mezbure mahallatından el-hacc Hasan mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefat iden Aişe ibneti Ali nam bîkr-i balıganın vasi-i muhtarı olub bima hüve tariki's-sübut şer'an vesayeti menzil-i atiyü'l-Beyan bi-gayr-i vech-i şer'i vaz'-ı yedi sabite olub hala atebe-i aliyye-i sultanide kapucular kâtibi olan kıdvetü'l-ashabü't-tahrir ve'l-a'zam zübdetü

erbabü't-takrir ve'l-kalem Hüseyin Efendi mahzarında takrir-i dava edüb müteveffat-ı merkume Aîşe maraz-ı huyutunda akile mahalle-i merkumede vâki' iki muhavvatayı havi olub muhavvata-i dâhiliyesi beş bab fevkani iki bab tahtani Beyti ve muhavvata-i hariciyesi dört bab hücreyi ve ıstablı ve bi'r-i ma'yı müştemil olub bir tarafı Beyzade vakfı dimekle ma'ruf mu'allim-haneyeye ve bir tarafı Beyzade Mehmed Çelebi mülkine ve bir tarafı Abdullah ibni mülkine ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan menzil mülkü iken Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb vakf-ı mezbur üzere hasren vefat eyleyüb sülüs malı müsa'ade olmağla menzil-i mezburun cümlesi vakf olmuşken müma-ileyh Hüseyin Efendi bi-gayr-i vech-i şer'i vaz'-ı yed ider su'al olunub tevliyet-i muhkiyyem hasebi ile kasr-ı yed etdirilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al müma-ileyh Hüseyin Efendi cevabında menzil-i merkumun ber-vech-i meşruh vakf olduğu ve müteveffat-ı merkumenin sülüs malı müsa'ade itdüğü ma'lumum değıldir deyüb bi'l-külliyeye inkâr edücek müddei-i merkum Hasan Bey'den da'vasına mutabık Beyyine taleb olundukda aid udul-ı müsliminden Abdullaziz ibni el-müderriş ve Hüsrev Ağa ibni Abdulmennan el-müteferrika ve Mustafa Çelebi ibni Abdullah ve Kadir ibni Abdulmennan nam bevab-ı sultani meclis-i şer'-i şerife li'ecli's-şehade hazırın olub gıbbe'l-istişhad fi'l-hakika müteveffat-ı merkume Aîşe maraz-ı hayatında

94.sayfa

baliga ve akile iken menzil-i mahdud-ı mezburun mülki iken Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb vakf-ı mezbur üzere mukırren vefat idüb ve müteveffat-ı merkume Aîşe'nin sülüs malı menzil-i merkumun cümlesinin vakfiyetine müsa'iddir bu hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü eda-i şehadet-i şer'iyye ittiklerinde ba'de ri'ayete şera'iti'l-kabul şehadetleri hin-i kabulde vâki' olub mucebi ile menzil-i merkumun vakfiyetine hükm olundukdan sonra müşarün-ileyh Hüseyin Efendi'nin kasr-ı yedine tenbih olunub ma hüve'l-vâkı'a gıbbe't-taleb ketb olundu. Tahriren fi evasıt-ı Şevvali'l-mükerrem fi min şuhur-ı sülüs ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ataullah Efendi ibni İbrahim

Ahmed Çelebi ibni Ali

Hamza Çelebi ibni Piri

Halil Çelebi ibni Kasım

El-hacc Hızır ibni Mehmed

Yusuf Bey ibni Seydi

Abdullah ibni İbrahim

Himmet Bey ibni Mehmed

Ve gayrihim

Belge 127: Mahmiye-i Kostantiniyye’de merhum Sultan Selim Han mahallesinde sâkin Ahmed ibni Muhammed nam kimesne meclis-i şer’-i kavimde Mahmiye-i mezburede Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi’l-fiil mütevellî olan sahib-i haze’l-kitab fahru’l-akrân Hasan Bey ibni Abdullah nam bevıab-ı sultani mahzarında olan ikrar-ı tam ve takrir-i kelam idüb mahalle-i mezburede sâkine bundan akdem müteveffat olan merhume Hüma Hatun ibneti Ahmed hal-i hayatında mahalle-i mezburede vâki’ üç beyt-i ulviyi ve mahzeni ve fûrunu ve bi’r-i ma’yı ve kenifi müştemil olub bir canibi merhum Mehmed Ağa vakfı ve bir canibi Ali el-hacc Alagöz mülki ve bir canibi tarik-i hass ve bir canibi târik-i âmm ile mahdud menzil mülki iken vakf idüb sükenasını evvela kendü nefesine ba’dehüma bana ve li-ebeveyn karındaşım Ali’ye ve bizim evladımıza ve evlad-ı evladımıza batnen ba’de batnın ve ba’de’l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ve tayin idüb kabul oldukdan sonra ber-muceb-i şart-ı vakıfe-i mezkure menzil-i merkumu ben karındaşım mezkûr Ali ile ale’s-seviye mutasarrıflar iken mezkûr Ali fevt olub evladı kalmağın menzil-i mezkûra mutasarrıf olduğı nısf-ı hisse-i şer’iyyesi Medine-i Münevvere fukarasına aid olmağla mütevellî-i merkum Hasan Bey zabt itmiş idi el-haletü hazihi benim dahi evladım olmağın taleben li-ecr ve’s seıab min Allahu’l-mülki’l-veııhab bevıab menzil-i merkumeden nısf-ı ahar olan hisse-i şer’iyyenin hakk-ı sükenasını Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına fariğ oldum ba’de’l-yevm menzil-i merkumun cümlesi Medine-i

Münevvere fukarasına aid olmuştur benim bir vech ile alakam ve medhalim yokdur müteveli-i merkur Hasan Bey sair emsali gibi mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbur ikrar-ı meşruhunda müteveli-i merkur Hasan Bey dahi bi'l-vesaye tasdik educek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrıre fi'l-tarihi'l-mezbur

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni el-musubi

Ali Bey ibni el-cüندی

Ferhad Bey ibni el-bevvab

İdris ibni el-müderriş

Mustafa Çavuş ibni Abdullah

Ali Vakkas Paşa el-müteveli

Mustafa ibni Hayati

Mehmed ibni Ömer

Ve gayrihim

Belge 128: Mahmiye-i İstanbul'da Hoşkadem mahallesi sâkinelerinden fahru'l-muvakkarat Kamer Hatun ibneti es-sseyid Yusuf meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelam idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından mahalle-i mezburede vâki' bir tarafı iftiharu'l-a'yan Hasan Efendi ibni Mustafa mülki ve bir tarafı umdetü'l-emacid ve'l-ekarim İsmail Ağa mülki ve bir tarafı Derviş Hasan tasarrufunda olan bir hüçurat-ı merkume ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud olub icare-i mu'accele ve yevmi beş akçe icare-i mü'eccele ile tasarrufumda olan menzilin ebnası zira'ıyla tulun on üç ve kaddan dokuz zira' taş duvarı münhedim ve bazı mevazı' dahi ta'mir ve termime muhtaç olmağın merkume vakf-ı mezburun mütevellisine müracat eyledikde vakf-ı mezbur malından tecdid ve ta'mir-i müsa'ade olmadığına ebnası-ı vaki' olub tecdid ve ta'miri kendi malımla tecdid ve ta'mir eyledüğimde menzil-i mezburu beş akçe

icare-i mü'eccelesinden yevmi iki akçe termim ve ta'mir hıfz olunmak izn-i mütevellî ve muceb-i şer'ile münhedim olan duvarı tecdid itmek muradıdır kibel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb mikdar-ı meblağ ile tecdid ve ta'mir mümkündür tahmin olunmak matlubumdur dedikde canib-i şer'-i hatırdan ta'mir etdirdi Abdullah Efendi ibni Ahmed ve hassa-i mi'marlardan üstad Ali ibni Halil ve el-hacc Mehmed ibni Ahmed ve zeyl-i kitabda isimleri mastur olan müslimin ile menzil-i mezbura varub bi'l-fiil vakf-ı mezburun mütevellisi olan fahru'l-akrân Hasan Bey mahzarında keşf ve müşahede olundukda fi'l-hakika menzil-i mezburun mikdar-ı mezkûr taş duvarı münhedim ve bazı mevazı' dahi ta'mire muhtaç olduğu mukarrer olmağın mi'maran-ı mezburan mesaha ve tahmin eylediklerinde zikr olunan taş duvarın taş ve direkleri ve üstadiye ve ırgadiye ve sair levazime ve muhtaç-ı meremmet olan mevazı'-i adidesinin merammetine cem'an on sekiz akçe iç ancak kabildir noksan ile tecdid ve ta'miri mümkün değildir deyü mi'maran-ı mezburan ve sair ahvale vukuf olan mi'marlar ala tariki'l-iltifak ihbar etdiklerinde mevlana-yı merkum mahallinde tahrir edüb haber itmeğın ma hüve'l-vaki' kayd olundu

Şuhud'ul hal yok.

95-96. sayfa

Belge 129: VAKFİYE

97. sayfa

Belge 130: VAKFİYE

97. sayfa

Belge 131: Mahmiye-i Kostantiniyye'de Haremeyn-i Şerifeyn evkafına mütevellî olan Hasan Bey ibni Abdulmennan mahfel-i kazada Mahmiye-i mezbure Çadırcı el-hacc Ahmed mahallesinde sâkin olub bundan akdem vefat idüb Bali Bey nam ...? Bey nisf-ı haremeyni ve nisf-ı ahari utekasına ve evvel utekasına vakf ve şart idüb menzil-i ati'ül beyanın tasarruf ve taleb üzere ve vaki'a olundukda Emine ibneti Revane mahzarında ikrar idüb mahalle-i mezburede vâki' beyt-i süfla üzerinde bir beyt ve ulvi ve selamlığı ve ıstabl ve kenifi havi olub hududunun bir tarafı târik-i

âmma ve bir tarafı Mehmed Bey ibni Abdullah ve bir tarafı Mesih Çelebi ve İbrahim ve bir tarafı İbrahim vakfı mülküne münthehi olan menzilin Harem-i Şerifi menzilin nısf-ı salifi tevliyetim hasebiyle tarih-i kitabdan yirmi iki akçe merkume Emine'ye icar iderse ol dahi vech-i meşruh üzere kabul eyledi tahriren fi gurre-i zilkadeti'ş-şerife li-sene selase ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Es-seyid Mehmed ibni es-seyyid Ali

Veli Halife el-hacc

Mustafa el-hacc ...?

El-hacc Halil ibni İbrahim

Abdi ibni Hasan

Veli Efendi

Ali Bey ibni Halil

Ve gayrihim

98. sayfa

Belge 132: VAKFİYE

98.sayfa

Belge 133: Mahruse-i İstanbul'da Haremeyn vakfına hala müteveli olan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevab meclis-i şer'de mahruse-i mezburede Abdullah Ağa mahallesi sakinelerinden Selime Hatun ibneti el-hacc Ahmed tarafından zevci ve husus-ı atiy'ül Beyana vekil olub nehc-i şer'i üzere vekâleti sabite olan Rıdvan halife ibni Abdullah mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb mahalle-i mezburede vâki' yerleri ma'lumu'l- hudud olub alelistiğla iki Beyti ve bir kenifi ve muhavvatayı

müştemil olub Gülferah Hatun ibneti Abdullah kendüye ve utekasından Çeşmisiyah ibneti Abdullah nam mu'tekasına bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart eyledüğü menzil harabe müşrif olub mezbure Çeşmisiyah dahi meremmatına kadir olmağın hakk-ı sükenasını vakfa ferağ idüb bana teslim eylemeğın dahi menzil-i mezburu kendi malından tecdid ve merammat ittiğü ebnası-ı vakfin olub sonra icare-i muaccesesi olmak üzere vekil-i mezbur Rıdvan halife yedinden vakf için ibni akçe ücret-i muaccele alub bade'l-meremmat ecr-i misli keşf olunub icare-i müeccele takdir olunmak üzere menzil-i mezburu kendü malıyla tamire mezbure Selime Hatun izn verdim dedikde müteveli-i mezburun ikrar-ı meşruhu vekil-i mezbur Rıdvan halife dahi vicahen tasdik ve şifahen tahkik ittikte ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi gurre-i zilhiceti'ş-şerife min şuhur-ı sene selase ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Efendi ibni hasan el-imam

Mehmed Bey ibni Abdullah

Safer ibni İbrahim

Yusuf ibni Ali

Mehmed ibni Abdullah er-racil

Osman ibni el-hacc Ahmed

Ve gayrihim.

99. sayfa

Belge 134: Mahmiyye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bilfiil müteveli olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Abdulmennan nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'de sahib-i haze'l-kitab Yusuf Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultani mahzarında ikrar ve takrir-i kalam idüb evkaf-ı mezbureden olub mahmiyye-i mezbure mahallatından el-hacc Hasan mahallesinde vaki' hariciyye ve dahiliyye iki

muhavvatayı havi olub muhavvata-i hariciyyesi dört bab hücreyi ve bir ahuru ve bi'r-i ma' ve kenifi ve muhavvata-i dahiliyyesi beş bab ulvi beyti ve iki bab beyti süflayı müştemil olub bir tarafı Beyzade Muallim hanesine ve bir tarafı yine Beyzade Mehmed Çelebi mülküne ve bir tarafı Kılıççı Yusuf ibni Abdullah ve bir tarafı tarik-i amma müntehi olan vakf menzili tarih-i kitab şehri guresinden beher şehir almış akçe icare-i müeccele ve sekiz bin akçe icare-i mu'accele ile merhum Yusuf Beye tevliyetim hasebiyle icar idüb ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i mu'accesini olan meblağ-ı mezbur sekiz ibni fiddi Osmani takdir rayiç-i fi'l-vakt akçeyi merhum Yusuf Bey yedinden vakf-ı mezbur için bi't-tamam ve'l-kemal ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm icare-i müeccele mezburesini mah-be-mah canib-i vakf-ı mezbura eda edüb sair emsal gibi tasarruf olunsun dedikde müteveli-i mezburun ber-nehc-i merhum sudur iden ikrarı dahi vicahen tasdik edecek ma hüve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i Muharremu'l-haram min şuhur-ı sene erba'a ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin Efendi el-küttab

Piri Bey ibni Receb

Mustafa Çelebi ibni İskender el-bevvab

Bayram ibni Abdullah el-bevvab

Ferhad Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ali Çelebi ibni Sinan es-saraç

Rıdvan ibni Ali

Ve gayrihim

Belge 135: Mahmiyye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bilfiil müteveli olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Abdulmennan nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'de işbu sahib-i haze'l-kitab Sefer ibni Mustafa nam kimesne mahzarında ikrarı

tam ve takrir-i kelam edüb evkaf-ı mezbureden mahmiyye-i mezbure de Camcı Ali mahallesinde vaki' bir canibi Mustafa Bey vakfi ve bir canibi Ferhad Bey vakfi ve bir canibi Kethüda Kadın vakfi ve bir canibi tarik-i amm ile mahdud olan menzili beher şehir altmış akçe icare-i müeccele ve yedi binakçe icare-i mu'accele ile tarih-i kitabdan merkum Sefer'e tevliyet-i muhkıyyem hasebi ile icar eyledim ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul etdikden sonra icare-i mu'accele olan meblağ-ı mezbur yedi binfiddi Osmani takdir-i rayicü'l-vakt akçeyi merkum Sefer yedinden bi't-tamam ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm sayir emsal gibi tasarruf olub mah-be-mah canib-i vakf-ı mezbura beher şehir ta'yin olunan altmış akçe icare-i müeccele-i mezburesini eda edüb kimsene tasarrufuna mani' olmaya dedikde mütevell-i mezburun ber-vech-i meşruh cari olan ikrarını müstecir-i merkum Sefer dahi bi'l-muvacehe tasdik ve bi'l-müşafehe tahkik edecek ma hüve'l-vaki' eserü'l-taleb ketb olundu tahriran fi evail-i Saferü'l-hayr min şuhur-ı sene erba'a ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Veli Efendi ibni Hamza el-hatib

Rüstem ibni Abdullah ser-piyade

Ahmed ibni İbrahim

Hüseyin ibni Mehmed

Pervane ibni Abdullah

Mahmud ibni Şaban

Muhammed ibni İbrahim el-imam

Mahmud ibni Mehmed el-mü'ezzin

Receb Efendi ibni Sadık el-müderris

Hasan ibni Abdullah el-kayyum

El-hacc Osman ibni Abdullah el-cerrah

Mehmed Çelebi ibni Veli

Ahmed ibni Mustafa

Yusuf ibni Defacı?

Ve gayrihim

Belge 136: Mahmiyye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bilfiil mütevellî olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Abdulmennan nam bevfab-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde işbu sahib-i haze'l-kitab Tâlib ibni Hamza nam kimesne mahzarında ikrar-ı tamm ve takrir-i kelim edüb evkaf-ı mezbureden mahmiyye-i mezburede Sultan Bayezıd Han cami'-i şerifi kurbunda vâkıfe-i esma ile tahdid ve tavsifden müstağni ferd hamam bundan akdem bir senede üç bin altı yüz akçeye Ali nam kimesneye icar olunmuşdur hala kaydı olub yeni icarı lazım geldikde merkum talib merammat-ı lazımesini kendü malıyla itmek üzere meblağ-ı mezbur ile isticara talib olub ziyade ile ahar-ı talib zuhur itmemeğin tarih-i kitab şehr-i guresinden beher sene tamamına varınca tevliyet-i muhkiyyem hasebi ile hamam-ı mezbur merkum Talib'e vech-i meşruh üzere meremmat-ı lazımesi kendü malıyla itmek üzere üç bin altı yüz akçeye mah-be-mah kaydı mütevellî ahidleşmek işletmek üzere icar eyledim ol dahi vech-i muharrer üzere isticar ve kabul eyledi dedikde gibbe't-tasdikü'ş-şer'i ma vak'a ketb olundu. Hurrire fi'l-tarihi'l-mezbur.

ŞUHUD'UL HAL

Safer ibni Mustafa

Ali ibni Şaban

Ferhad Bey ibni Abdullah el-cabi

Mustafa ibni Hasan

Ve gayrihim

100. sayfa

Belge 137: Mahmiye-i İstanbul da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Abdülmennan nam bevab-ı sultani meclis-i şerh'i hatır-ı lazımu't-tevkirde menzil-i ati'ül beyanın bi-gayr-i-vech-i şer'i vaz-ı yedden İshak Efendi nam kimesne mahzarında takrir ve tevkir idüb mahmiyye-i mezbure mahallatından Camcı Ali mahallesinde vâki bir canibi Mustafa Bey'in vakfı ve bir canibi Ferhad Bey vakfı ve bir canib-i Kethüda Fatma vakfı ve bir canib târik-i âmm ile mahdud menzili bundan akdem Saliha ibneti Abdullah nam Hatuna hal-i huyutunda mülki iken evvela kendü nefesine ba'de vefatiha evladına ve evlad-ı evlad-ı evladına neslen ba'de neslin ve fer'an gıbbe asl ile'l-inkıraz ve ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb hala evlad-ı münkariz olmağla ber-muceb-i şart-ı vakfike-i muma-ileyha menzil-i merkum Medine-i Münevvere fukarasına ait olmuş iken merkum İshak efendi bi-gayr-i-vech-i şer'i vaz'-ı yed ider su'al olunub kasr-ı yedine tenbih olunmasını talep ederim dedikde gıbbe's-su'al akibu'l-inkâr müddei-i merkum Hasan Beyden takririne muvafık Beyyine talep olundukda mezkure udul-ı müslüminden Veli Efendi ibni Hamza el-hatib ve Rüstem ibni Abdullah ve Hüseyin ibni Mehmed nam kimesneler meclis-i şer'a li-ecli's-şehade hazurun olub gıbbe'l-istihşhad fi'l-hakika menzil-i merkum müteveffât-ı merkume Saliha Hatunun hal-i huyutunda mülkü iken evvela kendü nefesine bade vefatiha evladına ve evlad-ı evladına neslen ba'de neslin ve fer'an gıbbe'l-asl ile'l-inkıraz ve ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb hala evlad-ı münkariz olmağla ber mucib-i şart-ı vakıfe-i müma-ileyha menzil-i merkum Medine-i Münevvere fukarasına aid olmuştur biz bu hususa şahidleriz şehadet dahi iderüz dedikde eda-i şehadet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil şeşadetleri makbule olduktan sonra mucibi ile hükm olunub ma hüve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i saferü'l-hayr min şuhur-ı sene erba'a ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Es-sabıkan

Belge 138: Mahmiye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub vilâyet-i Anadolu'da Kızılcauzla (Kızılcatuzla) nam kazâsına tâbi' Baba Deresi ve Dere

karyeler nam mukataasının her sene kırk bin akçe ile mütesellimi olan işbu sahib-i kitab Mahmud Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'-i şerife gelib takrir-i kelam ve tâbi'r-i anı'l-meram idüb bundan akdem şahi beşer akçeye rayic iken mukata-ı mezburenin binyirmi üç senesi mahsulünden beşer akçeye altmış dört bin şahiden mevcut bulunub hala emr-i sultani ile her şahi dörder akçeye rayiç olmağla vakf dört bin akçe? lazım gelmişdir tahrir olunması matlubumdur deyu aynıyle dört bin şahiyi mütevell-i merkum Mahmud Bey meclis-i şer'i şerife götürüb akd olmağın bu vesikayı eserü'l-küllî's-sebt olunub yedine def' olundu fi evahir-i Safer li-sene erba'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Yusuf Çelebi ibni Kudret el-küttab

Mustafa Çelebi ibni Kasım el-küttab

Mehmed Çavuş ibni Abdullah

Ali Çelebi ibni Sinan

Mustafa ibni Mehmed

Ve gayrihim

Belge 139: Mahrusa-ı İstanbul'da Kâtib Muslihiddin mahallesi sakinlerinden Emine ibneti Ali Çelebi nam Hatun meclis-i şer'-i şerifde mahrusa-ı mezburede haremeyn-i şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevell-i olan menzil-i atiyü'z-zikrin yedinde idüğü şer'an sabite olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani mahzarında üzerine tasvir-i dava idüb mahalle-i mezbure de vâki bir taraftan târik-i âmm ile mahdud olub bir taraftan Hafız Sinan Bey mülki ile bir tarafda Pervane ibni Abdullah mülk ile bir taraftan Sırrı ibni Abdullah mülkü ile bir taraftan târik-i âmm ile mahdud olub iki tahtani evi ve bir fırını ve bir kileri ve muhavvatayı ve eşcar-ı müsmireyi müştemil olan menzil bundan akdem dokuz yüz altmış altı senesinde Veli Beşe ibni Abdullah nam kimesnenin mülki iken tarih-i mezburda hal-i huyutunda olan kendü nefesine ba'dehu evladına ve evlad-ı evladına ba'dehum Ayşe ibneti

Abdullah ve Hurşide ibneti Abdullah nam Hatunlara ale's-seviye müşterek sâkine olub ve bunların evlad-ı evlad-ı evlad-ı evladı sâkin olub ba'dehu Hayreddin ibni Abdullah ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb hala mezbure Aişe'nin sadrı oğlu Ali Çelebi ibni Hızır Çavuşun sülbiye kızı olub bundan gayri meşrutun-aleyhden kimesne kalmayub menzil-i mezburun nısfının sükenası hala ber-muceb-i şart- vakf-ı mezbur bana aid olmuşken müteveli-i mezbur menzil-i mezkûrun cümlesine vaz-ı yed eylemişdir vaki'-i hal su'al olunub menzil-i mezburun nısf-ı ma'iyetinden kasr-ı yed tenbih olunmasını taleb ederüm dedikde gibbe's-su'al müteveli-i mezbur cevaibnida fi'l-vâki' vakıf-ı mezbur menzil-i mezbur ber-vech-i muharrer üzere vakf ve şart eylemiş lakin meşrutun-aleyhden kimesne kalmamağın tevliyetim hasebi ile vakf için cümlesini zabt eyledim mezbure Emine merkume Aişe'nin oğlu kızı olduğu ma'lumum değildir deyu münkir olub müddeiye-i mezbureden beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbureden olub ahrar-ı müslüminden Süleyman Çavuş ibni Abdullah ve Ali Çelebi ibni Halil ve İbrahim Bey ibni Abdullah el-cüندی ve Kasım ibni Abdullah nam kimesneler meclis-i şer'a hazırın olub fi'l-vâki' mezbure Emine merkum Ali Çelebi'nin sülbiye kızıdır ve merkum Ali Çelebi mezbure Aişe'nin sadrı oğludur menzil-i mezburun nısfının sükenası ber-muceb-i şart-ı vakıfe-i mezbure Emine'ye aid olmuşdur biz bu hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü eda-ı şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri hin-i kabulde vak'a oldukda menzil-i mezburun nısfının tasarrufunda kasr-ı yed müteveli-i mezbura tenbih olunub ma hüve'l-vâki' ala vuku'a bi't-taleb ketb olundu tahiren fi evail-i cumade'l-ula min şuhur-ı sene erba'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdullah Halife ibni Hüseyin el-müderriş

Dursun ibni el-cüندی

Mustafa Bey ibni Abdullah

Mustafa ibni İlyas

Hüseyin ibni Hasan

Ve gayrihim.

101. sayfa

Belge 140: VAKFIYE

Belge 141: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân El-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevıab-ı sultani meclis-i şer' de işbu hamil'ül-kitab Ali Bey ibni Mustafa nam kimesne mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb evkafı mezbureden olub Mahrusa-ı İstanbul da Mimar Sinan mahallesinde vâki' bir taraıdan Kapulu Ahmed ibni Ali ile iki taraı evkaf-ı mezbure ile bir taraı târik-i âmm ile mahdud olub ile tahtani ve bir fevkani evleri ve bir ahuru ve muhavvata ve kenif-i müstemil olan menzil Hatice ibneti Mehmed nam Hatun meşrutiyet üzere tasarrufunda olub fevt oldukda hakk-ı tasarrufu vakfa aid olmağla menzil-i mezburun ecr-i misli keşf için kıbel-i şerhden üzerine muhammin varub yevmi üç akçe icare-i müeccele ve ahar iki bin akçe icare-i mu'accele ecr-i mislidir deyu mugayir ve sair ehl-i vukuf-ı müslimin itikâf eylediklerinde mezbur Ali Bey dahi menzil-i mezburu minval-i mezkûr üzere isticara talib olmağın ben dahi menzil-i mezburun tarih-i kitab şehri gurresinden beher şehir dokuz akçe icare-i müeccele ve ahar ikibin akçe icare-i mu'accele ile mezbur Ali Beye tevliyetim hasebiyle icar idüb ol dahi vech-i mezkûr üzere isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i mu'accesini olan meblağ-ı mezbur ahar iki binakçeyi mezbur Ali Bey yedinden vakf için alub kabz idüb ve icare-i müeccele-i mezburenin yevmi bir akçesini menzil-i mezburun meremmatına sarf ve kendü malıyla menzil-i mezburun her ne ihdas iderse itdüğü ebnası vakfın olub kıymeti icare-i mu'acceleye mahsub olmak üzere mezbur Ali Beye izin verdim dedikde mütevellî-i mezburun ikrar-ı meşruhunu müstecir-i mezbur Ali Bey dahi bi'l-muvacehe tasdik ve bi'l-müşafehe tahkik etdikde tahkik ittikte ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i cumade'l-ula min şuhur-ı sene erba'a ve işrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Çelebi ibni Ali el-bevvab

Mehmed Çelebi ibni Mustafa

Hüseyin Çelebi ibni Ömer

Ferhad Bey ibni Abdurrahman

El-hacc Ramazan ibni İshak

Ve gayrihim.

Belge 142: Mahmiye-i İstanbul'da Firuz Ağa mahallesinde sâkine Aişe Hatun ibneti Seydi tarafından husus-ı atiy'ül Beyana vekil olup hasm-ı şer'-i cahid mahzarında fahru'l-akrân Kabil Çavuş ibni Abdulmennan ve Cafer Ağa ibni nam kimesneler şehadetleri ile şer'an vekâleti sabite olan Hüseyin Bey ibni Mahmud nam cümdi meclis-i şer'de hafız-ı haze'l-kitab Ebubekir Ağa ibni Abdulvehhab nam züvvak-ı sultani tarafından tasdik-i atiy'ül-Beyana vekil olup hasm-ı şer'-i mu'teber mahzarında Receb Ağa ibni Abdulmenan ve el-hacc Meccari ibni Ramazan şekadetleriyle şer'an vekâleti sabite olan Halil Ağa ibni Hasan mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb haremeyn-i şerifeyn evkafından olup mahalle-i mezburede vâki' dahiliyye ve hariciyye muhavvata-ı dâhiliyesi havi olup muhavvata-i dâhiliyesi fevkani dörd bab odayı ve bir orta sofayı ve bir tırabzanlı şehnişini ve bir kenifi ve tahtani üç bab Beyti ve üç sofayı ve üç matbahı ve bir matbah ve bir kiler ve bir su kuyusunu ve bir hamamı ve kenifi içinde bir ocaklı köşkü ve eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli cenineyi muhtevi ve muhavvata-i hariciyesi fevkani iki odayı ve tahtani bir taş nerdüban ve bir küçük odayı ve bir ahırını ve bir otlak takımını ve eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi ve bi'r-i ma'yi ve bir köşkü ve bir bodrum ve kenifi müştemil olup bir canibi Aişe Hatun ibneti Hamza ve bir canibi Ali Ağa ibni Abdulmennan mülkleri ile ve bir tarafı tarik-i hassa ve bir tarafı târik-i âmma müntehi olup yevmi on beş akçe icare-i müeccele ve mu'accele ile müvekillerim muma-ileyha Aişe Hatun ile hayr-i sudur'ul alet tasarrufunda olan menzilin amme-i tevabi ile taht-ı tasarrufunda olan menzilin amme-i tevabi'i ile hakk-ı tasarrufunu müşarun-ileyh Ebubekir Ağa'ya bi'l-fiil evkaf-ı mezbureye müteveli olup hazır-ı

bi'l-meclis olan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani ma'rifeti ile üç yüz seksen bindört yüz akçeye tefviz idüb ol dahi teveffuz ve kabul etdikden sonra mukabele-i tefevvuzda meblağ-ı mezbur üç yüz seksen bindört yüz fiddi Osmani nakd-i rayic-i mine'l-vakt akçeyi yedinden bi't-tamam alub kabz eyledim bade'l-yevm menzil-i merkumu müma-ileyh Ebubekir Ağa keyfe ma yeşa mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdik ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu fi evasıt-ı recebi'l-müreceb li-sene erba'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Yusuf Efendi ibni el-müderriş

İbrahim Ağa ibni BOŞLUK

Ali çavuş ibni Mehmed

Ahmed ibni Abdullah

İbrahim Ağa ibni el-müteferrika

İskender Ağa ibni Abdullah

Mehmed ibni Yusuf

İshak Efendi ibni Bedri

Süleyman ibni Haydar Çavuş

Hızır Ağa ibni Abdullah

Mehmed ibni Hamza

Yusuf ibni Abdullah

El-hacc Kenan ibni Abdullah

Ali ibni Abdullah

Ve gayrihim.

102. sayfa

Belge 143-144-145: VAKFİYE

103. sayfa

Belge 146: Haremeyn mütevellisi Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab meclis-i şer' de mahmiyye-i İstanbul' da Küçük Ayasofya mahallesi sâkinlerinden işbu hamil'ül kitab Mehmed ibni Abdullah mahzarında ikrar idüb mahalle-i mezburede sâkin iken vefat iden merhum Mehmed Ağa mahalle-i merkumede vaki bir canibi Sefer Ağa mülki ve bir canibi Ahmed Çelebi Bey mülkü ve bir canibi Şerife Hatun ibneti Abdullah mülkü ve bir canibi Piri Bey vakfı ile mahdud ve muhavvatını havi muhavvata-i dahiliyyesi üç bab beyt-i ulviyi ve bir sofayı ve mahzeni ve tahtapuşı ve kenifi ve matbahı ve bir kileri ve muhavvata-i hariciyesi üç bab Beyti ve bir sofayı ve bir ahuru ve kenifi müştemil olan menzili hal-i sıhhatinde hükmü ile mülkü iken evvela kendü nefesine ba' de vefatıhi utekasına ve ba' de vefatihüm Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb vefatından sonra menzil-i merkumun dâhiliyesi utekasından Saliha ibneti Abdullah nam atikasına ve hariciyyesi Mahmud ibni Abdullah nam mu'teka ile Zahide ibneti Abdullah nam atikasının hisselerine düşüp bu vech üzere menzil-i merkumun dahiliyyesine mezbure Saliha ve hariciyesine mezbur Mahmud ile merkume Zahide ale's-seviye mutasarrıf iken hala mezburlar Mahmud ve Zahide vefat idüb hisse-i şer' iyyeleri ber-muceb-i şart-ı vakıf-ı muşarün-ileyh vakfa aid olub mahlûle olmağın mahalline arz olunup rağbetü'n-nas münkat' oldukdan sonra merkume Saliha'nın zevci Memi yevmi iki akçe icare-i müeccele ve dört bin akçe icare-i muaccele ile isticara talib olub ziyade ile tâlib-i ahâr zuhur itmeğın ben dahi tevliyetim hasebi ile müteveffa-i mezburanın hisse-i şer' iyyeleri olan menzil-i merkumun dahiliyye-i mezkuresini tarihi kitabdan merkum Memi' ye icar eyledim ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul itdikden sonra icare-i muaccesesi olan meblağ-ı mezbur dört binfiddi Osmani akçeyi yedinden vakf için bi't-tamam alub kabz eyledim ve içinde kendi malıyla her ne ebnası ihdas ederse vakfin olub ba' dehu zehaire-i cümlesine mahsub olmağa izin verdim bade'l-yevm icare-i mu'ayene-i mezburesini canib-i vakfa mah-be-mah eda edüb sair emsal gibi

mutasarruf olsun dedikde gıbbe't-tasdik ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu fi evail-i Ramazan li-sene erba'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdülkerim el-imam

El-hacc Ali ibni İskender

Süleyman Ali ser-kassab

Sinan Cerrah elmutasarrıf

Yusuf ibni Mustafa katib-i Kur'an

Ve gayrihim

Belge 147: VAKFIYE

104. sayfa

Belge 148: VAKFIYE

105. sayfa

Belge 149: VAKFIYE

Belge 150: Mahmiye-i İstanbul'da Mimar Kemal mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat iden merhum Liferez Ömer Ağa nam vâkıfın zevce-i metrukesi iş bu sahibü'l-kitab fahru'l-muhadderat Mahi Hatun ibneti Abdullah meclis-i şer'a gelüb takrir-i kelam ve tâbir-i anı'l- meram idüb vakıf-ı müşarün-ileyh hazretleri hal-i sıhhatinde mahalle-i merkumede vâki' bir tarafı Hahan Efendi ibni Abdullah mülki ve bir tarafı Handan Ağa ibni Abdullah mülki ve bir tarafı Piyale ibni Abdullah mülki ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud ve mümtaz olub muhavvata-i dâhiliyesi fevkani tahta poşu ve bir ocaklı odayı ve bir kileri ve iki sofayı ve yine bir küçük odayı ve iki selamlık odasını ve bir kasrı ve bir küçük odayı ve iki bab hazine odasını

ve tahtani iki bab odayı ve hamamı ve matbahı ve kileri ve bi'r-i ma' ve su kuyusunu ve bahçeyi ve anbarı ve matbahı ve ahuru ve hariciyyesi fevkani beş bab odayı ve bir şehnişini ve tahtani anbarı ve ahurı ve otluk haneyi ve su kuyusunu ve kenifi muhtevi olan mülk-i menzilinin dahiliyye-i mezkuresini vefatından sonra zevce-i uhrası Emine Hatun ibneti Abdulhamid ve hariciyye-i mezkuresi Bekir'e ba'dehu Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb ber muceb şart-ı vakf-ı müşarün-ileyh menzil-i merkumun dahiliyye-i mezburesinde merkume Emine ve hariciyye-i mezburesinde ben sakine iken hala merkume Emine Hatun benim hisse-i şer'iyemi tasarrufa mani' olup bi-gayr-ı vech-i mu'araza eder kıbel-i şer'den üzerine varılıb yedimizde olan vakfiye-i me'mulun-biha muceibnice her birimizin hissesi şer'an müteBeyyin olunmak matlubumdur dedikde savb-ı şer'den vekil-i kitab masturu'l-esami olan müslimin ile mahall-i mezbura varılıb

106.sayfa

menzil-i merkumun vakfiyesi merkume Emine muvacehesinde feth u kira'et olundukda fi'l-hakika vech-i meşruh üzere mazmun-ı merkume Mahi'nin takririne muvafık bulunduğundan ma'ada kaziyye ber-minval-i meşruh üzere olduğunu ahali-i mahalle-i merkumeden dahi haber vermeğın ber-muceb-i şart-ı vakıf-ı müşarün-ileyh menzil-i merkumun dahiliyye-i mezkuresi merkume Emine'ye ve hariciyye-i mezkuresi mesfure Mahi'ye ta'yin ve maBeyneleri tahta ile sened olundukdan sonra merkume Emine mu'arazadan men olunub ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu fi evahir-i zilkade min şuhur-u sene erba'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Abdurrahman

Ali Çavuş ibni İskender

Perviz Ağa ibni Abdullah

Ömer Bey ibni Veli el-bevvab

Ahmed Ağa ibni Ali

Halil Efendi ibni Eyyüb

Ve gayrihim.

Belge 151: Mahmiyye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahrü'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevıab-ı sultani meclis-i şer'i hatır-ı lazü't-tevkirde işbu sahibetü'l-kitab fahrü'l-müderriise Safiye Hatun ibneti Yusuf nam Hatun mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden mahmiyye-i merkume de merhum Sultan Süleyman mahallesinde vâki' vakıfe-i Esmâ ile tahdid ve tavsıfden müstağni olub fevkani ve tahtani buyut-ı müteferri'ayı müştemil olan menzil-i merkumu Safiye Hatun'a tevliyetim hasebiyle beher şehir dokuz akçe icare-i müeccele ve on beş bin akçe icare-i mu'accele ile hidamat-ı lazimesini vakfa teberru'an kendü malından itmek üzere icar eyledim ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul edüb icare-i mu'accesine evvela meblağ-ı mezburundan beş ibni fiddi Osmani nakd-i rayiç-i fi'l-vakt akçeyi müstecire-i merkume Safiye Hatun yedinden vakf için bi't-tamam alub kabz eyledikten sonra menzil-i merkumun içinde kendi malıyla her ne ebnası ihdas iderse vakf-ı şer'i olub ba'dehu canib-i vakfa icare-i mu'accesine mahsub olmağla ol dahi verdim bade'l-yevm canib-i vakfa mah-be-mah icare-i muayyene-i mezburesini eda idüb sair emsal gibi mutasarrıf olsun dedikde inde't-tasdik ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-tarihi'l-mezbur.

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman ibni Ali

Ferhad Bey ibni el-bevvab

Mustafa Bey ibni el-bevvab

Salih ibni Sefer

Abdurrahman ibni Hasan

Ve gayrihim.

Belge 152: Mahrusa-ı Bursa'da Çakır mahallesi sakinlerinden işbu sahibü'l-kitab Muslu Çelebi ibni Mehmed nam kimesne kendü tarafından asale ve husus-ı atiyü'l-Beyana li-ebeveyn er karındaşı Hamza ve kız karındaşı Ayni Hatun taraflarından nehc-i şer'i üzere vekaleti sabite olduktan sonra vekaleti meclis-i şer'de mahruse-i merkumede harameyn-i şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akran Mustafa Bey ibni Abdulmennan nam bevab-ı sultani mahzarında üzerine asale ve vekalet takrir-i da'va edüb mahalle-i mezburede sakin iken bundan akdem müteveffa olan Dileci el-hacc Mahmud hal-i sıhhatinde mahalle-i merkumede vaki' bir tarafı Medine-i Münevvere fukarası olan menzil ile ve bir tarafı Eskiçi el-hacc Mehmed mülkü ve bir tarafı Abacı el-hacc Mustafa mülkü ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud olub tahtani üç bab beyti ve bir sofayı ve bağçeyi ve ma-i cariyi müştamil olan menzilini mülkü iken evvela kendü nefesine ba'de vefatihi evladına ve evlad-ı evladına batnen ba'de batnın ile'l-inkıraz ve ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf etmişdi hala ben müvekkillerim vakıf-ı muşarun-ileyhimadan sulbiyye kızı Rabia'nın sadriyye kızı Aişe'nin sadrı oğlu Muhammed Halim'in ..Rabia evladı olmağla ber-muceb-i şart-ı vakıf-ı muşarun-ileyh menzil-i merkumun sükena ve tasarrufu ale't-tesviye bize aid olmuşken müteveli-i merkum bi-gayr-ı vech-i şer'i tasarrufumuza mani' olmaya mu'araza ederse su'al olmağın şer'le mu'arazadan men' olunması matlubumdur dedikde gibbe's-su'al müteveli-i merkum Mustafa Bey husus-ı mezburu bi'l-külliyeye münkir olub müddeiyye-i merkumeden müddeasını mübeyyine beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden es-seyyid Abdulkadir ve es-seyyid Abdulharami ve es-seyyid Veli ibni Mehmed ve el-hacc Mehmed ibni Ramazan ve üstad Ömer ibni Hüseyin nam kimesneler meclis-i şer'a li-ecli'ş-şehade hazırın olmağla gibbe'l-istişhad fi'l-hakika vech-i meşruh üzere menzil-i merkumu vakıf-ı mezbur evvela kendü nefesine ba'de vefatihi evladına ve evlad-ı evladına ve ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf edüb hala merkum Muslu Çelebi ve kız karındaşları Beyan olduğu vech üzere vâkıfın evladından olmağla menzil-i merkumun sükena ve tasarrufu ale't-tesviye mezburelere aid olmuşdur biz bu hususa şahidleriz şehadet dahi ederiz deyu eda-i şehadet-i şer'iyye etdiklerinde ba'de't-ta'dil şehadetleri makbule olmağın mucibiyle hükm olunduktan sonra müteveli-i merkum mu'arazadan men' olub ma hüve'l-vaki'

bi't-taleb ketb olundu fi evail-i Muharremü'l-haram min şuhur-ı sene hamse ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin Çelebi el-cabi

Ömer ibni Mehmed

Mustafa ibni Ahmed

Mehmed Çelebi ibni BOŞLUK

Bostan Çelebi ibni BOŞLUK

Mehmed Bey ibni el-katib

Hüseyin ibni elhac

Ve gayrihim

107. sayfa

Belge 153: VAKFIYE

108. sayfa

Belge 154: VAKFIYE

Belge 155: Haremeyn-i Şerifeyn evkaf-ı nazırı olub hala darü's-sa'ade Ağası olan kıdvetü'l-havass ve'l-mukarrebni el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulmuin hazretleri meclis-i şer'de iş bu sahibü'l-kitab Hüseyin Çavuş ibni Mehmed nam kimesne mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb evkaf-ı mezburede vilâyet-i Anadolu da mahmiyye-i Kayseriyye kazâsına tâbi' Gülmekân ve Sarukaya ve Koyunabdal ve Hızırı nam karyeleri ve tevabi'in ve re'âyâ-yı evkaf-ı mezbureden Anadolu ve

Rumili vilâyetlerine perakende olanları kadim'ül eyyamdan vakf için zabt olan mahsulatı bundan akdem bir senede iki binyüz yirmi akçeye es-seyyid Ali nam kimesne üzerine deruhde olunmuşdur hala senesi tamam olub tekrar deruhde olunmak lazım geldikde mezbur Hüseyin çavuş beher senede yirmi binakçe ziyade ile ilzam talep olub bir akçe ziyade ile talep olmağla zikr olunan kura ve tevabi'in mahsulatı tarih-i kitab ramazan guresinden bu sene gayetine varınca iki kere yüz ve yirmibinakçeye muşarün-ileyh Hüseyin Çavuşa deruhde eyledim ol dahi ta'ahhüd ve iltizam ve kabul eyledikten sonra ber vech-i peşin yedinden vakf için altmış binakçe alub kabz eyledim şöyle şart üzere ki her altı ile bir kat eyledim mucebnice haklaşub ve peşin verdiği meblağ-ı mezbur senesi ahirine ve sene-i mahsub ola dedikde gıbbe't-tasdik ma vâk'a ketb olundu fî evahir-i Zi'l-hiccetü'ş-şerife li-sene erba'a ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin Efendi ibni katib-i bevvab

Süleyman Bey ibni Ali kethüda-i Ağa

Mustafa Efendi ibni mukata'acı

Mustafa Efendi ibni el-katib

Ve gayrihim

109. sayfa

Belge 156: VAKFİYE

110. sayfa

Belge 157: VAKFİYE

Belge 158: Saman Viran mahallesi sâkinelerinden Fatma Hatun ibneti Ali meclis-i şer'de işbu sahibü'l-kitab Ahmed Çavuş ibni BOŞLUK nam bevvab-ı sultani mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb Haremeyn vakfindan mahalle-i merkumede

vâki' etrafı sülûsiyesi vakf-ı mezbur ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub hesab-ı şatracı üzere iki yüz on bir zira' arsa üzere mebni icare-i mu'accele ve yevmi bir akçe icare-i müeccele ile mutasarrıf olduğum vakf menzilin hakk-ı tasarrufunu vakf-ı mezbur mütevellisi olan Hasan Bey ma'rifeti ile muşarün-ileyh Ahmed Çavuşa sekiz binakçeye tefviz eyledim ol dahi vech-i mesfur üzere tefevvuz ve kabul eyledikten sonra mukabele-i tevfizde olan meblağ-ı mezbur sekizbin fiddi seksan akçemi merkum Ahmed Çavuş yedinden bi't-tamam alub kabz eyledim bir akçe hakkımı havi bade'l-yevm semen olunan yevmi bir akçe icare-i müeccelesini mah-be-mah canib-i vakfa eda eydüb keyfe ma yeşa ve yahtar mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdik ma vâk'a ketb olundu Fi evahir-i Saferü'l-hayr sene hamse ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

İbrahim Efendi ibni BOŞLUK el-imam

Halil Efendi ibni BOŞLUK el-müezzin

Mehmed Ağa ibni BOŞLUK el-müteferrika

Ahmed ibni Abdurrahman

Mehmed Ali

Abdi ibni Veli

Rıdvan Çavuş ibni dergâh-ı ali

Ahmed Resul ibni

Mustafa ibni Cafer

El-hacc Halil ibni BOŞLUK el-attar

İshak Çelebi ibni Abdullah

111. sayfa

Belge 159: VAKFİYE

112. Sayfa

Belge 160: Mahmiyye-i İstanbul da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fîil mütevellisi olan fâhru'l-akrân Veli Bey ibni Abdalbaki nam bevvâb bilvekale meclis-i şer'de işbu sahib'ül kitab Mehmed ibni Balkar? nam kimesne mahzarında ikrar-ı tamm ve takrir-i kelim idüb mahrusa-ı merkumede Timur (Demir) Kasab mahallesinde sâkin iken vefat iden merhum Edhem ibni Mustafa mahalle-i merkumede vâki' bir tarafı Timur Kasab vakfı ve bir tarafı merhum Sacid Efendi muallimhanesi ve tarafeyni târik-i âmm ile mahdud ve hesab-ı şatracı üzere üç yüz altmış zira' arsa üzerine mebni fevkani iki bab odayı ve bir bab tahtani odayı ve bir sofa ve dehlizi ve kenif ve bir'i mah ve cenineyi müştemil olan menzil mülkü iken bundan esbak hal-i sıhhatinde evvela kendi nefisine ba'dehu utekasına ve evlad-ı utekasına ile'l-inkıraz ve ba'de'l-inkıraz fukara-ı haremeyne vakf ve şart itmeğin hala ber-muceb-i şart-ı vakfı mezbur uteka vmünkarız olmağla menzil-i merkum fukara-i haremeyne aid oldukda ba'de'l- ...? Merkum Mehmed ibni Balkar? üzerinde sekiz binüç yüz akçede karar idüb ziyade ile tâlib-i ahar zuhur etmekle ben dahi menzil-i merkum vech-i merkum üzere meblağ-ı mezbur sekiz bin üç yüz akçe icare-i mu'accele ve yevmi bir buçuk akçe icare-i mü'eccele ve meremmeti lazıme ve müceddeden ebnası kendi malıyla mu'accesine mahsub olmak üzere tarih-i kitabdandır tevliyetim hasebiyle ile icar ve teslim eyledim ol dahi minval-i muharrer üzere isticar ve kabul itdikten sonra icare-i mu'accesine olan meblağ-ı mezbur sekiz bin üç yüz akçemi vakf için yedinden bi't-tamam alub kabz eyledim bu husus üzere yedime muhtevi bir sened min ba'd yevmi bir buçuk akçe icare-i muaccesine ma'ada sahib-i vakfa eda idüb keyfe ma yeşa ve yehtar emsal gibi mutasarruf olsun dedikde gıbbet tasdik? ma vâk'a ketb olundu fi evasıt-ı Zi'lhiceti's-şerife li-sene semaniye ve işrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Hüseyin Çelebi ibni Ömer el-müezzin

Es-seyid Halil Çelebi ibni el-imam

Es-seyyid Emrullah Çelebi ibni Es-seyyid Halil

Mehmed Halife ibni el-müezzin

Mustafa Bey ibni Katib-i Vakıf

Mehmed ibni Gazanfer el-bevvab

Ferhad Bey ibni Ömer kâtib-i bevvab

Hızır Çavuş ibni el....? sultani

Mehmed ibni Sinan

Ve gayrihim

113. sayfa

Belge 161: VAKFİYE

Belge 162: VAKFİYE

114. sayfa

Belge 163: Ba'isü'l-kitab el-hacc Yasin ibni Salih meclis-i şer'de takrir-i kelim edüb mahmiyye-i Galata mahallatından Yolcuzade mahallesinde sakin iken bundan akdem vefat eden Memi ibni Abdullah ibni Yasin hal-i hayatında mahalle-i merkumede vaki' bir tarafı Rabia Hatun vakfına ve bir tarafı el-hacc Yakub Şaban mülküne ve bir tarafı Ahmed ibni Ali mülküne ve Ayasofya-i Kebir vakfına müntehi olub tulan ve arzan hesab-ı şatrançi üzere yüz yirmi yedi zira' arsa üzerine mebni fevkani ve tahtani üç bab odayı müştemil mülk-i menziline vakf edüb sükenasını evvela kendü nefsine ba'dehu evladına ve evlad-ı evladına ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart edüb hala menzil-i mezbur fukara-i mezburuna aid olub isticar-ı lazime gelmeyüb ba'de'l-müzayede bi'l-fiil Haremeyn-i şerifeyn mütevellisi olan

Veli Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultani menzil-i mezburu sekizbin akçe icare-i mu'accele ve beher şehir on beş akçe icare-i mü'eccele ile ve ebnası ve meremmetine sarf olunan akçe icare-i mu'accele mahsub olmak üzere bana icar edüb ben dahi isticar ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkum sekiz ibni akçeyi vakf için yedimden tamamen ahz u kabz edüb menzil-i mezburun tasarrufiçün yedime tezkire vermişdir nazar olunub ba'de'n-nazar ve'l-ikra' mazmun-ı takririne muvafık olmağın muceibnice kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyye talep ederiz deyu mütevell-i mezburun hatt ve hatemini müstemil ve ihd ve selasin ve elf cumade'l-ulası evaili ile müverrah tezkire ibraz eyledikde ba'de'n-nazar ve'l-ikra' mazmunu takririn muvafık olmağın bu huruf yedine def' olundu tahriren fi evasıt-ı cemaziel evvel sene ihd ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

El-hacc Musa

Ahmed Efendi ibni Ramazan

İmam el-hacc Şaban

El-hacc Ali

Muhammed ibni Hasan

Ve gayrihim

115. sayfa

Belge 164: VAKFIYE

116. sayfa

Belge 165: darü's-saltanatü's-seniyye Konstantiniyye el-mahmiyyede harameyn-i şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevell-i olan fahru'l-akran el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'-i şerif-i sami'ul imad ve sahib-i haze'l-kitab el-müstetap umdetü'l-müderrisinü'l-kiram zubdetü'l-muhakkikinül-fiham

Ömer Efendi ibni el-merhum Hakkı Efendi hazretleri...karin-i şeriflerinden tasdik-i atiyü'l-beyana fahru'l-akran Hüdaverdi Çavuş ibni Abdulmennan el-abid'üs-sultani ve Muhammed efendi ibni el-merhum Yahya şهادetleri ile şer'an vekaleti sabite olan kıdvetü'l-müderresin Mustafa efendi ibni el-merhum Hasan mahzarında ikrar-ı tamm ve takrir-i kalam edüb mahmiyye-i merkumede Küçük Ayasofya mahallesinde vaki' bir tarafı harameyn-i şerifeyn vakfı ve bir tarafı Saliha Hatun ibneti Abdullah mülkü ve bir tarafı Hüseyin Ağa vakfı ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud dahilisi tahtani iki bab beyti ve fevkani yine iki beyti ve sofayı ve cenineyi ve kenifi müştemil haricisi dahi fevkani üç beyti ve sofayı ve ıstablı ve kenifi müştemil olan menzili Saliha Hatun ibneti Lütfi Çavuş hal-i huyutunda ve kemal-i sıhhatinde mülkü iken evvela kendü nefesine ba'de vefatiha icar olunub ücret-i hasılıyesini Medine-i Münevvere fukarasına vakf etmişdir el-haletü hazihi merkume Saliha Hatun vefat edüb ber-muceb-i şart-ı vakıfe-i mezbure menzil-i merkum fukara-i mezbureye aid olmağla icarı lazım gelmeğın evkaf-ı mezbureye hala nazır olub atebe-i aliyye-i saltanat daru's-sa'ade Ağası olan iftiharu'l-havass ve'l-mukarrebın Allah el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulmuin hazretlerinin marifetiyle ecr-i misli istiksar ve tettebbu' olunmak için canib-i şer'-i hatıra hazır olan Saidi Efendi el-müderres hassa-i mi'marlardan üstad Ali ibni Halil ve zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile menzil-i merkumun üzerine varub keşf ve müşahede olundukda ancak yevmi üçer akçe icare-i mü'eccele ve beş binakçe icare-i mu'accele menzil-i merkumun ecr-i mislidir deyu mi'mar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf müslimin ittifak etdiklerinde taliibnie dahi tasarruf olunub rağbetü'n-nas münkat' oldukdan sonra vech-i muharrer üzere icare-i mü'eccele ve mu'accele ile muşarun-ileyh Ömer Efendi hazretlerinin üzerinde karar edüb bir akçe ziyade ile tâlib-i ahar zuhur etmeyüb vech-i meşruh üzere olan icar vakfa külli enfa'-i müşahede mahsub olmağın ben dahi menzil-i merkumu nazır-ı muşarun-ileyh hazretleri ma'rifetiyle tarih-i kitabdan yevmi üçer akçe hesabı üzere beher şehir doksan akçe ecr-i misli mü'eccele ve beş ibni akçe ecr-i misli mu'accele ile muşarun-ileyh Ömer efendi hazretlerine tevliyetim hasebi ile icar ve teslim eyledim ol dahi vech-i mesfur üzere isticar ve kabul ve tesellüm etdiklerinden sonra icare-i mu'accele olan meblağ-ı mezbur beş ibni akçeyi vakf için yedlerinden bi't-tamam alub kabz etdim ve lazım-ı külli meremmat-ı külliye ve cüz'isini murad eyledikleri vech üzere müceddeden ebnasısını kendü malından

etmeğe izin verdim ba'de'l-yevm menzil-i merkumda ihdas etdikleri ebniyye ve meremmat asl-ı vakfa mülhak olub harç ve sarf olunan akçeleri canib-i vakfa icare-i mu'accelerine mahsub oldukdan sonra ta'ayyün-i icare-i mü'eccelesini mah-be-mah canib-i vakfa eda edüb keyfa ma yeşa sair emsali gibi mutasarrıf olsunlar dedikde mütevell-i merkumu ikrar-ı meşruhasında vekil-i merkum Mustafa efendi vicahen tasdik edücek ma hüve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu cera zalike ve hurrire fi evail-i cumade'l-ahire li-sene hamse ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-kuzat Muhammed Efendi ibni Mennan

Es-seyyid Abdulkadir Efendi ibni es-seyyid Mehmed

Mustafa çelevi ibni Kasım el-katib

Mustafa Ağa ibni Abdilmennan ser...? Ağayı müşarun ileyh

Ve gayrihim

117. sayfa

Belge 166: VAKFİYE

118. sayfa

Belge 167: Mütevell-i Haremeyn Hasan Bey ibni Muhammed nam bevfab-ı sultani meclis-i şer'de ba'isü'l-kitab Mısri ibni Hasan Bey ibni Nasuh mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb vakf-ı mezburdan Mahmiye-i merkumede Eski İmaret mahallesinde vâki' bir tarafı Muhammed Efendi ibni el-merhum Abdilmuki Efendi mülki ve bir tarafı Mustafa ibni Şeyhi mülki ve bir tarafı Rahime Hatun ibneti BOŞLUK mülki ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub dahiliyye ve hariciyye büyü-tü müte'addideyi ve bahçeyi ve bi'r-i ma'mi müştemil olan menzili cümle tevabi' ve levahıkıyla tarih-i kitab şehr-i guresinden üç binakçe icare-i muaccele ile beher şehr otuz akçe icare-i müeccele ile müşarün-ileyh Hasan Beye tevliyetim hasebiyle icar ve teslim eyledim ol dahi vech-i mesfur üzere isticar ve kabul etdikden

sonra icare-i muaccesesi olan meblağ-ı mezbur üç ibni akçesi yedinden vakf için bi't-tamam alub kabz eyledim ve muaccesine mahsub olmak üzere menzil-i merkumda kendi malıyla müceddeden ebnası ihdasına ve lazım gelen tamir ve termimine dahi izin verdim min ba'd menzil-i merkumun müceddeden ebnasına ve merammatına kendi malından her ne mikdar akçe harç ve sarf iderse ber-vech-i muharrer muaccesine mahsub olub mah-be-mah icare-i mu'ayyene-i merkumesinde canib-i vakfa eda iden hariçden kimesne tasarrufuna mani' olmayub keyfe ma yeşa sair emsali gibi mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i zikr olunan icare-i müeccele ve mu'accele menzil-i merkumun ecr-i misli olduğunu semanından cemm-i gafir haber vermeğin ma hüve'l-vak'i bi't-taleb sebt olundu fi evail-i recebü'l mürecceb li-sene min şuhur-ı hamse ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Muslu Çelebi ibni Kasım

Mehmed Efendi ibni BOŞLUK el-kadı

Mehmed Efendi ibni BOŞLUK el-müderris

Ferhad Bey ibni BOŞLUK el-cabi

Ali Efendi ibni BOŞLUK el-müderris

Mustafa Bey ibni BOŞLUK el-küttab

Mehmed Salih

Ve gayrihim

Belge 168: Mahmiyye-i İstanbul'da Eski İmaret mahallesi sâkinlerinden işbu sahibü'l-kitab fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Nasuh nam mısri meclis-i şer'î şerif-i şahi mahmiye-i merkumede Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevab-ı sultani mahzarında üzerine takrir-i dava idüb mahalle-i merkume de vâki' olub balada zikr olunan menzili mahalle-i merkumede bundan esbak vefat iden Ümmühani Hatun ibneti Ali hal-i

huyutunda ve kemal-i sıhhatinde erba'a aşere ve elf senesi Rebi'ül-ahirinin evasıtında mahalle-i merkumede vâki' bir tarafı Muhammed Efendi ibni el-merhum Abdulmuki Efendi mülki ve bir tarafı Mustafa ibni Şeyhi mülki ve bir tarafı Rahime Hatun ibneti BOŞLUK mülki ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub dahiliyye ve hariciyye büyüt-ı müteaddideyi ve bahçemi ve bi'r-i ma'mi müştemil olan mülk-i menzilini hasbeten lillahi te'âlâ vakf ve tesbil idüb tevliyetini evvela kendüye ve bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarası evkafına mütevellî olan kimesneye şart ve ta'yin itmeğın vakıfe-i mezbure tevliyeti hasebi ile menzil-i merkumu erba'a aşere ve elf senesinde on beş binakçe icare-i muaccele ve yevmi iki akçe icare-i müeccele ile Ayaşı Ahmed Efendi hazretlerine icar ve teslim olunduğu vech-i muharrer isticar ve kabul ittikten sonra seman aşere ve elf senesi rebi'ül-ahirinin evailinde vakıfe-i merkumenin vefatından sonra evladından mütevellî olan Aişe Hatun ma'rifeti ile menzil-i merkumun hakk-ı tasarrufu Hacı Efendi ibni Mahmud nam kadıya otuz altı bin akçeye tefviz anlar dahi tefevvüz ittikten sonra selase ve ısrın ve elf rebi'ül-evvelinin yirmi altıncı gününde menzil-i merkumun hakk-ı tasarrufunu mütevell-i merkume Aişe Hatun marifetiyle ile otuz binakçeye bana tefviz ben dahi tefevvüz ve kabul ittikten sonra mah-be-mah icare-i müeccelesi olan yevmi iki akçenin şart vakıfe-i mezbure üzere bir akçesini mahalle-i mezbure mescidi mü'ezzininden bir akçesini fukara-i mezbure için merkum Hasan Beye eda idüb bu ana gelince mutasarrıf iken hala merkum Hasan Bey bi-gayr-i vech-i şer'-i tasarrufumuza mani olub muaraza ider su'al olunub şer'an muarazadan men olunmak matlubumdur dedikde gıbbe's-su'al akibü'l-inkâr müddei-i merkum mısri Hasan Beyden davasına mutabık beyyine taleb olundukda udulden Mehmed Çavuş ibni Mustafa ve Ahmed ibni Ahmed ve Mehmed ibni Emrullah ve Muhammed ibni Abdullah nam kimesneler meclis-i şer'de li-ecli's-şehade hazuran olub gıbbe'l-istişhad fi'l-hakika Beyan olunduğu üzere menzil-i merkumun hakk-ı tasarrufunu ma'rifet-i mütevellî ile Ahmed Efendi ibni Hacı Efendi'ye ve mezbur Hacı Efendi dahi otuz ibni akçeye müddei-i merkum hasan Beye tefviz idüb ol dahi tefevvüz ve kabul idüb bu ana gelince icare-i mezburesinde eda idüb mutasarrıfdır bu hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyu eda-ı şehadet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil şehadetleri makbule olmağın mucebiyle hükm olundu tarihü'l-mezbur

ŞUHUD'UL HAL YOK.

119. sayfa

Belge 169: VAKFIYE

120. sayfa

Belge 170: VAKFIYE

121. sayfa

Belge 171: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına nazır olan atebe-i aliyye-i sultaniye de hala dar'üs'sa'ade Ağası olan iftiharu'l-havass ve'l-mukarreibni el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulmuin hazretleri meclis-i şer'e garib işbu bahis'ül haze'l-kitab Pir Ali ibni Mehmed mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden mahrusse-i Brusa'da (Bursa) Athane kurbünde vâki' bir tarafı İpekçi el-hacc Mehmed vakfına ve bir tarafı Haydar oğlu bahçesine ve bir tarafı Hüseyin Çelebi ibni Yusuf mülküne bir tarafı tarik-i hasa müntehi olan hadika bundan akdem ecr-i mislinden noksan üzere beher sene yedi yüz akçe icare-i müeccele ile BOŞLUK icar olunmağla vakfa kadr olmağın hala ecr-i misli ile icar olunmak lazım geldikde merhum Pir Ali ibni seyyide bir senede sekiz yüz akçe ziyade idüb cem'an ibni beş yüz akçe icare-i müeccele ile isticara tâlib-i ziyade ile tâlib-i ahar zuhur itmeyüb vech-i meşruh üzere icar-ı vakfa nafi olmak nişanesi için olmağın hadika-i merkumeyi nezaret-i muhkiyyem hasebi ile müma ileyh Pir Ali ibni Seyyid her sene için kendü malıyla neşren ve gars ittiği eşcar-ı müsmire-i vakfa mülhak olmak gibbe't-tasdikü'ş- şer'i ücret üzere tarih-i kitabdan beher şehir yüz yirmi beş akçe hesabınca cem'an her senenin beş yüz akçe ecr-i misli-i müeccele ile merhum hadika-i merkumenin icar eyledim ol dahi bervefk-i muharrer isticar ve kabul eyleyüb minbad mah-be-mah ecr-i misli olduğu sikakdan icare-i mu'ayyene-i mezburesin canib-i vakfa eda idüb cemm-i gafir haber virmeğın keyfe ma yeşa sair emsal gibi mutasarrıf olsun dedikde ma vâk'a bi't-taleb sebt olundu. Hurre fi evahir-i Zi'l-kadeti'ş-şerife sene hamse ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni İskender

Hasan Bey ibni BOŞLUK

Yusuf Çelebi ibni BOŞLUK

Hüseyin Çelebi ibni el-bevvab

Ve gayrihim

Belge 172: Nazır-ı müşarün-ileyh hazretleri meclis-i şer’de baisü’l-haze’l-kitab İbrahim Efendi ibni Ali nam müderris mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden mahrusa-ı merkumede Balkarlar mahallesinde vâki’ bir tarafı mukaber müslimine ve bir tarafı Abdi Çelebi mescidi ve bir tarafı Mücriddin Bey zade vakfi ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan hadika bundan akdem ecr-i mislinden noksan üzere beher sene iki binakçe icare-i müeccele ile Ahmed Efendi nam müderrise icar olunmağla vakfa aid olmağın hala ecr-i misli ile icar bir olunmak lazım geldikde müşarün-ileyh İbrahim Efendi bir senede elli bin akçe ziyade idüb cem’an sekiz bin akçe icare-i müeccele ile isticara talib olub ziyade ile tâlib-i ahar zuhur idüb vech-i meşruh üzere olan icar vakfa enfa’ müşahede olunmağın hadika-i merkumeyi nazara muhkiyyem hasebi ile müma-ileyh İbrahim Efendi’ye her sene içinde kendi malıyla iştira ve gars itdiği eşcar-ı müsmire her ne mikdar olursa vakfa mülhak olmak üzere tarih-i kitabdan beher şehir altı yüz altmış altı akçe hesabı cem’an her sene sekiz binakçe ecr-i misli-i müeccel ile icar ve teslim eyledim ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul eyledi min ba’d mah-be-ma icare-i mu’ayyene-i mezburesi canib-i vakfa icra idüb keyfe ma yeşa emsali gibi mutasarrıf olunsun dedikde gıbbe’t-tasdikü’ş-şer’i ücret-i merkume hadika-i merkumenin ecr-i misli olduğu esnada ...? Nafi ketb olundu fi evahir-i zi’l-kadeti’ş-şerife min şuhur-ı sene hamse ve ısrın ve elf

ŞUHUD’UL HAL

Es-sabıkan

Belge 173: Hala Valide Sultan damen ismetiha hazretleri Mahmiye-i İstanbul’da Haremeyn-i Şerifeyne vakf ittiğü akaratına bi’l-fiil mütevellı olan Cafer Bey ibni BOŞLUK meclis-i şer’de bais’ül-kitab Ali Efendi ibni Abdulvahhab nam katib divan

mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb zikr olunan akarattan mahmiyye-i merkumede İmam Ali mahallesinde vâki' bir tarafı Müteferrika Süleyman Ağa mülki ve bir tarafı Arslan Çelebi mülki ve bir tarafı Kapu Ağası merhum Mustafa Ağa medresesinin vakf menziline ve bir tarafı tarik-i hass ile mahdud olub fevkani ve tahtani büyü-t müte'addideyi ve sofayı hadika ve matbah ve hamam ve bir'imah ve muhavvatayı muhtevi olan bir bab menzil nazırı olan el-hacc Mustafa Ağa ibni Abdulmuin hazretleri müteveffa ile tarih-i kitaptan yevmi beş akçe hesabı üzere beher şehir yüz elli akçe icare-i müeccele ve kırk beş bin akçe icare-i muaccele ile müşarün-ileyh Ali Efendi ibni Abdullah'a icar ve teslim eyledim ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul ittikten sonra meblağ-ı mezburu vakf için kabz eyledüm ve lazım gelen meremmat-ı külliye ve cüz'ine ve müceddeden ebnasısını muaccesine mahsub olmak üzere kendi malından itmeğe izin verdim bade'l-yevm icare-i müeccele-i mezbuuresini mah-be-mah canib-i vakfa eda idüb keyfe ma yeşa mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdik zikr olunan müeccele ve muaccele tarih-i kitab ecr-i mislidir haber vermeğin ma vak'a katb olundu. Fi evail-i zi'l-hicce'ti's-şerife sene hamse ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Efendi ibni Ömer Bey

Süleyman Bey ibni Kethüda-i Ağa

Hasan Çelebi ibni es-sarac

Hasan Bey ibni BOŞLUK el-bevvab

Hasan Bey ibni BOŞLUK el-bevvab

Ve gayrihim.

122. sayfa

Belge 174: VAKFIYE

123. sayfa

Belge 175: VAKFİYE

124. sayfa

Belge 176: Mahmiyye-i İstanbul'da Haremeyn vakfına bi'l-fiil müteveli olan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevab-ı sultani meclis-i şer'de mahmiyye-i merkumede Aksaray kurbünde merhum Ahmed Ağa mahallesinde sâkin iken vefat iden merhum Hasan ibni Abdullah'ın sulbiye-i sagire kızı Aişe'nin tesviye-i umuru için kibel-i şer'den mansub nasb olunduğun ...? validesi Kamile ibneti Abdullah ve sülbiye-i kebire kızı Safiye Hatun tarafından husus-ı atiyü'l-Beyan vekil olub bi-ma hüve nehci's-sübut şer'an vekaleti sabite olan zevci el-hacc Yusuf Bey ibni Abdullah mahzarında ikrar-ı tamm ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden olub mahalle-i mezbure de vâki' bir tarafı ahmed Ağa vakfi ve tarafeyni târik-i âmm ve bir tarafı tarik-i hass ile mahdud olan menzil-i mezburede Aişe ve Safiye'nin babaları müteveffa-yi merkum Hasan'ın yevmi iki akçe icare-i müeccele ve muaccele ile taht-ı tasarrufunda olub vefatına değin sülbiye kızları olmağla mezburetan Aişe ve Safiye'ye intikal eylemeyin ben dahi zikr olunan menzil mahalle su'al olduğu tevliyet-i muhkiyyem hasebi ile tarih-i kitabdan yevmi ikişer akçe icare-i müeccele-i mezburesi ile defter-i evkafda iştirak üzere mezburetan Aişe ve Safiye'nin üzerlerine kayd ittikten sonra lazım gelen meremmat-ı külliye ve hazineleri ve müceddedenebnasları muaccelelerine mahsub olmak üzere izin verdim ve hala benim ma'rifetimle menzil-i mezburun muhavvatası tulen ve arzen hesab-ı şatranç üzere BOŞLUK zira' taş duvarını muhtac-ı ta'mir olmağla ta'mir ve meremet itdükdekendü mallarından harç eyledikleri dokuz binakçeyi bi-gayr-i vech-i meştuh üzere mahallerine mahsub eyledim ba'de'l-yevm icare-i müeccele-i mezburesinimah-be-mah vakfa enfa' edüb sair emsali gibi mutasarrıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdik ma vak'a ketb olundu fi evail-i zi'l-kadeti'ş-şerife min şuhur-ı sene hamse ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Bey ibni Yusuf Ağa

Ferhad Ağa ibni BOŞLUK

El- Müezzın Ahmed

Sadık efendi el-imam

Hasan Çelebi ibni BOŞLUK

SİLİK

SİLİK

Ve gayrihim

125. sayfa

Belge 177: VAKFİYE

126. sayfa

Belge 178: VAKFİYE

127. sayfa

Belge 179: Darü's-saltanat'ül-aliyye Kostantiniyye el-mahmiyyede haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellı olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevıab-ı Sultani meclis-i şer'-i şerifde rakım-ı haze'l-kitab fahrü'l-muhadderat Fatma Hatun ibneti Mahmud mahzarında ikrar-ı tamm ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden mahmiyye-i merkume de Kirmasti Mahallesinde vâkı' iki bab fevkani odayı ve önünde bir sofa ve bir dehlizi ve bir kileri ve bir bab tahtani küçük odayı ve bir ahırını ve içinde bir bab küçük odayı ve kenifi ve bir'imah ve hadikayı muhtevi olub bir canibi Mirimzade mülküne ve bir canibi mahalle-i mezbure müezzini sâkin olduğu menzile ve canıBeyni tarik-i hass ve amma müntehi olan menzil bundan akdem yevmi üçer akçe icare-i müeccele ve muaccele ile Hacı Efendi nam kadıya icar olunmuşdu hala kadı-ı mesfur vefat itmeğle menzil-i mezburun tekrar icarı lazım geldikde taliibnie arz olunub rağbetü'n-nas munkat'ı olundukdan sonra müşarün-ileyha Fatma Hatun'un üzerine ber vakf-ı muharrer yevmi üçer akçe icare-i müeccele ve altıbin akçe icare-i muaccele ile karar idüb bir

akçe ziyade ile talib-i ahâr zuhur itmeyüb vech-i meşruh üzere icare-i vakfa enfa-i mesamin müşahede ve muhsüb olmağın zikr olunan menzil bi hukmit tevzi tevliyetim hasebi ile tarih-i kitabdan vech-i bi-gayr üzere yevmi üçer akçe hesabı üzere beher şehir doksan akçe ecr-i misl-i müeccel ve meblağ-ı mezbur altı ibni akçe ecr-i misl-i muaccel ile müma-ileyha Fatma Hatun'a meremmet ve ebnasısına kendi malından sarf ittiği meblağ her ne suretle olursa muaccesine mahsub olmak üzere icar ve teslim eyledim ol dahi vech-i meşruh üzere isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i muaccesine olan meblağ-ı mezbur altı binakçeyi yedinden vakf için bi't-tamam alub kabz eyledim bade'l-yevm icare-i muaccele-i mezburesini mah-be-mah canib-i vakfa eda idüb keyfe ma yeşa sair emsal gibi mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i olunan icare-i müeccele ve muaccele-i mezburun ecr-i misli olduğu sahib-i hayr hükm vermeğın ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu fi evail-i muharrem'ül-haram min şuhur-u sene sitte ve işrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Salih Çelebi ibni Kasım

Mustafa Bey ibni kâtib-i vakf

Ferhad Bey ibni el-hacc

Hüseyin Efendi ibni Cafer

Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Hüseyin Çelebi ibni Ömer

Mustafa Efendi ibni Katib

Ve gayrihim.

Belge 180: Mütevelli-i merkum meclis-i şer'de takrir-i kelam idüb evkaf-ı mezbureden mahmiyye-i merkumede Soğan Ağa mahallesinde vâki' ferd hamam

bundan akdem harabe-müşrif olub meremmata muhtaç oldukda izn-i şer' ile tamir idüb dört bin yüz doksan dokuz akçe harç itmişdim hala kibel-i şer'den üzerine varılıb meblağ-ı mezbura tahammül var mıdır keşf olunması matlubumdur dedikde savb-ı şer'den Mevlana Hüseyin Efendi ve hassa mi'marlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahall-i mezbura varılıb vâki'-i hal keşf olundukda fil'hakika hamam-ı mezbureyi tamir olunmuş bulunub bu cümlelerin kerestesinin cem'an ba'de külli icar-ı meblağ-ı mezbure tahammül vardır deyü mimar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf ittifak ittikleri mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir idüb ba'dehu meclis-i şer'e gelüb cera zalike Ma hüve'l-vâki' kayd olundu fi evasit-ı muharrem'ül-haram sitte ve işrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed ibni Hüseyin

Hüseyin Çelebi ibni Ömer

Ferhad Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hüseyin Çelebi ibni İbrahim

Ve gayrihim.

128. sayfa

Belge 181:VAKFİYE

Belge 182: Haremeyn vakfindan Mahmiye-i İstanbul'da şehr-emini çarşusu kurbünde Mimar Şücai mahallesinde vâki' bir tarafı mahalle-i mezbure imamı merhum İlyas Çavuş vakf ittiğü menzil ve bir tarafı Siti Hatun mülkü ve tarafeyni tarik-i hass ve amm ile mahdud olub buyut-ı müte'addideyi muhtevi olan menzilin yevmi bir akçe icare-i müeccele ve ibni akçe icare-i muaccele ile müste'ciri olan ba'is'ül-kitab Muhammed Çelebi ibni Hasan nam racil meclis-i şer'de mütevellisi Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani mahzarında tamir ve termim idüb menzil-i merkumun ba'zı mevazi'i-i mu'acceleye mahsub olmak üzere kendi

malımdan harabe müşrif olmağla tamir ve termim ittim kibel-i şer'den üzerine varılıb keşf ve ne mikdar akçeye tahammül vardır tahrir olunması matlubumdur dedikde savb-ı şer'den Mevlana Mustafa Efendi ve hassa mimarlardan saadetlü Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile üzerine varılıb mütevell-i merkum mahzarında müşahede olundukda bazı tahta havlu ve sofaları ve ocakları meccanen meremmat olmağın cümleye sarf olunmak gibi ba'de külli icarı cem'an dokuz binyüz elli akçeye tahammül vardır deyu mimar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf-ı müslimin ittifak ittikleri mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir edüb ba'dehu meclis-i şer'e gelüb cera zalike ma vak'a kayd-şod hurrire fi evasıt-ı safer'ül hayr min şuhur-ı sene sitte ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Eş-şeyh Mustafa Efendi ibni Ali el-imam

Ömer ibni Mustafa el-müezzin

Süleyman Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hüseyin Çelebi ibni Ömer Ağa

Hüseyin Çelebi ibni Ömer

Ahmed Ağa ibni Abdullah el-bevvab

Keyvan ibni Andullah

Salih Bey ibni İbrahim el-cedid

Memi Beşe ibni Abdullah

Mehmed ibni Murad

Ahmed Ağa ibni elmütearrife

Ve gayrihim

129. sayfa

Belge 183: VAKFİYE

130. sayfa

Belge 184: VAKFİYE

131. sayfa

Belge 185: VAKFİYE

132. sayfa

Belge 186: VAKFİYE

133. sayfa

Belge 187 -188: VAKFİYE

134. sayfa

Belge 189: Darü's-saltanat'ül-aliyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Alemler Bey mahallesinde vâki' bir tarafı Arakiyeci Veli veresesi mükleri ve bir tarafı mersume kethüda Candan Hatun vakfı ve tarafeyni târik-i âmm ile mahdud olan menzil mülkü iken ber vech-i istihak hamsin ve semanin ve tis'a mie senesi muharremü'l-haram evailinde evvela kendi nefesine ba'de vefatiha evladına ve evlad-ı evladına ile'l-inkıraz ve ba'de'l-inkıraz fukara-i Haremeyn-i muhteremeyne vakf idüb fevt olan merhume Aişe Hatun ibneti Abdullah'ın sadriye kızı olduğu hasm-ı cahid mahzarında mahalle-i mezbure sâkinlerinden Mustafa Efendi ibni Haydar el-hatib ve Ebubekir Bey ibni Muhammed mir liva-ı asker-i sabık ve Abdulkerim ibni İbrahim el-müezzin şehadetleri ile şer'an sabite olan işbu sahibetü'l-kitab fahrü'l-muhadderat Fatma Hatun ibneti Haydar Ağa meclis-i şer'-i hatir-i lazımu't-tevkirde merhume ve mesfure Kethüda Hatun vakfına bi'l-fiil mütevellı olub menzil-i sabıku'l-beyan merhum müşarün-ileyha vakfiyyet olmak zum'u ile vaz'ul-yed itdüğü bi-ma hüve nehci's-sübut şer'an sabit olan fahrü'l-akrân el-hacc Ahmed Bey ibni

Yahşi nam bevvab-ı sultani mahzarında üzerine takdir-i dava idüb menzil-i merkumu validem merkume Aişe Hatun hal-i huyutunda vech-i meşruh üzere evvela kendü nefsine ba'dehum evladına ve bade'l-inkıraz fukara-ı Haremeyne vakf eylediğine yedimde tarih-i mersumda kassam-ı askeri olan el-hacc İbrahim Efendi ibni Ali ve Mirza Mahdum ve hala şeyhü'l-islam hazretleri imzalarıyla mümza vakfiye-i me'mulun-biha muceibnice ben vakife-i mezburenin sadriyye kızı olmağla menzil-i merkum bana ait olmuşken hala müteveli-i merkum el-hacc Ahmed Bey bi-gayr-i vech-i şer'i vaz-ı yed ider su'al olundu ref-i yed tenbih olmak matlubumdur deyüb vakfiye-i mesfureyi ibraz idüb nazar olundukda cem' i hüccetde müddeiyye-i merkume Fatma Hatun'un takririne muvafık olmağın gıbbe's-su'al müteveli-i merkum mazmun-ı vakfiyye-i mesfureyi hükm olunmak ve yedinde isimleri mastur olan müsliminden fahru'l-kuzat Nazmi ibni Mehmed Efendi ibni Mustafa ve Receb ibni Ahmed nam kimesneler meclis-i şer'a li'ecli'ş- şehade hazır olunduğu gıbbe'l-istişhad filhakika vech-i meşruh üzere tarih-i mersumda vakıfe-i mezbure Aişe Hatun menzil-i mezburu ber-vefk-i muharrer evvela kendü nefsine ba'de vefatiha evladına ve evlad-ı evladına ile'l-inkıraz ve ba'de'l-inkıraz fukara-i haremeyn-i muhteremeyne vakf idüb bu mazmun üzere vakfiyye-i imezbureyi tahrir itdirmiştir mazmun-ı vakfiye-i mesfura biz şahidleriz şehadet dahi ederiz deyu eda-i şehadet-i şer'iyye itdiklerinde inde't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri makbule olmağın mucbiyle hükm olunub ma vak'a sebt olundu fi evasıt-ı cumade'l-ula ve min şuhur-ı sene sitte ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey ibni Mehmed

Hüseyin ibni İsmail

Ali ibni Mehmed

Yusuf ibni Behram

Mahmud ibni Abdullah

Mustafa ibni Abdullah

Mustafa Sadi

Ahmed ibni Hüseyin

Mahmud ibni Abdullah

Mustafa Çelebi ibni Kasım el-bevvab

Yusuf ibni Mustafa

Ali Çelebi ibni Sinan

Hasan Çelebi ibni Abdullah

Ve gayrihim

Belge 190: El hamdü li'llahi ve's salatü ala nebiyyihi Muhammed ve alihi ecmain ve ba'da işbu vakfiyenin sahibesi Melek Sema Hatun ibneti Abdullah tarafından davası ati de ikrara vekil olub el-hacc Abdulvahab Efendi ibni Veli ve Veli ibni Mehmed şهادتleri ile hasm-ı cahid mahzarında ala nehci'ş-şer'i sabite olan Mustafa Ağa ibni Hüsrev nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'a da'vayı intikale li-ecli't-tescil mütevellî nasb ve ta'yin idüb Ömer Efendi ibni Mustafa mahzarında bi'l-ve kale ikrar ve takrir-i kelam idüb mahmiyye-i İstanbul'da Hoca Ali mahallesinde vâki' fevkani iki beyti ve sofayı ve tahtani iki bab beyti ve kenif ve cenineyi ve bir'imah ve lede'l aam'me iki tahtani beyti muhtevi olub bir tarafı el-hacc Murad mülkü ve bir tarafı Mahmud Beşe mülkü ve bir tarafı imama meşrut ve mevkuf menzil ve Aynısefa Hatun ibneti Abdullah mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan mülk menzili müvekkilem müma-ileyha Melek Sema Hatun hasbeten lillahi te'âlâ vakf-ı sahih ile vakf ve habs edüb sükenasını evvela kendi nefsine ba'dehum menzil-i merkumun fevkani iki bab Beyt ve sofayı ve tahtani iki bab Beyti ve kenif ve cenineyi ve bir'imah Mihrimah ibneti Abdullah nam Hatuna deyüb yedi bab tahtani Beyti Emine ibneti Abdullah nam Hatuna meşruta olub süknaya muahhar ise sakine olub değil ise icareye verilüb her biri muayyen olunan evlerinin icarelerini için kabz idüb kendi masraflarına sarf ideler ba'de vefatiha evvela evladlarına ve evlad-ı evladlarına ve ikisinden diğer evladları münkarız olursa mevcut bulunan evlad menzil-i merkumun

cümlesine mutasarrıf evlad ve bade'l-inkıraz fukara-i Medine-i Münevvere vakf ve tamir ve şart ve ta'yin idüb menzil-i merkum müteveli-i merkuma teslim ol dahi kabz ve tesellüm edüb sair mütevelliler gibi tasarruf eyleyeler dedikde gibbe't-tasdik el-muhakeme ma vâk'a kayd-şod fi evasıt-ı cumade'l-ula li-sene sitte ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Efendi ibni Abdullah

Ahmed Çelebi ibni Ali el-bevvab

Abdulvahab ibni Veli el-müderris

Es-Seyyid Mehmed ibni Veli

Hasan Bey ibni Mehmed el-bevvab

Ali Çelebi ibni Sinan

Ve gayrihim

135. sayfa

Belge 191: Mahmiye-i İstanbul'da Haremeyn vakfına bi'l-fiil müteveli olan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab meclis-i şer'de takrir-i kelim idüb mahmiye-i merkume mahallatından Dizdarzade mahallesinde sâkin iken bundan esbak vefat iden Hüsrev Çavuş ibni BOŞLUK hal-i huyut ve kemal-i sıhhatinde mahalle-i merkumede vaki' ahali-i lede'l-ciran malumu'l-hudud olub iki muhavvatayı muhtevi olan mülk menzili evvela kendi nefesine bade vefatihi muhavvata-i dahiliyyesi vech-i metrukesi Fatma Hatun ibneti BOŞLUK ve hariciyyesi Ali ve Hasan nam karındaşlara ve bunların evladlarına ve evlad-ı evladlarına ve ba'de'l-inkıraz el-küllü fukara-i Haremeyn-i muhteremeyne vakf-ı sahih ile vakf edüb hala mezburan Ali ve Hasan ve evladları munkarız olmağla menzil-i merkumun muhavvata-i hariciyyesi fukara-i mezbureye aid olmuştur kıbel-i şer'den üzerine varılıb matlubumdur üzerine varılıb arsiyesi mesaha ve müstemilatı keşf ve tahrir olunub bade'l keşf vakfiyye-i memulün-bihası muceibnice tarik-i vakfa zabt itdirilmek matlubumdur

dedikde savb-ı şer'den fahrü'l-müderrisin mevlana Mustafa Efendi ve hassa mi'marları üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile menzil-i merkumun üzerine varılıb mimar-ı mezbur harsile-i mezburessinin arsiyyesini mesaha etdikde tulen yirmi ve arzen on bir buçuk hesab-ı şatracı iki yüz yirmi bir zira' arsa üzere menzil üç bab fevkani ve üç bab tahtani odayı ve ahır ve kenif ve bir bab küçük odayı muhtevi bulunub vakfiyyesi mucebnice mezburanın hisseleri olmağla vakfa zabt olunmak lazım geldiğini mevlana-ı mezbur mahallesinde tahrir idüb badehu meclis-i şer'a gelüb sarfinin mütevellî-i merkuma zabt için tenbih birle vâki'-i hal sebt olunduk fi evail-i cemaziye'l-ahire min şuhur-ı sene sitte ve ışıın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdulkadir Efendi ibni el-imam

Mahmud ibni Hüseyin

Mehmed Çelebi ibni BOŞLUK el-müezzin

El-hacc Abdurrahman ibni Ahmed

Sefer ibni Abdullah

Mahmud Efendi ibni el-müderris

Araz ibni Hızır

Hüseyin Çelebi ibni el-müezzin

Ve gayrihim.

Belge 192: El-hamdü li'llahi ve's-salatü ala nebiyyihi Muhammed ve alihi ecmain ve ba'd işbu vakfiyey-i sahiha-i şer'iyye ve'l vesika-i mer'iyyenin sahibesi ve ...? Hasan'ın raiyesi ile kıdvetü'l-muhadderat Kamer Hatun ibneti Mali meclis-i şer'de vakf-ı atüyü'l-beyan li-ecli't tescil mütevellî nasb ve ta'yin idüğü fahrü'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab mahzarında ikrar-ı tamm ve takrir-i

kelam idüb mahrusa-ı Üsküdar mahallatından Doğancılar Meydanı kurbünde merhum Hasan Paşa mahallesinde vâki' tulen ve arzen hesab-ı şatranç üzere doksan iki binsekiz yüz on iki zira' arsa üzere beyti olub üç bab tahtani odayı ve bir fırın ve dört aded su kuyusunu ve iki bab dehliz odayı ve iki bab tahtani ahır odayı ve iki sofa ve bir fırın ve bir bab oda ve bir bab fevkani oda ve dört bab tahtani oda ve bir sofa ve hadika ve muhavvata ve bir mikdar cenineyi ve bir bab tahtani odayı muhtevi olub bir canibi Hasan Paşa vakfı ve tarafeyni padişah-ı âlem-penah hazretleri mülki ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan mülk menzilimi ve Kefçe Mahallesinde vâki' hesab-ı mezbur üzere üçyüz on iki zira' arsa üzere beyti beş bab odayı ve bir mikdar muhavvata ve bi'r-i ma'mi müstemil olub bir tarafı Ali Çelebi ibni BOŞLUK el-katib ve bir tarafı Musa ibni BOŞLUK mülkü ve bir tarafı Kamer Hatun mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan mülk menzilimi hasbeten lillahi te'ala vakf idüb sükenasını evvela kendi nefesine bade'l-vefat icar olunub hasır olan ücretleri Medine-i Münevvere fukarasına irsal ola deyu şart ve tamir ittiğümden sonra ve zikr olunan iki bab menzili mütevellî-i merkuma teslim idüb kabz ve tesellüm idüb sair mütevellîler gibi tasarruf eyledim dedikde vakıfe-i mezbureyi ikrar-ı meşruhunda mütevellî-i mezbur vicahen tasdik edecek vâki'-i hal ba'de'l-muhakeme ve't-tescil kayd-şod fi evasıt-ı cumade'l-ula min şuhur-ı sene sitte ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Musa Dede ibni Eşref

Kemal ibni Mercan

Rıdvan ibni ...?

Mehmed Çelebi ibni Hasan el-bevvab

Mehmed Çelebi ibni Rıdvan er-racil

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Hüseyin Çelebi ibni Ömer el-müezzin

Ve gayrihim

136. sayfa

Belge 193: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde saray-ı sultanide taşra hazinedar başı olan işbu hafızü'l-kitab kıdvetü'l-emasil ve'l-ekarim Kerim Hasan Ağa ibni Abduddaim mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb mahrus-e İstanbul'da Emir Buhari kurbünde Herrat Kemal mahallesinde vâki' bir taraftan Murad Ağa vakfı ve bir taraftan Sinan Çelebi vakfı ve bir taraftan Mahmud Çelebi vakfı ile bir taraftan târik-i âmm ile mahdud olub üç bab tahtani beyti ve ıstablı ve hadıkayı ve zalleyi ve iki kenifi ve muhavvatayı müştamil olan menzil bundan akdem harabe müşrif olub tamirine vakfın malı olmamağla yevmi üç akçe icare-i müeccele ve sekiz ibni akçe icare-i muaccele ile muma ileyh Hasan Ağaya icar idüb ol dahi isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i muaccesine mahsub olmak üzere kendi malıyla tecdid ve meremmata kibel-i şer'den izn verilmeğın mersum Hasan Ağa dahi tecdid-i meremmat idüb muhammen-i tahmini ile cümle ebnasısı otuz bin akçe olub hala beş bin akçe icare-i muaccele dahi virüb harç eylediği otuz binakçeden ma'ada cem'an on üç binakçe icare-i muaccesini vakf için tevliyetim hasebi ile yedinden bi't-tamam ve'l-kemal alub kabz idüb ve yevmi üç akçe icare-i müeccelesinin bir akçesini menzil-i mezburun merammat-ı lazımesine harç ve sarfa merkum Hasan Ağaya izn virdim dedikde mütevellî-i mezburun vech-i meşruh cari olan ikrarını müma-ileyh Hasan Ağa dahi vicahen tasdik ve şifahen tahkik ittikte ma hüve'l-vâki' ala vuku'a bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i cemaziye'l-ahir min şuhur-ı sene sitte ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Esseyid Mustafa Efendi ibni BOŞLUK el-kadı

İbrahim ibni Abdullah

Ramazan ibni Muharrem el-imam

Mustafa Halife ibni el-müezzin

Mustafa Bey ibni Abdullah

Abdurrahman ibni Murad

Ve gayrihim.

Belge 194: Haremeyn-i Şerifeyn evkafından Harrat Kemal mahallesinde vâki' lede'l ciran ma'lumu'l- hudud menzilin icare-i muaccele ve müeccele ile hala müstecir olan işbu bais'ül-kitab bi'l-fiil atebe-i aliyye-i sultaniye ve taşra hazinedarbaşı olan fahrü'l-emasil ve'l-akran Hasan Ağa ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i kavimde evkaf-ı mezbureye bi'l-fiil müteveli olan fahrü'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed mahzarında takrir-i kelim idüb bundan akdem menzil-i mezburun ba-beca bazı mevazi'i harebe müşrif olub merammata muhtaç oldukda kendi malımla tamir idüb badehu kıymet-i icare-i muaccelede mahsub olmak üzere izn-i şer'i ve ma'rifet-i müteveli-i mezbur ile meremmat itmişdim hala kıbel-i şer'den üzerine varılıb ne mikdar akçeye tahammül vardır keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedikde savb-ı şer'den Mevlana Hasan Efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahall-i mezbura varılıb vaki'-i hal-i keşf olundukda filhakika Murad Ağa vakfi ...? tulen yirmi beş ve feddan dört bi-hesab-ı şatraci yüz zira' taş duvarı ve Zeynep Hatun vakfi caniiibniden tulen on beş ve feddan dört bi-hesab-ı şatraci altmış zira' duvarı ve otlak anbarının dolma duvarı ve tırabuzanları tecdid ve fevkani ve tahtani odalalarının dehliz direkleri ve sakfları ve döşemeleri ve masandıraları ve penceleri ve karizi ve sıvaları ve kenif tamir olunmuş bulunub bu cümleye sarf olunan taş ve kireç ve horasanın ve kiremidid ve pedvere ve müsmanın ve sair kerestenin ve üstadiyye ve ırgadiyye ve hamaliyeler ile cümleler ile cem'an bade'l-küll-i hesap otuz ibni akçeye tahammülü vardır ve ser-mi'mar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf-ı müslimin ittifak etdiklerini mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir edüb tahrir idüb badehu meclis-i şer'a gelüb haber virmeğin ma vâk'a eserü't-taleb ketb olundu fi evasıt-ı cemazie'l-ahir fi min şuhur-ı sene sitte ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni Hasan el-katib

Hüseyin Çelebi ibni Ömer

Ferhad Bey ibni Abdullah

Hüseyin ibni Abdullah

Ramazan Efendi ibni Muharrem el-imam

Receb Halife ibni Şaban

Ve gayrihim

Belge 195: Mahmiyye-i Galata'yatâbi' kasaba-i Kasım Paşa mahallatından Çatma Mescid mahallesi sâkinlerinden olub menzil-i atiyü'z-zikrin? meşrutiyet üzere musarrıf olan Mehmed ibni el-hacc Ali nam kimesne mahfel-i şer'-i şerifde Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan işbu hamilü'l-kitab el-hacc Hasan Bey ibni Mehmed nam bevab-ı sultani mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb mahalle-i mezburede vâki' iki tarafı makabir-i müslümin ve bir tarafı babam mezbur el-hacc Ali vakfı ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub buyut-ı müteaddideyi müstehil olan menzil babam mezbur el-hacc Ali evvela kendi nefesine badehu menzil-i mezburdan iki ulvi evi ve önünde bir sofayı ve bir kenifi ve bir mikdar arazi-i haliyyesi sülbiye kızı Emine'ye ve evladına ve bade'l-inkiraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb hala mezbure Emine kendi evladı münkariz olub hisse-i mu'ayyenesi Medine-i Münevvere fukarasına aid olmağla hisse-i mezbureyi müteveli-i merkum el-hacc Hasan Bey'e teslim eyledim ol dahi kabz ve teslim eyledi min ba'd benim alakam yokdur dedikde mukırr-ı mezkurun ber-vech-i meşruh cari olan ikrarını müteveli-i mezbur dahi vicahen tasdik ve şifahen tahkik itdükde ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi'l-tarihi'l-mezbur.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Çelebi ibni Halil

Hüseyin Çelebi ibni İbrahim

Mehmed Bey ibni Hasan el-katib

Abdulkerim ibni BOŞLUK

Ve gayrihim.

137. sayfa

Belge 196: Darü's-saltanatü'l-aliyye mahmiye-i Kostantiniyyev de Yeniçeri ocağında baş halife olub beyzade dimekle meşhur mahmiye-i merkume de inde'l kal'e kurbünde Hatib Fahreddin mahallesinde sâkin olan işbu sahibü'l-kitab kıdvetü'l-erbabü't-tahrir ve'l-kalem Hüseyin Efendi ibnü'l-merhum Ali Bey nam katib meclis-i şer' de hazirun idüb eba ibel ensari aleyhil rahmeti melik'il bârinin cami'-i şerif merkadd-ı münifleri evkafına mütevellî ve medine-i hazret-i müşarünileyhimanın ianesine emin olub menzil-i atiyü'l-beyan ... hazreti müşarün-ileyhin beyt'ül-malına emin olub beytül-mal hazret-i müşarun-ileyhe aid olmak zum'uyla bi'l-emane vâ'z itdürdiği ve sabit olan dergah-ı ali müteferrikalarından Mustafa Ağa ibni Hasan mahzarında üzerine varub dava idüb medine-i mesfure mahallatından Ahmed Dede mahallesinde vâki' üç beyt-i süflayı ve bir köşk ve bir havuzu ve iki su kuyusunu ve iki ma-i carisi ve bir ahuru ve bir yün kirmanı ve eşcar-ı müsmire ve gayr-i müsmüreyi muhtevi bir kıt'a bahçe ve kenif ve hadikayı müştemil olub bir tarafı li-ebeveyn kız karındaşım fahru'l-muhadderat Fatma Hatun mülki ve bir tarafı merhum Mahmud Paşa mülkü ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olan mülk-i menzilimi cem'-i tevabi' ve levahıkı ile olduğu ile bundan akdem ibni on sekiz senesi Recebü'l-müreccebinin evasıtında hasbeten lillahi te'âlâ vakf-ı sahih ile vakıf idüb sükenasını evvela kendi nefsimme badehu evladıma ve evlad-ı evladıma ve evlad-ı evlad-ı evladıma bade'l-inkiraz kız karındaşım mezbure Fatma Hatun'a ve ba'de vefatiha evladına ve evlad-ı evladına ve evlad-ı evlad-ı evladına bade'l-inkirazı'l-küllî ecr-i misli ile icar olunub hasıl olan ücreti fukara-ı haremeyn-i muhteremeyne irsal oluna deyu şart ve tescil idüb tescil-i şer'i ve teslimü'l-mütevellî itmişdim lakin tarih-i mezburdan yedi ay mürurundan sonra bir husus için kendüme zaruret itmek ihtimali ile birkaç gün gaybet ittiğim ecilden cümle emlakimi hatt-ı hümayun-ı saadet-makrun ile miri için zabt ve kabz ittıklarında menzil-i mezburu dahi mülki olmak zum'u ile kabz eylediklerinden sonra taraf-ı miriden celb mukarrer

iken bundan esbak vefat iden merhum Mustafa Paşa'ya Bey' olunduk da vefatından sonra ... olmağla hazret-i müşarün-ileyhin Beytü'l-malına aid olmuştur deyu hala mütevell-i merkum Mustafa Ağa bi-gayr-i vechi'ş-şer'i vaz-i yed ider su'al olunub yedinde olan vakfiye-i mamulün-biha muceibnice bana zabt itdirilmek taleb iderim dedikde müddei-i merkum Hüseyin Efendinin yedinde olan vakfiyesine nazar olundukda min külli'l-vech-i takririne muvafik bulunmak gibbe's-su'al mütevell-i merkum Mustafa Ağa cevabında hala minval-i muharrer üzere olmağın menzil-i mezbure bi'l-ikame vaz-i yed eyledim vech-i mesfur üzere müddei-i merkum vakf eylediği ma'lumum değildir deyu vakfını mülk için badehu talebü'l-beyyine udul-i müsliminden Fethullah ibni Mehmed ve Eyyüb Çelebi ibni Mahmudve Ali Bey ibni Abdullah ve Mehmed Çelebi ibni Yusuf ve İbrahim ibni abdullah ve Ali ibni Abdullah ve Muharrem ibni Mahmud ve Mustafa ibni Seyfullah nam kimesneler mahfel-i kazaya li-ecli'ş-şehade hazirun olub gibbe'l-istişhad filhakika müddei-i merkum menzil-i mezburumu tarih-i vakf idüb sükenayı Beyan olunduğu vech üzere evvela kendi nefsine badehu evladına ve evlad-ı evladına ile'l-inkıraz ve bade'l-inkıraz kız karındaşı mezbure Fatma Hatuna ve bade vefatiha evladına ve evlad-ı evlad-ı evladına ve bade'l-inkıraz ecr-i misli ile icar olunub vakfiyetine takriri fukara-i haremeyn-i muhteremeyne irsal olunadeyu şart ve tayin idüb tescil-i şer'ive teslimü'l-mütevell-i olmayub itmişdir vech-i meşruh üzere menzil-i mezburun vakfiyetine şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü eda-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde inde't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri makbule olmağın mucebiyle hüküm olundu ma vâk'a eserü't-taleb sebt olundu fi'l-yevmi'l-hamis ve işrin min cemaziye'l-ahir min suhur-ı sene sitte ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Bey ibni Mehmed el-bevvab

Mehmed Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Lütfullah Bey ibni Nasuh el-bevvab

El-hacc Mustafa ibni Ali

Hüseyin Efendi ibni BOŞLUK el-katib

Ali Efendi ibni Mustafa el-müderris

Mahmud Bey ibni Abdullah el-kilari

Hasan beşe ibni Abdullah

Mehmed Efendi ibni el-imam

Ve gayrihim.

138. sayfa

Belge 197: Mahrusa-ı İstanbulda Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî fahru'l-akrân Hasan Bey ibni Mehmed nam bevab-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde işbu hafiz'ül kitab Mehmed Halife ibni Mustafa mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden olub mahruse-i merkumede Davudpaşa Cami'i kurbunda Kasab İlyas mahallesinde vak'ı iki taraftan Medine-i Münevvere vakfı ile bir taraftan es-seyyid Ahmed Çelebi mülkü Mehmed ibni Ali ile bir taraftan târik-i âmm ile mahdud olub tulen otuz buçuk zira' ve arzen altı zira' on sekiz parmak arzı arsa üzerine vak'ı bir bab fevkani evi ve bir sofayı ve bir tahta odayı ve bir ahır ve bir kenifi müştemil olan menzilin vakıftan olan merhume Aişe Hatunun utekasından Rıdvan ibni Abdullah ber-muceb-i şart-ı vâkıfa sâkin olub hala fevt oldukda tasarrufu vakfa ait olmağın menzil-i mezburun ecr-i misli kibel-i şer'den keşf olunub harabe müşrif olmağla yevmi bir akçe icar-i müeccele ve üç bin akçe icare-i muaccele ecr-i mislidir deyü ehl-i vukuf müslimin itikâf itmeğın menzil-i mezburu tarih-i kitabdan yevmi bir akçe icare-i müeccele ve üç binakçe icare-i muaccele ile mezbur Mehmed halifeye icar idüb ol dahi vech-i mezbur üzere isticar ve kabul eyledikden sonra icare-i muaccesesi olan meblağ-ı mezbur üç binnakd-i rayiç-i fi'l-vakt akçeyi mezbur Mehmed Halife yedinden tevliyetim hasebi ile vakıf için alub kabz idüb ve menzil-i mezburu kendi malıyla tamir edüb badehu icare-i muaccesesine mahsub olmak üzere ebnasıya izin verdim dedikde mütevellî-i mezburun ber-vech-i meşruh cari olan

ikrarını müstecir-i mezbur dahi vicahen tasdik ve şifahen tahkik etdikde ma hüve'l-vâki' ala vıku'a bi't-taleb ketb olundu tahriren fî'l-yevmi'l-hamis aşere min şuhur-ı Recebi'l-mürecceb min şuhur -ı sene sitte ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Halil

Diğer Ali Bey ibni Hasan el-bevvab

El-hacc Mehmed ibni Halet

Ferhad Bey ibni Abdullah

Hüseyin Halife ibni Ömer

Abdulkadir ibni Abdunnebi

Ve gayrihim.

Belge 198: Mahmiye-i İstanbulda Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani meclis-i şer' de sahibetü'l-kitab Aişe Hatun ibneti BOŞLUK mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb mahruse-i Galata tevabi'inden kasaba-i Tobhane'de Cihangir cami kurbünde Ebu'l-Fazl mahallesinde bundan akdem vefat iden Asiye Hatun ibneti Kasım Bey mahalle-i merkuma vâki' tulen ve arzen hesab-ı şatranç üzere yirmi beş zira' arsa üzere mebni ve kirmani tarafeyni el-hacc Mehmed ibni Abdullah mülkü ve bir tarafı Osman Bey ibni Abdullah et-tabbah ve bir tarafı İbrahim Bey ibni Abdullah et-tabbah mülkleri ile mahdud olan bir bab süfli ve bir sofa ve birr-i ma ve kenifi müştemil olan menzil mülkü lakin hal-i huyut ve kemal-i sıhhatinde evvela kendi nefesine badehum fukara-i haremeyne vakf idüb hala vefat etmekle ber-muceb-i şart-ı vakıfe-i mezbure menzil-i mezbur fukara-i haremeyne aid olmağla icarı lazım geldikde taliibnie arz olunub rağbatü'n-nas munkat'ı oldukdan sonra mezbure Aişe'ye tarih-i kitabdan yevmi bir akçe müeccele ve on sekiz bin akçe muaccele ile icare ve müceddeden ebnaşı muaccesine mahsub olmak üzere icar ve tesellüm eyledim ol dahi isticar ve

kabulden sonra icare-i muaccelesi olan meblağ-ı mezbur on sekiz binakçeyi medine vakfi için bi't-tamam alub kabz ittim ve badehu sair emsal gibi mutasarrıf olsun dedikde ale't-tasdik ma vak'a kayd-şod fi evahir-i Ramazani'l-mübarek min şuhur-ı sene sitte ve işrin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin Çelebi ibni Ömer

Ferhad Bey ibni el-...

Mehmed Bey ibni el-bevvab

Mustafa Çelebi ibni Kasım

Ve gayrihim.

Belge 199: Müteveli-i merkum meclis-i şer'de sahibü'l-kitab İbrahim Bey ibni Abdullah nam bevvab mahzarında ikrar edib hazret-i Eyyüb-i Ensari kurbunda Kasım Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat iden Ali Bey ibni Abdullah hal-i huyutunda iken mahalle-i merkumede vâki' bir tarafı İbrahim Bey mülküne ve bir tarafı bazen Kiremidci Hasan vakfına ve bir tarafı bazen Kasım Paşa vakfına ve iki tarafı târik-i âmma müntehi olub fevkani iki bab odayı ve dehlizi ve tahtani bir bab odayı ve bir ahır ve bi'r-i ma' ve kenif ve hadikayı müştemil olan mülk menziline evvela kendi nefesine badehu utekasına ve bade'l-inkıraz fukara-i haremeyn-i şerifeyne vakf hala merkum Ali Bey vefat-ı utekası dahi munkariz olmağla menzil-i mezbur mahallü't-tevabi fukara-i Haremeyn-i muhteremeyne aid olmağın icarı lazım geldikde talibine arz olunub rağbat-ı nas münkati' olduktan sonra müşarün-ileyh İbrahim Bey iki binakçe icare-i muaccele ve yevmi bir akçe icare-i müeccele ile meremmat ve ebnasısına sarf eylediği meblağ muaccelesine mahsub olmak üzere isticara talib olub ben dahi tarih-i kitabdan iki binakçe icare-i muaccele ve yevmi bir akçe müeccele hesabı üzere müma-ileyh İbrahim Beye tevliyetim hasebi ile icar eyledim ol dahi kabul eyledi dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i ma vâk'a eserü't-taleb sebt olundu fi evail-i zi'l-kadeti'ş-şerife min şuhur-ı sene sitte ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Bayram Efendi ibni Bekrullah el-...?

Mehmed Çelebi ibni Abdurrahman el-imam

İbrahim Çelebi ibni İsmail

Ömer ibni Hemdem

Ramazan ibni Rıza el-bevvab

Hasan ibni Abdullah

Abdulfettah ibni Siti

Ve gayrihim.

139. sayfa

Belge 200: Mütevellî-i merkur meclis-i şer' de Rasime Hatun ibneti Hüseyin mahzarında bi't-tevliye ikrar ve takrir-i kalam idüb mahmiyye-i merkumede Hüseyin Ağa mahallesinde sâkine iken bundan esbak vefat iden Ümmü Hatun ibneti BOŞLUK hal-i huyutunda mahalle-i merkumede vâki' tarafeyni vakf-ı mezbur ve bir tarafı târik-i âmm ve bir tarafı tarik-i hass ile mahdud ve bir bab fevkani odamı ve bir kenifi müştemil harameyne vakf idüb hala merkume Ümmü Hatun vefat idüb menzil-i mezbur cümle't-tevabi' Haremeyn-i Şerifeyne aid olmağın icarı lazım geldikde taliibnie arz olunub rağbat-ı nas munkati' olduktan sonra merhume Rasime Hatun iki bin akçe icare-i muaccele ve yevmi bir akçe icare-i müeccele ile meremmat ve ebnasısına sarf eylediği meblağ muaccelesine mahsub olmak üzere isticara talib olub ben dahi menzil-i mezburu tarih-i kitabdan iki ibni akçe icare-i muaccele yedinden alub tevliyetim hasebi ile icar eyledim ol dahi vech-i muharrer üzere isticar ve kabul eyledi dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i ma vak'a eserü't-taleb ketb olundu fi evail-i muharmmü'l haram min şihur-ı sene seb'a ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ferhad Bey ibni el-bevvab

Muslu Çelebi ibni el-Üsküdari

Ali Çelebi ibni Sinan el-bevvab

Ve gayrihim.

Belge 201: VAKFİYE

140. sayfa

Belge 202: VAKFİYE

Belge 203: Dergâh-ı Ali... işbu sahibü'l kitab fahru'l-akrân Muhammed Bey ibni Ali nam yesari mahmiye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni nam Mehmed bevvab-ı sultaninin hatt ve hatemi ile mümza ve mahtum ve tarih-i kitab senesi recebü'l-mürecceb evaili ile müverrah tezkiresi ile meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelim ve ta'bir-i anı'l-meram idüb mahmiyye-i merkumede Kadırga Limanı kurbünde Nişancı paşa mahallesinde vâki' etraf-ı selasesi evkaf-ı mezbure müşarun-ileyh ve bir tarafı târik-i âmma müntehi fevkani ve tahtani iki bab oda ve bir sofa ve dehliz ve iki kiler ve üstünde bir matbah ve ahur ve bi'r-i ma' ve kenifi müştemil olan menzili mülkü iken bundan esbak vefat iden merhum mehterbaşısı Hasan Ağa bi-cümle't-tevabi zevce-i metrukesi Hüma Hatun ibneti İsa vefat etdikden sonra evkaf-ı mezbureye mülhak olmak üzere vakf idüb hala merkume Hüma Hatun şart-ı vakıf-ı müma-ileyh üzere menzil-i mezbura mutasarrıfe iken hakk-ı şer'isini evkaf-ı mezbure için mütevellî-i merkum el-hacc Hasan Beye fariğa olub ol dahi kabul ve evkaf-ı mezbure için bi't-tevliye zabt itmeğle icarı lazım gelmeğın ben dahi menzil-i merkum yevmi iki akçe icare-i müeccele ve dört bin akçe icare-i muaccele ve imaret ve meremmata ve müceddeden ebnasisına kendi malımdan sarf ittiğim meblağ-ı muacceleye mahsub olmak üzere isticara talib olduğunda mütevellî-i merkum dahi vech-i meşruh üzere menzil-i merkumu bi-cümle't-tevabi rıbh-ı merkumdan yevmi iki akçe icare-i müeccele-i mezbure ve meblağ-ı mezbur dört binfiddi Osmani nakd-i rayiç-i fi'l-vakt akçe icare-i muaccele ile bana bi't-tevliye icar ve teslim ben dahi vech-i muharrer

üzere isticar ve kabul ittiğimden sonra icare-i muaccesesi olan meblağ-ı mezbur altmış dört binakçeyi mütevell-i merkuma teslim eyledim ol dahi evkaf-ı mezbure için benim yedimden bi't-tamam alub vech-i sabık üzere tarih-i kitab muceibnice izn-i şer'i ve kendi marifeti ile menzil-i merkumun imaret ve meremmetine kendi malımdan sarf ittiğim yirmi ibni akçemi dahi icare-i muacceleyle mahsub idüb ve min ba'd dahi sarf üzere hükm meblağ yine muaccesesine mahsub olmak üzere menzil-i merkumdan evkaf-ı mezbureyi benim üzerime kayd idüb yedime kendi hatt ve hatemi ile mümza ve mahtum ve tarih-i merkum ile müverrah tezkire vermişdi hala nazar olunub

141. sayfa

muceibnice kibel-i şer'den dahi istikaken hüccet tahrir olunmak matlubumdur deyüb ibraz ittiği mütevell-i merkumun tezkiresine nazar olundukda min külli'l-vücuha müstecir-i merhum Solah Muhammed Beyin takrir-i meşruhuna muvafik bulunmağın ma vâk'a eserü't-taleb sebt olundu tahriren fi evail-i şehri-i recebü'l-mürecceb min şuhur-ı sene seb'a ve işrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ömer Efendi ibni BOŞLUK

Mahmud ibni Ramazan

Hasan ibni el-müezzin

Hasan Bey ibni el-bevvab

Mustafa Dede zakir'ül ...?

Receb Çelebi ibni Abdulkadir

Abdi ibni Hasan el-...?

Muhammed Çavuş ibni BOŞLUK

Ve gayrihim

141. sayfa

Belge 204: Mahmiyye-i İstanbul'da Kadırga Limanı kurbünde bostancıbaşı sâkinelerinden olub vakıf-ı atiyü'z-zikrin mukaddema zevcesi olan fahrü'l-muhadderat Hüma Hatun ibneti Abdullah tarafından ikrar-ı atiyü'z-zikrde vekil olub mahalle-i mezbure sâkinlerinden el-hacc Muhammed ibni İlyas el-müezzin ve el-hacc Hamza ibni Abdullah nam kimesneler şehadetleri ile şer'an vekaleti sabite olan mahalle-i mezbure mescidi imamı fahrü'l-kuzat Mahmud Efendi ibni Ramazan nam kimesne meclis-i şer'-i hatıru'l-lazımu't-tevkirde mahmiyye-i merkumede bi'l-fiil Haremeyn-i Şerifeyn evkafına mütevellî olan fahrü'l-akrân el-hacc Hasan Bey ibni Muhammed nam bevhab-ı sultani mahzarında bi'l-vekale ikrar-ı tam ve takrir-i kelam edüb mahalle-i merkumede bundan akdem vefat iden mersum mehterbaşı Hasan Ağa ibni Abdullah nam müteferrika hal-i huyutda ve kemal-i sıhhatinde mahalle-i merkumede vâki' balada zikr olunan menzili mülkü iken vakf-ı sahih-i şer' ile vakf edüb süknüevvela kendi nefesine badehu zevcesi müvekkilem merkume Hüma Hatuna şart ve tayin idüb fevt olduktan sonra ber-muceb-i şartı- vakıf-ı muma-ileyh zevce-i metrukesi müvekkilem merkum Hüma Hatun menzil-i merkumu bi-cümle tevabi' ve levahıkı tarih-i kitaba gelince zabt ve tasarruf itmişdir el-haletü hazihî hasbeten lillahi te'ala menzil-i merkumun süknü ve tasarrufunu evkaf-ı mezbure için mütevellî-i merkum Hasan Beye feragat idüb kasr-ı yedleri ol dahi yevmi hasbi ile kabul ve evkaf-ı mezbure için zabt ve kabz eyledi ba'de'l-yevm ahara icar ve her sene başında hasıl olan icaresini Medine-i Münevvere fukarasına irsal eyleyüb müvekkilem mesfure Hüma Hatunun kat'an alaka ve medhalim kalmamışdır dedikde vekil-i merkum imam Mahmud Efendinin bi'l-vekale sudur eden ikrar-ı meşruhunu mütevellî-i merkum Hasan Bey dahi vicahen tasdik ve şifahen tahkik edücek ma vâk'a eserü't-taleb setb olundu tahriren fi evail-i Cemzail evvel min şuhur-ı sene seb'a ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Es-sabıkan

Belge 205: Mahrusa-ı İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mahrusa-i mezburede Sinan Ağa mahallesinde vâki' lede'l-ahali ma'lumu'l- hudud olan ferd hamam müsteciri olan işbu hamilü'l-kitab el-hacc Hüseyin ibni Hasan nam kimesne meclis-i şer'a gelüb takrir-i kelam ve ta'bir-i anı'l-meram idüb bundan akdem hamam-ı mezbur harabe müşrif olub tecdid ve meremmatına vakfın müsaadesi olmamağla kendü malından tamir ile badehu sarf eylediği akçeyi kıste'l-yevmine mahsub olsun deyü mütevellisi Hamza Bey ibni Mehmed nam bevfab-ı sultani izin virmeğin ben dahi kendi malımdan tamir eylemişdim hala kıbel-i şer'den üzerine varılıb ne mikdar akçeye tahammülü vardır keşf ve tahrir olunmasını talep ederim dedikde savb-ı şer'den mevlana Mehmed efendi ve hassa mi'marlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile hamam-ı mezburun üzerine varılıb mütevell-i mezbur Hamza Bey mahzarında keşf olundukda filhakika hamam-ı mezburun beş guruş bedelde freskleri ve ayakları ve kurnası ve su hazinesi ve kurşun boru su yolları ve cemakanlar tevahi ve tecdid ve tamir olunması bu cümleye sarf olunan üst taşlarının ve tuğlasının ve kireç ve horasanının ve kurşunlarının ve yüksek derzinin ve üstünün kapaklarının ve Kubbe camlarının üstadiye ve ırgadiye ve hamaliyesinin ba'de külli hesab doksan dokuz binsekiz yüz otuz yedi akçeye tahammülü vardır deyü mi'mar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf müsülmanlar ittifak eyledikleri mevlana-yı mezbur mahallesinde tahrir idüb badehu meclis-i şer'a gelüb haber virmeğin ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i Ramazani'l-mübarek li-sene seb'a ve işrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-ayan Mehmed ibni Ali ..el-Mesud

Mehmed Efendi ibni Nebi el-imam

Ömer Halife ibni el-müderris

Yusuf ibni Abdullah

Mehmed Efendi

Hasan Çavuş ibni

Ve gayrihim

142. sayfa

Belge 206: VAKFIYE

Belge 207: VAKFIYE

143. sayfa

Belge 208: VAKFIYE

Belge 209: VAKFIYE

144. sayfa

Belge 210: Mahmiye-i Kostantiniyye'de vak'î Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahrü'l-akrân Hamza Bey ibni Mehmed nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde atebe-i aliyey-i sultaniyede hala İşcibaşı olan zahru'l-emasil Hızır Ağa ibni...mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden olub mahmiyye-i mezburede Kıztaşı mahallesinde vâki' bir taraftan İbrahim Ağa ibni Abdullah zuvvak-ı sultani mülki ile bir taraftan Karaca Ahmed zaviyesi ile bir taraftan târik-i âmm ile mahdud olub iki bab tahtani evi ve bir kileri ve iki sofayı ve bir ahırını ve bir fevkani selamlık ve bi'r-i ma' ve bir kuyu ve bir kenif ve muhavvatayı müştemil olan menzil tarih-i kitabdan beher şehir doksan akçe icare-i müeccele ve yedi bin akçe icare-i muaccele ile mezbur Hızır Ağaya tevliyetim hasebi ile icar eyledim ol dahi vech-i mezkur üzere isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i muaccesesi olan meblağ-ı mezbur yedi ibni nakd-i rayiç-i fi'l-vakt akçeyi yedinden vakf için alub kabz idüb ve menzil-i mezburda kendi malıyla mezbur Hızır Ağa her ne ebnası ihdas iderse ittiği ebnası vakfin olub akçeyi icare-i muaccesesine zam olunmak üzere ebnasıya izin verdim dedikde mütevellî-i mezburun ber-vech-i meşruh olan ikrarı müstecir-i mezbur Hızır Ağa dahi vicahen tasdik ve şifahen tahkik ittikte ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi gurre-i zi'l-hiceti'ş-şerife li-sene seb'a ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ferhad Bey ibni Abdullah

Cafer ibni Abdullah

Ahmed ibni Derviş

Mehmed ibni

Ve gayrihim

Belge 211: VAKFİYE

145.SAYFA

Belge 212: VAKFİYE

Belge 213: VAKFİYE

146.sayfa

Belge 214: VAKFİYE

Belge 215: Mahmiyye-i İstanbul'da merhum Davudpaşa cami-i şerifi mahallesi sakinlerinden olup bundan akdem vefat eden merhum el-hacc Mustafa ibni Mehmed nam tacirin li-eb sulbisi olan Muharrem nam sagira ve zevce-i metrukesi Tahire Hatun ibneti Mehmed'e münhasıra oldukdan sonra sagir-i mezbur Mehmed Bey kıbel-i şer'-i şerifden mansıb vasi-i şer'isi olan Mehmed Bey ibni Hasan vesayeten zevce-i mezbure Tahire Hatun asaleten meclis-i şer'-i şerifde müteveffa-yı mezburun li-ebeveyn kız karındaşı olup menzil-i atiyü'l-beyan vaz'ıatü'l-yed olduğu şer'an sabite olan Ayni Hatun ibneti Mehmed mahzarında üzerine

147.sayfa

da'va eyleyüb mahalle-i mezburede vaki' bir tarafı müteveffa-yı mezbur el-hacc Mustafa Bey mülki evi ile ve bir tarafı İsmail Ağa ibni Abdullah mülkü ile ve bir

tarafı tarik-i amm ile ve bir tarafı Fatma Hatun ibneti Hüseyin mülkü ile mahdud olub arsası tulen kamil yetmiş zira' ve arzen tarik-i amm tarafında on bir zira' ve mezbure Fatma Hatun tarafında on üç zira' olub ulvi ve süfli iki bab evleri ve bir ahuru ve üzerinde bir odayı ve bir hücre-i sagireyi ve kenif ve bi'r-i ma'ı ve bağçeyi müştemil olan menzil müteveffa-yı mezbur el-hacc Mustafa Bey mülkü olub vefat eyledikde semen-i mezbur Tahire'ye ve sa'y-yı esmanı sagire-i mezbura intikal iken mezbure Ayni Hatun menzil-i mezbure bi-gayr-i vechi'ş-şer'i vaz'-ı yed eyleyüb mülkiyyet üzere tasarrufumuza mani' olur el-haletü hazihi asaleten ve vesayeten menzil-i mezkuru taleb üzere verdiklerinde gibbe's-su'al mezbure Ayni Hatun vech-i ati üzere da'va-yı vakf etmeğe savb-ı şer'-i kavimden me'zun olmağın cevab verüb menzil-i mezburu merhum-ı müşarun-ileyh el-hacc Mustafa hal-i sıhhatinde mülkünde olduğu halde bin on dört senesi Ramazanı evahirinde evvela kendü nefesine ba'de vefatihi kendü evladına ve hemşiresi olduğum Hamza Bey'e ve bundan sonra evlad-ı evladına ve evlad-ı evladına ve ba'de'l-inkıraz eslah-ı akarına ve ba'de'l-ekarib Medine-i Münevvere fukarasına vakf eyleyüb li-ecli't-tescil mütevellî nasb eylediği Mehmed ibni Ahmed nam kimesneye teslim eyleyüb ba'de't-teslim tarih-i mezburdan mahmiyye-i mezburede hilafetihi İmam Ebu Yusuf aleyhir'r-rahman re'y-i şerifi üzere hakim-i mezbur sıhhat ve lüzumuna hükm eyleyüb vakfiye-i me'mulun-biha vermişdir deyu hakim-i mezbur imzasıyla mümzât ve hatemi ile mahtume ve tarih-i mezbur ile müverrah mazmunu min külli'l-vücuha mezbure Ayni Hatunun takririne muvafık vakfiye-i me'mulun-biha ibraz eyledikde vasi-i mezbur ile zevce-i mersume tahire'nin mahzarlarında kıra'et olunub ba'de'l-inkar mazmun-ı vakfiye-i mezbur beyyine taleb olundukda zeyl-i vakfiye-i mezburede isimleri tahrir olunan Şems u Mah ve Davud Paşa cami'-i şerifi imamı el-hacc Ömer Efendi ibni Mustafa el-imamve cami'-i mezbur mü'ezzini Mehmed Halife ibni Mehmed ve İsmail Halife ibni İbrahim nam kimesneler li-ecli'ş-şehade hazurun olub gibbe'l-istişhad eda-i şehadet eyleyüb fi'l-vaki' işbu hudud ile mahdud olan menzili tarih-i mezburede merhum-ı mersum el-hacc Mustafa mülküde olduğu halde ve hal-i sıhhatinde vech-i muharrer üzere vakf eyleyüb süknü ve tasarrufunu evvela kendüye ba'de vefatihi beyan olunduğu minval üzere evladına ve hemşiresi mezbure Ayni Hatuna ve ba'dezalik eslah-ı akareyn ve ahareyn Medine-i Münevvere fukarasına şart eyleyüb teslim-i ile'l-mütevellî eyleyüb hakim-i mezbura hükümeti halinde

vech-i ma'lumu's-şer'i üzere tescil etdirmişdir hala mezbur-ı mezbur cemü't-tevabi' vakf-ı lazimu't-tescil biz bu minval üzere husus-ı mezbura şahidleriz şhadet ederiz dediklerinde gibbe't-ta'dil ve't-tezkiye şhadetleri makbule olmağın menzil-i mersumun vakf-ı lazimu't-tescil olduğuna hüküm olundu tahriren fi evail-i şehr-i Ramazanu'l-mübarek li-sene hamse ve işrin ve elf .

ŞUHUD'UL HAL

Ali Halife ibni Ömer Efendi el-imam

El-hacc Cafer ibni Süleyman el-mü'ezzin

Ali Halife ibni Yusuf el-mü'ezzin

Ömer Çelebi ibni Ahmed

İsmail Çelebi ibni Ali

Şemsi Çelebi ibni Mustafa

Ali ibni Yusuf el-mü'ezzin

Belge 216: VAKFIYE

148.sayfa

Belge 217: Mahruse-i İstanbul'da Haremeyn-i Muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Veli Bey ibni Abdulmennan nam bevvab-ı sultani meclis-i şer'-i hatır-ı lazimu't-tevkirde menzil-i atiyü'l-Beyana mülkiyetin zum'u ile vaz'iatü'l-yed olan Fatma Hatun ibneti Mustafa Ağa tarafından husus-ı atıye ve redd-i cevaba vekâlete İbrahim ibni Rıdvan ve Osman Çavuş ibni Bayezid şhadetleri ile şer'an sabite olan fahrü'l-ayan Mehmed Ağa ibni Fezullah nam zevvak-i sultani mahzarında üzerine tasdir-i da'va idüb mahrusa-ı merkume de merhum Şeyh Ebu'l-vefa medrese-i şerifesi kurbünde Hızır Bey mahallesinde vâki' tulen ve arzen hesab-ı şatrancı üzere ibni beş yüz doksan beş zira' arsa üzere mübeyyin iki muhavvata-i muhtevi olub muhavvata-i dahiliyyesi fevkani beş bab odayı ve bir orta sofasını ve

tahtani bir bab ocaklı ve bir bab ocaksız odayı ve bir matbah ve bir hamam ve bir fırın ve bir bi'r-i ma'ı ve muhavvata-i hariciyesi fevkani dört bab odayı ve bir divanhane ve altında bir ahır ve bir bab tahtani oda ve dışarı kapu üstünde iki bab oda ve altında bir bab odayı ve ahur ve bi'r-i ma'ı ve kenifi müştemil olub bir tarafı İbrahim Çelebi ibni BOŞLUK mülkü ve bir tarafı Çelebi mülkü ile bir tarafı BOŞLUK ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan menzili bundan akdem mahalle-i merkumede vefat iden Belkıs Hatun ibneti Molla Kasım hal-i sıhhatinde mülkü iken tarhi-i kitabdan on iki yıl mukaddem vakf idüb süknasını evvela kendi nefesine badehuma validesi Aişe Hatuna ve badehuma kendi hemşiresi kızı mezbure Fatma Hatuna ve evladına ve evlad-ı evladına ve evlad-ı evlad-ı evladına ve bade'l-inkırazu'l-küllü fukara-i haremeyne şart ve ta'yin itdiğünden sonra validesi mezbure Ayşe Hatun şart-ı vakife-i mezbure üzere tarih-i kitaba gelince menzil-i merkuma mutasarrıfe olub hala fevt oldukda mezbure Fatma Hatun ırsla bana intikal eylemişdir deyü menzil-i merkumun nisf-ı şayi'asına ve nisf-ı aharına mezbure Aişenin zevç-i metrukü BOŞLUK vaz'ıl-yed eylemişlerdir su'al olunub def'-i yedlerine tenbih olunmak matlubumdur dedikde gıbbe's-su'al vekil-i merkum Muhammed Ağa cevabında fi'l-hakika vech-i merkum üzere merkum üzere menzil-i mezburun nisf-ı şayi'i müvekkilem merkume Fatmaya ve merkume Aişe'den ırsla intikal eylemekde vaz'ıl-yed eylemişlerdir vech-i merkum üzere vakfiyesi ma'lumumuz değildir deyücek müteveli-i merkumdan takrir-i meşruhuna muvafık beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden mahalle-i merkumede sâkin Halil ibni İsmail ve Mehmed ibni Seydi Ali ve Mustafa Efendi ibni Halil nam kimesneler ve sairleri meclis-i şer'a li'ecli's-şehade hazurun olub gıbbe'l-istişhad fi'l-hakika müteveffat-ı merkume Belkıs menzil-i merkum hal-i sıhhatinde mülkü iken şurut-ı mezkure üzere bizim huzurumuzda vakfiyesi ile vakf eyledi deyu müteveli-i merkumun takrir-i meşruhuna muvafık ve müddeasına mutabık ve min külli'l-vech-i kabule layık eda-i şehadet-i şer'iyye etdiklerinde bade't-ta'dil ve't-tezkiye şahadetleri makbule olmağın mucebiyle hükm olunub ma vâk'a eserü't-taleb sebt olundu fi selh-i Cemaziye'l-evvel min şuhur-ı sene seman ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Hüseyin Çelebi ibni Ömer el-mü'ezzin

Mehmed Efendi ibni Ömer

Ali ibni Mehmed

Mehmed ibni Süleyman

Abdullah Beşe ibni İbrahim er-racil

Ve gayrihim

Belge 218: VAKFİYE

149. sayfa

Belge 219: VAKFİYE

150. sayfa

Belge 220: VAKFİYE

151. sayfa

Belge 221: VAKFİYE

152. sayfa

Belge 222: VAKFİYE

Belge 223: Mahmiye-i İstanbul da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bil-fiil mütevellî olan Veli Bey ibni Abdullah nam bevvab-i sultani meclis-i şer'a gelüb takrir-i kelim edüb bundan akdem sene seman ve işrin ve elf (1028) tarihinde mahsul-ı vakf-ı mezbureden sene-i merkumede rayic olan akçeden altmış bin yedi yüz akçe ve yüz altmış akçe hesabı üzere alınmış, yüz seksen yedi şerifi flori ve yüz on akçe hesabı üzere alınmış yüz altı kamil guruşu ve dörder akçe hesabı üzere alınmış üç binüç yüz doksan şahî ile vakfiyeti mevcut olub hala varid olan emr-i şerif üzere flori yüz

yirmiſer akçeye ve guruſ-ı kamil seksen akçe ve ſahi üç akçeye rayic olub mukaader rayic olan galib’ül akd sarf akçeyi bade rayic olmayub her dirhem yediſer buçuk cedit ve sadakaya bey’ olunmak lazım olmağla kese-i vakfda mevcut olunan guruſ-ı kamilden ve ſerifi altundan ve ſahiden ve sarf akçeden cem’an otuz iki bin yedi yüz akçe kese lazım gelmiſdir vâki’-i hal keſf olunmak matlubumdur dedikde fi’l-hakika meclis-i ſer’de gadr ve ...? hesap olunub minval-i muharrer üzere kesr-i mukarrer olmağın bi’t-taleb ketb olundu hurrire fi gurre-i muharremü’l-haram li-sene tis’a ve ıſrın ve elf.

ŒUHUD’UL HAL

Abdullah Beſe ibni İbrahim

El-hacc Mustafa ibni El-hacc Abdulhakim

Œaban ibni Mustafa

Belge 224: Mahmiye-i Galata’da Câmî’-i Kebir mahallesi sâkinlerinden Mustafa Efendi ibni Mehmed el-imam meclis-i ſer’-i hatır-ı lazimü’t tevkirde mahmiye-i İstanbul’da haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi’l-fiil müteveli olan iſbu sahibü’l kitab fahrü’l-emasil ve’l-akran Veli Bey ibni Abdullah nam bevab-ı sultani mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb bundan akdem mezbur Veli Bey vakf-ı mezburden zu’m itmekle Yoros kazâsına tâbi’ Ak Baba kuddesu sırıhu’l-aziz kurbünde Dereskele nam mevzi’de lede’l-ahali ma’lumu’l-hudud olub Deli müderris bahçesi dimekle ma’ruf bahçeyi bindokuz yüz akçe icare-i muaccele ve müeccele ile bana icar idüb ben dahi vech-i mürur üzere isticar ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkum bindokuz yüz akçeyi yedinden bi’t-tamam alub kabz idüb ben dahi bahçe-i mezbureyi bir sene tasarruf ve ilm-i mertebe mahsülünden sekiz yüz akçesini kabz itmiſken bahçe-i mezbure ulemaya meſrutdur deyü hakimü’ſ-ſer’-i huzurunda sabit ve tahir olub ben dahi kasr-ı yed eyledim idi hala meblağ-ı merkum ibni dokuz yüz akçenin sekiz yüz akçesi bahçe-i mezbure mahsülünden makbuzum olub baki yüz elli beſer akçe hesabı üzere verilmiſſerifi altunum kalmıſ idi el-haletü hazihi zikr olunan yedi ſerifi altunumu müteveli-i merkum Veli Bey yedinden bi’t-tamam alub kabz eyledim bade’l-yevm meblağ-ı merkum ibni dokuz yüz akçeden mezbur Veli

Bey zimmetinde bir akçe kalmadı dedikde gibbe't-taleb ketb olundu hurrire fi evail li-sene tis'a ve ışrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Abdullah ibni İbrahim

Ali Çelebi ibni Halil

Ferhat Bey ibni el-bevvab

Hasan efendi

153. sayfa

Belge 225: VAKFİYE

Belge 226: Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mahmiyye-i İstanbul mahallatından Başcı El-hacc Mahmud mahallesinde vâki' lede'l-ahali ve'l ciran ma'lumu'l- hudud olan menzilin yevmi dört akçe icare-i müeccele ve ücret-i muaccele ile müsteciri olan işbu sahibü'l-kitab fahrü'l-aşıyan Karagöz Ağa ibni Abdullah nam müteferrika meclis-i şer'a gelüb takrir-i kelim idüb bundan akdem menzil-i mezbur harabe müşrif olub her sene izn-i hâkim ve marifet-i mütevellî ile icare-i muaccele mahsub olmak üzere kendi malımdan yirmi binakçe harç ve sarf eyledim ve hala dahi bazı mevazi' meremmete muhtacdır canib-i şer'den üzerine varılıb ne mikdar akçeye tahammülü vardır ve harabesi dahi görülüb min ba'd ihdas eylediğim ebnası ve meremmet muaccele mahsub olmayub icare-i müeccelesi olan dört akçenin bir akçesi her sene harabesinin tamir ve meremmetine sarf olunmasına izin talep iderim dedikde kibel-i şerhden Mevlana Hızır Efendi ibni Memi el-kadı ile hassa mimarlardan Üstad Ali ibni Halil irsal olunub ol dahi zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan bi-garaz müslim ile menzil-i mezburun üzerine varub bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi olan fahrü'l-aşıyan Veli Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultani mahzarında keşf ve müşahade itdiklerinde fi'l-vâki' müstecir-i mezkûrun imaret ve meremmetine sarf ittiği akçenin yirmi binakçeye tahammülü olub ve harabesi dahi mukarrer olmağın icare-i müeccelesi olan dört akçenin bir akçesi menzil-i mezburun

imaret ve meremmetine sarf olunub ve üç akçesi canib-i vakfa virilmek enfa' olduğuna mimar-ı mezbur ve sair müsliminin itikak ittiklerini mevlana-i mebzur mahallinde tahrir idüb ba'dehu meclis-i şer'a

154.sayfa

gelüb ihbar itmeğın ma hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb sebt olundu hurrire fi evasıt-ı şehr cemaziye'l-evveli lisene seb'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Efendi ibni el-kadı

El-hacc Seydi Ali ibni Davud

Mehmed Bey ibni Gazanfer el bevvab-ı sultani

Mustafa Çelebi ibni Mehmed el-bevvab-ı sultani

Mehmed Bey ibni el-müderriş

Ve gayrihim

Belge 227: Mahmiyye-i İstanbul sükkanından Yeniçeri mal fi halifesi işbu sahib'ül kitab fahrü'l-erbabü'l-kalem Mehmed Efendi ibni Receb mahmiyye-i mezburede Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellı olan fahrü'l-aşıyan Veli Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultaninin imzasıyla mümza ve hatemiyle mahtum ve tarih-i kitab senesi cemaziye'l-evvelinin gurreşiyle müverrah tezkiresiyle kimesneyle meclis-i şer'-i şerif-i garraya gelüb takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden olub mahmiyye-i mezbure de Karagümrük kurbünde Derviş Ali mahallesinde vâki' Hüma Hatun ibneti Abdullah vakfindan bir tarafı Bazarbaşı Receb Çelebi ibni Musa mülkü ile hassa saraçlardan İsa Çelebi ibni Hasan vakfına ve bir tarafı Çadırcı Muhyeddin vakfindan olub Çukurbostan dimekle ma'rûf olan bostana ve bir tarafı Saliha Hatun ibneti Murad Bey ve Mehmed Bey el-cüندی mülklerine ve bir tarafı târik-i âmma muttasıl ve müntehi üç bab ulvi ve iki bab sufli büyütu ve bir ahır ve bi'r-i ma' ve kenifi ve cüneyneyi müştemil olub tulen ve arzen ebnası zira'ıyla hesab-ı şatracı

sekiz yüz on altı zira' arsası olan mülk-i menzilini evvela kendi nefesine badehu ebna-
i sipahiyandan Geyvan Bey ibni Abdullah ve mezbur Geyvan Beyin karındaşı
Behram nam ... ba'dehüma evladlarına ve evlad-ı evladlarına bade'l-inkıraz Medine-i
Münevvere fukarasına tevcih-i şerefha lillahi te'âlâ fukarasına vakf idüb bu cümle
münkarız oldukda vakfiye-i ma'mulun-biha muceibnice menzil salifü'z-zikr Medine-
i Münevvere fukarasına tevcih itdüğünde menzil-i mezburun muhammen ve bi-garaz
ehl-i vukuf müslümanlar ittifak ile yevmi icare-i müeccelesinin ecr-i misli iki akçe ve
icare-i muaccelesinin ecr-i misli on altı binakçe iken üstad Ali ibni Abdulllah nam
kimesne menzil-i mezburı vakf-ı mezburun sabık mütevellisi olan Hasan Bey ibni
Mehmed nam bevvab-ı sultaniden iki yüz akçe icare-i muaccele ve ayda on akçe
icare-i müeccele ile isticar idüb vakfa külli gadri olduğu mukarrer olunmak hala ben
menzil-i mezburu ecr-i misli olan on altı binakçe icare-i muaccele ve yevmi iki akçe
icare-i müeccele ile talib olduğumda müteveli-i merkum Veli Beyin dahi vakfa enfa'
olmağın menzil-i mezburu külli ve cüz'i imaret ve meremmet lazım geldikde
malından idüb sarf olunan meblağ icare-i muaccelesine mahsub olub deyü tarih-i
mezburda bana icar ve ben dahi isticar ve kabul idüb ve icare-i muaccelesi olan
meblağ-ı mezbur on altı binakçeyi müteveli-i merkum Veli Bey yedimden vakf için
alub kabz idüb defter-i evkafa minval-i mersum üzere üzerime kayd ittikten sonra
tasarrufu için tezkire virmişdir kıbel-i şer'den dahi temessük taleb iderim dedik de
müteveli-i mezburun tezkiresine nazır olundukda min külli'l-vücuha Mehmed
Efendinin takririne muvafık bulunmağın ma hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb sebt olundu
hurrire fi evahir-i cemaziye'l-ahir sene tis'a ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Bey Gazanfer el-bevvab-ı sultani

Mustafa Halife ibni Mehmed el-katib

Ali Çelebi ibni Halil mimar-ı hassa

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mimar-ı hassa

Abdullah ibni İbrahim er-racil

Ve gayrihim

155. sayfa

Belge 228: Mahmiyye-i İstanbul'da El-hacc Hasan mahallesinde sâkinlerinden ba'is-i tahrir-i haze'l-kitab Şems u Mah Hatun ibneti Abdulvahhab tarafından husus-ı atiyü'l-beyan davaya vekaleti mezbureyi ta'rifu'ş-şer'iyye ile arifin olan Kenan Bey ibni Abdulmennan er-racilü'l-kitab ve Mustafa ibni Muhammed şehadetleri ile şer'an sabite olan damadı fahru'l-akrân Basri Ağa ibni Mehmed meclis-i şer'-i hazır-ı lazımu't-tevkire gelüb takrir-i kelim ve ta'bir-i ma hüve'l-meram idüb Haremeyn-i Şerifeyn vakfından mahalle-i merkume vâki' lede'l-ciran ma'lumu'l-hudud hesab-i şatraci üzere bin yüz seksen zira' arsa üzerine mebni yevmi dört akçe icare-i müeccelesi olan menzilin yevmi üç akçe icare-i müeccele ve müeccele ile sülüs-i erba'ı müvekkilem merkume Şems u Mah'ın ve yevmi bir akçe icare-i müeccele ve muaccele ile ber vech-i cari Derviş Çavuş ibni Ali tasarrufunda olub lakin bundan akdem menzil-i merkumu minval-i muharrer üzere iktisam ittiklerinde sokak kapısı sülüs-i erba'ı olan müvekkilemin hissesine düşmekle kapunun fevki dahi sakfa değin müvekkilem hissesinin olmak lazım iken hala kapunun fevkinde olan mecmu' sofa-i kebireden tulen ve arzen hesab-ı mezbur üzere otuz sekiz zira'yı müvekkilemin zikr olunan kapusu üzerinde merkum Derviş Çavuşun bir rub' olan hissesine vâki' olmağla tahtında mürur u ubur olundukda vakfından su ve çirkab dökülüb zararı olduğundan gayr-i zikr olunan bir kapu üstünde olub müvekkilemin hissesinin içine girmekle nerdüban ve bir bab odasını battal idüb geçilmekten kalmışdır kıbel-i şer'den üzerine varılıb vâki'-i hal merkum Derviş Çavuş mahzarında keşf ve müşahade olundukdan sonra menzil-i merkumun arsiyyesi mesaha ve dört hisse olmak üzere iktisam olunub def'-i zarar duvar-ı hak olunub matlubumdur dedikde savb-ı şer'den mevlana Mustafa Efendi el-müderriis ve hassa mimarlardan üstad Hasan ibni Hüseyin irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ve bi'l-fiil vakf-ı merkum mütevellisi Veli Bey ibni Abdulmennan ile menzil-i merkumun üzerine varub vâki'-i hal merkum Derviş Çavuş mahzarında keşf ve müşahade olundukda ve mimar-ı merkum menzil-i merkumun arsiyyesini mesaha

ittikde fi'l-hakika hal-i minval-i muharrer üzere olmağın menzil-i merkumun binyüz seksen zira' olan mecmu'-ı arsiyyesi yevmi dört akçe keraste taksim olunub dört hisse olundukda mecmu'undan dokuz yüz yetmiş zira' arsa-ı ebnasıyla müvekkile-i merkume tasarrufunda iki yüz on arsa-i ebnasıyla merkum Derviş çavuş tasarrufunda bulunub bu takdirce müvekkilem merkume hissesinden merkum Derviş çavuş hissesine seksen beş ebnası zira'ı arsa dahi lazım olunub beynlerinde münaza'at-i kesire cereyanından sonra merkum Derviş Çavuş hüsn-i ihtiyarıyla taksim-i mezbur üzere kendiye tevcih iden seksen beş zira' arsiyyeyi ve münazum-ı kıyye olub zikr olunan otuz sekiz zira' kapu üzere sofayı kendi hissesinin yevmi buçuk akçe icare-i müeccelesi müvekkile-i merkume hissesine tahmil olunmak üzere ma'rifet-i müteveli-i merkum ile mezbure Şems u Mah Hatuna feragat edüb vekil-i merkum dahi müvekkilesi için vekaleti minval üzere kabul idüb ve hala beynlerinde olunacak perde duvar iştiraken ebnası olunub ba'de merkum Derviş çavuşun hissesinin olmak üzere maBeynlerini fasıl ittiklerini merkum hissesinin müeccelesi yevmi üç buçuk ve merkum Derviş Çavuş hissesinin müeccelesi yevmi üç buçuk akçe kaldığını ve tarafeyni vakf olmağla hala bu minval üzere olmak vakfa ve tarafeyne enseb ve ahirin ve min külli'ş-vech-i enfa' ve kabuldür deyü sikak-ı haver verdiklerini mevlana-yı mezbur mahallinde vuku' üzere tahrir idüb badehu meclis-i şer'a gelüb inha etmeğın ma vâk'a sebt olundu fi evahir-i cemaziye'l-evveli min şuhur-ı sene tis'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Efendi ibni el-bevvab

Ömer Çelebi ibni Mehmed

Mustafa Çelebi ibni Mahmud

Mehmed Çavuş ibni İsa

Abdurrahman ibni Mustafa

Hasan Çelebi ibni

Halil ibni Hasan

Mehmed Bey ibni Gazanfer

Mehmed ibni Ali

Ve gayrihim

156. sayfa

Belge 229: Darü's-saltanatü's-seniyye konstantiniyye el-mahmiyede Haremeyn-i Şerifeyn evkafına berat-ı padişahi ile bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Veli Bey ibni Abdulmennan nam bevab-ı sultani meclis-i şer'-i şerif-i tahirde takrir-i kelim idüb mahmiyye-i mezburede Kadı Çeşmesi kurbünde Kenisa mahallesi sâkinelerinden olub bundan esbak vefat iden mersume Emine Hatun ibneti Mehmed mezbur mahalle-i mezburede vâki' bir tarafı el-hacc Mustafa Bey mülkü ile merhume Aişe Hatun vakfı mekteibnie ve bir tarafı Ataullah Çelebi mülküne ve iki tarafı târik-i âmma müntehi ve mahdub olub iki bab tahtani evi ve bir sofayı ve bir selamlığı ve üç bab fevkani odayı ve bir sofalı ve bir ahırını ve bir su kuyusunu ve yine müşterek bir su kuyusunu ve bir fırını ve kenifi ve eşcar-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi havi bahçeyi müştemil olan mülk-i menzilin vefat itmezden mukaddem hal-i sıhhatinde evvela kendi nefesine badehuma karındaşı Mustafa kızı Fatma Hatuna ve bade'l-inkıraz fukara-i haremeyne vakf ve şart ve tayin eylemişdir hala ikisi münkariz olmağla ber-muceb-i şart-ı vakife-i mezbure zikr olunan menzil-i fukara-i haremeyn-i muhteremeyne aid olmuşdur kibel-i şer'den üzerine varılıb vâki'-i hal mahalle-i mezbure ahalisinden tefahhus ve isticar olunduktan sonra fukara-i mezbureyn için zabt ittirilmesini talep iderim dedikde savb-ı şerden mevlana Hızır Efendi el-kadı ile hassa mimarlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitâb da masturu'l-esami olan müslimin ile mahalle-i mezburede menzil-i mezburun üzerine varub keşf ve mesaha ittiklerinde menzil-i mezburun ebnası zira'ıyla tulen ve arzen bi-hesab-ı şatracı binaltmış dört zira' arsası olub vaki'-i hal mahalle-i mezbure ahalisinden tefahhus ve isticar eylediklerinde mahalle-i mezbure sâkinlerinden Derviş Beşe ibni Abdullah er-racil ve Mustafa Bey ibni Müyesser el-cundi ve Ahmed ibni Mehmed ve Hasan ibni Ahmed ve Aişe Hatun ibneti Hasan ve sairler zikr

olunan menzil-i bi-cümleti't-tevabi ve'l-hudud vakıfe-i mezbure Emine Hatun hal-i sıhhatinde evvela kendi nefesine badehuma mezbure Fatma Hatuna bade'l inkıraz fukara-i mezbureyne vakf ve şart itmişdir deyü mütevellî-i merkum mahzarında ala tariki'ş-şehade haber verdiklerini mevlana-yı mezbur mahallinde vuku' üzere tahrir idüb badehu meclis-i şer'a gelüb inha etmeğin muceibnice menzil-i mezburu fukara-i haremeyn-i muhteremeyn için zabta mütevellî-i merkum Veli Beye tenbih olunub ma hüve'l-vâki' ala vuku'a gıbbe't-taleb sebt olundu hurrîre fi evail-i cemaziye'l-evveli li-sene tis'a ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-emasil Ali Efendi ibni İsa el-imam

Ali Çelebi ibni Halil

Fahrü'l-kuzat Ebubekir Efendi ibni Receb

Zahru'l-kuzat Veli Efendi ibni Abdullah

Ahmed ibni Hasan

Sinan ibni Salih

Mehmed ibni Ali

Ve gayrihim

Belge 230: Mahmiyye-i İstanbul'da Haremeyn-i muhteremeyn vakfına bi'l-fiil mütevellî olan Veli Bey ibni Abdulmennan meclis-i şer'e gelüb sahibü'l-kitab Hüseyin Beşe ibni Mehmed mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb vakf-ı mezburdan vilâyet-i Rumilinde Kızanlık kazasına tâbi' Ayık (Aybık) nam karye ve tevabi' mukataasının aşar-ı şeriyye ve rüsum-ı örfiyye ve mal-ı gaib ve mal-ı mefkud ve bad-ı heva ve bi'l cümle kadimden vakf için zabt ve kabz olunan mahsulatını işbu binyirmi dokuz senesinde ve duhul eden martı ibtidasından bir sene tamamına varınca on beş ibni akçeye mezbur Hüseyin Beşe üzerine tevliyetim hasebi ile deruhte eyledim ol dahi tahahhüd ve iltizam ve kabul eyledi dedikde gıbbe't-

tasdikü'ş-şer'i sabık vezir-i azam olan Mehmed Paşanın Baltacılar Kethüdası olan Mehmed Paşa ibni Abdulmennan meblağ-ı mezburun mecmu'una tarafeynden emr ve kabul u adeye kefalet-i sahiha semeni ile ma vak'a bi't taleb sebt olundu fi evail-i Recebü'l-mürecceb min şuhur-ı sene tis'a ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Abdunnebi Efendi ibni Ali

Ahmed Çavuş ibni Abdulmennan

Mehmed Bey ibni Gazanfer el-bevvab

Mustafa Bey ibni el-katib

Abdulmennan Çelebi ibni Halil

Hüsrev Beşe ibni Mehmed

Ve gayrihim

157.sayfa

Belge 231: Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olup mahmiyye-i İstanbul'da Sarı Musa mahallesinde vâki' lede'l-ahali ma'lumu'l-hudud menzilin icare-i müeccele ve muaccele ile müstecirleri olan işbu sahibü'l-kitab Halil Çelebi ve İbrahim Çelebi ibni Durmuş nam kimesneler meclis-i şer'a gelüb takrir-i kelam idüb bundan esbak menzil-i mezbur münhedim olmağla harabe müşrif olup bazı mevazı tecdid ve bazı mevazı imaret ve meremmete muhtaç oldukda icare-i muacceleimize mahsub olmak üzere izn-i şer'i ve ma'rifet-i mütevelliyile kendü malımızdan bir bab tahtani oda ve bir sofa ve bir hizmetkar odası ve bir kenif müceddeden ebnası ve bir bab tahtani oda ve ca-beca bazı mevazı'nı meremmet eylemişdik hala kıbel-i şer'den üzerine varılıb ne mikdar akçeye tahammülü vardır keşf ve tahrir olunmasını talep ideriz didiklerinde savb-ı şer'den mevlana Hızır Efendi ibni Memi el-kadı ile hassa mimarlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub onlar dahi zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile menzil-i mezburun üzerine varub bi'l-fiil evkaf mezbure

mütevelli olan fahru'l-aşiyân Veli Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultani mahzarında keşf ve müşahade eylediklerinde fi'l hakika menzil-i mezburda iki bab tahtani oda ve bir kenif ve bir sofa müceddeden ihdas eylediklerinden ma'âda bir bab tahtani odanın ve menzil-i mezburun ca-beca bazı yerleri imaret ve meremmet eylemeğin bu cümlenin harç olunan taşlarının ve direklerinin ve tuğla ve döşeklerinin ve kirişleri ve pedavra ve kiremidlerinin ve kireç ve horasanının ve tahta ve mismarının ve ve üstadiyye ve ırgadiyye ve hamaliyesinin ve sair kereste-i mütenevvi'asının cem'an on dokuz binüç yüz akçeye tahammülü vardır deyü mimar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf müslimin ittifak eylediklerini mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir idüb badehu meclis-i şer'a gelüb ihbar eylemeğin ma hüve'l-vâki' gıbbe't-taleb sebt olundu hurrîre fî evası-ı cemaziye'l-evveli li-sene tis'a ve ısrın ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü's-suleha-i Arif Mehmed Efendi ibni Velid Efendi

El-hacc Seydi Ali ibni Davud

Mehmed Efendi ibni el-hacc Muslu

Derviş Receb ibni Abdullah

Mustafa ibni Mehmed el-katib

Muslu ibni Abdullah

Abdi Çelebi ibni BOŞLUK

Ve gayrihim

Belge 232: VAKFIYE

158. sayfa

Belge 233: VAKFIYE

159. sayfa

Belge 234: VAKFİYE

Belge 235: Mahmiye-i İstanbul'da merhum Küçük Ömer Ağanın Haremeyn-i muhteremeyne vakf eylediği imaret-i mezburesine bi'l-fiil müteveli olan Fahru'l-ayân İbrahim Çelebi ibni Murad nam bevab-ı sultani meclis-i şer'-i hatır-ı lazımü't-tevkirde sahib-i haze'l-kitab İsak veled-i İlya nam Yahudi muvacehesinde bi't-tevliye ikrar-ı tamm ve takrir-i kelim idüb imaretde mevkufe-i mezbureden mahmiyye-i merkume ..? haricinde Balat kapusu ile hazret-i Eyyüb kapusu mabeyninde Hünkar İskelesi dimekle ma'ruf cami kurbünde vâki' bir tarafı mezbur İsak mülkü ve iki tarafı târik-i âmm ve bir tarafı sahil-i bahr ile mahdud olub büyüt-i müte'addideyi muhtevi olan bir bab menzili ve önünde tulen doksan zira' perma yerini ve hisar duvarına muttasıl dört bab permacı odalarını bi-cümleti't-tevabi' ve levahık tarih-i kitabdan beher sene yirmi bin akçe icare-i müeccele ve zikr olunan perma yerine ve menzil-i merkumun içinde ihdas ideceği müte'addid odalara ve hamam ve meremmet-ı cüz'iyesine harç ve sarf ideceği akçeyi canib-i vakf-ı mezburun icare-i muaccesine mahsub olub üzere merkum İsak yahudiye tevliyetim hasebi ile icar ve teslim eyledim ol dahi minval-i muharrer üzere isticar ve kabul itdikten sonra vech-i salifü'l-beyan üzere kendi malından ihdas itmek murad eylediği ebniye-i cedide ve saire bade'l-ihdas muaccesine mahsub olmak üzere merkum İsak'a izin verdim min ba'd icare-i müeccele-i mezbureyi sal-be-sal canib-i vakfa eda eyleye haricden kimesneye tâbi' olmayub keyfe ma yeşa ve sair emsali gibi mutasarrıf olsun dedikde müteveli-i merkumun vech-i meşruh üzere sudur iden ikrarını müste'cir-i merkum İshak dahi vicahen tasdik ve şifahen tahkik itmeğin mahüvel vâki' eserü't -taleb sebt olundu tahriren fi gurre-i ramazanü'l-mübarek min şuhur-ı sene tis'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Efendi ibni Mehmed el-muhasib

Mustafa Ağa ibni mukata'acı

Ahmed Ağa ibni Musa mütevellî-i vakf

El-hacc Nasuh ibni el-hacc ...? el-bevvab

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Mustafa Efendi ibni Murad el-müderriş

Hüseyin Çelebi ibni el-mü'ezzin

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-mimar

Hasan Efendi ibni el-katib

Şaban ibni Musa el-...?

Ali Çelebi ibni Sinan el-bevvab

Ve gayrihim.

160. sayfa

Belge 236: Mahmiye-i İstanbul da merhum Küçük Ömer Ağanın haremeyn-i muhteremeyne vakf eylediği akarat-ı mevkufeden mahmiyye-i merkume haşini (kale) haricinde Balat Kapısı ile Hazret-i Eyyüb kapısı mabeyninde Hünkar İskelesi demekle ma'ruf cami kurbünde Karabaş mahallesinde vâki' vakf-ı mezbura inha ile tecdid ve tavsifden müstağni bir bab menzil-i mezkurun beher sene yirmi ibni akçe icare-i müeccele ile müsteciri olan ba'is-i haze'l-kitab İsak veled-i İlya nam Yahudi meclis-i şer'i hatır-ı lazımu't-tevkirde bi'l-fiil vakf-ı mezbur mütevellisi olan fahrü'l-ayan İbrahim Çelebi ibni Murad nam bevvab-ı sultani mahzarında takrir-i kelim idüb bundan esbak menzil-i merkum mütevellî-i merkum içinde ihdas eylediğim ebniyye muacceleyle mahsub olmak üzere icar ve izn vermeğın ben dahi menzil-i mezburun içinde izn-i şer'i ve ma'rifet-i mütevellî-i merkum ile bir hamam ve iki matbah ve iki fırın ve bir oda-ı kebir ve ...? döşeli ve bir dehliz ve kapu üzerinde bir kaşlı oda ve hadikayı içinde bir havzı mah ve fevkinde iki bab oda müceddeden ibnea ve elli zira' taş duvar ihdas eyledim hala kıbel-i şer'den üzerine varılıb mecmu' ebniye-i

merkumenin ne mikdar akçeye tahammülü vardır keşf ve tahrir olunmak matlubumdur dedik de hassa mimarlardan üstad Hasan ibni Hüseyin ve müteveli-i merkum zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile kibel-i şer'den üzerine varılıb vâki'-i hal müteveli-i merkum mahzarında keşf ve müşehade olundukda fi'l-hakika vech-i salifü'l-beyan üzere menzil-i merkumun içinde olan ebniyye-i mezkure müceddeden ebnası ve önünde tulen doksan ve arzen on zira' perma yeri ihdas olunmuş bulunmağın mecmu'una sarf olunan keraste-i mütenevvi'anın ve hasmar ve taşının ve taş ve kireç ve horasanını ve tuğla ve kiremidin neccariyye ve ırgadiyye ve hamaliyeler ile zikr olunan nik-i pereme doldurmasıyla cem'an ba'de külli'l-hesab yüz doksan sekiz binaltun yetmiş iki akçeye tahammülü vardır deyü mimar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf müslimin tahmin-i sahih ile tahmin edüb ittifak ittiklerinden sonra meblağ-ı mezbur müstecir-i merkum İsak icare-i muaccesine mahsub olmak üzere ma hüve'l-vâki' eserü't-taleb sebt olundu fi evasıt-ı zilkade min şuhur-ı sene tis'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Sabıkan

Belge 237: Mahmiyye-i İstanbul'da Hakkakbaşı iken Daye Hatun mahallesinde bundan akdem vefat iden Hıdır Bey ibni Abdullahın utekasından Osman ibni Abdullah ve Yasemin ibneti Abdullah ve Zahide ibneti Abdullah meclis-i şer'a gelib takrir-i kelam idüb merhum-ı mezburun ütekasından olub bundan esbak vefat iden Ömer ibni Abdullah'ın sülbiye-i sagire kızı Havvanın kibel-i şerden mansub vasisi olan menzil-i mevkuf' atiyü'l-beyan bi'l-vesaya vaz'ıl-yed olduğu şer'an sabite olan Ferhad Beşe ibni Abdullah racil mahzarında her biri takrir-i kelam idüb mutekamız merhum-ı mezbur Hıdır Bey mahalle-i merkumede vâki' lede'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudud olub tulen ve arzen hesab-ı şatracı üzere BOŞLUK zira' arsa üzere mebni buyut-ı müte'addideyi muhtevi olan mülk-i menzilini hal-i sıhhatinde vakf-ı sahih-i şer'-i ile vakf idüb sükena ve tasarrufunu kendi nefesine ba'dehu evladına ba'dehu utekasına ba'de inkıraz Medine-i Münevvereye şart ve ta'yin itmeğın ber mucib-i şart-ı vakf-ı mezbur biz vakıf-ı mezburun utekasından olmağla menzil-i mezbura Mehmed ve Ömer ale's-seviye mutasarrıfları iken bundan akdem

bi-emrillahi (teali) muharrik oldukda her birimiz kendi malımız ile menzil-i mezburun arsasından hisselerimiz üzerine ebnası ihdas eylediğimizde müteveffa-yı mezbur Ömer dahi hal-i sihhatinde utekadan olmağla tulen ve arzen hesab-ı şatraci üzere üç yüz kırk bir zira' hisse olan arsası üzerine izn-i hakim ve marifet-i mütevellî-i vakf-ı mezbur ile ebnası ihdas itmişdi el-haletü hazîhi mezbur Ömer fevt olub evlad-ı utekaya meşrut olmamağla arsa-i mezburenin tasarrufu bize ve ma'rifet-i şer' ve izn-i mütevellî ile üzerine ihdas eylediği ebniyye-i sagire-i mezbureye intikal idüb lakin ebniyye-i merkumenin hal'i mümkün olmayub hal' olunursa sagire-i mezbureye gadr olmak mukarrer olmağın hala kıbel-i şer'den üzerine varılıb vaki'-i hal keşf ve müşahede olunub arsa-i mezbureden bize aid hakk-ı tasarruf-ı sükna marifetiyle senede senevi maktuan icare-i misli ta'yin olmak matlubumuzdur dediklerinde savb-ı şerden mevlana Hasan Efendi el-müderriş ve hassa mimarlardan üstad Hasan ibni Hüseyin irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahalle-i mezbura varılıb vaki'-i hal bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn mütevellisi fahru'l-akrân Veli Bey ibni Abdullah ve sair mahzarında keşf ve müşahede olunduktan sonra mimar-ı mezbur menzil-i merkumun arsasını hesap eyledikde fi'l-hakika hal-i minval-i muharrer üzerine olduğu muhakkak ve arsa-i mezbure üzerine olan ebniyyenin hal'-i sagire-i mezbureye aid olub hal'i mümkün olmamağla icare-i misli ta'yinine tarafeyn-i evveli.... deyu tarih-i kitabdan beher sene üç yüz altmış akçeittiklerini mevlana-i mezbur mahallinde tahrir idüb badehu meclis-i şer'a gelüb haber virmeğın ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi Şevvali'l-mükerrem li-sene tis'a ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Halife ibni Mehmed el-imam

Fahru'l-akran Ahmed Ağa

Süleyman ibni Abdullah

Hüseyin ibni Hasan

Ve gayrihim

161. sayfa

Belge 238: VAKFIYE

162-163-164.sayfa

Belge 239: VAKFIYE

165. sayfa

Belge 240: Bi'l-fiil Haremeyn-i Şerifeyn mütevellî olan Veli Bey ibni Abdulmennan nam bevvab-ı sultani meclis-i şer-i hatırda işbu sahibü'l-kitab fahrü'l-kuzat Ali Efendi mahzarında bi't-tevliye ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbureden vilâyet-i Rumilinde Akçakızanlık nam kasabada vâki' bir tarafı Debbağ Ahmedin mutasarrıf olduğu mukataalı yerine ve bir tarafı vakf-ı eşyaya muttasıl mer'aya ve bir tarafı Sinablı El-hacc Mustafa mutasarrıf olduğu mukata'alı yere ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud tahminen on iki dönüm arsa-i halîyesi olan harebe müşrif bir kule ve iki bab tahtani beyt-i müddet-i medid mu'attal ve hali kalub icarı min külli'l-vücuha vakfa enfa' olmağın zikr olunan kuleyi ve iki beyti bi-cümleti't-tevabi ve levahık yevmi birer akçe icare-i müeccele ve sekiz yüz akçe icare-i muaccele ve lazım gelen imaret ve meremmeti ve müceddedatı muaccelesine mahsub olmak üzere müma-ileyh Ali Efendi tarih-i kitabdan tevliyetim hasebi ile icar ve teslim eyledim ol dahi ber-vech-i muharrer isticar ve kabul ittikden sonra icare-i muaccelesi olan meblağ-ı mezbur sekiz yüz akçemi vakf için benden bi't-tamam alub kabz eyledim vech-i muharrer üzere kule-i mezburenin lazım gelen muvafıkı imaret ve meremmet ve müceddeden ihdas ideceği ebniyyesi ve iki bab mülk dahi imaret ve meremmetine muaccelesine mahsub olmak üzere izin verdim min ba'd ta'yin olunan yevmi bir akçemi sal-be-sal canib-i vakfa eda eyleye haricden kimesne mani' olmayub keyfe ma yeşa mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdiki'ş-şer'i zikr olunan kule ve mezkuresinin vech-i meşruh üzere icarı ve ücretini ecr-i misli olmağla min külli'l-vücuha vakfa evla ve enfa'dır deyu sikak haber virmeğın ma hüve'l-vâki' eserü't-taleb sebt olundu fi gurre-i Recebi'l-ferd li-sene tis'a ve işrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdulmennan el-bevvab

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-mimar

Mehmed Bey ibni Gazanfer el-cabi

Hüseyin Efendi ibni İbrahim el-müderriş

Hasan Efendi ibni el-katib

Şaban ibni Musa

Mustafa ibni Abdullah

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Mustafa Bey ibni el-kitab

Ve gayrihim

165. sayfa

Belge 241:Ba'is-i haze'l-kitab İbrahim Bey ibni Muhammed nam kimesne meclis-i şer-i hatır-ı lazım'ü't-tevkirde taktir-i kelim idüb haremeyn-i muhteremeyn evkafından mahmiye-i İstanbulda Kadırğa Limanı kurbünde Emin Sinan mahallesinde vâki' vakf-ı mezburu intiha ile tecdid ve tavsifden bir bab menzil-i mahalle-i merkumede sâkin Sayime Hatun ibneti Abdullah mülkü iken bundan akdem vakf-ı sahih ile vakf idüb icaresini fukara-i haremeyne şart ve tayin etdikden sonra menzil-i mezburu cümle tevabi ve levahık ile bi'l-fiil evkaf-ı mesfura mütevellî olan fahru'l-akrân Veli Bey ibni Abdulmennan nam bevvab-ı sultaniye teslim itmekle icarı lazım gelmeğın taliibnie arz olunub rAğabat-ı nas münkatı'a olduktan sonra yevmi iki akçe icare-i müeccele ve on bir bin beş yüz akçe icare-i muaccele ile isticara talib olduğumuza vakfa enfa' olub ziyade ile tâlib-i ahar olmamağın mütevellî-i merkum dahi menzil-i mezburu tarih-i kitab şehir-i guresinden ücreteyn-i merkumeteyn ile ve muradım üzere müceddeden ebnasım ve imaret ve meremmeti tasarrufum icare-i muacceleye mahsub olmak üzere tevliyetim hasebi ile bana icar ve

teslim idüb ben dahi vech-i mürur üzere isticar ve mütevellî ittiğimden sonra icare-i muaccesesi olan meblağ-ı mezburu teslim idüb vakf için bi't-tamam kabz ve imaret ve meremmete ve müceddeden muaccesesine mahsuben izn virüb defter-i evkaf-ı mezburede minval-i muharrer üzerine kayd idüb zabt ve tasarruf için yedime hat ve hatmi muhtevi ve tarih-i mezbur ile merkum müverrah tezkire vermişdi hala nazar olunub muceibnice kibel-i şer'den istihkak-ı hüccet tahrir olunmak matlubumdur dedikde mütevellî-i merkumun tezkiresine nazar olundukda min külli'l vech-i mu'tad merkum İbrahim Beyin takrir-i meşruhuna muvafık ve mutabık bulunmağın ma vak'a eserü't-taleb sebt olundu fi evahir-i erba Rebi'ül-evvel li-sene selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ahmed Efendi ibni el-imam

Abdulhaluk ibni Ahmed

Mehmed Efendi ibni BOŞLUK

Muslu Çelebi ibni BOŞLUK

Hasan Efendi ibni BOŞLUK

Ve gayrihim

Belge 242: VAKFIYE

166.sayfa

Belge 243: VAKFIYE

167.sayfa

Belge 244: VAKFIYE

168. sayfa

Belge 245: VAKFİYE

Belge 246: Mahrusa-ı Bursa sâkinlerinden işbu kitab-ı müstetabı tahrire ba'is olan Hasan ibni Abdulmennan ve Rıdvan ibni Abdullah nam mu'tekalarına kasaba-ı mezbure sâkinlerinden dergah-ı ali bevvablarından mu'takları olan Ahmed Bey ibni Abdullah nam bevvab-ı sultani mahfil-i şer'-i şerif-i lazimu't-tevkirde ihzar ve mahzarında takrir-i kelim idüb dediklerinde işbu mu'taklarımız olan müşarün-ileyh Ahmed Bey tarih-i kitabdan yirmi sene mukaddem taht-ı tasarrufunda vâki' bir tarafı mülk evi ve bahçe ve kasaba-ı mezbure mahallatından Mahallesi... ma'rûf olan mahallede vâki'

169.sayfa

olub bir tarafı merkum Atufi Efendi mülkü ve bir tarafı Hoca Sarı mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ve Abdulhalil Efendi mülhaki ile mahduddur ve içinde olan bahçenin Eşcar-ı müsmireyi müştemildir ve dış havluda vâki' olan ahuru ile mademki huyutda oldukça içinde kendi sâkin olub mutasarrıf olub badehu kendi dar-ı dünyadan dar-ı bekaya intikal eyledikde müşarün-ileyh Ahmed Beyin utekasından olmak ile zikr olunan menzil-i mezburun süknasını ale'l-iştirak bize ve evlad-ı evlad-ı evladımıza neslen ba'de neslin ve batnen ba'de batnın fer'an gıbbet-i asl vakf idüb ve bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere için şerefiha Allahu te'âlâya vakf itmişdi el-haletü hazihi zikr olunan menzil-i mezburdan bir mikdarı müşarün-ileyh Ahmed ihtiyacım vardır deyü bey' etmek murad itmiş husus-ı mezburu müma-ileyh Ahmed Bey'den ahz olunub gıbbe's-şer'i's-şerif takrir-i tahrir olunmak ve menzil-i merkumu merkum Ahmed Bey'e bey' etmekden men' olunmasını talep iderin dedikde gıbbe's-su'al mezbur Ahmed Bey cevabında fi'l-vâki' bundan akdem zikr olunan mülkü minval-i meşruh üzere vakf itmeğe niyet eyledikde zaruren icab etmekle bir mikdar biz Bey' itmek murad iderim kat'an vakf ve tescil-i şer'i itmedim deyü menzil-i mezburun vakfiyyetini münker olub mezburan Hasan Beyin ve Rıdvan beyin sıdk-ı makallarına mutabık Beyyine talep olundukda udul-ı müsliminden Mehmed halife ibni el-imam ve ebna-ı sipahiyandan Abdi Bekir ibni Hacı Süleyman nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'a hazıran olub eda-i şehadet-i şer'iyye idüb fi'l vâki' mezburanın mutakları olan müşarün-ileyh Ahmed Bey zikr olunan hudud ile mahdud olan

menzilini ve içinde olan ahuru ve bahçe ile yirmi seneden mütecavizdir ki süknasını evvela kendiye şart idüb huyutda oldukça kendi sâkin ola ba'de vefatihi utekasına ve evlad-ı evladına vakf idüb bade'l-inkıraz Medine-i Münevvereye bizim huzurumuzda vakf idüb ta'ayyün ve şurut itti biz bu hususa şehadetleriz ve şehadet-i şer'iyye dahi ıderiz didiklerinde bade't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri hin-i kabulde vakı'a olduktan sonra menzil-i mezburun meşruh üzere vakfiyetine hükm olunub mezbur Ahmed Bey menzil-i mezburu bey' ve hibeden men' olunub ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi evail-i cemaziye'l-evvel li-sene ihd ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-kuzat Hasan Efendi ibni BOŞLUK

Sinan Efendi ibni BOŞLUK el...?

Mehmed Çelebi ibni el-müderris

Kemaleddin Efendi

İbrahim Çelebi ibni Arif

Hasan ibni Ahmed

Ömer ibni Yusuf

El-hacc Abdulkerim

Mehmed ibni Mustafa

Ve gayrihim

Belge 247: Dergah-ı Ali bevvalarından olub Mahmiye-i Kostantiniyyede vâki' Haremeyn-i Şerifeyn evkaf-ı mütevellisi olan işbu baisü'l-huruf fahrü'l-emasil ve'l-.... Mustafa Bey ibni Ahmed nam kimesne mahmiyye-i mezbure mahallatından Yavuz oğlu Mahallesinde sâkine olan Enam Hatun ibneti Şeyhi Efendiği meclis-i şer'-i şerife ihzar-ı mahzarında da'va ve takrir-i kelim idüb mahalle-i merkumeden

olub bundan akdem müteveffat olan merhume Nefise Hatun mahalle-i mezkurede vâki' bir tarafı fahrü'l-müderrisin Hasan Çelebi mülkü ile bir tarafı mezbure Enam mülkü ile ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olub bir ahuru ve iki bab ulvi evleri ve bir sofayı ve bi'r-i ma' ve fırını ve kenifi ve muhavvatayı ve eşcar-ı müsmireyi ve havlu kapusu üzerinde bir odayı müstemil olan mülk-i menzilinün süknasını mademki hin-i hayatta evvela nefis-i nefisine ve kendüden sonra evladına ve evlad-ı evladına ve evlad-ı evladı münkariz olduktan sonra Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına vakf idüb hala evlad-ı evladı münkariz olub zikr olunan menzil Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına intikal idüb merkume Enam Hatun bi-gayr-i hakkın zabt ve tasarruf idüb tevliyetim hasebiyle dava ve taleb iderim deyüb mesfure Enam Hatun istintak olundukda cevab verüb fi'l-hakika zikr olunan menzil merkume Nefise Hatunun mülkü olub fevt olub sülbiye kızı Aişe Hatuna intikal idüb ve mezbure Aişe fevt olub sülbi oğlu olub zevcim olan Solak Mustafa Beye intikal idüb ve zevcim Solak Mustafa Bey fevt olub oğlum Abdulkadir ile bana intikal idüb oğlum Abdülkadir dahi fevt olmağın menzil-i merkum bi'l-külliyeye mülk-i mevrusum olmuştur deyü menzil-i merkumun vakfını münker olub müteveli-i mezbur Mustafa Beyinden sıdk-ı makaline beyyine taleb olundukda mahalle-i mezkure

170.sayfa

ahalisinden İsa halife ibn-i Hüdaverdi ve halil ibni Teshil el-müezzin fahrü'l-akrân Muhammed çavuş ve Hüseyin ve el-hacc Rıdvan ibni Abdullah ve Mustafa Bey ibni Abdi ve Ramazan ibni İbrahim ve Mehmed ibni ahmed nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'-i şerife hazurun olub eda-i şehadet-i şeriyeye idüb müteveffa-i merkum Solak Mustafa Bey hal-i hayatında bu evi bey' idüb ...eda eylediğimizden ba'id-i kabil değildir sabıka cedde ve Nefise Hatun nefisine ve kendünden sonra evladına ve evlad-ı evladına bade'l-inkiraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf-ı sahih itmişdir deyü ikrarına şahidleriz şehadet dahi ideriz dediklerinde ba'de ri'ayete şera'iti'l-kabul şehadetleri mesmu'a ve kabul olub zikr olunan evin vakfına hükm olunub kayd-ı sicil olundu tahriren fi evahir şehr-i rebi'ül-ahir li-sene selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-kuzat İbrahim Efendi

Fahrü'l-müderriş Abdulbaki Çelebi el-katib

Fahrü'l-eimme Hüseyin Çelebi

Fahrü'l-kuzat Osman Efendi ibni el-kadı

Ve gayrihim

Belge 248 VAKFİYE

171. sayfa

Belge 249: VAKFİYE

Belge 250: Darü's-saltanat'üs-seniyye Kostantiniyye el-mahrusa mahallatından Şemseddin mahallesi sâkin lerinden hafız-ı haze'l-kitab Hasan Beşe ibni Abdullah meclis-i şer'-i şerif-i enverde takrir-i kelim idüb mahalle-i mezburede vâki' bir tarafı Emrullah Efendi mülkü ile ve bir tarafı İmam Mehmed Efendi mülkü ile ve bir tarafı Muslihiddin Subaşı mülkü ile ve taraf-ı ahârî târik-i âmm ile mahdud ulvi ve süfla buyut-ı müte'addideyi müştemil olub süknası zevcim Nazenin ibneti Abdullah nam Hatuna badehu Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına meşrut olan menzil bundan akdem bi'l-külliyeye teharruk olundukda zevcem mezburenin ebnasına adim-i kadri olmağın bade'l-hesab arsasının nısf mütevellî-i vakf ma'rifetiyle bana tefviz ve ben dahi tefefvüz ve kabul ve malım ile müceddeden ebnasıya bundan esbak mezun olduğum ecilden hala ebnası etmişti vech-i şer'i üzerine varılıb arsiyesi mesaha ve sarf ve harc ittiğimiz meblağın mertebe-i tahammülü götürülüb tamnin-i sahih ile tahmin olunmak matlubumdur dedikde savb-ı şer'-i şerifden mevlana Mustafa Efendi irsal olunub ol dahi mimarlar-ı hassadan Hasan Çelebi ibni Hüseyin ve ebniye-i vukufa vukufu olub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan bi-garaz müslimin ile menzil-i mezburun üzerine varub mesaha eylediklerinden tulen on sekiz ve arzen on dört zira' hesab-ı şatrancı ebnası zira'ı ile iki yüz elli iki zira' arsa üzerine mebni üç bab fevkani odaların sakfının hesab-ı mezbur üzere her zira'ı elli beşer akçeden on üç bin sekiz yüz altmış akçe ve iki yüz elli iki zira' döşemenin her zira'ı kırk akçe hesabı üzere on binsekiz akçe tulen ve arzen doksan iki zira' dolma duvarın sıvası ile her zira' yetmiş akçeden altı binüç yüz kırk akçe ve yedi pencere binbeş yüz akçe ve yedi

camına altı yüz otuz akçe ve üç masandirasına binbeş yüz akçe ve üç oda kapusuna beş yüz kırk akçe ve sekizi payeli üç nerdübanın her biri

172.sayfa

ikişer yüz ellişer akçeden yedi yüz elli akçe ve iki sokak kapusına sekiz yüz akçe ve elli zira' ve duvar batiyesine iki yüz elli akçe ve nerdüban bahasında on beş zira' muhammileyi muayene doksan akçe on dört zira' tahtadan yine ikiyüz yirmi akçe ve on bir sütununa her biri yüz yirmi beşer akçe hesabı üzere biniki yüz iki akçe ve iki odasının tavanına iki yüz akçe ve kereste-i keyf vesair harcına beş yüz yirmi akçe cem'an sarfının otuz dokuz bin beş yük kırk akçe tahammülü olub noksan ile mümkün olmadığını mimar-ı merkum tahmin-i sahih ile tahmin idüb haber verdiğini vesair ...? ve infak ittikleri mevlana-yı mezbur mahallatında tahrir ba'dehu meclis-i şer'de inha ve takrir etdikden sonra ma hüve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi samin mine'l ahiri Receb..? lisene tis'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-Mehmed Efendi ibni Şaban el-imam

El-hacc İbrahim ibni Nasuh el-müderriş

Mehmed ibni Sefer

Cafer ibni Mehmed

Haşan Beşe Furuncu Mustafa Bey

Ve gayrihim mine'l-huzzar

Belge 251: Darü's-saade Ağası iken vefat iden merhum İdris Ağa ibni Abdulmennanın utekasından Hasan ibni Abdullah nam kimesne meclis-i şer'de Haremeyn-i Şerifeyn nazırı olub ve merhum-ı müma-ileyhin vasi-i muhtarı olub hala darü's-saade Ağası olan fahrü'l-cüyüş ve'l-mukarrebın zahr-ı ashabu'l izzı ve't-temkin Abdurrezzak Ağa ibni Abdulmennan muvacehesinde takrir-i dava idüb bundan akdem mahsum u merhum-ı mümaileyh İdris Ağa hal-i hayatında mahmiyye-

i Mısırü'l-amire de bilket'ül fiil (gıyn) üzerinde vâki' inde'l-ahali ma'lumu'l-hudud olub buyut-ı müteaddideyi müştemil olan mülk-i menzilinin süknasını.....olmağla ber vech-i iştirak bana ve sair utekasına ve bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf-ı şart idüb vakfiye-i me'mulun-bihasında dahi mastur ve mukayyed iken vasi-i müşarün-ileyh Mehmed Ağa hazretleri benim vesair utekanın tasarruflarına mani' olub vaki'-i hal su'al olunub menzil-i mezbur bana ve merhum-ı müma-ileyhin sair utekasına zabt itdirilmek taleb ederim dedikde gıbbe's-su'al vasi-i müşarün-ileyh menzil-i mezbur Medine-i Münevvereye vakf olunduğu ma'lumum değildir ve sair utekaya süknasını mukaddema şart eylediği ma'lumum değildir deyüb müddei-i merkumun da'vasına mutabık beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden olub dergah-ı ali bevvalarından mefahirü'l-akrân İbrahim Bey ibni Abdulmennan ve Necmi Bey ibni Abdullah nam kimesneler meclis-i şer'de li-ecli's-şehade hazıran olub fi'l-vâki' menzil-i mezbur müteveffa-i merkum İdris Ağanın mülki iken süknasını utekasından mezbur Hasan'a vesair utekasına süknasını mukaddem şart idüb bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına bizim huzurumuzda vakf ve şart eyledi biz bu hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyu eda-i şehadet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de ri'ayete şeraiti'l-kabul şehadetleri hin-i kabulde vâki' olundukda mucbine hükm olundu tahriran fi ihd selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-emacid ve'l-ekarim Mehmed Efendi el-muhasib

Fahrü'l-ayan Hüseyin Efendi katibü'l-bevvaibni

Fahrü'l-akran Mehmed Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hamza Bey ibni Yusuf el-bevvab

Ve gayrihim

Belge 252: VAKFİYE

173.sayfa

Belge 253: VAKFİYE

174. sayfa

Belge 254: İşbu ba'isü'l-kitab Ahmed Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'de takrir-i kelim idüb mahmiyye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafından Vilâyet-i Rumilinde Akçakızanlık kazasında Tımar Hasanlu nam karyede vak'i ma'lumu'l-hudud olub eşcar-ı müşmire-i müşmil vakf-ı hadika-ı kadimden ecr-i misli ile icar olunurken bundan akdem vakf-ı merkur mütevellisi olan Hasan Bey ibni Mehmed nam bevab-ı sultani vakfa gadr idüb hala mutasarrıf olan Piyale Dede ibni Abdullah nam kimesne senevi yüzer akçe mukata'a-i muhaddise ile icare itmeğin meşruh olmaduğunu hala vakf-ı mezbur mütevellisi olan Veli Bey ibni Abdulmennan nam bevab-ı sultani mu'ayyeni'l-vakt şeyhü'l-islam müfti'ül-en'am hazretlerinden istintak ittikte müşarün-ileyh ile icar olunan eşcar-ı müşmire ile ma'mure olan vakf-ı hadikayı mütevellinin mukata-i muhaddise ile icar-ı sahih olur mu cevab-ı şeriflerinde olmaz deyü buyrulmağın mucebince emr-i şerif verilmeğin imtisalen li'l-emr-i te'ala ve ber muceb-i fetva-yı şerife merkur Veli Bey hadika-ı merkumenin vech-i meşruh üzere olan icaresini fesh etdikden sonra ba'de'l-müzayede iki bin akçe icare-i mu'accele ve beher sene bin seksen akçe icare-i müeccele ile bana icar ve teslim ben dahi ber-vech-i hakk-ı muharrer ücreteyn-i merkumeteyn isticar ve kabul ve icare-i mu'accelesi olan meblağ-ı mezbur iki binakçeyi yedimden vakf için bi't-tamam alub kabz ve defter-i evkaf-ı mezburede benim üzerime kayd edüb bu mazmun üzere yedime hatt ve hatemini muhtevi ve tarih-i merkur ile müverrah tezkire vermişdi hala nazar olunub mucebnice kibel-i şer'den dahi istihkamen hüccet tahrir olunmak matlubumdur dedikde müteveli-i merkumun tezkiresine nazar olundukda min külli'l-vücuha müstecir-i merhum Ahmed Çelebi'nin takririne muvafık bulunmağın ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi evahir-i cemaziye'l-evvel li-sene ihd ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Derviş Mehmed ibni Mehmed

Hasan Bey ibni Ali el-bevvab

Hasan Çelebi ibni Ömer

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Belge 255: Mahmiye-i İstanbul'da Çatladıkapı haricinde vâki' ma'lumu'l-cedid Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olan bir bab menzilin hariciyesinin yevmi iki akçe icare-i müeccele ve muaccele ile müsta'ciri olan sahib-i haze'l-kitab Kasab Memi Bey ibni Abdullah meclis-i şer'de evkaf-ı mezbure mütevellisi Veli Bey ibni Abdullah mahzarında takrir-i kalam idüb bundan akdem menzil-i merkumun hariciyye-i mezkuresini isticar ittikte harabe müşrif olmağla masrafım muaccelesine mahsub olmak üzere meremmete me'zun olmam ile kendi malımdan imaret ve meremmet itmişdim hala kibel-i şer'den üzerine varılıb harç ve sarf ittiğim meblağın mertebe-i tahammülü haml olunması matlubumdur dedikde savb-ı şerden mevlana Mustafa Efendi ve hassa mimarlardan Üstad Ali irsal olunub onlar dahi zeyl-i kitabda isimleri mastur olan müslimin ile üzerine varılıb mu'ayene ve vakf-ı mezbur mütevellisi mezbur Veli Bey mahzarında mesaha olundukda fi'l-vâki' müstecir-i merkum hariciyye-i mezkurenin sakfını aktarmAğa tuğla dolma duvar ve sıvalarını ve nerdüban ve ocak ve tahta hürde-vatlık hanesini meremmet itmiş bulunmağın mecmu'una sarf olunan taş ve kireç ve horasan ve tuğla ve kiremid ve pedavra ve mismar ve sair kereste-i mütenevvi'anın neccariye ve ırgadiye ve hamaliyesiyle cem'an ba'de külli hesab on iki binyüz elli akçeye tahammülü vardır deyü mi'mar-ı mezbur vesair ehl-i vukuf tahmin ve takvim etdikde mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şer'de inha itmeğın ma vâk'a bi't-taleb ketb olundu hurrire fi't-tarihi'l-mezbûr

ŞUHUD'UL HAL

Abdunnebi Bey kethüda-yı kaza-i ...?

Sinan Bey ibni el-bevvab

Yusuf Ağa ibni BOŞLUK

Mehmed ibni Derviş

Ali ibni Süleyman

Belge 256:Mütevelli-i merkum Veli meclis-i şer’de rafi’ü’l-kitab Mehmed ibni İbrahim mahzarında ikrar idüb evkaf-ı mezbureden Vilâyet-i Rumilinden Akçakızanlık kazâsında vâki’ Kule Değirmeni dimekle ma’ruf bir göz değirmenin mahsulü bundan akdem altı yüz akçeye merkum Mehmed’e icar olunub hala senesi tamam olub iki yüz akçe ziyade ile teccid-i icareye talib olmağın zikr olunan değirmenin mahsulünü tarih-i kitab şehr-i gurrelerinden bir senesi sekiz yüz akçeye üç sene tamamına değin iki bindört yüz akçeye merkum Mehmed’e icar ittim dedikde gibbe’t-tasdik bi’t-taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i cemaziye’l-evveli li-sene ihd ve selasin ve elf.

ŞUHUD’UL HAL

Hasan Bey ibni el-bevvab

Es-sseyid Mehmed Çelebi ibni BOŞLUK

Ali Beşe ibni BOŞLUK

Derviş Mehmed ibni Ömer

175. sayfa

Belge 257: VAKFİYE

Belge 258: VAKFİYE

176. sayfa

Belge 259: VAKFİYE

177. sayfa

Belge 260: Haremeyn-i Muhteremeyn evkaf-ı şerifelerine bi’l-fîil mütevelli olan ebna-i sipahiyandan fahrü’l-akran Hüseyin Bey ibni Mehmed meclis-i şer’-i şerifde

menzil-i atiyü'z- zikr vaz-ı yed olduğu müsbet olan fahrüs-sadatü't-tahire Seyyid Şerafeddin ibni Es-seyyid Tahir üzerine tevliyeti hasebiyle dava Mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Kadırğa altı kurbünde Dizdarzade mahallesinde canib-i şimalisi tarik-i hass ve canib-i garbisi Sakabaşı Hasan ibni Abdullah mülkü ve canib-i kibleli bazen Kürkcübaşı Yusuf Bey ibni Abdullah mülkü ve bazen Mustafa Ağa mülkü ve canib-i şarkisi târik-i âmm ile mahdud olub ve canib-i şimal ve canib-i şarkinin köşelerinde selamlıktan tarik-i hass üzerinden köprü ile geçilir bir tarafı tarik-i hass ve iki tarafı Ömer Bey ibni Memi el-....mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub muhavvata-i hariciye ve muhavvata-i dahiliyeyi havi ki her biri büyü-t müte'addideyi müştemildir işbu hudud ile mahdud olan menzil bin on dokuz senesinde merhum Hızır Paşa kethüdası dimekle ma'rûf merhum Mustafa Ağa ibni Ferhad nam kimesnenin mülkü olub mülkünde iken evvela kendü nefesine bade zevcesi Müntehi Hatun ibneti... Ağaya ve veledeyn-i sulbeyn Ahmed ve Aişe'ye ve badehum Medine-i Münevvere sallallahu ala münevveriha fukarasına vakf idüb vefat etdikde vakfiyeti tarih-i mezbur senesi Şevval-i mükerreminde mahmiyye-i merkumede kassam-ı askeri olan Ağaları olan mevlana Sefer Efendi ibni Mehmed huzurunda şuhud-ı udul ile şer'an sabite olub ol dahi vakfiyetine hükm edüb vakfiyesini tahrir ittikten sonra mezburan Ahmed ve Aişe vefat idüb merkume Müntehi Hatun kalub birkaç yıldan berü menzil-i mezbur içinde sâkine iken ol dahi hal-i vefat idüb mevkufun-aleyhim olanlardan şimdi kimesne kalmayub vakfiye-i memulün-biha muceibnice menzil-i merkum haremeyn-i muhteremeyn evkafına intikal itmiş lakin müşarün-ileyh Seyyid Şerafeddin Efendi fuzulen menzil-i merkuma vaz-ı yed edüb tasarruf idüb kasr-ı yedine tenbih olunub evkaf-ı mezbure için tevliyetim hasebiyle bana zabt itdirilmek

178.sayfa

Matlubumdur dedikde gıbbe's-su'al merkum Şerafeddin cevabında fi'l-hakika menzil-i merkum vech-i meşruh üzere vakf olub mevkufun-aleyhim olanlardan ancak zevcem merkume Müntehi Hatun kalub... imdi hala ol dahi vefat itmekle menzil-i mezkur haremeyn-i muhteremeyn evkafına intikal ittiği benim dahi malumumdur badehu menzil-i mezbure veçhen mine'l vücuh benim dava ve niza'm yokdur deyü menzil-i mezkur ber muceb-i şart-ı evkafı Medine-i Münevvere evkafına intikal

itdiği benim dahi ma'lumumdur ba'de... mezburun vechen mine'l-vücuğ benim da'va ve niza'm yokdur deyu menzil-i mezkûru muceb-i şart-ı vakıf Medine-i Münevvere evkafına intikal idüğüne ikrar ve i'tiraf itmeğin ikrar ve itirafı mucebince salifü'z-zikr menzil haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifelerine hükm birle ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sabi' min cemaziye'l-ahir li-sene ihda ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Seyyid Mustafa ibni Hamza İmam-ı merhum ...? Bey müteveli şahid-i aslı'l-vakf

Hasan Ağa ibni Mustafa el-müteferrika Şahid-i aslı'l-vakf

Abdulfazl ibni Mehmed el-hatib

Cami-i Dizdarzade şahid-i aslı'l-vakf

Veli Halife ibni Ali el-müderris Şahid-i aslı'l-vakf

Hasan ibni Süleyman el-müderris Şahid-i aslı'l-vakf

Ahmed Ağa kapıcıbaşı Ali Paşa

Ali Ağa ibni Mehmed el-müteferrika

Yusuf Ağa ibni müteferrika

Mustafa Bey ibni Halil el-cüdi

Mehmed Bey ibni Abdullah el-cüdi

Ebubekir Efendi ibni Mehmed katib-i divan

Belge 261: Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifelerine bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akrân ebna-ı sipahiyandan Hüseyin Bey ibni Memi meclis-i şer'-i şerifde sahib-i haze'l-kitab düstur-ı mükerrrem müşir-i müfahham sebab-i nizamı'l-âlem el-muhtassu bi-mezid-i inayeti halik-i beni âdem hazret-i Ali Paşa el-vezir eş-şehid

Kemankeş Ali paşa muvacehelerinde ikrar ve takrir-i kelim kılub evkaf-ı mezbureden olub mahmiyye-i Kostantiniyyede Kadırga Limanı kurbünde Dizdarzade mahallesinde vâki' canib-i şimalisi tarik-i hass ve canib-i garbisi Sakabaşı Hasan ibni Abdullah mülkü ve canib-i kıblesi bazen Kürkçübaşıbaşı Yusuf Bey ibni Abdullah mülki ve bazen Mustafa Ağa mülkü ve canib-i şarkisi târik-i âmm ile mahdud olub ve canib-i şimal ve canib-i şarkinin köşelerinde kapu üzerinde vâki'selamlıktan cevri olub târik-i hass üzerinden geçülür bir tarafı tarik-i hass ve iki tarafı Ömer Bey ibni Memi el-kilari ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub muhavvata-i hariciye ve dâhiliyeyi havi iki muhavvatası dahi buyut-ı müte'addideyi müştemil olan menzili merhum Hızır paşa kethüdası Mustafa Ağa nam kimesne Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb hala mevkufun-aleyhim olanlardan kimesne kalmayub menzil-i merkum evkaf-ı şerife-i münevvere ye intikal itmeğin taliibni ve ragibini arz olundukda yüz elli sekiz akçe icare-i muaccele ve beher yevm sekizer akçe icare-i müeccele ile müşarün-ileyh Ali Paşa hazretlerinin üzerlerinde karar idüb ziyade ile kimesne talib olmağla canib-i evkaf-ı şerife-i mezbureye der-aliyyelerinden yüz elli sekiz akçe icare-i muacceleleri ahz u kabz ittikten sonra tarih-i kitab gününden beher yevm sekiz akçe icare-i müeccele ile menzil-i mezburu anlara icar eyledim ve tasarruf için hatem ile mahtum ve imza ile mümza yed-i şeriflerine temessük dahi ita eyledim madem ki ücret-i mu'ayene-i mezburemi mah-be-mah canib-i evkaf-ı mezbureye teslim eden tasarruflarına kimesne mani olmaya ve icare-i muaccele mahsub olmak üzere tevliyetim hasebiyle mallarından ebnası ve meremmete dahi izin verdim dedikde gibbe't-tasdikü's-şer'-i ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-samin min cemaziye'l-ahire li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Es-Sabıkan

179. sayfa

Belge 262: Sahib-i haze'l- kitab dergâh-ı ali bevvalarından fahru'l-akrân Abdülhamid Bey ibni Hüseyin meclis-i şer'-i şerife hazır olub takrir-i kelim kılub mahmiyye-i Galatada vâki' Câmi'-i Kebir mahallesinde vak'i merhum Ahmed Beşe ibni Mehmed nam kimesne mahalle-i mezburede vâki' bir tarafı mahmiyye-i

mezbure hissesini duvarı ve bir tarafı Akreb İlyas vakfı ve bir tarafı câmi'-i mezbur duvarı ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub tulen on iki buçuk zira' ve arzen on iki zira' şatracı hesabı ile yüz kırk zira' ve muhavvatasının arzı dahi tulen yedi zira' ve arzen bir başı üç buçuk zira' ve bir başı iki zira' şatracı hesabı ile cem'an yüz yetmiş yedi zira' olan arzda vâki' bir bab fevkani odayı ve matbah ve kiler ve altında odunluğu ve bir kemer odayı müştemil menziline vakf idüb süknasını zevceleri Emine ibneti Abdullah ve Ayni ibneti Abdullaha badehuma evladlarına bade'l-inkirazihum Medine-i Münevvere sallallahu te'ala ala münevveriha fukarasına şart idüb bade'l-vakf şart-ı vakıf muceibnice zevceleri mutasarruflar idi zevceleri vefat idüb evladları dahi kalmayub mezbur fukara-i merkumuna intikal itmeğın Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifelerine bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akrân Hüseyin Bey nam cüdi salifü'z-zikr menzili tarih-i kitab şehri-i guresinden altı binbeş yüz akçe icare-i muaccele ve her mah kırk beşer akçe ücret-i müeccele ile bana icar idüb tasarrufu için elime temessük vermişdir nazar olunub ve müteveli-i mezburden su'al olunub muceibnice savb-ı şer'-i şerifden dahi yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü müteveli-i mezburun hatemi ile mahtum ve imzasıyla mümza ve isneyn ve selasin ve elf tarihi ile müverrah temessükünü ibraz idüb nazar olundukda takririne mutabık bulunub müteveli-i merkum Hüseyin Bey dahi meclis-i şer'iyye hazır olub menzil-i merkumu minval-i meşruh üzere icar ve temessük-i merkumu verdiğiine mukarrer ma'rifet olunmak ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb yed-i talibe def' olundu fi'l-yevmi'l-hamis min Cemaziye'l-ahir li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL-

İmam BOŞLUK Seyyid Mehmed ibni Seyyid Ahmed

Seyyid Hasan ibni Seyyid Hızır

Seyyid Halil ibni es-seyyid Mehmed

Seyyid Mehmed ibni es-seyyid İbrahim

Abdurrahman ibni Hüseyin

Ömer ibni Mustafa

Ali ibni Murad

Mehmed Çelebi ibni el-hacc Ahmed

Ammar ibni Emrullah

Ali ibni İbrahim

Belge 263: Darü's-saltanatü's-seniyyetü Kostantiniyye el-mahmiyede Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şeriflerine bi'l-fiil mütevellî olan ebna-ı Sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Hüseyin Bey ibni Memi meclis-i şer'-i hatır-ı lazımü't-tevkirde hazır olub takrir-i kelim idüb bundan akdem merhum Hızır paşa kethüdası olan mustafa Ağa hal-i huyutunda mahmiyye-i merkumede Kadırğa Limanı kurbunda Dizdaran Mahallesinde vâki' tecdid ve tavsifden müstağni mülk-i menzilini Medine-i Münevvere sallallahü teala ala münevveriha fukarasına vakf idüb vefatından sonra zevcesi Müntehi Hatun mutasarrıf idi hala mezbure Müntehi Hatun dahi vefat idüb menzil-i merkum evkaf-ı şerife-i mezbura intikal itmeğın kibel-i şer'-i şerifden üzerine varılub arz-ı mesaha ve müştemilatı keşf ve tahrir olunmak matlubumdur dimeğın savb-ı şer'-i şerifden zümre-i müderrisinden mevlana Mustafa Efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zey-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile menzil-i mezburun üzerine varılub nazar ittiklerinde muhavvata-i hariciyesi selamlığı ve selamlığın karşusunda tarik-i hass iş'arı iki fevkani odayı ve altlarında ahuru ve selamlıkda iki bab fevkani odaları ondan aşağısında târik-i âmm tarafında mebni üç bab odayı ve matbahı ve sük havluyu ve kenifi müştemil olub arz dahi mesaha olundukda tulen ebnası-ı zira' ile elli iki zira' ve arzen yirmi sekiz zira' şatracı hesabı ile bindört yüz elli altı zira' ve tarik-i hass iş'arı olan ahur yeri dahi mesaha olundukda ol dahi tulen yirmi bir zira' ve arzen on iki zira' şatracı hesabı ile iki yüz elli iki zira' olub muhvata-i dâhiliyesine dahi nazar olundukda kapu üzerinde fevkani bir bab odayı ve kenifi ve zir-i zemin-i kebiri ve zir-i zemin üzerinde üç bab odayı ve dehlizi ve bu üç bab odaların üzerine iki bab odayı havi bir beyt-i kebiri ve beyt-i kebir-i mezburun iki tarafının her bir tarafında bir bab fevkani odayı ve hamamı ve matbah-ı kebiri ve bi'r-i ma' ve cüneyneyi müştemil olub arzı dahi mesaha olundukda tulen elli iki zira' ve arzen kırk dörder zira' şatracı hesabı ile dokuz yüz altmış sekiz zira' muhavvata-i hariciyye ve tarik-i hass iş'arı olan zemin

ve muhavvata-ı dâhiliyesinin mecmuanın arzı şatranç hesabıyla cem'an iki binaltı yüz yetmiş altı zira' zemini mevcut olduğu müşahade ve mu'ayene olundukda mevlana-yı mezbur vâki'-i hal mahallinde tahrir idüb badehu meclis-i şerife gelüb haber vermeğün ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrice min gurre-i Cemaziye'l-ahire li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdulgaffar ibni Mehmed el-hatib cami'-i Dizdaran

Veli Halife ibni Ali el-mü'ezzin

Hasna ibni Mustafa

Ali Ağa ibni el-müteferrika

Ali Ağa ibni Mehmed el-müteferrika

Hasan ibni Süleyman

Yusuf Ağa ibni Hüseyin el-müteferrika

Mustafa ibni Halil el-cüнди

Mehmed Bey ibni Abdullah el-cüнди

Ve gayrihim

El-yevmi'r-rabi'an fi 13 min Cemaziye'l-ahire li-sene isneyn ve selasin ve elf

180. sayfa

Belge 264: Mahmiye-i Kostantiniyye mahallatında Mimar Kemal mahallesi sâkinelerinden fahrü'l-muhadderat Rabia Hatun ibneti Hüseyin tarafından bima hüve nechi's-sübut şer'an vekaleti sabite olan zevcim Hüseyin Çavuş ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i şerife gelüb takrir-i kelim kılub Haremeyn-i muhteremeyn evkafından olub mahalle-i mezburede vâki' bir tarafı Yemişçi Hasan Paşa vakfına ve bir tarafı

Hekim Çelebi külliyesine ve bir tarafı Şakire Hatun mülküne ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud menzilimizin bazı mevaz'ı tecdid ve bazı harabe müşrif oldukda zevcem mezbure Rabia Hatun tarafında harç ve sarf eylediği akçe icare-i muaccesinden mahsub olmak üzere meremmet itmesine savb-ı şer'-i şerifden izn alub badehu vekaletim hasebi ile mezun olduğum ecilden bazı mevaz'ı tecdid ve bazı meremmet eyledim canib-i şer'-i şerifden üzerine varılıb keşf ve nazar ve harc-ı sarf eylediği mikdar akçe takdir ve tahammül görülmek matlubumdur dedikde kıbel-i şer'-i şerifden zümre-i müderrisinden mevlana Mahmud Efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esamisi olan bi-garaz müslimin ve hala Haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fâhru'l-akrân Hüseyin Bey ibni Memi ile üzerine varub nazar ittiklerinde bi'r-i ma' üzerine bir bab tahta ile çatma kiler ve döşemesi ve bir odası iki tarafı binakçe ve kiler üzerinde bir bab oda dahi tulen yedi zira' ve arzen beş zira' bi-hesab-ı şatracı kırk zira' her zira' ellışer akçeden iki binakçe ve yer dahi yedi zira' tahta yerde her zira' ellışer akçeden bin akçe...sekiz zira' tulen ve altı zira' arzen sakfının pedavrası ve kiremid bi-hesab-ı şatracı kırk sekiz zira' her zira' ellışer akçeden iki bindört yüz kırk akçe ve oda önünde on sekiz zira' tırabuzanı her zira' kırk akçeden yedi yüz yirmi akçe ve kenif ve kurşun kablı kapusu altıyüz akçe ve bir bab matbah ocağı müceddeden ki tuğla ile ve döşemesi dahi tuğla ile üç binakçe ve tahtani iki bab odanın sofasının sakfı tulen on sekiz zira' ve arzen on üç bi-hesab-ı şatracı ikiyüz otuz dört zira' her zira' yirmi beşer akçeden beş binsekiz yüz elli akçe idüb ve şimal tarafından bir bab tahtani oda dahi ihdas olunub

181.sayfa

tulen dokuz zira' ve arzen altı buçuk zira' her zira' ellışer akçeden iki biniki yüz elli akçe edüb ve elli dört zira' tavanı dahi her zira' ellışer akçeden bin altıyüz elli akçe ve Buzhane kalın taş duvar ebnası-ı zira' ile kırk zira' her zira' ellışer akçeden iki bin iki yüz elli akçe edüb ve şark tarafından dahi olan yirmi bir zira' tırabuzanı her zira' kırk akçeden sekiz yüz kırk akçe ve sabıka ebnası-i mezbura harç olunan altmış yedi bin dokuz yüz kırk akçe dahi bu zikr olunan eşyanın mecmu'u seksen bir bin dokuz yüz kırk akçe hesab olunub noksan ile olmak ihtimali yokdur deyü ittifak ettiklerinde

vaki'-i hal mevlana-yı mezbur mahalinde tahrir idüb ba'dehu meclis-i şer'-i şerife gelüb haber virmeğın bi't-taleb ketb olundu hurrire fi't-tarihi'l-mezbur

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Ağa ibni Ali

Osman Çelebi ibni Cafer er-racil

Mustafa Çelebi ibni el-bevvab-ı sultani

Sefer Bey ibni Yusuf

İsmail Efendi el-imam

Ve gayrihim

Belge 265: Budur ki Darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Camcılar mahallesinde vefat idüb zevcesi Afıtab ibneti Abdullah ve sulbiye-i kebire kızı Fatmaya ve evlad-ı sıgarı Mehmed ve Ramazan ve Hadice ve Kerime'ye münhasıra mahzarında olan merhum el-hacc Cafer ibni Abdullahın veresesinden sıgar-ı merkume Mehmed ve Ramazan ve Hadice ve Kerime'nin kibel-i şer'-i şerifden vasi-i mansubları olan merkume Afıtab Hatun tarafından husus-ı atıyyü'z-zikre vekil-i şer'-i olub vekâleti bima hüve'n-nechi's-sübut şer'an sabite olan ibnit-i merkume Fatmanın zevci Abdurrahman Çelebi ibni Mehmed'den husus-ı atıyyü'z-zikre istişhad-ı şer'i sudurundan sonra udulden Şaban ibni Abdullah ve Ramazan ibni Abdullah ve bunlardan gayri sikatdan cemm-i gafir meclis-i şer'-i şerifde makam-ı şehadetde ihbar idüb merhum-ı mezbur el-hacc Cafer vefat ittikte hin-i vefatında mahmiyye-i mezburede vâki' Ayasofya-i Kebir evkaf-ı şerifelerinde bezzazistan cedidde hırfet-i münadi-i evvelde bir tarafı Şaban ibni Abdullah dükkanı ve bir tarafı Mustafa çelebi evladı dükkanı ve bir tarafı bezzazistan-ı mezbure mahzeni ve bir tarafı ile mahdud olub icare-i muaccele ve beher mah yirmi akçe icare-i müeccele ile mutasarruf olduğu dükkandan gayri muhallifi olmayub sıgar-ı erba'a-ı mezbure nafaka ve kisvelerinden dahi ziyade zaruret ve ihtiyaçları olmağın zaruret nafakaları için dükkân-ı mezburun beş sehiminden sıgar-ı erba'a-i merkume

içün bi-hesabi'l-kanun intikal iden dört sehimleri ahara tefviz olunmak lazım gelmişdir deyü bi-tariki's-şehade haber verüb vekil-i merkurum dahi salifü'z-zikr dükkandan dört sehmi zaruret nafaka ve sıgar-ı mezbure için vasi-i merkuma talib olana tefviz etmesine bi'l-vekale izin taleb etmeğin savb-ı şer'-i şerifden izin verilüb ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrirre fi'l-yevmi's-sabi' min Cemaziye'l-ahir li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Efendi el-kitab

Halil Efendi el-kitab

Mustafa Çelebi ibni Lütfullah el-bevvab-ı sultani

Resul ibni İbrahim

Ve gayrihim

Belge 266: Budur ki sahib-i haze'l-kitab Haremeyn-i Muhteremeyn evkaf-ı şerifelerinden Kostantiniyede Menzilhane kurbünde vâki' Meldeş Hamamı demekle ma'rûf hamamın hamambası olan Nesimi Beşe ibni Budak nam racil meclis-i şer'-i şerifde bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi olan ebna-i sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Hüseyin Ağa ibni Abdulmennan mahzarında takrir-i kelim ve ta'bir-i anı'l-meram kılub tarih-i kitab şehri gurrisine gelince hamam-ı merkurumun ben müsta'ciri olub müteveli-i müşarün-ileyh aharı ile müceddeden suyu kazılıb hamam-ı merkuma su götürüldükde hücrasının mühimmatına ve hamam-ı merkurumun ve sair lazım olan merammatına yine vakf-ı mezbur malından istifa' itmek üzere kendi malımdan on bin sekiz yüz altmış altı akçe harç ve sarf idüb vech-i meşruh üzere sarf ittiğim meblağı mal-ı evkaf-ı mezburdan almak lazım geldikde müteveli-i mezkûr Hüseyin Ağa yedi bin akçesini bana ifa idib evkaf-ı merkume zimmetinde üç bin sekiz yüz altmış altı akçe hakkım dahi bakidir müteveli-i merkurumdan su'al olunub dedikde gibbe's-su'al müşarün-ileyh Hüseyin Ağa cevabında fi'l-hakika mezkûr Nesimi beşe vech-i meşruh üzere ma'-i mezburun hücrasına ve hamam-ı mezkûrun

182.sayfa

lazımu'l-meremmat olan mevaz'ın meremmetlerine on bin sekiz yüz altmışaltı akçe kendü malından sarf idüb mal-ı evkaf-ı mezbureden yedi bin akçesini ifa ittim üç bin sekiz yüz altmışaltı akçesi dahi evkaf-ı mezbure zimmetindedir meblağ-ı baki olan üç bin sekiz yüz altı akçeyi dahi mezkûr Nesimi Beşeye ika ve teslim iderim dedikde ma hüve'l-vâki' bi't-taleb kayd olundu hurrirre fi' evail-i Recebi'l- müreccib li-sene isneyn ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Halil Efendi ibni el-hacc Mahmud el-kitab

Mehmed Çelebi ibni Musa

Ali Çelebi ibni Halil mi'mar-ı ocak Medine-i Münevvere

Ve gayrihim

Belge 267: Sahib-i haze'l-kitab ebna-i sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Ali Bey ibni Ahmed meclis-i şer'-i şerife hazur olub takrir-i kelim kılub Midilli kazasında Karne Kanık ve Terez nam karye-i dâhilinde Aya Marine dimekle ma'rûf hadika-i dergâh-ı ali yeniçerilerinden Sinan Çelebi ibni Nasuh nam kimesne mülkünde iken utekasına vakf idüb vakfiyesine utekadan ziyadesi Medine-i Münevvere fukarasına ola deyü şart idüb on seneden berü Haremeyn-i Muhteremeyn Evkaf-ı şerifesine intikal idüb bade'l-intikal evkaf-ı şerife-i mezbureye aid olan mahsulü ve bade'l-yevm vâki' olacak mahsulü dahi ahz u kabz itmesine bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevelisi olan ebna-ı sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Hüseyin Ağa tevkil tarikiyle bana deruhde idüb ben dahi vekâletini kabul ittikden sonra minval-i mezbur üzere tevkil ve deruhde ittiğine hatemi ile mahtum ve imzasıyla mümza elime temessük vermişdir nazar olunub muceibnice savb-ı şer'-i şerifden dahi yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü müteveli-i müşarün-ileyh hatemi ve hattımı müştemil tarih-i kitab şehrinin dahi gurrsiyle muverrah temessükünü ibraz idüb nazar olundukda her vechle merkum ali Beyin kelam-ı meşruhuna mutabık bulunmağın savb-ı şer'-i şerifden dahi muceibnice işbu

huruf ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sabi' min Recebi'l-mürecceb li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mi'mar-ı hassa

Halil Efendi el-kitab

Mehmed Çelebi ibni Abdulaziz

Ve gayrihim

Belge 268: Budur ki Darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyede vâki' Haremeyn-i Şerifeyn evkaf-ı münifelerine bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Mustafa Bey ibni Kurd nam bevva-ı sultani meclis-i şer'-i şerifde hamil-i haze'l-kitab Muslı veled-i David ve Muslı veled-i Yagop nam Yahudiler mahzarlarında ikrar ve takrir-i kelim kılub merkuman Yahudiler zimmetlerinde asl-ı mal vakfından ale's-seviye yüz bin fiddi rayiç-i fi'l-vakt akçe ve tarih-i kitaba gelince güzeşte-i müraca'adan on bin akçe cem'an asl-ı ribhdan yüz on bin akçe olub meblağ-ı mezbur mukabelesinde merkuman Yahudiler havass-ı Kostantiniyye muzafatından Hasköy nam karyede vâki' bir tarafı merhum Timur Han vakfı ve bir tarafı Yehuda veled-i İsak mülkü ve bir tarafı İlya yahudi mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud mülk-i menzillerini ala tariki'l-istiğlal bana bey' ve teslim itmişler idi el-haletü hazihi meblağ-ı mersum yüz on bin akçesi merkuman Yahudiler yedlerinden bi't-tamam ahz u kabz idüb menzil-i mezburu rehniyyetden fekk eyledi dedikde mütevellî-i merkum Mustafa Beyin vech-i meşruh üzere cari olan ikrarat merkuman Yahudiler vicahen tasdik ve şifahen tahkik idücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrire fi evasıt-ı Recebi'l-mürecceb li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müderis Mevlana Mahmud Efendi ibni Ömer Efendi el-katibü'l-vakf

Halil Efendi ibni el-hacc Mahmud katib-i vakf el-kitab

Mahmed Çelebi ibni Abdullah

Katibü'l-huruf Mustafa el-müderris

Mehmed Çelebi ibni Abdunnebi ser-saffahan

Mustafa Çelebi ibni Lütfullah el-bevvab-i sultani

El-hacc Mahmud el-bezzazistani

Ramazan ibni Mehmed

Mehmed ibni Timur

Ve gayrihim

183. sayfa

Belge 268: VAKFİYE

184. sayfa

Belge 270: VAKFİYE

185. sayfa

Belge 271: Dergâh-ı ali yeniçerilerinden Hasan Beşe ibni nam racil meclis-i hazır-ı lazımu't-tevkirde sahib-i haze'l-kitab müteveli olan ebna-ı sipahiyandan fahru'l-akrân Hüseyin Bey ibni Memi üzerine dava ve takrir-i kelam kılub medine-i Eba Eyyüb el-ensari aleyhi'r- rahmetü'l-bari mahallatından Otakçıbaşı mahallesinde vâki' iki tarafı târik-i âmm ve bir tarafı zımmiler mezarı dimekle ma'rûf Ali Subaşı ve Rahime menzilleri ve bir tarafı arz-ı haliya ile mahdud olub bir bab tahtani odayı ve ahuru ve bi'r-i ma' ve kenif-i müştemil olan menzil Kamer nam Hatunun mülkü olub mülkünde iki bin on sekiz senesi saferü'l-muzafferinin evailinde evvela kendi nefesine badehuma zevci Mustafa ve evladına badehum bana benden sonra Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb hala medine-i mezburede bi'l-fiil na'ibü's-ser'i olan

İbrahim Efendi imzasıyla yedimde suret-i vâkfiye vardır nazar olunub muceibnice mütevellî-i mezbura kasr-ı yed edilib suret-i vakfiye-i mezbure muceibnice bana zabt ittirmek matlubumdur deyü mevlana-i mezbur İbrahim Efendi imzasıyla mümzat ve hatemi ile mahtume ve seman aşere ve elf senesi saferü'l-muzafferinin evaili ile müverrah sicillatdan ihraç olunmuş kelamına mutabık suret-i vakfiye-i ibraz idüb mütevellî-i mezkûrun muvacehesinde kıra'et olundukda merkur Hüseyin Bey cevaibnida merkume Kamer Hatun menzil-i mezburu bin on üç senesi zi'l-hiccesinin evailinde evvela kendü nefesine badehuma zevci Mustafa ve evladına bade'l-inkiraz evlad-ı evlad (badehum) Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb bu minval üzere vakf ittiğine medine-i Eba Eyyüb el-ensari tarih-i merkurda naibü'ş-şer'i olan Mehmed Efendi ibni Süleyman'ın Bey imzasıyla mümzat ve hatemi ile mahtume asl-ı vakfa ibraz edüb mezkûr Hasan Beşe muvacehesinde kıra'et olundukda merkur Hasan Beşe kendü suret-i vakfiye-i mezbure vech-i meşruh üzere akdem vâki' olduğu münkir için mütevellî-i merkume Hasan Beşe kendü suret-i vakfiyesinden mukaddem asl olan vakfiye-i mezbure vech-i meşruh üzere akdem vaki' olduğu münker olunmak mütevellî-i mezbur Hüseyin Beyden takrir-i meşruhuna mutabık beyyine taleb olundukda zeylinde masturu'l-esami olan şuhuddan İsmail Bey ibni Abdullah ve Hüseyin Dede ibni Mehmed nam kimesneler li-ecli'ş-şehade meclis-i şer'-i şerife hazır olub gibbe'l-istihşad olub eda-i şehadet-i şer'iyye kılub fi'l-hakika merkume Kamer Hatun selase aşere ve elf senesi zi'l-hiccesinin evailinde salifü'z-zikr menzili vech-i meşruh üzere evvela kendi nefesine badehuma zevci Mustafaya ve evladına badehum Medine-i Münevvere fukarasına bizim huzurumuzda vakf-ı sahih-i şer'-i ile vakf ittiğine şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü vakfiyye-i mezburenin mazmununa muvafık şehadet-i şer'iyye ettiklerinde gibbe't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri hin-i kabulde vakı'a olub muceb-i şehadetleri ile menzil-i mezbur Medine-i Münevvere fukarasının hakk-ı meşrutları olduğuna merkur Hasan Beşe muvacehesinde hükm olub marru'z-zikr menzil dahi vakfiye-i memulün-biha-yı mezbure muceibnice mütevellî-i mezbur Hüseyin Bey yedinde ibka olundu hurrice fi'l-yevmi's-salis min şuhur-ı Ramazanü'l-mübarek li-sene isneyn ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi ibni Ömer el-müderriş

Halil Efendi ibni Mahmud el-müderriş

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mimar-ı Ayasofya

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mustafa Çelebi ibni Lütfullah

İdris Halife ibni İbrahim el-imam

Hasan Halife ibni Ali el-müezzin

Mehmed Çelebi ibni Musa el-eyyubi

Ve gayrihim

186-187. sayfa

Belge 272: VAKFİYE

188. sayfa

Belge 273: VAKFİYE

189. sayfa

Belge 274: Sahib-i haze'l-kitab dergâh-ı ali cebecilerinden Hanedan ibni Abdullah meclis-i şer-i hatır-ı lazimu't-tevkirde Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifelerine bi'l-fiil mütevellî olub menzil-i atiyü'z-zikre tevliyeti hasebi ile vaz'ul-yed olduğu şer'an sabite olan ebna-i sipahiyandan fahru'l-akran Hüseyin Bey ibni Memi üzerine dava ve takrir-i kelam kılub daru's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyye mahallatından Aksaray nam mevzi' kurbunda Murad Paşa mahallesinde vaki' bir tarafı Taleb Mustafa Çelebi ibni Şemseddin Efendi ve bir tarafı katib-i divan-ı ali mülkleri ve bir tarafı Kamer Hatun vakfı ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud olub üç bab fevkani odaları ve bir sofayı ve bir ahuru ve bir bab tahtani odayı ve muhavvatayı ve bi'r-i ma' ve kenifi müştemil menzil...olmak hass kapucular

kethüdası Cafer Ağanın mukaddemen mülkü olub mülkünde iken vakf-ı sahih-i şer'i ile vakf edüb süknasını

190.sayfa

Evvela kendü nefesine ba'dehu sadriyeleri Aişe ve Nazine ve mutekaları Çakire ve bana badehuma bizim evladımıza neslen ba'de neslin ve ba'de'l-inkıraz evlad-ı Medine-i Münevvere fukarasına şart etmiş olmağla vakıf-ı mezbur Hanedan (?) olunca şartı mucebnice menzil-i mezburu kendisi mutasarrıf olub ba'dehu vefat etdikde meşrutun-lehüm olanlardan benden gayrı kimesne bulunmamağla bermuceb-i şart-ı vakıf menzil-i merkumun süknası bana intikal itmeğın salifü'z-zikr menzile ...olmayub mutasarrıf iken sefer-i hümayuna memur olub zevcemi ve evladımı menzil-i merkumda koyub kendü kefer-i küffar-ı haksar yedlere esir olmağın Medine-i Münevvere evkafına sabıka müteveli olan meclisde hazır olan Veli Bey nam bevvab-ı sultani benim için evkaf etmişdir deyu zevcemi ve evladımı menzil içünden ihraç edüb menzil-i mezburu Medine-i Münevvere evkafı tarafından zabt edüb hazır-ı bi'l-meclis Solak Mahmud Beye icar etmişdi hala merkum Hüseyin Beye kasr-ı yed edüb menzil-i mesfuru bana teslim etmek matlubumdur deyu kelimını deyüb bi'l-fiil sirace mahkemesinde na'ibü's-şer'i olan mevlana Sunullah Efendi imzasıyla mümzat ve hatemi ile mahtume ve ahdi ve işrin ve elf senesi zi'l-kadesinin yirmi beşinci günü ile müverrah suret-i vakfiye ibraz edüb müteveli-i mezbur Hüseyin Bey muvacehesinde kıraet olunub mezkur Hüseyin Bey vakıf-ı müşarun-ileyh menzil-i merkumu minval-i meşruh üzere uteka ve merkumuna vakf edüb vakfiye-i mezburede tahrir olunan mutekı Hanedan dahi bizzat müddei-i mezkur şahs idüğü benim ma'lumum değildir deyu inkar edücek müddei-i mezburdan da'vasına mutabık beyyine taleb olundukda şuhuddan zeyl-i vakfiyede masturu'l-esami olan Seyyid Musa ibni Es-seyyif Hüseyin ve Mehmed Çelebi ibni Ahmed ve Ömer Halife el-imam meclis-i şer'i şerife li-ecli's-şehade hazırın olub gibbe'l-istişhad eda-i şehadet-i şer'iyye kılub fi'l-hakika merhum-ı mezbur Cafer Ağa salifü'z-zikr menzili vakf edüb süknasını kendü nefesine ba'dehuleri Aişemutıkları Çaker ve Hanedan'a şart etdiğine ve vakfiye-i merkumede tahrir olunan vakıf-ı mezburun mutıkı Hanedan ve Hanedan idüğüne biz şahidleriz şehadet dahi ederiz dediklerinde gibbe't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri hin-i kabulde vaki' olub

muceb-i şehadetleri ile hükm olundu tahriren fi evail-i şehri Ramazani'l-mübarek li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Yusuf Bey el-bevvab-ı sultani

Mumcu Mehmed Bey el-mübaşir

Hasan Çelebi mi'mar-ı Ayasofya

Hasan Beşe er-racil

Yakub Bey el-cüdi

Kenan ibni Abdullah

Serdar ibni Abdullah

Sadullah ibni Ali el-ilm

Belge 275: VAKFIYE

192. sayfa

Belge 276:Darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Kalenderhane mahallesinde sâkin Ahmed Efendi ibni Hüseyin meclis-i şer'-i şerifde hafız-ı haze'l-kitab suleha-i ulemeden fahrü'l-müderresin Cafer Efendi ibni Eş-şeyh Behram muvacehesinde ikrar ve takrir-i kelim edüb sahibü'l-hayrat merhum Nasuh vakfindan olub mahalle-i merkumede vâki' bir tarafı müezzin kemal vakfi ve üç tarafı târik-i âmm ile mahdud bir bab beyt-i süfli ve iki oda ve bi'r-i ma' ve cüneyneyi ve kenifi müştemil olan menzilin süknası ulemaya meşrut olmağın tasarrufumda olan menzil mukaddema zümre-i müderresinden Mustafa Efendi ibni Ahir nam kimesnenin tasarrufunda olub tasarrufunda iken izn-i şer'i verüb müteveli ile kendi malıyla nefsi için fevkani bir selamlık ebnası ve ihdas idüb bana ferağ lazım geldikde zikr olunan selamlığa harç ittiği on bir bin akçeyi tebdil olduktan sonra

menzil-i mezburun süknasını hüsn-i ihtiyari ile bana ferağ ve tefviz idüb ben dahi kabul ve tefvüz ittikten sonra kendim dahi bir hamam ve bir tahta puş ve bir kaldırım ve bir kiler izn-i şer'i ve marifet-i mütevellî ile kendi malım ile ebnası idüb dokuz bin akçe sarf etmişdim hala sen dahi diyarım takrir itmek murad ittiğim ebnası-i merkum Mustafa Efendiye mukaddema virdiğim on bir bin akçemi ve badehu ben dahi sarf ittiğim dokuz bin akçemi müma-ileyh Cafer Efendiden ahz u kabz idüb menzil-i mezkûrun süknasını ben dahi hüsn-i ihtiyarım ile müşarün-ileyh Cafer Efendiye ferağ eyledim bade'l-yevm menzil-i mezburun eğer ebnasında ve eğer gayrı eşyasında vechen mine'l-vücuha alaka ve medhalim kalmadı ba'de'l-yevm merkum Mustafa Efendi ve ben malım ile ihdas ittiğim ebniyenin cümlesi müma-ileyh Cafer efendinin mülküdür keyfa ma yeşa' ebniye-i mezbureye mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı merkum Ahmed efendinin ikrar-ı meşruhuna el-mukırrun- lehu el-merkum Cafer Efendi vicahen tasdik ve şifahen tahkik ittikden sonra işbu vesika li-ecli't-temessük ketb olunub bir talibe def' olundu tahriren fi evahir-i zi'l-hicce'ti's-şerife li-sene isneyn ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müderresin Mahmud Efendi ibni imam-ı hadika-yı ...

Fahrü'l-müderresin Rıdvan Efendi ibni Hoca Bostancıbaşı sabıka

Zahru'l-müderresin Mahmud Efendi ibni Ömer Efendi

Zahru'l-müderresin Halil Efendi ibni el-hacc Mahmud

Kıdvetu'l-a'yan Ahmed Efendi katib-i Ağa-yı mimaran

Ali Efendi ibni imam-ı Ağa-yı mimaran

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mehmed Çelebi ibni Musa el-eyyubi?

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mi'mar-ı Ayasofya

Belge 277: Sahib-i haze'l-kitab fahru'l-akrân Şahbaz Ağa ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i şerife hazur olub takrir-i kalam ve tabir-i anı'l-meram kılub Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Emin Bey mahallesinde vâki' lede'l-ahali ve'l-ciran ma'lum'ul-hudud olub bu ana gelinceye icare-i muaccele ve beher şehr yirmi beşer akçe-i ücret-i müeccele ile mutasarrıf olduğum menzil harabe müşrif olub kabil-i süknam olmağla ücret-i mezburenin iki akçesi meremmata sarf olunub salifü'z-zikr menzil harab olmamak için tarih-i kitab gününden ücret-i müeccelesi yevmi ikişer akçe olmak vakfa enfa' olmağın bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi olan ebna-ı sipahiyandan Hüseyin Bey ibni Memi zikr olunan dört akçenin iki akçesini meremmata ve yevmi ikişer akçesini dahi canib-i vakfa eda itmek üzere yedime temessük vermişdir nazar olunub mucebnice şer'-i şerifden dahi elime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü müteveli-i mezburun hatemiyle mahtum ve imzasıyla mümza ve bin otuz iki şehri rebi'ül-evvelinin gurre siyle müverrah temessükü ibraz edüb nazar olundukda min külli'l-vücuha kelamına mutabık bulunmağın savb-ı şer'-i şerifden işbu huruf-ı ser-sebil-i temessük ketb ve imla ve yed-i talibe def ve it'a olundu fi evahir-i zilhicceti'ş-şerife li-sene isneyn ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müderrisin Mahmud Efendi ibni Ömer Efendi

Mehmed Efendi ibni el-hacc ...

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mehmed Çelebi ibni Musa

Hasan Çelebi ibni Hüseyin

Ali Çelebi ibni Halil

Resul ibni İbrahim

193. sayfa

Belge 278: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevelli olan fahru'l-akrân ebna-i sipahiyandan Ali Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i hatır-ı lazimu't-tevkirde sahib-i haze'l-kitab ve cem'ül-havass ve'l a'yanü'l-müşarun-ileyh Beyne'l-mukarreibni el-müstağni gubbe't-tavsif ve'l-Beyanü'l muhtass bi-mezid-i inayeti'l-meliki'd-dayim babü's-saade Ağalarından hazret-i Ömer Ağa ibni Abdulmennan muvacehesinde vâki' şarken Kamer Hatun vakfı ve Kılhocazade Ahmed çelebi mülkü ile ve garben ve şimalen târik-i âmm ile mahdud olan iki bab fevkani ve bir bab tahtani büyüümü ve fırın ve bir ocaklı kiler ve altında bir oda ve bir ahuru müştemil olan menzili merhume Kamer Hatun ibneti İskender Bey Medine-i Münevvere fukarasına vakf edüb hala mevkufun-aleyim olanlardan kimesne kalmayub menzil-i mezbur Medine-i Münevvere evkaf-ı şerifesine is'al etmek talibine arz olundukda elli bin akçe icare-i muaccele ve yevmi iki akçe icare-i müeccele ile müşarun-ileyh Ömer Ağa hazretleri üzerine karar edib ziyade ile talib-i ahar zuhur etmekle canib-i evkaf-ı mezbur için yed-i alilerinden meblağ-ı merkum elli bin akçemi ahz u kabz ittiğimden sonra tarih-i kitab gününden beher yevm ikişer akçe icare-i mü'eccele ile menzil-i mezburanlara icarlar eyledim ve tasarrufları için hatemi ile mahtum ve imzasıyla mümza yed-i şeriflerine temessük dahi i'ta eyledim madem ki ücret-i muayene-i mezbureyi mah-be-mah evkaf-ı mezbureye teslim edeler tasarrufuna kimesne mani' olmaya ve icare-i mu'accele mahsub olmak üzere tevliyetim hasebi ile mallarından ebnası ve meremmete dahi izin verdim dedikde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sabi'min saferü'l-hayr li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Es-sabıkan

Belge 279: Bi'l-fiil Haremeyn-i Şerifeyn evkafına mütevelli olan fahru'l-akrân Ali Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife hazur olub takrir-i kelam kılub Mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Dizdarzade Mahallesinde vâki' merhume Kamer nam Hatunun vakfı olan menzil hala Medine-i Münevvere fukarasına intikal itmiş kibel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb meseha olunub hudud ve müştemilatı tahrir olunmak matlubumdur dedikde canib-i şer'-i şerifden üzerine varılıb hududu tahassus

olundukda şarken yine merhume-i mezbure Kamer Hatun vakfi ile ve kible Helvacı Ahmed Çelebi mülki ile garben ve şimalen târik-i âmm ile mahdud olub meseha olundukda tulen kırk zira' ve arzen yirmi zira' bi-hesab-ı şatracı sekiz yüz zira' arzı olunub iki bab fevkani ve bir bab tahtani büyütu ve iki fırın ve bir ocaklı kileri ve altında bir oda ve bir ahuru ve iki tahta puş ve iki bi'r-i ma' ve kenifi müştemil olub ma hüve'l-vâki' ala vuku'a ketb ve imla ve yedi talib def' ve it'a olundu tahriren fi'l-yevmi's-sabi' min saferi'l-hayr li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müderresin Mahmud Efendi ibni Ömer Efendi

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mehmed Çelebi ibni Musa el-eyyubi

Belge 280: Sahib-i haze'l-kitab Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fil mütevellî olan ebna-i sipahiyandan fahrü'l-akrân Ali Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i şerife hazur olub takrir-i kelam ve ta'bir-i anı'l-meram kılub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Dizdarzade mahallesinde vak'i şarken merhume Kamer Hatun vakfi ve kible Helvacı Ahmed Çelebi mülkü ve garben ve şimalen tarik-i amm ile mahdud olub büyütu müteaddideyi müştemil olan menzil Kamer nam Hatunun mülkü olub mülkünde iken evvela kendü nefesine ba'de vefatiha zevci Maksud kethüdaya ba'dehu eslah utekasına ba'del-inkıraz uteka-i Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb lakin vakfiye-i me'mulun-bihası ile sabıkadan birinin eline girüb Medine-i Münevvere akarını fekk idüb kendüye olmak üzere imamkayd eylemiş mahalle-i mezburun üzerine varılıb mahalle-i merkume imamından isticar olunmak matlubumdur dedikde mahalle-i mezbura varılıb akd-i meclis olunub mahalle-i merkume imamı fahrü's-suleha Abdulgaffar Efendiden su'al olundukda gibbe's--su'al cevabunda fi'l-hakika menzil-i mezbur Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart olunmuşdur deyü mukırr ve mu'terif olduğuna ebnası ve ahali-i mahallesinden su'al olundukda udul-ı müsliminden

Muharrem Bey ibni Muhammedullah ve MehmedEfendi ibni Kasım ve Mahmud Bey ibni Abdullah nam kimesneler li-ecli'ş-şehade meclis-i şer'-i şerife hazurun olub gibbe'l- istihşad eda-ı şehadet-i şer'iyye kılub fi'l-hakika merhume-i mezbure Kamer Hatun menzil-i mahdud-ı merkumu evvela kendü nefesine ba'de vefatiha zevç-i Maksud kethüdaya ba'dehu eslah utekasına ba'del-inkıraz el-uteka-i Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart ittiğine şer'an şahidleriz şehadet dahi ideriz dediklerine gibbe't-ta'dil ve't-tezkiye şehadetleri hin-i kabulde vak'i olub muceb-i şahidleriz ile menzil-i merkum Medine-i Münevvere evkafına hükm olunub ma hüve'l-vak'i bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı Muharremü'l-haram li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni Mehmed el-bevvab-i sultani

Ali Bey ibni Hızır

Ali Çelebi ibni Halil

Veli Halife ibni Halil el-mü'ezzin

Mahmud Efendi ibni Ömer el-müderris

Mehmed Çelebi ibni Musa

Belge 281: Sahib-i haze'l-kitab fahrü's-süleha Derviş Ahmed ibni Hüseyin nam kimesne meclis-i şer'-i şerife hazır olub takrir-i kelam ve tâbi'r-i anı'l-meram kalub Haremeyn-i Şerifeyn evkaf-ı şerifelerinden darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyye mahallatından Kapan-ı Dakik Kapusu kurbünde Araplar mahallesinde bir tarafı Sığircıbaşı Mustafa Ağa mülki ve bir tarafı tarik-i hass ve bir tarafı târik-i âmm ve bir tarafı Haramcı Kara Mehmed vakfi ile mahdud olub canib-i şarkisinde bir fevkani odayı ve bir sofayı ve kapu üstünde vak'i bir odayı ve bir bi'r- ma'ı müştemil hisseyi ve canib-i garbisinden iki fevkani odayı ve bir ahuru ve bir dehlizi ve bir matbah ocağı ve iki kenif bir sofayı ve bir sagir

odayı müştemil olan hisseyi havi menzil icare-i mu'accesine beher şehir yüz elli akçe ücret-i mü'eccele ile zevcem Müslüme Hatunun taht-ı tasarrufunda olub hala evkaf-ı mezbureye müteveli olan ebna-ı sipahiyandan fahrü'l-akran Hüseyin Bey ibni Memi menzil-i mezburu icare-i mu'accele ile dahi virmek murad idüb talibnie arz ittikte hisse-i evla-i mezbure Müslüme Hatun üzerinde bin akçe icare-i mu'accele ve beher mah ellişer akçe ücret-i mu'accele ile karar idüb salifü'z-zikr hisse-i evla dahi müteveli-i mezbur-ı mezkure Müslüme Hatuna icar idüb hisse-i saniye olan marru'z-zikr canib-i garbdan ki iki bab fevkani odayı ve bir ahuru ve bir dehlizi ve bir matbah ocağı ve iki kenif ve bir sofası ve bir sagir odayı müştemil üç bin akçe icare-i mu'accele ve beher şehir yüzer akçe icare-i mü'eccele ile benim üzerimde karar idüb ziyade ile talibi bulunmamağın müteveli-i mezbur canib-i evkaf-ı mezbure için senden üç bin akçe icare-i mu'accesini aldıktan sonra tarih-i kitab gününden beher mah yüzer akçe ücret-i mu'eccele ile bana icar idüb tasarrufiçün yedime temessük vermişdir nazar olunub muceibnice kibel-i şer'-i şerifden dahi yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü müteveli-i mezburun hatemi ile mahtum ve imzasıyla mümza ve bin otuz iki senesi şevval-i mükerrerinin gurre siyle müverrah temessükünü ibraz idüb nazar olundukda min külli'l vücuh kalam-ı meşruhuna mutabık bulunmağın savb-ı şer'i şerifden işbu huruf-ı ber-sebil-i temessük ketb ve yed-i talibe def' olundu tahriren fi'l-yevmi'l aşere min Şevvali'l-mükerrerem li-sene isneyn ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Es-Sabıkan

Belge 282: Bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesine bi'l-fiil müteveli olan ebna-i sipahiyandan fahrü'l-akrân Ali Bey ibni Mehmed nam kimesne meclis-i şer'i şerife menzil-i ati'üz-zikre vaz'ül-yed olan Rıdvan ibni Abdullah mahzarında tevliyetim hasebi ile dava ve takrir-i kalam kılub mahmiyye-i Galata mahallatından Ali Çelebi diğer Alaca Mescidi dimekle ma'arufe mahallede vâki' bir tarafı el-hacc Ali mülki ve iki tarafı târik-i âmm ile ve bir tarafı Mehmed halife ibni Hasan el-müezzin mülki ile mahdud olan menzil Lalezar nam Hatunun mülki olub mülkinde

iken evvela kendü nefesine ba'de vefatiha atıkası olan Safiye ibneti Abdullah nam Hatuna merkume Safiye Hatunun vefatından sonra Medine-i Münevvere sallallahu teala ala münevverihâ fukarasına vakf ve şart idüb hala mevkufun-aleyhim olanlardan kimesnesi kalmayub menzil-i mezbur Medine-i Münevvere fukarasına intikal itmiş iken merkum Rıdvan bi-gayr-i hakkın vaz' idüb tasarruf idüb kasr-ı yed olunmak matlubumdur dedikde gibbe's-su'al merkum Rıdvan cevabında merhume-i mezbure Lalezar Hatun menzil-i mezburu vakf ittikte hin-i vakitte evvela menzil-i mezburu kendü nefesine bade vefatiha atıkası merhume Safiye Hatuna merkume Safiye Hatun vefatından sonra bana benim vefatımdan sonra Medine-i Münevvere vakf ve şart itmişdir vakfiye-i me'mulum-biha dahi bu minval üzere tahrir olunmuşdur vakıf-namede mastur olan Rıdvan ibni Abdullah benim ana ebnası-i menzil-i mezburu şart-ı vakıfe-i merkume mucebnice tasarruf eyledim deyü yedinde olan vakfiyesini ibraz idüb nazar olundukda mezkure Safiyeden sonra Rıdvan ibni Abdullah'a vakf ve şart olundu mastur ve mukayyed bulunub lakin vakfiye-i mezburede mastur olan Rıdvan ibni Abdullaha şahsiyye-i müddei-i aleyh olub meclis-i hazır olan Rıdvan idüğü inkar edücek merkum Rıdvan'dan takrir-i meşruhuna mutabık Beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden mahalle-i mezbure sâkinlerinden Hızır Efendi ibni Receb el-imam ve Seyyid Ali ibni es-seyyid Ahmed el-müezzın ve Seyyid Ahmed ibni Ali el-tacir ve Hüseyin ibni Abdullah el-sipari ve el-hacc Hüseyin ibni Abdullah ve Abdurrahman ibni Abdulkadir ve Süleyman ibni Mehmed el-müezzın ve Şaban ibni Resul ve Mehmed ibni Mahmud ve Mustafa ibni Abdullah nam kimesneler meclis-i şer'-i şerife hazurun olub gibbe'l-istişhad eda-i şehadet kılub fi'l-hakika merhume-i mezbure Lalezar Hatun menzil-i mezburu vech-i meşruh üzere vakf ittikte merkume Safiyeden sonra işbu müddei-i aleyh olub hazır-ı bi'l-meclis olan Rıdvan ibni Abdullah'a vakf ve şart eyledi vakfiye-i me'mulun-biha-i mezburede Rıdvan ibni Abdullah deyu mastur ve mukayyed olduğu işbu Rıdvandır bu hususa şahidleriz şehadet dahi ederiz dediklerinde gibbe't-tezkiye ve't-ta'dil şehadetleri hin-i kabulde vaki' olub muceb-i şehadetleri ile hükm olundukdan sonra mezkur Rıdvan hala hayatda ola mütevellı-i merkum davadan men' olundu tahriren fi evasıt-ı Saferü'l-muzaffer li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müdürrisin Mevlana Mahmud Efendi ibni Ömer

Mevlana Halil Efendi ibni el-hacc Mahmud

Ali Çelebi ibni Halil mimar-ı vakf-ı haremeyn

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mimar-ı Ayasofya

Mehmed Çelebi ibni Abdullah

Mehmed ibni Musa el-eyyubi

Molla Mehmed ibni el-hacc İbrahim

195. sayfa

Belge 283: VAKFİYE

195-196. sayfa

Belge 284: VAKFİYE

197. sayfa

Belge 285: Sahib-i haze'l-kitab Yahud ta'ifesinden Alman cema'atinden Bellu ibneti Moslu nam Yahuda tarafından husus-ı atiyüü'z-zikre vekil olub vekaleti bima hüve'n-nechi's-sübut şer'an sabite olan taife-i mezburdan Behram veled-i Sabatay nam yahuda meclis-i şer'-i şerife hazur olub takrir-i kelim kılub Ayasofya-ı Kebir cami'-i şerifi evkafından olub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye Hasan ebvabından Eski Balık Pazarı kapusunun hariç dükkanları emr-i padişahi ile hedm olunub arsalarına bazı ebniye ebnası olsa gerek idi ba'de ebnası olunmayub ale'l-iştirak ahar ve mu'attal kalmışdır hala salifü'z-zikr dükkanların arz-ı haliyalarına bir bab yine dükkan ebnası itmesine canib-i saltanatdan izn-i alii sudur olmağın marru'z-zikr Eski Baluk Pazarı şimalen Davud Ağa vakfi ve garben Anderya Calavid dükkanı ve kıblesi tarik-i amm ve şarken kasacılar ile mahdud olub canib-i kıblesi olan târik-i âmm sıraser on altı zira' ve canib-i kıblesi taraf-ı şimale

itibar ile on zira' ebnası zira'ı ve şatranç hesabı ile yüz altmış zira' arz-ı haliya müvekkilem merkume Bellü yahudiye kadimü'l-eyyamdan icare-i mu'accele ve beher mah altmış akçe ücret-i müeccele ile mutasarrıf olub dükkan-ı merkum mezbure Bellü'nün üzerinde olduğu evkaf-ı mezbure defter-i atik ve defter-i cedidinde mukayyedir mukayyed olduğuna dahi bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi Mehmed Ağadan temessükümüz vardır nazar olunub muceibnice kibel-i şer'-i şeridden keşf ve hududuna a'lamet vaz' olunmak matlubumdur deyü mütevellisi mezburun imzasıyla mümza ve hatemi ile mahtum ve kelamına mutabık temessükünü ibraz itmeğin savb-ı şer'-i şerifden fahrü'l-müderresin mevlana Cafer Efendi ve hassa mi'marlardan üstad Hasan irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahalle-i mezbur üzerine varılıb nazar ve mesaha etdiklerinde hudud-ı mezbure ile mahdud olan arz-ı canib-i şarkdan târik-i âmm tarafından tulı itibar edüb on altı zira' ve canib-i şamilden kible tarafına arzı itibar idüb on zira' tahrir-i hesab ile cem'an yüz altmış zira' arz-ı mesaha olunduktan sonra her biri ...mevlana-i mezbur vak'-i-i hal mahallinde tahrir idüb badehu meclis-i şer'-i şerife gelüb icar idücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i şehri-i Rebi'ül-evvel li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mevlana Mehmed ibni el-hacc Piri

Osman ibni Abdullah

Üstad İlyas ibni Mustafa

Belge 286: Bi'l-fiil dergah-ı ali yeniçerileri Ağası hazretlerinin yanlarında kullukçu olan mumcular zümesinen fahrü'l-emasil ve'l-akran Hasan Bey ibni Hüseyin Beşe meclis-i şer'-i şerif-i hatir-i lazımu't-tevkirde sahibetü haze'l-kitab merkum Hasan Beyin li-ebeveyn kız karındaşı fahrü'l-muhadderat Aişe Hatun mahzarında ikrar ve takrir-i kelim kılub Medine-i Münevvere sallallahu teala ala münevverihâ evkaf-ı şerifelerinden olub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyye

mahallatından Mercan Ağa mahallesinde vak'î şarken Ömer Çavuş ve kıbleten işçibaşı Mustafa Çelebi ve garben Ahmed Ağa el-müteferrika mülkleri ve şimalen târik-i âmm ile mahdud olub iki bab odayı ve bir matbahı ve bir büyük odayı ve iki sofayı ve bi'r-i ma'î ve zir-i zemini ve zir-i zemin üzerinde bir mahzeni ve bahçe olacak arz-ı haliyayı müstemil menzil-i mezburun târik-i âmm tarafından üç bab dükkanı icare-i mu'accele ve yevmi üçer akçe ücret-i müeccele ile mutasarrıf olan babam merhum Hüseyin beşe vefat idüb evladından beni ve merkume Aişe Hatunu terk itmekle menzil-i mezbur ve dekakin-i merkumenin nısfı bana ve nısf-ı aharı kız karındaşım merkume Aişe Hatuna intikal idüb bade'l-intikal ben dahi salifü'z-zikr menzil ve dekakinde olan kendü nısf hisse-i şayi'amı bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi olan Ali Bey ibni Mehmed ma'rifet ile yetmiş bin akçe mukabelesinde kız karındaşım mezbure Aişe Hatuna tevfiz idüb ol dahi kabul ve tefevvüz ittikten sonra tefevvüz mukabelesinde Olunan yetmiş bin akçenin elli bin akçesini karındaşım benim zımmetde merkume Aişe Hatuna vacibü'l-eda-i deynim olan elli bin akçesi ile kabz idüb baki kalan yirmi bin akçesini dahi nakd merkume Aişe Hatunun yedinden ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm eğer menzil-i mezburda ve eğer dekakin-i merkumede benim veçhen mine'l-vücuha alaka ve medhalim kalmadı cümlesi ber-vech-i istiklal merkume Aişe Hatunun müsteciri oldu dedikde merkum Hasan Beyin ikrar-ı meşruhunda el-mukırrun-leha el-merkume Aişe Hatun vicahen tasdik idücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı şehr-i Rebi'ül-ahir li-sene selase ve selasin ve elf.

Şuhud'ul hal yok.

198. sayfa

Belge 287: Budur ki sahibetü haze'l-kitab fahrü'l-muhadderat Aişe Hatun ibneti Hüseyin Beşe nam Hatun meclis-i şer'-i şerife hazır olub takrir-i kelim ve tabir-i anı'l-meram kılub Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifelerinden darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Mercan Ağa mahallesinde vaki' şarken Ömer Çavuş ve kıbleten işçibaşı karındaşı Mustafa Çelebi ve garben Ahmed Ağa el-müteferrika mülkleri ve şimalen târik-i âmm ile mahdud olan menzil icare-i mu'accele ve ücret-i müeccele ile mutasarrıf olan babam

merhum-ı mezbur Hüseyin Beşe vefat idüb menzil-i mezkûrun Mustafa bana ve nısf-ı aharı bi'l-fiil dergâh-ı ali yeniçerileri Ağası huzurunda kullukçu olan mumcular zümresinden li-ebeveyn karındaşım fahrü'l-emasıl ve'l-akran Hasan Beye intikal idüb bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi olan ebna-i sipahiyandan Ali Bey nam kimesne menzil-i mezburu evkaf-ı merkume defterinde bizim ikimizin üzerinde kayd ittikten sonra karındaşım mezkûr Hasan Bey müteveli-i mezbur maarifetiyle menzil-i mezbura olan nısf hisse-i şayi'asını bana ferağ ve tefviz idüb ben dahi kabul ve tefevüz ittikten sonra müteveli-i müma-ileyh Ali Bey tasarruf için yedime temessük virmişdir mastur nazar olunub mucébince savb-ı şer'i şerifden dahi elime temessük virilmek matlubumdur deyü müteveli-i mezburun imzasıyla mümza ve hatemi ile mahtum ve tarih-i kitab şehrinin evaili ile müverrah temessükünü ibraz idüb nazar olundukda min külli'l-vücuuh müşarün-ileyh Aişe Hatunun takrir-i meşruhuna mutabık bulunmağın savb-ı şer-i şerifden temessük mucébince işbu huruf ketb olundu tahriren fi'l-yevmi'l-hadi aşere min şehri-rebi'ül-ahir li-sene selase ve selasin ve elf

Şuhud'ul hal (yok)

Belge 288: Ayasofya-i kebir câmi'-i şerifî evkafından olub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyede Ebu'l-Feth merhum ve mağrufun leh sultan Mehmed han-ı gazi câmi'-i şerifi kurbünde Kurban-ı Kebir dimekle ma'rûf mevzi'de vak'i kibleten muhterik olan Kaytan hanı arsasıyla ve garben büyük kurban işçileri dükkânları ile ve şimalen merhum şeyhü'l-islam Sadeddin Efendi hazretlerinin hisselerinin verese-i kiramının muharrik dekakinin arz-ı haliyyesi ile ve şarken merhum Ferruh kethüda vakfi ile mahdud olub tulen ebnası-i zira' ile otuz zira' ve arzen on zira' ile mukarrer olan Bozahane cem'an üç yüz zira' ile arz-ı mukadder olan Bozahanemi sekiz bin akçe icare-i mu'accele ve beher mah altmış akçe ücret-i müeccele ile mutasarrıf olan sahib-i haze'l-kitab zımmiyun taifesinden Yani veled-i Andon nam zımmi meclis-i şer'-i hatır-ı lazımu't-tevkire hazır olub takrir-i kelam kılub mahdud-ı mezbur Bozahanenin sabıkan ebniyesi muhterike olub arsası müddet-i medide-i haliye ve mu'attale kılub canib-i vakfdan ebnasısına müsaade olmamağın sabıkan evkaf-ı mezbureye müteveli olan kıdvetü'l-ayan Yusuf Ağa ibni Abdulmennan zaman-ı tevliyetinde merhum canib-i vakfdan icare-i mu'acceden

mahsub olmak üzere müceddeden Bozahane ebnasısına bana izin ve yedime temessük virüb ve idüb ben dahi badehu me'zun olduğum hasebi ile arz-ı mahdud arz-ı bi-hudude-i izhar olunmuş mezbeleleri kaldırdığımdan sonra arsası üzerinde müceddeden sedleri ve fevkani ve tahtani odaları ve anbarları ve ocakları ve kenifleri müştemil bir Bozahane ebnası eyledim kıbel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb harcımın tahammülü görüldükden sonra sarf olunan malım icare-i muaccesinden mahsub olunmak matlubumdur dimeğin savb-ı şer'i şerifden zümre-i müderrisinden mevlana Cafer Efendi ve hassa mimarlardan üstad Hasan ibni Hüseyin irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahalle-i mezburun üzerine varub salifü'z-zikr Bozahanenin ferda ferda cümle keraste ve ebniyesini takavvüm ittiklerinden sakfı tulen otuz zira' ve arzen on dört zira' şatracı hesabı ile dört yüz yirmi zira' her zira' yetmiş akçeden yirmi dokuz bin dört yüz doksan akçe ve döşeme direkleri sathı şatracı zira'ı ile üç yüz zira' her zira' ellışerden on beş bin akçe ve kiremidi şatracı zira'ı ile yetmiş beş zira' her zira' ellışer akçeden üç bin yedi yüz elli akçe ve fevkani kar-hanede otuz beş direk her direği yüz yirmi beşer akçeden dört bin üç yüz yetmiş beş akçe ve duvar namına olan tahta perde şatracı hesabı ile iki yüz kırk zira' her zira' kırk beşerden on bin sekiz yüz akçe ve tizgah yeri sanduk teneke kaplı duvar yerinde perde tahta rafları ile şatracı hasebi ile kırk sekiz zira' beher zira' elli beş akçeden iki bin altı yüz kırk akçe ve beş aded beş yüz ve on aded oturak ve dört bin sekiz yüz elli akçe kuru Ağaçtan dokuz kademeli ve nerdüban ve korkulukları ile bin sekiz yüz akçe ve tahtani kâr hane de vak'i duvar namına şatracı hasebi ile üç yüz kırk zira' tahta perdenin beher zira' ellışer akçeden on sekiz bin yedi yüz akçe ve otuz üç direk beher direği dört yüz akçeden on dört bin yirmi beş akçe ve tulen dolma sed ve duvar şatracı hasebi ile yüz elli iki zira' yetmiş bir den sekiz bin yedi yüz sekiz akçe

199.sayfa

ve tezgah yeri sanduk tekne kaplı duvar yerinde perde tahta rafları ile şatracı hesabı ile kırk sekiz her zira'ı elli beşer akçeden iki bin altı yüz kırk akçe ve beş aded...ve on aded oturak dört bin sekiz yüz elli akçe ve kara Ağaçdan dokuz kademe-i nerdüban ve tırabuzan ve korkulukları ile bin sekiz yüz akçe ve tahtani karhanede vaki' duvar namına şatracı hesabı ile üç yüz kırk zira' tahta perdeninher zira'ı elli

beşer akçeden on sekiz bin yedi yüz akçe ve otuz üç direk her direği dört yüz yirmi beşer akçeden on dört bin yirmi beş akçe ve dolma sedd duvar şatranç hesabı ile yüz elli altı zira' yetmiş beşerden sekiz bin yedi yüz sekiz akçe ve kademe nerdüban sahn ve korkulukları ile dört yüz yirmi akçe ve canib-i şimalde olan kapu beş yüz elli akçe ve sedde tobrak dolması bin yedi yüz akçe ve darı anbarında olan kalın duvar şatranç hesabı ile yüz kırk dört zira' her zira' elli beşer akçeden yedi bin dokuz yüz yirmi akçe ve anbar içi tuğla ve döşeme otuz altı zira' her zira'ı otuz beşer akçeden bin iki yüz altmış akçe ve ocak ve ocağın yaşmağı ve seddi iki bin altı yüz akçe ve iki kenif bin iki yüz elli akçe ve mezbele-i kebire ihracına ve üstadiye ve meşşakiyesine yirmi dokuz bin akçe ve Ferruh kethüda vakfına kariz ilhakına bin beş yüz akçe ve kariz taşına ve kirecine ve üstadiyesine üç bin beş yüz akçe ve tennur ocağına bin iki yüz akçe ve iki yüz elli zira' kaldırım harcına dört bin beş yüz akçe ve arsa-ı mezbure tathirine dahi bir def'a dahi üç bin yedi yüz yirmi akçe ve bir def'a iki bin yedi yüz elli akçe cem'an yüz yetmiş bin dokuz yüz akçe muharrik-i ebniye taşının nakzı olan üç bin yedi yüz akçe çıkdıktan sonra yüz yetmiş iki bin iki yüz akçe merkum Yani'nin masradı için sabıktan vakfa verilen sekiz bin akçe icare-i muaccele ile cem'an yüz seksen bin dört yüz akçe icare-i muaccele olduğunu mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir idüb badehu meclis-i şer'-i şerife gelüb ihbar edücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve yedine def' olundu tahriren fi'l-yevmi'l-aşere min şehr-i Rebi'ül-ahir li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-müderrisin Mahmud Efendi ibni el-merhum Ömer Efendi

Fahrü'l-müderrisin Halil Efendi ibni el-hacc Mahmud

Mehmed Çelebi ibni el-hacc Piri

Eş-şeyh Ali ibni Eş-şeyh Hamza

Osman ibni Abdullah

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani Ahmed ibni

Fahrü'l-müderresin Yusuf Efendi ibni el-hacc Mehmed es-sakin fi mahalle-i cami'-i Zeyrek

Mehmed Derviş ibni Mustafa dellal-i saffahan es-sakin fi mahalle-i Yusuf Baba

Ve gayrihim

Belge 289: Sahib-i haze'l-kitab Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesine bi'l-fiil mütevellî olan fahrü'l-emasil ve'l-akran Ali Bey ibni Mehmed el-cüncü meclis-i şer'î şerife hazır olup takr-ri kalam kılub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından el-hacc Temur mahallesinde vak'î iki tarafı Abdullah ibni el-hacc Hızır mülki ve bir tarafı Hüsam Efendi mülki ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olup menzil merhume Kamer Hatun ibneti Abdullahın mülkünde iken evvela kendü nefsine badehüma utekasından Ruhusani nam Hatuna badehğma mezbure Ruhusaninin kızı Fatımayya bade'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb hala menzil-i mezkûrda sâkine olan mezbure Fatıma Hatun dahi vefat idüb Medine-i Münevvere fukarasına is'al eylemişdir şer'-i şerifden üzerine varılıb keşf olunması matlubumdur dedikde savb-ı şer'-i şerifden mevlana Mahmud Efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan bi-garaz müslimin ile menzil-i mezburun üzerine nazar olunub arsası ne mikdar zira' ittiği mesaha olundukda tulen otuz üç zira' ve arzen on yedi zira' hesab-ı şatranç ile beş yüz üç zira' arz-ı mevcut idüğü zahir olup ebniyesinden bir ahur ve harabe--müşrif tahta ile çatılı bir hizmetkar odası ve üstünde bir oda-i sagir ve yanında bir küçük oda ve fevkani bir oda dahi ocaklı ve önünde bir dehlizi ve bi'r-i ma'ı ve bir kenifi ve önünde bir küçük bahçesi bulunduğunu mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir idüb badehu meclis-i şer'-i şerife gelüb ihbar edücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

200.sayfa

Tahriren fi evasıt-ı şehr-i Rebi'ül-ahir li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Bey el-cüнди

Mahmud Çelebi ibni Abdurrahman

Mustafa ibni Abdullah

Ahmed Çelebi ibni Ali

El-hacc Fethullah ibni Emrullah

Ve gayrihim

Belge 290: Haremeyn-i Muhteremeyn evkaf-ı şerifesinden olub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Kadırğa Limanı kurbünde Dizdarzade mahallesinde vâki' canib-i şimalisi tarik-i hassa ve canib-i garbisi Sakabaşı Hasan ibni Abdullah mülkü ve canib-i kıblesi bazen Kürkçübaşı Yusuf Bey ibni Abdullah ve bazen Mustafa Ağa mülkü ve canib-i şarkisi tarik-i amm ile mahdud olan menzil yüz elli bin akçe icare-i mu'accele ve beher yevm sekiz akçe ücret-i müeccele ile mutasarrıf olan sahib-i haze'l-kitab bi'l-fiil sadır-azam olan izzetlü sa'adetlü Ali Paşa yesevullahu te'ala lema yürid ve maşa hazretlerinin kethüda-yı mükerrerleri kıdvetü'l-azim ve'l-a'yan Sinan Ağa ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i şerifde takrir-i kelim ve tâ'bir-i anı'l-merâm kılub menzil-i mezburun muhavvata-i dahiliyenin kapusu dâhilinde canib-i kıblesinde vak'î odalar harabe müşrif olub sathı ve sakfı münhedim iki menzil-i mezbur vech-i meşruh üzere icare-i mu'accele ve mü'eccele ile canib-i vakfdan bana tevcih olundukda mütevellî sabıkı olan Hüseyin Bey ibni Memi nam cüнди icar ve tasarrufu için yedime temessük vericek icare-i mu'accele mahsub olmak üzere menzil-i mezkurda murad ittiğim mahalde ebniye ihdas ve meremmetime dahi tevliyeti hasebi ile bana izin virmeğin salifü'z-zikr kapunun dahilinde canib-i kıbelisinden münhedim olan odaların arsasında üç tabaka lavadanları ebnası eyledim ve andan gayri dahi beher cedid ebniye ihdas edüb muhavvata-i dahiliyye içinde vak'î olan atik odaları dahi meremmet eyledim kıbel-i şer'-i şerifden varılub ne mikdar akçe harç ve sarf olunduğu tahammülü görülüb meblağ-ı masruf icare-i mu'accele mahsub olunması matlubumdur dedikde savb-ı şer'-i şerifden bu da'ileri ve hassa

mimarlardan üstad Hasan ibni Hüseyin ve üstad Ali ibni Halil zeyl-i kitabda esamisi mastur olan müslimin ile mahalle-i mezburun üzerine varub ebniye-i cedide-i mezburenin kerestesini bi'l-fiil Haremeyn-i muteremeyn evkafı mütevellisi olan Ali Bey ibni Mehmed el-cüdi muvacehesinde takvim ve vaki' olan meremmatın cümlesini tahmin etdiklerinde müceddeden ebnaşı olunan hilkat-i selase-i mezburenin tabaka-ı ulyasında vak'i kasr şeklinde olan musanna' ve münakkaş ve müzehheb beyt-i ulvinin sakfi ebnaşı zira'ı ile tulen yirmi altı ve arzen yirmi zira' şatraci hesabı ile beş yüz yirmi zira' her zira' sekiz akçeden kırk altı bin sekiz yüz akçe ve sathı dahi tulen yirmi altı ve arzen on sekiz zira' şatraci hesabı ile dört yüz altmış sekiz zira' her zira' Ellişer akçeden otuz üç bin dört yüz akçe ve kasr-ı mezburun tavanı nakşına ve boyasına yirmi beş bin akçe ve canib-i şarkisinde vaki' olan taş duvarı tulen yirmi altı zira' ve kadan on beş zira' şatraci hesabı ile üç yüz doksan zira' her zira' sekiz akçeden otuz bir bin yüz akçe ve dolma duvar dahi tulen yetmiş yedi zira' ve kadan altı zira' şatraci hesabı ile dört yüz altmış iki zira' her zira' altmışar akçeden yirmi yedi bin yedi yüz yirmi akçe ve yedi kıt'a demür pencere her penceresi beş yüz akçeden üç bin beş yüz akçe ve yedi kat'a çarşuya her yedi kıt'a çarçube her çarçubesi ikişer bin akçeden on dört bin akçe ve yirmi altı adet cam her camı üstleri ile bin akçeden yirmi altı bin akçe ve oda kapusu dahi kemeri ile beş bin beş yüz akçe ve dört kıt'a dolab her dolabı dört bin beş yüz akçeden on sekiz bin akçe ve nerdüban başında dahi şarken ve kıblen dolma duvar dört bin akçe ve döşeme şerid tuğla dahi tulen yirmi ve arzen on altı zira' şatraci hesabı ile üç yüz yirmi zira' her zira' yirmişer akçeden otuz sekiz bin dört yüz akçe ve ocak dahi cümle taşları ve tuğlaları yedi bin akçe ve doksan sülüs-i mezbure iki nerdübanı üzerinden iç evlere varınca dehlizin döşeme kayganı. tulen on dört zira' arzen yedi zira' şatraci hesabı ile doksan sekiz zira' her zira' yüz yirmişerden on bir bin yedi yüz altmış akçe ve dehliz sakfının tulen on dört zira' ve arzen beş zira' şatraci hesabı ile yetmiş zira' her zira' yüzer akçeden yedi bin akçe ve kenif beş bin akçe ve dehliz-i mezburun bin beş yüz akçe ve iç evlerinin canib-i şarkisinde olan kaygan döşeme dokuz bin dört yüz elli akçe ve tabaka ve sathıyesinde olan beyt ve dehliz ve döşemesi ve ocağı ile ve dolma duvar ve demür pencereleri ile ve dört kıt'a dolabı ile ve kapu ve nerdübanı ile ve kenif ile doksan iki bin üçyüz seksen akçe ve tabaka-i süflisinde vak'i taş duvarı ve on kıt'a anbarları ve direkleri ve direklerin

kirişleri ve tirabuzanları ve sedleri ve bahçe direkleri? ve pencere camları alel infirat takvim olundukda doksan altı bin altı yüz yirmi akçe ve yirmi sekiz kıt'a cam sekiz akçeden yirmi sekiz bin akçe zira' evlerinin ve dışarda olan evlerin cümler meremmetleri dahi elli iki bin akçe cem'an beş yüz seksen dört bin yüz otuz akçe takavvüm ve tahammülü olunub meblağ-ı mezburun masrafının ittifak ittiklerinde müşarün-ileyh Sinan Ağanın icare-i mu'accele-i sabıkası olan yüz elli bin akçe ile mecmu'-ı icare-i muaccesesi yedi yüz otuz dört bin yüz otuz akçe olmak üzere vaki'-i hal mahallinde tahrir ve yedlerine def' olundu tahriren fi evasıt-ı cemaziye'l-evvel li-sene selase ve selasin ve elf .

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Efendi

Halil Efendi

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mustafa Çelebi

Ali Beşe el-hacc

201. sayfa

Belge 291: Mahmiyye-i Galata mahallatında Câmi'-i Kebir mahallesi sâkinelerinden Halime Hatun ibneti Abdullah meclis-i şer'-i şerifde ba'is'üt-tahrir-i haze'l-kitab bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesine mütevellisi olan ebna-ı sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Ali Bey ibni Mehmed mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb mahalle-i mezburede vaki' bir tarafı Hamza Reis ibni Halil ve bir tarafı Mehmed ibni Mahmud ve el-hacc Kemal mülkleri ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olub iki bab fevkani ve iki bab tahtani odaları ve bi'r-i ma'ı ve kenifi müştemil olan zevcem olan bundan akdem vefat iden merhum el-hacc Ali nam kimesnenin mülki olub mülkünde iken evvela kendü nefesine bade vefatihi bana ve ba'de vefatihi Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb vakfiyet üzere mutasarrıf iken vefat idüb sükna-yı menzil-i merkum bana intikal idüb ben dahi

meşrutiyet üzere musarrıf iken hala menzil-i mezbur hüsn-i ihtiyarım ile rızaullahi te'âlâ ve'l hamd li'r-resulihî ila ala Medine-i Münevvere ala münevverihâfukarasına fariga oldum evkaf-ı mezbure tarafından zabt olunmak için menzil-i mezburun mütevellisi olan mezkur Ali Beye teslim eyledim ol dahi kabz ve tesellüm eyledi dedikde mukırr-ı mezbure Halime Hatunun ikrar-ı meşruhu mütevellî-i mezbur Ali Bey dahi vicahen tasdik edücek ma vak'a kayd-şud fi evasıt-ı muharremü'l-haram li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

El-hacc Mustafa ibni Abdullah

El-hacc Mahmud ibni Mehmed

El-hacc İbrahim ibni Abdullah

Es-seyyid Ali ibni es-seyyid

Receb ibni Abdullah

El-hacc Ahmed ibni Ali

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Es-Seyyid Amed ibni es-seyyid Ali

El-hacc İsa ibni Abdullah

El-hacc Alaidin

Belge 287: Mahmiyye-i Galata mahallatından Câmî'-i Kebir mahallesi sâkinlerinden sahib-i haze'l-kitab el-hacc Mansur ibni Abdullah nam kimesne meclis-i şer'-i şerife hazur olub takrir-i kelam ve tâ'bir-i anı'l-merâm kılub mahalle-i mezburede vâki' bir tarafı Hamza Reis ibni Halil ve bir tarafı Mehmed ibni Mahmud ve el-hacc Kemal mülkleri ile ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olub iki bab fevkani ve iki bab tahtani odaları ve bi'r-i ma'ı ve kenifi müştemil olan menzil el-hacc Ali nam

kimesnenin mülki olub mülkünde iken evvela kendü nefesine bade vefatihi zevcesi Halime ibneti Abdullah nam Hatuna bade vefatiha Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb vakfiye-i me'mulun-biha mutekası mutasarrıf iken vefat idüb sükna-yı menzil-i merkum Halime Hatuna intikal ittikden sonra tasarrufunda iken salifü'z-zikr menzili hüsn-i ihtiyarı ile bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifelerine mütevellî olan ebna-i sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Ali Bey ibni Mehmed nam kimesneye teslim idüb ol dahi Medine-i Münevvere sallallahu teala ala münevverihâ evkafı tarafından tevliyeti hasebi ile zabt ittikden sonra talib olan müstecirine girar-ı emrar ağraz edüb on bin akçe icare-i mu'accele ve beher yevm ikişer akçe ücret-i mü'eccele ile benim üzerimde karar eyleyüb emrü'l-emr ziyade ile talib bulunmamağla mütevellî-i mezbur Ali Bey ibni Mehmed on sekiz bin akçe evkaf-ı mezbure için benden ahz u kabz ittikden sonra tasarrufu için elime temessük vermişdir nazar olunub canib-i şer'-i şerifden dahi yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü mütevellî-i mezburun hatemi ile mahtum ve imzasıyla mümza ve bin otuz senesi saferü'l-muzafferinin gurreleriyle müverrah temessükü ibraz idüb nazar olundukda min külli'l-vücuha kelamı meşruhuna mutabık bulunmağın ma vak'a kayd-şud tahriren fi'l-yevmi'l-hamis aşere min saferi'l-muzaffer li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Es-sabıkun

Belge 292: Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Mağnisa(vi) Çelebi mahallesinde vaki' lede'l-ahali ve'l-ciran ma'lumu'l-hudud olan dokuz bab mütehaddid odalarının müstecirleri Çaker ibni Abdullah ve Mahmud Beşe ibni Mehmed ve Kerim ibni Zülfikar ve Hüseyin ibni Abdullah meclis-i şer'-i şerife hazurun olub her biri takrir-i kelim idüb icare-i mu'accele ve mü'eccele ile mutasarrıf olduğumuz dokuz bab odaların kar yeri cedide olub mezbur odalara ziyade-i zarure itmeğle bundan akmdem mezbur mütevellisi Hüseyin Beyden her hücrenin nısfını kendü mallarımızdan ve nısf-ı icare-i müeccele mahsub olmak üzerine mezun olduğumuzdan sonra kemakan Karid hakkı olunmuşdur kıbel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb keşf olunması matlubumuzdur

didiklerinde savb-ı şer'-i şerifden mevlana Halil Efendi ve hassa mimarlardan Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitab masturu'l-esami olan müslimin ile mahalle-i mezburun üzerine varılıb rafi'ül-kitab bi'l-fiil Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi Ali Çelebi ibni Mehmed mahzarında keşf ve müşahade ittiklerinde fi'l-hakika müceddeden otuz yedi kulaç karid olunmuş bulunub her bir kulacın taşına ve tuğlasına ve mülazım vakitlerine ve üstadiyesine ve değirmene ve sokak içinde olan üzerinde taş kaldırımına yüz ellışer akçeden beş bin beş yüz elli akçe ve dahi dört yüz elli akçe kenifin sakfına ve dolma duvarına tahammül olunub fi'l-cümle altı bin akçeye tahammülü vardır bade noksan ile olmak mümkün değildir deyü ittifak ittiklerinde müste'cir-i mezburun ikrar-ı meşruhlarında el-mukırrın-lehu el-merkum vicahen tasdik ve tahkik edecek ma vak'a kayd-şod tahriren fi'l-yevmi'l-hamis min şehri Rebi'ül-evvel.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni el-bevvab

Mehmed Bey ibni el-hacc

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mehmed Çelebi ibni Musa

Belge 293: Darü's-saltanat Kostantiniyye el-mahmiyede BOŞLUK mahallesinde vâki' merhume Kamer Hatun utekasına bade'l-inkıraz uteka-i Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumetu'l-hudud olan müteveli hala ber-vech-i meşrutiyet zabt idüb yine mezbure Kamer Hatun utekasından sahibeti haze'l-kitab Safiye Hatun ibneti Abdullah nam Hatun meclis-i şer'-i şerife hazır olub takrir-i kelam kılub bundan akdem ben menzil-i mezburda sâkine iken menzil-i mezbur harabe müşrif olub meremmata dahi benim iktidarım olmamağla hazır-ı bi'l-meclis yeniçeri subaşı Abdullah menzil-i mezburu beher mah kırk beşer akçe icare ile icar idüb menzil-i mezburu meremmet itmesine izin verdim hala merkum Yeniçeri Subaşı menzil-i merkumun bazı mevazı'ını meremmet eylemiştir kibel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb meremmatına ne mikdar akçe tasarruf ittiği

tahammülü görülmek matlubumdur dedikde savb-ı şer'-i şerifden zümre-i müderrisinden mevlana Cafer Efendi ve hassa mimarlardan üstad Hasan ibni Hüseyin ve üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahalle-i mezburun üzerine varub nazar ve tahmin ittiklerinde muhavvata-i hariciyesinde vaki' olan suk kapu dört bin beş yüz akçe ve canib-i garbi olan bahçe duvarı dokuz yüz doksan altı akçe ve canib-i şarkda olan tahtani odanın duvarı dört yüz on altı akçe ve muhavvata-i dahiliyesinde vaki' fevkani odanın tulen yirmi ve arzen iki zira' cedit terası dört yüz akçe ve fevkani oda ve dehlizin badanası altıyüz akçe ve nerdüban üzerinde olan sofa iki yüz altmış akçe ve fevkani oda terasının badanası sekiz yüz otuz akçe ve dehliz sofasının tahtaları yüz seksen akçe ve tırabuzanları yüz seksen akçe ve sofası dahi üç yüz seksen akçe ve billur iki pencere camı yedi yüz akçe ve perde camları altı yüz altmış dört akçe ve nühas kapakları iki yüz yirmi akçe ve fevkani odanın ...olan dolab altı yüz akçe ve fevkani odanın masandirasının ve pencerelerinin nakzı bin iki yüz altmış sekiz

202.sayfa

akçe ve ocak meremmatı seksen akçe ve sakf meremmatı dahi seksen akçe ve üç kıt'a direk üstadiyesiyle üç yüz otuz akçe ve fevkani..... boyası sekiz yüz kırk akçe ve tahtani odanın badanası iki yüz kırk akçe ve bahçe içinde olan kenif dahi sekiz yüz akçe ve canib-i şarkda olan tahtani odanın kiremid aktarı iki yüz seksen sekiz akçe ve badanası iki yüz kırk akçe ve dolab ve ocak meremmatı iki yüz on akçe ve su karidi altı yüz altmış akçe ve zir-i zemin ebnası iki yüz elli akçe ve tahta perde dört yüz doksan akçe ve ahur kenifi üç yüz akçe ve ihraç-ı mezbele dahi üç yüz akçe ve iskele harcı sekiz yüz akçe cem'an on sekiz bin yüz yirmi altı akçe merkum yeniçeri subaşı idüb meblağ-ı merkum oda sekiz bin yedi yüz yirmi akçe mutasarrufuna itikal ittiklerine vak'i hala Mevlana-i mezbur-ı mezbure safiye ve merkum Yeniçeri Subaşının harcını tahmin idüb on sekiz bin yedi yüz yirmi altı akçe masrafına ittifak etdiklerinde vaki'-i hal mevlana-yı mezbur mezkure Safiye ve yeniçeri subaşı muvacehesinde mahallinde tahrir edüb ba'dehu meclis-i şer'-i şerife gelüb ihbar edecek ma hüve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı cemaziye'l-evvel li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-müderresin Mahmud Efendi

Fahrü'l-müderresin Halil Efendi

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mustafa Çelebi el-katib

Mustafa Bey el-cüdi

Mehmed Ağa ibni Ali el-müteferrika

İskender Ağa ibni el-cüdi

Mustafa Bey ibni el-cüdi

Ali ibni Mahmud el-mü'ezzin

Belge 294: VAKFIYE

Belge 295: VAKFIYE

203. sayfa

Belge 296: Sahibet-i haze'l-kitab Kamer Hatun ibneti Pervane meclis-i şer'-i şerife hazıra olub takrir-i kelim ve tâ'bir-i anı'l-merâm kılub Haremeyn-i Şerifeyn evkaf-ı şerifesinden olub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından el-hacc Bekir mahallesine vaki' inde'l-ahali ve'l-ciran malumetu'l-hudud menzili icare-i mu'accele ve beher şehir altmış akçe ücret-i mü'eccele ile mutasarrıf olan Mehmed ibni Mustafa vefat idüb menzil-i mezbur mahlûl kalub bi'l-fiil evkaf-ı mezbure mütevellisi olan fahrü'l-akrân Ali Bey ibni Mehmed üç bin akçe benden ahz u kabz ittikten sonra tarih-i kitab şehir-i guresinden beher mah altmış akçe ücret-i mü'eccele ile bana icar ve tasarrufu için yedime temessük dahi vermişdir nazar olunub mucebince elime hüccet-i şer'iyeye verilmek matlubumdur

deyü mütevellî-i mezburun hatemi ile mahtum ve imzasıyla mümza ve bin otuz üç senesi cemaziye'l-evvelinin gurre siyle müverrah temessükünü ibraz idüb nazar olundukda fi'l-hakika mütevellî-i mezbur

204.sayfa

Ali Bey minval-i meşruh üzere merkume Fatma Hatun yedinden canib-i vakf-ı mezbura üç bin akçe icare-i mu'accele ahz u kabz ittiği salifü'z-zikr tarih-i mezburdan beher mah altmış akçe ücret-i mü'eccele ile icar eylediği mastur ve mukayyed bulunmağın temessük-i mezbur muceibnice işbu vesika savb-ı şer'-i şerif tarafından ketb ve imla ve yed-i talibe def' ve i'ta olundu tahriren fi'l-yevmi'r-rabi' ve'l-işrin min cemaziye'l-evvel li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-müderresin Mahmud Efendi ibni Ömer Efendi

Halil Efendi ibni Mahmud Efendi el-müderres

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mehmed ibni Piri

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-mimar

Ali ibni el-hacc

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Mustafa Çelebi el-kitab

Belge 297: VAKFIYE

206.sayfa

Belge 298: VAKFIYE

208.sayfa

Belge 299: VAKFİYE

209.sayfa

Belge 300: VAKFİYE

210.sayfa

Belge 301: VAKFİYE

221.sayfa

Belge 302: VAKFİYE

222.sayfa

Belge 303: VAKFİYE

226.sayfa

Belge 304: VAKFİYE

230.sayfa

Belge 305: Haslar kazasına tabi Topkapusu haricinde vaki' merhum İbrahim Çavuş cami'-i şerifi evkafına bi'l-fiil mütevellî olan dergah-ı ali bevvablarından fahru'l-akran Ebubekir Bey ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i şerifde ba'is-i tahrir-i haze'l-kitab menzil-i atiyü'z-zikre hala vaz'ıl-yed olan cami'-i şerif-i mezbur va'izi fahru's-sadatü't-tahire zahru'l-'izzü'l-bahire Şeyh Seyyid Yakub Efendi ibni Seyyid İbrahim mahzarında dava ve takrir-i kelim kılub daru's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyye mahallatından BOŞLUK Çavuş Mescidi mahallesinde vaki' bir tarafı Cafer Ağa mülkü ve bir tarafı Hasan subaşı mülkü ve bir tarafı Kara Bey mülkü ile Gülüzar Hatun vakfi ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud olan menzil müvekkilem merhum-ı müşarun-ileyh İbrahim Çavuşun sabıkda mülkü olub mülkünde iken bin

on senesi Recebü'l-mürecceibniin on yedinci gününden iki yüz altmış bin akçeye bana bey'-i bat ile bey' ben dahi iştirâ edüb salifü'z-zikr menzil minval-i meşruh üzere benim mülk-i müşteram olmuş iken muma-ileyh Şeyh Seyyid Yakub Efendi va'izun-ı sabıkun gibi fuzulen vaz'-ı yed edüb tasarruf ider su'al olunub kasr-ı yed olunması matlubumdur dedikde gıbbe's-su'al muma-ileyh Şeyh Seyyid Yakub efendi civanın da menzil-i mezbur-ı sabıkda fi'l-hakika merhum-ı müşarun-ileyh İbrahim çavuşun mülkü idi mülk ve tasarrufunda iken bin yirmi üç senesi Şevvalü'l-mükerreminin evahirinde cami'-i şerif-i mezburda va'iz ve nasih olanlara vakf-ı sahih ile vakf ve tescil-i şer'i edüb vakfiye dahi tahrir ettirüp bin yirmi iç senesinde mahmiyye-i mezburede kassam-ı askeri olan mevlana Ali Efendi ibni Ömer imzasıyla mümzat ve hatemi ile mahtume yedimde olan vakfiye-i ma'mulün-biha olmağla ben menzil-i mezbura vaz'-ı yed idüb şart-ı vakıf-ı müşarun-ileyh mucebince tasarruf edüb salifü'z-zikr menzili müşarun-ileyh İbrahim Çavuş minval-i meşruh üzere mezbur Ebubekir Bey'e bey' ve ... ve iştirâ itmesinin aslı yokdur deyu bey' ve şira'ı inkar edücek müddei-i mezburdan da'vasına mutabık beyyine talep olundukda müddei-i mezbur Ebubekir Bey fi'l-vaki' menzil-i mezburda iddia etdiğüm bey' ve şira'nın aslı yokdur femma menzil-i Mezbur vasıyetleri şeklindedir va'izler onu zabt ve meremmet itmek müte'addid ve ebniyesi hedm olunub arsasında ulu odalar ibna olunub icareye verilmek ve va'izlere ol icareden ziyadece vazife ta'yin olunmak evla ve enseb olunur deyu kelam etdikden sonra menzil-i mezbur cami'-i merkumun meremmatına vakıfdır deyu vakfiyet davasına dahi salik olunub bi'l-cümle merkum Ebubekir Bey evvela mülk da'vasını saniyen va'izlere vakf olduğuna muarref olunduktan sonra ebniyeyi hedm ve odalar ebnası etmesini rica eylemesi salisen cami'-i şerif-i mezburun meremmatına vakıfdan ve bu vakfiyet dahi davası etmekle ve da'valarında ...zahir ve ale'l-husus iştirâ etdim deyu da'va itdiğümün aslı yokdur deyu mezbur Ebubekir Bey dimesi ile dahi mülkiyet da'vası bi-itale olmağla da'vasına i'tiyad olunmayub marru'z-zikr menzil müddei-i merkum vakfiye-i me'mulün-biha-yı mezbure muceibnice muma-ileyh Şeyh Seyyid Yakub Efendi yedinde ibka olunub müddei-i merkum Ebubekir Bey bi'l-külliyeye dava ve müdahaleden men' olundu hurrire fi evail-i cemaziye'l-ahir li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUDU'L-HAL

Kıdvetü'l-mesağ el-hükkam eş-şeyh Ahmed Efendi el-müft-i sabıka Kostantiniyye
el-mahmiyye

Seyyid Süleyman ibni seyyid Yakub

Seyyid Ali ibni seyyid Süleyman

Seyyid Ali ibni seyyid Hamza

Mehmed Ağa ibni tabbahin-i saray-ı atik

Adil Efendi el-va'iz

Nureddin Efendi el-va'iz

Osman Dede ibni Ahmed

Mehmed Dede ibni Hamza

Veli Dede ibni BOŞLUK

Hasan Dede ibni Mehmed

Davud ibni Mehmed

Ali ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Yusuf Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Durak Bey el-bevvab-ı sultani

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mi'mar-ı Ayasofya

Ve gayrihim mine'l-hazirin

Belge 306: VAKFIYE

Belge 307: Darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Tahta Minare mahallesi sâkinelerinden Safiye ibneti Abdullah nam Hatun meclis-i şer'i şerifde ba'is-i tahrir-i haze'l-kitab Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala münevverihâ evkafına bi'l-fiil mütevellî olan ebna-ı sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Ali Bey ibni Mehmed nam cüdi mahzarında ikrar ve takrir-i kelim kılub mahalle-i mezburede vak'î bir tarafı Kethüda Bey kıdvetü'l-i'zam ve'l-a'yan Mehmed Ağa ibni Abdulmennan mülki ve bir tarafı Habib Ağa mülki ve bir tarafı Aişe Hatun ibneti Halil mülki ve bir tarafı fahrü'l-cüyüş Baki Çavuş ibni Mehmed tasarrufunda olan Haremeyn-i muhteremeyn evkafına ve bir tarafı Bekir Bey el-cüdi mülki ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub büyü-t müte'addideyi müştemil olan menzil bina ... itak iden seyyidem merhume Kamer Hatun ibneti Abdullahın mülki olub mülkünde iken evvela nefsine bade vefatiha utekasına ve bade'l-inkıraz Uteka-i Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb badehu vefat ittikte utekasından benden gayri kimesnesi bulunmayub ber-muceb-i şart-ı vakıfe-i mezbure hakk-ı süknası bana isabet itmekle ila heza olan salifü'z-zikr menzil-i mutasarruf idüb hala harabe-müşrif olub meremmatına benim dahi iktidarım olmamağla menzil-i mezburu Medine-i Münevvere evkafı tarafına teberran ferağ ve mütevellî-i müşarün-ileyh Ali Beye teslim eyledim ki bade'l-yevm menzil-i mezkûru evkaf-ı mezbureye enfa' ve evla olan kimesneye icare-i mu'accele ve mü'eccele ile icar eyleye dedikte merkume Safiye Hatunu kelimat-ı meşruhasında mütevellî-i müma-ileyh Ali Bey vicahen tasdik ittikten sonra işbu vesika li-ecli't-temessük kendüne ve taliibnie def' olundukda lede'l-hâce tezekkür havi ola tahriren fi evasıt-ı cemaziye'l-ahir li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa ibni Mehmed el-kadı

Mehmed Halife ibni el-imam

Ali ibni Mahmud el-mü'ezzin

Ömer ibni Şaban el-cüнди

Mehmed ibni Salih el-mü'ezzin

Mehmed Ağa ibni Ali

Mehmed Beşe er-racul

Mehmed ibni Osman er-racul

Mustafa Çelebi ibni Mehmed katibü'l-vakf

Ali ibni Hayri el-cabi

İsmail Çelebi ibni Mahmud el-bevvab-ı sultani

Ali Çelebi ibni Halil mimar-ı vakf

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mimar-ı Ayasofya

Ve gayrihim mine'l-hazirin

Belge 308: Haremeyn-i Şerifeyn evkafın sabıka mütevellı olan dergah-ı ali bevvablarından fahru'l-akrân Veli Ağa ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i şerife hazır olub takrir-i kelam kılıb bundan esbak evkaf-ı mezbure mütevellisi iken merhum Gazanfer Çavuş Haremeyn-i muhteremeyne vakf ittiği nukuddan altmış bin akçesini yine evkaf-ı mezbure cabisi Muhammed Bey nam kimesnenin zevcesi Hadice Hatun zimmetinde zevc-i mezbur bevvab Muhammed Beyin kefaleti ile muamele-i şer'iyye ile deyn olmuşdu ve andan gayri dahi iki senenin murabahasından hasıl olan iki bin akçe cem'an yetmiş iki bin akçe mezbure Hadice Hatun zimmetinde deyn olub hala evkaf-ı mezbure mütevellisi olan ebna-i sipahiyandan Ali Bey ibni Mehmed zimmet-i mezbureyi kabul etmeyüb bi-küllü'l-aleyh sen tahsil eyle deyü İtmeğin merkum bey kefaleti hasebi ile kapucular kethüdası tarafından kapuculara virilüb havalesi olan bevvab Muhammed Ağa dahi meblağ-ı merkumu tahsil idüb bade't-tahsil Hatuna hizmetleri mukabelesinde üç bin resmi yedinden ahd u kabz idüb ve meblağ-ı mezbur yetmiş iki bin akçenin Osmanisi tenzilinde iki bin akçe dahi meblağ-ı

merkumdan cem'an beş binakçe kesr gelüb altmış yedi bin akçe baki kalmışdır vech-i meşruh üzere beş bin akçe kesr-i vaki' olub meblağ-ı mezbur altmış yedi bin akçe baki kaldığı tahrir olunub yedime hüccet-i şer'iyye virilmek matlubumdur dedikde havale-i mezbur Muhammed Ağa dahi biz-zat meclis-i şer'-i şerife hazır olub resm-i mezbur üç bin akçeyi merkum Veli Beyden ahz ve kabz ittiğini itiraf idüb Osmani tenzilinden iki bin akçe kesr-i vaki' olduğu mütehakkik olucak ma hüve'l-vâki' bi't taleb ketb olunub yed-i talibe def' olundu tahriren fi evahir-i cemaziye'l-ahir li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Abdülhalim Çelebi ibni Muhammed

Molla Mehmed

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-mi'mar

Ali Çelebi ibni Halil el-mi'mar

Osman ibni Safer

İbrahim ibni Abdullah

232. sayfa

Belge 309: Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesinde olub mahmiyye-i Kostantiniyye'de Hoca Veyis mahallesinde vâki' iki tarafı müstecir-i atiyü'z-zikr mülkleri ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olan vakf-ı menzile icare-i mu'accele ve icare-i mü'eccele ile mutasarrıfe olan fahrü'l-muhadderat Saraylı Abide Hatun ibneti Abdurrahman tarafından husus-ı atiyü'z-zikr vekil-i mutallakı olan ba'is-i tahrir-i haze'l-kitab ve ebna-i sipahiyandan kıdvetü'l-emacid ve'l-a'yan Muhammed Bey ibni el-hacc Ahmed nam cündi meclis-i şer'-i şerifde bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesine müteveli olan ebna-i sipahiyandan fahrü'l-emasil ve'l-akran Ali Bey ibni Muhammed nam kimesne mahzarında takrir-i kelim ve

tâ'bir-i anı'l-merâm kılub bundan akdem menzil-i mahdud-ı mezbur harabe müşrif olub kabil-i sekni olmayacak .. icare-i mu'acceden mahsub olmak üzere bir selamlık ve dehliz ve kapu ve nerdüban ve tırabuzan ebnasısına evkaf-ı mezbure mütevellisi tarafından me'zun olub mezun olduğumuz hasebi ile bir musanna ve müzehheb ve münakkaş selamlık ve dehliz ve kapu ve nerdüban ve tırabzun malımız ile ebnası idüb minval-i meşruh üzere olan ebniyeye kendi malımızdan yüz on beş bin üç yüz elli beş akçe sarf eyledik meblağ-ı mezbura tahammülü var mıdır tahammülü görölmek için canib-i şer'-i şerifden üzerine varılıb keşf ve tahmin olunması matlubumdur dedikde savb-ı şer'-i şerifden zümre-i müderrisin mevlana Cafer Efendi ve hassa mimarlarından üstad Ali Bey ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile mahall-i mezburun üzerine varılıb zikr olunan selamlığın cümle kerestesi feradi feradi tavkim olundıkda mecmu'unun kıymetleri meblağ-ı merkuma nail olub mimar-ı mezbur müslimun-ı merkumun fi'l-hakika salifü'z-zikr selamlığın ve dehlizin ve kapu ve nerdübanın ve tırabuzanın meblağ-ı merkuma yüz on beş bin üç yüz elli beş akçe tasarrufuna tahammülü vardır deyü ittifak ittiklerinde meblağ-ı merkum icare-i mu'acceden mahsub olmak üzere mevlana-yı mezbur vaki'-i hal müteveli-i mezkûr mahzarında tahrir idüb badehu meclis-i şer'-i şerife gelüb haber verdi ma hüve'l-vâki' ketb ve yed-i talibe def' olundu fi evasıt-ı Recebi'l-mürecceb li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

İbrahim ibni Arslan

Mustafa Çelebi el-hatib

Murad Beşe er-racil

Süleyman ibni Ramazan el-bevvab

Murad ibni Abdullah er-racil

Mustafa Çelebi el-kitab

Ali ibni Hızır

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Ve gayrihim.

Belge 310: Sahib-i haze'l-kitab Hesna ibneti Mustafa nam Hatun meclis-i şer'-i şerife hazire olub takrir-i kelim kılub mahmiyye-i Galata haricinde kasaba-i Tobhane'de Mustafa Ağa mahallesinde vaki' inde'l-ahali ve'l-ciran malumetu'l-hudud olub bir bab fevkani ve bir bab tahtani odaları ve kenifi müştemil olan menzil merhum Bali Ağa nam kimesnenin mülki olub mülkünde iken evvela nefsine bade vefatıhi evladına bade'l-inkırazi'l-evlad Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb merhum-ı mezbur Bali Ağa vefat idüb menzil-i mezbur evladına intikal etdikde evladından mütevellisi olan Mehmed ibni Sinan Ağa bin altı senesi muharremü'l-haramının guresinde iki bin akçe icare-i mu'accele ve beher mah yirmi beşer akçe ücret-i mü'eccele ile Hasan Beşe ibni Abdullah nam kimesneye icar idüb merhum Hasan Beşe dahi kabul ve isticar ve tasarruf üzere iki ibni on dokuz senesi ramazanı evailinde salifü'z-zikr menzil-i müteveli-i mezbur ma'rifeti ile bana ferağ ve tefevvüz idüb ben dahi minval-i meşruh üzere icare-i mu'accele ve mü'eccele ile on üç sene tasarruf

233.sayfa

idüb tasarrufum zamanında temessük-i müteveli meremmet ve ebna'sısına memur olduğum hasebi ile menzil-i mezburu kendi malım ile meremmet ve bazı ebniye dahi ihdas idüb tasarruf üzere iken bin otuz iki senesi evahirinde evladı münkarız olmağla marru'z-zikr menzil Haremeyn-i muhteremeyn evkafına intikal ittikte bi'l-fiil Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala münevverihâ evkaf-ı şerifesine müteveli olan ebna-i sipahiyandan fahru'l-akrân Ali Bey ibni Mehmed icar-ı sabıkı kabul idüb vech-i meşruh üzere icare-i mu'accele ve beher mah yirmi beşer akçe ücret-i mü'eccele ile tevliyeti hasebi ile bana icar idüb ben dahi minval-i mezbur üzere kabul ve isticar ittiğimden sonra müteveli-i mezbur Ali Bey marru'z-zikr menzili tasarruf için yedime temessük vermiştir nazar olunub mucebince yedime hüccet-i şer'iyye dahi verilmek matlubumdur deyü müteveli-i mesfur Ali Beyin hatemi ile mahtum ve

imzasıyla mümza ve bin otuz üç senesi muharremü'l-haramının gurre siyle müverreah temessükünü ibraz idüb nazar olundukda min külli'l-vücuha merkume Hesna Hatunun takrir-i meşruhuna mutabık olunmağın temessük-i mezbur muceibnice savb-ı şer'-i şerifden işbu huruf-ı ber-sebil temessük ketb ve imla ve yed-i talibe def ve i'ta oldu lede'l-hace müzekkeri havi ola tahriren fi evasıt-ı BOŞLUK li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan ibni Ali

Safer ibni Yusuf

Ali Bey ibni Abdullah el-cüdi

Yusuf Bey ibni Abdullah el-bevvab-i sultani

Halil Efendi ibni Mahmud el-müderriş

Abdulhalim Efendi ibni Mehmed el-müderriş

Mehmed Çelebi ibni Abdulhani

Hasan Beşe ibni er-racil

233. sayfa

Belge 311: Sahib'ül hazel kitab bi'l-fiil sadr-ı azam hazretlerinden kapucubaşısı olan kıdvetü'l- azim ve'l-ayan Muhammed Ağa ibni Ali nam kimesne meclis-i şerife hazır olub takrir-i kelam ve tâbi'r-i meram kılub darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiye mahallatından Tahta Minare mahallesinde vaki' bir tarafı müşarün-ileyh Mehmed Ağa mülkü ve bir tarafı Hıdır çavuş mülkü ve bir tarafı Turnacı Mehmed Ağa mülkü bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan menzil-i merhume Kamer nam Hatunun mülkü olub mülkünde iken evvela nefesine badehuma utekasına bade'l-inkırazu'l-uteka Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb badehu merhume Kamer Hatun vefat idüb salifü'z-zikr menzil utekasından Safiye ibneti Abdullah nam

Hatuna intikal idüb mezbure Safiye Hatun dahi menzil-i mevkuf-ı merkuma mütevellî olub ber-muceb-i şart-ı vakıf mutasarrıfe iken menzil-i mezbur harabe müşrif olub tamire vakfda müsaade olmayub mezbure Safiyenin dahi tamire iktidarı olmamağla menzil-i mezburun müşarün-ileyh Mehmed Ağa menziline muttasıl tarafında bir tarafı yine Sucubaşı Mehmed Ağa mülki ve bir tarafı Hıdır çavuş mülki ve bir tarafı Turnacıbaşı Mehmed Ağa mülki ile mahdud olub şatracı hesabı ile bina zira' ile bin altmış dokuz zira' olan arz-ı haliyesini icare-i mu'accele ile icar ve icaresiyle menzil-i mezburun ma'adasını tamire murad ittikte isticara talib olanları isticar ittiği nakıbcce sonra üzerinde malım ile bina-ı ahirin idicek merkume Safiyenin vefatından sonra Medine-i Münevvere evkafı mütevellisi ...kal'a idüb ahara icar ider deyü isticardan ibad itmeğin mezkure Safiye Hatun şeyhü'l islam amr Allahu te'âlâ ila yevmi'l-ikbal hazretlerinin istifta idüldikde fetva-yı şerifenin ibaretinde hind'e badehuma Medine-i Münevvereye vakf olan menzil harabe müşrif olub vakfın ta'mire müsaade olmayub hindin dahi tamireolmamağla hind-i mütevellî menzil-i mezbur tamir için menzilin arz-ı haliyesini ecr-i misl icare-i mu'accele ve mü'eccele ile zeyd icar idüb ücreti ile menzili tamir edüb dedikde zeyd kendü malından nefsi için arz-ı merkumeye ebniye-i kesire ebnası ile hala hind fevt oldukda zeyd icare mikdarını canib-i vakfa eda ittikte Medine-i Münevvere mütevellisi amr ve zeyd ebniye-i mezkure...itdürüb arzını ahara icara kadir olub muhasenat buyrulub müşarun-ileyha...müslimede su'al olundukda olmaz deyü cevab-ı ba-savabları buyrulmağın arz-ı haliyye-i mezburemi altı ibni akçe icare-i mu'accele ve beher mah otuzar akçe ücret-i mü'eccele ile isticara talib olub ziyade ile ahar-ı talibi dahi zuhur itmekle merkume Safiye Hatun arz-ı haliye-i mezbure için ecr-i misli olan altı ibni akçeyi icare-i mu'accele mi benden ahz u kabz eyledikten sonra salıfı'z-zikr arz-ı haliyesi bin yirmi dokuz senesi zil-kadesinin gurresinde tevliyeti hasebi ile bana icar idüb tarih-i merkumda Haremeyn-i muhteremeyn evkafına mütevellî olan dergah-ı ali bevvalarından Veli Bey ibni Abdulmennan nam kimesne ile arz-ı haliye-i mezburemi tasarruf etmek için yedime temessük verilmişdir fetva-yı şerife-i mezbure ve temessük-i merkume nazar olunub muceblerince canib-i şer'-i şerifden dahi yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü yedinde olan fetva-yı şerife ve temessükünü ibraz idüb nazar olundukda min külli'l-vücuha müşarün-ileyh Sucubaşı Mehmed Ağanın takrir-i meşruhuma mutabık bulunmağın savb-ı şer'-i şerifden

salifü'z-zikr fetva-yı şerife ve temessük-i mezbure muceblerince işbu huruf-ı ber-temessük ketb ve imla olundu tahriren fi'l-yevmi'l-ehadi ve'l-işrin min Recebi'l-ferd li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mevlana Halil Efendi ibni Mahmud el-müderris

Abdülhalim Çelebi ibni el-merhum Mehmed Efendi

Molla Mehmed ibni Piri

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Piri Subaşı ibni Hüseyin

Fahru'l-kuzat Mustafa Efendi ibni Mehmed

Ferhad ibni Abdullah

Mehmed Ağa ibni Abdullah el-müteferrika

Abdullah Efendi ibni Muharrem el-imam

Mehmed ibni Abdullah er-racil

234. sayfa

Belge 312: Sahib-ül haze'l-kitab Hüseyin Bey ibni Hasan meclis-i şer'-i şerifde bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn evkafı mütevellisi olan ebna-i sipahiyandan Ali Bey ibni Mehmed mahzarında dava ve takrir-i kelam kılub mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Gümrük kurbünde merhume Kethüda Hatun mahallesinde vaki' bir tarafı Kameri Hatun ibneti Hamza ve bir tarafı Aişe Hatun ibneti Mustafa mülkleri ve bir tarafı merhum vakfi bir tarafı tarik-i hass ile mahdud olub evvela nefesine ba'de vefatiha bana ve benden sonra evladıma ba'dehüm evlad-ı evladıma ba'dehüm evlad-ı evlad-ı evladıma neslen ba'de neslin ve fer'an gibbe-i asl ve ba'de'l-inkırızı'l-evlad

Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb bade'l-vakf mutasarrıfe iken vefat idüb ber-muceb-i şart-ı vakıfe hakk-ı süknası bana isabet idüb ben dahi dâhil olub içinde sâkin iken bazı hizmet ile dışarı gitdükdü mezkûr Ali Bey bi-gayr-i hakkın menzil-i mevkuf-ı mezbure vaz'-ı yed idüb tasarruf ider kasr-ı yed etmesi matlubumdur dedikde merhum Ali Bey cevaibnida fi'l-hakika merkume Hayrunnisa Hatun minval-i meşruh üzere menzil-i mezburu vakf ve şart idüb Hüseyin ibni Hasan nam ibni racul vakfiye-i me'mulun-bihasına kayd itmişdir deyü ben tevliyet-i muhkiyem hasebi ile menzil-i mezbura vaz'-ı yed eyledim vakfiye-i memulün-bihada zıkr olunan Hüseyin ibni Hasan meşrutiyet üzere menzili dava idüb işbu Hüseyin ol Hüseyin şahsiyye idüğü benim malumum değildir deyü inkâr edecek müddeai mezburdan takririne mutabık beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden zeyl-i vakfiye-i me'mulun-bihada mastur olan şuhuddan mahalle-i mezbure imamı Sinan efendi ibni Mahmud ve el-hacc Hüseyin ibni Abdullah nam kimesneler li-ecli's-şehade meclis-i şer'-i şerife hazır olub gibbe'l-istişhadü'şer'i eda-i şehadet-i şer'iyye kılub fi'l-hakika vakfiye-i memulün-bihada mastur olan Hüseyin ibni Hasan bizzat menzili da'vadan işbu Hüseyin ibni Hasan ve merkume Hayrunnisa Hatun menzil-i mezburu vakf itdikde minval-i meşruh üzerine evvela nefesine bade vefatiha merhum Hüseyin ibni Hasana bade'hu evladına bade'l-evlad Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart etmişdir bu hususa bu vech üzere şahidleriz şehadet dahi ideriz dedikde gibbe't-tezkiye ve't-ta'dil şehadetleri hin-i kabulde vaki' olub muceb-i şer'iyye hüküm olundukdan sonra mütevellî merhum Ali Bey kasr-ı yed itmesine sebt olundu tahriren fi evail-i şabani'l-muazzam li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdulhalim Çelebi ibni Mehmed el-müderriş

Mehmed Çelebi ibni Abdullah

Derviş Mehmed ibni Mustafa es-sahhaf

Molla Mehmed

Belge 313: Hadice Hatun ibneti Mehmed Efendi husus-ı atiyü'z-zikre vekil olub vekaleti mezbureyi maarifet-i şer'iyye ile arifin olan Mahmud ibni Mehmed ve Ali ibni Hüseyin şهادetleri ile hasm-ı şer'-i cahid mahzarında şer'an sabite olan dergah-ı ali yeniçerilerinden zevci Mustafa beşe ibni ? meclis-i şer'-i şerifde sahib-i haze'l-kitab Nesli Hatun ibneti Kurt mahzarında kendü tarafından asaleten ve zevcesi merkume Hadice Hatun tarafından vekaleten ikrar ve takrir-i kelim kılub Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesindeN olub mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Halayıkçı Kemal mahallesinde vak'ı bir tarafı İmam Hüseyin Halife mülki ve bir tarafı sultan çeşmesi ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olan vakf-ı menzil icare-i mu'accele ve mü'eccele ile merkume Nesli Hatunun taht-ı tasarrufunda olub taht-ı tasarrufunda iken menzil-i mezburan canib-i şerifde vaki' olan arz-ı haliyyesinde kapu üzerinde vaki olan musanna' evkaf-ı mezbure mütevellisi ma'rifeti ile mezbure müvekkileye ferağ ve tefviz olduğu minval-i meşruh üzere kabul ve tefevvüz ittikten sonra salifü'z-zikr kapu üzerinde kendi malımız ile bir bab fevkani oda ihdas idüb içinde sâkine iken merkume Nesli Hatun nadime olub bizi ihraç ve tarh etmek murad ittikte biz dahi zikr olunan büyü-tü hadide mülkünün kıymetini talep ettiğimizden beynimizde münaza'at-ı kebire vakı'a olmuşdu el-haletü hazihi maslahatını tavassut idüb minval-i mezbur üzere mülk-i malımız ile ihdas ettiğimiz beyt-i mezburun amme-i ebniyesi on altı bin akçeye sulh edüb biz dahi sulh-ı mezburu kabul ettiğimizden sonra bedel-i sulh olan meblağ-ı merkum on altı bin akçe bi't-tamam merkume Nesli Hatun yedinde asaleten ve vekaleten ben ahz u kabz idüb menzil-i mezbura müte'allik da'vadan merkume Nesli Hatunun zimmeti ibra-i amm ile ibra eyledim ba'de zalike menzil-i mezbur eğer benim ve eğer zevcemin merkume Hadicenin asla alaka ve medhalimiz kalmadı dedikde gibbe't-tasdikü'ş-şer'i ma hüve'l-vâki' ketb olundu tahriren fi evahir-i Recebi'l-mürecceb li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed ibni Ahmed el-imam

Mehmed ibni Mehmed el-mü'ezzin

Mehmed ibni Ahmed el-mü'ezzin

Hüseyin Beşe ibni Abdullah er-racul

Mustafa ibni Mehmed er-racul

Hüseyin ibni Sinan er-racul

Ahmed ibni Ahmed el-racul

Mustafa Ağa er-muharrif

Süleyman ibni Mehmed

Kasım Bey el-mübaşir

Ahmed Bey ibni Mehmed el-mübaşir

Ali Bey mütevellî-i Medine-i Münevvere

Hasan Çelebi mi'mar-ı Ayasofya

Mustafa Ağa el-müteferrika

235. sayfa

Belge 314: Sahib-i haze'l-kitab yehud (Yahudi) ta'ifesinden samaire veled-i Avraham nam Yahudi meclis-i şer'-i şerifde hazır olub takrir-i kelam kılub merhum Sinan Ağa evkafından olub mahmiyye-i Kostantiniyye'de Balat Kapusu dahilinde el-hacc Ali mahallesinde vaki garben Fatıma Hatun vakfi ve şimalenve yahudi Alaman oğlu bağçesi ve şarkenbaşı vakfi ve kibleten târik-i âmm ile mahdud olub bir bab fevkani ve bir bab tahtani odaları müştemil olan menzili icare-i mu'accele ile icar olunmak lazım oldukda bi'l-fiil vakf-ı mezbur mütevellisi olan Resul ibni İbrahim hazır-ı bi'l-meclis evkaf-ı mezbure nazırı olan eş-şeyh Mehmed ibni Abdurrahman maarifeti ile menzil-i mezbur için benden on ibni akçe icare-i mu'accele ile ahz ve kabz ittikten sonra bin otuz iki senesi muharremü'l-haramının gurrasinde beher yevm birer akçe icare-i mü'eccele bana icar idüb tasarruf için yedime temessük vermişdir nazar olunub muceibnice canib-i şer'-i şerifden dahi

yedime hüccet-i şer'iyeye verilmek matlubumdur deyü mütevellî-i mezburun ve nazır-ı mezkurun imzaları ile mümza ve hatemleri ile mahtum ve tarih-i mezbur ile müverrah temessükünü ibraz edüb idüb nazır olundukda min külli'l-vücuuh merkum Samaire yahudinin takrir-i meşruhuma mutabık bulunmağın savb-ı şer'-i şerifden temessük-i mezbur muceibnice işbu huruf-ı ber-sebil-i temessük ketb ve imla ve yedi talibe def ve i'ta olunduğuna lede'l-hace tezekkür Tahriren fi evail-i Recebi'l-mürecceb li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-cüyüş Nurullah Çavuş dergâh-ı ali

Abdulhalim Çelebi ibni Muhammed katib-i ... evkaf

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Molla Mehmed ibni Piri el-müste'id

Ve gayrihim.

Belge 315: VAKFİYE

236. sayfa

Belge 316: Merhum ve mağfurun leh Gazanfer Çavuş Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala münevverihâ fukarasına vakf ittiği nükuda bi'l-fiil mütevellî olan ebna-i sipahiyandan Ali Bey ibni Mehmed meclis-i şer'-i hatır-ı lazımu't-tevkirde sahib-i haze'l-kitab vakf-ı mezbura sabıkan mütevellî olan dergâh-ı ali bevvalarından fahru'l-akrân Veli Bey ibni Abdulmennan mahzarında ikrar ve takrir-i kelim kılub merhum-ı mezbur Gazanfer çavuş vakfindan altmış ibni akçe asl-ı mal olub meblağ-ı mezbur zimmetinde mezkûr Veli Bey yedi ile istirbah olunmuşdu hala merkum Veli Bey meblağ-ı mezburu zimmetden tahsil ve bana teslim lazım geldikde osmani kabz idüb osmaniden iki bin akçe kesr vak'i olub hin-i tahsilde havale olan kimesneye dahi üç bin akçe verilüb bundan ma'ada asl-ı mal olan altmış bin akçemi ve yedi bin akçe zuama cem'an altmış yedi bin akçeyi mezbur Veli Bey bana teslim

idüb ben dahi bi't-tamam kabz ve tesellüm ittim bade'l-yevm vakf-ı mezbur malından mezkûr Veli Bey zimmetinde bir akçe ve bir habbe baki kalmadı dedikde mukırr-ı merkum Ali Bey ikrar-i meşruhunda mukırrın lehu'l-merhum Veli Bey vicahen tasdik idücek ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve yed-i talibe def olundu tahriren fi evahir-i recebi'l-mürecceb li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Halil Efendi ibni Mahmud el-müderris

Ali Çelebi ibni Halil mimar-ı Haremeyn

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mimar-ı Ayasofya

Mustafa Çelebi ibni katibü'l-vakf

Ali Beşe ibni Hızır cabi-i vakf-ı haremeyn

Mustafa ibni Ramazan cabi-i vakf-ı mezbur

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

237. sayfa

Belge 318: VAKFIYE

238. sayfa

Belge 319: Sahibet-i haze'l-kitab fahru'l-muhadderat Hüma Hatun ibneti Mehmed meclis-i şer'-i şerife hazıra olub ikrar ve takrir-i kelim kılub daru's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyye mahallatından Kassab Teymur Han mahallesinde vaki' bir tarafı el-hacc Pervane mülkü ve bir tarafı Sultan Hatun vakfi ve bir tarafı mahalle-i mezburenin mescid-i şerifi ve bir tarafı Ayni Hatun vakfi ve bir tarafı tarik-i amm ile mahdud olub tahtani ve fevkani odaları ve kıları ve iki dut Ağacını müştemil muhavvata ve bi'r-i ma' ve kenifi havi menzil merhum ve mağfurun leh Muslihiddin nam kimesnenin mülkü olub mülkünde iken evvela

kendüye ba'dehu utekasına ba'de'l-inkırazi'l-uteka Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart edüb ba'de vefatihi menzil-i mezbur şart-ı vakf-ı mezkûr utekasından Hesna ibneti Abdullah nam Hatuna intikal etdikde salifü'z-zıkr menzil harabe müşrif olub aharu'l-emr vakf-ı mezburun müsa'adesi olmayub meşrutha olan mezbure Hesna Hatunun ta'mir ve meremmet etmesine âdem-i kudreti olmağın hakk-ı tasarrufunu hüsn-i ihtiyarı ile Medine-i Münevvere sallallahu te'ala ala münevveriha fukarasına teberru' edüb menzil-i mezburu dahi bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesine müteveli olan ebna-ı sipahiyandan fahru'l-akran Ali Bey ibni Mehmed nam kimesneye teslim edüb ol dahi Medine-i Münevvere vakf-ı şerifi tarafından tesellüm ve zabt eyleyüb müstecirin taleibnie arz etdikde iki bin akçe icare-i mu'accele ve beher yevm birer akçe ücret-i mü'eccele ile benim üzerimde karar etdikde ziyade ile talibi zuhur itmeğın müteveli-i merkum Ali Bey iki bin akçe benden icare-i mu'accele ahz u kabz etdikden sonra tarih-i kitabdan beher yevm birer akçe ücret-i mü'eccele ile tevliyeti hasebi ile bana icar ve ihdas-ı ebniye lazım gelürse icare-i mu'accele mahsub olmak üzere malımdan ebnasına meremmete izin virüb tasarrufiçün elime temessük dahi virmişdir nazar olunub mucbine kibel-i şer'-i şerifden dahi yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyu müteveli-i mezburun hatem ve hattını müştemil temessükünü ibraz edüb nazar olundukda min külli'l-vücuha merkume Hüma Hatunun takrir-i meşruhuna mutabık bulunmağın savb-ı şer'-i şerifden işbu huruf-ı ber-sebil-i temessük ketb ve yed-i talibe def' olundu tahriren fi evahir-i şehri Ramazan-ı'l-mübarek li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUDU'L-HAL

Fahru'l-mesai Mustafa Efendi ibni BOŞLUK el-va'iz

Veli Efendi ibni BOŞLUK el-imam

El-hacc Ali ibni Ömer

Mehmed Efendi ibni Hamza

Bayazıd Efendi ibni Hüseyin

Mehmed ibni Mehmed

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mustafa Çelebi katibü'l-vakf

Ali ibni Hızır cabi'ül-vakf

Belge 320: VAKFİYE

240. sayfa

Belge 321: Mahmiye-i Kostantiniyye de vak'î merhum ve mağfurun leh Hasan Paşa dimekle ma'rûfe Emine Hatun fukara-ı Haremeyn-i muhteremeyne vakf ittiği nukuda bi'l-fiil mütevellisi olan dergâh-ı ali bevvalarından fahru'l-akrân Veli Bey ibni Abdulmennan meclis-i şer'i şerifde sahibetü'l-hazel kitab mahmiyye-i mezburede şehir emini sevkiyle mimar Şücai nam-ı diğer Denizinal? mahallesi sâkinelerinden Fatıma ibneti Mahmud ikrar ve takrir-i kelim kılub idüb mal-ı vakf-ı mezburdan mu'amele-i şer'iyye ile mezbure Fatıma Hatun zimmetinde yedi bin yedi yüz yirmi akçe vardır su'al olunsun dedikde gibbe's-su'al merkume Fatıma Hatun cevabına fi'l-hakika mal-ı vakf-ı mezburdan yedi bin yedi yüz yirmi akçe vacibü'l-eda deynim vardır deyü meblağ-ı mezbur eda itmek için eda etmek için .. guruslarından her gurusu yüz altmış akçeye almak üzere on kıt'a gurusunu ve kesr guruslardan her kıt'ası iki yüz ellışer akçe olmak üzere yirmi üç kıt'a gurus-ı kebir ve üç yüz yetmiş akçeye olmak üzerine şer'i kılub cem ve tahsil edüb deyn-i merkum-ı eda murad eyledim deyüb mütevell-i mezbur dahi hesab-ı mezkur üzerine on kıt'a gurus ve yirmi üç kıt'a kebir-i gurus ve bir aded ..kılub sarf akçe itibari ile cem'an yedi bin yedi yüz yirmi akçe meclis-i şer'-i şerifde mezkure Fatıma Hatun yedinden tevliyeti hasebi ile ahz u kabz idüb ma'ada evkaf-ı mezbure malından mezkure Fatıma Hatun zimmetinde bir akçe ve bir habbe baki kalmadı dedikde ma hüve'l-vaki bi't-taleb kayd şod tahriren fi evahiri-i şevval li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Halil Efendi ibni Mahmud el-müderriş

Abdulhalim Efendi ibni Mehmed el-müderri

Mehmed Çelebi ibni Abdulhani

Belge 322: Sahib-i haze'l-kitab Ahmed ibni Ali ve zevcesi Cemile Hatun ibneti Hüseyin meclis-i şer'-i şerife hazıran olub takrir-i kelam ve tâ'bir-i anı'l-merâm kılub Haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifelerinden olub mahmiyye-i Kostantiniyyede Çukurbostanı kurbünde vak'ı el-hacc Timur Mahallesinde bir tarafı Yorgancı mülkü ve bir tarafı Kabataşlı Abdullah mülkü ve bir tarafı Ahi Ali ibni BOŞLUK mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan menzil Kamer Hatunun mülkü olub mülkünde iken evvela nefesine ba'de vefatiha utekasına ba'del-inkırazı'l-uteka Haremeyn-i muhteremeyn fukarasına vakf idüb hala menzil-i mezbur evkaf-ı merkuma intikal etmeğin bi'l-fiil haremeyn-i muhteremeyn evkaf-ı şerifesine müteveli olan ebna-i sipahiyandan Ali Bey ibni Mehmed nam kimesne menzil-i mezburu taliibnie arz idüb beş bin akçe icare-i mu'accele ve beher mah yirmi beşer akçe ücret-i mü'eccele ile bizim üzerimizde karar idüb zaman ile talib-i ahar zuhur itmeğin müteveli-i mezbur vakf-ı mezbur için ikimizden beş bin akçe icare-i mu'accele ahz u kabz ittikten sonra tarih-i kitab şehr-i guresinden beher mah yirmi beşer akçe ücret-i mü'eccele ile bize icar edüb biz dahi minval-i meşruh üzere isticar itdiğimizden sonra tasarrufiçün yedimizde me'mul bir temessük vermişdir nazar olunub muceibnice şer'-i şerif tarafından dahi elimize hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü müteveli-i mezburun imzasıyla mümza ve hatemi ile mahtum bin otuz üç senesi zilka'desinin guresiyle müverrah temessükünü ibraz idüb nazır olundukda min külli'l-vücuuh merkuman Ahmed ve Cemile Hatunun kelimelerine mutabık bulunmağın savb-ı şer'den temessük-i mezbur muceibnice işbu huruf ketb ve imla olunub yed-i talibe def' olundu tahriren fi evasıt-ı zil ka'deti'ş-şerife li-sene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Eş-şeyh Nurullah Efendi ibni Mehmed

Mevlana Ömer Efendi ibni Veli el-cüdi

Ahmed Efendi ibni Süleyman el-imam

Kürkçü Receb ibni Abdullah

Hasan Çelebi ibni Hüseyin

Halil Efendi el-müderriş

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Belge 323: Mahmiye-i İstanbul'da Tahta Minare mahallesinde vak'î merhume Kamer Hatun utekasına ba'de'l-inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf idüb inde'l-ciran ma'lumu'l- hudud menzilini ber-vech-i meşrutiyet zabt idüb yine mezbure Kamer Hatun utekasından baisetü'l-kitab Safiye Hatun ibneti Abdullah meclis-i şer'a hazırı olub takrir-i kelam idüb bundan akdem menzil-i mezburda sâkine iken menzil-i mezbur harabe müşrif olub meremmata benim iktidarım olmamağla hazır-ı bi'l-meclis Piri Subaşı ibni Abdullah menzil-i mezburu beher mah kırk beşer akçeye icare ile icar idüb menzil-i mezburu meremmet etmesine izin vermişdim hala merkum Piri Subaşı menzil-i merkumun nisfi muvacehesinde meremmet itmişdir kıbel-i şer'den üzerine varılub meremmatına ne mikdar akçe sarf ittiğü tahammül görölmek matlubumdur dedik de savb-ı şer'den mevlana Cafer efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali Çelebi ibni Halil ve Hasan Çelebi ibni Hüseyin irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile üzerine varub nazar ve tahmin ittiklerinde muhavvata-ı hariciyesinde vak'î olan büyütün kapuları dört bin beş yüz akçe ve canib-i garbda olan bahçe duvarı dokuz yüz doksan altı akçe ve canib-i şarkda tahtani odanın duvarı dört yüz on altı akçe ve muhavvata-i dahiliyyede vaki fevkani odanın tulen yirmi ve arzen iki zira'-ı cedit terası dört yüz akçe ve fevkani oda ve dehlizinin badanası altı yüz akçe ve nerdüban üzerinde olan sofa iki yüz altmış akçe ve fevkani oda terasının boyası sekiz yüz otuz akçe ve dehliz sofanın tahtaları yüz seksen akçe ve tırabzanları yüz seksen akçe ve sofanın...üç yüz seksen akçe ve billur iki pencere camı yedi yüz akçe ve hürde camları iki yüz altmış dört akçe ve pencere kapakları iki yüz yirmi akçe ve fevkani odanın içerisinde kapu yanında olan dolab altı yüz akçe ve fevkani odanın ve masandirasının ve pencerelerinin nakşı bin iki yüz altmış sekiz akçe ve ocak meremmatı seksen akçe ve

sakf meremmatı on sekiz akçe ve üç kıt'a direk üst depesiyle üç yüz otuz akçe ve fevkani teras ve dehlizinin boyası sekiz yüz kırk akçe ve tahtani odanın badanası iki yüz kırk akçe ve dolab ve dolab meremmeti iki yüz on akçe vealtı yüz altmış akçe ve zir-i zemin ebnası bin yüz elli akçe ve tahta perde dört yüz doksan akçe ve ahur kenifi üç yüz elli akçe ve ihraç-ı mezbele üç yüz elli akçe ve harç iskelesi sekiz yüz akçe ki cem'an on sekiz bin yedi yüz yirmi altı akçeye tahammülü vardır deyu tahmin-i sahih ile tahmin eylediklerinde vaki-i hal mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şer'a inha itmeğin ma hüve'l-vaki gıbbe't-taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı zilka'de li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Efendi ibni BOŞLUK el-müderris

Halil Efendi ibni BOŞLUK el-müderris

Mehmed ibni Halil

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mustafa Çelebi el-kitab

Mustafa Bey el-cüнди

Mehmed Ağa ibni Ali el-müteferrika

İskender Bey el-cüнди

Mustafa Bey el-cüнди

241. sayfa

Belge 324: Sahib-i haze'l-kitab Mehmed nam ammi (amca) meclis-i şer'i şerifde Sabiha Hatun ibneti Perviz ve bi'l-fiil Medine-i Münevvere evkafi mütevellisi olan Hüseyin Ağa ibni Memi mahzarında takrir-i kelim idüb mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından Sofular Hamamı kurbünde Sarı Güzel mahallesinde bir tarafı Sarı

Güzel Mescidi ve bir tarafı Medine-i Münevvere vakfı ve bir tarafı tarik-i hass ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan birbirine muttasıl tahtani on beş bab beyt Hüma nam Hatunun mülkü olup mülkinde iken evvela kendü nefesine badehu mezbure Sabiha Hatuna badehuma Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb vakfiyet üzere kendüsü mutasarrıfe iken bin yirmi senesinde kendüsü vefat idüb Hatun büyütu mezbureden hakk-ı süknası mezkure Sabiha Hatuna intikal ittikte merkume Sabiha Hatun büyütu mezbureden beş bab beytini ifraz idüb tarih-i mezburdan haremeyn-i muhteremeyn evkafi mütevellisi olan bevvâb Hasan Beyin muvacehesinde ben hayatda olmamağla bu beş oda Medine-i Münevvere fukarasına dahi intikal etmiştir lakin bu beş bab odayı Medine-i Münevvere vakfına teberru'an teslim eyledi sen dahi kabz ve tesellüm idüb ben hayatda oldukça keyfe ma yeşa Medine-i Münevvere mütevellileri tasarruf ideler zikr olunan beş bab odayı merkum Hasan Beye teslim idüb ol dahi Medine-i Münevvere vakfı tarafından kabz ve teslim ve zabt ittikten sonra büyütu hamsey-i mezkurenin başoda dimekle ma'rûf bir tarafı Emine Hatun mutasarrife olduğu oda ile ve bir tarafı Sarı Güzel Mescidi ile ve bir tarafı tarik-i hass ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan bir bab tahtani beyti beş yüz akçe icare-i mu'accele ile beher yevm-i mah yirmişer akçe ücret-i mü'eccele ile babam Ahmed ibni Abdullah'a icar idüb ve hem vakfın icare-i mu'accesine mahsub olmak üzere beyt-i tahtani-i mezbure üzerinde bir fevkani oda ebnasına izin verdim yedime temessük verildikten sonra merhum babam Ahmed dahi beyt-i tahtani-i mezbur üzerinde icare-i mu'accesine mahsub olmak üzere kendü malı ile bir fevkani oda ihdas idüb vefat ittikte odalar kanun-ı Osmani mucebince bana intikal itmekle sekiz yıldır ben mutasarruf itmemeğe nazar olunub yedime hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyüb müteveli-i mezburun imzasıyla mümza ve hatemi ile mahtum ihda ve işrin ve elf senesi cemaziye'l-ahiresinin evahiri ile müverrah temesükünü ibraz idüb merkume Sabiha Hatun ile müteveli-i merkum Hüseyin Ağa muvacehelerinde kıra'et olundukda Ağa-yı mezburun her vechle kelamına mutabık bulunub merkume Sabiha Hatunun ve mezkûr Hüseyin Ağanın şer'an davamı icar edüb kelimaları olmamağla gibbe'l-intikal mezkûr temessük-i mezbur mucebince Ağa-yı mezkûr yedinde ibka birle işbu sunuf-ı huruf-ı ber-sebil-i temessük ketb ve yedine def olunduğuna lede'l-hâce tezekkür-i ma cera ola tahriren fi evail-i şehr-i Ramazan-ı mübarek lisene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Efendi el-müderriş

Halil Efendi el-müderriş

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Mehmed Çelebi ibni Musa

Mustafa Çelebi ibni BOŞLUK el-bevvab-ı sultani

Mustafa Çelebi el-kitab

Belge 325: Darü's-saltanatü's-seniyye Kostantiniyye el-mahmiyede Yeni Bahçede merhum Suhte Sinan Mahallesi sâkinelerinden sahibetü'l-haze'l-kitab Fatıma ibneti Ali nam hatun meclis-i şer'-i şerife hazıra olub takrir-i kelim ve tâ'bir-i anı'l-merâm kılub Haremeyn-i muhteremeyn evkafından olub mahalle-i mezburede vaki inde'l-ahali ve'l-ciran ma'lumetu'l-hudud olub icare-i mu'accele ve beher yevm birer akçe ücret-i mü'eccele ile mutasarruf olduğum menzil ve evi üzerinde vaki olmağla seyl-i kebirce? seyl-i harab idüb evkaf-ı mezbureye bi'l-fiil mütevellî olan hazır-ı bi'l-meclis olan Ali Bey ibni Mehmed icare-i mu'accele mahsub olmak üzere malımla ebnası itmesine bana izin vermeğın ben dahi fevkani bir bab oda ve matbah ve tahta puş ve nerdüban ebnası idüb odamı hak edüb nakş dahi eyledim kıbel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb keşf olunub tahammülü görölmek matlubumdur dedikde canib-i şer'-i şerifden zümre-i müderrişinden mevlana Cafer Efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olan müslimin ile varılıb nazar olundukda ve ihdas ittiği ebniyesi takavvüm olundukda müceddeden ebnası olunan fevkani bir bab odasına ve dolma duvarına ve döşemesine ve matbahına ve sakfına ve masandirasına ve küçük cedid odasına ve tahta puşuna ve nerdübanına küçük cedid odasına ve havlu içlerine cem'an otuz beş bin üç yüz seksen akçe takavvüm olunub kıymet-i mezburede ittifak ittiklerinde vaki'-i

242.sayfa

Hali mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir idüb ba'de meclis-i şer'-i şerife gelüb ihbar edücek ma hüve'l-vaki bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i muharremü'l-haram li-sene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni Mehmed katib-i vakf-ı Haremeyn

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Hasan Çelebi ibni Hüseyin

Hasan Beşe ibni Abdullah el-racil

Mehmed ibni Abdullah el-müezzin

Derviş ibni Mustafa el-bevvab

Belge 326: Dergah-ı Ali çaşnigirlerinden fahru'l-akrân Hüseyin Ağa ibni Abdulmennan meclis-i şer'-i şerifde bin otuz iki senesinde surre emini olan sahib-i haze'l-kitab dergah-ı ali müteferrikalarından kıdvetü'l-a'yan Osman Ağa ibni mahzarında ikrar ve takrir-i kalam idüb sabıka şeyhu'l-harem iken vefat idüb veraseti bana münhasıra olan merhum İbrahim Ağanın hemşirezadesi olub idda-ı veraset edüb bana intikal eden metrukâtı talep ve tahsile merkum Osman Ağayı tevkil edüb ol dahi nakl-i şer'i ve emr-i padişahi ile Medine-i Münevvereye vasıl olub Medine-i Münevvere meclis-i şer'de merhum İbrahim Ağa yine şeyhu'l-harem olan mazlum Mustafa Ağadan defter mucebince ba'de'l-masarif mevcud bulunan otuz bin iki yüz elli iki Mısır paresi talep ittikte merkum mazlum Mustafa Ağa hesabınca altun verüb zikr olunan otuz bin iki yüz elli iki Mısır paresini beş yüz üç altun edüb hin-i teslimden Nevcihan kalfanın ve surre-i cedideden iki yüz sikke-i flori surrelerden Nevcihan kalfa ile kitabedde birbirine müşabeheti olmağla mükerrer bila hisse olunup ...? halka çevrilmiş mezburdan bir alay fukaradan anlar cümleden ehakk ve tevabidir bunların surreleri için mevcud bana intikal iden beş yüz üç sikke-i floriden iki yüz altunu ifraz idüb bu canibe mektublar ile ilam idüb ahval bu minval üzere olduğu acz-i matlubumuz olub el-haletü hazihi zikr olunan üç yüz üç floriyi ben

merkum Osman Ağa yedinden kabz idüb ve Medine-i Münevvereden meblağ-ı mevrus-ı mezburdan ifraz olunan iki yüz sikke-i florinin minval-i meşruh üzere ifraz ve i'tası dahi benim makbulümdür mezbur-ı müma-ileyh Osman Ağada bir akçe ve bir habbe baki kalmamışdır ba'de'l-yevm mezbur Osman Ağa ile husus-ı mezbura müte'allik da'va ve niza'm yokdur dedikde mukırr-ı merkum Hüseyin Ağayı ikrar-ı meşruhunda el-mukırrın lehu'l-mezbur vicahen tasdik ve şifahen tahkik edücek ma hüve'l-vaki bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i şehri zilka'deti'ş-şerife li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdulhalim Efendi ibni Muhammed el-müderriş

Halil Efendi ibni BOŞLUK el-müderriş

Hüseyin Ağa ibni kethüda-i Mustafa Paşa

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

243. sayfa

Belge 327: Vech-i tahrir-i huruf budur ki bin otuz iki senesinde asitane-i sa'adetden Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvereye irsal olunan Haremeyn-i Şerifeyn emini olan hafızu'l-huruf dergâh-ı ali müteferrikalarından Hafız Osman Ağa Medine-i Münevvereye hisse-i şayi'a ile vasıl oldukda sabıka şeyhu'l-harem iken vefat edüb veraseti bana münhasıra olan İbrahim Ağa'nın ben hemşirezadesi olub işar-ı veraset edüb nakl-i şer'i ile Davud Paşa ile bana intikal edüb metrukâtı talep ve tahsile merkum Osman Ağayı vekil edüb mezbur Osman Ağa dahi Medine-i Münevverede meclis-i şer'de bi'l-fiil şeyhu'l harem Mazlum Mustafa Ağadan defter mucebince ba'de'l-harc ve'l-mesarif mevcut bulunan otuz bin iki yüz elli iki Mısır paresi mevcut bulunub zıkr olunan Mısır paresini talep ettikde hesabınca altun verüb zıkr olunan otuz bin iki yüz elli iki Mısır paresi beş yüz üç altun edüb hin-i teslimde nevbetçiyân kalfanın surre-i cedideden iki yüz sikke-i flori sürrelerden nevbetçiyân kalfa ile kitâb da müşabeheti olmağla mükerrer mülahaza olunub defterde halka çevrilmiş mezburlar bir alay fukaradır cümleden ahakk ve sevabdır bunların sürreler

içün mevcut olan bana müntakil beş yüz üç sikke-i floriden iki yüz altun ifraz edüb bu canibe mektublar ile i'lam eylemişler ahval bu minval üzere olduğu tamam-ı ma'lumum olub ma bakisi ki üç yüz üç floriyi bi'l fiil Haremeyn-i Şerifeyn evkafına ve sair evkafa müfettiş olan faziletlü Ahmed Efendi hazretlerinin meclis-i şeriflerinde bi't-tamam kabz edüb ve Medine-i Münevverede meblağ-ı mezburede ifraz olunan iki yüz sikke-i florinin ifraz ve i'tası dahi benim mah-kbulümdür min ba'd muma-ileyh Osman Ağada bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadığına hüccet-i şer'iyye olub hakikatü'l-hal ba'de'l-yevm da'va ve niza'ya mu'di olunmamak için temessük işbu huruf ketb ve yedine def olundukda defter-i canibde ihticaç ederiz tahriren fi evail-i zi'l kadeti'ş-şerife li-sene selase ve selasin ve elf.

Belge 328: Sahib-i haze'l-kitab fahrü'l-cuyuş Mehmed Çavuş ibni Yusuf meclis-i şer'-i şerifde hazır olub takrir-i kelam ve tabir-i anı'l-meram kılıb Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ala münevverihâ evkafından olub mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatından merhum Murad Paşa mahallesi içinde vaki kibleten Fatma ibneti Siyami ve şimalen Ayas Ağa ve garben Katib Hasan Çelebi mülkleri ve şarken târik-i âmm ile mahdud olub icare-i mu'accele ile ücret-i mü'eccele ile mutasarrıf olduğu menzil bundan akdem harabe müşrif oldukda Haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî ebna-i sipahiyandan fahrü'l-akrân Ali Bey ibni Muhammed icare-i mu'accele mahsub olmak üzere menzil-i mezburu malımla meremmet etmesine ve murad ettiğim mikdar ebniye-i cedide ihdas etmesine tevliyetim hasebi ile bana izin verüb ben dahi vech-i meşruh üzere icare-i mu'accele mahsub olmak üzere menzil-i mezburu malımla murad kema yenbağı

244.sayfa

meremmet eyledim ve bağçenin muhavvata-i dahiliyesinin canib-i şimalinden canib-i garba varınca bir cedid taş duvar ve iki cedid tahtani evi ebna'sı eyledüm ve bağçenin canib-i garbisinden bağçe ortasından duvara muttasıl bir sath ve sakf-ı cedid kasr dahi ihdas eyledim ve bağçenin canib-i şarkisinden bir cedid sofa ve sofa altında bir odun mahzeni ve sofa üzerinde sath ve sakf ve trabzan ve bağçe etrafında ser-apa boylu perde ve havlu içinde müceddeden kaldırım ve muhavvata-i hariciyesinde dahi bir tahta bend ve duvar yerine tahta perde ve selamlık odasında kazaz ve döşeme ve

tavan ve sakf ihdas eyledim ve cümlesine badana ve sıva dahi eyledim kibel-i şer'-i şerifden üzerine varılıb tahammülü görülmek matlubumdur dedikde savb-ı şer'-i şerifden zümre-i müderrisinden mevlana Celil Cafer Efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub zeyl-i kitabda masturu'l-esami olub sutuh ve sufufa vukufu olan müslimin ile mahall-i mezburun üzerine varılıb meremmat-ı mezbura ve ebniye-i mezkura her biri takvim ve tahmin olundukda mecmu' elli iki bin dokuz yüz yetmiş akçe edüb masraf-ı mezbura tahammülü vardır deyü cümlesi müteveli-i mezbur Ali Bey muvacehesinde nakş olduklarında müteveli-i mezbur Ali Bey dahi meblağ-ı mezbur elli iki bin dokuz yüz yetmiş akçe icare-i mu'acceden mahall etmeğin vaki-i hal mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir edüb meclis-i şer'-i şerife gelüb ihbar edücek ma hüve'l-vaki bi't-taleb ketb ve yed-i talibe def olundu tahriren fi gurre-i Muharrem li-sene erba'a ve selasin ve elf min hicretin men lehül-izzü ve's-şerafu.

ŞUHUD'UL HAL

Muharrem Efendi ibni Sadık el-imam

Yusuf Ağa ibni Hüseyin el-müteferrika

Mustafa Çelebi ibni Mehmed katib-i Haremeyn

Hızır el-hacc İsmail Bey ibni Mahmud

Ali ibni Abdunnebi es-sarac

Receb Efendi ibni Osman el-kadı

Mehmed Halife el-müezzin

Yusuf Halife el-müezzin

Mehmed Çelebi ibni Abdulgani

Hasan Çelebi ibni Hüseyin mimar-ı Ayasofya

Belge 329: Hala Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan zümre-i sipah-ı zafer penahdan Ali Bey ibni Mehmed nam kimesne meclis-i şer'-i şerifde işbu rafi'ül-kitab Ahmed ibni Ali mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb mahrusa-ı İstanbul'da Hasan Paşa mahallesinde vaki Haremeyn-i muhteremeyn evkafından olub ahalisine esma ile ta'rif ve tafsivden müstağni müstağni bir bab ser-sefil ve kenifi müştemil olan vakf menzili meşrutiyet üzere mutasarruf olan merhum İbrahim ibni Ali fevt olub evladı kalmamağla vech-i is'al etmeğın harab olunursa rağbat-ı nas inkita'ından mezbur Ahmed üzerinde bin beş yüz akçede karar edüb ziyade ile tâlib-i ahar bulunmaduğu ecilden bin beş yüz akçe icare-i mu'accele ve on akçe icare-i mü'eccele ve lazım gelen meremmet ve ebnası kendi malından etmek üzere mezbur Ahmede icar edüb ol dahi vech-i muharrer üzere isticar ve kabul ettikten sonra icare-i mu'accesesi olan meblağ-ı mezbur bin beş yüz akçemi tevliyetim hasebi ile vakf için yedinden alub kabz eyledim dedikde gibbe't-tasdik ma vak'a bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi evahir-i şehri Saferü'l-hayr sene erba'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hasan ibni Hüseyin

Mustafa Çelebi el-küttab

İsmail Bey ibni Ahmed

Mustafa Bey ibni Musa

Ve gayrihim

Belge 330: Atabe-i aliyyede bil-fiil Haremeyn-i muhteremeyn mukatacıları olan umdet-i erbabu't-tahrir ve'l-kalem Muhammed Efendi meclis-i şer'-de Haremeyn-i muhteremeyn evkafından olub vilâyet-i Anadolu'da Tuzla kazası muzafatından Dergülü ve Babaderesi nam karyelerin bin otuz üç senesinde mültezimi olan İbrahim ibni Kurt nam kimesne mahzarında takrir-i dava idüb sene-i mezburede kura-ı mezkure aşar-ı şer'iyeye ve rüsum-ı örfiyeye ve bad-ı heva ve cürm-i cinayet ve kadim vakfa ... rüsum mezbur İbrahim kırk bin akçe deruhde olunub oldahi vech-i muharrer üzere ta'ahhüd ve kabul

ittikten sonra sene-i mezbure tamamına değin zikr olunan kura-ı zabt idüb mahsulünden meblağ-ı mezburude bi't-tamam ahz etmiş asla mezbur İbrahim meblağ-ı merkumdan otuz bin akçeyi teslim idüb karyenin akçesini talep eyledikde vermede ta'allül ider su'al olunub takrir-i tahrir olunması matlubumdur dedikde gibb's-su'al mezbur İbrahim cevabında fi'l-vaki tarih-i mezkurda kurra-i mezkurenin mahsulünde vech-i muharrer üzere kırk bin akçeye ta'ahhüd ve kabul itmiştir lakin sene-i merkume rüsumatından cem' olunan dört bin akçeden gayrı ol diyara çeker ki afet vuku'uyla hububatda killet olmağın osmani emrinde gurus iki yüz elli beş rayiç iken her kıyl yüzer akçeden ancak makbuzum olan yedi müd baklanın ve keyli altmış akçeye sekiz müdd arpanın ve keyli sekiz akçeden on keyl nohudun ve keyli yetmiş akçeden bir müdd baklanın otuzar akçeye bir buçuk müdd burçağın mecmu'u olduk yirmi altı bin akçe ile cem'an teslim idüğim meblağ-ı mezbur otuz sekiz bin akçeden ma'ada mal ve bazen eşya kabz etmekle yedimde bir sene baki kalmadı deyü afet-i mezbure vuku'uyla mecmu'u kabz-ı ..?kadısı Mevlana Ömer'in hatt-ı hatemini müştemil sene-i mezbure ile müverrah mazmunu takririne mutabık arz ve ahali-i vilâyetden mahzar ibraz edücek müdde-i mezburdan takarruruna mutabık beyyine talep olundukda isbat-ı beyyineden aciz olub istihlaf ettikde mezbur İbrahim hububatdan balada zikr-i sebt eden eşyadan ve rüsum namına meblağ-ı marru'z-zikrden ziyadesine kabz itdiğine yemin teklif olundukda oldahi hasbet sual sabit'ül ilm edecek ma vak'a bi't-taleb ketb tahriren fi evail-i şehri rebi'ül-evvel sene erba'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ali Ağa ibni İlyas el-bevvab-ı sultani

Mustafa Efendi ibni BOŞLUK el-müderris

Abdurrahman Efendi ibni BOŞLUK el-müderris

Siyavuş ibni Abdullah

Yusuf ibni Abdullah

Belge 331: Mahrusa-ı İstanbul'da Kazgancı mahallesi sâkinlerinden Celil Beşe ibni Abdullah nam racul meclis-i şer'-i hatır-ı lazumu't-tevkiirde takrir-i kelam ve tâ'bir-i anı'l-merâm idüb mahalle-i mezburede vaki haremeyn-i muhteremeyn evkafından olub ahalisine ismen ile ta'rif ve tavsifden müstağni icare-i mu'accele ve mü'eccele ile tasarruf olan vakf-ı menzil mürur-ı eyyam ile harabe müşrif olub süknaya kabiliyeti olmağın bundan akdem müceddeden ihdas ittiğim ebniye ve bazı lazım gelen imaret ve meremmete sarf etdiğim akçe icare-i mu'accele mahsub olmak üzere izn-i şer'i ve ma'rifet-i müteveli ile dâhiliyesinde müceddeden bir bab tahtani oda ve bir matbah ve bir kılar ve bir mahzen ve bir kenif ve bir sofa ve bir kaldırım ve hariciyesinde bir odayı meremmet etmişdir hala kibel-i şer'-i kavimden üzerine varılıb ebniye-i muhdes ile meremmet-i mezbureye sarf etdiğim akçenin tahammülü tahmin olunması matlubumdur dedikde savb-ı şer'den umdetü'l-müderresin mevlana Abdurrahman Efendi ve hassa mimarlardan üstad Ali ibni Halil irsal olunub anlar dahi ebniye ve sufufa vukufu olub zeyl-i kitabda isimleri mastur olan bi-garaz müslimin ile üzerine varub mu'ayene ve müşahede etdiklerinde fi'l-vâki' menzil-i mezkûrun dâhiliyesinde tulen ve arzen ebnası zira'ıyla yirmi zira' arsa üzerine müceddeden bir bab tahtani oda ve bir sofa ve bir matbah ve bir zira' neccariyesiyle altmış akçeden hesab-ı şatracı yüz otuz iki zira' nakş yedi bin dokuz yüz yirmi akçe ve yine her zira' nakş ve neccariyesiyle ellişer akçeden hesab-ı şatracı yüz otuz iki zira' tavanına altı bin altı yüz akçeye ve yine hesab-ı şatracı altmış dört zira' mücedded taş duvarının her zira' üstadiyesiyle yetmişer akçeden beş bin yüz seksen akçe ve zikr olunan odanın altında vaki mahzenin şatracı hesabı üzere her zira' yetmişer akçeden otuz altı zira'

246.sayfa

Duvarına iki bin beş yüz doksan akçe ve yine hesab-ı mesfur üzere her zira' otuzar akçeden seksen zira' dolma duvarına iki bin dört yüz akçeye ve iki pencere demürü ve pencere çarçubesiyle iki bin beş yüz akçeye ve zikr olunan odanın kapusu masandırısı ile iki bin beş yüz akçeye ve mücedded sofa ve kılarn ve matbahın hesab-ı mesfur üzere her zira' altmışar akçeden otuz iki zira' tahta döşemesi bin dokuz yüz yirmi akçeye ve matbah kapusu ve üç pencere ve üç dolab üstadiyesiyle üç bin akçeye ve mücedded kenif iki bin beş yüz akçeye ve sekiz direk ve bir

tırabuzan dört bin beş yüz akçeye ve iki ocak dört bin akçeye ve yine her zira' üstadiyesiyle on altışar akçeden yüz zira' kaldırımını bin altı yüz akçeye sekiz zira' bağçe derzi necariyesiyle iki akçeye ve menzil-i mezkûrun hariciyesinde tulen ve arzen on bir zira' arsa üzerinde vaki tahtani bir bab odasının şatrancı hesab üzere seksen sekiz zira' dolma duvarının her zira' otuz akçeden iki bin altı yüz kırk akçeye ve her zira' nakz ve necariyesiyle ellışer akçeden otuz zira' tavanı bin beş yüz akçeye sakfının meremmeti iki bin beş yüz akçeye ve kapusunun boyasına neccariyesiyle ve nakşıyla iki bin beş yüz akçeye ve orta kapusu çarçubesiyle duvarı bin beş yüz akçeye ve mücedded kenif iki bin beş yüz akçeye ve havlu kapusu duvarı ile üstadiyesiyle iki bin beş yüz akçeye ve'l-hâsıl beş bin akçeye nakzından ma'ada elli sekiz bin sekiz yüz elli akçe nakzıyla cem'an altmış üç bin sekiz yüz elli akçeye tahammülü vardır deyü tahmin-i sahih ettiklerinde mevlana-ı merkum mahallinde vuku'u üzere tahrir edüb ba'dehu gelüb haber vermeğın ma vak'a bi't-taleb ketb ve temhir olundu tahriran fi evail-i şehri Rebi'ül-ahir sene 1034.

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Efendi ibni Mehmed el-imam

Hüseyin Çelebi ibni Ali

İlyas Beşe ibni Abdullah

Hüseyin Beşe ibni Mustafa

Ali ibni Veli

Mustafa Bey ibni Yusuf

Belge 332: Mahmiye-i Kostantiniyye mahallesi sâkinlerinden ikrar-ı atiyü'z-zikr kendü tarafından Asil Ayni ibneti Abdullah nam Hatun tarafından vekil olub vech-i mu'teber üzere vekaleti sabite olan İsmail Çelebi ibni İbrahim nam kimesne ile zahru'l-ayan Salih Çavuş ibni Ali meclis-i şer'-i şerifde Haremeyn-i muhteremeyn vakfına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Ali Bey ibni Mehmed nam kimesne mahzarında her biri ikrar ve takrir-i kelam edüb bundan akdem müteveffat olan

Fatma ibneti İbrahim nam hatunun veraseti cümlemize münhasıra olmağla cümlemiz vekalet kesbü'l-ırsi's-şer'i her birimize intikal edüb mahrusa-ı Galata muzafatından kasaba-ı Kasımpaşa da ...? mahallesinde vaki bir tarafı Yusuf Çelebi ibni BOŞLUK mülkü ve bir tarafı diğeri Yusuf Beşe ibni BOŞLUK mülkü ve bir tarafı Ahmet ibni BOŞLUK mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub tahtani ve fevkani iki bab odayı ve bir hücreyi ve bir bostancı odasını ve bir fırını ve bir dolablı ve bir dolabsız iki su kuyularını ve iki kenif ve hadikayı müştemil olub tulen doksan zira' ve arzen seksen zira' arsası olan menzil vakf ve habs ettiğimden sonra şartımız hayatda olduğumuzca her birimiz hissemizi tasarruf edüb ve her kangımız vefat ederse hissemiz medine-i münevverihâ şerrefi allaha te'ala fukarasına tahsis ve tebdil ve tayin yedimizde olan bu tahsis etmişdir elhaletü hazihî her birimizin süknaya ihtiyaç olmayub tebdil ve ta'yir yedimizde olduğu ecilden menzil-i mezbur evkaf-ı mezbure mütevellisi yediyle icar olub hasıl olan galle ve zikri sabık eden fukaraya verilmek üzere menzil-i marru'z-zikr mütevellî-i mersum teslim edüb süknasından fariğ oldukda vechen mine'l-vücuha alakamız kalmadı bade'l-yevm menzil-i sabıku'l-kadılar müte'allik dava ve niza'm sudur iderse lede'l-hükkam makbule olmaya dediklerinden sonra menzil-i mesfur mürafa'a olunub ragabat-ı nas inkita'ından sonra rayiç-i fi'l-vakt yirmi bin akçede Kurd çelebi ibni Mustafa nam kimesne üzerinde karar idüb ziyade ile tâlib-i ahar bulunmamağın mütevellî-i mezkur meclis-i şer'de rafi'ül-kitab merkum Kurd kapudan mahzarında ikrar-ı tamm ve takrir-i kelim idüb semen-i mezburu semen-i misli idüğü ebniye ve sufufa vukufu olan bi-garaz müslümin zararı ile mütehakkık olmağla menzil-i mezbur yirmi bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi üçer akçe icare-i mü'eccele ile mezkur Kurd kapudana icar idüb ol dahi vech-i muharrer üzere isticar ve kabul ittikten sonra meblağ-ı merkum yirmi bin akçeyi tevliyetim hasebi ile bi't-tamam yedinden alub kabz eyleyüb keyfe ma yeşa tasarrufa izin virdim dedikde gibbe't-tasdik ma vak'a bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı Rebi'ül-evvel li-sene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman Efendi ibni Hüseyin el-müderris

Abdulhalim ibni Mehmed el-müderris

Mehmed Çelebi ibni Mahmud el-bevvab

Salih Bey ibni Abdullah

Ramazan Bey ibni Abdullah

Salih ibni Abdullah

Ali ibni Abdullah

El-hacc Mehmed ibni Hasan

247. sayfa

Belge 333: VAKFIYE

248. sayfa

Belge 334: Bundan akdem üstad halife-i ruy-i zemin olub hala Mekke-i mükerreme de mücaveret-i ihtiyar iden sultanü'l-ulema'il-a'zam zihabü'l-fuzala'il-fiham Ömer Efendimizin evkafına bi'l-fiil kaim-makam-ı mütevellî olan kıdvetü'l-a'zam zübdetü'l-fuzalatü'l-kiram sabıkan Mekke-i Mükerreme kadısı hazret-i Ali Efendi meclis-i şer'î şerifde işbu rafi'ül-kitab kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan Ahmed Ağa ibni Abdulmennan mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb vakf-ı mezbureden mahrusa-ı İstanbul'da İshak Paşa mahallesinde vâki' bir tarafı Osman Ağa vakfı bir taraftan vakf-ı mezbur ve bir tarafı Akbibi mahallesi imamına meşrut olan vakf-ı menzil ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub muhavvata-ı hariciyesi sekiz bab fevkani odayı ve bir bab hamamı ve bi'r-mai ve matbahı ve bir ahır ve iki kenifi ve muhavvata-i dâhiliyesi dört bab fevkani ve üç bab tahtani odaları ve iki bodrumu ve iki matbahı ve iki kenifi ve bi'r-i mai ve cüneyneyi müstemil olub arsasının her sene Şadi Bey vakfına altışar yüz akçe mukata'ası olan vakf-ı menzil mürur-ı eyyam ile harab olmak ihtimalinden gayr-ı muaccele tariki ile icar olunduğu takdirce hâsılı zarar zaviyedarı ma'rifet-i ihata etmez lakin vech-i ati icar olunmak her vech ile vakfa enfa' ve evla olması bi-garaz müslimin haberi ile mütebeyyin olunmuş atiyü't-tafsil semen-i misli idüğü mütebeyyin olunmak ben dahi imaret-i meremmetine sarf-ı

ihdas ideceği ebniyesine harç ve sarf ittiği meblağ-ı icare-i muaccelesine mahsub olmak üzere rayıç-i fi'l-vakt yüz kırk bin akçe icare-i muaccele ve yirmişer akçe icare-i muaccele ile menzil salifü'z-zikri müşarün-ileyh Ahmed Ağaya icar idüb ol dahi isticar ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezbur yüz kırk bin akçeyi malım bi't-tamam ve'l-kemal ahz u kabz eyleyüb vech-i muharrer üzere tasarrufuna izin birle verdi didikde gibbe't-tasdikü'şer'i ma hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi'l-yevmi's-salis aşere min cemaziye'l-ahire li-sene erba'a ve selasin ve elf min hicretin men lehü'l-izzü ve'ş-şerafu

ŞUHUD'UL HAL

Fahrü'l-akran Osman ibni Abdulmennan

Fahru'l-akrân Süleyman Ağa ibni Abdurrahman Ağa-yı saray-ı cedid

Fahrü'l-ayan İbrahim Ağa-yı babü's-sa'ade

Fahrü'l-emasil Arslan Ağa ibni kethüda-yı serdaran-ı hassa-ı sabık

248. sayfa

Belge 335: VAKFİYE

249. sayfa

Belge 336: VAKFİYE

250. sayfa

Belge 337:Dar'üs-saltanat'üs seniyye mahmiyye-i Kostantiniyye de bi'l-fiil kadı olan iftiharü'l mevla'il iz'am muhtar'ul..? el-kiram kiram mecra şer'i seyyid'ül enam mümeyyezül hilal-i anil hiram darici akal medaricil kuru-i ve'l usul arici alel mealicil elmemkul'ul mevlal mübeccelil mevtir Mehmed Efendi ibni Şeyhülislam müftil enam seyyüdül ulemayı alam senedül fuzelahil evham hilal-i müşkilati bi'l ilmi'ül ...? Elmazulati bi kavrihi rasiline havlil efsalil emced Esad Efendi hazretleri bir

tarafı Pür şeriflerinden ikrar-ı ati'ül beyana vekil olan iftiharü'l elmüderrisin zahru'l muhakkikin Abdurrahim Efendi ibni Mehmed mahfil-i kazada müvekkile-i müma ileyh hazretlerinin birader-i ekremleri olub bundan evvel bahı cenan eden cennet mekan ve Firdevs aşıyan mersum Mehmed Efendinin sulbi ve sağır Mehmed'e sulbiye ve sagire kerimeleri Salihaya minkıbel-i şer'i şerif mutasarruf ve vekil olub mollazade dimekle ma'rûf olan Mehmed Efendi mahzarında bilve kale ikrar idüb Medine-i Münevvere fukarasına mezkure fukarasına meşrut olan evkafından mahrusa-ı kostantiniyye de Piri Ağa mahallesinde vak'ı olub lede'l ahali ve'l emced ve müştemilatı ma'lum olub icare-i mu'accele ve mü'eccele ile sagiran-ı mezburetanın taht-ı icarelerinde olan menzilin dahiliyesinde olan ebna-ı muhavvata ve dâhilinde olan ebniye esasından teccide ve muhavvata-ı karziyesinde mavak'ı teccide ve ekser mevazı'-ı meremmet ve imarete muhtaç olmağın savb-ı şer'i kavimden mi'mar ve ehl-i vukuf ile üzerine varılıb keşf ve tahmin olundukda teccide muhtaç olan binası vesair meremmet ve imaret için yüz altmış bin akçe ile olur deyü tahmin ve hüccet olunub lakin sagiran-ı mezburenin bina ve imarete kudretleri olunub sükenaya eşeed ihtiyaçları olmağla müvekkilem müşarun ileyh selim'e hazretleri menzil-i mezburun binası ve imareti için kendi malından yüz altmış sekiz akçe ifraz idüb sagiran-ı mezburana hisse-i sahiha-i şer'iyye ile hisse ve temlik ittiklerinden sonra vasi-i mezbura teslim eyledikleri ol dahi sagiran-ı mezburan için bi hasb-il vasiye bi't-tamam kabz ve teslim idüb meblağ-ı merkum bernech-i şer'i mezburanın mülk-i mucibleri olduktan sonra yine vasi-i müma ileyh hazretleri maarifet-i şer'ileri ile vasi-i merkumdan menzil-i merkumun bina ve imaretine sarf olunub menzil-i merkumun icare-i mu'accelesine mahsub olunmak üzere mütevell-i vakfdan temessük olunmak ile meblağ-ı mezbur ile ihdas olunan ebniye-i sagiran-ı mezburanın bihasb'il icarelerinde olmuşdur deyücek vasi-i merkum vekil-i mezbur Abdurrahim Efendi vicahen ikrar-ı meşruhunu tasdik ittikten sonra takrir-i meram idüb fi nefsi'l emr vak'ı hali zikr olunan minval üzere olmuşdur lakin vekil-i merkum hala meclis-i şerifde ebna-i vekalet itmeğın ikrar itmekle cari olan ikrar ve itirafı lede's-şer'i şerife makbul ve muteber olub meblağ-ı merkum sagiran-ı mezburanın mülki mülk-i mevhubleri olduğu şer'an zahir u mütehakkık olmaz deyücek vekil-i merkumeden beyyine taleb olundukda udul ve sikak dan iftiharü'l a'yan Davut Ağa ibni Abdulmennan ve zahru'l akran Osman Çavuş ibni

Yahya li ecliş' şehade olub meclis-i şer'i hazıran olub istişhad her biri eda-i şehadet-i şer'iyye idüb müvekkile-i müma ileyh hazretleri ma'rûf -ı merkur Abdurrahim Efendi hisse-i merkumeyi ikrara bizim huzurumuzda tevkil idüb ol dahi vekâlet-i merkume kabul ittik de hala mahfil-i şer'den cari olan ikrar-ı vekâleti sahiha şer'iyyeye mebni ikrar-ı sahih-i şer'iyyedir bu hususa şahitleriz şehadetlerini makbulde vaki'a olub kazıyye-i merkume ala vuku'a zabt ve tahrir olunub vasi-i merkur yedine vaz olundu tahriren fi evail-i cemaziel evveli lisene erba'a ve selase ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Sabıkan

251. sayfa

Belge 338: Bi'l-fiil Haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellı olan fahru'l-akrân Ömer Bey ibni Mustafa nam kimesne meclis-i şer'i şerifde menzil-i ati'ül zıkr vaz-i yed ittiği tarafı şer'i Ömer üzerinde sabit olan esseyid Ebubekir ibni Esseyid Abdurrahim mahzarında üzerine takrir-i dava idüb dar'üs saltanat'üs seniyye mahruse-i kostantiniyye de Küçük Ayasofya kurbünde Hüseyin Ağa mahallesinde sâkine iken vefat iden sahibetü'l hayrat merhume Ati ibneti seyyid Muhammed nam Hatun hal-i sıhhatinde ve kemal-i sıhhatinde bin sekiz senesinde mülk-i mülünde mülkünde olub mahalle-i mezbure de vak'ı bir tarafı Şaban Ağa mülki ve bir tarafı Hamza Paşa vakfı ve iki tarafı târik-i âmma müntehi muhavvata-ı hariciyesi iki bab fevkani ve bir bab tahtani odayı ve ahuru ve şenbeşni ve kenifi ve muhavvata dahiliyyesi dört bab fevkani ve iki bab tahta odaları ve bir bab kenif-i müştemil menzil-i vakf-ı sahih-i şer'i ile vakf ve habs idüb sükenası evvela kendi nefsine badehu utekasına badehum haremeyn mütevellisi yed ile icar olunub hasıl olan icaresi Medine-i Münevvere fukarasına irsal olunmak üzere şart ve tayin idüb ber vech üzere tescil-i şer'i ve teslim itmekle sıhhat ve lüzumuna hükm edüb vakf-ı mü'ebbed olduktan sonra hala meşruta-i ..? cümlesi münkırız olub ber mucib-i şart-ı vakfiye tasarrufu zikri iden fukaraya infial itmeğin mezbur esseyid Ebubekir bi-vech-i vaz-i yed idüb vakfiyet üzere tasarrufa man'ı olur su'al olunub kasr-ı yedden tenbih olunması matlubumdur mersum esseyid Ebubekir cevabında menzil-i mezbur

müteveffat merkumenin mülki olub bi'l ihbar varisi olduğu ecilden kendüye enfal etmek zum'u ile vaz-ı yed ittiği mukırlığını vech-i mübeyyin üzere vakfiyeti münker olmağın müdde-i mezburdan takirine müteallik beyyine taleb olundukda udul-ı müslümin ve muhavvel-i muvahhidinden mufahharu's suleha-i Muhammed Efendi ve Mehmed Ağa ibni Recebü'r Rüstem ve Ahmed Beşe ibni Devad (Davud) nam kimesne li'ecl-i şehadet meclis-i şer'i hazırın olub şahid olunduklarında fi'lvâki' müteveffa-i merkume Ati Hatun tarih-i mezkur da mülk-i sıhhatinde müntazam iki menzil salif'üz zıkr vakf idüb sükenası kendü nefesine badehu utekasına ve badehum Medine-i Münevvere fukarasına şart eyledikten sonra tescil-i şerh ve teslim mütevellî olunmağla menzil-i mezkur vakf-ı sahih ba'dema utekasına ve ba'dehum ve lazım-ı müebbed olmuşdur biz hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü şehadet-i şer'iyye ittiklerinde gıbbe ri'ayete şerait'il kabul şehadetleri makbul olmağın şart mucebiyle olmamağın mucebiyle menzil-i sabık'ül tefessük ü vakfiye hükm olunub ma hüve'l vâki' bi't taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı receb'ül müreceb lisene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdulhalim Efendi ibni Muhammed el-müderriş

Hüseyin Bey ibni İsmail

Yusuf ibni Muhammed el-bevvab

Ali Çelebi ibni Hüseyin

Mustafa Bey ibni Yusuf

Ahmed Beşe ibni Mahmud el-racul

Seyyid Hasan ibni Abdullah

Ali Çelebi ibni Muhammed

Belge 339: VAKFİYE

252. sayfa

Belge 340: VAKFIYE

Belge 341: VAKFIYE

253. sayfa

Belge 342: VAKFIYE

Belge 343:Haremeyn-i muhteremeyn evkafından bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akrân Ömer Hilmi Ağa ibni Mustafa mahfil-i kaza da rafi'ül kitab veled-i Avrahim nam Yahudi muvacehesinde üzerine takrir-i dava idüb vakf-ı mezburun olub mahrusa-ı İstanbulda Ali oğlu mahallesinde vak'ı iki tarafı Gördes ve Tavşıl mülki ve bir tarafı merhum Sünbül Ağa vakfi ve bir tarafı târik-i âmm ile münthehi bina zira ile tulen ve arzen hesab-ı şatrancı yüz yetmiş zira' arz-ı mevkufe üzerine olan menzil bundan akdem ihrak olundukda eser-i binanın cümlesi münadim olmayub içinde nakz-ı mevcut olmağla mukata ile irad olunmak meşru değil iken mezbur ecr-i mislinden ... beher sene bin ikişer yüz akçe mukata ile isticar ilemişdir su'al olunub zikr olunan mukata-ı diğer fesh olunduktan sonra ecr-i misli ile icar olunması matlubumdur dedik de gibbet su'al merkum ...? menzil-i mezburun ihrak olundukda içinde nakz itibar olunur ... cümlesi münadim olmayub için nakzı mevcut olmayub mukata ile icar olunmak vakfa icar olmayub mezbur Mivton ecr-i mislinden bin iki yüz akçe mukata ile bin bir senesinde müteveli olan Mustafa Bey nam kimesne icar edüb otuz yıldır da mütecaviz bu vech üzere tasarruf ider iken müdde-i mezburdan ol müteveli olan Hüseyin Bey nam kimesne dahi vech-i muharer üzere tasarrufuma mani olmak istedikde hali bu minval üzere olduğu hakkım olduğu ...? ile zahir olmağın oldahi tasarruf da yedimizde ifa eylemişdir deyü diğeri sebk ede müteveliyle zabt ve hatemde müştemil mazmunu haviyi muhtevi makbuz ve mersum tevarih-i mezbure ile müverrah üç kıt'a temessük ile ibraz idüb olundukda fi'lvâki' her birinin mazmunu her vechle kendü takririne müteallik bulunduğunda gayri vakfin ma'mulin bih defterinde olan mutabık ve muvafık olunmuş gibbe'l istintak müteveffa-ı mezbur Ömer Ağa dahi müddeasına mutabık beyyinesi olmağın ücret-i merkume ecr-i misli ittiği mütehakkık oldukda kemakân hali üzere ibka

olunub mu'arazadan men birle mavak'i ketb olundu hurrire evasıt-ı şehri şaban'ül muazzam sene erba'a ve ısrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Bey ibni Mehmed

Esseyid Mehmed ibni seyyid Mehmed

Mustafa Bey ibni Yusuf

Halil Efendi ibni Mahmud el-müderris

254. sayfa

Belge 344:Haremeyn-i muhteremeyn evkafından olub kasaba-i Kasım Paşa mahallesinde vak'i lede'l ahali hudud-ı ma'lum menzilin bin akçe icare-i mu'accele verib kırk beş akçe icare-i mü'eccele ile müşahir olan Ömer ibni Mehmed nam kimesne mahfil-i kazada takrir-i kelim idüb menzil-i mezbur mürur-ı eyyam ile harabe-i müşrif olub kabil-i sükna olmamağın bundan akdem izn-i mu'teber ile menzil-i mezbur hazm idüb icare-i mu'acceleme mahsub olmak üzere müceddeden ebna eyledim kıbel-i şer'i şerifden üzerine varılub harç ve sarf ittiğim meblağın tahammül-i tahmin olunmak matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana İbrahim Çelebi ibni Ebubekir ve hassa mimarlardan üstad Hasan ibni Hüseyin irsal olunub anlar dahi ebniye-i sufufa vakfi olub zeyl-i kitabdan mastur'ul esami olan müslümin ile üzerine varılub mesami eylediklerinden menzil-i mezburun tulen ve arzen hesab-ı şatrancı yüz otuz zira' sakfının her zira'ı kırkar akçe yirmi beş bin iki yüz akçeye arzen şatrancı hesabı merkum doksan zira' ... duvarın her zir'ına yirmişer akçeden bin sekiz yüz akçeye tulen ve arzen bihesab-ı mezbur yüz kırk zira'? on beşer akçeden iki bin yüz akçeye ve yine tulen ve feddan bi hesab-ı mezbur kırk iki zira' taş duvarın her zira' kırkar akçe bin altı yüz seksen akçeye taşlarının her birine yirmi altışar akçe den iki yüz seksen altı akçeye ve iki ocağının dört yüz elli akçeye ve iki kapusunun üç yüz altmış akçeye ve dört aded penceresinin yüz yirmişer akçeden dört yüz seksen akçeye ve dört tulen bin yedi yüz yirmi akçeye ve on bir aded taşlarının her birine bin sekiz yüz otuz altı akçeye ve duvarın pedavere kaplamasının iki yüz

sekiz akçeye cem'an zikr olunan ebnasının yedi bin akçeye nakz-ı ihraç olunduktan sonra ma'ada sarfinın on bin akçeye tahmili vardır noksan ile olmak mümkün değildir deyü bi'l ittifak haber verdiklerin Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ve ba'dehu mahfil-i kazada ala vuku'a ihbar ve tayin itmeğin mahüvel vak'i bi't-taleb ketb olundu hurrire fi evahir şaban'ül muazzam lisene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Efendi ibni Abdullah el-kiram

İsmail Çelebi ibni Ali

Mehmed Çelebi ibni Ramazan el-bevvab

İbrahim Çelebi ibni el-hacc Ali

Ve gayrihim

Belge 345: Zümre-i sipah ve zafer penahdan olub bi'l-fiil haremeyn-i muhteremeyn vakfına mütevellî olan fahru'l-akrân Ömer Bey ibni Mustafa nam kimesne meclis-i şer'i şerifde yine zümre-i mezbure den zahru'l Emasil Bey ibni Hamza nam cümdi ikrar ve takrir-i kelam idüb Mahrusa-ı İstanbul'da Küçük Ayasofya kurbünde Hüseyin Ağa mahellesinde vak'i sahibet'ül hayrat merhume Ümmi nam Hatunun vakfindan olub evvela kendüye badehu evladına ve evlad-ı evladına bade ism utekasına ve ba'dehim akillesi Medine-i Münevvere fukarasına şer'i evkaf ittiği bir tarafı Şaban mülki ve bir tarafı merhum Hamza Beşe vakfı ve iki tarafı târik-i âmma münthehi muhavvata-ı hariciyesinde fevkani iki bab odası ve bir ahuru ve şehnişini ve kenifi ve muhavvata-ı dahiliyyesinde fevkani üç bab oda ve bir'i mah ve kenif-i müştemil menzil-i ber mucub vakıfe-i şart cümlesi mütearrız olub tarifi zikr tasarrufu... fukaraya intikal ettikde vech üzere icar olunmak her vech ile vakfa enfa ve evla olduğum ecilden müzayede olunub rağbetü'n-nas inkıta'dan sonra rayic-i filvakt kırk bin akçe de mezbur Muhammed üzerine karar ve ziyade ile taleb-i ahar bulunmayub sehm-i mezbur semen-i misli ittiği müttehakkık olmağın meblağ-ı mezbur kırk bir bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi ikişer akçe mü'ecceleden ba'de imaret ve meremmetine vesair ebniye mahdumesine malından sarf idecek akçe icare-

i mu'accesine mahsub marru'z zikr kırk bir bin olmak üzere müma ileyh Mehmed Ağa icar idüb oldahi vech-i mürur üzere isticar ve kabul ittikten sonra meblağ-ı maruz zikr kırk bin akçeyi tevliyetim hasebi ile vakf için bit tamam yedinden olub kabz eyleyüb tasarrufuna izin verdüm madem ki vakfa aid olan yirmi iki akçesi vakfin zabıtlarıyla teslim ile her kimesne mani ve merahim olmaya dedikde gibbet tasdikü'ş şer-i bi't-taleb ketb olundu hurrire fi şaban'ül muazzam lisene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman Çelebi ibni BOŞLUK

Kıdvet'ül müderris el-kerim İbrahim Efendi

Fahrül aşıyan Mehmed el-racul

255. sayfa

Belge 346: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan zahrul Emasil Ömer Bey ibni Mustafa meclis-i şerde vakf-ı mezbure kendinden izn-i müteveli olan Ali Bey ibni Mehmed mahzarında üzerine takrir ve dava idüb mezbur Ali Bey tarih-i kitab senesi şehrinde olub müddet-i dâhilinde şehri rebi'ül evvelinde Mahrusa-ı İstanbul'da Kalenderhane mahallesinde vak'i merhume Ayşe vakfindan olub lede'l ahali ve'l ciran ma'lumu'l- hudud meşrut-ı lehinden cümlesi münkariz olmağla vâkıfa intikal idüb menzilin icare-i mü'eccelesinden yirmi beş bin akçe Mahmiyye-i Galata muzafatından kasaba-ı Kasım Paşada'da vak'i kezalik vakf-ı bostan icaresinden dahi yirmi beş bin akçe cem'an elli bin akçeyi bana teslim itmeyüb kendülerine minharç ve sarf etmekle zımmetinde kalmışdır su'al olunub sarf olunması matlubumdur dedikde gibbet su'al mezbur Ali Bey cevabında fi'lvâki' tarih-i mezkûre de müddei-i merkum Ömer Bey'in müddeti dâhilinde vech-i muharrer üzere kalenderhane mahallesinde vak'i olan menzilin icaresinde yirmi beş bin akçe ve zikr-i sebt eden sabitenin icaresinde kezalik yirmi beş bin müdde-i mezbura teslim itmek için meblağ-ı zamm olan iki bin kendü masarımına sarf etdirdiğim eelden olan meblağ-ı merkume elli bin akçe lazım vacibü'l vakf ve

beynimizde dedik de mukarrir–i mezbur ikrar-ı meşruhunda müdde-i mezbur tasdik ittikte ma’hüve’l vâki’ bi’t-taleb ketb olundu fi gurre-i şevval sene.

ŞUHUD’UL HAL

Mehmed Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ali Bey el-cabi

Ebubekir Mustafa Bey ibni BOŞLUK el-bevvab

Mustafa Bey el-bevvab

Mustafa Bey ibni BOŞLUK katib-i bevab

İbrahim Çelebi ibni Ebubekir

Halil Emir ibni el-müderris

256. sayfa

Belge 347: Haremeyn-i Şerifeyn vakfına bi’l-fiil mütevelli olan fahru’l-akrân Ömer Ağa ibni Mustafa nam kimesne mahfil-i kazada Ayşe Hatun ibneti Hüseyin mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb vakf-ı mezbure de olub mahmiyye-i istanbul’da Derman Ağa mahallesinde vak’i bir tarafı Ahmed Çavuş mülki ve bir tarafı Ahmed Ağa mülki ve bir tarafı Mustafa Çavuş mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan ikisi ulvi ve bir matbah vesair ve zir-i zeminde ve üç bab dükkânı müştemil olan mülk icare-i mu’accele ve mü’eccele ile müsteciri olan Mustafa Bey nam sadır evladı bila-veled fevt olmağla menzil-i mezbur mahlûl olub ber vech-i üzere icar olunmak lazım geldik de müzayede olub ba’de inkıta rağbetü’n nas mezbur Ayşe Hatun üzerine yirmi bin akçe icare-i mu’accele ücret ile karar edüb ziyade ile taleb-i ahar tahayyur almayub ve semen-i zuhur itmeyüb mütebeyyin olmağın bendahi tevliyetim hasebi ile menzil-i mezbur yirmi bin akçe icare-i mu’accele üzere doksan akçe ücreti ile mezbur Ayşe Hatuna icar eyleyüb oldahi vech-i muharrer üzere isticar ve kabul eyledikte meblağ-ı mezbur yirmi bin akçeye

bit-tamam ve'l kemal yedinden ahz ve kabz idüb verdim dedikde gıbbet tasdik bi't-taleb ketb hurrire fi evasıt-ı zi'lka'deti'sş şerife lisene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Çelebi ibni Abdurrahman

Musa Çelebi ibni Hasan

Cafer ibni Mehmed

Ali Efendi ibni Mustafa

Hasan Çelebi ibni Abdullah

Seyyid Çavuş

Ahmed Çelebi ibni Ali

Mustafa Çelebi ibni Rüstem

Mehmed Bey ibni Gazanfer

Mustafa Bey ibni el-küttab

Belge 348: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellı olan fahru'l-akrân Ömer Ağa ibni Mustafa nam mahzarında meclis-i şer'i şerife varub vacib'ün neşr badehu bahis'ül haze'l hüccet Emine ibneti Mehmed nam hatun mahzarında ikraratı ve takrir-i kelim idüb altı bin iki yüz elli akçeye rayic iken evkaf-ı mezbur malından mütevellı-i sabık ... Mahmiye-i İstanbul mahallatından BOŞLUK mahallesinde vak'i ledel ahali malum'ul hudud mülk-i menzilini mezbur Ali Çelebi yedine rehin vaz idüb oldahi irtical ve kabz ittık de elhale hazıhi zıkr olunan seksen altunu ve muamelesi namına bin beş yüz akçe-i mezbur Emine yedinde bit-tamam vekâleti ahz ve kabz idüb menzil-i mezburu rehinsiz fekk eledim dedik de müteveffa-i mezbur ikrar-ı meşruhunda el-mukarreru bima mersume Emineye vicahen tasdik ve şifahen

tahkik edicek fi'l-vak'i gıbbet taleb ketb olundu fi evasıt-ı zilkade sene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Beşe ibni Mustafa el-racul

İbrahim ibni Abdurrahim

Mehmed Bey ibni Gazanfer el-hac

Ali Çelebi

Mustafa Bey ibni Yusuf

257. sayfa

Belge 349: Mahrusa-ı İstanbul da Haremeyn vakfına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Ömer Bey ibni Mustafa mahfel-i kaza da ikrar ve takrir-i kelim idüb vakf-ı mezburdan mahruse-i mezbur mahallatından Kirmastı mahallesinde vak'î bir tarafı Sefer ibni Mehmed Efendi ve bir tarafı Hızır Emin Paşa vakfına ve bir tarafı ihzaru'l ali'ül Ataullah Hoyzade Mehmed Efendi mülki ile mahdud menzil-i atiyü'l beyana vakf is'al itmişdir tasarrufumda olan evkaf ilhak olunmasına vak'î hali keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Halid Efendi ve hassa mimarlarından Hasan Çelebi ibni Hüseyin irsal olunub imla ve huruf zeyl-i kitabda isimleri mastur muta'arrız-ı müslim ile üzerine varılıb mu'ayene eylediklerine fi'l vâki' zikr olunan hudud-ı dâhiliye üç yüz seksen iki zira' sekiz parmak arsa üzerine vak'î hariciyesi fevkani iki bab odası ve tahtani bir bab odası ve bi'r-i mah ve kenif ve bir dehlizi ve şehnişi ve odaları tahta bir bab odası ve sofa altında bir matbah bir fevka kileri ve bir sundurma ve mutbah ve kenif-i müstemil olan menzil-i vakf-ı mezkûr is'al ittiği mukarrer olmağın mahüvel vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i zilkade lisene erba'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

İbrahim Çelebi ibni Ebubekir el-müderriş

Mustafa Bey ibni Yusuf el-bevvab

Mehmed Çavuş ibni Abdullah el-müderriis

Mustafa Bey ibni Sadır el-müderriis

Rıdván ibni Abdullah el-hattat

Safer ibni Ahmed Hattat

İbrahim Çelebi ibni Yusuf

Belge 350: Zümre-i Sipah ve zafer-penahdan olub Mahruse-i İstanbul da Haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan Ömer Bey ibni Mustafa nam kimesne meclis-i şerife fahrül emacid İbrahim Çavuş ibni Mehmed mahzarında ikrar ve takriri kelam idüb Mahruse-i mezbure de Dizdariye Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefat iden merhum Hüsrev Çavuş ibni Abdullah hal-i hayatında silk-i mülkünde muntazım mahalle-i mezbure de vak'î bir tarafında Süleyman ibni Abdullah el-hıyat mülkü ve bir tarafında Ahmed Bey ibni Mehmed vakfı ve bir tarafında vakf-ı mezbur ve bir tarafında tarik-i hass ile mahdud olub mahvata-i dahiliyesi fevkani iki bab beyti ve tahtani iki beyti ve bir fırın ve matbah ve bir mikdar ve bir kenif ve hadikayı ve matbah-ı hariciyye fevka altı bab beyti ve bir tahta puşu ve bir kenif-i müştemil olan menzil-i vakfa habs idüb süknasını vâki' fe-i me'mulun bihasında üzere evvela hayatında kendü nefesine badehu evladına badehim utekasına bade'l inkıraz galle ve tasarrufu haremeyn fukarasına vakf-ı şart itmişdi el haletü hazihi meşrut üzere cümlesi münkariz olmağla ber mucceb-i şart-ı vakf vech-i mürur üzere ... haremeyn'e intikal ittikte vech-i ati üzere icar olunmak vakf-ı infa galle ve tasarrufu vakfa enfa ve evla olmağın müzayede olunub rağbetü'n nas yirmi dokuz ibni akçe den mezbur İbrahim Çavuş üzerine karar idüb ziyade ile taleb ahir bulunmak semen-i mezbur semen İdüğü mütehakkık olduğu ben dahi tevliyetim hasebi ile menzil-i marru'z-zikri yirmi dokuz bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi üç akçe mü'eccele Müma ileyh İbrahim çavuş icar idüb oldahi vech-i mürur üzere isticar ve kabul ittikten sonra ma'vak'imevazı'-ı ma'lume ücret-i mu'accesinde bir akçesi meremmetine harç ve sarf izin verdim dedik de mütevellî-i müşarun ileyh

ikrar-ı meşruhunda el-mukırrın lehu'l merhum İbrahim Çavuş vicahen tasdik ittik de ma vak'i bi't-taleb ketb olundu hurrıre fi evahir-i şehri zilkade sene erba'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrül aşıyan Ali Efendi ibni Musa

Fahrül müderris Mevlana Halil Efendi ibni Mahmud

Fahrül emasil İbrahim Çelebi ibni Ebubekir

Fahrü'l-akrân Mustafa Bey

Mehmed Çavuş ibni Abdullah

258. sayfa

Belge 351:Haremeyn-i Şerifeyn vakfına bi'l-fil mütevellı olan Ömer Bey ibni Mustafa nam cümdi meclis-i şerife bahis'etül haze'l kitab fahrül muhadderat Raziye Hatun ibneti İbrahim Bey tarafından husus-ı ati'ül beyana tasdike vekil olub bima hüve tarikü's sübut şer'iyye vekâleti sabite olan Ali Bey ibni Abdullah nam cümdi mahzarında ikrar ve itiraf idüb mahmiyye-i İstanbul da Nevbet Hane kurbünde Daye Hatun mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan merhum Hızır Ağa ibni Abdullah hal-i sıhhatinde silk-i mülkü mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı Solak Yusuf Bey ibni Mehmed mülkü ve bir tarafı Rıdvan kethüda mülki ile darü'l hadis ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud muhavvata dâhiliyesi ve dört bab odası ve bir gözlü ve taife-i vüstasında beş bab odası ve bir muhtab ve bir matbah ve iki tepeli bir hamam ve cenine ve iki kenifi ve muhavvata-i hariciyesi tabaka-ı ulyasında üç bab oda ve iki ceninesi ve tabaka-ı vüstasında dört bab odası ve tabaka-ı süflasında bir ahuru ve iki kenif ve ceninesi müştemil menzil-i vakf idüb sükenası evvala kendü nefesine badehu evladına badel inkıraz icar olunub hâsıl olan icaresi Medine-i Münevvere fukarasına irsal oluna deyü şart itmişdir el haletü hazihi meşrutun lehum bi'l külliye talebiyye münkarız olmağla menzil-i mezkûrun galle ve tasarrufu canib-i vakf-ı mezbura aid olundukda vech-i ati üzere icar her veçhile vakfa enfa ve evla

olduğu sikakın ihbarıyla mütehakkık olduktan sonra müzayede olunub ragbet'üs-nas müvekkile-i mezbure Asiye Hatun üzerine yirmi sekiz akçe icare-i mu'accele ile rai'ül vefat üç yüz otuz bin akçe icare-i mu'accele de karar idüb ziyade ile talib-i ahar zuhur itmeyüb ve meblağ-ı merkum ecr-i misli idüğü mütebeyyin olmağın ben dahi tevliyetim hasebi ile menzil-i mezburun meblağ-ı merkum üç yüz otuz bin akçe icare-i mu'accele ve yirmi sekiz akçe icare-i mü'eccele ile müvekkile-i mezbur Raziye Hatun icar idüb ol dahi vech-i mürur üzere isticar ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı merkum üç yüz otuz bin akçe müvekkile-i mezbure yedinden bittamam ahz ve kabz idüb tasarrufuna izin verdim dedik de gıbbet tasdik bi't-taleb ketb olundu fi evahir-i zi'l ka'de lisene erba'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

İbrahim Çelebi ibni Ebubekir

Ali ibni BOŞLUK

Halil Bey ibni el-müderriş

Abdulhalim Çelebi el-müderriş

Mustafa Bey el-bevvab

Siyavuş ibni Abdullah

Belge 352: VAKFİYE

259-260. sayfalar

Belge 352. VAKFİYENİN DEVAMI

261. sayfa

Belge 353: VAKFİYE

262. sayfa

Belge 354: Dergah-ı Ali bevvalarından olub Haremeyn-i muhteremeyn nukud-ı mevkufesinde bi'l-fiil müteveli olan Kenan Bey ibni Abdullah meclis-i şer' de mahruse-i İstanbul da Canbaziye mahallesinde sâkin Yusuf Çelebi ibni Mustafa mahzarında takrir-i dava idüb bundan akdem tevattunu memnu olan kesik ve züyuf akçe revayicinde hesabi mestur üzere yüz yetmiş akçe zira' iken vakf-ı mezbur malından olub muamele ile merkum Yusuf Çelebi def ve teslim ittiğim yüz kırk beş bin akçesi mezbur Yusuf Çelebi tabir-i...? idüb ikişer yüz yetmiş akçe raic idüb deyü niza itmekle bi-tariküs sulh beher yüz doksan bir altun hesabınca doksan bir bin beş yüz altmış akçe olmak üzere yüz kırk beş bin akçe mukabilinde yedi yüz altmış üç altun deyni olduğumuz ikrar itmeğin ...virmede su'al olunub ihkak-ı hakk olunması matlubumdur dedik de gibbet su'al mezkur Yusuf Çelebi cevabında fi'lvâki' memnu olan kesük ve züyuf akçe dahilinde revacında hesab-ı mezbur üzere istidane ve kabz ittiğim yüz kırk beş bin akçe mukabilinde bi tarikü's sulh beher yüz doksan bir bin beş yüz altmış akçe olmak üzere yedi yüz altmış üç altun deyni olduğum ikrar itmeğin edasına beyyine verile Mavâki' bi't-taleb ketb olundu fi evahir-i ramazan'ül müzekkir sene erba ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Halil Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hasan Çelebi ibni Hasan el-mimar

Halil Efendi ibni el-müderriş

Mustafa ibni Yusuf el-bevvab

Belge 355: Mahmiye-i İstanbul da Haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan Ömer Bey ibni Mustafa nam cüdi meclis-i şerife takrir-i kelim idüb mahmiyye-i mezbure de Ayasofya-ı kebir kurbünde Hayreddin Bey mahallesinde sâkin iken bundan akdem müteveffa olan sahib'ül hayrat mustafa kethüda hal-i sıhhatinde silk-i mülkünde olub mahalle-i mezbure de vak'i Ayşe Hatun ibneti Şücai Ağa vakfi ve üç tarafı târik-i âmm ile mahdud tulen ve arzen hesab-i şatrançı üzere

üç bin iki yüz yirmi zira' arsa üzerine mebni dâhiliyesi beş bab fevkani oda ve bir kebir sofa ve bir hamam ve bir hâcegan odası ve bir matbah ve iki küçük kiler ve iki küçük tahtani oda ve hadika ve kenif ve matbah ve kameriyye ve dahiliyyesi ve hariciyesi on bab oda ve şehnişin ve bir ahur ve bir bina ve iki kameriye ve kenif ve menzil-i müştemil menzil-i vakf ve habs idüb sükenası evvela kendi nefsine badehu evladına bade zevcesi ibneti Mustafa Bey badehu Medine-i Münevvere fukarasına şart itmişdir meşrutın lehümdan her biri bil külliye münkariz olmağla menzil-i mezbur canib-i vakf-ı mü'ebbede aid olmuşdur canib-i şer'i şerifden üzerine varılıb keşf ve tahrir menzil-i mezbur ahara icar olunmasına izin verilmesi matlubumdur dedik de savb-ı şer'i hatırdan Mevlana Ali menzil-i mezbura varub nazar ve mesaha eylediklerinde fi'lvak'i üzere hal-i müteveli-i mezburun takririne muvafik bulunduğunu Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şerifde...menzil-i mezburun ahara icara izn birle ma vak'i bi't-taleb ketb olundu fi evail-i zi'l ka'de lisene erba'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

İbrahim Çelebi ibni Ahmed

Ali ibni Yusuf

Mustafa ibni Ali

Şaban ibni Mehmed

Halil Bey ibni el-müderris

Belge 356: VAKFIYE

263. sayfa

Belge 356. VAKFIYENİN DEVAMI

264. sayfa

Belge 357: Fahrü'l muhadderat zahru'l muvakkarat tacü'l mesturat Raziye ibneti İbrahim nam Hatun mahfil-i kaza da takrir-i kelim idüb Haremeyn-i muhteremeyn vakfindan olub mahmiyye-i İstanbul da Tophane-i Hazine Daye Hatun mahallesinde vak'ı hudud-ı malum icare-i mu'accele ve mü'eccele ile tasarruf ittiğim menzilin bazı mevazı imarına ve bazı menzilin meremmatına muhtaç olmağın vech-i ati üzere bundan akdem izn-i mütevell-i mevkûfa da şer'iyeye icare-i mu'accele ye mahsub olmak üzere tecdid ve meremmat itmişdir kıbel-i şerden üzerine varılıb harç ve sarf ittiğim ileride vakf-ı mezbura olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana İbrahim Çelebi ve hassa mimarlarından üstad Rıza Çelebi ibni Hüseyin ve Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub? Vakf-ı mezbure bi'l-fiil mütevell-i olan Ömer Bey ibni Mustafa ve sair zeyl-i kitabdan mastur'ul esami olan sufufa zufuf olan müştemil ile zikr olunan menzilin üzerine varıb nazar ve mesaha eylediklerinde tulen ve arzen hesab-ı şatranç bin üç yüz zira' her zira'sına on ikişer akçeden beş bin altı yüz akçe hesab-ı şatranç üzere mezburun yirmi dokuz zira' müceddeden pencerenin her birine ellişer akçeden altı bin dört yüz elli akçe ve tulen ve arzen hesab-ı şatranç iki yüz doksan altı zira'? altışar akçeden on üç bin yedi yüz yetmiş akçe ve on altı ...? Ellişer akçeden iki bin dört yüz akçe ve bir köşün sakfına ve sıvasına dört bin yedi yüz akçe ve bir kaba tavan meremmetine iki bin akçe ve dört kapunun her birine üç yüz akçeden bin iki yüz akçe? ve iki? iki bin yedi yüz akçe ve yine tulen ve arzen mezbur doksan iki zira' tuğla döşemesinin her zira'sına kırk akçe den üç bin beş yüz altmış akçe ...? beş yüz akçeden on altı bin beş yüz altmış akçe ve yine on altı şişhane her birine ikişer yüz mastur doksan üç zira'? her zira'sına ellişer akçeden bin altı yüz elli akçe ve iki yüz taş nerdübana dolma duvarın her zira'sına altı bin akçe ve yine tulen ve kadan bi hesab-ı mezbur yüz yirmi dokuz zira' tahta perdenin her zira'sına kırk beş akçeden altı bin yüz yedi akçe ve hamam kurbunda vâki' bir kenif ve iki bin beş yüz akçe ve üç aded sundurma meremmetine bin iki yüz ve yirmi aded kebir başlığı direklerin her birine beş yüz akçeden dört bin akçe ve yirmi bin beş yüz altmış akçe hanesi kırk akçeden kaldırımın her zi'asına on? akçeden bin iki yüz akçeden üç bin yüz otuz akçe tuğlasına bin beş yüz akçeden yüz altmış akçe üç yüz altmış akçe ve iki yüz kırk vuku'a yirmi ikişer akçeden beş bin akçe ve? iki bin yüz kırk akçe ve meremmetime otuz bin akçe cem'an yüz doksan yedi bin iki yüz yetmiş akçeye

tahmili vardır deyü intikak itmekle Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ala vuku'a ısdar-ı âli ma vak'i bitaleb ketb olundu hurrirre fi evail-i cemazi'el evveli hams ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

El-hacc Ali ibni

El-hacc Mustafa ibni Abdullah

Ali Bey ibni Mehmed

Ali Ağa ibni BOŞLUK

Mustafa Çelebi ibni katib-i vakf

Mehmed Bey ibni Gazanfer el-hacc Mehmed

İsmail Çelebi ibni Mehmed

Mustafa ibni Mehmed

Ali ibni Mehmed

265. sayfa

Belge 358: VAKFİYE

Belge 359: VAKFİYE

266. sayfa

Belge 360: VAKFİYE

Belge 361: VAKFİYE

267. sayfa

Belge 362: VAKFİYE

Belge 363: VAKFİYE

268. sayfa

Belge 364: VAKFİYE

Belge 365: VAKFİYE

269. sayfa

Belge 366: VAKFİYE

Belge 367: VAKFİYE

270. sayfa

Belge 368: VAKFİYE

Belge 369: VAKFİYE

Belge 370: VAKFİYE

271. sayfa

Belge 371: Mahmiyye-i Kostantiniyye de vak'î Ak Bıyık mahallesinde sâkin iken vefat iden merhum Meşaleci Mustafa Bey ibni Abdullah nam bevfab-ı sultani vakfindan olub mahalle-i mezbure de vak'î bir tarafı Çavuşzade Çelebi ibni Mehmed mülkü ve bir tarafı kale duvarı ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub muhavvata dahiliyyesi bir bab ulvi oda ve ahuru ve muhavvata hariciyyesi iki bab fevkani oda ve bir bab tahtani oda ve bir holü ve kenif ve kurnı? müştemil olan vakf-ı menzilin sükanasını vakfiye-i me'mûl beher vakıfe-i merhum utekasına bade'l inkıraz medine-i fukarasına vakf-ı şart itmeğın utekadan olub ber mucceb-i şart vakf-ı menzil-i mezkur sâkin olan Yusuf ibni Abdullah meclis-i şer'î şerif-i şahi Ahmed Dede işbu rafi'ül kitab kıdvet-i erbab vak'î? bir bab ...? men'a müma ileyh Esseyyid Ali

Efendi ibni seyyid Mehmed muvacehesinde ikrar ve itiraf idüb sükenası meşruta olan menzil-i mezkurun hakk-ı sükenası yevmi üç akçe icare-i mu'accele ile Esseyid Ali Efendi icar idüb oldahi isticar ve kabul eyledi dedik de gibbet tasdik vicahen ma hüve'l vak'i bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l yevm ...?

ŞUHUD'UL HAL

Kıdvet'ül emacid ve'l akran Mehmed Ağa ibni Ali

Fahrül emacid vel akran İsmail Efendi Abdurrezzak el-imam

Mehmed Bey bevvab-ı sultani

Ahmed ibni Mehmed

Ahmed Bey ibni el-cüندی

Mahmud Bey ibni el-cüندی

Ahmed Bey ibni el-cundi

Osman Bey ibni bevvab-ı sultani

Ali Bey ibni bevvab

Ve gayrihim

Belge 372: İşbu bahis-i haze'r rakim el-hacc Safer Beşe ibni Abdullah nam racul meclis-i şer'i şerife üzere takrir-i kelam idüb Mahmiye-i kostantiniyye de hazret-i şeyh ebu'l vefa kurbünde dârü'l hadis Mahallesinde sâkin iken mukaddema vefat iden merhum Abbas Ağa mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı Murad Ağa vakfı ve bir tarafı merhum Mehmed Efendi veresesi mülkü ve bir tarafı Gülşen Hatun vakfı ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub fevkani ve tahtani büyü-tü müte'addideyi müştemil olan menzilinün sükenası hal-i hayat ve kemal-i sıhhatinde utekasına vakf-ı şart itmekle vakf-ı mezburun utekasından olub ber muceb-i şart-ı vakf menzil-i mezkure mutasarruf olub hazuran meclisi olan selamiyet ibneti Abdullah nam Hatun

menzil-i mezkurun sokak kapusu kurbünde olan üç tabaka fevkani odalar ve sanduka ve tahta bend mürur-ı eyyam ve kürur-ı a'vam ile harabe-i müşrif olub kabil-i süknü olmağla menzil-i mezkuru kendü malıyla ebnasıya izin vermişdir hala savb-ı şerden menzil-i mezkurun üzerine varılıb ihdas ettiğimiz ebnasının kıymeti ba'del keşf tahmin olunması matlubumdur dedik de kıbel-i şerden Mevlana Hasan Efendi ibni Abdullah irsal olunub Haremeyn-i Şerifeyn evkafı mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil zeyl-i mastur da mastur'ul esami olan müslümin ile menzil-i mezkurun üzerine varulub mesaha olundukda zikr olunan üç odaların altında olan bu derm odanın temeline salıncak ile direk başlığı ve ...? ile dört yüz akçe ebnası zira' ile tulen altı zira' ve kadan üç buçuk zira' hesab-ı şatrancı yirmi zira' taş duvarının taş? bir zira' altmışar akçeden bin iki yüz altmış akçe ve fevkinde olan üç bin tulen sekiz zira' ve arzen dört zira' hesab-ı şatrancı otuz iki zira' dolma duvarı ve vukuyla ve dört kapusu ve üstadiye beher zira' otuz beş akçeden bin yüz yirmi akçe ve tabaka-i sülüsenin tulen dokuz zira' ve kadan beş zira' hesab-ı şatrancı kırk beş zira' tulen duvarın tuğlası kaplaması içinin sıvası beher zir'a otuz beş akçeden dört bin beş yüz yetmiş beş akçe kurbünde olan oda ile zikr olunan odaların sundurmasının hesab-ı şatrancı yüz zira' ve iki oda dörder akçeden dört yüz akçe ve keşf olunan sundurmanın tulen on iki zira' ve arzen altı zira' hesab-ı şatrancı yetmiş iki zira' sakfi kiremid ve peydavere ve mahlut ve müsmiresi ve üstadiyye beher zira' yirmi beşer akçeden bin dört yüz kırk akçe ve sundurma-i mezkurenin hesab-ı şatrancı kırk bin zira' ve üstadiyesi beher zira' döşemesine mahlut cedit tahtası ve kenif ve döşemesi beher zira' on akçeden dört yüz seksen akçe ...? üç yüz yetmiş sekiz akçe cem'an yedi bin kırk üç ile olur deyü tahammülünü tahmin-i sahih ile tahmin ettiklerini Mevlana-yı mezbur mahallinde tahrir edüb ba'de gelüb meclis-i şer'e haber virmeğin ma hüve'l vak'i bi't-taleb ketb olundu hurire fi'l yevm'il işrin min zi'l kadeti'ş şerife hams ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Efendi ibni Abdullah el-imam

Abdulvahhab Çelebi ibni Abdulkerim

El-hacc Hüseyin ibni Abdullah

El-hacc Osman ibni Ali

İbrahim ibni Halil

272. sayfa

Belge 373: VAKFİYE

Belge 374: VAKFİYE

273. sayfa

Belge 374. VAKFİYENİN DEVAMI

274. sayfa

Belge 375: Mahmiyye-i Kostantiniyyede vak'ı merhum Abbas Ağa vakfına bi'l-fiil mütevellî olan kıdvet'ül emasil ve'l akran dergâh-ı ali ...? bilfiil müteferrikalarından hafız'ül hazel kitab İdris Ağa ibni Mehmed meclis-i şer'i şerife gelüb takrir-i kalem idüb vakfiye-i merkumeden mahmiyye-i mezbure mahallesin de Mehmed Çelebi oğlu mahallesinde vak'ı bir tarafı Sine vakfı merkum ile ve etrafı salisesi târik-i âmm ile mahdud olub ulvi ve süfli büyü-tü müte'addideyi havi olan yahudihanenin kenif ve sair mevazı'ı bundan akdem mürur-ı eyyamla harabe-i müşrif olub tamir ve meremmetine muhtaç olmağın mal vakf-ı mezbur ile meremmet ve imarete me'zun olduğum ecilden ben dahi tamir-i meremmet itmişdir kıbel-i şer'i hatırdan tamir ittiğim mevazu-ı mezkurenin üzerine varılıb ve yine ilm-i muhammen-i sahih ile muhammen olunmağın taleb eyledim dedik de savb-ı şer'i kavimden Mevlana ve hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve Hasan Çelebi ibni Hüseyin irsal olunub anlar dahi zeyl-i kitab da mastur'ul esami olub ebniye ve sufuf-ı vukuf olan arz-ı müslümin ile mahalle-i mezkureye varub nazar ve müşahade ettiklerinden ma vak'ı müma ileyh İdris Ağa zikr olunan yahudihanenin kapusunun sol canibinde beşadir-i aliyye hesab-ı şatrancı doksan dört zira' tulen duvar her zira' yirmişer akçe hesab üzere sekiz yüz sekiz akçe ve yirmi altı zira' taş duvarın her bir zira' altmış akçeden bin beş yüz altmış akçe ve iki tulen direğine her biri üç yüz akçeden altı yüz akçe ve tamir-i keşf için tuğla ve tahta ve kireç vesair harcına iki bin yüz elli akçe ve

kenif-i mezburun hesab-ı şatrancı yirmi beş zira' yirmi dört zira' hesab üzere altı yüz akçe ve yirmi zira' tahta döşemesine her zira' kırk akçe hesab üzere sekiz yüz akçe ve tahhir karin için altı yüz akçe karin-i mezbur taş ve kireç meşakiye ve üstadiye yedi yüz akçe ve zikr olunan yahudihanenin mezbelesi yüz elli akçe ve mütecelisi için alınan direkleri icaresine ve hamaliyesine iki yüz yirmi akçe otuz zira' hane-i mezkurenin kapusu önünde kaldırım her zir'na üç akçe bin doksan akçe ve camlar meremmetine üçyüz akçe ve bir taş teknesine dört yüz yirmi akçe ve sufufunun olduğu için kurşun tahta ve sair harcına bin yedi yüz elli akçe ve kenif-i aharın tahta mezbelesine ve hamaliyesine ve hasmarına iki yüz altmış akçe ve camuşuv hane için bir kurşun tahta ve altında vak'i olan döşemesiyle altı yüz elli akçe ve tabaka-i saliseden kuyuya inan kapuda dört yüz akçe ve hane-i mezkurenin yanında vak'i menzilin içinde ca-beca sıva ve tuğla ve sair meremmet lazımesine bin altı yüz elli akçe cem'an mersum idris Ağanın vech-i mürur üzere olan ebnasının on dört bin dokuz yüz on akçeye tamili ile tamir mümkün değildir deyü mimar-ı mezburu ve sair ahali-i merkumu icma haber virdiklerinde Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ve ba'dehu ala vuku'a meclis-i şer'den ihtiyar itmeğin mahüve'l vâki' gıbbet taleb ketb olundu hurrire fi evail-i zil kade lisene lisene hamse ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ömer ibni Abdulmennan

İbrahim ibni Abdullah

Abdurrahim Çelebi ibni Mehmed Efendi

Hasan Beşe ibni Abdullah

Mehmed Çelebi ibni Musa

Mustafa Halife asakir-i ...?

Ve gayrihim.

275. sayfa

Belge 376: VAKFİYE

276. sayfa

Belge 377: Darüs saltanat'üs seniyye kostantiniyye-i mahmiye mahallatından Saman Viran mahallesinde sâkine zevcem Hatun ibneti Abdullah meclis-i şer'i şerif üzere takrir-i kelam ve tâbi'ri anıl meram idüb mahmiyye-i mezbure de Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mahalle-i merkumede vak'i indel ahali ve'l ciran ma'lumu'l- hudud olub icare-i mu'accele ve mü'eccele ile Yahya ibni El-hacc Ali mutasarruf olub bade vefatiha evladı kalmamağın vakfı mezbure aid olan menzil-i suk-ı sultanide müzayede olunub rağbet-i nass münkıt'a olduktan sonra vakf-ı mezbur mütevellisi olan fahru'l-akrân Ömer Ağa iki bin akçe icare-i mu'accele ve her mah elli akçe icare-i mu'accele ile bana icar idüb ben dahi isticar ve kabul ittikten sonra müteveli-i merkume tarihi kitab senesiye şehir-i evasıtı tarihi ile müverrah hatem ve imzasını müştemil yedime tezkire ve bir müşahid'i haliyye-i haze tezkire-i mezkureye nazar olunub mevsuk baha olmak için savb-ı şer'i tathirden zira' hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur dedik de mesfur Rahime Hatunun yedinde olan tezkire-i mezkure nazar olunub takririne mavak'i bulunmağın işbu huruf bi't-taleb ketb olunub yedine def olundu hurire fi'l yevm'il ihd ve işrin min muharrem'ül haram

ŞUHUD'UL HAL

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-bevvab-ı sultani

Mustafa Bey ibni ...? el-bevvab-ı sultani

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ve gayrihim

Belge 378: Dar'üs saltanat'üs seniyye kostantiniye-i elmahmiye mahallatından Yanık Şecai mahallesinde sâkin fahru'l-akrân Ahmed Çelebi ibni Ali meclis-i şer'i hazırlı lazımlı tevkire gelüb takrir-i kelam ve tâ'bir-i anı'l-merâm idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mahalle-i mezburede vak'ı bir tarafı merhum Kuzu Ali Ağa vereseşi mülki ve bir tarafı İbrahim Çelebi ibni Mehmet mülkü ve iki tarafı tarik-i hass ile mahdud olub icare-i mu'accele ve mü'eccele ile tasarruf yedimden olan vakıf menzil-i mürur-ı eyyam ile harab olub sükenasına kabil ve intifa'a mümkün olmamağın vakf-ı mezbur mütevellisi icare-i mu'accele ile tasarrufu yedimden olan mahsub olmak üzere menzil-i mezkûrun tamirine mukaddema izn verilmişdi hala kıbel-i şer'den üzerine varılıb menzil-i mezkure harç ve sarf ittiğim akçenin ne miktara tahammülü vardır takvim-i sahih ile tekayyum ve tahmin olunmak matlubumdur dedikde savb-ı şer'i mahturdan Mevlana Hasan Efendi ibni Abdunabi ile Haremeyn-i Şerifeyn mimarı olan üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub ebniye ve sufufa vukufu olub zeyl-i masturda isimleri mastur olan müslümin ile üzerine varılıb nazar ettiklerinde filhakika menzil-i mezkûrun ebnası zira'ile tulen yirmi zira' ve arzen on beş zira' hesab-ı şatrancı üç yüz zira' ikrarına sene-i beher zira' üç akçeden dokuz yüz akçe ve taşra oda ile iç odanın tulen on beş zira' ve arzen beş zira' hesab-ı şatrancı yetmiş beş zira' müceddeden sakfının direği ve destek zira' yirmi beş akçeden bin sekiz yüz yetmiş beş akçe ve tulen kırk iki zira' ve kadan yirmi sekiz zira' hesab-ı şatrancı altı yüz kırk sekiz zira' fevkani ve tahtani odaların tulen duvarının taşradan dörder pedavere ile kaplamasında kara sıva ve kireç ve sıva üstadıyesine beher zira' yirmişer akçeden on iki bin dokuz yüz altmış akçe ve yirmi beş hane dört aded durcam yüz yirmi beşer akçeden dört yüz seksen akçe ve üç aded penceresine ve kapaklarına yüzer akçeden üç yüz akçe tulen on altı ve arzen on beş zira' şatrancı hesabı üzere iki yüz kırk zira' tahta döşeme ve tırabzan meremmeti beher zira' kırk akçeden dokuz bin altı yüz akçe ve dehlizin sekiz aded destek ve başlığı yüzer akçeden sekiz yüz akçe ve tulen elli zira' tahtaya denk müceddeden direk ve mertek ve müsmar ve neccariyesine beher zira' kırk akçeden iki bin akçe ve matbah ve kiler tulen on beş ve arzen iki zira' hesab-ı şatrancı seksen zira' sakfının halat mertek ve pedavere aktarmasına beher her zira' üç akçeden sekiz yüz kırk akçe ve yirmi dört direk altına taş kürsü ile yerine vaz olunub yüzer akçeden iki bin dört yüz akçe ve tulen altı zira' ve arzen beş zira' hesab-ı şatrancı otuz zira' müceddeden

tahta bendin direği ve tahta ve tırabzan ve neccariyesi beher zira' altmış akçeden bin sekiz yüz akçe ve tulen yirmi yedi zira' ve arzen her zira' otuzar akçe den sekiz yüz on akçe kenife muttasıl bi hesab-ı şatrancı otuz zira' mahlût taş ve mertek hasmar ve necariyesine beher zira' kırk akçeden bin iki yüz akçe ve yüz elli zira' kaldırım taşına ve üstadiyesine her zira' on ikişer akçeden bin sekiz yüz akçe ve altmış iki zira' müceddeden... taş kapaklarına ve tuğla ve döşemesine ve kireç üstadiyesine her zira' yüz yirmi beşer akçeden sekiz bin dört yüz kırk akçe ki cem'an kırk altı bin iki yüz beş akçe ile ancak olur akl ile mümkün değildir deyü ittiafk ettiklerinde vak'i hal Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir idüb badehu meclis-i şerife gelüb haber virmeğin mahüve'l vâki' bi'taleb ketb olundu hurrire fi'l yevm'il hams ve'l işrin min Muharrem'ül haram lisene sitte ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Beşe ibni Cafer

El-hacc Ali ibni Ali

El-hacc Ahmed ibni Mustafa

Mahmud ibni Mehmed

Abdulgaki ibni Ahmed

Hızır Beşe ibni İlyas el-racil

277. sayfa

Belge 379: VAKFİYE

278. sayfa

Belge 380: VAKFİYE

279. sayfa

Belge 381: Hala (ARAPÇA) ...? Efendi meclis-i şer'i şerifde Mahmiye-i Kostantiniyye de vak'i merhume Emine Hatun evkafına bi'l-fil müteveli olan ebna-ı sipahiyandan fahru'l-akrân Mehmed Bey ibni Ali nam cundi mahzarında ikrar ve itiraf idüb zimmetde vakf-ı mezbur malından olub karz-ı şer'iden yirmi dört bin akçe ve beynimizde ali şer'i ile ma'lum çuka bahasından ki cem'an yirmi altı bin dört yüz olub gıbbe'l karz tarih-i kitab şehr-i guresinde sene-i kamile tamına değin mü'eccele olmak üzere vacib'ül eda ol lazım? dedik de mukırr-ı mezburu ikrar-ı meşruhunda müteveli-i merkum vicahen tasdik ittikten sonra zümre ...? Hüseyin Bey ibni Mahmud el sâkin nam kimesne meblağ-ı mezburun mecmu'una emr-i kabul-ı havi kefaletiyle kefil olmağın ma hüve'l vâki' bi't taleb ketb olundu hurrirre fi semaniye aşere safer'ül haram lisene sitte ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Mehmed Ağa ibni Abdullah

Süleyman Ağa ibni Abdullah el-bevvab

Mehmed Efendi ibni BOŞLUK Haremeyn-i Şerifeyn

Yusuf Hoca ibni Abdullah el-bevvab

Hasan Hoca ibni Abdullah el-bevvab

Mehmed Efendi ibni BOŞLUK

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-mimar

Ve gayrihim.

280. sayfa

Belge 382: VAKFİYE

Belge 383: Mahmiye-i Kostantiniyye mahallatından Katib Muslihiddin mahallesinde sâkin e işbu rafi'etü Haze'l kitab Emine Hatun ibneti Ali Çelebi tarafından husus-ı

canib-i zikre vekil olunub hasm-ı şer'i cahid mahzarında nech-i şer'i mu'teber üzere şer'en vekaleti sebt olan Ahmed Beşe ibni Ferhad nam racil meclis-i şer'i şerife oturan Medine-i Münevvere sallallahu te'ama ala münevveriha evkaf-ı mütevellisi olan İsmail Çelebi nam bevfab-ı Sultani tarafından husus-ı ati'ül beyana vekil olub ber nech-i şer'i makber-i şer'an vekaleti sabite olan Mustafa Bey ibni Abdullah muvacehesinde bil vekale takrir-i kelim idüb mahalle-i mezbure de vâki' bir tarafı Süleyman Çavuş ibni mülki ve bir tarafı Hüseyin Çelebi mülki ve bir tarafı saray bahçesi ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub iki bab tahtani oda ve kileri muhavaata-i zat-ı isticar ve müştamil olan? nam kimesne mülki sarihi olmağla hasibni allahu te'âlâ vakf ve habs idüb menzil-i mezkurun evvela sükenası kendü nefesine badehu evladına ve evlad-ı evladı evladına şart idüb ba'del inkıraz ber vech-i iştirak Ayşe Hatun ibneti ve Hurşide ibneti Abdullah badehu ikisinin evladına ve evladı evladı evladı evladına vakf ve şart idüb ba'del inkıraz Hayreddin ibni Abdullah nam racul badehu vakfına Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb vakfiye-i mezmul bihasından dahi...itmişdir hala vakf-ı merkum vefatından sonra evlad-ı münkarız olan mezbure Ayşe Hatun ve? itmeğiyle menzil-i mezkurun sükenası ber muceb-i şart-ı vakf müteveffa-i mezbur Ayşe Hatunun sadır oğlu Ali Çelebinin sülbiyye kızı müvekkilem merkume Emine Hatuna meşrut menzil-i mezkuru mütevell-i sabık işbu hazur olan Hasan Çelebi ibni? İcar idüb olduğu isticar itmeğiyle vaz-ı yed ide vak'i mal vekil-i mezburdan su'al olunub kasr-ı yed ittirilmesi mutaallikimdir dedik de gibbet su'al vekil-i merkum Mustafa Bey cevabında fi'l hakika menzil-i mezkurun vakfiyetinin şurutu vakfiye-i mamul? vech-i meşruh üzere tasarruf olunmuşdur lakin müvekkile-i merkume Emine Hatun mütevvaifa-i mezbur Aişe Hatunun sadır oğlu Ali Çelebinin sülbiyye kızı olduğu ma'lum değildir dedik de vekil-i mafur Ahmed Beşeden takrir beyyine talep olunduk da udul u müslümünden Ömer Bey ibni Abdullah ve Cafer Beşe ibni Abdullah ve Mehmed Çelebi ibni Sinan ve Ali Çelebi ibni Abdullah nam kimesneler li'ecl şehade meclis-i şer'i şerife hazur olub fi'lvâki' müvekkile-i mezbur Emine Hatun vech-i mürur üzere müteveffa-i mezbure Aişe Hatunun sadır oğlu Ali Çelebniin sülbiyye kızı....? Muceb-i şart vakf-ı menzil-i mezkûrunsükenası mu'accele-i merkume Emine Hatuna meşrutur bu hususa şahidleriz şehadet dahi ıderiz deyü eda-i şehadet-i şer'iyye idüb şehadetleri makbul olmağın mu'accele-i

hükm olunub ma hüve'l vâki' bi't taleb ketb olundu tahriren fi gurre rebi'ül ahir
li'sene seb'a selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Şaban Beşe ibni Ali el-racul

Ali Çelebi ibni Ebubekir

Ali Çelebi ibni Halil

Ali Bey ibni Abdullah

İbrahim Beşe ibni Abdullah el-racul

Ve gayrihim.

281. sayfa

Belge 384: VAKFIYE

282. sayfa

Belge 385: İşbu sahib'ül haze'l kitab Mehmed Çavuş ve Ahmed Çavuş ibni Mustafa Çavuş ve Nisa Hatun ibneti Ali meclis-i şer'iyye gelüb takrir-i kelm idüb Mahmiye-i kostantiniyye de Ahır kapısı kurbünde Kabasakal Sinan Ağa mahallesinde sâkin iken vefat iden Mecid ibni BOŞLUK nam racul hal-i sıhhatinde mahalle-i mezbure de vak'i etrafi erba'ası kapucu Hüseyin Bey mülki ve Rüştem Paşa vakfi ve târik-i âmmile mahdud iki bab fevkani odaları ve bir hücreyi ve bir kileri ve sofası ve dehliz ve ahur ve mutbahı ve kenif-i müştemil olan mülki menzili vakf ve habs idüb menzili mezburun sükenası evvela kendi nefesine badehu evladına ve evlad-ı evladına badehu zevcesi Hadice ..? Gülistan ibneti Abdullah ba'del inkıraz Medine-i Münevvere evkafına mülhak olmak üzere vakfiye-i me'mulun bihasında tahsis ve tasri itmişdi el-haletü hazihi menzil-i mezkûr merkume Gülistan Hatunun ber vech-i meşrutuna tasarrufunda iken ziyade harabe olub tamirine kudreti olmamağla merkume Gülistan Hatunun hakk-ı tasarrufuna vakf-ı mezbure fariğ olmağla

mahmiyye-i mezbure de hala Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi olan farül emasil ve'l akran İsmail Çelebi menzil-i mezkûrun keşf idüb bi harabe-i şatrancı ebnası ve zira ile yüz altmış beş zira' arsası olduğu müstehakk oldukda bade'l müzayede mütevell-i müşarun ileyh menzil-i mezkûrun dört bin akçe icare-i mu'accele ve beher şehir kırk beş akçe icare-i mu'accele ile ber vech-i iştirak ve hücre icar idüb ben dahi isticar ve kabul eyledim de menzil-i mezkûrun icare-i mu'accesesi mahsub olmak üzere ebnasına izin birle mütevell-i müşarun ileyh tarih-i kitab şehir-i evasıt tarihiyle müverrah hatem ve imzasını müştemil yedimize tezkire virmiştir hala nazar olunub mucubince savb-ı şer'i hatırdan hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur dedik de mezburenin olan tezkire-i mezkûreye nazar olunub takrirlerine ma vâki' bulunmağla ma hüvel vâki' bittaleb ketb olundu hurrire fi'l yevmil min cemaziyel evvel hams ve işrin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrül Çavuş Hasan Çavuş ibni Hüseyin

Fahru'l-akrân Hüseyin Çavuş ibni Hıdır

Abdulnebi Çavuş ibni BOŞLUK

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ve gayrihim

283. sayfa

Belge 386: VAKFİYE

284. sayfa

Belge 387: VAKFİYE

285. sayfa

Belge 388: VAKFİYE

286. sayfa

Belge 389: VAKFİYE

287. sayfa

Belge 390: VAKFİYE

288. sayfa

Belge 390. VAKFİYENİN DEVAMI

289. sayfa

Belge 390. VAKFİYENİN DEVAMI

290. sayfa

Belge 391: VAKFİYE

Belge 392:Dar'üs saltanat'üs seniyye Kostantiniye elmahmiye BOŞLUK sultani mahallesinde sâkine Fatma Hatun ibneti Abdullah meclis-i şerifde mahmiyye-i mezbure de Saray-ı ...? Ağalarından olub vefat iden merhum Süleyman ibni Abdurrahman Bey vaz'ül yed olduğu şer'an sabit olan hala dersade Ağası olan kıdvetü'l havass ve'l mukarreibni mutemed'ül mülük ve's selatin el-mahfuf bi-sunuf-i avatıfı'l melik'ül hüküm İdris Ağa ibni Abdulhalim mahzarında ikrar idüb bundan akdem vaz ve cinsi beynimizde ilm-i şer ile ma'lumu'l- hududa hariciye bihasından merhum mezbur Süleyman Ağa zamanında on beş akçe zam olub meblağ-ı mezbur müşarun ileyh Mehmed Ağa mahzarında dava ve taleb eyledik de badehu ...? idüb husus-ı mezburun on iki bin akçe üzerine akd-i sulh inşa ittiklerinde ben dahi sulh-ı mezburu kabul ve yed sahih olan meblağ-ı mezburun Ağası müşarun ileyh hazretlerinden dava ve husumetim yokdur dediğinde gıbbe't tasdik ittim bade'l yevm husus-ı mezbur müteallik Ağası müşarun ileyhe dava ve hususuma vicahen ma hüvel vâki' bi't taleb ketb olundu hurrirre fi'lyevm'il hadi aşere min şehr-i ramazanü'l mübarek sene sitte ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrül emasil ve'l akran Ahmed Ağa

Fahrül emacid vel akran Süleyman Ağa ibni BOŞLUK

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Halil Bey ibni BOŞLUK el-bevvab

Kasım Bey ibni el-bevvab

Mahmud Bey ibni el-bevvab

Ve gayrihim.

291. sayfa

Belge 393: Atabe-i aliyye-i seniyye de Dar'üs saade Ağası olan umdetü'l havass elmukarraibni sahib-i izzü ve't temkin mutemedü'l mülük ve's selatin zul'kadri'r refi ve'l cahu'l men'i el mahfuf bi-sunuf-ı a'vatıfı'l meliki'l hükim İdris Ağa ibni Abdulkhakim hazretleri huzur-ı şeriflerinde husus-ı ati'üz-zıkr istima olunmak için ind-i meclis olunduk da bundan akdem şeyhü'l harem olub Medine-i Münevvere de vefat iden İbrahim Ağa ibni Abdurrahmanın karındaş oğlu olduğu şer'an sabite olan fahru'l-akrân Hüseyin Ağa ibni Mehmed nam züvvak-ı sultan meclis-i şer'i şerif üzere hala şeyhu'l harem olan umdetü'l efahim ve'l eazim Mehmed Ağa ibni Abdurrahim mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb şeyh'ul harem bi senevi olan mazlum Mustafa Ağa murisim müteveffa-i mezburun muhallefatına vaz-ı yed idüğüm üstadiye den müşarun ileyh Mehmed Ağa beher ikişer altundan on iki binakçe kıymetlü elli erdeb hintayı ahz idüb mukabelesinde küçük bıçak ve iki gümüş? ve bir senesine ve bir der-feşanlı gümüş ve yüzü rahne vaz idüb müma ileyh mazlum Mustafa Ağa dahi? ve kabz ittik de muhallefatı mezkureyi bana is'al için bin otuz iki senesi Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına irsal olunan surre emini olan Osman Ağa'yı tarafımdan vekil-i itmeğiyle vekil-i mezbur muhallefat-ı mezkureyi müma ileyh mazlum Mustafa Ağa ibni Mehmed taleb ettikde oldahi eşya-

i mezkur vekil-i merkum teslim idüb vekil-i mezbur Osman Ağa dahi eşya-ı mezkureyi ber muceb-i emr-i ali asitane-i sa'adet'e götürmüşdi el halet-i hazihi meblağ-ı mezbur müşarun ileyh Mehmed Ağa dava ve taleb eylediği beynimizde maslahat-ı tavassub edüb husus-ı mezbur sekiz bin akçe üzerine akd-i sulh inşa ettiklerinde ben dahi sulh-ı mezburu kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mekrum müşarun ileyh Mehmed Ağa yedinden olub kabz ittikten sonra duhan-ı mezbureyi müşarun ileyh Mehmed Ağa teslim ittim ba'del yevm husus-ı mezbure müte'allik müşarun ileyh dava ve husumetim yokdur dedikde gibbet tasdik vicahen ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu hurrirre fi tarih-i merkum.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Süleyman Ağa ibni Abdullah kethüda-i Ağa-i dar'ul saade

Fahrül aşıyan olan Ahmed Ağa ibni Rüstem kethüda

İsmail Çelebi ibni BOŞLUK mütevell-i Haremeyn

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Belge 394: Budur ki Mahmiye-i Kostantiniyyede fethiyye kurbünde yazıcı Muslihiddin mahallesinde sâkin dergah-ı ali bevvablarından bilfiil yeniçerilerinden Mustafa Beşe ibni Mehmed nam racul meclis-i şer'i şerif-i enverde işbu rafi'ül kitab Havva Hatun ibneti Mehmed mahzarında ikrar ve itiraf idüb Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ali münevveriha evkafından mahalle-i mezbure de bir tarafı Ahmed Beşe ibni Mehmed mülkü ve bir tarafı tarakçı İsmail Bey mülkü ve bir canibi ramazan mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub bir bab tahtani üç bab fevkani oda ve sofa ve bişirma ve celile-i müştemil icare-i mu'accele ve yevmi iki akçe icare-i mü'eccele ile mutasarruf olduğum vakf-ı menzilin hakk-ı tasarrufu bundan akdem vakf-ı mezbur mütevellisi maarifetiyle mezbure Havva Hatuna tefeyyüz idüb oldahi teffiz ve kabul eyledikten sonra mukabele-i tefeyyüz mezbure Havva Hatun yedinden bin dört yüz akçe olub kabz eyledim ba'del yevm menzil-i mezkure de alakam yokdur dedik de mukırr-ı merkum Mustafa Beşe'nin ikrar-ı

mezbure Havva Hatun bi'l muvacehe tasdik ve tahkik itmeğın ma hüve'l vak'ı bi't taleb ketb olundu fi gur-re-i şaban'ül muazzam lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Bey ibni Abdullah el-racul

Ebubekir ibni Abdullah el-racul

Mustafa Bey ibni Abdullah el-racul

İsmail Çelebi ibni mustafa el-racul

Mustafa Bey ibni İbrahim el-racul

İsmail Çelebi ibni Abdullah el-racul

Ali Bey ibni Abdullah elbevab-ı sultani

Belge 395: Mahmiye-i Kostantiniyye de merhum Abbas Ağa vakfına müteveli olan fahru'l-akrân İdris Ağa ibni Mehmed meclis-i şerden takrir-i kelim idüb vakfi mezbure de olub mahmiyye-i merkume de Mehmed Çelebi oğlu mahallesinde inde'l ciran ma'lumu'l- hudud fevkani ve tahtani büyütu müstemil olan vakf-ı menzil merhum küçük Ömer Ağa vakfından menzilin duvarına muttasıl olmağla bundan akdem zikr olunan küçük Ömer Ağa vakfına müteveli olan Mahmud Bey ibni Abbas Ağa vakfının tulen on sekiz zira' ve kadan dört zira' mezkur Ömer Ağa vakfının duvarı üzerine havale olmağlavardır deyü keşf idüb vakfa tenbih-i şer'i etdirmekle zikr olunan tobrağı kesdürüb iki tarafına taş sedd ve kaldırım ve zir-i zemin üzerine direği ve harcını ve tuğla döşemesini kireç ile izn-i şer'ile ta'mir itmişdim hala savb-ı şerden üzerine varılıb Medine-i Münevverenin ne mikdar akçeye tahammülü vardır takvim-i sahih ile takvim ve tahmin olunmak matlubumdur dedik de kıbel-i şerden Mevlana Hasan Efendi ve hassa mimarlarından üstad Ali irsal olunub zeyl-i masturda isimleri mastur olan müslümin ile üzerine varılıb mu'ayene etdiklerinde fi'l hakika zikr olunan taş seddi hesab-ı şatrancı arzen sekiz zira' duvarın taş hatlı ve kireç ve neccariyesi beher zira' kırk beş akçeden dört bin dört

yüz on akçe ücret-i bağcıyan bin yirmi akçe ve hesab-ı mezkur ile seksen yedi zira' kalmaya dediklerin ve üstadiye beher zira' on ikişer akçeden bin kırk dört akçe ve zir-i zemin-i mezkurun tulen on zira' taş duvarın ve tuğla ve neccariyesi ibni sekiz yüz yirmi dokuz akçe ki cem'an sekiz bin üç yüz üç akçeye tahammülü vardır akl olmak mümkün değildir deyü bi'l ittifak ettiklerinde Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'de kılub meclis-i şerden inha ve takrir itmeğin ma vak'i ketb olundu hurrire fi evahir-i receb'ül mürecceb lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hüseyin Bey ibni el-cüнди

Hasan Beşe ibni Abdullah

İbrahim Beşe ibni Abdullah

Ve gayrihim.

292. sayfa

Belge 396: Mahmiye-i Kostantiniyede vak'i Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ali münevverihâ evkafından mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde işbu rafi'ül haze'l kitab Ayşe ibneti Hüseyin nam Hatun muvacehesinde takrir-i da'va idüb Mahmiye-i mezbure de hazret-i Şeyh Vefa kurbünde Molla Gürani mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat iden Ahmed Bey ibni Memi nam cüнди hal-i sıhhatinde silk-i mülkünde olub mahalle-i mezbure de bir tarafı Halil Beşe vakfı ve bir tarafı mahalle-i mezbure imamına vakıf olan menzil ve bir canib Ali Paşa mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud iki bab fevkani odayı ve altında mahzeni ve kenif-i müştemil olan menzili vakf ve habs idüb sükenası evvela nefesine ve ba'de vefatiha utekasından Hüseyin Beşe ibni ...? nam çıracı ile Zemane ibneti Abdullah'ın evladlarına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart itmişdi elhaliyye hazel vakf-ı müma ileyh ve mezburan Hüseyin ve Zemane vefat idüb evlad-ı uteka dahi münkarız olmağla menzil-i mezkur

Medine-i Münevvere fukarasına intikal itmiş mezbure çaşı evlad-ı utekadan deyü fuzulen menzil-i mezkure bi vech-i yed eder vak-i hal ber vechden su'al olunması matlubumdur dedik de gıbbet su'al mezbure Ayşe cevabında filhakika ben vakıf utekasından mezbure zemanen sadriyye kızımı beş sükenâ-i menzil-i mezkur minval mürur üzere hakk-ı meşrutiyet demekle mütevellî-i mezbur istintak olundukda inkarıyla cevab vericek mezbure Ayşeden takririne ma vak'î beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbure sükkanından El-hacc Kasım ibni Haydar ve el-hacc Osman ibni Ali nam kimesneler li'ecl-i şehadet meclis-i şer'de hazıran olub udul-ı müslümin mezbure Ayşe vakıf-ı merhum-ı mezburun utekasından mezbure zemanen sadriyye kızıdır bermuceb-i şart-ı vakıf menzil-i mezkurun sükkanasını mezbure Ayşenin hakk-ı meşrutiyeti husus-ı mezbura biz şahidleriz şehadet dahi ederiz deyü eda-i şehadet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de ri'ayete şera'iti'l kabul şehadetleri makbule olmağın ma hüve'l vak'î gıbbet taleb ketb olundu hurrire fi evasıt-ı şehri ramazan lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrül emasil ve'l akran Mustafa Ağa ibni Ayyaş

Hüseyin Efendi ibni BOŞLUK el-küttab

Hasan Efendi ibni Abdullah el-imam

İbrahim Bey ibni Halil

Abdolvahhab ibni Abdulkerim

Yusuf ibni Halil el-racul

Yusuf Bey ibni Memi el-bevvab

Ali Bey ibni Memi el-bevvab

Belge 397: Mahmiye-i Kostantiniyye de Küçük Ayasofya vakfına mütevellî olan İbrahim Bey ibni Mehmed Hanifi meclis-i şer'de hazır'ul lazım'ut tevkirde mahmiyye-i mezbure de Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ali müneverriha

evkafında mütevellî olan fahr'ül-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed muvacehesinde takrir-i da'va idüb bundan akdem zir olunan Küçük Ayasofya mahallesinde inde'l ciran malum'um hudud olan mülk-i menzili Hadice Hatun ibneti Hanedan Ağadan işтира eyledik de menzil-i mezkur mezbure Hadice Hatun vakf idüb sükenası nefesine bade vefatiha Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb mezbure Hadice Hatun vakf itmeğiyle menzil-i mezkur mütevellî-i merkur İsmail Çelebi zabt idüb mütevellisi olduğum marr'uz zikr Küçük Ayasofya cami? menzil-i mezkurun? İtmeğin menzil-i mezkure zikr olunan sunun üzerine vakfiye-i mezbure kabz icar için suyunu gasb itmişdir vak'i hala mütevellî-i merkur İsmail Çelebi su'al olunub men olunmak matlubumdur dedik de gibbet su'al mütevellî-i merkur İsmail Çelebi cevabında filhakika vakıfe-i mezbure de mukaddem mersum Hanedan Ağa yedinden sabıkan Küçük Ayasofya vakfı mütevellisi olan Mehmed Bey ibni Abdullah nam kimesne vakf-ı mezbur için yedi bin akçeyi alub kabz eyledikten sonra zikr olunan sunun tasarrufuna izin virdi dimekle gibbe'l istintak ve'l inkar mütevellî-i merkur İsmail Çelebiden takrir-i beyyine muvaffak beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbure de sâkin udul u müslümin den fahr'ul ayan Receb Çelebi ibni Abdulmennan el katib ve Mehmed Bey ibni Ramazan elcündi nam kimesneler li ecl şehade meclis-i şer'de haziran olub eserü'l istişhadi'ş şer'i fi'l vak'i mütevell-i sabık mezbur Mehmed Bey mukaddema mersum hanedan Mehmed Ağa bizim huzurumuzda vakf-ı mezbur için yedi ibni akçeyi alub kabz idüb zikr olunan ...?tasarrufuna mersum hanedan Mehmed Ağaya izin verdi husus-ı mezbure biz şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü eda-i şer'iyye ba'de ri'ayete şera'iti'l kabul şehadetleri makbul olmağın ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi evail-i şehri-i receb'ül muazzam lisene seb'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahr'ül-akrân Yusuf Ağa ibni el-müteferrika

Mustafa Çelebi ibni BOŞLUK el-küttab

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Dilaver Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ve gayrihim.

293. sayfa

Belge 398: VAKFİYE

294. sayfa

Belge 399: VAKFİYE

295. sayfa

Belge 400: VAKFİYE

Belge 401: Mahmiyye-i Kostantiniyye Yakub Ağa mahallesinde sâkine? Hatun tarafından ikrar-ı ati'ül zikre vekil olub vekaleti esseyid Amed Çelebi ibni Esseyid Mehmed ve Esseyid İbrahim nam kimesneler şهادetiyle şer'an sabite olan Ahmed Efendi ibni el-imam Mehmed meclis-i şer'-i şerif üzere mahmiyye-i mezbure de Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Mehmed muvacehesinde bilve kale ikrar ve takrir-i kelim idüb müvekkilem mezburenin seyyidesi olduğu Ferahşad Hatun ibneti hal-i sıhhatinde mahalle-i mezburede vâki' bir tarafı seyyid Mehmed Çelebi ibni esseyid üzerine Hüseyin Çelebi mülkü ve bir tarafı Ferinaz vakfı ve bir tarafı merhum Hamza Efendi ve bir ... mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud ve iki bab tahtani oda ve dört arsası ve sokak kapusu üzerine bir bab odası ve bir meremmatı dahiliyyesini müştamil olan mülkü menzilin vakf idüb vakıfe-i me'mul bihasında sükenası nıfsı beyt-i nakz-ı nefesine vefatiha zevci Mustafa Bey'e vefatiha müvekkilem mezburenin evladına bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ittiği tahsil itmeğle hala menzil-i mezkurun tasarrufu müvekkilem mezbureye mütehammire oldukda mürur-ı eyyam ile menzil-i mezkur harabe olub müvekkilem mezburenin dahi tamirine gadri olmadığı ecilden menzil-i mezkurun dahi tarafından? olan bir bab fevkani ve bir bab tahtani odaları ve iki sofası? üzerine olan hücreyi ve ceninenin hakk-ı tasarrufu müvekkilem mezbure? Medine-i Münevvere vakfına şart ve teslim idüb mütevellî-i merkum dahi itithad ve kabul ve kabz eyledi bade'l yevm salif'üz-zikr sabıka müvekkilem

mezburenin alakası kalmadı dedikde gıbbet tasdik ketb olundu fi evail-i zi'l kade
lisene seb'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Esseyid Ali Çelebi ibni Esseyid Musa

Şaban Çelebi ibni Hasan

Halil Bey ibni BOŞLUK el-cüнди

Ve gayrihim.

296. sayfa

Belge 402: Mahmiyye-i Kostantiniye de vak'i merhum Abbas Ağa vâkıfına mütevellî olan fahru'l-akrân İdris Ağa ibni Mehmed meclis-i şer'i de işbu rafi'ül kitab sa'mun veledi Köhne Yakon nam yahudi muvacehesinde ikrar ve i'tiraf idüb vakf-ı mezburenden olub mahmiyye-i merkume de Mehmed Çelebi oğlu mahallesinde vak'i bir tarafı Ömer Ağa evkafı ve iki tarafı Mayu Çavuş ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub fevkani ve tahtani büyü-tü müte'addideyi müştamil olan vakıf menzilin icare-i mu'accele ve mü'eccele ile müste'ciri olan haim veled-i İlya nam Yahudi menzil-i mezkûrun icare-i mü'eccelesini vermeğe iktidarı olmadığı cihetden merkum haim menzil-i mezkûrun vakf-ı merkuma teberru ve teslim idüb ben dahi kabz ve teslim ittikten sonra menzil-i mezbur battal olmağla suk-ı sultani de talebiyle arz olub rağbetü'n-nas münkıt'a olduktan sonra gurrelerinden bir senede on bir bin akçede mezbur samun üzerine varılub ziyade ile talep ahir olmamağla menzil-i mezkûrun pencere ve ham gibi meremmatı hazinesini mezbur samun kendi malından idüb müsa'ade-i meremmatını vakf-ı mezburdan olmak üzere menzil-i mezburun bir sene tamamına değin meblağ-ı mezbur on bir bin akçe icare-i mu'accele ile mezbur samun yahudiye icar idüb ol dahi isticar ve kabul etti dedik de gıbbet tasdik vicahen mahüve'l vak'i bi't-taleb ketb olundu hurrire fi'l yevmi'l hams aşere min zi'l kadeti'ş şerife li sene selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hasan Çelebi ibni Hasan el-mimar

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Ve gayrihim

Belge 403: VAKFİYE

297. sayfa

Belge 404: Sened-i tahrir-i kitab-ı şer'i budur ki Mahmiyye-i Kostantiniyye de Yar hisar mahallesinde sâkin e olub menzil-i ...? vazı'ul yed olduğu şer'an vekaleti sabite olan Kamile ibneti Abdullah tarafından husus-ı ati'ül beyana vekil olub Ahmed ibni Ali ve Mehmed Efendi ibni Muharrem nam kimesneler? şer'an vekâlet-i sabite olan sadriye-i kebir kızı Ayşe Hatun ibneti Cafer meclis-i şer'i şerife üzere mahmiyye-i mezburede Medine-i Münevvere evkafına mütevellî olan fahrül emasil ve'l akran İsmail Çelebi ibni Mehmed muvacehesinde bi'lve kale ikrar ve takrir-i kelam idüb validem müvekkele-i mezburenin mevlası olub bundan akdem vefat iden Hüseyin Efendi ibni Mehmed havass-ı kostantiniyye muzafatından Hasköy'de vak'i bir tarafı defterdar bahçesi ve bir tarafı Emine Hatun mülkü ve bir tarafı Ebubekir Çelebi mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olan mülk-i menzil cümle tevabi ve levahıkı ile vakf ve habs idüb vakfiye-i me'mulun bihasında süknasını evvela nefsi badehu evladına ve evlad-ı evladına bade'l inkıraz utekasına ve evlad-ı utekasına bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart itmeğiyle menzil-i mezkur vech-i mürur üzere utekadan validem müvekkele-i mezbureye intikal itti el haletü hazihi menzil-i mezkur bi'l külliye harabe olub süknü ve intifa'a kabil olmayub tamirine validem müvekkele-i mezburenin ve benim kudretim olmamağıyla menzil-i mezkur olan hakk-ı sâkine ...? vakf-ı mezbur için mütevellî-i müşarun ileyh üç bin cedid akçe mukabelesinde ferağ ve teslim idüb oldahi vech-i mürur üzere kabz ve teslim eyledikten sonra mukabele-i ferağından olan meblağ-ı mezburu mütevellî-i müşarun ileyh yedinden tamamen alub kabz ittim bade'l yevm

menzil-i mezkûrun validem müvekkele-i mezburenin ve benim ilam ve alakam ve medhalim yokdur dedik de mukırre-i mezburenin bilvekale cari olan kelimatını mütevellî-i müşarun ileyh bilmuvacehe tasdik itmekde mahüvel vâki' bi't taleb ketb olundu hurrîre fî evail-i zilkadeti'ş şerife seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ebubekir ibni Mehmed

El-hacc Hasan Bey ibni Mustafa el-bevvab-ı sultani

Mehmed ibni Musa

Mustafa Çelebi ibni Mehmed el-bevvab

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Dilaver Bey ibni Abdullah

Mehmed Efendi ibni Muharrem el-mülazım

Muharrem Bey ibni BOŞLUK

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ve gayrihim mine'l huzzar

Belge 405: VAKFIYE

298. sayfa

Belge 406: VAKFIYE

299. sayfa

Belge 406. VAKFIYENİN DEVAMI

300. sayfa

Belge 407: Mahruse-i İstanbul da kenhüza Canfeda Hatun evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahrül aşıyan esseyid Süleyman Çavuş ibni Hızır Ağa meclis-i şer'i hazır'ül lazım tevkir de hamil'ül haze'l kitab İsmi Hatun ibneti Ali mahzarında ikrar ve takrir-i kelam idüb bundan akdem mezbure İsmi Hatun evkaf-ı mezbureden sadun Timurtaş mahallesinde vak'i lede'l ahali ve'l ciran malum'ul hudud bir bab Huri Hatunun müstecarisi olub on seneden berü mankuziye olmağla mezbure İsmi Hatun zikr olunan Yahudihaneme icare-i mu'accele ile muragabe olmağın tarih-i kitab cemazi'el evvelisi guresinden dokuz seneden tamamına değin akd-i saninin ibtidası akd-i evvelin intihası olmak üzere üç akd ile icare-i mu'accele tecviz iden meşayih-i kirama kul-ı şerifleri üzere merkume Esmâ Hatun yevmi on beş akçe icare-i mü'eccele ve bin akçe icare-i mu'accele ile tevliyetim hasebiyle icar ittim onlar dahi mütevellî-i meşruh üzere isticar ve kabul idüb icare-i mu'accele bittamam bundan ahz ve kabz ittikte gibbet tasdik mezbure İsmi Hatun zikr olunan yahudhanenin beher üç yüz akçe? .tamir ve meremmet kendi malıyla itmekle mütahid olmağın ma hüvel vâki' bi't-taleb ketb olunub yedi talebi i'ta olundu tahriren fi gurre cemazi'el evveli lisene selase ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Esseyid Hasan ibni BOŞLUK

El-hacc Receb ibni Abdullah

Abdullah ibni Abdulmennan el-bevvab-ı sultani

Fatih Çelebi ibni el-bevvab-ı sultani

Belge 408: Ketebe el-fakir Hüseyin el me'mur bi teftişi'l evkaf ufiye anhuma

İşbu sahib'ül haze'l kitab el-hacc Cezmi ibni Mehmed nam kimesne meclis-i şer'i hazırl'ül lazım tevkir de takrir-i kelam ve tâbi' r-i anı'l meram idüb ebna-i müverrah sallallahu te'âlâ ali münevveri evkafından olub mahmiyye-i kostantiniyye de Unkapanı kurbünde Haraççı mahallesinde vak'i bir tarafı İsmail Çelebi ibni Mehmed mülki ve bir tarafı ebna-sı-i mezbur el-haccmülki ve bir tarafı ebna-sı-i vakf-ı mezbur ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud tulen ve arzen bi hesab-ı şatrançı

iki yüz altmış yedi zira' her sene iki yüz akçe mukataası olan arsanın hakk-ı tasarrufu Yusuf Bey ibni Abdullah nam kimesnenin yedinde olmağıyla merkum Yusuf Bey arsa-i mezkurenin hakk-ı tasarrufunu mezbur mütevellisi olan İsmail Çelebi ibni maarifetiyle bana tefeyyüz edüb ben dahi tefeyyüz ve kabul eyledikde arsa-i mezkurenin tasarrufu için mütevellî müma ileyh İsmail Çelebi tarih-i kitab senesi rebi'ül ahirinin guresiyle müverrah hatem ve imzasını müştemil yedime tezkire vermişdi haliyye haze'l yedimde olan mütevellî-i tezkiresine nazar olunub mucebince savb-ı şer'i hatırdan dahi hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur dedikde merkum el-hacc cezmi yedinde olan tezkire-i mezbureye nazar olunub mazmunu takririne ma vak'i bulunmağın mahüve'l vâki' gıbbet taleb ketb olundu fi evail-i cemaziel evveli

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni küttab-ı vakf-ı mezbur

İbrahim Bey ibni Mustafa el-bevvab-ı sultani el-hacc

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ve gayrihim mine'l huzzar

301. sayfa

Belge 409: VAKFIYE

Belge 410: Mahmiye-i Kostantiniyyede Yarhisar mahallesinde sâkine olub menzil-i caliü'z-zikre vazı'atü'l yed olduğu şer'an sabite olan Mihri ibneti Abdullah ve gayrihim tarafından hazret-i ati'ül beyana vekil olub Ahmed ibni Ali ibni Mahmud nam kimesneler şehadet-i şer'iyye vekaleti sabite olan sadır-ı kebire kızı Ayşe Hatun ibneti Cafer meclis-i şer'iyye mahmiyye-i mezbure de Medine-i Münevvere evkafından mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail ibni Mehmed muvacehesinde ikrar ve takrir-i kelim idüb validem müvekkile-i mezkurenin mevlanası olub bundan akdem fevt iden Hüseyin Efendi ibni Mehmed havass-ı kostantiniyye muzafatından hasköy'de vak'i bir tarafı defterdar bahçesi ve bir tarafı Emine Hatun mülkü ve bir tarafı Ebubekir Çelebi mülkü ve bir tarafı canib-i târik-i âmm ile mahdud olan mülk-

i menziline cümle tevabi ve levahıkı ile vakf ve habs idüb vâki' fe-i me'mulun bihasında sükenası evvela nefesine badehu evladına ve evladına bade'l inkıraz utekasına ve evlad-ı utekasına bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart itmekle menzil-i mezkur vech-i mürur üzere mezbureye intikal eyledi elhaliye'l haze menzil-i mezkur malıyla harabe olub süknü ve intifa'a kabil olmayub tamirine müvekkile-i mezburenin ..? olmamağla menzil-i mezkurun olacak süknamızı vakf-ı mezbure için müteveli-i müşarun ileyh üç bin cedit akçe mukabelesinde fariğa ve teslim idüb ol dahi vech-i mürur üzere kabz ve teslim eyledikten sonra mukabele-i fariğa olan meblağ-ı mezbure müteveli-i müşarülileyh yedinden tamamen olub kabz ittim bade'l yevm menzil-i mezkurun müvekkile-i mezburenin zevcim benim alakam yokdur dedikde mukırre-i merkumenin bilvekale olan kelimatını müteveli-i müşarün ileyh bi'l muvacehe tasdik itmeğın mahüve'l vâki' bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i zi'lkadeti'ş- şerife lisene seb'a selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ebubekir ibni Mehmed

El-hacc Hasan Bey ibni Mustafa

Mehmed ibni Musa

Mustafa Çelebi ibni el-bevvab

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Veliüddin ibni Abdullah

Mehmed Efendi ibni Muharrem

Muharrem Bey ibni BOŞLUK

Hüseyin Bey ibni Abdulah el-bevvab

Ve gayrihim.

302. sayfa

Belge 411: Dar'üs saltanat'üs seniyye kostantiniyye elmahmiye saray-ı atik-i sultani...? mahfufan bi'l meali Ağası olmağıyla vakf-ı ati'ül beyana nazar olan kıdvet'ül havass ve'l mukarabibni zubdetü'l ashabü'l izzü ve't temkin mu'temedü'l müluk ve's selatin el mahfuf bi sunuf-ı avatıfı'l meliki'l hakime hazret-i Abbas Ağa ibni Abdulhalim meclis-i şer'i şerif-i enverde hala saray-ı merkumede teberdarlar kethüdası olan iftiharü'l emacid ve'l ekarim zübdetü'l efahim ve'l azim zulkadiri'r rafi vel cahü'l men'i Ahmed Ağa ibni BOŞLUK mahzarında takrir-i kelam idüb bundan akdem saray-ı merkume Ağası olub vakf-ı mezbure nazır olan İbrahim Ağa ibni Abdurrahman saray-ı mezkure cami'nin odası meremmatına sabıka saray-ı merkum Mehmed Ağaları vakf eylediği altmış bin akçe hesab üzere beş yüz sikke-i haseneyi bin otuz iki senesine müma ileyh Ahmed Ağaya teslim idüb olduğu teslim ilemişdir vak'i nezaretim hasebi ile müma ileyh Mehmed Ağalara su'al olunmak matlubumdur gibbet su'al müma ileyh seyyid Ahmed Ağa cevaibnida fi'lhakika meblağ-ı mezburu nazır-ı sabık-ı mezbur İbrahim Ağa yedinden olub kabz eyledim lakin badehu meblağ-ı mezburu mezbur İbrahim Ağa yedinden bittamam olub kabz idüb iki yüz akçe rayiç iken hala atebe-i aliyyede kapubaşı olub kaliçecizade dimekle ma'rûf olan umdetü'l emacid ve'l akran Mustafa Ağa ibni Mehmet zımmetine meblağ-ı mezbur müraca'a şer'iyyesi ile istiklal eyledikten sonra tashih-i sikke olunub meblağ-ı Mezbur olunduk da yirmi dört bin akçe kest-i züyuf lazım geldi deyücek gibbet istintak akibü'l inkar müma ileyh ahmed takririne muvafık beyyine taleb olundukda udul u müsliminden Hüseyin Ağa ibni Abdullah ve Ahmed Ağa ibni Abdullah nam kimesneler li'ecl-i şehadet meclis-i şer'iyye hazıran olub eserü'l iştihad filhakika vech-i mübeyyin üzere nazır-ı sabık mezbur İbrahim Ağa meblağ-ı merkumu müma ileyh Ahmed Ağa yedinden bittamam tarih-i mezburdan olub kabz idüb bizim huzurumuzda mesfur Mustafa Ağaya istiklal eyledi husus-ı mezbura biz şahidleriz şehadet dahi ederiz deyü eda-i şehadet-i şer'iyye ettiklerinnde badehu ri'ayet-i şera'iti'l kabul şehadetleri makbule olmağın mucibiyle hükm olunub ma hüvel vâki' bittaleb ketb olundu hurrire fi evasıt-ı cemazi'el evveli lisene seb'a selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Abdurrahman Bey ibni Hüseyin

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab-1 sultani

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab-1 sultani

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Bekir Ağa ibni el-bevvab-1 sultani

Mehmed Bey ibni el-bevvab-1 sultani

303. sayfa

Belge 412: İşbu rafi'ül hazel kitab Nazenin ibneti Abdulvehhab meclis-i şer'i şerife gelib takrir-i kelam ve tâbi' ri anıl meram idüb Mahmiyye-i Kostantiniyye de Sinan Paşa mahallesinde Medine-i Münevvere vakfından olub bir tarafı Hacı Sinan'ın Kamer Hatun vakf eylediği menzil ve bir tarafı Gül camiinde imam olan meşrut olan menzil ve bir tarafı tarik-i hass ile mahdud olan kapu üzerinde vak'i fevkani ve tahtani vakf-1 menzil icare-i mu'accele ve beher şuhur kırk beş akçe icare-i mu'accele ile zevcim Hızır ibni Mehmed menzil-i nam kimesne mutasarruf olmağla zevcim mesfur Hızır menzil-i mezkûrun hakk-1 tasarrufuna vakf-1 mezbur mütevellisi maarifetiyle bana teffiz idüb ben dahi tefeffüz ve kabul eyledik de mukabele-i tefvizde zevcim mezbur Hızır yedinden altı bin akçe olub kabz idüb menzil-i mezkûrun tasarruf itmişdim hala vakf-1 mezbur mütevellisi olan İsmail Çelebi ibni Muhammed tarih-i kitab şehir-i evasıt-1 ile müverrah hatem ve imzası müştemil yedimde tezkire verdi yedimde olan tezkireye nazar olunub mucebince savb-1 şerden dahi hüccet-i şer'iyye ve bir mülk matlubumdur dedik de mezbure nazenin yedinden olan tezkire-i merkumeye nazar olunub mazmunu takririne muvaffik bulunmağın ma vak'i bulunmağın ma hüvel vâki' bi't taleb ketb olundu fi evasıt-1 cemazi'el ahir sene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-1 sultani

Mehmed Efendi ibni muhterem el-mülazım

Hasan Bey ibni Abdullah

İbrahim Bey ibni Abdullah

Hasan Bey ibni el-bevvab-ı sultani

Muharrem Bey ibni et-tacir

Ve gayrihim.

Belge 413: Dar'üs saltant'üs seniyye kostantiniyye elmahmiye de vâki' Medine-i Münevvere efzalü't tahiyye ala münevverihâ evkafına mütevellî olan fahrül emasil ve'l akran İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i şerif-i şami'ül i'madda takrir-i kelam ve tâbi'ri anıl meram idüb mahmiyye-i mezbure de Küçük Ayasofya da Kadırğa Altı kurbünde Hüseyin Ağa mahallesinde sâkin e sahibet'ül hayrat talibetü'l mübedderat Hatice Hatun ibneti mahalle-i mezbure de bir tarafı darü'l hadî bir tarafı cedar-ı hasda ve bir tarafı zıkr olunan darül hadis vakfı odaları ve bir canib-i vakf-ı mezbure mülki ve târik-i âmm ile mahdud mahvata-i dahiliyye ve hariciyesinde büyü-tü müte'addideyi Lala Paşa saray-ı dimekle ma'rûf olan mülk-i menzili cümle tevabi ve levahıkı ile hasbilallahu te'âlâ vakf ve habs idüb vakıfe-i me'mulun bihasında akinesi evvelâ nefsi-nefsine badehu vefatiha Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart itmişdi el-haletü hazîhi merkume Hatice Hatun vefat idüb menzil-i vakf-ı şerife aid olmuşdur savb-ı şerden? varılıb keşf ve tahrir olunmak matlubumdur dedik de kibel-i şerden Mevlana Hasan Efendi irsal olunub ol dahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ve zeyl-i masturda isimleri mastur olan müslimin ile üzerine varılıb mu'ayene ve mesaha ettiklerinde fi'lhakika mahvata-i dahiliyye ve hariciyyesinde fevkani ve tahtani büyütu veve hamamiyeti ve ceninesi ve iki su kuyusu müştemil menzilin ebnası zira'ıyle tulen ve arzen hesab-ı şatrancı üzere dört ibni sekiz yüz dokuz zira' arsası olduğu ta'yin ittiklerini Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir badehu meclis-i şerifde inha ve takrir itmeğin ma hüve'l vâki' bi't taleb ketb olundu fi evail cemazi'el ahir lisene seb'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Yusuf Ağa ibni BOŞLUK el-müteferrika

Mustafa Çelebi ibni BOŞLUK el-küttab

Ali ibni Hızır el-cümdi

İbrahim Bey ibni Mustafa

304. sayfa

Belge 414: Atabe-i Aliyye-i Sultan damet? Eliyle de bi'l-fiil mir ahur kebir olan fahrül bab-ı mefahir zahrü'l ashab me'asir rakib-i huyul ve ikbal sahib-i bevlî'l hayr ve'l İclal hars-i arsa-i cevr u kerem ...? süvariye ...? Himem Ağa hazretleri meclis-i şer'i şerife şami'ül i'mad rebi'ül evvel tarihinde işbu sahib'ül kitab atabe-i aliyye bi'l-fiil kapu başı olan umdetüd emacid ve'l e'ali zübdetü'l mefahir ve'l mevali makbul-ı suduru'l erkan mebni'l lutf ve'l izan Mehmed Ağa ibni Ahmed Bey tarafı kurbünde şeriflerinden husus-ı ati'ül beyana tasdik ve kabul olub vekalet-i nech-i şer'i mu'teber üzere şer'an vekaleti sabite olan iftihar'ül emacid ve'l akran Ali Ağa ibni Abdulmennan mahzarında ikrar ve itiraf idüb Medine-i Münevvere fukara-i şerefiha illahi te'âlâ fi'd dünya olub Mahmiye-i Galata muzafatından Ortaköy nam mevki'de vak'i bir tarafı Derviş Ağa ebna-i mülkü ve iki tarafı ebnası-i vakf-ı mezburun bahçesi ile ve bir canib-i sahil-i bahr ile mahdud üç su kuyusunu ve bir kar-gir zindanı ve yedi ocaklı büyü-tü müte'addideyi ve hamam ve kenif-i müştemil icare-i mu'accele ve beher yevm-i on akçe icare-i müe'eccele ile müstahir olduğum vakf-ı sadakanın hakk-ı tasarrufunu vakf-ı mezbur mütevellisi maarifetiyle müvekkil müşarun ileyh Mehmed Ağa tefviz idüb ol dahi tefviz ve kabul eyledikten sonra mukabele-i müvekkil müşarun ileyh Mehmed Ağa yedinden altı kere yüz yirmi akçeyi alub kabz eyledim ba'del yevm-i hadika-i merkumeye müvekkil müşarun ileyh Mehmed Ağa mutasarruf olub ve yedinde mir-ahur MehmedAğa hazretlerinin ikraratı vekil-i mesfur Ali Ağa bilmuvacehe tasdik itmeğin ma hüvel vâki' bi'taleb ketb olundu hurrire fi gurra şehir-i receb'ül mürecceb seb'a ve selesin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahrül kuzau'l kiram ahmed Efendi ibni mahmud

Kıdvet'ül ayan Ali ibni Abdulmennan el-üsküdari

Cafer Bey ibni Abdullah

İbrahim Bey ibni Seyyid Mahmud el-bevvab

Mehmed Bey ibni el-bevvab

Mustafa Ağa ibni İbrahim

Mustafa ibni Abdullah el-bevvab

Derviş Veli ibni BOŞLUK el-cüнди

Şaban Çelebi ibni Ali kethüda

Belge 415: VAKFIYE

305. sayfa

Belge 416: VAKFIYE

306. sayfa

Belge 417: İşbu Rafi'ül kitab fahru'l-akrân Mehmed Bey ibni Halil Nam bevvab meclis-i şerife takrir-i kelim idüb Medine-i Münevvere evkafından olub Mahmiyye-i Kostantiniyye de Emin Bey mahallesinde vak'i bir tarafı vakf-ı mezbur bir tarafı mahalle-i mezbure mescidi vakfi iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olub muhavvata hariciyesi bir ahuru üzerinde bir bab oda ve sofa ve matbah ve hamam ve su kuyusu ve kenif ve tabaka-i evvelisi üç bab odaları ve tabaka-i saniyesinde iki bab odaları ve iki sofa ve dahiliyesi ve tahta puşi ve tabaka-i selasesinde bir köşk muhavvel olan vakf-ı menzilin icare-i mu'accele ve mü'eccele ile müstecir olan fahru'l-akrân Şehbaz Ağa fevt olub evladı kalmamağla menzil-i mezkur vakf üzere aid olmağın vakf-ı mezbur mütevellisi olan fahrül ayan ismail Efendi ibni Mehmed menzil-i

mezkurun talebini arz idüb rağbetü'n nas inkıt'a ettikten sonra merkum menzil-i mezkurun altmış beş bin akçe icare-i mu'accele ve beher sene altmış akçe icare-i mu'accele ile bana icar idüb ben dahi isticar ve kabul eyledim de meblağ-ı mezburu mütevellî-i merkum vakf için alub kabz eyledikten sonra menzil-i mezkurun icare-i mu'accele ve mahsub olmak üzere ebnası ihdas evvela birle mütevellî-i mezbur tarih-i kitab senesi şehr-i rebî'ül ahirinin gurre siyle müruh hatemi imzasına müştemil yedime dedik de ve bir el haletü hazihi tezkire-i merkumeye nazar olunub muceibnice savb-ı şerden hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur dedik de mesfur beyin yedinde olan tezkireye nazar olunub mazmunu takririne muvafık bulunmağın ma hüve'l vâki' gıbbet taleb ketb olundu fi evahir-i cemazi'el ahir sene seb'a ve işrın ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Fahru'l-akrân Yusuf ibni BOŞLUK el-müteferrika

İbrahim Bey ibni BOŞLUK

Ali Çelebi ibni BOŞLUK

Belge 418: VAKFİYE

307. sayfa

Belge 419: VAKFİYE

308. sayfa

Belge 420: Budur ki Mahmiye-i Kostantiniyye de Medine-i Münevvere sallallahu teali ali münevverihâ evkafına mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i şerife gelüb takrir-i kelam idüb Mahmiye-i mezbure de?Mahallesinde sâkine iken vefat? hatun ibneti Abdullah mahalle-i mezbure de bir tarafı Mehmed ibni Süleyman mülkü ve bir tarafı Hatun ibneti mülkü ve bir tarafı ahmed târik-i âmm ile mahdud olub üç bab fevkani odaları ve

kenif ve ahuru müştemil olan mülk-i menzili vakf ve habs idüb vakfiye-i me'mul bihasında kendü malından mezkur odalardan? tasarruf zevci Hasan ibni Abdullahtasarrufunu ..? ibneti Abdullah tasarrufunu ..? ibneti Abdullah badehum Medine-i Münevvereye ta'yin idüb tasarrufunda iken zikr olunan sahib'ül meşrut idüb menzil-i mezkur vakfa aid olmuştur savb-ı şerden üzerine varulub keşf olunmak matlubumdur dedik de kıbel-i şerden Mevlana Hasan Efendi irsal olunub oldahi zeyl-i mastur isimleri mastur olan müslümin ile üzerine varub keşf ve mu'ayene ittiklerinden filhakika menzil-i mahdud mezkur vech-i muharrir üzere üç bab fevkani odaları ve ahuru ve kenifi müştemil olduğu mahallinde Mevlana-i mezbur tahrir bade kılub meclis-i şerde inha ve takrir itmeğin bi't taleb ketb olundu hurrire fi evail-i receb'ül mürecceb lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ali Çelebi ibni Sefer el-hacc

İbrahim ibni Abdullah

Mustafa Çelebi ibni BOŞLUK el-cüнди

Ve gayrihim

Belge 421: Mahmiyye-i Kostantiniyye de Medine-i Münevvere evkafına mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde takrir-i kelam idüb Mahmiye-i mezbure de? mahallesi sâkin i iken vefat iden merhum Mustafa Efendi ibni ...? hal-i hayatında mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı yine Haremeyn-i Şerifeyn vakfı ve iki tarafı mahalle-i mezbure mescid vakfı ve bir tarafı Kasım Paşa mülkü ve tarik-i hass ile mahdud beş beb fevkani ve yedi bab tahtani odaların ve iki sofa ve tarafında dehliz ve üç? ve bir fırın ve kenif müştemil olan mülkü menzil vakf ve habs idüb sükenası evvela nefesine ba'del evlad-ı evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin itmiştir hala menzil-i mezkur mutasarrufu olan evladı Ahmed Çelebi ibni Mehmed vefat itmekle menzil-i mezkur vakfa aid olduğu savb-ı şerden üzerine varilub zeyl-i masturda ismi mastur olan

müslimin ile üzerine varılıb mu'ayene ittiklerinde fi'l hakika menzil-i mezburun ebnası zira'ıyla tulen elli zira' ve arzen otuz sekiz zira' bi hesab-ı şatrancı bin dokuz yüz elli zira' arsası olduğunu ittifak ittiklerinde vak'î hala Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir bade kılub meclis-i şerden inha ve takrir itmeğin ma hüve'l vak'î bi't taleb ketb olundu fi evasıt-ı şaban'ül muazzam lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman Efendi ibni BOŞLUK el-imam

Mustafa Bey ibni Murad el-cüdi

Mehmed Halife ibni Musa el-müezzin

Mehmed Halife ibni Bekir

Mehmed Ağa ibni Abdullah elmüteferrika

Ve gayrihim

Belge 422: Medine-i Münevvere mütevellisi olan İsmail Çelebi meclis-i şer de takrir-i kelam idüb mahmiyye-i istanbul'da? Mahallesinde sâkin iken vefat iden el-hacc Pervane ibni Abdi bir tarafı Hasan Bey ibni Mustafa mülkü ve bir tarafı seyyid Bekir mescidi vakfı ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud bir bab fevkani ve üç bab tahtani odaların ve bahçe ve kenif-i müstemil olan mülk-i menzili vakf idüb evvela sükenası nıfsına ba'del zevcesi Hadice Hatuna ba'dehu evladına badehim Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart idüb menzil-i mezbura mutasarruf olan merhume Hadice fevt olub evladı olmamağla menzil-i mezkur vakfa aid olmuştur savb-ı şerden üzerine varılıb keşf olunmak matlubumdur kibel-i şerden Mevlana Hasan Efendi ve hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub zeyl-i masturda ismi mastur olan müslimin ile üzerine varılıb mu'ayene ittiklerinde fi'lhakika menzil-i mezkurun ebnası zira'ıyla tulen otuz iki zira' ve arzen yirmi bir zira' bi hesab-ı şatrancı altı yüz yetmiş iki zira' arsası olduğu ba'del müsaade ittifak ittiklerini Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'de meclis-i şerden gelüb inha ve

takrir itmeğın ma hüve'l vak'ı bi't taleb ketb olundu fi evahir-i şaban'ul muazzam
lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali çavuş ibni Yusuf

Süleyman Efendi ibni Seyfullah El-imam

Mehmed halife ibni BOŞLUK el-müezzin

Ali Çelebi ibni Süleyman

Ramazan Çelebi ibni Mustafa

Hasan Çelebi ibni Mustafa

Mustafa Bey ibni Hamit

Mustafa ibni Bayezid

Ömer ibni Bekir el-attar

Ve gayrihim

309. sayfa

Belge 423: Medine-i Münevvere mütevellisi fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde takrir-i kelim idüb mahmiyye-i Galata haricinde Muhiddin Çelebi mahallesinde sâkin iken vefat iden Emine Hatun ibneti Abdullah mahalle-i mezbure de vak'ı bir tarafı Bedreddin Çelebi vakfı ve bir tarafı Ramazan Beşe ibni Yusuf mülkü ve bir tarafı Mustafa ibni Lütüf Mülkü ve bir tarafı Yusuf el.....? ibni vakfı ve bir tarafı tarik-i hass ile mahdud.... ?ve sofa ve kenif ve mahvatayı müştamil olan mülk-i menzil vakf idüb evvela sükenası nefesine badehuma müftüoğlu merkum Mustafa ibni Latif ve evladına ve mezbur Mustafanın validesi Fatma ibneti Kasım ba'de hu İbrahim ibni Kasım ve evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere

fukarasına şart itmişdir hala mezburem Emine Hatun ve Fatma Hatun vefat idüb meşrutiyet lehüm ve ahara itmekle menzil-i mezkur vakfa aid olmuşdur keşf olunmak matlubumdur dedik de ba'del keşf ve'l mesaha menzil-i mezkurun ebnası zir-i uliyye tulen yirmi iki buçuk zira' ve arzen on sekiz zira' bi hesab-ı şatracı dört yüz otuz üç zira' arsası olduğu muhakak olmağın ma vak'i ketb olundu hurrire fi tarih-i mezbur

ŞUHUD'UL HAL

El-hacc Receb ibni Ali el-imam

Mustafa Halife ibni Mahmud

Derviş ibni Mustafa

Halil ibni BOŞLUK

Ve gayrihim

Belge 424: Medine-i Münevvere evkafına mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerden takrir-i kelam idüb Mahmiye-i Kostantiniyye de Zeyrek cami kurbünde sâkine Ayşe ibneti Ahmed Çavuş mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı vakıfe-i mezburenin utekasına vefat eylediği menzili ve bir tarafı aliye vakf eylediği menzil ve bir tarafı Ahmed Efendi mülkü ve bir tarafı Ayşe ibneti Yusuf mülkü ve târik-i âmm ile mahdud fevkani ve tahtani iki bab odaları ve sofa ve dehliz ve cenine-i müştemil olan mülk-i menzili vakf idüb evvela sükenası nıfsına badehu Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına şart ve ta'yin itmişdir hala merkum ayşe vefat idüb menzil-i mezkurun keşf olunmak matlubumdur dedik de bade'l keşf ve'l mesaha menzil-i mezkurun ebnası zira'ıyla tulen otuz zira' ve arzen on beş zira' bi hesab-ı şatracı dört yüz elli zira' arsa olduğu müttehak olmağın ma hüvel vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi tarih'ül mezbur

ŞUHUD'UL HAL

Ali Çelebi ibni Sefer el-hacc

Yusuf Ağa ibni el-müteferrika

İsmail Çelebi ibni el-bevvab

Mustafa Bey ibni el-bevvab

Belge 425: Medine-i Münevvere evkaf-ı mütevellisi olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerife mahmiye-i Kostantiniyye de Kirmastı mahallesinde sâkine Fatma Hatun ibneti Abdullah bir tarafı kadının Abdullah Efendi mülkü ve bir tarafı gurus Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud mülk-i menzil vakf idüb ..sükanası nısfına ba'dehüma Medine-i Münevvere fukarasına şart itmişdir hala mezbure vakf idüb menzil-i mezkûr vakfa aid olmuşdur keşf olunmak matlubumdur dedik de ba'del keşf ve'l mesaha menzil-i mezkûrun ebnası zira'ıyla tulen elli beş zira' ve arzen on üç zira' bi hesab-ı şatracı yedi yüz iki zira' arsası olduğu muhtevi olmağın ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi.

ŞUHUD'UL HAL

El-Sabıkan

310. sayfa

Belge 426: Mahmiye-i Kostantiniyye de Medine-i Münevvere evkafı mütevellisi olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerden takrir-i kelim idüb mahmiyye-i mezbure de eski Talibe Hatun mahallesinde sâkin Hammalbaşu iken vefat iden merhum Haydar Ağa mahalle-i mezbure de utekasına ba'dehüm Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin eylediği vakıf odalarından Yasemin ibneti Abdullah vefat idüb sâkin olduğum bab oda mahvatasıyla vakfa aid olmuşdur keşf olunmak matlubumdur dedik de ba'del keşf ve'l mesaha menzil-i mezkûrun ebnası zira'ıyla tulen on dört zira' ve arzen altı buçuk zira' bi hesab-ı şatracı seksen dört zira' arsası olduğum mütehakkik olunmağın ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi tarih-i Mezbur.

ŞUHUD'UL HAL

Sabıkan

Belge 427: Mahmiye-i Kostantiniyye de Medine-i Münevvere evkaf-ı mütevellisi olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde takrir-i kelam idüb mahmiyye-i mezbure de Murad Paşa mahallesi sâkine iken vefat iden Hadice Hatun ibneti Abdullah mahalle-i mezbure de vak'ı bir tarafı mukata'a-i Mustafa Çelebi mülkü ve bir tarafı Cevahir Ağa vakfı ve bir tarafı vakıfe-i mezbure mülkü ve bir canib-i târik-i âmm ile mahdud iki bab fevkani beyti ve sofayı ve altında ahuru ve kenifi ve bir bab tahtani evi önünde sofayı ve zir-i zemini ve cenine-i zatı eşcar-ı müsmireyi müştemil olan mülkü menzili hal-i hayatda kemal-i sıhhatin de cümle tevabi ve levahıkıyla vakf ve habs idüb vakıfe-i me'mulun bihasında menzil-i mezkurun sükenası olan nefsine ba'de vefatiha İskender ibni Abdullah ve Rabia Hatun ibneti el-hacc Mahmud, Nasuh ibni Abdullah nam kimesneler ba'de vefatiha evladlarına ba'del inkıraz evlad-ı merhum Hüseyin Çelebi'nin eslahı utekasına badehim vakf-ı mezburenin eslahı utekasına badehüm Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin idüb hala zikr olan ashab-ı meşrutdan vakıfe-i mezburenin utekasına Zahirde Hatun ibneti Abdullah mutasarruf iken vefst idüb mükariz olmağla menzil-i mezkûr vakf-ı mezbure aid olmuşdur savb-ı şerden üzerine varılıb keşf olunmak matlubumdur dedik de kibel-i şerden Mevlana Hasan Efendi ibni Abdullah ve hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi irsal olunub zeyl-i mastur ismi mastur olan müslümin ile üzerine varılıb mu'ayene ittiklerinde fi'l hakika menzil-i merkumun ebnası zira'ıyla tulen yirmi altı zira' altı buçuk ve arzen on dokuz zira' hesab-ı şatrancı dört yüz doksan sekiz buçuk zira' arsa olduğu ta'yin ve ittifak ettiklerini Mevlana-yı mersum mahallesinde tahrir ba'de meclis-i şer'e gelüb inha ve ta'yin itmeğın ma hüve'l vak'ı bi't taleb ketb olundu hurrire fi evahir-i şevval-i mükerrerem lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kıdvet'ül müderris Abdullah Efendi

Abdulkerim Efendi ibni Sadık el-imam

Süleyman ibni Hasan

Ali Efendi ibni Ali el-hafız

İbrahim Beşe ibni BOŞLUK

Ömer Efendi ibni İshak El-imam

Mehmed Halife ibni BOŞLUK

Mustafa ibni BOŞLUK el-imam

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Belge 428: Mahmiye-i kostantiniyye de vak'i Medine-i Münevvere evkafına mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde takrir-i kelam idüb Mahmiye-i mezbure de? mahallesinde sâkine iken vefat iden merhum Muni Hatun hal-i hayatında mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı İbrahim Çelebi mülkü ve bir tarafı Pervane vakfı ve bir canib-i çıracı vakfı ve bir canib-i târik-i âmm ile mahdud olub iki bab fevkani oda ve cenini ve kapu üzerine fevkani bir bab hücreyi ve bişirmanı ve kenif ve cenine-i zat isticar-ı müsmire-i müştemil olan mülkü menzili vakf ve habs idüb vakıfe-i me'mulun bihasına şart ve ta'yin eylediğim üzere sadır oğlu Mehmed Çelebi ibni Mustafa mukata'a ve bir hücre? Peymane ibneti Abdullah ve evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere ta'yin idüb hala zikr olunan hücreden ma'adası mezbur Mehmed Çelebi vakf idüb vakfa aid olmuşdur kıbel-i şerden keşf ve müşahade olundukda tulen yirmi yedi zira' on sekiz parmak ve arzen on yedi zira' beş parmak hesab-ı şatrançı dört yüz seksen iki zira' arsa olduğum ta'yin ittiklerine Mevlana Hasan Efendi ibni Mehmed mahallinde tahrir ba'de kılub meclis-i şerden takrir itmeğin ma vak'i bi't taleb ketb olundu hurrirre tarih-i Mezbur.

ŞUHUDU'L HAL

Ahmed Çelebi ibni Mehmed el-cüнди

Mehmed Beşe ibni Mehmed Nişastacı

Mustafa Halife ibni BOŞLUK el-imam

Hacı Ali halife ibni BOŞLUK el-müezzin

Hamza Bey ibni Mehmed el-racul

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

İbrahim Bey ibni Mustafa el-bevvab

Ve gayrihim.

311. sayfa

Belge 429: Dar'üs saltanat'üs seniyye Kostaniyye elmahmiye de Medine-i Münevvere fahire şerefine allahu te'âlâ fahru'l medina ve'l ahire evkafına müteveli olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde işbu rafî'ül haze'l kitab Saliha Hatun ibneti Hüseyin muvacehesinde ikrar ve itiraf edüb vakf-ı mezburden olub haslar kazâsına tâbi' Hasköy dimekle ma'rûf karye de vak'i bir tarafı Ahmed Ağa ibni Abdullah mülkü ve bir tarafı Ebubekir ibni Ali mülkü ve bir tarafı defterdar zade mülkü ve bir canib târik-i âmm ile mahdud olub bir bab fevkani oda ve bir hücreyi ve bir sofa ve bir cenine-i müştemil olan vakf-ı menzil bi'l külliye harab olub kabil süknü olmamağla canib-i vakıfdan nakzı bey ve arsa mukata ile verilmek vakfa mani olunmağın arsa-i mezbure üzerine olan nakz-ı mezbur talebine arz olunub rağbet'ün- nas Saliha Hatun üzerine beş bin akçe karar itmeğiyle nakz-ı mezburu mesfure Saliha Hatun meblağ-ı mezbur beş bin akçeye bey-i bat-ı sahih-i şer ile teslim idüb oldahi işтира ve teslim eyledik de mesfure Saliha Hatun yedinden bi't tamam tevliyetim hasebiyle kabz eyledikden sonra arsa-i mezbure de dahi beher sene yüz yirmi akçe mukata ile mağfur Saliha Hatun teslim idüb oldahi arsa-i mezkure ye mukata-i mezbure ile teslim ve kabul eyledik de vakf-ı mezbur için mezbure yedinden ibni akçeye dahi olub kabz eyledim arsa-i mezbure ye keyfe ma yeşa mutasarrufe olmağın dedik de müteveli-i merkume ikrar ve meşruhuna mesfur Saliha Hatun bi'l muvacehe tasdik itmeğın ma hüve'l vak'i bi't tamam ketb olundu hurrire fi evasıt-ı muharrem'ül haram lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Mehmed Efendi ibni Muharrem el-imam

Abdurrahman Bey ibni Mehmed el-bevvab

Süleyman Bey ibni Mehmed el-bevvab

Ali Çelebi ibni Halil Mimar

Ali Çelebi ibni Sefer el-hacc

İbrahim Bey ibni Mustafa el-hacc

Dilaver Bey ibni Abdullah el-hacc

Ve gayrihim.

Belge 430: İşbu sahib'ül kitab kıdvet'ül emacid zübdetü'l muvakkarat saliha Hatun ibneti hasan meclis-i şer'i hazır'ul lazım'üt tevkir de takrir-i kelam idüb Medine-i Münevvere sallallahu te'âlâ ali münevveriha evkafından olub hasıl fukarasına tâbi' Hasköy dimekle ma'rûf -ı karye de vak'i bir tarafı ahmed Ağa ibni Abdullah mülkü ve bir tarafı Ebubekir ibni Ali mülkü ve bir canibi defterdar zade mülkü ve bir canibi i târik-i âmm ile mahdud olub mukataası beher sene vakf-ı mezbure yüz yirmi akçe ile mutasarruf olduğum vakf-ı arsa üzerin de nefsi için kendi malım ile mülk olmak üzere mahvata-i dahiliyye ve hariciyyesinde müceddeden fevkani dört bab oda ve sofa ve dehliz ve kenif ve asma çardakları ve iki su kuyusu mermer ağızlık ve sofasını ibnie ve ihdas itmişdim elhale-i hazihi savb-ı şerden üzerine varılıb ebniye-i mezkurenin kıymeti ne mikdar akçeye takvim-i sahih ile takvim ve tahmin olunmak mütehammildir olunmak matlubumdur dedik de kibel-i şerden Mevlana Hasan Efendi ibni Abdullah ve hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi irsal olunub zeyl-i mastur da isimleri mastur olan müslümin ile üzerine varılıb mu'ayene ve müşahede olundukda tulen yetmiş üç zira' ve arzen on yedi zira' bi hesab-ı şatrancı ibni iki yüz kırk bir zira' arsa üzerine mahvata-i dahiliyye ve hariciyyesinde mezbure saliha

Hatunun müceddeden ihdas eylediği fevkani dört bab odaların on beş pencere duvarları ve hücre cam ve arabi kapakları ve billur camları ve iki kat duvar camları ve tuğladan masnuadan ocaklık ve taş kulpları ve on iki dolab ve dört masandıra ve menkuş tavanları ve kapuları ve ortasında arşun taş duvarları ve tula duvarları ve sofa ve tahta döşeme ve dehliz ve tırabuzan ve iki nerdüban-ı kebir fevkani ve iki tahtani keniflerin künk-i kubur ve mermer döşeme ve çukurlu ibniek taş kireç ve leğen ve ...? ve asma çardakları ve tırabuzan su kuyusu ağızlık ve sofası ve tulen altmış zira' ve kadan sekiz zira' hesab-ı şatrancı üzere dört yüz seksen zira' taş duvar ve bu cümlelerin ...? ahşab icar ve mesamir-i mütenevvia ve necarriye... ve ırgadiye cem'an yüz kırk dört bin yüz elli bir akçeye tahammülü vardır akl ile olmak? değildir deyü ittifak ittiklerini Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'de kılub meclis-i şerde inha ve takrir itmeğin ma hüve'l vak'ı bi't taleb ketb olundu tahriren fi gurre-i şevval-i mukarrem lisene seb'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi ibni Muharrem el-mülazım

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab

Mehmed Efendi ibni BOŞLUK el-müderris

Mehmed Çelebi ibni BOŞLUK

Ve gayrihim.

312. sayfa

Belge 431: VAKFIYE

Belge 432: İş bu rafi'ül kitab kıdvet'ül ulema'il kiram Mehmed Efendi ibni Mehmed meclis-i şerifde takrir-i kelam idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mahmiyye-i İstanbul'da Kadı Çeşmesi kurbünde altı Boğacazade mahallesinde vak'ı malum'ul hudud vakf-ı menzil ile altında olan Kahvehaneye icare-i mu'accele ve yevm-i altı

akçe icare-i mü'eccele ile Süleyman Efendi ibni Mehmed mutasarruf olmağla menzil-i mezkûr kahvane-i merkumenin hakk-ı tasarrufuna hala mersum Süleyman Efendi vakf-ı mezbur mütevellisi olan fahrü'l akran Ömer Bey ibni Mustafa maarifetiyle bana tefeyyüz ve teslim idüb ben dahi vech-i mübeyyin üzere tefeyyüz ve teslim eyledikten sonra salif'üz-zikr menzil ve kahve hanenin tasarrufuna izin verile müteveli-i mezbur tarih-i kitab şehri gurre siyle müverrah hatem ve imzasını müştemil yedine tezkire vermişdir el haleti hazihi tezkire-i müzekkere tezkire-i mezkure ye nazar olunub mucebince savb-ı şerden dahi hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur dedik de müma ileyh Ömer Efendinin yedinde olan müteveli-i tezkiresine nazar olunan mazmunu takririne muvafık bulunmağın ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu hurire fi evasıt-ı şevvali'l mükerrerem lisene erba'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi ibni BOŞLUK

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab

313. sayfa

Belge 433: Mahmiyye-i Kostantiniyye mahallatında Karabaş mahallesi sükenalarından bevvab-ı Sultanizade Bey ibni Muhammed meclis-i şer'i şerife hazır olub takrir-i kelim idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olan mahalle-i merkume de bir canibi Karabaş mescidi ve bir han'ı Hamza Çavuş vakfi ve bir canib-i esseyid Ahmed Çelebi mutasarruf olduğu Haremeyn vakfi ve bir canib-i târik-i âmm ile mahdud olub icare-i mu'accele ve yirmi iki akçe ücret-i mü'eccele ile mutasarruf olduğum menzili harabe-i müşrif olub bundan akdem mezbur mütevellisi Hasan Bey ebniye ve icare-i mu'accelemden mahsub ol deyü izin virmeğın lazım olan mevazı'ın bazısını tecdid ve bazısını meremmet eyledim kıbel-i şer'i şerifden üzerine varılıb tahmin olmayub harcım icare-i mu'acceleme zamm olunduk dedik de savb-ı şer'i şerifden Mevlana Halil Efendi ve hassa mimarlarından üstad Hasan Çelebi ibni

Hüseyin irsal olunub zeyl-i kitab da mastur'ul esami olan müslümin ile mahalle-i mezburun üzerine varılıb hala vakf-ı mezbur mütevellisi ebna-ı sipahiyandan Ali Çelebi ibni Muhammed muvacehesinde keşf ittiklerinde fi'l hakika elli zira' tahta havlu müceddeden mebni olub beher zira' yirmi beş akçeden bin beş yüz elli akçe ve yirmi dört zira' taş sedd-i cedit altmış bin dört yüz kırk akçe yüz kırk dört zira' sakf aktarması mümkün ve peydaveresiyle on ikişer akçeden bin yedi yüz yirmi sekiz akçe ve çarçavid iki yüz sekiz akçeden yedi yüz akçe arap kanaili tulen dokuz yüz akçe ve sofa üzerinde olan tırabzanına bin akçe ve kemerli unkapusu üç yüz akçe den otuz zira' sakfına ve peydaveresiyle beş yüz akçe ve yirmi zira' havalid perdesi dört yüz akçeden yirmi dört zira' boğma taş sedd dokuz yüz akçeden on iki zira' taş duvar .? dört yüz sekiz akçe yirmi iki taş duvar elli beş akçeden bin iki yüz on akçe ve sokak kapusu çerçevesiyle ve kilidiyle sekiz yüz akçe cedit? tırabzanına dört yüz yetmiş sekiz akçe den...? dört yüz akçe sekiz zira' sedd-i meremmeti iki yüz akçe mahlut taş kaldırım üç yüz akçe ki cem'an on üç bin dört yüz altmış altı akçe olmak mümkün değildir deyü ittifak ittiklerinden vak'i hali Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir edüb ba'de meclis-i şer'i şerifde inha itmeğin ma hüve'l vak'i gıbbet taleb ketb olundu yedi talebe def olundu tahriren fi evasıt-ı şehr-i şevvali'l mükerrerem li-sene selase ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ayaşi Ahmed Efendi el-kadı

Esseyid Ahmed Çelebi

Mehmed Efendi ibni İbrahim el-imam

Ramazan Efendi ibni Mehmed

Kasım ibni Abdullah

İbrahim ibni Mustafa

Hasan ibni Mustafa

İsmail Çelebi ibni Mahmud el-hacc

Hasan ibni el-kassab

314. sayfa

Belge 434: VAKFİYE

315. sayfa

Belge 435: VAKFİYE

Belge 436: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân Ömer Ağa ibni Mustafa nam kimesne meclis-i şer'i şerife lazım'üt tevkir de hafız haz'el kitab fahrül emasil ve'l akran esseyid Sa'adeddin hilvan bi't tavi elsaf evram nam ve takrir-i kelim idüb vakf-ı mezburdan Mahrusa-ı Kostantiniyye mahallatından hızır kemal mahallesinde vak'i ahali'ül ciran hudud-ı ma'lum mahvata dahiliyyesi üç bab beut-i ulviyi ve bir sandık ve bir matbah kileri hariciyesi bir bab beyt-i ulviyi ve şehnişini ve ahuru ve dehliz-i müştemil olan vakfı menzilin bundan akdem icare-i mu'accele ve mü'eccele ile muhtaç olan subaşı nam kimesne bila veled vefat etmek ile menzil-i mezbur mahlul olub vech-i ati üzere icar olunmak emrû gelmemek müzayede olunub ba'dehu inkıt'a mezbur esseyid Şaban ibni Ali üzerine kırk bin akçe icare-i mu'accele ve her mah kırk beş akçe icare-i mu'accele verilüb ziyade ile taleb-i ahar zuhur etmeyüb meblağ-ı mezbur ecr-i misli olduğu zahir ve mübeyyin olmağın ben dahi ...? hesab ile menzil-i mezbur vech-i şerh üzere kırk bin akçe icare-i mu'accele ve her mah kırk beş akçenin on beş akçesi icare-i mü'eccele mezbure ile icar idüb ol dahi isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i mu'accelesi olan meblağ-ı mezbur kırk binakçesi mesaha-i mezbur esseyid Saadeddin Çelebi

316. sayfa

Yedinden bundan akdem ahz ve kabz idüb ve her mah icare-i mu'accele olan kırk beş akçenin on akçesi menzil-i mersumun tamir ve meremmetine sarf itmek üzere tasarrufuna izin verdim dedik de gibbet tasdik vicahen ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb ve def olundu fi evasıt-ı şabanü'l mu'azzam.

ŞUHUD'UL HAL

Osman Efendi ibni BOŞLUK

İbrahim Efendi ibni BOŞLUK

Kasım Çelebi ibni Salih Efendi

Mustafa Bey

Mehmed Bey ibni Mustafa

Ve gayrihim

Belge 437: Dar'üs saltanat'üs seniyye kostantiniyye elmahmiye de vak'i saray-ı atik-i sultani de kethüdası olan umdetü'l emacid ve'l ekarim zümretü'l efahim ve'l a'zam Ahmed Ağa ibni Rüstem meclis-i şer'i şerife üzere takrir-i kelim idüb Mahmiye-i Galata haricinde Tübhane nam muvacehinde vak'i merhum Ebu'l Fazl Efendi vakfindan olub vâki' fe-i me'mul bihasında mastur olduğu üzere gallesi Medine-i Münevvere fukarasına ve tasarruf sair evkaf-ı mütevellisi deyü vakıf-ı müma ileyh şart ittiği bir tarafı bazen Hüseyin Subaşı vakfı ve bazen Eyüb Çelebi mülkü ve bazen Boğazkesen dimekle şehir Ahmed nam müteveffanın? mülkü ve bir tarafı tabah Mustafa Bey mülkü ve bir canib-i Ali Bey ve bazen Mehmed Bey ve bazen Mustafa Bey mülkleri ve bazen mahalle-i mezbur imamına mevkuf-ı menzil ile mahdud olub dahiliyye ve hariciyyesinde büyut-ı müte'addideyi müştamil olub Ebu'l Fazl bahçesi dimekle ma'rûf vakf-ı menzili Haremeyn mütevellisi olan Ömer Bey ibni Mustafa elli ibni akçe icare-i mu'accele ile bana icar idüb meblağ-ı mezbure yedinden ahz ve kabz ittikten sonra ücret-i mü'eccele olan meblağ-ı mezkur ecr-i misli olan yetmiş ibni akçe den noksan üzeredir deyü ebu'l fazl Efendi mütevellisi olub hazır-ı bi'lmeclis olan fahru'l-akrân Ramazan Bey ibni Ali nam cedit-i yedinden yirmi bin akçe dahi olub menzil-i mezkurun her şehir yüz seksen akçe icare-i mu'accele ile bana icar idüb ben dahi isticar ittiğimden müteveli-i mersum Ramazan Bey icare-i mu'accele mahsub olmak üzere menzil-i mezkurda ebnası ihdasına yedime tezkire ve izin vermişdi hala kibel-i şerden üzerine varılıb menzil-i mezkura harç ve sarf ittik de akçenin ne mikdar tahammülü vardır takvim ve tahmin

olunmak matlubumdur dedik de Haremeyn-i Şerifeyn mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve ebniye-i sufuf-ı vukuf ve şu'ur olan müslimin ile menzil-i mezkurun üzerine varılıb ba'del keşf müsaha ve mu'ayene olduk da ebnası zira'ıyla tulen ve arzen altı yüz kırk zira' dört tabaka hesab-ı şatrancı sedlerin ibnieceği mahlut-ı cedide taşına ve miyarına buluthanlı ve hasmar ve neccaiyesi beher zira' otuz? akçeden dokuz bin akçe ve tulen otuz dört zira' asma çardaklarının ve direkleri ve hasmar-ı neccariyesi be her zira' seksen akçeden iki bin yedi yüz yirmi akçe ve tulen doksan beş zira' tırabzonun direğe ve hasmar ve ... ve direkbaşı İcaresine bir zira' kırk akçeden üç bin sekiz yüz akçe ve yine zira-ı mezbur ile tulen ve arzen hesab-ı mezkur kırk yedi zira' hakk-ı tırabzonuyla havuz-ı sagirin tuğla ve taş ve kireç üstadiyesine beher zira' yüzer akçeden dört bin yedi yüz akçe ve şadurvanın ve kireç ve dört aded cedit üstadiyyesine dört bin akçe ve hudud-ı mezburdan merkum Ali Bey mülkü tarafından tulen yirmi ikinin ve arzen dört hesab-ı mezkur yüz on iki zira' duvarın her zira' nakzından ma'ada kırk dört akçeden dört bin dokuz yüz yirmi akçe ve mezbur Mustafa Bey mülkü tarafından tulen yirmi üç zira' ve arzen beş zira' hesab-ı mezkur yüz on beşer zira' duvarın kezalik nakzından ma'ada her zira' kırk dörder akçeden beş bin altmış akçe mecmu'u kırk sekiz bin yediyüz kırk sekiz akçe ile ancak tamir olunur deyü? İttifak ittikte müşarül iley Ahmed Ağanın müteveli-i merkumeye icare-i mu'accele namına virdiği meblağ-ı mezbur yetmiş ibni akçe ile ebniye-i mezkureye ma'rûf ittiği meblağ-ı mersum kırk sekiz bin yedi yüz kırk sekiz akçe cem'an yüz on sekiz bin yedi yüz kırk sekiz müşarun ileyhin yedinden olan müteveli-i mezbur Ramazan Bey'in tezkiresi muceibnice icare-i mu'accele ye mahsub olunmağın ma hüvel vak'i bit-taleb keytb olundu hurrire fi'l yevmi't tas'i aşre min zil kadeti'ş şerife lisene hams ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi ibni el-müderriş

Fahrül emasil ve'lakran Ahmed Ağa ibni Abdulmennan

El-hacc Hüseyin Bey ibni Mustafa el-bevvab-ı sultani

Abdurrahman Bey ibni el-bevvab-ı sultani

Halil Bey ibni Serdar

Kasım Bey ibni Dede Serdar

Mehmed Bey ibni Receb

Mehmed Çelebi ibni BOŞLUK

Belge 438: Fatiha-i makal ve muttali emr-i ziyad vakıf-ı ahval olan mülk-i müte'al celle anı'l izdad ve'l emsal hazretihu ve gayrihim hamd u sena ile tezyin ve hatime-i risale ve ser....? Hazret-i Muhammed Mustafa aleyhi ve ala alihi ve ecmain es-selatü ve't tahiyatü ve ...? sena ile tahizza kılındıktan sonra dar'üs saltanat'üs seniyye kostantiniyye elmahmiye mahallatından saray-ı Bayezid mahallesinde sâkine fahrül muhadderat sahibet'ül hayrat ve talibetü'l müberrat Kerime Hatun ibneti Mustafa meclis-i şer'i şerif-i enver

317. sayfa

ve mahfil-i din-i münif-i arzda vakf-ı ati'ül beyana tescil ve ve emr-i vukufu bi tekmi için mütevellî nasb eylediği kıdvet'ül erbabu'l hayr ve'l kalem zübdetü ashab-ı Mahmud Efendi ibni Mehmed muvacehesinde ikrar ve itiraf idüb mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı Ali Beşe mülkü ve bir tarafı merhum Veli kethüda veresesi mülkü ve bir tarafı mahalle-i merkume mescidi mü'ezzinine vakf olan menzili ve bir canib-i târik-i âmm ile mahdud olub mahvata dahiliyyesi üç bab fevka odası ve matbahlı dahiliyeyi ve ... ? dahiliyesine zat-ı eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi mahvata-i hariciyessi üç bab fevkani hüçüratı ve altında ahuru ve kenif ve ebnası zira'yla tulen on zira' ve arzen dört zira' arsiyeyi müştamil olan mülk-i menzili cümle tevabi ve levahıkıyla? vakf-ı sahih-i mü'ebbed ve habs-ı mer'-i muhalled ile vakf ve habs idüb şöyle şart eyledim ki madem....? olan menzil-i mezkurun sâkin i olub tasarruf yedimde evvela bi emrillahi te'âlâ dar-ı fenadan dar-ı ukbaya rihlet eyledikde menzil-i mezkurun mahvata dahiliyyesi muhavvata hariciyesinde olan arsa-i mezbure ile Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi yed ile icar olunub hasıl olan icaresi her biri Medine-i Münevvere fukarasına irsal ve i'sal

olmağla ve muhavvata-i hadika da olan hüçürat-ı mezkurenin süknasını ütekamdan Hidayet ibni Abdullah ve Dilaver ibni Abdullah ve Ali ibni Abdullah nam mu'tekalarım meşrut olan zikr olunan mu'tekalarımından ikisi vefat idüb biri hayatda oldukça hüccet-i mezkur mutasarruf olan ba'de vefatiha hüccet-i mezkurun tasarrufu mezkur hidayet ve dilaver ve inayetin evladına ve avlad-ı evladına ve evlad evlad evladına neslen ba'de neslin meşrut olan ve bade'l inkıraz hüçürat-ı mezkure kezalik mütevell-i merkum yediyle icar olunub hasıl olan icareyi fukara-i mersumeye isal oluna deyü menzil-i mezbur farigan ani'ş şevagil mütevell-i mukarrir Mahmud Efendiye teslim idüb ol dahi vakfiyet üzere kabz ve teslim eyledim dedik de vakife-i mezkur cümle kelimatında mütevell-i mahfur tasdik ve tahkik eyledikden sonra vakife-i mezbure kelimınca meşruh üzere semt-i ahar ... olub vech-i me'luf ve meşru üzere da'vayı rücu edüb vakf-ı akar ...?te'âlâ eimmetü'l ebu Hanife Numan ibni na'ibü'l küfi Küfi katında lazım olmayub ona ta'alluk olunan şart batıl olmağın vakfımdan rücu etdüm ben akar-ı mezburu kemakan mülüme redd-i murad eyledim deyü istirdad edücek mütevell-i mezbur Mahmud Efendi cevab-ı bi savaba müte'addid olub eğerçi vakf-ı akar-ı katında lazım olmayub lakin vakf-ı akar imameyn-i hünameyn..... nümayin Ebu Yusuf Ve imamü's salis Muhammed ibni Hasan eş-şeybani katlarında sahih ve lazımdır deyü reddin imtina itmekle beylerinde niza infa olmağın muvakkı sadr-ı kitab tuba lehu ve hüsnü'l me'ab huzurunda murafa'a olduklarında gibbet te'emmül ve nazar hakim-i müma ileyh ni'ma aliyye etrafında delilinden müte'emmül-i meli ve canib-i mütevell-i de Rüçhan Çelebi müşahade idüb canib-i vakfa nazır ve menai'ül hayr zümresine ilhakdan ...idüb ol iki imam-ı celilü'ş şan ve celle el bürhan mezheb-i şeri'atları üzere lüzumuna dahi ala vechi'l Hükm edüb cibl-i hisamları ifzam bulub vakf-ı sahih lazım olub min ba'd nakz ve nakzına mecal-i mahal ve'l hilaf ve ...? mümteni'ül ihtimal oldu femen beddelehu ba'de ma semi'ahu fe-innema ismuhu ale-llezine yubeddiluneh inna allahe semi'un alimun ve ecri'l vakıfetihi aliyyü'l hayyel cevadü'l kerim cera zalike ve hurrire fi'l yemi'l hamış ve'l işrin min zil hiccet'iş şerife li sene hamse ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman Efendi ibni Mustafa

El-hacc İbrahim ibni Süleyman Teberdar

El-hacc Ali ibni Ali

Mustafa Halife el-müezzin

Ahmed Dede ibni Mahmud

Fahrül emasil ve'l akran İbrahim Ağa el-müteferrika

Zekeriya Çorbacı ibni Hüsrev

Fahrül emasil ve'l akran Abdi ibni Mirzade

Aişe ibneti Abdullah el-racul

Abdurrahman ibni Hasan

318. sayfa

Belge 439: Medine-i Münevvere-i fahire şerefha illahi te'âlâ elyevmi'lahir evkafından olup mahruse-i üsküdar'da vak'î çavuşderesi nam mevzi'de merhum çaşniğir Ali Ağa vakfı ettiği indel ciran malum'ul hudud olan ebnasının elli bin akçe icare-i mu'accile ve beher şehir altı yüz akçe icare-i mü'eccele ile müsteciri olan fahrü'l-akrân Cuma Çavuş ibni Abdurrahman meclis-i şer'i şerif-i envere gelüb takrir-i kelam ve tâbi' r-i anı'l meram edüb mürur-ı eyyam ve gürrur-ı a'vam ile bostanı merkumun etraf-ı erbaasında olan duvarı ve su dolabları ve cerhleri ve asma çardakları ve su yolunun gönleri harab olup kabil-i intifa olmamağınla mukaddema icare-i mu'accileye mahsub olmak üzere tamirine izin vermişdi elhaletü hazihi svb-ı şer'den üzerine varılıb zikr olunan bostanın tamir ve meremmetine harc ve sarf ettiğim ne miktara tahammülü vardır takvim-i sahih ile takvim ve tahmin olunmak matlubumdur dedik de kıbel-i şerden Hasan Efendi ibni Abdulnebi ve hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub ve evkaf-ı mezbure mütevellisi fahrü'l-akrân Ömer Bey ibni ... zeyl-i masturda isimleri mastur olan müslimin ile üzerine varılıb nazar olundukda filhakika bostan-ı merkumun ebnası zira'ıyla tulen iki yüz yetmiş zira' ve kadan dört zira' bi hesab-ı şatrancı bin seksen

zira' taş duvarın mahlut kireci ve taş ve hatlı ve müsemmar su dolabının müceddeden cerhi ve gönlekleri ve ucu ve direkleri ve payende ve müsemmar ve neccariyesi her dolan on üç bin akçeden yirmi altı bin akçe ve iki havuzun leğen ile dolası ve su yolunun gönlekleri ve kireç ve atik tathiri ve solak tarafından müceddeden Taş ve neccariye ve ırgadiyyesi on yedi bin yüz elli akçe ve tulen altı yüz elli zira' asma çardaklarının direkleri ve hatlı ve kirişlemesi ve müsemmar ve neccariye ve ırgadiyyesi beher zira' kırk beş akçeden yirmi dokuz bin iki yüz elli akçe ve bir bab tahtani bostan odasının duvarı meremmeti ve sakfının mahlût meremmetin ve peydavere ve kiremid ve neccariyesi iki bin beş yüz akçe ve kenifin mahlût meremmetin ve kiremid ve müsemmar ve mezkure ve necariyesi bin beş yüz akçe ve köşkün sakfı ve pencere kapakları ve kazaz ve döşeme meremmeti ve kiremid akdarması ve neccariyesi yirmi sekiz bin akçe ve zikr olunan kerastenin hamaliyesi dokuz bin akçe ve bostan-ı mezburun sokak kapusu ve üzerinde tulen ve arzen yirmi zira' müceddeden sakfının mertek ve kiremid ve peydavere ve neccariyesi on yedi bin akçe ki cem'an yüz yirmi beş bin akçe ile ancak olur akl ile mümkün değildir deyü etbak ve ittifak ettiklerinde vâki'i hal Mevlana-ı mezbur müteveli-i mersum huzurunda tahrir ba'dehu meclis-i şer'a gelüb vuku üzere inha ve takrir etmeğin merkum Cuma Çavuş'un mukaddema verdiği elli bin akçe icare-i mu'acceden ma'ada meblağ-ı mezbur yüz yirmi beş ile mecmu yüz yetmiş beş akçe icare-i mu'accele olmak üzere ma hüvel vak'i bit taleb ketb olundu hurrire fi evasıt-ı zil hiccet'iş şerife li sene hams ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kıdvet'ül müderris Sarıkçı Efendi ibni Mustafa

Mahmud Efendi ibni BOŞLUK el-muhtab

Mehmed Çelebi ibni el-hacc eddebbağ

El-hacc Receb Çelebi

El-hacc Mustafa ibni Kasım

Ahmed Çelebi ibni el-hacc Hüseyin

Piri Çelebi ibni Safer el-müderriş

El-hacc Mehmed ibni Mustafa

El-hacc Abdurrahman ibni Mustafa

Ahmed ibni Abdullah el-racul

İbrahim Çelebi ibni Mustafa

İbrahim Çelebi ibni Süleyman

Veli Bey ibni BOŞLUK

Ve gayrihim.

319. sayfa

Belge 440: Mahruse-i Üsküdar da Çavuş mahallesinde sâkin fahru'l-akrân Cuma Çavuş ibni Abdurrahman meclis-i şer'i şerif üzere gelüb takrir-i kelim idüb mahruse-i mezbure de Çavuş Deresi nam mevzi'de vak'i bir tarafı Toygar mahallesi ve bir tarafı Yusuf paşa mülkü ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olub merhum Çaşnigir Ali Ağa Medine-i Münevvere sallallahu teali münevveriha fukarasına vakf ittiği bostanı mütevellî sabık Hüseyin Bey elli bin akçe icare-i mu'accele ve beher şehm altı yüz akçe icare-i mü'eccele ile icar idüb tamir ve meremmeti canib-i vakfa mezburdan olub mürur-ı eyyam ile bostan-ı mezkûr harab olmağla icare-i mu'accele mahsub olmak üzere mütevellî-i mezkûrun tamiri yine yüz yirmi beş ibni akçe harç ve sarf idüb cem'an vakf-ı mezbure de yüz yetmiş beş bin akçe icare-i mu'accele olub ba'del yevm dahi bostan-ı mezkûrun su dolabları ve duvarları tamiri yine galle harç ve sarf lazım gelüb intifa dahi kalil olmağıyla beher şehir altı yüz akçe icare-i mü'eccele mersum bostan-ı mezkûrun ecr-i mislinden ziyade kıbel-i şer'i hatırdan üzerine varılıb ecr-i misli ne mikdar akçeye tahammülü vardır keşf ve tahrir olunub ecr-i misli ile bostan-ı mezbur bana icar olunmak matlubumdur dedik de savb-ı şer'i şerifde Mevlana Hasan Efendi ibni Abdullah ve haremeyn-i Şerifeyn evkafında hassa mimarlarından ta'yin olunan üstad Ali Çelebi ibni Halil irsal olunub

zeyl-i masturda isimleri mastur olub ehl-i vukuf bi-garaz müslimin ile üzerine varılıb evkaf-ı mezkure mütevellisi olan kıdvet'ül emasil ve'l ekarin Ömer Ağa ibni (BOŞLUK) huzurunda nazar olundukda filhakika marru'z zikr bostanın vech-i mürur üzere yüz yetmiş beş ibni akçe icare-i mu'accesinden ma'ada her sene dolabları ve duvarları tamirine galle harç ve sarf lazım gelüb intifa dahi kalil olduğuna mu'ayene ve müşahade ettiklerinde bostan-ı mezkûrun beher şehri ecr-i misli üç yüz altmış akçeden ziyadeye tahammülü yokdur deyü mimar-ı mezkûr ve ahal-i vakfa kimesneler etbak ve ittifak-ı ziyadeye ittiklerinde vak'ı hala Mevlana-i mezbur meclis-i müteveli-i mezbur Ömer Ağa ma'rifetiyle tahrir idüb bade meclis-i şer'e gelüb inha ve takrir ittikten sonra müteveli-i mezbur Ömer Ağa bostan-ı mezkûrun bade'l yevm lazım gelüb galle külli ve cüz'i meremmatını mesfur Cuma Çavuş kendü malından tamir itmek üzere bostan-ı mezkûrumu beher şehri ecr-i misli olan üç yüz altmış akçe icare-i mu'accele ile mezbur Cuma Çavuş icar idüb oldahi isticar ve kabul itmeğin ma hüve'l vak'ı bi't taleb ketb olundu hurrire fi evasıt-ı zi'l hicce-i şerife lisene hams ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Sabıkan

Belge 441: Budur ki Medine-i Münevvere-i fahire şerefiha lillahi te'âlâ ila yevmi'l ahire evkafından olub Mahmiye-i Üsküdar Çavuş Deresi nam mevzi'de vak'ı bir tarafı Toygar mahallesi ve bir canib-i Yusuf Paşa mülkü ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olan bostanın yüz yetmiş bin akçe icare-i mu'accele ve beher şehri üç yüz altmış akçe icare-i mü'eccele ile müsterici olan fahru'l-akrân Cuma Çavuş ibni Abdurrahman meclis-i şer'i şerifi enver ve mahfil-i din-i münif rafi'ül kitab kıdvet'ül kuzat elislam münif-i ez-herden İbrahim Efendi ibni Hasan işbu rafi'ül kitab muvacehesinde ikrar ve itiraf idüb tamir ve meremmeti kendü malından olmak üzere hüccet-i tasarrufumda olan umdetü vülatı'l hükkam mezkûrun Hasan el-kassam vak'ı olan bostan-ı mezkûrun malum kendü malım ile içinde vak'ı itigim eşcar-ı müsmirenin beynimizde kılub nısf-ı şay'ini müma ileyh İbrahim Efendiye yirmi bin mikdar ra'ı akçeye bey-i kat'ı ile bey' ve teslim idüb ol dahi işтира ve teslim ittikten sonra yine bostan-ı merkumdan nısf-ı şayi'nın hakk-ı tasarrufunu vakf-ı mezbur

mütevellişi maarifetiyle müma ileyh İbrahim Efendiye tefeyyüz idüb oldahi tefviz ve kabul ittik de semen-i merkum

320. sayfa

Yirmi bin akçe ve mukabele ile tefvizde elli bin akçe cem'an yetmiş bin akçeyi müma ileyh İbrahim Efendi yedinden cem'an yetmiş ibni kabz ittim tamamen alub kabz ettim bostan-ı mezburun beher şehri icare-i mü'eccelesi olan yüz seksen akçeyi müma ileyh İbrahim Efendi vakf-ı meremmetine eda edib ve bostan-ı mezburdan nisf-ı şayi mezkûrun ba'del yevm lazım gelen ta'mir ve termimi kendü malından itmek üzere ve nisf-ı şayi mevşuf-ı mezkure mutasarruf olsun dedik de gibbet tasdik vicahen ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi evahir-i safer'il hayr lisene sitte selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Çelebi ibni Mustafa

Mehmed Efendi ibni Hasan el-müderris

Mahmud Çelebi ibni Nebi el-muhtab

Mehmed Çelebi ibni el-hacc Mehmed ed-debbağ

El-hacc Mustafa ibni Kasım

El-hacc Bekir ibni Kasım

El-hacc Mustafa ibni Mehmed

El-hacc Abdurrahman ibni Süleyman

Ahmed Çelebi ibni el-hacc Hüseyin

Ahmed Beşe ibni Abdullah el-racul

El-hacc Mehmed Bey ibni Mustafa saray-ı hassa

Veli Bey ibni Oruç

Mehmed Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Mustafa ibni Abdullah

Piri Çelebi ibni Sefer el-müderriş

Veli Bey ibni Mehmed

Ve gayrihim.

Belge 442: Dar'üs saltanat'üs seniyye kostantiniyye elmahmiye saray-ı atik-i sultan da hala baltacılar kethüdası olan zü'lkadri'r refi ve'l cah Ahmed Ağa ibni cahu'l meni meclis-i şer'i hazıran lazım'üt tevkir de takrir-i kalam idüb Mahruse-i Galata muzafatında Ahmed Ağa ibni Rüstem nam mevazunda vak'i merhum Ebu fazl Efendi cami'i şerifi vakfindan olub bir tarafı yine vakfi müma ileyhin Haremeyn-i Şerifeyn fukarasına vakf ittiği menzil ve bir tarafı kapudan paşanın vakfi odaları ve bir tarafı tarik-i hass ile mahdud olan harabe ahur ve arz-ı haliyye müddet-i medid-i haliye mütealla olmağın vakf-ı mezbur mütevellisi olan fahru'l-akrân Ramazan Bey ibn-i İsa marru'z zikr haliyye ve ahuru beş bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi iki akçe icare-i mü'eccele ile bana icar idüb ben dahi isticar ve kabul eyleyüb meblağ-ı mezbur beş bin akçeyi mütevell-i mesfur yedimden alub kabz eyledikten sonra zikr olunan arz-ı haliyye de icare-i mu'accele mahsub olmak üzere ebnası ihdas izin verilmeğle üzerine fevkani ve tahtani müceddeden on bab oda ebnası ve ihdas itmişdim hala kibel-i şerden üzerine varub ebna-i mezkurenin zımmeti ne mikdar akçeye tahammülü vardır mütevell-i mesfur olunmak matlubumdur dedik de hassa mimarlarından üstad Hasan Çelebi ibni Hüseyin ve Ali Çelebi ibni Halil zeyl-i mastur da ismi mastur olan müslümin ile üzerine varub mu'ayene ve müşahade olundukda filhakika zikr olunan fevkani ve tahtani on bab odaların sakfi ve tavan ve cam ve pencere ve taş duvar ve tuğla ve tahta ve döşeme ve ocak ve kapu ve dehliz ve nerdüban ve tahta havlu ve neccariye ve ırgadiyye oda otuzar bin akçeden üç kere yüz bin akçe ve ebnası zira'ıyla hesab-ı şatracı üç bin iki yüz zira' toprak kesilüb deryaya dökülmeğe beher zira' on beş akçeden kırk sekiz bin akçeve salif'üz zikr

odaların zira' mezkur ile iki yüz elli beş zira' karbezi taş ve bağcıyan ve üstadiyesi beher zira' yüz otuzar akçeden oyuz üç bin yüz elli akçe ki cem'an üç kere yüz bin ve seksen bir bin yüz elli akçeye tahammülü vardır akl ile olmak mümkün değildir deyü ittifak ittiklerinde müşarun ileyh Ahmed Ağanın mütevellisi mesfur Ramazan Beye icare-i mu'accele namına verdiği beş bin akçe ile elli akçesi üç kere yüz bin ve seksen altı bin yüz elli akçe? Vakf-ı mezbureden icare-i mu'accele olmağın ma hüve'l vak'i gibbet taleb ketb olundu hurrire fi evail-i zil hicce'ış şerife sene sitte ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kıdvet'ül müderris Hasan Efendi ibni BOŞLUK Saray-ı Galata

Fahru'l-akrân Bayram Çelebi ibni Yusuf müteveli vakf-ı kılıç Ali Beşe

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Hüseyin Efendi ibni el-kadı

Kasım Bey ibni Dede Teberdar

Mehmed Bey ibni Receb Teberdar

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-bevvab

Abdurrahman Bey ibni Mahmud el-bevvab

Halil Bey ibni Mehmed Teberdar

Ve gayrihim mine'l huzzar

321. sayfa

Belge 443: VAKFIYE

322. sayfa

Belge 444: VAKFİYE

323. sayfa

Belge 445: İşbu rafi'ül kitab fahru'l-akrân Mustafa Bey ibni Şaban nam kimesne meclis-i şer'i şerif üzere takrir-i kelim idüb mahmiyye-i kostantiniyye de el-hacc Hasan mahallesinde Medine-i Münevvere vakfindan olub inde'l ahali ve'l ciran ma'lumu'l- hudud olub fevkani bir bab odayı ve matbah ve sofa ve bir matbah ve sofa ve bişirmanı ve bir kenif-i müştemil olan vakf-ı menzile icare-i mu'accele ve beher şehir otuz akçe icare-i mü'eccele ile Sefer ibni Abdullah mutasarruf olmağla menzil-i mezkûrun hakk-ı tasarrufunu mesfur sefer vakf-ı mezbur mütevellisi olan İsmail Çelebi ibni Mehmet maarifetiyle bana tefeyyüz idüb ben dahi tefeyyüz ve kabul ilmekle müteveli-i merkum menzil-i mezkûrun tasarrufuna izin verilüb tarih-i kitab şehir-i evasıt-ı ile müverrah hatem ve imzasını müştemil müteveli-i merkum yedinden tezkire vermişdi elhaliyye haza yedimden olan tezkire ye nazar olunub

324. sayfa

muceibnice savb-ı şer'i hatırdan dahi hüccet-i şer'iyye verilmek matlubumdur dedik de müma ileyh Mustafa Bey yedinden olan tezkire-i mezbureye nazar olunub mazmunu takririne muvaffık olunmağın ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu fi'l yevmi'l hamış aşere min Cemazi'el ahire lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Kenan Ağa ibni Abdilmennan el-sarac

Seyfullah Efendi ibni el-müderris

Mehmed Efendi ibni el-müte'id

Mustafa Beşe ibni el-racul

Hasan Çelebi ibni Abdullah

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Receb Ağa ibni Abdullah el-sarac

Ve gayrihim.

Belge 446: Mahmiye-i Kostantiniyye de Kadırğa Limanı Kurbünde Fethiye Cami mahallesinde vak'ı olan menzil-i ati'ül zikre meşrutiyet üzere mutasarruf olan fahrül emasil ve'l ekarim Mehmed ibni el-muharrem zevci Cafer Paşa meclis-i şer'de mahmiyye-i merkume de Medine-i Münevvere sallallahu teali münevveriha vakfına mütevellî olan mufahharu'l aşıyan ve'l a'yan İsmail Çelebi ibni BOŞLUK mahzarında ikrar ve itiraf idüb babam merhum merkum Cafer Paşa hal-i sıhhatinde mahalle-i mezbure de inde'l ahali ve'l ciran ma'lumu'l- hudud olub mahvata dahiliyye ve hariciyyesinde büyü'tü müte'addideyi müştemil olan mülkü sarayını vakt idüb vakıfe-i me'mulun bihasında sükenası evvela nıfsına bade vefatiha mahvata-i hariciyyesi evladına ve evladı evladı evladına bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart itmişdi elhalet-i hazihi mahvata-i meşrutum olan marru'z zikr mahvata-i hariciyesinden bir tarafı üstad Mahmud vakfı ve bir tarafı Ali Bey ibni ve Hadice Hatun ibneti Mihriban mülkü ve bir tarafı yine saray-ı merkum ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub tulen ve arzen yirmi yedi zira' ve arzen yirmi yedi zira' hesab-ı şatıncı yediyüz yirmi dokuz zira' arsa üzerine mebni fevkani üç bab odaları ve fırın ve mahvata ve bişirma ve kenifi müştemil olan vakf-ı menzil harabe olub tamirine kudretim olmağla menzil-i mezkûrdan hakk-ı sükenası vakf-ı mezbura teberru ve teslim idüb menzil-i mezkûru mütevellî-i mezbure dahi teslim eyledi badel yevm menzil-i mezkûrda alakam kalmadı dedik de gibbet tasdik vicahen ma hüve'l vak'ı bi't taleb ketb olundu fi evası-ı cemazi'el ahire sene seb'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mufahharu'l el-müderriş Sinan ibni Sinan Efendi

Hüseyin Efendi ibni Ramazan

İsmail Kethüda ibni Abdullah

Esseyid Ali Bey ibni esseyid Mustafa

Osman Bey ibni Abdullah el-bevvab

Kenan Bey ibni Abdullah el-bevvab

Muslu Bey ibni Arslan Teberdar

El-hacc Mustafa ibni Mehmed

Ve gayrihim.

Belge 447: İşbu rafi'ül kitab Mahmud Çelebi ibni zevcesi Belkıs Hatun ibneti el-hacc Süleyman meclis-i şer'i şerif üzere takrir-i kelam ve tâ'bir-i anı'l-merâm idüb Medine-i Münevvere efzalü't tahiyya ala münevveriha evkafından olub mahmiyye-i Galata da Yükcüzade Mahallesinde vak'ı iki tarafı Medine-i Münevvere vakfı ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud iki bab fevkani ve iki bab tahtani odaları vazı'ayı ve tahtani bendi müştemil olan vakf-ı menzili icare-i mu'accele ve yevmi iki akçe icare-i mü'eccele ile müste'ciri olan Abdullah Çelebi ibni Receb fevt olub evladı olmamağla menzil-i mezkur vakfa aid ve raci olmağın vakf-ı mezbur mütevellisi olan fahrül emasil ve'l ekarim İsmail Çelebi ibni menzil-i mezkuru taliibnie arz idüb ragbet'ün nas inkıta'ından sonra müteveli-i merkum menzil-i mezkuru on bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi iki akçe icare-i mü'eccele ile bize icar idüb iştiraken biz dahi isticar ve kabul eylediğimiz meblağ-ı mezbur vakf-ı mezbur için müteveli-i mezbur mezbur yedimizden olub kabz ittikten sonra tarih-i kitab şehr-i evahiri ile müverrah hatem ve imzasını müştemil yedimize tezkire vermişdi elhalet-i hazihi tezkire-i mezkureye nazar olunub muceibnice savb-ı şerden dahi hüccett-i şer'iyye verilmek matlubumdur deyü dediklerinde mezburan Mahmud Çelebi verilmeğın yedlerinde olan müteveli-i tezkiresine nazar olunub mazmunu takrirlerine muvafık bulunmağın ma hüve'l vak'ı gibbet taleb ketb olundu hurrire fi evahir-i cemazi'el ahire sene seb'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Mustafa Çelebi ibni el-küttab

Ali Çelebi ibni Sefer el-hacc

İbrahim Beşe ibni Mustafa el-hacc

Yusuf Ağa ibni el-müteferrika

325. sayfa

Belge 448: VAKFİYE

326. sayfa

Belge 449: Mahmiye-i İstanbul da Genç Hatun mahallesinde sâkine Kıdvet'ül muhadderat Ayşe Hatun ve Fatma Hatun ibneti Veli Çavuş meclis-i şerden takrir-i kelim idüb bundan akdem vefat iden ceddem merhume Ayşe Hatun ibneti Hayreddin mahalle-i mezburede vak'i imam Mehmed Efendi ibni vakfi ve bir tarafı Safiye Hatun ibneti Abdullah mülkü ve bir tarafı Abdulcelil Bey ibni Mustafa mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile münthehi ve mahdud büyü-tü müte'addideyi müştamil olan mülkü menzil-i vakf ve habs idüb sükenası evvela kendi nefsine bade vefatiha oğlu babam mersum Veli Çavuş ba'de evlad-ı evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ta'yin idüb menzil-i mezbur tasarruf babam mersum Veli Çavuş'un vefatından sonra bize aid olmağın menzil-i mezbur tasarrufumda iken bilküllüye muhterik olmuşdur menzil-i mezburun tamirine kudretim olmamağla müceddeden menzil-i mezburun icare-i mü'eccelelerine mahsub olmak üzere kendü mallarına ebnasıya işbu hazır-ı bil meclis zevcelerimiz El-hacc İbrahim Çavuş ve Halil Beşe ibni Yusuf nam kimesnelere izin verilmişdir elhaletü hazihi kıbel-i şerden üzerine varılıb keşf ve tamirine izin verilmek matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Hasan Efendi ibni Abdullah irsal olunub oldahi Medine-i Münevvere mütevellisi İsmail Çelebi ibni hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve zeyl-i masturda ismi mastur-ı müslimin ile üzerine varub mu'ayene ittiklerinde filhakika menzil-i mezkur muhterik olub mezburatenin menzil-i mezkurun tamire kudretleri olmamağla menzil-i mezkurun merkumeden el-hacc İbrahim Çavuş ve Halil Beşe vech-i mürur üzere icare-i mu'accelelerine mahsub olmak üzere kendü malları ile ebnası etmek ve vakf-ı mezbur enfa ve evveli...? müşarun ileyh İsmail

Çelebi muvacehesine ittifak ittiklerinde vak'ı Mevlana-i mezbur meclis-i tahrir ba'de meclis-i şerden inha ve takrir itmeğin menzil-i mezkurun tamirine vakf ?olunub dahi vakıfe-i infa olmağın vech-i meşruh üzere kendü malları ile müceddeden menzil-i mezkûrun ebnaşıya merkuman el-hacc İbrahim Çavuş ve Halil Beşe'ye izin verile ma hüve'l vak'ı gıbbet taleb ketb olundu tahriren fi evail-i zil'hiceti's şerife lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kasım Ağa ibni Abdulmennan

İbrahim Subaşı ibni Abdulmennan

Yusuf ibni Muharrem

El-hacc Hüseyin Halife el-imam

Feriddin Bey ibni Abdullah el-bevvab

Mehmed Ağa ibni el-müferrika

Bektaş Subaşı

Hüseyin ibni Halil el-müezzin

Ahmed Çelebi ibni Hasan el-racul

Mehmed Çelebi ibni el-hacc Ömer

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

İbrahim Beşe ibni Abdullah

Ömer Çelebi ibni Mustafa el-racul

327. sayfa

Belge 450: Mahmiye-i İstanbul'da Genç Hatun mahallesinde sâkin el-hacc İbrahim Çavuş ibni Yusuf meclis-i şer'i şerif üzere takrir-i kelim idüb mahalle-i mezbure de sâkine iken vefat iden merhume Ayşe Hatun ibneti Hayreddin mahalle-i mezbure de vak'î bir tarafı imam Mehmed Efendi vakfı ve bir tarafı Safiye Hatun ibneti Abdullah mülkü ve bir tarafı Abdulcelil ibni Mustafa mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud olub iki beyt-i süfla ve iki sofa ve mahvatayı müştemil menzili hal-i sıhhatinde vakf ve habs idüb sükenası evvela kendü nefesine badehu sadır-ı kebir oğlu Veli Çavuş ba'de vefatiha mezbur Veli Çavuşun evladına ve evlad-ı evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart itmekle menzil-i mezkurun tasarrufu merkum Veli Çavuş sülbiye kebire kızları Ayşe Hatun ve Fatma Hatun münhasıra olmağın anlar dahi ba'del ittifağın menzil-i mezkurdan her biri bir beyt-i süfla ve bir sofa ve bir kenif ve mahvatayı mutasarruf iken mezbure Ayşe Hatunun tasarrufunda olan bikküllüye muhterik olub kendü malıyla cümlesini müceddeden ebnasıya kudreti olmamağın ancak nisfi kendü malıyla ebnası idüb nisf-ı aharı icare-i mu'accele mahsub olmak üzere kendü malıyla ebnasıya bana izin virmeğın ben dahi Medine-i Münevvere salavatullahi te'âlâ ala münevveriha evkafına mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed izin ve maarifet-i şer'iyye icare-i mu'accele mahsub olmak üzere kendü malıyla nisf-ı aharı müceddeden ebna etmişdim üzerine varılıb harç ve sarf olunan meblağın meremmetine tahmil-i tahmin sahiha ile tahmin ve takvim olunması matlubumdur dedik de kıbel-i şerden Mevlana Ali Efendi ibni mustafa irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve zeyl-i masturda ismi mastur olub ebniye ve sufuf-i vukufu olan müslümin ile üzerine varılıb ebnası zira'yla tulen otuz zira' ve arzen yirmi zira' bihesab-ı şatrancı altıyüz zira' arsa üzerine müceddeden mebni ile tahtani iki fevkani oda ve bir kenif ve bir kiler ve fırına mu'ayene ve mesaha müşahade eylediklerinden hesab-ı mezbur üzere dört yüz elli zira' taş duvarın nisfindan ma'ada ve taş ve üstadiyye ve ırgadiyyesine her zira' yirmişer akçeden dokuz bin akçe hesab-ı mezbur iki yüz yetmiş beş zira' müceddeden mebni sakfın mertek ve mesahir-i mütenevvi'a ve pedvere ve kiremid ve üstadiyye ve ırgadiyyesine her zira' altmışar akçeden on altı bin beş yüz akçe ve hesab-ı mezbur üç yüz zira' tuğla duvarın direk ve tuğla ve mesmer ve üstadiyye ve ırgadiyyesine her zira' otuzar akçeden dokuz bin akçe ve hesab-ı mezbur üzere yüz seksen zira' tavanın teneke ve hasmar ve ebnası ve boya ve üstadiyye her zira' kırk

akçeden yedi bin iki yüz akçe ve hesab-ı mezbur üzere doksan beş zira' döşemenin mertek ve elvah ve hasmar ve tuğla ve ırgadiyye ve üstadiyyesine her zira' ellışer akçeden dokuz bin yedi yüz elli akçe ve müceddeden mebni oğcam tuğla ve kireç ve horasan üstadiyye ve ırgadiyyesine iki bin akçe ve müceddeden mebni sekiz kıt'a cam ve sekiz kıta pencere ve dört kıt'a oda kapusu ve iki masandıra ve bir nerdüban ve kebir sokak kapusu dokuz ibni altıyüz akçe cem'an altmış üç bin elli akçeye muhammel bundan noksan ile kabul değıldir deyü ittifaklarını ve mezbure Ayşe Hatun ancak menzil-i mezburun nısfını ebnası idüb nısf-ı aharını vech-i mürur üzere ebnasıya zevc-i mezbur el-hacc İbrahim Çavuş izn-i ikrarını mevlana-i mezbur mahallinde tahrir bade inha meclis-i şerde ve takrir itmeğın ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu fi evasıt-ı muharrem'ül haram lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kıdvet'ül emacid ve'l ekarim Kasım Ağa ibni Abdurrahim

Fahru'l-akrân İbrahim ibni Abdulmennan

Mehmed Bey ibni Abdullah el-bevvab

Mehmed Ağa ibni Mehmed

El-hacc Halife el-imam

Abdulhalim ibni Hamza

İsmail ibni Hüseyin

328. sayfa

Belge 451: VAKFİYE

Belge 452: VAKFİYE

Belge 453: VAKFİYE

329. sayfa

Belge 454: VAKFİYE

Belge 455: VAKFİYE

Belge 456: VAKFİYE

330. sayfa

Belge 457: VAKFİYE

331. sayfa

Belge 458: VAKFİYE

332. sayfa

Belge 458. VAKFİYENİN DEVAMI

333. sayfa

Belge 458. VAKFİYENİN DEVAMI

334. sayfa

Belge 459. VAKFİYENİN DEVAMI

335. sayfa

Belge 460: Medine-i Münevvere evkafına hala müteveli olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerifde Mahmiye-i İstanbul'da Hoca Teberrük mahallesi sâkini olan bahis'ül kitab Ramazan ibni Yusuf mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbure den olub mahalle-i mezbureden bir tarafında Korucu Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafında Mustafa Çelebi ibni Mehmed Çelebi mülkü ve iki tarafında târik-i âmm ile mahdud olan menzil icare-i mu'accele ve yirmi ikişer akçe icare-i mü'eccele ile merkum mustafa musarraff iken bundan vak'i olan? menzil-i

mezbur müceddeden olub arsa-i haliya kalmağla mütevellî-i müma ileyh mirar-ı adide ile talebiyle arz idüb icare-i mu'accele ile taleb bulunmağla menzil-i mezburun nakz olan beynimizden ma'lum taşını ba'del müzayede merkum üzerine karar idüb ziyade ile taleb ahir bulunmağla mezbur mustafaya ibni akçe men'a idüb meblağ-ı merkumu muhavvel yedinden tamamen ahz ve kabz eyledikden sonra arsa-i mezbure tarih-i kitabdan her sene dörder yüz akçeye mukata ile mezbur Mustafa'ya icar idüb ol dahi isticar ve kabul eyledi bade'l yevm arsa-i merkume üzerine mülk olmak üzere kendi malıyla ebniye-i cedide ihdas itmekle izin verdim dedik de gıbbet tasdik bi'l taleb ketb olundu hurrire fi gurre-i revî'ül ahir lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Bey ibni el-imam

Mehmed Bey ibni Abdullah

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

El-hacc Mustafa ibni Ali

Abdulkerim ibni el-racul

Belge 461: Medine-i Münevvere salavatullahi te'âlâ ala münevveriha vakfına mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i şerif üzere takrir-i kelam idüb Mahmiye-i İstanbul'da Akseki mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffat olan sabit'ül hayrat merhume Fatma Hatun ibneti el-hacc Hüseyin mahalle-i mezbure de vak'î bir tarafı Ayşe Hatun mülkü ve bir tarafı merhum el-hacc Pervane veresesi mülkü ve bir tarafı vakf-ı mezbur ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud bir ahuru ve üç beyt-i ulvi ve bir beyt-i sofası ve fûrun ve matbah ve kileri ve kenif ve hadikayı müştemil sâkinesi olduğum menzilin hal-i sıhhatinde vakf ve habs idüb sükenası evvela kendi nefsine badehu utekasına bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin idüb hala meşrut benim bilküllüye münkariz olmağla menzil-i mezbur bir canib-i evkaf-ı mezbure ye aid olmuşdur kıbel-i şerden üzerine varılıb keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendi ibni Mustafa irsal olunub oldahi hassa

mimarlarından üstad Ali Çelebi ve zeyl-i masturede ismi mastur olan müslim ile üzerine varub mu'ayene ve mesaha eylediklerinden ebnası zira'ıyla tulen kırk ve arzen otuz dört hesab-ı şatrancı bin üç yüz altmış zira' hisse müşahade eylediklerine vak'i hala Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ve ba'dehu gelüb meclis-i şer'i inha etmek mahüve'l vak'i gıbbet taleb ketb olundu tahriren fi evail-i safer'ül hayr lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi el-bevvab

Diğer Mustafa Çelebi el-bevvab

İbrahim Çelebi ibni Mustafa

Ali Bey ibni BOŞLUK el-hacc

Yusuf Bey ibni Abdullah

İbrahim Bey BOŞLUK

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Belge 462: Mahmiye-i İstanbul'da Haremeyn-i muhteremeyn evkafına mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde takrir-i kalam idüb Mahmiye-i mezbure de Nahlbend Hasan mahallesi sâkini iken vefat iden merhum Muradani ibni Abdullah hal-i sıhhatinde vakf ve habs idüb sükenası evvela kendi nefesine badehu utekasına bade'l evlad-ı utekasına bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin ittiği bir tarafı kassab başı Mustafa Ağa mülkü ve bir tarafı târik-i âmm ve iki tarafı yine vakf-ı mezbur ile mahdud büyü-tü müte'addideyi müştemil menzil-i meşrutiyet üzere mutasarruf olanlar bilkülliye mutasarruf olmağla menzil-i mezbur canib-i evkaf-ı mezbureye riayet itmişdir canib-i şerden üzerine varılıb keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Abdullah Efendi irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ve zeyl-i kitab da ismi mastur olan müslimin ile üzerine varılıb mu'ayene ve mesaha eylediklerine ebnası zira'ıyla tulen

yirmi yedi ve arzen on yedi hesab-ı şatranç ve yediyüz elli dokuz zira' arsa üzerine men'a harabe-i müşrif tahtani ve fevkani üç oda ve bir hücre ve bir sofa ve dehliz ve kenif ve mahvata ve fırın müsaade eylediklerinden Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şerden inha etmek ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i rebi'ül evvel.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Bey el-küttab

Diğer Mustafa Bey el-küttab

Ali Bey ibni Sefer el-cüdi

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ali ibni Veli

Ve gayirihim

336. sayfa

Belge 463: Medine-i Münevvere vakfı bi'l-fiil mütevellisi olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerden takrir-i kelam idüb vakf-ı mezbureden olub mahmiye-i İstanbul ebvabından Cebe Ali kapusu dahilinde mahallesinde vak'i vakf-ı mezburdan olmağla tahdid ve tavsifden müstağni dörd bab dükkan ve ulvi üstünde dört bab oda ve iki oda odunluk ve bir dehliz ve iki kenif müştemil menzili icare-i mu'accele ve mü'eccele ile müs'tecire olan İbrahim fevt olub menzil-i mezbur vakfa aid olmuştur kıbel-i şerden üzerine varılıb tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendi irsal olunub ol dahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ve zeyl-i kitabda ismil mastur müslimin ile üzerine varulub ebnası zira'yiyle tulen yirmi altı ve arzen yirmi hesab-ı şatranç beş yüz yirmi zira' arsa üzerine yine men'a büyü-tü mezbur mu'ayebe ve mesaha eylediklerinden Mevlana-i mezbur meclis-i tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şerden inha ve takrir itmegin ma hüve'l vak'i gibbet

taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i şehri rebi'ül evvel lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed ibni el-hacc Ahmed

Mehmed ibni Mustafa

İsmail Çelebi ibni el-hacc

Ali ibni Veli

Ali ibni Memi

Belge 464: VAKFİYE

337. sayfa

Belge 465: Mahmiye-i İstanbul musanna ebvabından Hadice Sultan mahallesine vak'î bir tarafı Hasan ibni Mehmed mülkü ve bir tarafı Mustafa Çelebi mülkü ve bir tarafı mahalle-i mezbure de mescid? meşrut vakıf menzili ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud harabe-i müşrif bir beyt ve bir cenineyi müstemil olub hameyn-i muhteremeyn evkafından olan menzil icare-i mu'accele beher şehir yirmi akçe icare-i mü'eccele ile tasarruf olan Abdi Beşe ibni Ali nam racul meclis-i şerden takrir-i kelam idüb menzil-i mezbur harabe-i müşrif olub Halil sükna olmamağla on şer ve kendi malım ile icare-i mu'accele me mahsub olmak üzere müceddeden ebna etmişdir canib-i şerden üzerine varılıb harç ve sarf ettiğim meblağın mertebe-i tahammülü mümkün olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali menziline irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ve zeyl-i masturda ismi mastur olub ebniye ve sufafa olan müslimin ile üzerine varılıb mu'ayene ve mesaha eylediklerinde ebna zira'ıyla beş yüz kırk tülen yirmi iki ve arzen on hesab-ı şatracı iki yüz yirmi zira' arsa üzerine men'a menzilin hesab-ı mezbur üzere beş yüz kırk zira' taş duvarın derz ve sıvasıyla her zira' ellişer akçeden yirmi yedi bin akçe iki yüz yirmi beş zira' tuğla ile mebnî tula duvarın derz ve

sıvasıyla beher zira' otuz beş akçeden yedi bin sekiz yüz altmış bin akçe ve hesab-ı merkum üzere iki yüz otuz zira' döşemenin ellişer akçeden on bir bin beş yüz akçe ve hesab-ı mersum yüz altmış iki zira' tavanın boyasıyla bir zira' kırk beş akçeden yedi bin iki yüz doksan akçe ve hesab-ı mezbur iki yüz altmış zira' ellişer akçeden on üç bin akçe bir menkuş masandıra dolabıyla üç bin akçe ve üç oda kapusu kemerleriyle ve bir sokak Kapusu kemeriyle her biri dörder bin altı yüz akçe ve üç menkuş dolab dokuz yüz akçe ve altı pencere dokuz yüz akçe ve dışarısı ve zira' ... yedi yüz on sekiz kıt'a çam dört bin beş yüz akçe ve fevkani ve tahtani iki kenif ibni beş yüz akçe ve altı kıt'a billur pencere camı bin sekiz yüz akçe ve iki oda ocağı bin ikiyüz akçe ve ...? beş yüz akçe ki cem'an seksen beş bin üç yüz altmış beş akçeye tahammül vardır noksan ile ebnası mümkün değildir deyü mimar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf bil ittifak haner verdiklerin ve mukaddema tahmin olunan iki bin akçe nakz-ı ahar ahzından sonra seksen üç bin yüz altmış beş akçe bak'i kalduğu Mevlana-i mezbur meclis-i tahrir bade gelüb meclis-i şerden inha itmek ma hüve'l vâki' gibbet taleb ketb olundu tahriren fi evail-i cemazi'el evvel semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Bey ibni BOŞLUK

Musa Ağa ibni Mustafa el-müteferrika

Yakup ibni Siyami el-müezzin

Mehmed ibni Abdullah

Mehmed Çelebi ibni Hasanzade

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

İbrahim Bey ibni Abdullah

338. sayfa

Belge 466: VAKFIYE

339. sayfa

Belge 467: VAKFİYE

340. sayfa

Belge 468: VAKFİYE

341. sayfa

Belge 469: VAKFİYE

342. sayfa

Belge 469. VAKFİYENİN DEVAMI

343. sayfa

Belge 470: VAKFİYE

344. sayfa

Belge 471: El emr? Ve'ş -şan ...? nemekahu el-fakir Mustafa ibni bir elkadı Kadıasker-i rum-eli ufihuma

Dar'üs saltanat'üs seniyye kostantiniyye el Mahmiye mahallatından Mahmud Paşa câmi'-i şerif kurbünde Serv Mahallesi sâkinlerinden hafız'ül kitab Mustafa ibni Edhem meclis-i şerden dergah-ı ali yeniçerilerinden dördüncü haski odaları dimekle ma'ruf odadan Muharrem Beşe ibni Abdullah nam racul muvacehesinde takrir-i kelam idüb mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı Fatma Hatun mülküne ve bir tarafı Ayşe Hatun ibneti Abdullah mülküne ve bir tarafı meşrut vakf-ı menzil ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud dahiliye hariciyesi büyü-tü mütehaddide-i müştemil olan menzil bundan akdem İbrahim Efendi ibni Ahmed nam kimesnenin mülkü olub bade vefat veraseti sülbiye kebire kızı Fatma Hatuna ve zevce-i metrukesi Cemile ibneti İbrahim Çelebi'ye münhasıra olduktan sonra cümle menzil-i mezburdan vesair terekeden semen-i hissesini hariç-i şer-i tarik ile menkulatdan olub sulh ve ihraç

olunduktan sonra menzil-i mezbur müstakilen mezbure fatmanın mülkü mürur olub zabt ve tasarrufunda iken tarih-i kitabdan bir sene mukaddem bana yetmiş bin akçeye bey' ve teslim ben dahi işтира ve tesellüm ve def'i semen idüb mülk-i müşerrefim olmağla zabt ve tasarruf iken mezbur Muharrem Beşe menzil-i merkum mecbure cemile'nin mülkü mimza ve ...bundan akdem bin otuz üç şaban'ül muzafferin on altıncı günü vakf-ı sahih ile vakf idüb sükenası evvela kendüye bade vefatiha bana ve badehu benim evladım ve evlad-ı evladıma bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin idüb teslim ile'l müteveli ve tescil-i şer'i ittirüb müteveffat olmağla menzil-i mezburun sükenası meşrutumdur deyü bundan dava eyledikde kirar-ı emrara mürafa'a-i şer'i şerif olduğundan davasına mutabık ikamete beyyine için birkaç def'a mehl-i şer'i verilüb bir tarik ile ikamete beyyine kadir olmayub caiz olduktan sonra münhasır-ı müsliminde menzil-i müceddeden mezkur mümza ve hakk-ı mevrusunu itiraf idib merkume Fatmanın minval-i mesfur üzere mülkü? olduğuna? idüb vakfiye-i mezburesi ve sair temessükatını bana teslim idüb benimle kat'i alaka itmişdir hakikat'ül hal mezbur Muharrem Beşeye su'al olunub tahriri tahrir olunmak matlubumdur dedik de gıbbet su'al mezbur Muharrem Beşe cevabında fi'lvak'i hala zikr olunan minval üzere olub husus-ı mesfura müte'allik olan temessükatın cümlesini mezbur el-hacc Mustafaya teslim eyledim menzil-i hudud-ı mezbur bilküllüye eltevabi ve'l levahık mezbur el-hacc mustafanın vech-i mebni üzere mülk-i müşterasıdır fi ba'd dedik de gıbbet tasdik ma hüve'l vak'i bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail cemaziel evvel sene semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Yusuf Çavuş ibni Ali

Salih ibni Mustafa

Salih Beşe ibni Yusuf

Salih Beşe ibni Yusuf Çukudar

Mustafa Bey ibni Ali el-cüdi

Mehmed Çavuş ibni Sefer

Musallahibni Abdullah

Mustafa Çavuş ibni Abdulkerim

Mustafa ibni Ali

Eyüb ibni Ali

Mustafa ibni Şaban

Ahmed Çelebi ibni İbrahim Çelebi Zade

Ali Efendi Tezkireci Kapudan Paşa

Ali Bey ibni Mahmud

Mehmed ibni el-müderris

345. sayfa

Belge 472: Serv mahallesi sâkinlerinden bahis'ül kitab el-hacc Mustafa ibni Edhem meclis-i şerden mezbur Muharrem Beşe mahzarında takrir-i kelim idüb mahalle-i mezbure de vak'i menzil-i mezbur İbrahim Efendi ibni Ahmed mülkü olub ba'del vefat veraseti sülbiyye kebire kızı Fatma Hatuna ve zevcesi Cemile Hatun ibneti İbrahim Çelebi'ye münhasıra olduktan sonra menzil-i müstakilen mezbure Fatmanın mülkü olub zabt ve tasarrufunda iken tarih-i kitabdan bir sene mukaddema bana yetmiş sekiz akçeye bey' ve teslim idüb def'i semen itmekle mülk-i müşteram olmağla tasarrufumda iken mezbur Muharrem Beşe menzil-i merkum mezbure cemilenin mülk? Bundan akdem bin otuz şabanın on altıncı günü vakf idüb sükenası evvela badehu benim evladıma ve evlad-ı evladıma bade'l inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin idüb teslim idüb tescil ittirib müteveffa olmağla menzil-i mezburun sükenası hakk-ı meşrutumdur deyü ben dahi dava eyledik de kirara mürafa'a şer'i olduğumuzdan davasına müteallik ikamete beyyine için birkaç mehl-i şer'i verilüb bir tarikle ikamet-i beyyine kadir olmayub aciz mahzar-ı müsliminden menzil-i adide-i merkume Fatmanın minval-i meşruh üzere mülk-i mümza ve hakk-ı mevrusu olduğuna itiraf idüb menzil-i mezbure müteallik olan

cümle temessükatı mezbur el-hacc Mustafa teslim eyledim benim menzil-i mezburda kat'a alakam yokdur merkum el-hacc Mustafanın mülk-i meşruh itti deyü ikrar ve takrir bi'l-fiil Rumeli kadıaskeri olan sadr'ul ulem'il i'zam Mustafa Efendi ibni? Efendi hazretleri huzur-ı alilerinde tescil olunub yedime hüccet-i şer'iyye verilmişdir deyü ibraz etdikde ba'del inkırazımdan takrir-i meşruhuna mutabık ve müma ileyh Mehmed Efendi hazretlerinin hatt ve hatemini müştemil tarih-i kitab senesi cemazi'el ahiresinin evaili ile müüverrah olmağın merkume Muharrem Beşe ve menzil-i mezbura müte'allik olan cümle temessükatı mezbur el-hacc Mustafa'ya teslim eyledim ve ettim dava ...? aslı yokdur ve bazı kimesnelerin tahrikleri ile eyledim badel yevm menzil-i mezbura müteallik asalete ve vekaletе dava ...? gibbet tasdik ma hüvel vak'i bi't taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı cemazi'el ahiri lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Efendi el-kadı

Ömer Bey ibni BOŞLUK

Ali Çelebi ibni Halil

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

İbrahim Beşe ibni Ömer

İbrahim Beşe ibni BOŞLUK

346. sayfa

Belge 473: VAKFIYE

347. sayfa

Belge 474: VAKFIYE

348. sayfa

Belge 475: Dar'üs saltanat'üs seniyye kostantiniyye elmahmiye Medine-i Münevvere? Evkaf-ı şerife bi'l-fîl mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ...? Hoca Teberrük mahallesi sâkinlerinden olan sahib'ül haze'l kitab Mustafa ibni Musa nam kimesne mahzarında ikrar ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbure de sarf olunan mahalle-i merkumede vak'î bir taraftan korucu Mehmed Çelebi mülkü ve bir taraftan Mustafa Çelebi ibni Mehmed mülkü ve bir taraftan tarik-i hass ve bir taraftan târik-i âmm ile mahdud olub tulen ve arzen hesab-ı şatrancı dörder iki yüz yetmiş zira' üzerine mebni büyüt-ı müteaddideyi müştemil olan menzil icare-i mu'accele ve mü'eccele ile mezbur Mustafa Bey tasarrufunda iki menzil-i mezbur bilküllüye muhterik olub? ebnası-ı vakfa ma'ada olmamağla arsa-i haliyye kalmağın...? taleibnie arz olundukda icare-i mu'accele ve mü'eccele ile ragıb bulunmayub... ? yüz elli akçe mukata'a ve nakzı bin akçe mezbur Mustafa üzerine varılıb ziyade ile taleb-i ahar bulunmamağın tevliyetim hasebi ile nakz-ı mezbur meblağ-ı mezbur bin akçeye mezbur Mustafa Bey ve teslim idüb oldahi eşya ve teslim ittikten sonra semen-i merkum bin akçeye vakf için merkum Mustafa yedinden ahz u kabz idüb bade arsa-i mezkur mukata ile veriüb oldahi vech-i muharrer olmağla arsa-i merkumeyi senede meblağ-ı merkum yüz elli akçe mukata'a ile kabul eyledikten sonra vech-i mürur üzere arsa-i merkumeye kabul eyledikten sonra mezkure üzerine kendü malıyla mülkü ... müceddeden ebnası olub vermeyüb ... ebnası ile dedik de gibbet tasdik vicahen ma hüvel vak'î bi't taleb ketb olundu tahriren fi gurre-i şehri rebi'ül ahir lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed Efendi el-imam

Mehmed Bey ibni Abdullah ibni arabacıyan-ı hassa

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

El-hacc Mustafa Ali el-bevvab

Ali Bey

349. sayfa

Belge 476: Mahmiye-i Galata'da vak'î Kasımpaşa da Üç Ağuzlu kapu dimekle ma'rûf mevzi'de ...? sâkin İbrahim Çelebi ibni Halil meclis-i şer de takrir-i kelim idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub mevazu'u mezburan vak'î lede'l-ahali ma'lumu'l-hudud menzil icare-i mu'accele ve beher sene on beş akçe icare-i mü'eccele ile muhtaç olan Ali ibni Abdullah nam kimesne menzil-i mezburun hakk-ı tasarrufu bi'l-fiil vakf-ı mezbur müteveli olan İsmail Çelebi ibni Muharrem ma'rifetiyle seb'a ve selasin ve elf cemazi'el ahire-i guresinde bana tefviz idüb ben dahi vech-i mürur üzere tefviz ve kabul ittikten sonra müteveli-i mezbur mutasarruf için yedime temessük vermişdir nazar olunub muvacehe kıbel-i şer'den dahi hüccet-i şer'iyye taleb iderse deyü müteveli-i mezkurun hatt ve hatemini müştemil ve tarih-i mezbur ile müverrah temessük ibraz eyledik de ... mazmunu takririne müteallik bulunmağın li-ecli'l temessük def olundu tahriren fi evail-i cemazi'el ahire lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ramazan Efendi ibni el-müderriş

Hasan Beşe ibni Abdullah

Ahmed ibni Abdullah

Belge 477: Haremeyn vakfına müteveli olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i de takrir-i kelim idüb Mahmiye-i İstanbul'da Yeni mahalle de sâkin iken vefat iden merhum Hasan ibni Abbas hal-i sıhhatinde mahalle-i mezbure de vak'î bir tarafı Yusuf Ağa mülkü ve bir tarafı Essedullah Çelebi ve Mustafa Çelebi mülkleri ve bir tarafı el-hacc Musa ve el-hacc İbrahim mülkleri ve bir tarafı el-hacc resul mülkü ile müceddeden menzil vakf ve habs idüb sükenası evvela kendü nefesine ba'de evladına ve evlad-ı evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb meşrutiyetim bilküllüye münkarız olmağla menzil-i mezbur vakf-ı mezbura aid olmuşdur kıbel-i şerden üzerine varılıb keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendi ve hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi irsal

olunub oldahi zeyl-i kitab da ismi mastur olan müslimin ile üzerine varub ba'del mesaha tulen kırk üç ve arzen yirmi dokuz hesab-ı şatrancı iki yüz kırk yedi zira' arsa üzerine mebni iki beyt-i sufla ve bir kiler ve iki sofa ve bir bişirma kenif ve hadikayı müşahade ettiklerin Mevlana-i mezbur meclis-i tahrir ba'de gelüb meclis-i şerden haber virmeğin ma hüve'l vak'i gibbet bi't taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i şehr-i recebü'l ferd lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni el-bevvab

Ahmed ibni BOŞLUK

Ali Çelebi ibni Sefer

Ali Bey ibni Abdullah

Yusuf ibni Abdullah

Belge 478: Mütevelli-i mezbur takrir-i kalam idüb Mahmiye-i mezbure de Hasan Beşe ibni Abdullah nam racul hal-i sıhhatinde mahalle-i mezbure de bir tarafı Mehmed Efendi ibni Mustafa mülkü ve bir tarafı Emine ibneti Hasan mülkü ve bir tarafı Müşfika Hatun vakfı ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud menzil-i vakf idüb sükenası evvela kendü nefesine ve zevcesi Yasemin ibneti Abdullah ba'de evladına ve evlad-ı evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb meşrutiyetim bilküllüye münkariz olmağla menzil-i mezbur vakf-ı mezbura aid olmuşdur canib-i şer'den üzerine varılıb keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana-ı mezbur ve mimar-ı mezkur irsal olunub ol dahi zeyl-i kitab da ismi mastur olan müslümin ile üzerine varub ba'de mesaha ebnası zirayıyla tulen elli iki ve arzen on dört hesab-ı şatrancı? yirmi zira' arsa üzerine mebni dâhiliyesi dört fevkani oda ve sofa ve dehliz ve kameriye ve kenif müştemil olduğu müşahade ittikleri Mevlana-i mezbur meclis-i tahririne gelüb meclis-i şerden inha ve takrir itmeğin ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi tarih-i mezbur

ŞUHUD'UL HAL

İbrahim Ağa ibni Abdullah kethüda-i sultani

İbrahim Beşe ibni Abdullah el-racul

Mehmed Subaşı

Musa Çelebi ibni Ahmed

350. sayfa

Belge 479: Mütevellî-i mezbur takrir-i kelam idüb Mahmiye-i mezbure de Debbâğ el-hacc Yunus mahalle vak'î bir tarafı yine vakf-ı mezbur ve bir tarafı el-hacce Ana Mülkü ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud menzil icare-i mu'accele ve yevmi bir buçuk akçe icare-i mü'eccele ile mutasarruf olan Ali Çelebi ibni müstakim bila veled fevt olmağla menzil-i mezbur vakf-ı mezbura aid olmuştur canib-i şer'den üzerine varulub keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana-i mezbur mimar-ı mersum irsal olunub oldahi zeyl-i kitabdan mastur'ul esami olan müslümin ile üzerine varilub ba'del mesaha ebnası zira'ıyla tulen yirmi dört ve arzen on buçuk hesab-ı şatrancı iki yüz elli iki zira' arsa üzerine mebni dahiliyesi iki beyt süfli ve bir sofa ve dehliz ve kenif ve muhavvata ve hariciyesinde bir ulvi oda ve bir tahtani harabe-i müşrif oda ve dehliz ve muhavvatayı müştemil olduğum mu'ayene.....? Mevlana-i mezbur meclis-i tahrir ba'de gelüb meclis-i şerden inha ve takrir itmeğın ma hüvel vak'î bi't taleb ketb olundu hurrîre fi tarih-i mezbur.

ŞUHUD'UL HAL

Harem-i vakf-ı mezbur

Belge 480: Hamd-i na mahdud ve sena-yı na-mahdud ol vakıf-ı ahval-i ins ü can ve halik-i halk u cihan malikü'l mülk ve'l melekut rabbü'l izzeti ve'l ceberut hazretine layık ve sezadır ve sadr-ı ...? salatü ve's-sellem Muhammed el-mustafa aleyhi's salatü ve's sellem hazretine nisar ...? ümteni'd din ...? ve al ve evladı tarih-i hakka ...? ve sebil ve tevfiqa münadil ve rıdvanallahu te'âlâ aleyhim ecmain işbu kitab-ı sıhhat nisabın imlasına ve ba'is ve badi budur ki mahmiyye-i kostantiniyye de Kum kapu kurbünde harçbaşı sâkinlerinden katib sultan-ı cihan olan fahru'l-akrân Ali

Efendi ibni Abdulkadir ve kataki alem-pür-i abdeayan-ı itibar ile nazar idüb ümrani harab-ı hasıl turab olduğunu kema yenbağı mülazaha idüb meclis-i şerden li'ecl-i istical mütevellî nasb eylediği Hasan Çelebi ibni Ahmed mahzarında ikrar-ı sahih-i şer'i kılub? hesabında iken saye-i hayrat ve zıll-ı sadr-ı hatim tahtında meşruh ve müstezil olmak için silk-i mülk-i sahihinde muntazam Olan emlaktan ... Mahmiye-i mahalle de Kadırğa Limanı kurbünde ki mahalle de vak'i bir tarafı çavuş cami ve bir tarafı Dulkadir Efendi vakfı ve bir tarafı Mecidbostan ve bir tarafı? ile müceddeden olub arsasına taraf-ı miriden iştirâ ve beher sene canib-i mezbur iki yüz elli akçe muka'ta ta'yin olunub kendü malımla müceddeden ebnası ve ihdas eylediğim dört bab tahtani oda ve dört bab fevkani oda mülk odaları ... hasbeten lillah vakf-ı sahih-i şer'i ile vakf-ı sahih-i şer'i ile vakf-ı mü'ebbed eyledikten sonra şöyle şart eyledim ki zikr olunan odaların hayatda olan kendüm mutasarruf olub hasıl olan rub ve gallesini beher sene sıra ile fukara-i haremeyne üç sene sikke-i hasene irsal idüb fazlasını masarif-i lazıme sarf iderim ve ba'dehu celilem Fatma Hatun ibneti muharrem mutasarrufu olub gallesinden ta'yin-i sabık üzere beher sene fukara-i haremeyne üç sikke-i hasene irsal idüb fazlasını kendü musarufını sarf ile ba'dehu evladım evlad-ı evladım batnen ba'de batnın Mukabele-i tasarrufunda beher sene ta'yin eylediğim üç sene sikke-i hasene-i Fukara-i mezkur mebni irsal idüb fazlasını kendü musarafına sarf idüb batnen evvelde olanlar mevcut iken batnen sanide olanlar fi ba'd müdahale etmeyeler ba'dehüm utekam mutasarruf olub minval-i mezbur üzere üç sikke-i hasene irsal idüb fazlasını kendü masarıflarına sarf iley ve mezkur yedinden beher biri ...? vakf-ı mezkure hasbi mütevellî evladı ba'del inkıraz ecr-i misli ile icare olunub hâsilolan ücret beher sene fukara-i haremeyn irsal oluna deyü mütevellî-i mezbura sabık'uz-zikr odaların teslim oldahi vech-i mürur üzere kabz ve teslim idüb sair mütevellîler gibi mutasarruf oldu deyü vakf-ı mezbur ikrar ve itiraf eylediği minval-i mezbur vicahen tasdik ittikten sonra vakf-ı mezbur mütevellî-i merkum mahzarında kelamını... ah ara masarîf olub vefatı taraf-ı müşfaka sarf olub vakf-ı akar imam muhtar saraç olan hükmünde... femen beddelehu ba'de ma semi ahu fe-innema is'muhu a'le-llezine yubeddiluneh inna allahe semi'un alim'un cera zalike ve hurrire Fi evail-i cemazi'el evveli semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Eyüb Efendi ibni Musa el-imam

Mehmed Çelebi ibni Ebubekir el-müezzin

Sinan Bey ibni Abdullah el-müezzin

Mehmed ibni Ali Müderris

Hasan ibni Abdullah

Hacı ibni nam BOŞLUK

El-hacc Geyvan ibni Abdullah

Hasan Çavuş ibni Kasım

Dulkadir Efendi ibni Abdullah katib

Mehmed Çelebi ibni elvakf

Ali Sinan ibni el-vakıf

Mustafa ibni Şeyh katib-i...?

Mehmed ibni Memi el-sarac

İbrahim Halife ibni BOŞLUK

Mehmed Ağa ibni şer-tabbazin damad BOŞLUK

351. sayfa

Belge 481: Medine mütevellisi İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şerde takrir-i kelam idüb mahmiyye-i İstanbul'da Samanviran mahallesinde vak'i etrafı selasi vakf-ı mezbur ve taraf-ı rabi'i târik-i âmm ile mahdud olan menzil icare-i mu'accele ve beher şehr yirmi akçe ücret-i mü'eccele mutasarruf olan Hadice ibnet-i Halil Bey bi-evladı olmağla menzil-i mezkur vakfa aid olmuştur canib-i şerden üzerine varılıb

ba'de'l müşahede mesaha olunması matlubumdur dedik de canib-i şerden Mevlana Ali ibni Abdullah Efendi irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Hasan Çelebi ibni Hüseyin ve zeyl-i kitabda ismi mastur olan müslümin ile üzerine varılıb mesaha ittiklerine ebnası zira'ıyla tulen on dokuz ve arzen sekiz hesab-ı şatrancı yüz elli iki zira' arsa üzerine mebni bir bab fevkani oda ve iki bab tahtani oda ve bir dehliz ve bir küçük sofa ve bir su kuyusu ve bir kenif olduğu müşahede idüb vak'î hala Mevlana-i mezbur mahalle-i tahrir ba'de gelüb meclis-i şerde inha itmek ma hüve'l vak'î bi't taleb ketb olundu hurrire fi evasıt-ı recebü'l ferd lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hüdaverdi ibni Bünyad

Yakub ibni Abdullah

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Hasan Çelebi ibni Halil el-mimar

İbrahim Efendi ibni Abdullah

Belge 482: Mahmiyye-i İstanbul'da? mahallesi sâkin Semi Çavuş ibni Mehmed Çavuş meclis-i şer'de takrir-i kelim idüb mahalle-i mezbure sâkineleri Kerime ibneti Mustafa nam Hatun mahalle-i mezbure de vak'î bir tarafı mezkure kerimenin utekasına şart ittiği oda ve bir tarafı arz-ı miriye ve bir tarafı târik-i âmm ile mahdud ile ve bir tarafı mahalle-i mezbur? meşrut menzil ile müceddeden olub büyü-t müte'addideyi müştemil menzil ve vakf idüb sükenası evvela kendü nefesine badehu Medine-i Münevvere fukarasına şart itmekle ber vech-i meşrutiyet menzil-i mezbur mutasarruf iken menzil-i mezbur bilkülliyeye muhterik olub vakıfe-i mezburenin müceddeden ebnasıya kudreti olmamağla arsa vakfından olan hakk-ı meşrutiyet beynimizde takvim olunan yirmi iki akçe icare-i mü'eccele hayatda oldukça oldahi vakıfe-i mezbureye verilmek üzere ma'rifet-i mütevellî ile bana fariğ olmuşdur kıbel-i şer'den üzerine varılıb arsa-i mezbure mu'ayene ve mesaha ikrarı olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendi irsal olunub oldahi hassa

mimarlarından üstad Ali Çelebi ve zeyl-i kitabda ismi mastur olan müslümin ile üzerine varılıb mu'ayene ve mesaha olundukda ebnası zira'ıyla tulen otuz yedi ve arzen yirmi yedi buçuk hesab-ı şatrancı bin on yedi buçuk zira' arsa olub arsa-ı mezbure vakfindan olan hakk-ı meşrutiyeti beynlerinde takrir olunan yevmi iki akçe icare-i mü'eccele hayatda oldukça vakıfe-i mezbureye badehu haremeyn mütevellisi olanın verilmek üzere Hasan hüsn-i ihtiyarım ile ve ma'rifet-i müteveli-i mezbur Memi Çavuşa fariğ oldum deyü vakıfe-i mezbure ikrarını mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şerden inha ve takrir ittikten sonra mezbur Yemi Çavuş icare-i mu'accele ye mahsub olmak üzere kendü malıyla arsa-i mezbur üzerine ebniye-i cedide ihdasına izin verilip ma vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi evasıt-ı şehri receb'ül mürecceb semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Efendi el-imam

Hüseyin Ağa ibni Mustafa

Mehmed Çelebi el-cüdi

Hasan Çelebi ibni Hacı Çavuş

İbrahim Çelebi ibni BOŞLUK

Davud Çavuş ibni Çavuş

Sefer Çavuş ibni Hasan

Abdurrahman Efendi el-imam

Mustafa Halife ibni BOŞLUK

El-hacc İbrahim Beşe ibni Abdullah

Ali Beşe ibni Abdullah

Kethüda Ali ibni Ali

352. sayfa

Belge 483: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahrül emasil ve'l akran İsmail Çelebi ibni BOŞLUK mahfil-i şer'i hatırda hala Haremeyn-i Şerifeyn ve ... mukata'a-i hakk olan ...? iftihar ve'l ilm zahr-ı erbab ...? sahib-i haze'l Rakim Efendi ibni mahzarında ikraratım ve takrir-i kelim idüb bundan akdem Mahmiye-i istanbul'da ...? mahallesi sâkin lerinden olub Mehmed Çavuş ibni Abdullah hal-i sıhhatinde iken hayatda iken mütehavas Kostantiniyye kazası muzafatından Küçükçekmece kazaya tâbi' Düden nam nam karyede vak'î bir tarafı Mustafa Bey ibni Abdullah mülkü ve bir tarafı vadi ve bir tarafı mertbe-i mezbure olan cebel mahdud olub sukf-ı vahid altında olan iki göz mülk ve değirmeninin gallesini evladı nefesine ba'de evladına evlad-ı evladına ba'del inkiraz medine-i münevver fukarasına vakf ve şart idüb hala olan olub meşrutun lehu kalmamağla zikr olunan değirmen evkaf-ı merkumeye aid ve raci olmağın tevliyet-i muhkiyem hasebiyle mezbur değirmeni ...? taliibnie arz idüb ba'dehu'l müzayede ve gibbe inlita ur-rağbete yirmi dokuz bin akçe icare-i mu'accele ve mü'eccele vech ile müma ileyh Mehmed Efendi üzerine karar idüb nihade ile talib-i ahar bulunmamağın zikr olunan değirmeni meblağ-ı merkum yirmi dokuz bin akçe icare-i mu'accele ve yevmi bir akçe ücret-i mü'eccele ile müşarun ileyh Mehmed Efendi icar idüb anlar dahi vech-i mürur üzere isticar ve kabul ittikten sonra icare-i mü'eccele olan meblağ-ı merkum yirmi dokuz akçeyi evkaf-ı mezbure için müma ileyh Mehmed Efendi yedinden ma'ada ahz u kabz idüb ba'del yevm zikr olunan değirmenin ahzına izin virdim dedik de gibbet tasdik ma hüve'l vak'î bi't taleb ketb ve talebiyle def olundu hurrîre fî evasıt-ı receb'ül hayr lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kıdvet'ül emasil Ali Efendi

Abdullah Efendi ibni Ramazan

Hasan Efendi ibni Mustafa

Ahmed Efendi ibni el-hacc

Ramazan ibni Bayram

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-mimar

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

İbrahim ibni Abdullah

Ve gayrihim.

Belge 484: VAKFIYE

353. sayfa

Belge 485: Mahmiyye-i İstanbul'da Unkapanu dahiliyesi Papas oğlu mahallesinde sâkini bahis'ül kitab el-hacc İbrahim ibni Abdullah nam racul meclis-i şer'de takrir-i kelam idüb haremeyn-i muhteremeyn evkafından olub mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı Laleruh mülkü ve bir tarafında Hamza Efendi ibni mülkü ve bir taraftan el-hacc Sinan mülkü ve bir taraftan Mehmed Beşe mülkü ile mahdud olub icare-i mu'accele yevmi dört akçe mü'eccele ile mutasarruf olduğum menzil bi'l külliye ...? olub icare-i mü'eccele ye mahsub olmak üzere kendü malım ile müceddeden ebnası itmişdir canib-i şerden üzerine varılıb harç ve sarf ittiğim mülkler meremmete olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali ibni irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve kitabda ismi mastur olan müslümin ile üzerine varılıb tulen otuz yedi ve arzen yirmi altı hesab-ı şatranç dokuz yüz altmış iki zira' arsa üzerine mebni tahtani ve fevkani dört oda ve dehliz ve sofa ve mu'ayene ve evkaf-ı mezbure de mütevellî İsmail Çelebi ibni Halil mahzarında müsa'ade eylediklerinde ebnası zira'ıyla tulen ve arzen hesab-ı mezbur üzerine dört yüz kırk dört zira' nakzıyla mebni taş duvarın zira' yirmi beş akçeden on bir bin yedi yüz akçe ve hesab-ı mezbur beş yüz doksan iki zira' tula duvarın bir zira' yirmi beşer akçeden on bir bin sekiz yüz kırk akçe ve hesab-ı mezbur yüz altmış beş

zira' döşemenin bir zira' elli beş akçeden dokuz bin yetmiş beş akçe ve hesab-ı mezbur iki yüz seksen dokuz zira' - altmış akçeden on yedi bin üç yüz kırk akçe ve hesab-ı mezbur yüz on iki zira' tavanın boyasıyla beher zira' dört bin dört yüz seksen akçe ve dört üçe iki bin dört yüz akçe ve dört masandıra dolabları ile üç bin iki yüz akçe ve? dört kapu sekiz yüz akçe ve sekiz pencere bin altı yüz akçe ve beş cam beş yüz akçe ve bir nerdüban tahta perde ile bin akçe cem'an altmış dört bin beş yüz otuz akçeye tahammülü var mıdır deyü mimar-ı mezbur ve sair ehl-i vukuf bi'l ittifak haber virmeğin ma vak'i bit taleb ketb olundu hurrire fi evasit-ı şaban'ul muazzam lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Beşe ibni Abdullah el-racul

Dilaver Bey ibni Abdullah el-racul

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ramazan ibni Receb

Ahmed ibni BOŞLUK

Ve gayrihim.

354. sayfa

Belge 486: VAKFIYE

Belge 487: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fil mütevelli olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'de takrir-i kelam idüb mahmiyye-i İstanbul'da İskender Paşa mahallesinde vak'i bir tarafında Sekban başı Hasan Ağa ibni Abdullah mülkü ve bir taraftan Musa Bey ibni Abdullah mülkü ve iki taraftan tarik-i hass ile mahdud büyü-tü müte'addideyi müştemil menzil-i vakıf idüb sükenası evvela kendü nefesine badehu utekasına savb-ı şerden Abdullah Bey ibni İbrahim nam bevvab-ı sultaniye ba'de evladına ve evlad-ı evladına ba'del inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart idüb hala meşrutiyetim münkarız olmağın menzil-i mezbur evkaf-ı

mezbureye aid itmifdir canib-i Őerden űzerine varılıb keŐf ve tahrir olunması matlubumdum dedik de savb-ı Őerden Mevlana ali Efendi ibni irsal olunub oldahi hassa mimarlarından űstad Ali Őelebi ibni halil zeyl-i kitab da ismi mastur olan műslűmin ile űzerine varılıb mu'ayene ve mesaha eyledikde ebnası zira'ıyla tulen on iki buŐuk ve arzen bir taraftan beŐ ve bir taraftan dokuz hesab-ı Őatrancı seksen yedi buŐuk zira' arsa űzerine mebni iki fevkani ve bir tahtani yine ve bir sofa ve dehliz-i műŐtemil menzil-i műŐahade idűb Mevlana-i mezbur yedim meclis-i tahrir bade gelűb meclis-i Őerde inha itmek ma vak'i bi't taleb ketb olundu tahriren fi evail-i Őaban li-sene semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ebnasıbdullah el-bevvab

Diğer Mustafa Çelebi ibni el-bevvab

Ali Çelebi ibni Sefer el-hacc

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ramazan ibni Receb

355. sayfa

Belge 488: VAKFİYE

356. sayfa

Belge 489: VAKFİYE

Belge 490: Bi'l-fiil Dar'űssaade Aęası olan kıdvet'űl havass ve'l mukarrabini mu'temedű'l műlűk ve's selatin sahib-i izzű ve't temkin İdris Aęa ibni Abdulmu'in Hazretlerinin kethűdalıęı hizmeti ile olan kıdvet'űl emacid ve'l ekarim Sűleyman Aęa ibni Abdurrahim meclis-i Őer de hazır'ul lazım'űt tevkir de vech-i haze'l kitab İbrahim Dede ibni el-hacc İbrahim mahzarında ikrar ve taktir-i kelim idűb Haremeyn-i Őerifeyn evkafından olub mahmiyye-i İstanbul'da zeyrek cāmi'-i Őerif

mahallesinde vak'ı bir tarafında Ahmed Efendi mülkü ve bir tarafında Ayşe Hatun ibneti Yusuf mülkü ve bir tarafında ulemaya meşrut vakf-ı menzil ve bir tarafında târik-i âmm ile mahdud olub bir bab tahtani ve bir bab fevkani olduğu ve bir kileri ve iki sofası ve işticar-ı müşmire mütenevvi'ayı havi müştemil olub icare-i mu'accele ve yevmi bir akçe ücret-i mü'eccele ile mutasarruf olub tasarruf-ı hakkı yedimde olan menzilin hakk-ı tasarrufu mütevellisi izniyle merkur İbrahim Dedeye tefviz idüb ol dahi tefviz ve kabul eyledikten sonra mukabele-i tefviz merkur İbrahim Dede yedimden yirmi bin kusur akçe fi'l vâki' akçesi ahz u kabz eyledim elyevm icare-i mu'accele-i mezbure canib-i vakfa eda eyledikten sonra menzil-i mezbur mutasarruf olub dedik de takrir-i müşarun ileyh Süleyman Ağa vech-i mürur üzere Muhammed üzerine sadır olan ikrar İbrahim Dede vicahen tasdik ve şifahen tahkik idecek ma hüve'l vak'ı tahriren fi evasıt-ı şaban'ül muazzam lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Kıdvet'ül emacid Hüseyin Efendi Kapudar

Mehmed Efendi ibni el-imam

Muharrem Halife ibni İbrahim el-müezzin

Mehmed Efendi ibni el-imam

Ali Halife ibni Ali BOŞLUK

Bostan Halife

El-hacc Mehmed Efendi BOŞLUK

İbrahim Efendi el-imam

Mahmud Ağa ibni Subaşı kethüdası

Mehmed Efendi

El-hacc Murad Bey

Ve gayrihim mine'l huzzar

Belge 491: Mahmiye-i İstanbul'da merhume Daye Hatun vakfına bi'l-fiil mütevellî olan kıdvet'ül mukarraibni ve'l ekarim Abdurrahman Efendi ibni merhum İbrahim Efendi meclis-i şer' de hazırlanmış'üt tevkir de hamil-i haze'l kitab fahrül emacid ve'l ekarim ...? Ağa ibni Mahmud mahzarında üzerine da'va idüb vakf-ı mezburdan olub vakıfe-i mezbur mescid mahallesinde vak'i bir taraftan mescid-i mezbur haremi ve bir taraftan Rasim Paşa vakfı ve bir taraftan yine vakf-ı mezburdan Abdi Çavuş mutasarruf olduğu menzili ve bir taraftan tarik-i hass ile mahdud üç bab mülkü ve üç bab ahuru sakf ve direkleri mebni na-tamam odalara müma ileyh Ahmed Ağa icare-i mu'accele ve beher sene yüz kırk akçe ücret-i mü'eccele ile mutasarruf iken minvalinden izin olmadan zikr olunan altı bab odaları hedm idüb icare-i mu'accesine mahsub olmak üzere kendü malıyla vakf için dahilen ve haricen büyü-tü cedide-i hadida ebnası ilemiştir su'al olunub ma vak'i tahrir olunmak matlubumdur dedik de gibbet su'al müma ileyh Ahmed Ağa cevabında zikr olunan altı bab odaların mütevellileri sabuk'uz-zikriyle? idüb kendü malıyla mülkü olmak üzere büyü-tü mezkûru müceddeden ebnası eyledim deyüb vakf için ebnası eylediğini inkâr edecek mütevellî-i müma ileyh Abdurrahman Efendi sıdk-ı davasını mübeyyine taleb olunduk da ikametden aciz olub istiklaf etmeğin müma ileyh Ahmed Ağaya zikr olunan büyü-tü müceddeden vakfiyeti's şer'i olmak üzere ebnası eylediğine mübeyyin teklif olundukda mezbur Ahmed Ağa ala vakf-ı makbule mütebeyyin bila tasdik etmeğin mütevellî-i müma ileyh mu'arazadan men bir'le ma hüve'l vak'i tahriren fi evahir-i Receb'ül ferd semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

İlm-i ulema Abdullah Efendi

Kıdvet'ül emacid Ebubekir Ağa

Kıdvet'ül müderris Mehmed Efendi

Süleyman Efendi el-müderris

İbrahim Efendi el-imam

Mustafa Efendi

Mehmed Çavuş ibni İbrahim

Hamza Efendi ibni el-hacc

Kethüda-yı hazreti şeyhü'l islam

Mehmed Bey ibni İbrahim

Mustafa Çavuş fahru'l ayan

Abdullah Çavuş ibni Hasan Çavuş

Esseyid Ömer Efendi el-imam

357. sayfa

Belge 492: Haremeyn-i muhteremeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'de takrir-i kelam idüb Mahmiye-i Galataya tâbi' kasaba-i Tophane de Mahallesinde vak'i bir taraftan Ramazan Beşe nam racul mülkü ve bir taraftan Hüseyin Ağa vakfı ve bir taraftan tarik-i hass ve bir taraftan târik-i âmm ile mahdud menzil icare-i mu'accele ve mü'eccele ile mutasarruf üzere olmağın menzil-i mezbur evkaf-ı mezbure ye aid olmuşdur canib-i şerden üzerine varılıb keşf ve tahrir ba'de gelüb meclis-i şerden inha ve takrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendi irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve zeyl-i kitabda ismi mastur olan müslümin ile üzerine varulub mu'ayene ve müşahade eylediklerinde ebnası zira'ıyla tulen kırk sekiz ve arzen on hesab-ı şatrancı dört yüz seksen zira' arsa üzerine mebni bir beyt-i sufla ve bir sofa ve bir kenif-i hadika ve bişirmanı ve hadikayı müştemil menzil-i müşahade eyledikleri Mevlana-i mezbur meclis-i tahrir ba'de kılub meclis-i şerden inha itmeğın ma hüve'l vak'i gibbet taleb ketb olundu tahriren fi evail-i ramazan lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

İsmail Çelebi ibni el-bevvab

El-hacc Yusuf ibni İbrahim

Muharrem Beşe ibni Abdullah el-racul

Mustafa Çelebi ibni el-müezzin

Belge 493: Elhamdülillahi ve's salatü ala nebiyyihi ve ala aleyhi ve sahbihi işbu kitab-ı sıhhat-ı nisabın imlasına ba'is ve badi budur ki ebu eyyubu'l ensar kurbünde Ocakbaşı mahallesinde sâkine Yasemin ibneti Abdullah meclis-i şerde ikrar idüb mahalle-i mezbure de vak'i bir canib Ayşe ibni Ahmed ve bir canibi.....? ibni Abdullah ve iki canib Fatma Hatun ibneti Abdullah ile mahdud bir bab tahtani oda ve bişirma ve kenif ve muhavvata-ı müştemil menzili hasbeten lillah vakf eyledim zikr olunan menzil-i Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi zabt ve tasarruf eyleye deyü mukırr-ı mezbur müteveli-i mezbur bi'l müzayedede tasdik ittikten sonra ala kabul... sıhhat ve lüzumuna hükm taleb ittikte deyücek hâkim sıhhat ve lüzumuna hükm etdi dimekle femen beddelehu ba'de ma semi ahu fe-innema ismuhu ale-llezine yubeddiluneh inna allahe semi'un alim'un hurrire fi evahir-i muharrem'ül haram lisene ihd ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mehmed ibni Mustafa

Ebubekir ibni Azim

Yusuf ibni Abdullah

Hüseyin ibni Abdullah

Salih ibni BOŞLUK

Belge 494: VAKFIYE

358. sayfa

Belge 495: VAKFİYE

359. sayfa

Belge 496: Bi'l-fiil Nazır-ı evkaf olan kıdvet'ül havass ve'l mukarraibni İdris Ağa ibni Abdurrahim meclis-i şerden bin otuz yedi senesinde vilâyet-i Anadolu da medine-i Birgi'de vak'î Haremeyn-i Şerifeyn evkafı deruhde olan ebna-i sipahiyandan Bayram Bey ibni Abdullah mahzarında nezaretleri cümle üzerine takrir kılub iden evkaf-ı mezbure mahsulü mersum Bayram Bey sene de dört kere yüz bin ve otuz üç bin akçeye ta'ahhüd ve iltizam ittikten sonra tekrar ile bin akçe ziyade ile kıbel-i saltanatdan ahara deruhde oldukda mezbur Behram Bey ziyade-i mezbur ile kabul idüb bir hakk-ı sene tasarruf itmeğin ziyade-i mezbur elli bin akçeye ve mezbur behrem bana tasarrufunda iken mürur idüb altı ayda hasıl olan malı vak'î mezbur Behrem Bey harç-ı hazinesine teslimden imtina ider su'al olunub takrir tahrir olması matlubumdur dedik de gibbet su'al mezbur Behrem Bey sene-i mezbure de evkaf-ı mezbur mahsulunu dört kere yüz bin ve otuz üç bin akçe den ziyade ile minval ve? ve altı ayda sahib'ül vakfa aid olan mahsulden?Cevab verilmek nazar müşarun ileyhden takririne muvafık beyyien taleb oldukda ba'de izhar akçe istihlaf etmek mezbur Behrem Bey meblağ-ı merkum yüz bin? ve ziyade kabz ittirilmek ..? olundukda oldahi ..? ma hüve'l vak'î gibbet taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı Ramazan sene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Rıdvan Efendi ibni muhasebe-i hazine

Süleyman Ağayı kethüda Nusret Ağa

Hasan Çelebi el-mimar

Ali Çelebi el-mimar

İsmail Çelebi ibni el-bevvab

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

İbrahim Beşe ibni Abdullah el-racul

Belge 497: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i şerifde takrir-i kelim idüb mahmiyye-i İstanbul'da Sultan Süleyman Han aliy'ül rahim ve'l gufran mahallesinde sâkine iken fevt olan Şerife ibneti Abdullah hal-i sıhhatinde mahalle-i mezbure de vak'i bir taraftan mimar Şaban ibni Veli mülkü ve bir taraftan Mirim ibneti BOŞLUK mülkü ve bir taraftan Mazlum Bey ibni Abdullah Ali ve bir taraftan tarik-i hass ile Mahmud Ali menzilin vakf ve habs idüb sükenası olan kendü nefesine badehu Gencihan Hatun ibneti Abdullah badehu evladına ve evlad-ı evladına badehim zevc-i ma'dule aliye bade evladına ve evlad-ı evladına badel inkıraz Medine-i Münevvere fukarasına şart ve ta'yin itmekle meşrutum bilkülliy münkariz olmağla menzil-i mezbur vakf-ı mezbura aid olmuştur kıbel-i şerden üzerine varılıb keşf ve tahrir olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendi irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Hasan Çelebi ibni Hüseyin zeyl-i masture de ismi mastur olub ehli vukuf olan müslimin ile üzerine varılıb mu'ayene ve mesaha eylediklerinde ebnası zira'ıyla tulen yirmi dört buçuk ve arzen on üç hesab-ı şatranç üç yüz on sekiz buçuk arsa üzerine mebni beyt-i süfli ve bir sofa-i süfliye ve üç beyt ulvi ve iki sofa ve bir dehliz ve bir kiler ve bir fırın ve mahbata ve kenif ve? Muhavvata-ı müştemil menzili müşahade eylediklerinden vak'i hala Mevlana-i mezbure mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şerde inha ve takrir itmeğın ma hüve'l vak'i gibbet taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i şehr-i ramazan'ül mübarek min şuhuru sene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mahmud Çelebi ibni muharrem re'is-i mü'ezzinan câmi'-i sultan Süleyman

Kasım Efendi ibni Ali

Kasım Çelebi ibni Ahmed

Hasan ibni Yusuf

Mustafa Çelebi el-küttab

Ve gayrihim mine'l huzzar

360. sayfa

Belge 498: Haremeyn evkaf-ı mütevellisi olan İsmail Çelebi ibni BOŞLUK nam kimesne meclis-i şerh bahis'ül haze'l kitab Ali ibni Halil zevcesi zeman ibneti Abdullah mahzarında ikrar idüb mahruse-i Üsküdar mahallatında? mahallesi sâkini iken fevt olan el-hacc Veli ibni İskender hal-i hayatında mahalle-i mezbure de vak'ı bi tarafdan molla Ramazan mülkü ve iki tarafdan sabrizade Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafdan târik-i âmm ile mahdud olub ulvi ve sufla üç bab beyt ve bişirma ve kenif-i müştemil menzil-i vakf idüb sükenası evvela utekasından Cavidan Hatun ibneti Abdullah ba'deme zevci Yusuf ibni Abdullah bade evladlarına ve evlad-ı evladlarına bade'l müzayede beher şehir fukarasına şart idüb menzil-i mezburun hakk-ı tasarrufu mezbure Cavidan'a münhasıra olub mezburin dahi imarına kudreti olmağın hakk-ı tasarruf-ı evkaf-ı mezbure de olduktan sonra ...? icare-i mu'accele ile üç bin akçeden mezburan Ali ve zeman üzerilerinde karar itmeğın ben dahi..... ücret-i mu'accele meblağ-ı merkum üç bin akçeyi icar edüb meblağ-ı merkum üç bin akçe ...?. Üç....?.tasarrufuna izin verdim dedik de gibbet tasdik bi't taleb ketb olundu hurrirre fi evail-i şevval lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni Abdullah el-küttab

Mustafa Çelebi ibni Mehmed el-küttab

Ali Çelebi ibni Sefer el-hacc

İbrahim Çelebi ibni Mustafa el-hacc

Belge 499: Mahmiyye-i Galata da Alacamescid mahallesinde vak'ı Haremeyn evkafından ma'lumu'l- hudud iki bab odalarını icare-i mu'accele ve mü'eccele ile mutasarruf olan Sayime ibneti Abdullah ve Ayşe ibneti Abdullah nam Hatun meclis-i şer'de takrir-i kelam idüb yine evkaf-ı mezbure de olub menzil icare-i mu'accele ve mü'eccele mutasarruf olan Mihrinisa ibneti Abdullah Hatun zaman-ı tasarrufunda

bizim izin ve rızamız ile mutasarruf olduğum menzilin? tülen üç buçuk ve arzen iki zira' ve on sekiz arsa üzerine bir fevkani kameriye ihdas idüb bade menzil-i mezburun hakk-ı tasarrufu izn-i menvaliyle savb-ı şer'i ile ve Kamer ibneti Abdullah'a tefviz edüb dahi teffiz ve kabul eyledikten sonra mezburan zikr olunan kameriyenin altına fuzulen tahta perde ihdas ettiklerinden ma'ada taş duvar ebnası itmek murad eder kıbel-i şerden üzerine varılıb ba'del müşahede sabıku'z zikr kameriye vak'i olunması matlubumdur dedik de canib-i şerden Mevlana Ali Efendi irsal olunub ol dahi hassa mimarlarından üstad Hasan Çelebi ibni Hüseyin ve zeyl-i kitabda ismi mastur olan müslümin ile üzerine varılıb mu'ayene eylediklerinde mezburan Hasan ve Kamer'in yedlerinde olan me'mul-ı minval itmekle nazar ettiklerinde taht-ı icarelerinde ancak bir tahtani oda olmağla arsa-i mezbure de alakası olmadığı mütebeyyin olmağın mimar-ı mezbur ehl-i vukuf sabıku'z zikr kameriyenin dahi lazım olduğu bil-ittifak haber verdiklerinde Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şerden haber verdikten sonra sabıku'z zikr kameriyenin elinde olan tahta perdeyi ref etdikten sonra mezbure Mihrinisa'nın rızalarıyla ebnası etdiği kameriyeyi asılıb sabıku'z zikr üzere mutasarrıfe terazi ve tevafırları gibbet taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı şevvalü'l mükerrerem lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Sefer Efendi el-imam

Abdulahid ibni Ali

El-hacc Ali ibni Veli

Mustafa Dede ibni Abdullah

Emrullah Çelebi ibni Abdullah

Hasan ibni Piri

361. sayfa

Belge 500: Haremeyn vakfına mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i takrir-i kelam idüb vakf-ı mezburdan olub İstanbul'da Kızıl Minare Mahallesiinde vak'i bir taraftan İbrahim Ağa mülkü ve bir taraftan Osman Çelebi mutasarruf olduğu vakf-ı menzil ve bir taraftan Hakim Çelebi tekyesine meşrut olan menzil ve bir taraftan târik-i âmm ile mahdud menzil-i icare-i mu'accele ve mü'eccele ile mutasarruf olan ...? olub menzil-i mezbur vakf-ı mezbure aid olmuştur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendi ve hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi irsal olunub zeyl-i kitabda ismi mastur müslümin ile üzerine varılıb mu'ayene ve mesaha eylediklerinde ebnası zira'ıyla tulen yirmi ...otuz dört ve arzen yirmi altı zira'? hesab-ı şatrançı iki yüz doksan iki zira' arsa üzerine mebni iki beyt-i sufla ve iki sofa ve kameriye ve bir matbah ve oda ve güğercinlik ve bir matbah ve hadika ve kenif ve bişirma ve hariciyesinde bir fevkani oda ve altında bir ahur-ı müştemil menzil müşahede eyledikleri Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb haber vermeğın ma hüve'l vak'i bi't taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i şevval lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Derviş ibni el-imam

Hasan Çelebi el-müezzin

Osman Çelebi BOŞLUK

Ahmed Çelebi ibni el-küttab

Ve gayrihim.

Belge 501: Mütevellî mezbur takrir-i kelam idüb mahmiyye-i İstanbul'da Gül Hatun mahallesinde sâkini iken? olan kasım mahalle-i mezbure de vak'i bir taraftan Esseyid İsmail Efendi ibni BOŞLUK vakfı ve iki taraftan târik-i âmm ve bir taraftan tarik-i hass ile mahdud menzil hal-i sıhhatinde vakf idüb sükenası evvela nefsine ba'del utekasına Medine-i Münevvere fukarasına şart itmekle meşrutiyetim bilkülliye münkarız olmağın menzil-i mezbur vakfa aid olmuştur dedik de Mevlana-i mezbur mimar-ı mersum irsal olundukda anlar dahi mu'ayene ve mesaha eylediklerinde

ebnası zira'ıyla tulen yirmi dört zira' ve arzen bir taraftan on bir ve bir taraftan yirmi dört zira beş...? hesab-ı şatracı bin altmış bir zira' arsa üzerine mebni altı beyt-i ulvi ve bir ulvi ve iki kenif ve iki? eyledikleri Mevlana-i mezbur tahrir bade meclis-i şerde inha itmek ma vak'i bi't taleb ketb olundu hurrire fi tarih-i Mezbur.

ŞUHUD'UL HAL

Esseyid İbrahim Efendi

Esseyid Kadri Çelebi ibni Esseyid İsmail

Sabıkan

Belge 502: Mahmiyye-i İstanbul'da Sefer Bey mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat iden merhum Ali nam müteveffanın veraseti sülbi kebir oğlu Hüseyin Çelebi ve sulbiye-i kebir kızı Hadice'ye münhasıra olduğu nech-i şer'i olduktan sonra mezbur Hüseyin Çelebi ...? ve mezbur Hadice tarafından husus-ı ati'ül beyana ikrara vekil olub mezbureyi ma'rifet-i şer'iyye ile arif olan el-hacc Osman ibni Abdullah şهادetleri ile şer'an vekaleti sabite olan Ali Efendi ibni ebu'l beşir meclis-i şer'i şerife sahib'ül haze'l kitab mah Cahide Hatun ibneti Bayramın hüsn-i ahvalinde ba'del ifraz vakf ve habs idüb gellesini Medine-i Münevvere de yine şart ittiği yüz bin akçenin Mütevellisi Ahmed Ağa ibni Musa mahzarında ikrar idüb müteveffa-ı mezburan muhallefatından olub mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı Cemal Efendi mescidi ve bir tarafı Cebecibaşı vakfı ve bir tarafı Helvacıbaşı vakfı ve bir tarafı (BOŞLUK) vakfı ile mahdud menzil yerimizi müteveli-i mezbur vakf-ı mezbur malından üç yüz seksen kamil guruşa vakf eyleyüb asale vekale... ile bey' ve teslim idüb oldahi vech-i mürur üzere işira ve teslim ettikten sonra akar-ı merkum üç yüz seksen kamil guruşu yedinden bi-tamam ahz u kabz eyledi ba'del yevm sabıku'z-zikr menzil yeri vakf-ı mezbura mülhak olur dedik de gibbet tasdik bi't taleb ketb olundu fi yevm-i evail-i zil hiccet'iş şerife lisene semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Ahmed Çelebi ibni Ali

Sefer Çavuş ibni Abdullah

Mehmed Çelebi ibni Ahmed

Abdullah ibni Ahmed

Mustafa Çelebi ibni Ahmed

Murad Bey ibni Abdullah

Ali Çelebi ibni Halil el-mimar

Hasan Çelebi ibni Hüseyin el-mimar

Ali Bey ibni Abdullah

362. sayfa

Belge 503: VAKFIYE

Belge 504: Bahis'ül haze'l kitab kıdvet'ül emasil ve'l ekarin Salih Ağa ibni Şeyh Muhammed Efendi meclis-i şer'i şerif üzerine bundan akdem fevt olan merhum Oruç Ağa ibni Muhammed veraseti sülbi kebir oğulları Mehmed Çelebi ve Ahmed Çelebi ber mahzar olduktan sonra mezbur Ahmed Çelebi tarafından husus-ı ati'ül beyana vekil olub Ömer Bey ibni elcüdi ve Hasan Bey ibni Mahmud elcüdi şهادetleri şer'an vekaleti sabite olan fahru'l kuzat İbrahim Efendi ibni Bayram ve mezbur Mehmed Çelebi mahzarında üzerlerine takrir-i dava idüb merhum mezbur Oruç Ağa ve karz-ı şer'iyyeden ve sahihü'l ayar sekiz veya seksen floriyi ve yirmi kamil gurus zım olub meblağ-ı merkum bana eda ve ika itmişdir fevt olmuşdur su'al olunub mezburan merhum-ı merkumun muhallefatına vaz-ı yed oldukları cihetten vekil müma ileyh İbrahim Efendi ve ...? matlubumdur dedik de gıbbet su'al mezburan İbrahim Efendi ve Mehmed Çelebi her biri muhallefat-ı mezbureye vaz-ı yed oldukları ikrar ve deyn-i mezbur inkar ile cevap verdiklerinde müddei müma ileyhden davasını mübeyyini beyyine talep olundukda ebna-i sipahiyandan Mehmed

Bey ibni Ali ve Mustafa Bey ibni Mehmed li ecli'ş şehade meclis-i şer'e hazıran olub
gıbbet şahid.....? merhum mezbure hal-i hayatında meblağ-ı merkume sekiz flori
ve yirmi guruşu müşarun ileyhın bitarik? kabz eyledi şahidleriz şehadet dahi
ideriz deyü her biri eda-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde gebze't ta'adil ve't tezkiye
şehadetleri hin-i kabulde vak'a olduktan sonra müma ileyh meblağ-ı merkum
temessük sekiz flori ve yirmi guruş merhum-ı mezburdan hal-i sıhhatinde ettiğine
yemin olundukda oldahi meblağ-ı merkum edaya hükm birle ma hüve'l vak'i gıbbet
taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı şehri-i ramazan'ül mübarek

ŞUHUD'UL HAL

Abdurrahman Efendi el-müderriş

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-cüdi

Esseyid Mehmed Çelebi

Ali Bey Abdullah

363. sayfa

Belge 505: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fil mütevellisi olan fahru'l-akrân
İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i şerife takrir-i kelim idüb Mahmiye-i
İstanbul da muhtesib Karagöz mahallesinde vak'i bir tarafı Mustafa Bey mülkü ve
bir tarafdı Haydarhane dimekle ma'rûf medrese duvarı ve iki tarafında târik-i âmm
ile mahdud...? vakf-ı mezburan olan menzil icare-i mu'accele ve mü'eccele ile
mutasarruf olan Emine ibneti Abdullah nam Hatun bila veled fevt olmağla menzil-i
mezbur canib-i vakfa aid olmuşdur canib-i şer'iyyeden üzerine varılıb keşf ve tahrir
olunması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Ali Efendiye irsal olunub ol
dahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve zeyl-i kitabda ismi mastur
olan müslümin ile üzerine varılıb mu'ayene ve mesaha eyledikleribde ebnası
zira'ıyla tulen yirmi dört ve arzen yirmi hesab-ı şatrancı yüz seksen iki zira' arsa
üzerine mebni keşf ve şart ve cenine ve kenif ve muhavata ve büyüüt-ı müte'addide ve
ahuru müştemil menzili müsaade eyledikleri Mevlana-i mezbur meclis-i tahrir

badehu gelüb meclis-i şerden inha ve tahrir itmeğin ma hüve'l vak'ı bi't taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i zilkade lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdullah Bey ibni BOŞLUK el-bevvab

Ali Bey el-bevvab

Mustafa Çelebi el-müderriş

Mustafa Çelebi ibni Mehmed

Yusuf Bey ibni Abdurrahman

Belge 506: Mütevellî-i mezbur yine takrir-i kelim edüb Mahmiye-i mezbure de Fatma Hatun mahallesinde vak'ı bir taraftan el-hacc Mahmud mülkü ve bir taraftan Musa Bey mülkü ve bir taraftan Arslan Beşe mülkü ve târik-i âmm ile mahdud menzili icare-i mu'accele ve mü'eccele mutasarruf olan el-hacc Hüseyin ...? bila veled fevt olmağla aid olmuştur vech-i ...? üzere keşf olunması matlubumdur dedik de Mevlana-i mezbur ve mimar-ı mersum irsal olub ...? zeyl-i kitabda mastur olan müslümin ile üzerlerine varub mu'ayene ve mesaha eylediklerinde ebnası zira'ıyla tulen otuz sekiz ve arzen yirmi iki hakk-ı hesab-ı şatranççı? İle beş zira arsa üzerine mübeyyine ...? ulvi ve altında ahur ...? ve hadika ve? Ve kenif ve muhavvatasıyla menzili müşahede eylediklerinde Mevlana-i mezbur tahrir ba'dehu gelüb inha ve takrir etmek ma vak'ı bi't taleb ketb olundu hurrîre fi tarih'ül Mezbur.

ŞUHUU'UL HAL

Sabıkan

Belge 507: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l fiil mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i şerif-i enverde mahmiyye-i istanbul'da saray-ı atik-i sultani teberdarlarından ba'iz-i hazel kitab zahru'l akran Rıdvan Halife ibni Abdulmennan mahzarında ikrar ve i'tiraf edüb evkaf-ı mezbureden olub mahmiyye-i mezburede? mahallesin de vak'ı bir taraftan Mustafa Ali'nin Hatununun mülkü

olduğu menzil ve bir taraftan Haydarhane dimekle maruf medrese duvarı ve iki taraftan târik-i âmm ile mahdud olub ebnası zira'ıyla tulen yirmi dört buçuk ve arzen yirmi dört bi hesab-ı şatrancı beş yüz seksen sekiz zira arsa üzerine mebni muhavvata-ı dahiliyesinde üç bab fevkani oda bir sofa ve bir dehliz ve tahtani oda ve sofa ve bişirma ve mahvata ve maşifi ve hariciyesinde bir fevkani oda ve altında ahuru müştemil menzil-i icare-i mu'accele ve mü'eccele ile mutasarrıf olan kethüda Emine Hatun bila veled fevt olmağla menzil-i mezbur evkaf-ı mezbureye aid olub ba'de inkıta'ur rağbe mezbur Rıdvan Halife üzerinde yevmi iki akçe icare-i mü'eccele ile yirmi bin akçede ikrar edüb ziyade ile talib-i ahar bulunmamağın tevliyetim hasebiyle menzil-i mezburu mezbur Rıdvan halife'ye yevmi iki akçe icare-i mü'eccele ve meblağ-ı merkum yirmi bin akçe icare-i mu'accele ile icar edüb mezbur Rıdvan Halife dahi vech-i muharrer üzere isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i mu'accele olan meblağ-ı merkum yirmi bin akçeyi müstecir-i merkum Rıdvan Halife yedinden vakf için bit tamam ahz u kabz edüb tasarruf için izin ve yedine temessük verdüm dedik de gibbet tasdikü'ş şer'i bi't taleb ketb olundu tahriren fi evail-i zil hiccet'iş şerife sene semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni Abdullah katib-i evkaf-ı mezbur

Mustafa Çelebi ibni katib-i evkaf-ı mezbur

Ali Çelebi ibni Hızır cabi-i evkaf-ı mezbur

Dilaver Bey ibni Abdullah el-bevvab-ı sultani

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ve gayrihim mine'l huzzar

364. sayfa

Belge 508: Mafihî mine'l ihbar ve'l muasır vak'î an lede'l asr el hafız ibni mustafa el-müvella hilafe bi-beşiktaş ufiye anhuma

Mahmiye-i Galata muzafatında kasaba-i Beşiktaş tevabinde Maçka nam karye ahalisinden kıdvet'ül emasil ve'l ekarim Mehmed Bey ibni Hüseyin ve fahru'l-akrân İbrahim Ağa ibni Hasan ve fahrül aşıyan İbrahim Ağa ibni Hüdavendigâr ve el-hacc Mustafa ibni Veli ve Hasan Beşe ibni Abdullah nam kimesneler ve ...? meclis-i şer'i hazıran ba serhüm-i hazırım olup şöyle takrir-i kelam ve tâbi' r-i meram eyledik de karye-i merkume sâkin lerinden olup bundan akdem vefat iden nerdübani Mehmed Bey ibni Ali nam cümdi tarih-i kitabdan yirmi sene mukaddem karye-i merkume de vak'i bir tarafı es-şeyh Geyvan ibni Abdullah mülkü ve bir tarafı Peymane ibneti Abdullah mülkü ve iki tarafı târik-i âmm ile mahdud olup iki bab fevkani beyti ve bir fevkani sofası ve bir tahtani odası ve bir ahuru ve bir su kuyusu ve isticar-ı müşmire ve gayri müşmiresi ile bahçey-i müştemil mülk-i menzilini bil külliye et tevabi ve'l levahık hal-i hayatında vakf-ı sahih-i şer'i ile vakf ve habs idüb kasaba-i merkume de naib'üş şer'i olan fahrül kuzat ve'l umdetü'l vülat Abdulvahhab Efendi ibni Mustafa Efendi hazretinde tescil-i şer'i ve teslim-i müteveli eyledikten sonra evvela kendü nıfsına ve kendünden sonra utekasına ve utekası münkarız olduktan sonra Medine-i Münevvere fukarasına vakf ve şart itmiş idi hala vakıfesi zayi olmağla ba'zı kimesneler müdahale etmek isterlermiş deyü ala tarik-i'l ihbar şehadet-i şer'iyeye ittiklerinden sonra ma vak'i gibbet taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i zil ka'de'ül şerife lisene semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahrül kuzat Hasan Efendi ibni İsmail

Halil ibni Veli el-imam BOŞLUK

Muharrem ibni Ali

Hasan Çelebi ibni BOŞLUK

Belge 509: Mahmiyye-i İstanbul da Üsküdar Beşe mahallesinde sâkine olup menzil-i ati'ül beyana bervech-i meşrutiyet mutasarruf olan Fatmana Hatun ibneti el-hacc BOŞLUK meclis-i şer'de Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil müteveli olan İsmail Efendi ibni BOŞLUK mahzarında ikrar idüb mahalle-i mezbure de vak'i bir

tarafdan Mustafa Ağa mülkü ve bir taraftan İbrahim Ağa mülkü ve bir taraftan Mehmed Ağa mülkü ve bir taraftan bazen yine benim mülküm ve bazen târik-i âmm ile mahdud olub tulen elli yedi ve arzen yirmi iki hesab-ı şatrancı bin iki yüz elli dört zira' arsa üzerine mebni iki fevkani ve iki tahtani odalar ve iki sofa ve bir dehliz ve bir ahur ve bişirma ve iki tarafında hadika-i müştemil menzil silk-i mülkünde muntazam iken hal-i sıhhatinde el-hacc Emine nam Hatun vakf ve habs idüb sükenası ? Haremeyn-i Şerifeyn şart ve ta'yin itmişdir el haletü hazihi menzili mezbur harabe-i müşrif olub ebnası ve meremmetime kudretim olduğu ecilden hakk-ı süknasını evkaf-ı mezbureye fariğ olduğum dedik de gıbbet tasdik bi't taleb ketb olundu tahriren fi evahir-i zil kadeş -şerife lisene semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Süleyman Ağa ibni Abdulmennan

Ali Efendi ibni BOŞLUK

Ali Halife ibni Hüseyin el-imam

Mehmed Halife ibni Mustafa el-imam

Mehmed Efendi el-imam

Belge 510: Mahmiye-i İstanbul'da Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed meclis-i şer'i şerif üzerine bahis'ül haze'l kitab el-hacc Hasan ibni Yusuf nam kimesne mahzarında ikrar ve itiraf idüb mahmiyye-i mezbure de Ayasofya-i Kebir mahallesinde sâkin iken fevt olan merhum Hasan ibni Abdurrahman nam Hıyat Sahti Hatun Mahalle-i mezbure de vak'i bir taraftan Kıları Çelebi mülkü ve iki taraftan târik-i âmm ile mahdud büyüt-ı?. müştemil mülk-i menzil vakf ve habs idüb sükenası olan kendü nefesine bade utekasına Rıdvan ibni Abdullah ve Teslimşah ibni Abdulhamid ve Kurban ibni Abdullah ve her birerlerinin evladlarına badehüm Medine-i Münevvere fukarasına ve her birinin evlad-ı münkarız olduk da menzil-i mezburdan mutasarruf olduğu hassa evkaf-ı mezbure ye aid olub baki kalanlarına intikal itmeye deyü şart ve ta'yin idüb mezburan Rıdvan ve Teslimşah bilaveled fevt olmaları ile menzil-i mezburdan

mutasarruf oldukda üç sehinden iki sehim hisse-i şayi'ası evkaf-ı mezbureye aid olub icare-i mu'accele ve mü'eccele ile icar ber vech ile vakfa infa olmağın salif'üz zikr iki sehinden bir sehim hisse-i şayi'a kemalinde taliibnie arz olunub gibbet inkita'ur rağbet-i mezbur el-hacc Hasan üzerine beher sehm on beş akçe ücret-i mü'eccele ile beş bin akçeden kar idüb talib-i ahar bulunmaması tevliyetim hasebi ile hisse-i mezbureyi beher sehm on bin akçe ücret-i mu'accele ve beş bin akçe icare-i mu'accele ile mezbur el-hacc Hasan icar idüb ol dahi vech-i mürur üzere isticar ve kabul ide dedik de gibbet tasdik bit taleb ketb olundu hurrire fi evahir-i zil kade-i şerife sene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi el-küttab

Diğer Mustafa Çelebi el-küttab

Ali Çelebi ibni safer el-hacc

Dilaver Bey ibni Abdullah el-bevvab

İsmail Çelebi ibni Mahmud el-bevvab

365. sayfa

Belge 511: Mahmiyye-i İstanbul'da vak'i Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan İsmail ibni Mehmed meclis-i şer'i şerif üzere bahis'ül haze'l kitab Abide Hatun ibneti Abdullah mahzarında ikrar ve itiraf idüb mahmiyye-i mezbure de Ayasofya-ı Kebir mahallesinde sâkin iken fevt olan merhum Hasan ibni Abdurrahman nam hayat-ı sıhhati halinde mahalle-i mezbure de vak'i bir taraftan saraç Osman Çelebi mülkü ve bir taraftan Kıleri Çelebi mülkü ve iki taraftan târik-i âmm ile mahdud büyüt-ı müte'addideyi müştemil menzili vakf ve habs idüb sâkine evvela kendü nefsine bade utekasından Rıdvan ibni Abdullah ve Kurban ibni Abdullah ve birer bin evladlarına badehüm Medine-i Münevvere fukarasına ve evlad-ı münkarız oldukda menzil-i mezbureden mutasarruf olduğu hisse-i şahiyasını evkaf-ı mezbureye aid olub baki kalanlar intikal itmeye deyü şart ve ta'yin itmekle

mezburan Rıdvan ve teslimşah bila veled fevt evladlarıyla menzil-i mezburdan mutasarruf oldukları üç sehmeden iki sehim hisse-i şa'iyası evkaf-ı mezbure aid olub icare-i mu'accele ve mü'eccele ve müvekkile ile icar bervech ile vakf-ı infa olmağın salif'üz zikr iki sehimden bir sehim bi şayi-i müzayede olunub gıbbet inkıt'a rağbete yevmi bir akçe icare-i mü'eccele dört bin akçeden mezbure aide üzerinde karar idüb ziyade ile taleb ahar bulunmamağın tevliyetim hasebi ile zikr olunan sehm şayi-i mezbure abide'ye yevmi bir akçe icare-i mü'eccele ve dört bin akçe icare-i mu'accele ile icar idüb oldahi vech-i mürur üzere isticar ve kabul eyledi dedik de gıbbet tasdik bi't taleb ketb olundu hurrire fi evahir-i zil hiccet'ş şerife lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi el-bevvab

Diğer mustafa Çelebi el-küttab

Ali Çelebi ibni el-cüнди

Dilaver Bey ibni Abdullah el-bevvab

İsmail Çelebi el-bevvab

Ve gayrihim

Belge 512: Mahmiyye-i İstanbul'da İskender paşa mahallesinde sâkine Fatmana Hatun ibneti Muhammed meclis-i şer'i şerif-i enverde ba'is-i haze'l kitab Haremeyn-i Şerifeyn mütevellisi fahru'l akran İsmail Çeleb ibni Mehmed ve Bayram Subaşı ibni Şaban mahzarında ikrar-ı tamam ve takrir-i kelim idüb li-ebeveyn kız karındaşım olub bundan akdem müteveffa olan merhum el-hacc Emine Hatun hal-i hayatında silk-i mülkünde münselik olub bir taraftan mezbur Bayram Subaşı mülkü ve bir taraftan Mustafa Ağa mülkü ve bir taraftan Mehmed Ağa ibni Davud mülkü ve bir taraftan târik-i âmm ile mahdud ebnası olmağla tulen elli yedi ve arzen yirmi iki bin hesab-ı şatrancı iki yüz elli dört zira' arsa üzerine mebni.

Belge 513: VAKFİYE

366. sayfa

Belge 514: Haremeyn-i muhteremeyn evkafı nazırı olub? saltanatda hala daru's saadet'iş- şerife Ağası olan iftiharu'l havass ve'l muhtarul ashabul izzu ve't temkin mu'temedü'l mülük be's selatin? Meclüsü's saadetü's seniyye ...? ve'l kadirür ref'i ve'l hahul men'i el mahfuf bi sunuf-ı a'vatıfı'l melikil kerem İdris Ağa ibni abdurrahim hazretleri huzurunda akd-ı meclis olundukdan sonra Medine-i Münevvere şerefiha allahu te'âlâ ala münevveriha hala şeyhül harem olan iftiharu'l a'yan ve'l ekabir müstemi'ül hamd ve'l? Ağa ibni Abdülkadir nam kimesne tarafından husus-ı ati'ül zikr de iddia ve vekalet idüb hala harem-i muhterem vacibu'l katib olan Mevlana-i abdulkerim Efendi ibni Abdullah nam kimesne meclis-i şer'iyye dar'üs sa'ade Ağalarından olub mahruse-i istanbul'da mahmud paşa-yı veli câmi'-i şerifi kurbünde vak'i Daye Hatun mahallesi sâkin lerinde sahib-i? Ak Ağa ibni Abdulmennan mahzarına üzerine takrir-i dava idüb mahruse-i mezbure de Ayasofya-i kebir? Vak'i mahallesi sâkinlerinden olub kurb-ı ashab-ı aharı olmağla hazır-ı bi'l meclis.... Husus-ı cali'ül Beyan müvekkilesi olan fahru'l muhadderat Nigar Hatun Medine-i Münevvere de mevcut harabe-i müşrif etmek için ibni otuz senesine şeyhu'l harem olmağla mübarekeye azimet eden merhum hasan beşenin zevcesi.... nam Hatuna teslim idüğü.... nam hatun vech-i üzere harç ve sarf etmek olmayub avdet ettik de ma'an getürmesi Olduğu ecilden sultan resulhazretleri... mahzarlarında olan vaz ve teslim etmişdi lakin ba'de şeyhu'l harem olan müvekkilim müma ileyh Mehmed Ağa zikr olan sekiz altunu akd edüb kendü masarısına sarf ettikten sonra kendünün müşarün ileyh Ak Ağa olan mezbur altunun....edüb vech-i muharrer üzere... terettüb eden ibni altundan edaya vekil nasb ve ta'yin etmişdi hala vekaletim ile ma'lum-ı mezburu kendüden talep eyledikde ider su'al olunub takrir-i muharrer ve mucib-i şer'i kavim eda olunması matlubumdur dedik de gibbe's -su'al müşarün ileyh Ağa müvekkile-i müma ileyh Mehmed Ağa'ya ibni altun deyni olduğu mukarrer lakin vech-i meşruh üzere vekalet-i mersumeyi olmağın vekil-i mezburdan takririne mutabık beyyine talep olundukda udul-ı Müslüm ve muhavvel olub hassa-i zümresinden olan Mustafa Bey ibni BOŞLUK ve diğer Mustafa Bey ibni BOŞLUK

nam kimesneler liecliş-şehade meclis-i şer' den haziran olub iştihad olunduklarına fi'l hakika müvekkil-i merkum şeyh'ul harem Ağa vech-i muharrer üzere müşarun ileyh ak Ağa ve olan mezbur altı ibni altun vech-i üzere ... eden ibni altundan edaya mezkur Abdulkerim Efendiyi ve mu'ayene vekil nasb ve ta'yin edüb bu hususa şahidleriz şehadet dahi ideriz deyü eda-i şehadet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de ta'dil ve tezkiye şehadetleri vâki' olmağın mezbur Abdulkerim Efendi takrir-i kelam edüb hala vekalet-i muhkıyemile meblağ marruz zıkr ibni altun nazır-ı müşarün ileyh Mehmed Ağa hazretleri ma'rifetiye müma ileyh Ak Ağa yedinden bit tamam alub kabz eyledi dedik de gibbet tasdik şer'i ma vak'a kayd şud fi evail-i cemaziel evveli lisene hams ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Süleyman ibni Abdülmennan kethüda-i darüs-saade

Mehmed Çelebi kethüda-ı Ahmed Ağa

El-hacc Sinan ibni BOŞLUK

Sefer Ağa ibni Mütferrika

Hüseyin Ağa ibni BOŞLUK

Belge 515: VAKFIYE

367. sayfa

Belge 516: Üsküdar nahiyesinde ermenilerden Haremeynin perakende re'âyâları emridir

Kıdvetü'l-kuzat ve'l hükkam ma'denü'l fazli ve'l kelam Mevlana Üsküdar kadısı zide fazluhu tevki-i ref-i-i hümayun vasıl olacak ma'lum ola ki ifitharu'l havass ve'l mukarreibni muhtaru'l izzu ve't temkin mu'temedü'l mülük ve's selatin elmuhtass bi-mezihî inayeti'l meliki'l mu'in daru's sa'adetim Ağası olub Haremeyn-i Şerifeyn evkafi nazır-ı olan Mustafa Ağa dame uluvvuhu hala daru's sa'adetime arz gönderüb taht-ı kazana tâbi' daşoluk nam karyede mi'mar başı çiftliği dimekle evkaf-ı mezbure

re'ayalarından olub ermeni nam zimmilerden isimleri mütevellileri defterinde mevcut olub yirmi beş yıldan mütecevizdir ki karye-i mezbure de sâkinler iken evkaf-ı mezbureye aid ve raci olan gül ve ... rüsum-ı şer'iyelerini eda ve teslim eylediklerine ve mütevellileri tarafından vekil nasb ve ta'yin eylediklerinden ellerine temessük verildikten sonra sair evkafın zabtlarından ve beytü'l mal emini ve sair min külli'l vücuh tekalif-i arziye ve tekasür-i arziye teklif edenlerden mu'af ve müslimler iken sonradan ba'zıları hilaf-ı şer'-i şerif ve kanun-ı kadime muhalif rıbh ve Edüb ellerinde olan mütevellileri ve eğer nasb eylediği vekili temessüklerine amel idüb mezkurun zimmileri alınmayub ve evvelki gibi edenleri men' u def olunmak recasına arz etmeğin imdi buyurdum ki hükm-i şerifim vacib'ül etba ... çiftlik-i mezbure de sâkin olan zimmiler evkaf-ı mezbure re'ayalarından min külli'l vücuh tekalif-i arziyeden ve tekasür-i arziyeden mu'fiyetle mu'aflardır ol vechle rıbhdan olunduğuna rızayı hümayunum yokdur min ba'd rıbhda..... olunmayub men'u def edesin madem ki ellerinde vech-i meşruh üzere müteveli ve eğer nısf eylediği vekil temessükleri vardır bir ferde zulm ve ta'addi ittirmeyesin ve bundan sonraittiresin ve hilaf-ı şer'i şerif akçelerin dahi almışlar ise bade's sübut hükm edüb bi kusur alıveresin ve husus-ı mezbur için tekrar şikayet olunmak eylemeyesin eylemeyüb inad ve muhalefet edenleri yazub bildiresin şöyle bilesin ve ba'de nazar bu hükm-i hümayunum sicil-i mahfuz kayd idüb ellerinde ibka edüb alamet-i şer'iyeye itimad kılasun tahriren fi'l yevm samın şehri cemaziel evvel min şuhur lisene sitte ve işrin ve elf.

368. sayfa

Belge 517: VAKFIYE

369. sayfa

Belge 518: Be makam-ı kostantiniyye el-mahruse

Budur ki Mahmiye-i istanbul'da Kalenderhane mahallesi sâkinlerinden fahru'l-akrân Safer Ağa ibni Abdulmennan nam bevvab-ı sultani hâcesi olub bundan akdem sâkin iken fevt iden İbrahim Efendi ibni Mehmed nam müderris hal-i sıhhatinde merkum Safer Ağa'yı vasi-i muhtar ettiği vefatından sonra sabit ve tahir ve Rüstem paşa

medresesinde sâkin olduğu? merkum Safer Ağanın onda mevcut olan cümle muhallefati her ne mikdar olursa istirbah ve hasıl olan Murahabası Fukara-i Haremeyne irsal oluna deyi şart ve teslim itmekle müteveffa-i merkumenin mahlul ber muceb-i defter muameleye mümza ve ba'del masarîf ve't teçhiz ve't tekfin..._ ufak olan faziletli Ömer Efendi hazretleri defterin sahu'l bakisi elinde mevcut altmış dokuz bin yüz doksan yedi akçe bulunmağın vasi-i merkum Sefer Ağa yediyle istirbah ve hasıl olan rıbhı her sene Fukara-i Haremeyn-i Muhteremeyne irsal olunsa gerektir ilam olunmasın deyi muhallefat defterinin mefhumu ve evveli kayd olundu fi evail-i rebi'ül ahire şuhur-ı sene sitte ve aşer ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Sabıkan.

Belge 519: Mahmiye-i İstanbul'da saray-ı atik-i sultan teberdarları olan kıdvet'ül emasil ve'l ekarim zübde'ül efahim ve'l i'zam zü'l kadri'r refi ve'l cahu'l münifi'l mahfuf bi sunuf-ı a'vatıfi'l mu'in İsmail Ağa ibni Abdurrahman meclis-i şer'i şerif üzerine bahis'ül haz'el kitab Fatma İbneti Sefer mahzarında ikrarıma ve takrir-i kelam idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub Medine-i Galataya tâbi' kasaba-i Tobhane mahallatında Yazıcı mahallesinde vak'i bir tarafında Ahmed Bey ibni Abdullah mülkü ve bir canibinden Hasan Bey ibni Abdullah mülkü ve bir tarafında Nasuh ibni Abdullah mülkü ve bir tarafında târik-i âmm ile mahdud muhavvata dahiliyesinde iki beyt ulvi ve iki beyt süfli ve iki sofa ve dehliz ve üç göz anbarı ve fırın ve kenif ve ceninesi ve hariciyyesinde fevkani ve tahtani iki oda ve ahur ve kenif müştemil hadikada olan tasarrufumu mezbure Fatma Hatuna evkaf-ı mezbure mütevellisi ma'rifetiyle otuz dört bin akçe mukabilinde tefviz idüb oldahi vech-i mürur üzere tefeyyüz ve kabul ittikten sonra meblağ-ı merkum otuz bin akçeyi mezbure Fatma Hatuna yedinden bit-tamam ahz u kabz eyledim dedik de mukarrir müşarun ileyh ikrar-ı meşruhunda el mukırrın lehu'l mersume Fatma Hatun vicahen tasdik edecek ma hüve'l vak'i gıbbet taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı muharrem'ül haram lisene tis'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi el-küttab

Diğer mustafa Çelebi el-küttab

Ali Çelebi ibni el-hacc

Ali Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ali Çelebi ibni halil el-mimar

Belge 520: Mahmiye-i İstanbul'da saray-ı atik-i sultan sâkinelerinden olup merhum sultan Osman Han dayesi Hida Hatun ibneti Abdullah tarafından Ömer Ağa ibni Abdurrahman melics-i şerife takrir-i kelim idüb Haremeyn evkafından olup sultan Han cami kurbünde vak'ı ma'lumu'l- hudud menzil icare-i mu'accele ile müvekkilem müşarun ileyhın taht-ı icaresinde olup bilkülliyeye muhterik olmağla müceddeden ebnaya izin verilmesi matlubumdur dedik de gibbet bilkülliyeye muhterik olup mürur-ı ebnaya muhtaç olduğu muhakkak olmağın müceddeden ebnaya izin verilip ma hüve'l vak'ı gibbet taleb ketb olundu tahiren fi evahir-i Ramazan lisene semaniye ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Abdullah Efendi ibni Rıdvan

Abdulhalim Çelebi el-müderriş

Ali Bey el-bevvab

Hüseyin Bey ibni Abdullah el-cüdi

Hasan ibni Abdullah

370. sayfa

Belge 521: Darü'l hilafeti'l aliyye Kostantiniyye elmahrusa da vak'ı Haremeyn-i Şerifeyn evkafından bi'l-fiil mütevellisi olan fahrül emasil ve'l ekarim İsmail ibni

Mehmed meclis-i şer'î şerifde lazım'üt tevkir de hafız'ül haze'l kitab fahru'l-akrân Mustafa Bey ibni Yusuf nam kimesne muvacehesinde ikraratım ve takrir-i kelim idüb evkaf-ı mezbure tevabiinde mahruse-i mezbure de Aksaray kurbünde? Mahallesinde vak'î ledel ciran hudud-ı ma'lum olan bir bab menzil beher şehr-i kırk beşer akçe icare-i mu'accele ile Rıdvan ve kamile ber vech-i iştirak mutasarruf iken mezbure Kamile vefat idüb hisse-i şayi'ası canib-i vakf-ı şerife aid ve raci olub ahara icar lazım geldik de beynel mutallibini müzayede olunub rağbet'ün nas münkıt'a olduktan sonra dört bin akçe icare-i mu'accele ve beher sene ta'yin olunan icare-i mü'eccele mezkurenin nızfı ile mersum Mustafa Bey üzerinde karar idüb ziyade ile talep ahara bulunmağın ben dahi tevliyetim hasebi ile nıfs-ı menzil-i merkum vech-i mersum üzere dört bin akçe icare-i mu'accele ve beher mah icare-i mü'eccelenin nızf ile malından menzil-i merkumun ta'mir ve meremmetine sarf ve harç ittiği meblağ-ı bade't tahmin icare-i mu'accelesine mahsub olmak üzere mezbur Mustafa Beyine icar idüb oldahi isticar ve kabul eyledikten sonra icare-i mu'accelesi olan? dört bin akçeden oldahi Mustafa Bey yedinden taraf-i vakf için bi't-tamam ahz ve kabz ve teslim ittim ba'del yevm nıfs-ı menzil-i merkumun tasarrufu merkum Mustafa Bey yedinden ola dedik de mukırr-ı mezburun vech-i merkum üzeri havi olan ikrarını elmukırrın lehu'l mersum Mustafa Bey vicahen tasdik? ma hüve'l vak'î bi't-taleb ketb olundu fi'l yevm'is samin ve'l işrin min safer'il hayr Lisene seb'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Hasan Çelebi el-mimar

Ali Bey el-bevvab

Yusuf Bey ibni Abdulmennan

Ve gayrihim mine'l huzzar

371. sayfa

Belge 522: Mahmiye-i İstanbul'da Elvanzade mahallesinde sâkin Ahmed Dede ibni Hüseyin zevcesi Mülayim ibneti Abdullah meclis-i şerif üzere her biri takrir-i kelim

idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından olub icare-i mu'accele yetmiş beş akçe icare-i mü'eccele mutasarruf olduğum mahalle-i mezbure de vak'i lede'l ahali ve'l ciran ma'lumu'l- hudud menzil-i bilkülliye mutasarruf olmağla müceddeden ebnya muhtaç olub canib-i vakıfdan müceddeden ebna-i müşahade olmamağın ayda yetmiş beş akçe icare-i mü'eccelenin otuz yedi akçesi tenzil-i icare-i mu'accele de mahsub olmak üzere bundan akdem izn-i mütevellî ve kendi malı ile müceddeden ebnası itmişdir canib-i şerden üzerine varılıb harç ve sarf ittiği meblağın? Otuz sekiz akçeden tenzil olması matlubumdur dedik de savb-ı şerden Mevlana Abdullah Efendi ibni Veli irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Hasan Çelebi ibni Hüseyin zeyl-i kitab isimleri mastur olanMüslümin ile üzerine varub muayene ve vakf-ı mezbur mütevellisi olan fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed tarafından vekil olub bima hüve'l tariki's sübut şer'an vekâleti sabite olan Receb Bey ibni Mustafa muvacehesinde müşahade eyledikde ebnası zira' ile tulen on iki ve arzen hesab-ı şatrancı yüz seksen zira' kırk akçeden dört bin üçyüz yirmi akçe hesab-ı mezburdan on iki zira' taş duvarın her zira' yirmişer akçeden iki bin iki yüz kırk akçe ve hesab-ı mezbur olub altı zira' döşeme her zira' kırk akçeden bin dört yüz kırk akçe ve hesab-ı mezbur olub altı zira' sıvanın zira'ı ellişer akçeden iki yüz on altı akçe ve iki ocağın cedidesi ve zokak kapusu dört yüz seksen akçe ve yük tahtası beş yüz akçe ve iki... dört yüz kırk akçe ve bir unkapusu üç yüz on dört akçeden? Hesab-ı merkum yirmi zira' akçeden yüz altmış akçe ve bir kenif sekiz yüz akçe altmış akçeden üç yüz yetmiş akçe - otuz sekiz akçeden noksan ile ebnası mümkün değildir ve mukaddemaOlunan iki bin beş yüz akçe nakzını icrasından sonra on beş bin yüz otuz sekiz akçe baki kaldığını mimar-ı mezbur vesair ehl-i vukuf bil ittifak haber verdiklerini Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir ba'dehu gelüb meclis-i şerden inha ve takrir ittikten sonra menzil-i mezburun ayda yetmiş beş akçe icare-i mu'accesesi ayda otuz sekiz akçeye tenzil olunub ma hüve'l vak'i bi't-taleb ketb olundu tahriren fi evail-i şehri rebi'ül evvel lisene semaniye ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Efendi ibni Şaban el-imam

Şaban Efendi el-imam

Yusuf Çelebi el-müezzin

Mehmed Bey ibni Abdulselim

Osman Bey ibni Abdullah el-cüdi

Ramazan Bey ibni el-racul

Belge 523: Mahmiyye-i İstanbul mahallatında Çadırcı Ahmed mahallesinde sâkine Hafizet'ül kitab Marveliye ibneti Milyal nam Nasrani meclis-i şer'i şerife lazım'üt tevkirde Fufak ibneti Dasli nam zevce-i mahzarında takrir-i kelam idüb Haremeyn-i Şerifeyn evkafından mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafı Hasan Bey vakfi ile bir tarafı Mehmed Beşe vakfi ile bir tarafı kapucu Mustafa Bey menzili ile bir tarafı târik-i âmm ile mahdud fevkani iki oda ve kameriye ve matbah ve sofa ve iki? ve matbah ve kenif müstemil olub mezbure? İle icare-i mu'accele ve mü'eccele ile bervech-i iştirak ale's-seviye tasarruf olduğum vakf-ı menzilin savb-ı şerden üzerine varub mesaha ve müstemil-i müsaade olub hakk-ı adel üzere beynimizde taksim ve her birimiz hislerimizde mutasarruf olmak matlubumdur deyücek kibel-i şerden Mevlana Mustafa Efendi irsal olunub oldahi hassa mimarlarından

372. sayfa

Ali Çelebi ibni Halil nam mimar ve zeyl-i kitabda mastur'ul esami olan müslümin ile menzil-i merkumun üzerine varub mu'ayene ve evkaf-ı mezbure mütevellisi fahru'l-akrân İsmail Çelebi ibni Mehmed mahzarında mesaha eylediklerinden ebnası ile tulen on dokuz ve arzen seksen zira' on sekiz hesab-ı şatrançı yüz elli sekiz zira' arsa üzerine mebni bir bab fevkani oda ve bir matbah ve fırın müstemil olan mezbure Marveliye ta'yin idüb tulen ve arzen hesab-ı şatrançı yüz elli sekiz zira' arsa üzerine mebni bir bab fevkani büyük oda ve muhavvatayı müstemil mabeynlerinden büyük oda kapusu yanından karşısında duvara varınca doğru... eyledikten sonra iki hisse ebniye ve sufufdan müsavidir deyü mimar-ı merkumun ta'mir için haber verdiğini ve mezburan vech-i mezbur üzere olan mukasemeye razıye olduklarını Mevlana-i mezbur mahallinde tahrir edüb ba'dehu meclis-i şer'a gelüb inha ve takrir eyledikten

sonra ma hüve'l vak'i bi't-taleb ketb olundu fi evahir-i receb'ül ferd lisene tis'a ve selasin ve elf

ŞUHUD'UL HAL

Fahru'l-akrân Süleyman Bey

Memi Bey ibni BOŞVER

Musa Efendi ibni Ramazan el-imam

Abdullah ibni Abdurrahim

Ve gayrihim.

Belge 524: Haremeyn-i Şerifeyn evkafına bi'l-fiil mütevellî olan İsmail Çelebi ibni Ömer meclis-i şerde takrir-i kelim idüb mahmiyye-i İstanbul'da Öksüz mahallesinde sâkine iken vefat iden merhume Selime Hatun satmaz? Hala mahalle-i mezbure de vak'i bir tarafında el-hacc Piyale ibni Abdullah mülkü ve bir taraftan kadı evleri dimekle ma'rûf menzil ve iki taraftan târik-i âmm ile mahdud her birinde süfli direkler ve kenif-i müştemil mülkü menziline vakıf idüb sükenası evvela kendi nefesine badehu utekasına ba'de'l inkıraz harabe-i müşrif fukarasına şart idüb meşrutiyem bilkülliye münkarız olmağla menzil-i mezbur canib-i vakfa mezbura aid olmuştur canib-i şerden Mevlana Ali Efendi irsal olunub oldahi hassa mimarlarından üstad Ali Çelebi ibni Halil ve zeyl-i kitab'da ismi mastur olan müslümin ile üzerine varub mu'ayene ve mesaha eyledikleri ebnası zira'ıyla tulen on arzen sekiz hesab-ı şatrancı seksen zira' arsa üzerine ebnası mebni menzil-i mezbur şayid eyledikleri Mevlana-i Mezbur vak'i hala meclis-i tahrir bade'hu gelüb meclis-i şerden vuk'u

üzere inha ve takrir itmek ma hüve'l vak'i gibbet taleb ketb olundu tahriren fi evasıt-ı
receb'ül hayr lisene seb'a ve selasin ve elf.

ŞUHUD'UL HAL

Mustafa Çelebi ibni el-bevvab

İbrahim Çelebi ibni Mustafa el-hacc

Mustafa Bey ibni Abdullah el-bevvab

Ahmed Halife ibni Veli el-müezzin

SONUÇ

Osmanlı tarihinin kaynakları arasında yer alan şer'iyye sicilleri, önemli bir yere sahiptir. Mahkeme kayıtlarına benzeyen kadı sicillerinde, merkezle yapılan yazışmalar, devletten gelen emirler, halkın istekleri, şer'i hüccetler ve çeşitli davalar mevcuttur. Halkın kullandıkları eşyalar, oturdukları evler, bunların yapısı ve bölümleri, halkın yaşadığı bölgeler, idari taksimat ve dava konusu meseleleri hakkında; şer'i mahkemelerde tutulan defterde bu bilgileri bulmak mümkündür. Şer'iyye sicilleri idari ve içtimai hayata dair önemli bilgileri bize sunmaktadır. Bundan dolayıdır ki şer'i sicillere bakmadan Osmanlı Tarihini hakkıyla anlayamayız.

Özellikle belli bölgelere ait Şer'iyye defterleri sayesinde o bölgelerin tarihi ve faaliyetleri hakkında çok geniş bilgiler elde edinilir ve bu bilgiler ışığında o bölgelerin tarihi hakkında daha doğru sonuçlar yazılacaktır. Bizde bundan dolayı çalışmamız olan Ahi Çelebi 6 numaralı Şer'iyye siciline göre idari taksimatını, içtimai yapısını ve iktisadi hayatı incelemeye çalıştık.

Defterin geneline bakıldığında, defterde sadece idari taksimat yeri olarak İstanbul bulunmamaktadır. İstanbul'un yanında Bursa, Kayseri, Edirne ve bunların idari bölgeleri olan kaza, kasaba, mahalle, köyleri de bulunmaktadır. Bunlar, defter de dava belgelerinde, davanın geçtiği yerler olarak bahsedilmektedir. Dava defterlerinde bir davanın nerede geçtiği hususunu ayrıntılı olarak bulunduğu yerin tam konumunu vererek bahsedilmektedir.

Defter de yine idari taksimat yerinin çeşitli olması hasebiyle, çeşitli milletten gayrimüslimlerin bulunduğu da mevcuttur. Bilindiği gibi Osmanlı hâkimiyetinde yaşayan hangi milletten olursa olsun gayrimüslimler kendi mahkemelerine başvurabildikleri gibi Osmanlı mahkemelerine de başvurabilmektedir. Defterde 314 vakıf davaları olup bunlardan 5'i (% 1,59) gayrimüslimlerin, 309'u (% 98,41) Müslümanlara aittir.

Bir diğer önem arz eden konu ise, defter de bulunan konu dağılımıdır. Daha önceden de belirttiğimiz gibi 6 Numaralı defterde, toplam 524 belge bulunmaktadır. Biz bu belgelerden 314 vakıf davalarını inceledik. Bu 314 vakıf davalarının konuları

ise farklılık arz etmektedir. İncelemeler sonucunda davalarda en çok %34,39 ile kira konuları geçmektedir. Diğerleri sıralandığında Veraset %30,89, Tamirat % 18,79, Mahsulat % 5,41, Tevliyet % 3,82 ile devam etmektedir.

Defterde bahsi geçen bir diğer konu ise, davalara konu olan hane, evlerin özellikleri ve fiyatlarıdır. Osmanlı evleri görsel ve işlevlilik açısından çok önemlidir. Bu davalarda veraset olarak veya vâkıfın malı olarak geçmektedir. Evlerin alt-üst katlı olması, bahçe, müştemilat, sofa, meyve ağaçları, odaların çok olması vs. özellikleri ile çok önemlidir. Vakıf davalarına konu olmuş bu ev özelliklerinin fiyatları da değişmektedir. Fiyatlardan bahsederken davalarda yine çeşitli olarak Osmanlı paraları geçmektedir.

Sonuç olarak, bu tarz bir çalışma yaparak daha önceden incelenmemiş olan 6 numaralı defterdeki bilgi ve verileri, araştırma yapmak isteyen birçok bilim insanının yararına sunmaya çalıştık.

KAYNAKÇA

ARŞİV BELGELERİ

İSAM Kadı Sicilleri Koleksiyonu Ahi Çelebi Sicilleri, 6 Nolu Defter.

KİTAPLAR

AKGÜNDÜZ, Ahmed, *İslam Hukukunda Ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi*, OSAV, 3. Baskı, İstanbul 2013, ss.

AYDIN, Bilgin vd., *İstanbul Şer'iyeye Sicilleri Vakfiyeler Kataloğu*, İSAM Yayıncılığı, 2012.

BAYINDIR, Abdülaziz, *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulamaları)*, İstanbul 1985.

ÇELEBİ, Evliya, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, C.I, Dersaadet matbaası.

KURDOĞLU, Veli Behçet, *Şair Tabipler*, İstanbul 1967.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., “Kıymetli Madenler Para Ve Fiyat Politikaları” *Osmanlı Devleti Ve Medeniyeti Tarihi*, No: 1, IRCICA, İstanbul 1994, ss. 513- 648.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, 3. Baskı, TTK, Ankara 2013

ORTAYLI, İlber, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde kadı*, İstanbul, 4. Baskı, Mart 2017.

ŞAVK, Ülkü Çelik, *Sorularla Evliya Çelebi*, Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara 2011.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, TTK, Ankara 1984.

SÜRELİ YAYINLAR

“Ahi Çelebi”, *İstanbul Kültür ve Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul 1982.

AFYONCU, Erhan - AHISKALI, Recep, “Kâtip”, *DİA*, C. 25, Ankara 2002, ss. 53-55.

AKGÜNDÜZ, Ahmed, ”İlâm”, *DİA*, C.22, İstanbul 2000, ss. 72-73.

APAYDIN, H. Yunus, “Şahit”, *DİA*, C. 38, İstanbul 2010, ss. 278-283.

ATAR, Fahrettin, “Kadı”, *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, ss. 66-69.

ATAR, Fahrettin, “Mahkeme”, *DİA*, C.27, Ankara 2003, ss. 338-341.

AYDIN, M. Akif, “*Osmanlıda Hukuk*” *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, C.I İstanbul 1997.

BAYAT, Ali Haydar, “Ahi Çelebi, Mehmed”, *DİA*, C.I, İstanbul 1988, ss. 528- 529.

BOZATAY, Şenir Anbarlı ve DEMİR, Konur Alp, “Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme, *M. A. E. Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.VI, S.10, 2014 Haziran.

CANATAR, Mehmed, “ 1009/1600 Tarihli İstanbul Vakıfları Tahrir Defteri’ne Göre Nefs-i İstanbul’da Bulunan Mahalleler ve Özelliklerine Dair Gözlemler”, *Osmanlı İstanbulu 1:1, Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu*, İstanbul, 29 Mayıs-1 Haziran 2013.

CANSEVER, Turgut, “Türk Evi’nin Mimarisi”, *Türkler*, C. 12, Ankara 2002.

ÇELİK, Serpil, “Ahi Çelebi Mahkemesi”, *Yapı*, S.182, Ocak 1997.

EKİNCİ, Ekrem Buğra, “Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C.III, S.5, 2005.

EKİNCİ, Ekrem Buğra, “Tanzimat Devri Osmanlı Mahkemeleri”, *Yeni Türkiye*, S.31, Y.6, Ocak-Şubat 2000.

GEDİKLİ, Fethi, “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, C. 3, S.5, 2005.

KÂHYA, Esin, “On beşinci Yüzyılda Yaşamış Hekimlerimizden Hekimbaşı ve Ahi Çelebi”, *Erdem*, C.9, S.25, 1996.

KAZICI, Ziya, *Osmanlıda Vakıf Medeniyeti*, Kayıhan Yayınları, İstanbul 2014.

KOÇU, Reşad Ekrem, “Ahi Çelebi Camii”, *İstanbul Ansiklopedisi*, C.I, İstanbul, 1958.

KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, “Kâtip”, *DİA*, C. 25, Ankara 2002, ss. 49-52.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., “Temessük”, *DİA*, C.40, 2011, ss. 413-414.

ORTAYLI, İlber, “Osmanlı Devleti’nde Kadı”, *DİA*, C.24, İstanbul 2001, ss. 69-73.

ÖZCAN, Tahsin, “Muhallefat”, *DİA*, C. 30, İstanbul 2005, ss. 406- 407.

ÖZGÜDENLİ, Osman Gazi, “Vakfiye”, *DİA*, İstanbul 2012, C. 42, 2012, ss. 465-467.

ÖZTÜRK, Sait, “Kassam”, *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, ss. 579-582.

PAMUK, Şevket, “Kuruş”, *DİA*, C.26, Ankara 2002, ss. 458- 459.

SAHİLLİOĞLU, Halil, “Akçe”, *DİA*, C.2, İstanbul 1989, ss. 224-227.

SAHİLLİOĞLU, Halil, “Dirhem”, *DİA*, C. 9, İstanbul 1994, ss. 368-371.

TAHİR, Bursalı Mehmed, *Osmanlı Müellifleri*, C. III, İstanbul 1975.

TAŞ, Kenan Ziya, I. Arşiv Şurası: *Arşiv Malzemesi olarak Şer'iyye Sicilleri Ve Taşra Üniversitelerinde Tarih Araştırmaları*, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yay. Ankara 1998.

TERZİOĞLU, Arslan, "Osmanlı Yükseliş Devrinin Ünlü Hekimbaşısı: AHİ ÇELEBİ", *Tarihte Tıp*, S.11, yıl:4, Eylül 1983.

UĞUR, Yunus, "Şer'iyye Sicilleri", *DİA*, C. 39, İstanbul 2010, ss. 8-11.

YAVUZ, Cevdet, "Dâva", *DİA*, C.IX, İstanbul 1994, ss. 12-16.

YAVUZ, Yusuf Şevki, "Hüccet", *DİA*, C. 18, İstanbul 1998, ss. 445-446.

YAYLALI, Davut, "*İslam hukukunda zamanaşımı*", Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, S.4, C.4, YIL.4, 1992.

YENER, Serhat, "*Eski Vakıf Davalarında Görev-Yetki-taraflar-Dava Şartları-Müruruzaman*", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, s.2, 2001.

SÖZLÜKLER

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca – Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara 2003.

PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.1, M.E.B., İstanbul 1993.

TEZLER

ERKAN, Nevzat, *18. Yy'ın Yarisında Üsküdar'da Müslim-Gayrimüslim İlişkileri-Şer'iyye Sicilleri Ve Müddevel Kaynaklar Işığında*, (Basılmamış Doktora Tezi), M. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2012.

YILLIKLAR

SEFER, Nurcan - AHUNBAY, Zeynep, Eminönü'nün Haliç Kıyı Bölgesindeki Vakıf Kültür Mirası'nın 1920-2015 arasında Geçirdiği Onarımlar ve Uğradığı Kayıplar, *Vakıf Restorasyon Yıllığı*, S.10, 2015.

SÖZLÜK

Ağnam: Osmanlı devletinde hayvanlar için alınan vergi çeşidi

Ahyar: Hayırlılar, dostlar

Ahz u kabz: Alma

Akçe: Osmanlı Devletinin ilk zamanlarından itibaren bastırılan ve kullanılan gümüş para birimi. İlk sikkesi gümüşten yapıldığı için ak (beyaz, parlak) para manasına akçe denildi.

Ba'dema: Ondan sonra

Bab: Kapı, kısım, bölüm

Bac-ı Bazar: Kelimenin aslı Farsça olup "hisse, pay" anlamına gelmekte ve ilk defa eski fars yazıtlarında bâcî şeklinde geçmektedir. Bâc mali bir terim olarak hemen her çeşit vergi ve resim için kullanılmıştır. Osmanlılar'da bâcın genel olarak vergi anlamında kullanıldığı görülmektedir. Bazen tek başına, bazen de bâc-ı bâzâr şeklinde geçmektedir. Pazar vergisi olarak bâcın ilk defa ne zaman ve nerede ortaya çıktığı bilinmemektedir.

Badehu: Ondan sonra

Batnen Ba'de Batnın: Nesilden nesile derece demektir ki tertibe delalet eder

Beşe: Büyük çocuk

Bevvab: Kapıcı

Bey': Satış

Bil-ahare: Sonra, sonradan

Bir'i mah: Su kuyusu

Cabi: Eskiden evkaf gelirlerini toplayan tahsildar

Canib: Yan, yön, cihet, taraf

Cem'an: Toplayarak, toplam olarak

Cer'a: Kumlu, otsuz yer

Cera: Oldu

Cürm ü cinayet: Tımar topraklarında yaşayanlardan işledikleri suça karşılık alınan bir vergi türüdür

Dar-ı Beka: Bu dünyadan öbür dünyaya göç

Dehliz: Hol, koridor

Deruhde: Üstüne almak, kendini vazifeli bilmek

Deyn: Borç

E'imme: İmamlar

Ebniye: Binalar

Ecr-i Misl: Adil iki ehl-i vükufun takdir ettikleri ücret

Ekser: Pek çok, daha çok

El-hâletü hâzihi: Henüz, şimdi, şimdiye kadar

Emval: Eşya veya mallar

Enfa: Çok yararlı, daha çok faydalı

Enseri: Çivi

Ervam: Rumiler, Arap diyarının haricinde bulunanlar

Esami: Adlar, isimler

Esbak: Önce

Eşcar-ı Müsmire: Meyve ağaçları

Etyab: En temiz

Evlad-ı Sıgar: Küçük çocuklar

Evram: Torun

Fahr'ül akran: Emsallerinin iyisi, iyi bilinen

Fariğ: Feraset eden

Fevkani: Üst, üstte

Fevt: Elden çıkma, yitme, ölme

Filhakika: Gerçekten, doğrusu

Galle: Masul veya gelir

Gars: Ağaç fidanı dikmek, bitki

Gıyn: An

Gureba: Garipler

Gurre: Ayların ilk günü

Habs: Tutma, hapis

Harabe-i Müşrif: Harap olmaya, yıkılmaya yüz tutmak

Harcırah: Yolluk

Hark: Yakmak, yanmak, yangın

Hasene: İyilik, Sevap

Hatemi: Mühürle ilgili olan, mühür yapan

Havali: Çevre

Havi: İçinde bulunduran, kapsayan

Hıfz: Saklama, koruma

Horasan: Tuğla tozu ile kireçten yapılan bir nevi sağlam harç ismi

İane: Yardım

İbka: Yerinde bırakılma

İbtida: Evvel, başlangıç

İcar: Kira, kira sözleşmesi

İfraz: Yükseklik, vazifeye tayin etmek

İhdas: Ortaya çıkarma, meydana gelme

İhzar: Hazır etme, hazırlama

İktifa: Fazla istemeyiş, yeterli bulma

İmtisal: Bir örneğe göre davranma, uyma

İndel Ahali: Halk arasında

İnkıyad: Boyun eğme, teslim olma

İntifa: Yararlanma, faydalanma

İntifa': Yararlanma, faydalanma

İrsal: Göndermek, havale kılmak

İs'ad: Kutlu

İs'al: Ulaştırma

İs'dar: Çıkarmak, vazgeçmek

İstintak: Sorgu, sorguya çekmek

İstirbah: Faize para yatırma, fazla faizle verme

İstisvab: Doğru bulma, makul görme

İstişhad: Birisinin şahitliğini istemek

İşhad: Delil gösterme

İtyan: Delil göstermek

Kabliye: Öncesi

Kabz: Alma, alıkoyma

Kadimül Eyyam: Eski günler

Karz: Borç

Kasr-ı Yed: El çektirmek

Kefil-i meli: Servet sahibi kefil

Kemakân: Eskiden olduğu gibi

Kenif: Tuvalet

Ketb: Yazma, toplama

Ketm: Saklamak, gizlemek, sır tutmak

Keyfemâ Yeşa': Nasıl isterse, istediği gibi

Killet: Azlık

Küsr: Çok mal

Li-ebeveyn: Ana ve babaları bir olan kardeşler

Mah be mah: Aydan aya

Mahdud: Sınırlı

Mahdum: Mühürlenmiş, damgalanmış

Mahfil: Toplantı yeri, toplanmış kimseler

Mahfur: Kazılmış toprak

Mahzar: Hazır olma, huzur yeri, büyük bir insanın önü

Maktu': Kesilmiş, eksik

Malfurun leh: Affedilmiş

Mazmun: Borçluluk, ödenmesi gereken şey

Meclis-i Şer': Hâkimin muhakeme veya bir takrir dinlemek için akd eylediği celse demektir.

Medyun: Verecekli, borçlu

Meremmet: Onarma, Tamir

Mersum: Yazılmış, çizilmiş

Mertek: Yapıların arasına kullanılan kalas

Mevrus: Vereseğe ait olan, miras edilmiş

Mezbur: Adı geçen, Yukarda adı zikredilen

Min ba'd: Bundan sonra

Minval: Biçim, yol, tarz

Muaccele: Evkaf kiralardan peşin alınan kısım

Muaraza: Çekişme, kavga

Muhallefat: Ölen bir kimsenin bıraktığı şeyler

Muharrik: Harekete geçiren, kışkırtan

Mukarrer: Karar

Mukataa: Bölüm, kısım, Osmanlı Devletinin de iltizam yöntemine göre kiralanmış kaynaklara verilen ad.

Muvacehe: Arasında

Muvafik: Uygun

Müceddeden: Yeni baştan

Müddea: İddia edilen

Müebbeden: Daima, ebedi surette

Müeccele: taksite bağlanan kısım

Müesser: Kendine bir şey tesir etmiş olan

Münazi': Çekişen, ağız kavgası yapan

Müncer: Bir yana doğru çekilip sürüklenen

Münhasır: Bir kimse veya bir şey için ayrılmış

Münhedim: Yıkılmış, harab olmuş

Münkir: İnkâr

Müntehi: Sona eren

Müsakkafat: Üzeri damla örtülmüş olan yapılar

Müsakkafat: Üzeri damla örtülmüş olan yapılar

Müslumun u müslühun: Arabulucu

Müstecir: Kira karşılığında bir yeri tutan kimse, kiracı

Müstelzim: Lüzumlu, gerektiren

Müşarun ileyh: Daha önceden ismi söylenmiş

Müştemil: İçine alan, kavrayan

Müştera: Para ile satın alınmış olan

Müteaddid: Çeşitli, türlü türlü

Müteallik: İlişkin, ilgili

Mütemekkin: Yerleşen, ikamet eden, sakin olan

Müteveccih: Bir yere gitmeye, bir şeyi yapmaya karar veren

Müteveffa: Ölmüş

Mütevelli: Vakfın idarecisi

Nakz: Talep etmek, istemek

Nehc: Yol, usul

Nısf: Yarı, yarım

Racil: Yaya olarak, yürüyerek

Rayiç: Bir para biriminin veya malın satış ve sürüm değeri

Rehni Kavi: Kıymeti Borç miktarı

Resm-i arûsan: Düğün akçesi

Ribh: Ticaretten hâsıl olan kazanç

Rücu: Geri dönme, vazgeçmek

Sabıkan: Eskiden

Sal: Sene, Yıl

Salifi'z-zikr: Bildirilen, zikri geçen, mezkûr

Sarih: Kurtaran, çağrılan

Silk: Dizi, sıra

Sofa: Evlerde odaların kapılarının boşluğa açıldığı yüksekçe yerlere denir

Sûk: Çarşı, pazar

Sulbi: Kendi evladı, oğlu

Sükena: Oturan

Sülüse-i Erba: Dörtte üç

Şahnişin: Eski evlerde odanın karşı ön cephesinde yer alan üç tarafı pencerele çıkma, şahniş

Şaki: Haydut, eşkıya

Şüru': Başlama, başlatmak

Tağyir: Bozmak, değiştirmek, başkalaştırmak

Tahkik: Soruşturma

Tahtani: Alt kat.

Tarafeyn: İki taraf

Tarik-i Amm: Umuma açık yol

Tavassut: Aracılık etmek

Te'emmül: İyice, etraflıca düşünmek

Teberdar: Baltacı, Yeniçeriler arasında baltalı asker sınıfı

Teberru': Başış

Tecdid: Yenileme, onarma

Teenni: İlerisini düşünerek acelesiz iş görmek

Tefevvüz: Bir işi üzerine alma

Tefviz: Bir işi bir başkasının üzerine bırakma, ihale

Temessük: Sımsıkı tutunmak, sarılmak

Termim: Onarma, tamir etme

Tevabi: Tabi olanlar, maiyet

Tevafuk: Birbirine uygunluk, muvafık olmuş

Tevesü': Genişleme, yayılma

Tevliyet: Vakıf mallarına bakma görevi

Tilavet: Kuran-ı Kerim'i okumak

Tulan: Uzunluğuna, Boyuna

Udul u Müslümin: Adaletli Müslüman

Uteka: Azat olmuş köle veya cariyeler

Vaz-ı Yed: El koyma

Ciran: Komşu

Vicahen: Yüz yüze

Yed: El

Yevm: Gün

Zevc: Koca, eş

Zeyl: Bir konunun birbirini izleyen yazarlarca belirli zaman çerçevesi içinde sürdürülmesi ile oluşan yapıt

Zir'a: Ölçü birimi

EKLER

Resim 1: Ahi Çelebi Camisinin Giriş Kapısındaki Tarih Levhası

Resim 2: Ahi Çelebi Camisinin ve Minaresinin Görünümü

Resim 3: Mahkemenin Şuan ki Görünümü

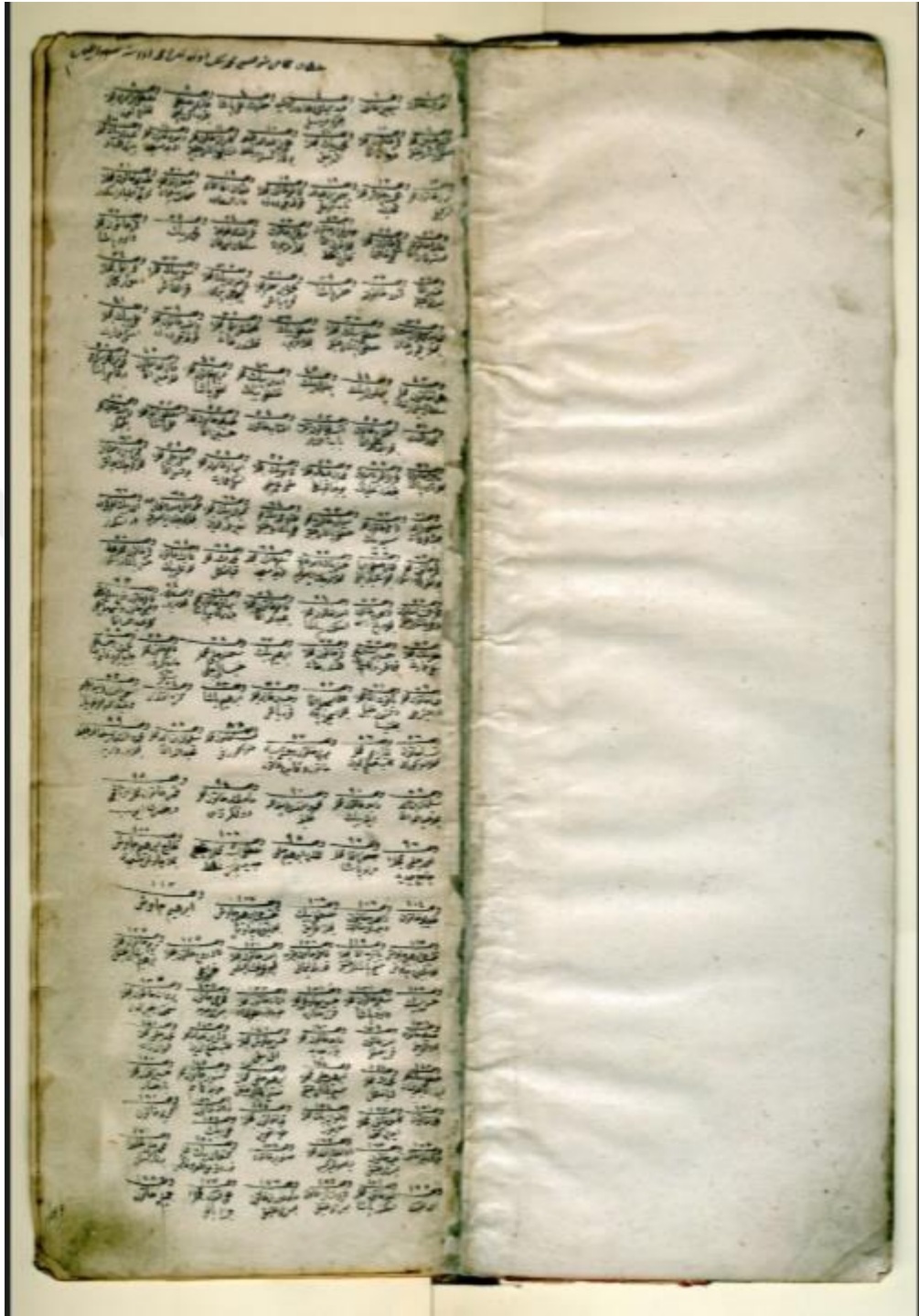
Mahkemenin Arka Tarafı

Resim 4: Ahi Çelebi 6 Nolu Evkaf Defterinin Dış Kapağı

Resim 5: Fihrist Bölümünü İhtiva Eden İkinci Sayfa

Resim 6: Ahi Çelebi Evkaf Defterinin Mühürlü Son Sayfası

